

စိတ်ကူးဖန်တီးမှုပညာ

ပုဂံသုရဲကောင်းများ သော်တာဆွေ

ပြန်လည်စီမံခန့်ခွဲခြင်း

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်ဦး စိတ်ကူးချို့ချိစာပေ၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာဝေး၊
ပုံနှိပ်သူ - အောင်ဟံ၊ စိတ်ကူးချို့ချိပုံနှိပ်တိုက်၊ ၁၁၇၉၊ မုခ်မိုလမ်း၊ ရန်ကင်း၊
မျက်နှာပိုး - ဇော်မောင်
၂၀၁၄၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ပြန်လည်ပုံနှိပ်ခြင်း၊ ၁၉၇၃၊ သော်တာစာပေ၏ ဒုတိယအကြိမ်၊ အုပ်စု ၅၀၀
ဆောင်းဖူး ၄ ၅ ၀ ၀ ကျပ်

ပုဂံသုရဲကောင်းများ

သော်တာဆွဲ - ရန်ကင်း၊ စိတ်ကူးချို့ချိစာပေ၊ ၂၀၁၄၊
စာမျက်နှာ ၃၆၂၊ မျက်နှာ၊ ၁၄ စင်တီမီ x ၂၁ စင်တီမီ
(၁) ပုဂံသုရဲကောင်းများ

စိတ်ကူးချိုချိစာအုပ်

ပုဂံသူရဲကောင်းများ
သော်တာဆွေ

စာရေးဆရာမကြီး အိမ်ပျိုချစ် ၏
HEROES OF OLD BURMA ကို
ပြန်ဆိုသည်။

မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း

မာတိကာ

- ခင်မျိုးချစ်၏ အမှာစကား	က
၁။ စီးချင်းထိုးပွဲ	၁
၂။ မိုးနတ်ကို တော်လှန်သူ	၁၆
၃။ ဗျတ်ဝိနှင့် ဗျတ္တ	၃၄
၄။ အနော်ရထာနှင့် မင်းမဟာဂီရိ	၄၈
၅။ ဗျတ္တ၏ အချစ်ဇာတ်ကြောင်း	၆၀
၆။ အခန်း [၆]	၇၂
၇။ ဘုရင်နော်ရထာ၏ ရှာပုံတော်	၈၃
၈။ အနော်ရထာနှင့် ရှင်အရဟံတွေခန်း	၉၂
၉။ ပုဂံအလံ	၁၀၅
၁၀။ မြင်းကွန်းနှင့် ဗိဿနိုး	၁၁၆
၁၁။ မွန်တို့ဌာနီ - ရာမည	၁၂၉
၁၂။ ပုဂံသူရဲကောင်းများ	၁၄၆
၁၃။ အခန်း [၁၃]	၁၅၆
၁၄။ အခန်း [၁၄]	၁၇၁
၁၅။ အခန်း [၁၅]	၁၈၅
၁၆။ အခန်း [၁၆]	၁၉၆

၁၇။ အခန်း [၁၇]	၂၀၉
၁၈။ သီဟဗာဟုမင်းက စစ်ကူတောင်းလာခြင်း	၂၂၄
၁၉။ အခန်း [၁၉]	၂၃၀
၂၀။ ရွှေမြို့တော်ပြန်	၂၃၆
၂၁။ အခန်း [၂၁]	၂၄၃
၂၂။ သတင်းကြီးတဲ့ မင်းကြီးနဲ့ မင်းလေး	၂၄၉
၂၃။ မင်းလေးနှင့် မယ်ဥ	၂၅၆
၂၄။ အခန်း [၂၄]	၂၆၂
၂၅။ အခန်း [၂၅]	၂၆၇
၂၆။ အခန်း [၂၆]	၂၇၄
၂၇။ အခန်း [၂၇]	၂၈၁
၂၈။ အခန်း [၂၈]	၂၉၀
၂၉။ အခန်း [၂၉]	၂၉၉
၃၀။ ရွှေစည်းခုံစေတီတော်တည်ခြင်း	၃၀၉
၃၁။ အနော်ရထာနှင့် ဆည်မြောင်း	၃၂၅
၃၂။ စောမွန်လှ ပြဿနာ ရှုပ်လာခြင်း	၃၃၅
၃၃။ စောလာအိုနှင့် ဗုဒ္ဓဓမ္မ	၃၄၄
၃၄။ ငရမန် ကြံပြန်သည်	၃၅၀

ခင်မျိုးချစ်၏ အမှာစကား

မောင်ရွှေရေ ...

အစ်မကြီးတို့ ဇနီးမောင်နှံကို မင်းကလောင်နှင့် နှိပ်စက်ခဲ့တာတွေများပြီကော။ ခုံးပျံ့ကြီးနှင့် လကိုသွားဆိုလည်း သွားလိုက်ရ၊ ငိုချင်းချခိုင်းလည်း အဟဲအရှိုက်တွေနှင့် ဆွဲလိုက် ငင်လိုက်ရတာတွေ အခုတော့ မင်းကို ကလဲ့စားချေရတော့မယ်။ ဘယ်လိုချေမလဲ ဆိုတော့ အစ်မကြီး ကျူးလွန်တဲ့ ပြစ်မှုကြီးတစ်ခုထဲမှာ မင်းလည်း အလိုတူအလိုပါ ပါဝင်ကူညီဖို့ ဆွဲထည့်မလို့ ...

အခု ကျူးလွန်မယ့် အမှုကတော့ ရှေးရှေးကတည်းက တုတ်ထမ်းပြောရမယ်ဆိုတဲ့ ပုဂံရာဇဝင်ကို ပုံပြင်သဘောနဲ့ ပြန်ရေးမလို့ဘဲ။ ကျားရဲရာ ကြမ္မာမရိုးသာ ဆိုသလို အလွန် အငြင်းပွားတဲ့ တုတ်တပျက် ဓားတပျက်ထဲ လက်ဝင်လျှိုရာမှာ အစ်မကြီးလက်တစ်ချောင်း မကဘူး။ မင်းရဲ့လက်တော့ အဖော်ခေါ်ရတော့မှာဘဲ ...

အခု အစ်မကြီး၊ ရှေးခေတ် မြန်မာသူရဲကောင်းများဆိုတဲ့ ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပုဂံရာဇဝင် နောက်ခံထားတဲ့ ဝတ္ထုရေးပြီး လုပ်သားအင်္ဂလိပ်သတင်းစာမှာ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်းပါနေပြီ။ အဲဒါကို မြန်မာလို ဖတ်ကြရအောင် လုပ်ဦးစို့လား ...

အစ်မကြီးရဲ့ “ရှေးခေတ် မြန်မာသူရဲကောင်း” များဟာ ရာဇဝင်သမိုင်းမဟုတ်ဘူး။ ရာဇဝင် ဝတ္ထုသမိုင်း ဒဏ္ဍာရီသာ ဖြစ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်စာပေမှာ ရှိတ်စပီးယားတို့ ဆာဝါလ တာစကော့တို့ ရေးသလိုပေါ့ကွာ။ သမိုင်းဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဇာတ်ကောင်ထားပြီး ဇာတ်အိမ်

ဖွဲ့တာပဲ။ အဖြစ်အပျက် အချက်အလက်အားလုံးဟာ တကယ်အမှန်တော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီဝတ္ထုထဲက အချက်အလက်တွေဟာ ဘယ်ကျောက်စာ မင်စာမှာပါလို့ ရေးနိုင် တာလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းမျိုး မေးဖို့မလိုဘူး ...

သမိုင်းထဲက အချက်အလက်တွေလည်း ဇာတ်လမ်းထဲ ဝင်သ၍သုံးတာပဲ။ တချို့ လည်း ဇာတ်အိမ်နှင့် သင့်လျော်အောင် ပြင်ဆင်ချင် ပြင်သွားမှာပဲ။ အဲတာက ဝတ္ထုရေး ဆရာရရှိထားတဲ့ လိုင်စင်၊ လွတ်လပ်မှုပဲ သမိုင်းအချက်အလက် အတိအကျ မှန်မှန် ကန်ကန်လိုချင်ရင် သမိုင်းစာအုပ်တွေ ဖတ်ကြဖို့ပဲ။ သမိုင်းဝတ္ထုကတော့ မှန်ကန်တိကျတဲ့ အချက်မပေးနိုင်ပေဘူး။

ရှိတ်စပီးယားရေးတဲ့ သမိုင်းပြဇာတ်တွေကို ဖတ်ကြည့်လျှင် ယမ်းမှုန့်မပေါ်သေးတဲ့ ခေတ်မှာ စစ်ပွဲထဲ အမြောက်တွေများတောင် ပစ်လိုက်သေးတယ်။ ပြဇာတ်ရဲ့ အဓိက ယမ်းမှုန့်နှင့် အမြောက်အကြောင်း ရေးတာမဟုတ်ဘူး။ ဖတ်တဲ့လူတွေကလည်း အဲဒီခေတ် က ဒါတွေမရှိမှန်း သိပြီးသားပဲ။ ဖတ်လို့ကောင်းဖို့ လူ့စိတ်ထဲမှာ စွဲပြီး အဲဒီတုန်းက ဘုရင်က ဘယ်လိုသဘောရှိတယ် တိုင်းသူပြည်သားက ဘယ်လိုနေတယ်ဆိုတာတွေ အချင်းချင်း ပဋိပက္ခမှုတွေရဲ့ သဘောတရားကို စာဖတ်သူ သဘောပေါက်ဖို့ကသာလျှင် အဓိကပဲ...

အင်္ဂလိပ် စာဆိုကျော် “ဂျွန်းကီ (John Keats) ရေးတဲ့ စာပေအရသာ ပီတိ အကြောင်းကို ဖွဲ့တဲ့ ကဗျာစာတစ်ပုဒ်ထဲမှာ ဟိုးမားရေးတဲ့ ဣလိယပ်ျို့ကို ဖတ်တဲ့အခါမှာ သူ့စိတ်ထဲမှာ “ကော်တေး” (Cortez)(ကမ္ဘာကျော်ခရီးသည်ကြီး) ပစ်ဖိတ် သမုဒ္ဒရာကြီး ကို ပထမအကြိမ် မြင်ရတဲ့အခါမှာ ငေးပြီး ... အံ့ဩသလိုပဲ” လို့ ရေးခဲ့တယ်။ ဂျွန်းကီ ရေးလိုတာက မတွေ့မကြုံဖူး ထူးဆန်းတဲ့အရာကို ပထမဆုံးအကြိမ် မြင်ရတဲ့အခါမှာ ခံစားရတဲ့ ပီတိကို ရည်ညွှန်းခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာကြီးကို ဘယ်သူပဲ ပထမအကြိမ်တွေ့သည်ဖြစ်စေ အရေးမကြီးဘူး။ အဲဒါကြောင့် တချို့ဝေဖန်ရေးသမား တွေက ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာကို (Cortez) ကော်တေးတွေ့တာမဟုတ်ဘူး။ အချက်အလက် မှားတယ်လို့ ပြောကြရေးကြတယ် ...

ဒီတော့ တခြားစာဆိုသူတွေက “ပစ်ဖိတ်သမုဒ္ဒရာကြီး ဘယ်သူ ပထမတွေ့တာလဲ ဆိုတာ သိချင်ရင် သမိုင်းစာအုပ်တွေဖတ် ဂျွန်းကီရေးတဲ့ ကဗျာမဖတ်နှင့်” လို့ ပြောကြ သတဲ့ ...

အစ်မကြီးလည်း အခုရေးတာက ဝတ္ထုပုံပြင်ရေးတာ၊ ဒီတော့ ကျန်စစ်သားဟာ

အနော်ရထာရဲ့သား ဟုတ်မဟုတ်ကို ဆွေးနွေးငြင်းခုံဖို့ မလိုပါဘူး၊ သားအဖတော်သည် ဖြစ်စေ၊ မတော်သည်ဖြစ်စေ၊ မြန်မာပြည်ကြီးကို တစ်စုတစ်စည်းတည်းစုရုံးရာမှာ အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားဟာ အတူတကွ လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ကိုသာ ဦးတည်ပြီး ရေးခဲ့တယ် ...

အစ်မကြီး ဘာလို့ ဒီ ... ပုဂံရာဇဝင်နောက်ခံထားတဲ့ ဝတ္ထုရေးရသလဲဆိုတာတော့ ပြောပြချင်တယ်၊ အစ်မကြီးဟာ ပုဂံ၊ ညောင်ဦးဘုရားတွေကို ငယ်ငယ်ကတည်းက ရောက်ဖူးခဲ့တယ်၊ အစ်မကြီးရဲ့ အဘိုး မန္တလေး-မြန်မာပညာရှိ ဦးဘေက ကျောက်စာဌာနမှာ မစ္စတာ တော်စိန်ခိုတို့နှင့် အမှုထမ်းနေသူဖြစ်တယ်၊ မကြာမကြာ ပုဂံ၊ ညောင်ဦးကို ကျောက်စာ ကူးဖို့သွားရမယ်၊ အစ်မကြီးကလည်း ၁၁ နှစ်အရွယ်လောက် လိုက်သွားလေ့ရှိတယ်...

အဲဒီကတည်းက အစ်မကြီး ပုဂံမြို့နှင့် အုပ်စိုးခဲ့သူ နေထိုင်ခဲ့သူတွေကို ချစ်ခင်စိတ်ဝင်စားခဲ့တယ်၊ နေပူပူ ခြောက်သွေ့သွေ့ထဲမှာ ပလိပ်ဆူးတွေကလည်း စူးပါဘိသနဲ့ ဘာဘကြီးနောက်က လိုက်သွားရင်း ဘာဘကြီးပြောတာတွေ နားထောင်ရတာက နေပူတာတွေ ဆူးစူးတာတွေမေ့တာပဲ၊ ခုလို အုတ်ကျိုးအုတ်ပဲတွေ ချုံပိတ်ပေါင်းတွေနှင့် နေတဲ့ နေရာတွေဟာ ရှေးက ဆင်မြင်းရထား မင်း၊ သူဌေး၊ သူကြွယ်၊ အမှုထမ်းတွေနှင့် ကြက်ပျံမကျ စည်ကားခဲ့တာပါလားဆိုတာတွေပဲ မျက်စိထဲ မြင်ယောင်လာတယ်၊ အနော်ရထာကျန်စစ်သားဆိုတာတွေဟာ စာမေးပွဲနားနီးရင် ဖြစ်ချောက်တဲ့ ပုံနှိပ်စာလုံးတွေ မဟုတ်ဘူး၊ တကယ့်လူတွေလို အသက်ရှင်လာတယ်၊ တစ်ခါက ဘာဘကြီးပြောတာ မှတ်မိသေးတယ်၊ “အနော်ရထာက ကာလသားရှင်ဘုရင်ကွဲ့ မနားမနေလျှောက်သွားနေတာ ဒီတော့ တိုင်းပြည် ချောင်ကြိုချောင်ကြား ဘာဖြစ်ဖြစ် သူသိတယ် ... တဲ့”

ဒီလိုပြောလိုက်တော့ အစ်မကြီးရဲ့ စိတ်ထဲမှာ အနော်ရထာဟာ ကိုယ်နှင့်သိတဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်သွားတာပေါ့ ပြီးတော့ သူ့လက်ရာ ခြေရာတွေကိုလည်း မျက်စိနှင့် တပ်အပ်မြင်ရတော့ ပိုပြီးသဘောကျလာတယ် ...

ငယ်ငယ်က ဘာဘကြီးနှင့် ပုဂံ၊ ညောင်ဦးကို လှည့်လည်ရင်း အစ်မကြီးရဲ့ မျိုးချစ်စိတ်ကို ထူထောင်ခဲ့ရတယ်၊ ဥပမာ အာနန္ဒာဘုရားပြင်ဘက် ၅၅၀ နိပါတ်တော်တွေ ထုထားတဲ့ ကျောက်ခွက်ရုပ်တွေပေါ်မှာ ကိုင်ထားတဲ့ စဉ်ကို ဘာဘကြီးက ပြပြီး “ကြည့်စမ်း-ငါ့မြေး- ဒီစဉ်မျိုး ဘယ်မှာ တွေ့ဖူးသလဲ” လို့ မေးတယ်၊ အစ်မကြီးကလည်း သေသေချာချာ ကြည့်ပြီး အံ့ဩတကြီးပဲ “ဟင် ... အိမ်က ကျွန်မတို့ လက်ဖက်ရည်အိုးက စဉ်မျိုးပါလား-ရိုးတိုက်က ဝယ်တဲ့အိုးလေ ... အဲဒါမျိုး ဈေးထဲမှာတောင် မရောင်းဘူး။

အဖိုးလည်း အများကြီးပေးရတယ် ...” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီတော့ ဘဘကြီးက “ဒါပေါ့ ငါ့မြေးရဲ့ စဉ်အကောင်းစားပေါ့။ အခု နိုင်ငံခြားကလုပ်တဲ့ လက်ဖက်ရည်အိုး အဖိုးတန်တွေ ပေါ်မှာ တွေ့ရတဲ့ အစားမျိုး... ဟိုတုန်းက တို့လူမျိုးတွေ လုပ်တတ်တယ်ကွဲ့ ...”

အဲသလို ရှေးဟောင်း မြန်မာ့လက်ရာ ယဉ်ကျေးမှုတွေကို ဂုဏ်ယူတတ်အောင် ဘဘကြီးက သင်ပေးခဲ့တယ်ကွဲ့ ... အစ်မကြီးလည်း အဲဒီကတည်းက ပုဂံ၊ ညောင်ဦး၊ ပုပ္ပါး အရပ်တွေကို စွဲလမ်းခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ နေခဲ့ အုပ်စိုးခဲ့ တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့ လူတွေကို အမြဲ အောက်မေ့ သတိရတယ်။ ဒါကြောင့် အခါအခွင့်ရတိုင်းပဲ အဲဒီအရပ်တွေကို ပြန်သွား ခဲ့တယ်။ အဲဒီဒေသမှာ နေခဲ့ဖူးတဲ့ လူတွေ လွန်လေပြီးသော်လည်း သူတို့ နာမည်တွေဟာ အသက်ရှင်လျက်ပဲ အဲဒီလူတွေကို ဇာတ်ကွက် ဇာတ်အိမ်နှင့် ပြန်စုရုံးချင်တယ်။ အဲဒီ စိတ်ကူးဟာ အစ်မကြီးရဲ့ အသည်းနှလုံးထဲမှာ ခိုအောင်းလာခဲ့တာ အခုဆိုရင် နှစ်ပေါင်း ၄၀ ရှိခဲ့ပြီ။ အခုမှ အဲဒီစိတ်ကူးကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ပြီလေ။ အဲသလို အကောင် အထည်ဖော်ရာမှာ အစ်မကြီး သရုပ်ဆောင်မည့် အချက်တွေကတော့ ...

၁။ ၁၀၄၄ နှစ်၊ အနော်ရထာ နန်းတက်သည့် နှစ်မှစ၍ နတ်ရွာစံ၊ ၁၀၇၇ အထိ ၃၃ နှစ် အချိန်ကာလသည်၊ ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးကာလဖြစ်သည်။ နတ်-နဂါး ကိုးကွယ်ခြင်း၊ ဂါထာမန္တန်များကို အသားပေးသည်။ တန်တရစ် ဗုဒ္ဓဘာသာ အယူ ယူကြခြင်း အစရှိသည့် အကွဲကွဲအပြားပြား ဝါဒများကို၊ ထေရ်ရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ တစ်ခု တည်းအောက်တွင် စုရုံးသည့် ခေတ်ဖြစ်သည်။

၂။ နိုင်ငံတော် နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ခြင်း၊ လူမျိုးစုများ စည်းရုံးခြင်း၊ အဲဒီအချက် တွေ သရုပ်ဖော်ရာမှာ ပါးစပ်ရာဇဝင်ဆိုတဲ့ပုံ ဒဏ္ဍာရီတွေကို အသုံးချတယ်။ တကယ်ဆို တော့ ညောင်ဦးဖီး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငထွေရွှေ ဆိုတဲ့လူတွေ ဘယ်ကျောက်စာ မင်စာမှာ ပါလိမ့်မလဲ။ ဗျတ်ဝိ၊ ဗျတ္တ၊ ရွှေဖျင်းညီနောင်၊ မယ်ရွှေဥ၊ မောင်ရင်မောင်၊ စောမွန်လှ၊ ဒီလူတွေဟာလည်း ဒဏ္ဍာရီထဲက ဇာတ်ကောင်တွေပဲ။ သမိုင်းစကားသန့်သန့် ပြောကြစို့ ဆိုရင် သူတို့ ဘယ်ထဲမှ မဝင်ဘူး။ အစ်မကြီး ယူဆတာကတော့ သမိုင်းထဲ ဝင်ချင်ဝင် မဝင်ချင်နေ လူတွေရဲ့ အသည်းနှလုံးထဲမှာတော့ ဝင်နေလို့ပဲ။ ပါးစပ်ပုံပြင်တွေ ဇာတ်တွေ သီချင်းတွေမှာဆိုရင် ဒီနာမည်တွေချည်းပဲ မဟုတ်လား။ ဒီနာမည်တွေ အကြောင်းပြုပြီး လူတွေ ပုဂံရာဇဝင်ကို သိနေကြတာပဲ။

အစ်မကြီး အဲဒီလူတွေကို ပြန်အသက်သွင်းမယ်။ ဗျတ်ဝိ၊ ဗျတ္တ၊ ရွှေဖျင်းညီနောင် တို့ရဲ့ ဇာတ်လမ်းကို ပြန်ဖော်မယ်။ မဖြစ်နိုင်တဲ့ အယူသီးမှု၊ နတ်ကိုးကွယ်မှုတွေ ပါနေတာကို

ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ အခုခေတ်နှင့် ညီပါ့မလားမေးစရာရှိတယ်။ အဲဒီခေတ်က ကာယသိဒ္ဓိ အစရှိတာတွေကို ယုံကြည်ကြတယ်။ လူသေရင် နတ်ဖြစ်မယ် ဆိုပြီး ကိုးကွယ်ကြတယ်။ အဲဒီအချက်ကို “နေမြဲ” ထားရမှာပေါ့။ ဒီအယူအဆတွေ ရှိခဲ့တယ် ဆိုတာကို ဖုံးလို့လည်းမရ ကွယ်ဖို့လည်းမလို “သူ့အတိုင်းထားရမှာပဲ” နတ်ကိုးကွယ်မှု၊ အယူသီးမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး တစ်ခုသတိပြုရမှာက လူ့သဘာဝရဲ့ တောင့်တလိုလားမှုထဲမှာ ကိုးကွယ်အားထားချင် တာရယ်။ အဲ ကိုယ့်စိတ်ကို အဆောင်အယောင် အခမ်းအနားတစ်ခုခုနှင့် ဖြေသိမ့်ချင်တာရယ် ရှိတယ်။ အဲဒီလိုလားမှုဟာ လူ့သဘာဝပဲ။ ဘယ်ခေတ် ဘယ်အခါမဆို ရှိတာပဲ။

နေရေး ထိုင်ရေး အကာအကွယ်မရှိ မယဉ်ကျေးသေးတဲ့ခေတ်မှာ မိုးနတ် တိမ်နတ် အစရှိတဲ့ နတ်တွေကို အားကိုး၊ ကိုးကွယ်ကြတာ ဓမ္မတာပဲ။ အခုခေတ်ကျမှ ပြန်နှာခေါင်း ရှုံ့စရာမလိုဘူး။ ကိုယ်လည်း အဲဒီအထဲက တက်လာတာပဲဆိုတာ သတိပြုရမယ်။

ကိုယ်ရင် ကတ္တရာခေးလမ်းပေါ်လျှောက် အုတ်တိုက်ထဲနေ ခလုတ်နှိပ် မီးပွင့်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာနေပြီး၊ လယ်ထဲဝင်ခါနီး နတ်တင်တာတို့ မိုးထဲလေထဲ လှေထွက်ခါနီး နတ်ပသတာကို မကဲ့ရဲ့ကြနှင့်ဦးပေါ့။ မှောင်မှောင်မည်းမည်း ကန်သင်းရိုးမြက်တောထဲ ဝင်ရမယ့် လူကိုလည်း ကိုယ်ချင်းစာကြဦး။ ကိုယ်ကဖြင့် ရေ ခြေမျက်စိ မြှုပ်အောင်မဆင်းဘဲ ရေထဲ လှိုင်းထဲ သွားရမယ့် လှေသမားအဖြစ်ကိုလည်း နားလည်ဖို့လိုတယ်။ ကိုယ်အထက် စီးနှင့် “အလကား အယူသီးတဲ့ လူတွေပဲ ...” လို့ မဲ့ရွဲ့နေတာနှင့် အကျိုးမပြီးဘူး။ ဒီလူ တွေက အယူသီးမှုတွေ စွန့်မှာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်အမြင်ကျဉ်းမျှသာပဲ ဖြစ်တယ်။

အစ်မကြီးရေးတဲ့ ဝတ္ထုမှာ အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားတို့ အဲဒီအယူအဆတွေ ဘယ်လို “ကိုင်” တယ်ဆိုတာ သရုပ်ဖော်ထားတယ်။ ပြီးတော့ ရှိသေးတယ် လူဆိုတာက ကိုယ့်စိတ်ကို အဆောင်အယောင် အခမ်းအနားနှင့် ဖြေသိမ့်ရမှ ကျေနပ်တယ်။ နတ်ပွဲဆိုတာ လည်း အဲဒီလိုလားချက်ကို ဖြည့်စွမ်းတဲ့ အလုပ်တစ်ခုဘဲ။ ဆိုင်းနှင့် ဝိုင်းနှင့် အဆိုအက အစားအသောက်နှင့် စည်စည်ကားကား လုပ်ချင်ကြတယ်။ (ဥပမာ) ပန်းပဲမောင်တင့်တယ် နတ်ဆိုပါတော့ လူတွေဟာ သူ့ရဲကောင်းကို အမှတ်တရ လုပ်ကြတာပေါ့ကွာ ...။ နောင်နှစ် ပေါင်း ၉၀၀-၁၀၀၀ လောက် ကြာရင်တောင် လူတွေက နှစ်ဆယ် ရာစုနှစ်လောက်က လူတွေ တော်တော် အူတာပဲ။ အလံတစ်ဝက်ထူ ကျဆုံးလေပြီးသော ခေါင်းဆောင်ကြီးတွေ အလေးပြုဆိုပြီး (LastPost.) ဘင်ခရာတွေတီးသတဲ့။ အတော်အယူသီးတဲ့လူတွေဘဲလို့ ပြောကြလေဦးပေါ့။ ပြီးတော့ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေးရတာလဲ။ အလံလွင့် ကမ္ဘာမကျေ တီး လူတွေကအလေးပြု ဒါလုပ်မှပဲ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံဖြစ်တော့မှာလား။

“ဒါတွေ လိုသလား” အဲသလို ပြန်စဉ်းစားမှ ရှေးခေတ်က အယူအဆ နတ်ကိုးကွယ်တယ် ဆိုတာတွေလည်း သူ့ခေတ်နှင့် သူ့အခါ လုပ်ကြတဲ့ ထုံးစံတွေပဲလို့ မြင်လာနိုင်မယ်။ အဲသလို မြင်လာပြီးမှ ဝေဖန်ဖို့၊ ပယ်တန်တာပယ်ဖို့၊ ပြင်တန်တာ ပြင်ကြဖို့ပေါ့။

အစ်မကြီးရဲ့ ဝတ္ထုထဲမှာ တိုင်းပြည်ထူထောင်ရာမှာ ဘုရင်နှင့် အရပ်သား၊ ခေါင်းဆောင်နှင့် နောက်လိုက်၊ ကိုယ့်တာဝန်နှင့်ကိုယ်၊ ထောင့်စေ့အောင်လုပ်ကိုင်ပုံကို သရုပ်ဖော်ထားတယ်။ အနော်ရထာမင်း ဘုန်းကြီးလို့ သိကြားမင်းက နတ်မြင်းပျံဆက်တာ အရှိန္ဒမာလုံ ဆက်တယ်ဆိုပြီး၊ ဘုန်းတန်ခိုး အသားပေးတဲ့ အရေးအသားလည်း သူ့ခေတ်နှင့် သူ ရှိခဲ့တာပေါ့။ စောမွန်လှနှင့် အနော်ရထာ ဇာတ်လမ်းဟာလည်း ဘယ်ကျောက်စာ မင်စာ အထောက်အထားမှ အခုထိမတွေ့ရသေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ လူတွေရဲ့ နှလုံးသည်းပွတ်ထဲမှာ တော့ စွဲနေတာပဲ။ အဲဒီဇာတ်လမ်းကိုလည်း ပြန်အသက်သွင်းတဲ့အခါမှာ လူမျိုးစု စိတ်ဓာတ်ခိုင်မာမှုဆိုတဲ့ ဘောင်ခတ်ပြီး လူမျိုးစု စိတ်ဝမ်းကွဲစေတဲ့ စကားအသုံးအနှုန်းနှင့် အကွက်များကို ပယ်ရှားရလိမ့်မယ်။

စောမွန်လှကို ဇာတ်ထဲကပြကြသလို လွမ်းရင်ပြီးရောဆိုပြီး တစ်ဖက်သတ် နှိပ်စက်ခံ ဇာတ်ကောင်မဟုတ်ဘူး။ အနော်ရထာရဲ့ ဘဝလုပ်ငန်းစဉ်မှာ တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ရတဲ့ ပါရမီဖြည့်ဘက်တစ်ဦးအဖြစ် သရုပ်ဖော်ရလိမ့်မယ်။

အနော်ရထာ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးကို သံယောဇဉ်ကြီးသလို စောမွန်လှရဲ့ မေတ္တာကလည်း အနော်ရထာကို နှောင်ဖွဲ့ပြီး၊ သာမန်တဏှာပေမ အချစ်မျိုးမဟုတ်ဘဲ မြင့်မြတ်တဲ့ မေတ္တာမျိုး ဖြစ်ရမယ်။ အစ်မကြီးလည်း အခုမျက်မှောက်ခေတ် အမြင်နှင့် ပြန်ရေးမှာပဲ။ အရေးကြီးတဲ့ သမိုင်းအချက်တွေ ဘောင်ခတ်ထားတယ်။ အဲဒီဘောင်ကို မကျော်ဘဲ အတွင်းသားကို အစ်မကြီး စိတ်ကူးနှင့် ခြယ်လှယ်သွားတာပဲ သမိုင်းအချက်က အရိုးပဲ အစ်မကြီးက အသားထည့်ပေးတာပဲ။

သမိုင်းအချက်အလက်တွေနှင့် ပတ်သက်လို့တော့ ဒေါက်တာ သန်းထွန်းရေးတဲ့ (The Story of Burma.) အင်္ဂလိပ်လုပ်သား သတင်းစာ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း ပါခဲ့တဲ့အထဲက အများကြီး အထောက်အထားရတယ်။ ပြီးတော့လည်း သမိုင်းကော်မရှင် ဗိုလ်မှူး ဘရှင် ဆီကိုလည်းသွားပြီး ကိုယ်လိုချင်တဲ့ အချက်တွေ သွားမေးရတယ်။ အမေး နွားကျောင်း၊ အဖြေ ဘုရားလောင်းဆိုသလို အစ်မကြီး မေးတာက တစ်ခွန်း သူတို့မှာတော့ စာအုပ်ကြီးငယ် အကိုးအကားနှင့် ရှာပြောရတာပေါ့။

အစ်မကြီး ဒီဝတ္ထုရေးကတည်းက လူကြီးတွေလည်း အကောင်းမနေရရှာပါဘူး။

ဖိုင်တွဲတွေကို အရူးလွယ်အိတ်ထဲထည့်လွယ်ပြီး သူတို့ဆီသွားမေးမြန်းစကားများပေါ့။ ဆရာ
ဖော်ဂျီတို့၊ ဆရာမင်းသုဝဏ်၊ ဆရာဦးခင်ဇော် တို့တစ်တွေတော့ အစ်မကြီး မေးမြန်းနှိပ်စက်
တာတွေ ခံနေကြရတာပဲ။ အစ်မကြီး လုပ်ပုံက ဆရာကြီးတွေ အမြတ်တနိုးထားတဲ့ ပုဂံ
ရာဇဝင် စာအုပ်ကြီးကို စင်ပေါ်ကချပြီး လက်ဆော့ ဆေးရောင်စုံဆိုးနေတဲ့ ကလေးလိုပေါ့။
လူကြီးတွေကလည်း ရင်တမမနှင့်ပဲ အလိုလိုက် ကြည့်နေရာကြပုံရတာပဲ။

ခင်မျိုးချစ်

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၄၀၆ (ခရစ် ၁၀၄၄)

စီးချင်းထိုးပွဲ

အခန်း | ၁ |

မြစ်ဧရာသို့ စီးဝင်ရာ လက်တက်ငယ်တစ်ခုဖြစ်သော မြင်းကပါ ချောင်းကမ်းပါးယံဝယ် ထိုနေ့နံနက်တွင် ထူထပ်သိပ်သည်းသော ဆီးနှင်းများကြောင့် အရုဏ်ဦး၏ ရောင်ခြည်သည် မပီပိုးတဝါး။

သည်အချိန်၊ သည်အခါ၊ သည်နေရာမှာ တိတ်တဆိတ်ကျိတ်၍ ချိန်းဆိုလိုက်သော စီးချင်းထိုးပွဲတစ်ခု၏ အဆုံးသတ်ကား “ကြွပေရော နောင်မင်းဖခင် ငါ့အရှင်” ဟူသော ပြက်ရယ်ကြုံးဝါးသံနှင့်အတူ ထိုသူ၏ လှံတံသည် တစ်ဖက်ရန်သူ၏ ရင်ဝတည့်တည့်ကို အချက်ပိုင်ပိုင် စိုက်ဝင်သွားလေရာ မြင်းရောလူပါ မြင်းကပါ ချောင်းထဲသို့ ထိုးကျသွားလျက် မြစ်ကြီးရှိရာသို့ တရွေ့ရွေ့ မျောပါသွားလေ၏။ ချောင်းရိုးတစ်လျှောက်ဝယ် သွေးသည် ခြင်းခြင်းနီလေ၏။

ခေတ်သစ်တစ်ခု၏ နိဒါန်းကား ဤသို့ အစပျိုးသတည်း။ ။

*

အနော်ရထာနှင့် စုက္ကတေး

“စုက္ကတေးဘုရင် နတ်ရွာစံပြီ။ အနော်ရထာမင်း နန်းတက်ပြီ ...”

ဤသတင်းသည် တောမီးပမာ တစ်မုဟုတ်ချင်း ပျံ့နှံ့သွားလေရာ တိုင်းသူ ပြည်သားတို့သည် များစွာ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ကြလေ၏။ အကြောင်းမှာ ထိုခေတ် ထိုကာလတွင် အဘိသေကခံယူပြီးသော မင်းတစ်ပါးကို လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းသည် ဧရာမ အပြစ်ကြီးဟု အများလူထုက ယုံကြည်နေကြသည်။ ထို့အပြင် စုက္ကတေးဘုရင်ကို သတ်ဖြတ်သူမှာ သူစိမ်းတရံဆံမဟုတ်၊ ဖအေတူ မအေကွဲဖြစ်သော ညီတော် အနော်ရထာ မင်းသား ဖြစ်နေရကား ပို၍ပင် အပြစ်ကြီးဖွယ်ရှိနေလေရာ တိုင်းပြည်မှာ နေ့လားညလား အန္တရာယ်ဆိုးကြီးဖြင့် ဧကန်ဆိုက်ရောက်တော့မှာပဲဟု ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်ကြကုန်လေ၏။

ဤအခြေအနေတွင် အနော်ရထာဘုရင်လည်း အောင်နိုင်သူ ဖြစ်ဘိငြား အများ လူထုစိတ်ချောက်ချားရသည့်အတွက် ရွှေစိတ်တော် မချမ်းမြေ့ရှာပေ။ သူ့ကိုယ်တိုင်ပင် စုက္ကတေးဘုရင် နန်းတက်စဉ်က ဦးနှိမ်၍ သစ္စာတော်ခံခဲ့ပါ၏။ သို့ရာတွင် စုက္ကတေးမင်း၏ နိုင်ငံအုပ်ချုပ်ပုံမှာ တိုးတက်မှု မရှိ။ ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးရမှန်းမသိ။ တိုင်းပြည် သည် ဟိုး ရှေးယခင်ခေတ်တုန်းကနှင့်မတူ။ နိုင်ငံခြားသားများ ဝင်ထွက်သွားလာနေပြီကို သတိမထား။ မင်းစည်းစိမ်ကိုသာ ခံစားနေခဲ့သည်။ ယင်းသို့ တိုင်းရေးပြည်ရာတွင် မကျေနပ်မှုရှိနေစဉ်မှာပင် စုက္ကတေးဘုရင်သည် အနော်ရထာ၏ မိခင်ကို သိမ်းပိုက်ပြီး နောက် ပရိသတ် ဗိုလ်ပုံလယ်၌ အနော်ရထာအား “သင်သည် ငါ၏ ညီသားနောင်မယ် ဖြစ်ပြီ” ဟု ပြက်ရယ်ပြုလေရာ အနော်ရထာသည် အရှက်တော်ရ၍ ဒေါသအမျက်ခြောင်း ခြောင်းထွက်လျက် ချက်ချင်းပင် စုက္ကတေးအား စီးချင်းတိုက်ရန် အရေးဆိုသည်။ စုက္ကတေး က လွယ်ကူစွာ လက်ခံလေ၍ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနော်ရထာ၏ ပြန်လည်ပြက်ရယ် ကြိုးဝါးသံနှင့်အတူ ကျဆုံးရခြင်း ဖြစ်လေ၏။

ဤအဖြစ်အပျက်များ၏ နောက်တွင်ကား အနော်ရထာအား အိပ်မပျော်သော ညများကသာ လွမ်းမိုးကြီးစိုးခဲ့သည်။ စက်ခန်းဆောင်တွင် စက်မပျော်လေတိုင်း ဘယ်လူး ညာလှိုမ့်ဖြင့်သာ အရုဏ်တက်၍ မနက်လင်းရသည့် ညများကလည်း မရေတွက်နိုင်။ တစ်ခါတစ်ရံ မှေးကနဲတစ်ချက်မျှ စက်ပျော်မည် ကြံကာရှိသေး။ နောင်တော် စုက္ကတေး၏ အလောင်း သွေးသံရဲရဲနှင့် ရေပေါ်ပေါ်လော့မျောသွားသည့် ပုံသဏ္ဍာန်။ ။ လျင်မြန်စွာ ဒုန်းစိုင်းလာသော မြင်းခွာသံတို့နှင့်အတူ မိန်းမသားတစ်ယောက်၏ စူးစူးဝါးဝါး အော်ဟစ် သောအသံ ခြောက်အိပ်မက်တို့က သူ့အား တဖျပ်ဖျပ် လန့်နိုးစေ၏။ ဤသို့ နိုးရသည့်

အခါတိုင်း ရွှေရင်တော် တဒိတ်ဒိတ်ခုန်လျက် ချွေးစေးချွေးအေးများ ပြန်သည်အထိ တုန်လှုပ်ချောက်ချားရရှာ၏။

ခင်ပွန်းအရာ ရောက်ပြီဖြစ်သော စုက္ကတေးမင်းနှင့် သားတော် အနော်ရထာတို့ စီးချင်းတိုက်ကြသည့် အဖြစ်ကို သိရှိတော်မူသောအခါ မယ်တော် မိဖုရားကြီးသည် သားတော်၏ အသက်အန္တရာယ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ကံကြီးထိုက်မည်ကိုသော်လည်းကောင်း စိုးရိမ်တော်မူလေ၍ မြင်းစီးဗိုလ်ပါ ခြွေရံသင်းပင်းနှင့် အမြန်လိုက်ကာ တားဆီးပါသော်လည်း အချိန်က နှောင်းခဲ့သည်။ ဤအခါတွင် မယ်တော်၏ စူးစူးဝါးဝါး အော်ဟစ်ခဲ့သော အသံသည် အနော်ရထာ၏ နား၌ သံမယ်နုနုကသကဲ့သို့ စွဲခဲ့၏။

ယင်းသို့ ဆိုးရွားလှသည့် ညများကို တစ်ကိုယ်တည်း ခံစားစဉ်၊ အနော်ရထာသည် ရှေးယခင်က စိတ်လက်ပျော်ပါးစွာ နေခဲ့ရသည့် ရက်များကို ပြန်ပြောင်းတွေးတော တာသမိလျက်၊ ယခုလိုညများ၌ ဆင်းရဲလှသည် ဖြစ်သော်လည်း နှစ်နှစ်မြို့က်မြို့က် အိပ်ပျော်နေကြမည်ဖြစ်သော တိုင်းသူ ပြည်သားများနှင့် နိုင်ငံတော်တွင် အကောင်းဆုံး အခမ်းနားဆုံး ဖြစ်သော စက်ဆောင်ခန်းမဝယ် စက်ပါသော်လည်း မပျော်နိုင်အားသည့် မိမိအဖြစ်ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မိကာ ကြိတ်မနိုင်ခဲ့မရ ဖြစ်ရရှာသည်။ ထို့နောက်တွင်ကား အိပ်မပျော်တော့သည့်အတူတူ သလွန်တော်ပေါ် လဲလျောင်းနေရာမှ ထခဲ့ကာ ပြတင်းပေါက်ရှိရာသို့ လှမ်းခဲ့တော်မူသည်။ လရောင်သာသာတွင် နန်းလုံးကြိုပန်းရနံ့သည် တညင်းညင်း တိုက်ခတ်လာသော လေပြည့်နှင့်အတူ သင်းပျံ့လာသည်။ ဤမျှ သုတိသာယာရှိလှသော သတ္တလောကကြီးကို ပြတင်းပေါက်မှ စီး၍ ကြည့်ရပြန်တော့ အနော်ရထာသည် လူသားတစ်ယောက်၏ လွတ်လပ်မှုလိုရာကို သွားလာလည်ပတ်ချင်သော ဆန္ဒတော် ပေါ်လာသည်။ သို့သော် မိမိသည် သာမန်လူသား တစ်ယောက်မဟုတ်၊ ဘုရင်။ ဘုရင်တစ်ပါး ဖြစ်နေရကား ဘုရင်၏ တာဝန်တည်းဟူသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို စဉ်းစားမိပြန်တော့ သက်ပြင်းခါခါ ချမိပြန်၏။

ထိုမှတစ်ဖန် အနော်ရထာသည် ပြတင်းပေါက်မှ ခွာခဲ့ပြန်၍ မျှော်စင်ရှိရာ စမုတ်ဆောင်လှေကားကို တက်ခဲ့သည်။ မျှော်စင်ပေါ် ရောက်သည်၌ ထင်းထင်းသာသော လရောင်အောက်ဝယ် ရွှေရောင်ငွေရောင် တလျှပ်လျှပ် တောက်ပြောင်နေသော မြစ်ဧရာ၏ အလှအပကို ရှုစားတော်မူပြန်သည်။ ယင်းအချိန်ဝယ် ဥယျာဉ်တော်အတွင်းရှိ ပန်းမန်သစ်ပင် ချုံနွယ်တို့မှ နံနက်ဦးမြည်ကျူးတတ်သော ငှက်ငယ်တို့၏ သံသာချိုတေးကို ကြားရခြင်းဖြင့် အရုဏ်ပျို့တော့မည်ကို သိသာပေသည်။ ဤမှ မကြာမီ မြစ်မင်းဧရာကို

လှမ်းမျှော်ကြည့်နေသော ဘုရင်အနော်ရထာ၏ ရှုကွင်းဝယ်လှည်းဘီးကြိုတ်သံ၊ နွား ခလောက်သံ၊ ခြူသံ၊ ဆူညံသည့် ဝန်တင်နွားလှည်းတစ်စု ဝင်လာသည်။ ထိုမှ နောက်က လိုက်လာသော ဝန်တင်လားတစ်အုပ်၊ မြင်းစီးသမားများနှင့် တွေ့ဆုံကြ၍ သူတို့ချင်း ရင်းနှီးခင်မင်ပြီးကြသော အသံမျိုးတို့ဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာ နှုတ်ဆက်ကြသည်။ အချို့ နောက် ပြောင်ကြသည်။ တစ်ဖန် ၎င်းအုပ်စုတို့သည် မြစ်ကမ်းပါးလမ်းမပေါ် နှင်းဝေဝေ မှုန်ဝါးဝါး လရောင်အောက်ဝယ် ပျောက်ကွယ်သွားကြပြန်သောအခါ မြစ်ပြင်ဧရာမှ လှော်ခတ်လာ ကြသော ကုန်သည်လှေများကို မြင်ရပြန်သည်။ ယင်းလှေတို့သည် အကြီးအငယ်၊ အနှေးနှင့် အမြန်တစ်စင်းနှင့် တစ်စင်း တွေ့ဆုံကြခိုက် လှေသားအချင်းချင်း လှမ်း၍ နှုတ်ဆက်သံများ၊ ကုန်ဈေးမေးခေါ်သံများကြားရသည်။ ဤအသံများသည် မြန်မာမပီဝဲကြသည်ဖြစ်၍ တောင်ဘက် ပင်လယ်ကမ်းခြေအနီးမှ ရာမည တိုင်းသားများ ဖြစ်ကြောင်း သိသာပေ၏။

ပုဂံဈေး

နေထွက်တပြုရှိနေသောအခါ အနော်ရထာသည် မျှော်စင်ပေါ်မှ ဆင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဝန်တင်လှည်းနွား လားမြင်းများဖြင့် လူသံသူသံစိစီညံလျက်ရှိသော ပုဂံမြို့တော် ဈေးသို့ အမှတ်မထင် လျှောက်ခဲ့သည်။

ဤ ဈေးတွင် မြန်မာတိုင်းရင်းသားများသာမက တရုတ်ကုန်သည်ကြီးများလည်း ရှိကြသည်။ သူတို့သည် ဂန္ဓာလရာဇ်ပြည်ကြီးဖြစ်၊ ပိုးဖဲကတ္တီပါများနှင့် ပယင်းကျောက်စိမ်း စသည့် ရတနာများ ရောင်းချကြသည်။ စားကုန်များလည်း ကြာရှည်စွာ သိုမှီး၍ ရသော ဝက်ပေါင်ခြောက်၊ ဝမ်းဘဲခြောက်၊ ဝက်အူချောင်း၊ ဝမ်းဘဲဥဆားစိမ်း၊ ပျားရည်စိမ်းမျိုးတို့ လည်း ပါ၏။ သူတို့ဆိုင်များသည် ဖွင့်စကပင် အမျိုးသမီးများနှင့် စည်ကားလေသည်။ ငွေရောင်မုတ်ဆိတ်ဖားဖားနှင့် တရုတ်ကုန်သည်ကြီးများသည် ခေါင်းခါခါ၊ လည်ခါခါဖြင့် သူတို့ တတ်သော ဗမာစကားကို တရုတ်ဘာသာနှင့်ရော၍ လည်းကောင်း၊ ဈေးဝယ်သူ များကလည်း ကိုယ့်ဗမာစကားထဲတွင် မိမိတတ်သမျှ တရုတ်စကားကိုရော၍ လည်း ကောင်း၊ ခြေပြလက်ပြဖြင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလျက် ရှိကြပေသည်။

အစားကောင်းစုံမက်ပုံပေါ်သော မြန်မာလူကြီးတစ်ယောက်သည် ပိုးဖဲကတ္တီပါ ဆိုင်၌ ရှိသော ဇနီးကို ချန်ခဲ့ကာ ဝက်ပေါင်ခြောက်သွား၍ဝယ်ရာ၊ ရောင်းသူ တရုတ်နှင့် တစ်ဦးကို တစ်ဦးစကားမပေါက်ဘဲ ရှိလေသည်။ ဤစဉ် ဇနီးသည် လိုက်လာပြီး တတ်

သမ္ဘု မှတ်သမ္ဘု တရုတ်စကားညှပ်၍ ပြောလိုက်တော့မှ အရောင်းအဝယ် အဆင်ပြေသွားလေ၏။ ယင်း၌ ယောက်ျားကြီး၏ စိတ်ဝယ် “အိမ်... မိန်းမများ သူများ ဘာသာစကား အတတ်လွယ်လိုက်ပုံကလံည်း ပန်းများကောက်ယူသလိုပါပဲလားဟ၊ ကိုယ့်ဗမာစကား တစ်ခုတည်းနဲ့ပဲ ငါနားပူလှပြီဟာ၊ သည့်ပြင် ဘာသာစကားတွေပါ တစ်နေ့ ဒင်းများများ တတ်ပြီဆိုမှဖြင့် ငါတော့ ဒုက္ခပါပဲလား” ဟု ညည်းညူမိသည်ဟူသတတ်။

ထိုမှ နေထန်းတဖျားခန့်ရှိသောအခါ ဈေးကွဲစပြုသည်။ ဤအချိန် အထက်ဗမာပြည် နေသည် ပူပြီဖြစ်ရာ၊ ဈေးဝယ်သူတို့သည် သစ်ပင်အရိပ်အာဝါသတို့၌ ထိုင်၍ အပန်းဖြေကြသည်။ နံနက်မိုးမလင်းမီမှ လာခဲ့ရသူများသည် ဝမ်းဟာကြပြီဖြစ်၍ ပါလာသော ထမင်းထုပ် ဟင်းထုပ်များကို ဖြေ၍ စားကြသည်။ အချို့က ဈေးဆိုင်များတွင် စားကြသည်။

မင်းနှစ်ပါးတွေ့ဆုံခြင်း

သည်ဈေးအခင်းနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းတစ်နေရာ၊ အရိပ်ကောင်းလှသော မန်ကျည်းပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်တွင် လူတစ်စု ရှိသည်။ သူတို့နှင့် မနီးမဝေး မြက်ခင်းပြင်မှာ သူတို့ မြင်းများကို လှန်ထားသည်။ ထိုလူသိုက်ထဲမှ သစ်မြစ်ဆုံပေါ်တွင် ထိုင်နေသော လုလင်တစ်ယောက်သည် သဲမြေပြင်၌ ၎င်းဆွဲထားသော မြေပုံကို စူးစိုက်ကြည့်ရာက တစ်ချက်တစ်ချက် မျက်လုံးကို လှန်၍ သူ့ဘေးပရိသတ်ကို ကြည့်လင်ပြတ်သားသော အသံဖြင့် စကားပြောသည်။ သူ့လူများကလည်း သူ့စကားကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ နားထောင်လျက်ရှိကြသည်။

လုလင်သည် ဆွဲထားသော မြေပုံပေါ်မှာ သူ့လှံဖျားကို ဝှေ့ကာ ထောက်ကာဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်၏ အရှေ့ဘက် ကမ်းခြေတွင်တည်ရှိသည့် ပုဂံမြို့တော်နှင့် တစ်ဖက်ကမ်းမှ တန့်ကြည့်တောင်၊ ထိုမှ တူရွင်းတောင်နှင့် အရှေ့တောင်ဘက်မှာရှိသော ပုပ္ပါးတောင်စသည်တို့ကို ရေးဆွဲညွှန်ပြလျက်၊ မိမိတို့ ဘိုးဘွားအဆက်အနွယ်များသည် မြန်မာပြည် အထက်ဖျား မြောက်ဘက်အရပ်ဒေသများမှ တရွေ့ရွေ့ ဆင်းသက်လာကြကာ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ တို့၌ စားမဦးချလယ်ယာမြေများကို လုပ်ကိုင်ကြ၍ ကျေးရွာ မြို့ပြများ တည်ထောင်လာခဲ့ကြကြောင်း။ ထိုမှ ပုဂံကို မင်းနေမြို့တော်ပြု၍ စည်ပင်သာယာခဲ့ကြောင်း။ သို့သော် ယခုအချိန်မှာ တိုင်းပြည် ဖရိုဖရဲ ဖြစ်နေကြောင်း။ တိုင်းရင်းသားများလည်း စည်းစည်းရုံးရုံး

မရှိကြဘဲ အစိတ်စိတ်ကွဲနေလျက် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်သော နယ်ခြားခံတပ်မှလည်း မရှိ၊ လူမျိုးခြားတွေ ဝင်ချင်သလိုဝင် ထွက်ချင်သလို ထွက်နှင့်။

“ဒီအတိုင်းဆိုရင်ဖြင့် တစ်နေ့နေ့မှာ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်ကို လူမျိုးခြားတွေ စစ်တပ် အင်အား အလုံးအရင်းနဲ့ ဝင်မလာဘူးလို့ ဘယ်သူပြောနိုင်မှာလဲ။ အဲသည်အခါမှာ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်က ခုခံကာကွယ်ခြင်း မပြုနိုင်ဘူးဆိုရင် ကျုပ်တို့လူမျိုးတွေ ဘာဖြစ်ကုန်မလဲ” ဟုဆိုရင်း ထိုလုလင်၏ အသံသည် တုန်ယင်လာပြီးမှ တစ်ဖန်ပြန်လည် ထိန်းချုပ်၍ “အဲသည်တော့ ကျုပ်တို့ လူမျိုးတွေ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း စည်းစည်းလုံးလုံး ညီညီ ညာညာဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမယ်။ ဒီအရေးမှာ ဘယ်သူက ဦးဆောင်မယ်ဆိုတာကတော့ ကျုပ်တို့ မပြောနိုင်သေးဘူး။ အမှန်ကတော့ ဒီဝတ္တရားဟာ တိုင်းပြည် အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်တဲ့ ဘုရင်တာဝန်ပဲ။ ဒီကိစ္စကို သူက ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမယ်ဆိုရင် ကျုပ်တို့တစ်တွေက သူ့ကို အတတ်နိုင်ဆုံး အစွမ်းရှိသမျှ ကူညီရမှာဘဲ။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုရင် ဒီကိစ္စမျိုးဟာ တိုင်းပြည်ကြီး တစ်ပြည်လုံးရဲ့ တာဝန်ဟာ တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းနဲ့ စွမ်းဆောင်နိုင်တာ မျိုး မဟုတ်ဘူး။ အဲ ... တကယ်လို့ ဘုရင်မလုပ်ချင်ရင်သော် လည်းကောင်း၊ မလုပ်နိုင် ရင်သော် လည်းကောင်း ...”

ရုတ်တရက်ဆိုသလို အရိပ်တစ်ခုသည် ဖျတ်ခနဲ ပေါ်လာ၍ လုလင်ရေးဆွဲထား သော မြေပုံပေါ်က ပုဂံမြို့တော်တည့်တည့် နေရာသို့ လှံဖျားတစ်ခု ဒုတ်ခနဲ လာထောက် လျက် အောင်မြင်ခံညားသော အသံတစ်ခုက ...

“ဒီကိစ္စကို ဘုရင်က မလုပ်ချင်ဘူး၊ မလုပ်နိုင်ဘူးလို့ ဘယ်သူက ပြောရဲသလဲ”

တိုင်ပင်နေကြသူ လူစုသည် ထိုအသံရှင် လူစိမ်းကို အံ့အားသင့်ကာ မော်ကြည့် ကြသည်။ အသံရှင်သည် လှံတံကို မြဲမြံကိုင်၍ ခံညားစွာ မတ်မတ်ရပ်လျက် အခြားသူများကို အရေးမထားဘဲ ခေါင်းဆောင် လုလင်မျက်နှာကိုသာ စေ့စေ့ကြည့်ကာ ...

“မင်းက ဘယ်သူလဲ”

လုလင်ဖျိုသည် ထိုင်ရာမှ ထ၍ ထိုလူစိမ်းအား တစ်ချက်မျှ စူးစိုက်ကြည့်ရှုလိုက်ပြီး လျှင် လေးစားသော အမူအရာဖြင့် နောက်သို့ ခြေတစ်လှမ်းဆုတ်လိုက်ကာ ...

“ကျွန်တော်က ထီးလှိုင်ရှင်ပါ။ အများကတော့ ကျွန်စစ်သားလို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ အသင်ကော ဘယ်သူလဲ ဆိုတာ ကျွန်တော် မသိရဘူးလား ခင်ဗျာ”

လူစိမ်းသည် တည်ငြိမ်ခံညားသောအသံဖြင့် “ကျုပ်တို့သည်ပြင်တစ်နေရာသွား ပြီး တစ်ယောက်ချင်း စကားပြောရရင် ကောင်းမယ်” ဟု ဆိုပြီး လက်ခုပ်တစ်ချက်တီးလိုက်

ရာ ချောမောလှပသော မြင်းတစ်စီး အပြေးကလေး ဆိုက်ရောက်လာသည်၌ ကျန်စစ်သား ကိုလည်း “သင့်မြင်းကို ခေါ်ပြီး ကျုပ်နဲ့ သင် တစ်ယောက်တည်း လိုက်ခဲ့” ဟု တစ်ဦးတည်း ခွဲခြားခေါ်သည်တွင် ကျန်စစ်သား၏ လူများက လူစိမ်းအား မာန်ဖီသော မျက်လုံးများဖြင့် စူးစူးကြည့်ကြ၍ လှံရိုးများကို တင်းတင်းဆုပ်ကိုင်ကြရာ ကျန်စစ်သားက ...

“ကိုယ့်လူတို့ ငြိမ်ငြိမ်နေကြ၊ ကျုပ်ပြန်မလာမချင်း ဒီနေရာက မရွေ့ကြနဲ့” ဟု ဆိုပြီး သူ့မြင်းကို လက်ခုပ်သံတစ်ချက်ဖြင့် ခေါ်လိုက်ရာ စွေကနဲ ခုန်တက်ကာ မြင်းပေါ်သို့ ရောက်နှင့်နေပြီ ဖြစ်သော လူစိမ်းအား အနားကပ်၍ တီးတိုးသံဖြင့် ...

“ကြွတော်မူပါအရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုး နောက်တော်ပါးက ခစားလျက်ပါ”

ထို့နောက်တွင် ဘုရင် နော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် မြင်းများကို လေးဘက် ကျဲကျဲ စီးနင်းထွက်ခွာသွားကြလေသတည်း။

*

မြစ်မင်းရောက် အောင်နိုင်သူ

ဧရာဝတီမြစ်သည် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ခံခံညားညား ရှိပါဘိသည်။ နှစ်ဖက်သော မြစ်ကမ်းတစ်လျှောက်ဝယ် စိမ်းညိုအုပ်ဆိုင်းသော တောင်တန်းများ ခြံရံ ကာဆီးလျက် မတ်စောက်မြင့်မားသော ကမ်းပါးစောက်အောက်တွင် သဲသောင်ပြင်ဖြူလွလွတို့ဖြင့် လှပသော ရှုမျှော်ခင်းကို ဖန်တီးလျက်ရှိပေ၏။ ဤမှ မြစ်ကမ်းနှင့် ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ မြင့်မားထင်ရှားသော မိုင်းပျံ့ တန်ကြည့်တောင်တန်းနှင့် တောင်ပခုံး တောင်လဘို့တို့ အပေါ်မှာ တရွေ့ရွေ့ လှုပ်ရှားနေကြသော တိမ်တိုက်တိမ်သားတို့သည် မြစ်ဧရာ၏ ရေအလျင် ကြေးမုံပြင်မှာ အရိပ်လာ၍ ထင်ကြကုန်သည်။

သည်အရိပ်တစ်နေရာတွင် သေးငယ်သော အမည်းစက်ကလေး တစ်ခု ရေထဲမှာ မြုပ်ချည် ပေါ်ချည်နှင့်။ ပထမသော် သက်မဲ့အရာဝတ္ထုဟု ထင်စရာ ရှိသော်လည်း ရေစီးအလိုက် မျောပါသွားသည်မဟုတ်ဘဲ အနောက်ဘက်မှ အရှေ့ဘက်ကမ်းဆီသို့ တလှုပ်လှုပ်နှင့် ရွေ့လျားနေသည်ကို ထောက်ခြင်းအားဖြင့် သက်ရှိသတ္တဝါတစ်ဦး။ ထိုမှတစ်ဆင့် သေချာစွာ ကြည့်မည်ဆိုပါက မြစ်ကို ဖြတ်ကူးနေသော လူသားတစ်ယောက်။

ဘဇာကြောင့် ဤမျှ ကျယ်ပြောသော မြစ်ကို ဖြတ်ကူးနေပါသကဲ့သို့။ ရေစီးသန်သန်တွင် လှိုင်းလုံး လေလုံးများနှင့် တဝေါဝေါ မြည်သံကလည်း ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းပါဘိတော့။ သို့သော် ဤလူသားကား ကြောက်ဖို့ဝေးစွာ တစ်ချက်ကလေးမျှ

စိုးရွံ့ဟန် မပေါ်ဘဲ မရောက်မနေဟူသော ဇွဲသတ္တိဖြင့် ကူးခပ်လျက် ရှိချေသည်။ စင်စစ် မြစ်ဧရာနှင့် သည်လူသားသည် ခွန်အားနှင့် စွမ်းပကားပြိုင်လျက်ရှိကြသည်။ ဧရာ၏ ပြင်းထန်သော လှိုင်းတံပိုးတို့သည် လူသားအား သူ၏ ဝဲကတော့ရှိရာသို့ အတင်းတွန်းပို့ နေသည်။ လူသား၏ သန်မာသော လက်ရုံးတို့က ရေစီးအဟုန်နှင့် လှိုင်းတံပိုးတို့ကို ထိုးခတ်တွန်းဖယ်ကာ တိုက်ပွဲဆင်လျက်ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ မြစ်ဧရာက အရေးသာ လျက် လူသားခမျာမှာ ရေအောက်သို့ စုံးစုံးမြုပ်သွားလေသည်။ ပြန်ပေါ်မလာတော့ဘူးဟု ထင်မှတ်ဖွယ် ရှိ၏။ သို့သော် မကြာမီတွင် ဖော့တစ်ခုအလား မြုပ်နေရာမှ ငုတ်ကနဲ ပေါ်လာပြန်တော့ကာ ဧရာရေပြင်အား အပေါ်စီးနှင့် တိုက်ပွဲဆင်ပြန်တော့သည်။ ဤသို့လျှင် သူတစ်ခါ ငါတစ်လှည့်ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် လူသားက အောင်ပွဲရ၍ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကောင်းစွာ ရောက်လေတော့၏။

သို့သော် သူ၏ တိုက်ပွဲကား မပြီးဆုံးသေး၊ သူ့ရှေ့တွင် မားမားကြီး မြင့်စောက် သော ညောင်ဦးကမ်းပါးကြီး။ ဒါကြီးကို မော့ကြည့်လိုက်ကာ သူသည် လက်ခမောင်း နှစ်ချက်၊ သုံးချက်ခတ်လိုက်၏။ နောက်တစ်ခဏတွင် ပြေး၍ တက်လေသည်။ သို့သော် မြင့်စောက်ရကား လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် တက်မရ။ ခြေချော်လဲလိုက်၊ ပြန်ကျလိုက်၊ လက်နှင့် ကုတ်တွယ်၍ ပြန်ထ၊ ပြန်တက်လိုက် ယင်းသို့ဖြင့် သူသည် နောက်ဆုံး၌ ညောင်ဦးကမ်းပါး ထိပ်သို့ ရောက်သွားလေ၏။ ထိုအခါ အမြင့်ဆုံး ကမ်းဦးထိပ်၌ ရပ်လျက် “အောင်ပြီ အောင်ပြီ” ဟု ကျယ်လောင်စွာ ကြွေးကြော်အော်ဟစ်လိုက်လေသည်။ ပြီးလျှင် မြစ်ခြေသို့ အပြေးပြန်ဆင်းလာခဲ့ကာ ရေစပ်တွင် သူ့ကိုယ်မှာ ပေကျံနေသော ရွံ့ညွန်တို့ကို ဆေးကြော သုတ်သင်လေ၏။

ထိုစဉ် မြစ်ကမ်းပါးထိပ် ကျောက်ဆောင်တစ်ခုပေါ်တွင် ထိုင်နေသော အနော်ရထာ ဘုရင်သည် ထိုလူ လုပ်ပုံတို့ကို အထက်မှ စီး၍ အားလုံးမြင်ရ ကြားရသည်။ ဤရေကျား သမား သူ့ကိုယ်ကို ဆေးကြောသုတ်သင်နေစဉ်၌ အနော်ရထာသည် ကျန်စစ်သား ပြောခဲ့ သော စကားများကို ပြန်လည် ကြားယောင်လာသည်။

“ကိုယ်တော်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ဟာ လူ့အဆင့်အတန်းမခွဲ ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး လူတန်းစားအားလုံးတို့ရဲ့ ယုံကြည်မှုကို ရယူဖို့လိုပါတယ်။ သည်လိုရအောင်ဟာက လူထု ဆီကို ချဉ်းကပ်လေ့လာဖို့ လိုပါတယ်။ သည်တော့မှ သူတို့ရဲ့ သဘောဆန္ဒကို နားလည်ပြီး လူထုရဲ့ ယုံကြည်ထောက်ခံမှုရအောင် ဘယ်သို့ဆောင်ရွက်ရမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်မျိုးတို့ သဘောပေါက် နားလည်ပါမယ်။ နို့ပြီး ကျွန်တော်မျိုးတို့ဟာ လူထုထဲက လက်ရုံးရည်

နှလုံးရည်ကောင်းတဲ့ လူတွေရဲ့ အကူအညီကိုလည်း လိုပါတယ်။ သူတို့ကို ရှာဖွေ သိမ်းသွင်းပြီး သူတို့ရဲ့ စွမ်းပကားကို ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ အသုံးချရမယ်ဆိုတာလည်း ကျွန်တော် မျိုးတို့ သိရှိနားလည်ဖို့ လိုပါတယ် ...”

ရေကူးသမားသည် ရေမိုးချိုး၍ ပြီးသွားလေပြီ။ သူသည် ကမ်းသို့ ပြန်တက်လာခဲ့ကာ ကျောက်တုံးတစ်ခုပေါ် ထိုင်လျက် သူဖြတ်ကူးခဲ့သော ဧရာမြစ်ပြင်ကို လည်းကောင်း၊ သူတက်ရောက်ခဲ့ပြီးသော ညောင်ဦးကမ်းပါးစောက်ကြီးကို လည်းကောင်း တစ်လှည့်စီ ကြည့်ရှုကာ စစ်အောင်နိုင်သော စစ်သူကြီးသည် အောင်ပွဲခံခဲ့သော စစ်မြေပြင်ကို ပြန်လည်သုံးသပ်သကဲ့သို့ ရှိနေလေ၏။ သို့ရှိနေစဉ် သူ့အနီးမှ ရဲရင့်စွာ မေးမြန်းလိုက်သော အသံကို ကြားရသည်။

“သင်အခုနကတုန်းက ဘာကြောင့် မြစ်ကို ဖြတ်ကူးပြီးတော့ ကမ်းပါးစောက်ကို ပြေးတက်ရသနည်း”

ရေကူးသမားသည် သူ၏ အောင်မြင်မှုနှင့် ပီတိသောမနဿ ဖြစ်နေခြင်းကို လာရောက် နှောင့်ယှက်သဖြင့် မနှစ်သက်မိချေ။ မေးလာသူကို မထိမ့်မြင် လှည့်ကြည့်လိုက်ပြီး...

“ဒီမြစ်ကို ဘာကြောင့် ဖြတ်ကူးနေသလဲဆိုတော့ ဒီမြစ်က ဒီနေရာမှာ ဖြတ်ကူးစရာ ရှိနေလို့ဘဲ။ ဟိုကမ်းပါးစောက်ကြီးကို ဘာကြောင့် ပြေးတက်ရသလဲဆိုတော့လည်း အဲဒီကမ်းပါးစောက်ကြီးက အဲဒီနေရာမှာ ပြေးတက်စရာကြီး ရှိနေလို့ဘဲ။ ကဲ နားလည်ပလား...”

အနော်ရထာသည် မည်သို့မျှ စိတ်မပျက်ဘဲ ဆက်လက်မေးမြန်းသည်။

“ဒီလို မြစ်ကြီးနဲ့ ကမ်းပါးစောက်ကြီးကို ဖြတ်ကူးနိုင် ပြေးတက်နိုင်အောင် ဘယ်လိုများ လုပ်ထားလို့လဲ ...”

“ဘယ်လိုလုပ်ထားရမလဲ ထပ်တလဲလဲ လေ့ကျင့်ထားလို့ပေါ့ဗျ”

အနော်ရထာသည် ဤအဖြေ ကြားရသည်၌ “ပြောပုံကဖြင့် တယ်လဲ လွယ်လိုက်ပါလားကွယ်ရဲ့” ဟု တစ်ကိုယ်တည်း မှတ်ချက်ချသလို ပြောမိရာ၊ ဤအခါမှ ရေကူးသမားသည် ရိုးရိုးဝတ်ဆင်ထားသော ဘုရင်ကို သေချာစွာ ကြည့်မိသည်။ ခန့်ညားထည်ဝါသော အသွင်သဏ္ဍာန်ကို စူးစိုက်မိတော့မှ ရေကူးသမားမှာ ကိုယ်ဟန်တန်သွားလျက် ...

“ဟုတ်သလေ လွယ်အောင်လုပ်တော့ လွယ်ရသပေါ့ ဗျာ။ ကြည့်စမ်း ဒီဧရာဝတီ မြစ်ကြီးဟာ ကျယ်ဝန်းပြီး ရေထူထည်အားကောင်းပုံနဲ့ ရေစီးသန်ပုံနဲ့ လေနဲ့ ရေလှိုင်းတွေကလည်း သူ့ဘက်က ကူညီပုံနဲ့ ဘာကြီးကိုပဲဖြစ်ဖြစ် အလွယ်ကလေးနဲ့ ဆွဲနှစ်ဝါးမျိုးလိုက်မယ့်

သဏ္ဌာန်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်က ယောက်ျားဗျ ယောက်ျား၊ သူ့ကို အောင်နိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပြီး ဖြတ်ကူးတော့ ဒင်းဘာတတ်နိုင်သေးသလဲ၊ တကယ်တော့ လူက သက်ရှိ၊ သူက သက်မဲ့ပဲဗျာ၊ ကြိုးစားရင် ခံနိုင်ရိုးလား။ နို့ပြီး ညောင်ဦး ကမ်းပါးစောက်ကြီးလည်း ကြည့်လိုက်ပါဦး ကြီးကျယ်ထည်ဝါလိုက်ပါတီသနဲ့၊ သို့ပေမယ့် တောင်ကြီးဖဝါးအောက် ဆိုတယ် မဟုတ်လား၊ လူကြီရင် မခံနိုင်ပါဘူးဗျာ။ လောကမှာ လူက မလုပ်နိုင်တာ မရှိဘူး ခင်ဗျာ၊ အေး မလုပ်ချင်ရင်သာပဲ”

အနော်ရထာသည် ရေကူးဆရာ၏ ပခုံးပေါ် လက်တင်လိုက်ကာ “ကျွန်ုပ် သင့်ရဲ့ စွမ်းပကားကို ချီးကျူးပါတယ်၊ သင် ဘယ်သူလဲ”

ကျွန်ုပ် နာမည် ငဖီးပါ၊ ညောင်ဦးကငဖီး၊ အတိုကောက် ညောင်ဦးဖီးလို့ ခေါ်ကြသဗျ”

အနော်ရထာသည် ရုတ်တရက် လက်ခုပ်တစ်ချက်တီးလိုက်ရာ၊ ဖောင်းဝတ်စိမ်းရောင် ချောမောလှပသော မြင်းကြီးတစ်ကောင် ရှေ့တော်မှောက်သို့ အပြေးကလေးရောက်လာပြီး စစ်သည်တော်တစ်ဦးကဲ့သို့ ခြေစုံရပ်ကာ ဦးခေါင်းကိုငုံလျက် အမိန့်တော်ကို နာခံသည်။

အနော်ရထာ “ငါ့သား သင့်အား ဤသူ့ကို ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ငါ့အမှုကို ပြုစုသို့ သူ့အမှုကိုပြုစု” ဟုဆိုပြီး ညောင်ဦးဖီးအား “သည်မြင်းကို ယူလိုက်ပါ သင့်အတွက် အကျိုးရှိပါလိမ့်မယ်” ။

ညောင်ဦးဖီးသည် မမျှော်လင့်ဘဲ မြင်းချောကြီးတစ်စီး ရုတ်တရက် လက်ဆောင်ပေးလေသဖြင့် မည်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်များပေလည်းဟု အံ့အားသင့်၍ ကျေးဇူးတင်စကားမှ မပြောကြားရမီ ဘုရင်အနော်ရထာသည် လျင်မြန်စွာ ထွက်ခွာသွားလေ၍ ကျောက်ဆောင်ကျောက်မြောင်တို့ အကြားဝယ်၊ ကွယ်ပျောက်သွားလေ၏ ။ မြင်းကြီးက သူ့သခင်အား မျက်စိတစ်ဆုံး ကြည့်နေပြီးနောက် အသံရှည်ကြီးမြည်၍ ဝမ်းနည်းစွာ နှုတ်ဆက်လိုက်၏ ။ နေရာကတော့ မရွေ့၊ ညောင်ဦးဖီးသည် လတ်တလောရလိုက်သော မြင်းလိမ္မာကြီးအား လည်ပင်းဖက်ကာ လည်ဆံမွေးများကို ကိုင်တွယ်ပွတ်သပ်လျက် ချောမောစကားများ ပြောဆို ကျန်ရစ်ခဲ့ကြလေ၏ ။

*

မြင်းစီးကျော်တို့ မြင်းစီးပြိုင်ကြခြင်း

“ဘုရင့်စီးတော်မြင်းဆိုတာဟာ တခြားမြင်းမျိုးတွေနဲ့ တူတာမဟုတ်ဘူး။ ဟိမဝန္တာ တောင်ထွတ်တောင်ဖျားပေါ်မှာ တိမ်ညွန့်စားတဲ့ မြင်းမျိုးတွေကလား။ အကောင်းမှာ ပြော စရာ မရှိ။ လိမ္မာလိုက်တာကလည်း ဘုရင်ကိုယ်တော်တိုင်မှတစ်ပါး ဒါမှမဟုတ် စီးခွင့် ပေးတော်မူတဲ့ သူမှတစ်ပါး အစိုးခံတာမဟုတ်ဘဲ ဒီတော့ ဒီမြင်းမျိုး ခိုးတယ်ဆိုရင် သူခိုးကို အလွယ်ကလေး ဖမ်းနိုင်တာပေါ့။ နို့ပြီး ဘုရင့်စီးတော်မြင်းရဲ့ ကိုယ်လုံးကိုယ်ဟန် အသွေး အမွှေးကလည်း တခြားမြင်းတွေနဲ့ တခြားကြီးပါဗျာ။ ဘုရင့်စီးတော်မြင်းတွေ ကျုပ်တို့ မြင်ဖူးနေတာပဲ။ တွေ့ရင် ချက်ချင်းသိနိုင်တာပေါ့။”

အထက်ပါ စကားမှာ တပ်မှူးတစ်ယောက်သည် သူ၏ တပ်စိတ်ကို ကင်းလှည့် ရင်း ပြောကြားနေခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့နောက် လူစုခွဲကာ တစ်နေရာဆီသို့ လွှတ်လိုက်လေ၏။

ထိုနေ့၌ ညောင်ဦးဖိးသည် သူ၏ နေ့စဉ် လေ့ကျင့်ရေးဖြစ်သော မြစ်စရာနှင့် ညောင်ဦးကမ်းပါး တိုက်ပွဲကို အောင်နိုင်ပြီး၍ ရေမိုးချိုးကာ ကိုယ်လက်သန့်စင်နေသည်။ ထိုစဉ် တစ်နေရာ၌ လှန်ထားသော သူမြင်းကြီး၏ အကူအညီ ခေါ်သော ဟည်းသံကြီးကို ကြားသည်၌ ထိုင်ရာမှ ထ၍ ကျောက်ဆောင်မြင့်တစ်ခုပေါ်သို့ ပြေးလွှားခုန်တက်၍ ကြည့် ရာ မြင်းကြီးအား စစ်သားများက ဝိုင်းဆွဲနေကြသည်ကို မြင်သော် ...

“ဟေး ... ငါ့မြင်းကို ဘာလုပ်နေကြတာလဲ” ဟု အော်ဟစ်ကာ ထိုလူစုရှိရာသို့ တစ်ဟုန်ထိုးပြေးသွားပြီး မြင်းကို ပြန်လုဆွဲလေသည်။ ယင်း၌ တပ်စုဗိုလ်က ...

“ဘုရင့် အမိန့်တော်” ဟု အော်လိုက်သည်၌ မြင်းကြီးသည် ငမီးလက်အပ်စဉ်က သူ့သခင် အမိန့်နာခံသကဲ့သို့ ခွာကို စုံရပ်၍ ဦးခေါင်းကို ငဲ့ကာ၊ မျက်လုံးကလည်း ငမီးအား သူ့ကဲ့သို့ အရိုအသေပေးရန် ပြောကြားနေကြောင်း ငမီး နားလည်လေ၍ ဒူးထောက်နာခံလိုက်ရသည်။ ဤမှ တပ်စုဗိုလ်က ဘုရင့်အမိန့်တော်ကို ဆက်လက်ဖတ် ကြားသည်မှာ ဤမြင်းနှင့် တွေ့သူအား ဘုရင့် ရှေ့တော်မှောက်သို့ ဆောင်ကြဉ်းခဲ့ရမည် ဖြစ်ကြောင်း။

ငမီးအား စစ်ဆေးမေးမြန်းသောအခါ ဤမြင်းသည် သူ့မြင်း ဖြစ်ကြောင်းသာ ပြော၍ မည်သို့မည်ပုံ ရခဲ့သည်ကိုကား မထုတ်ဖော်ဘဲ ငြင်းဆန်နေကြောင်း လျှောက်တင် သည်၌ ဘုရင် အနော်ရထာက “ငါ့ကိုယ်တော်မြတ်၏ စီးတော်မြင်းအကြောင်း သင်တို့ သိပြီး ဖြစ်ကြသည်။ ငါ့ကိုယ်တော်မှတစ်ပါး သို့မဟုတ် ငါ့ကိုယ်တော် ခွင့်ပြုသည်မှ တစ်ပါး။ တခြားလူ စီး၍ မရပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ တိုင်းပြည်ရှိ မြင်းစီးသူရဲကောင်း အကျော်အမော်

တွေ ဆင့်ခေါ်ပြီး သည်မြင်းစီးနိုင်သူကို ဆုတော် လာဘ်တော်များ ချီးမြှင့်မည်လို့ အမိန့် ထုတ်၊ သူ့မြင်းပါဆိုတဲ့ ကျေးတောသားကိုလည်း ဤမြင်းစီးသူရဲတွေထဲမှာ ဝင်၍ ယှဉ်ပြိုင် ပစေ” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

*

မြင်းစီးပွဲ

ဟား ... နာမည်ကျော်လှတဲ့ ဘုရင့် စီးတော်မြင်း တစ်ပွဲတစ်လမ်း အကဲစမ်းချင်လို့ လာလိုက်ကြတဲ့ မြင်းစီးကျော်တွေ၊ အချို့က လူစွမ်းပြ၍ ဆုတော်လာဘ်တော် လိုချင်သည် ထက် ဘုရင့်စီးတော်မြင်း ကျောပေါ်သို့ တစ်ခဏလေး ခွလိုက်ရတာပဲ တော်လှပေ၊ ဟု တစ်သက် ပြောစမှတ်ရအောင် စမ်းသပ်ကြသည်။ သို့သော် ဘုန်းတော်နှင့် စီးတော်မြင်းသည် ကျန်လူစိမ်းတို့အား တစ်ဒဂံကလေးမှ အခွအထိမခံ၊ နောက်သို့ လှန်ချလိုက်တာနှင့်၊ ဘေးသို့ ခါထုတ်လိုက်တာနှင့် ရှေ့သို့ဦးစိုက်ပေါက်ချလိုက်တာနှင့် ခမျာများမှာ နောက် ကျွမ်းနှင့် လည်းကောင်း၊ ရှေ့ကျွမ်းနှင့် လည်းကောင်း၊ ဘေးကျွမ်းနှင့် လည်းကောင်း တဖိုင်းဖိုင်း-တဖုံးဖုံးသာ ကျရှာကြကုန်သည်။ ဘုရင့်သူရဲကွင်းအပြည့်မျှ လာရောက် ကြည့်ရှုကြသော ပရိသတ်မှာ တဝါးဝါး တဟားဟား ပွဲကျလျက် ရှိကြလေ၏။

တစ်စုံတစ်ယောက်သော မြင်းစီးသူရဲက ကြိုးစားတိုင်းမြင်း၏ လှုပ်ရှားပြုမူပုံ အလိုက်တီး၍ ပေးသော စည်မောင်းတံပိုးခရာသံတို့ကလည်း ပရိသတ်၏စိတ်ကို မြူးထူး တက်ကြွစေ၏။

ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဤပွဲခင်းကို စင်မြင့်ပေါ်၌ မှူးမတ်များနှင့် ရှုစားတော်မူ၏။ မြင်းစီးကျော်တို့သည် တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် စမ်းသပ်ကြကုန်၏။ အချို့က လူပါး များ နောက်ချန်နေ၍ မြင်းအားပျော့ချိန်ကို စောင့်ကြသည်။ သို့သော် တိမ်ညွန့်စားတဲ့ သိန္ဓောမျိုးနွယ် ဆိုသမို့လား၊ အဘယ်မှာ အားကုန်လွယ်အံ့နည်း။ စမ်းသပ်ကြသည့် မြင်းစီးသူရဲများသာ အားလျော့ကုန်ကြသည်။ ဆီဆွတ်ထားသကဲ့သို့ အမွှေးရောင် တောက်ပြောင်နေသော ဘုရင့်စီးတော်မြင်းကြီးကား ကွင်းအလယ်မှာ ခွာရှုပ်ကာ ရှုပ်ကာဖြင့် နှာတဖိုးဖိုးမှုတ်လျက် “ကဲ ... လာကြစမ်းဦးလေ ... မလာကြတော့ဘူးလား” ဟု ခေါ်နေသည့်နွယ် ...

နောက်ဆုံး မြင်းစီးသူရဲတို့ လက်လျော့သွားကြသောအခါ “ငမီး” ဟု ညောင်ဦးဖီး အား ဘုရင့်အပါးမှ ကြွေးကြော်သူက ခေါ်၍ ပွဲထုတ်သည်။

ဤမြင်းစီးပွဲတွင် သည်လို ကျေးတောသား ရုပ်မျိုးကို ပရိသတ်က မျှော်လင့်ထားကြသည်မဟုတ်မူ၍ ငမီး ကွင်းလယ် ထွက်လာသည်ကို မြင်ကြသည်၌ အံ့ဩကြလျက် အပ်ကျသံ ကြားရလောက်အောင်ပင် ဆိတ်ငြိမ်နေကြသည်။ သို့သော် သူတို့သည် ငမီး၏ ကြံ့ခိုင်၍ အချိုးအဆက်ကျသော ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်ကို မြင်ရသည်၌ မချိုးမွမ်းဘဲ မနေနိုင်ကြ၊ ထို့ပြင် ငမီး၏ ရိုးသားသော အပြစ်ကင်းစင်သော မျက်နှာသွင်ပြင်ကို အကဲခတ်မိကြပြန်သောအခါ ကရုဏာသက်ကြလျက် ဤမြင်းကြီးကို စီးနိုင်ပါစေဟု စေတနာ ပြုကြကုန်၏။

ငမီးသည် မြင်းအနီးကို ချဉ်းကပ်မိသောအခါ ညာလက်ဖြင့် ကျောကိုသပ်၍ ဘယ်လက်ဖြင့် လည်ပင်းကို ပွတ်လိုက်သည်။ မြင်းသည် နားတစ်ချက်ပေလိုက်ပြီးနောက် နားရွက်ကို ရှေ့သို့ ပြန်စုကာ ငမီးအား လှည့်ကြည့်သည်။ ငမီးနှင့် မျက်လုံးချင်းဆုံကျသည် ၌ တစ်ဦးကို တစ်ဦးက နိုင်သည်ပိုင်သည် ဆိုသည်ထက် တို့များ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရဦး မည်ဟူသောအသိဖြင့် မြင်းသည် ဦးခေါင်းကို ရှေ့သို့ပြန်လှည့်လိုက်ပြီး နားရွက်နှစ်ဖက် နောက်သို့စွင့်ကာ ငမီးအား စီးပေရော ကိုယ့်လူ ဟူသော အရိပ်ပြသည်။

အတူနေခဲ့ပြီဖြစ်၍ နားလည်နေပြီဖြစ်သော ငမီးသည် လွှားခနဲ ခုန်တက်ကာ မြင်းကို လိုရာသို့ စီးသွားလေတော့သည်၌ ဆိတ်ငြိမ်စွာ ကြည့်ရှုနေကြသော ပရိသတ်ကြီး ၏ တစ်ခဲနက်ဩဘာသံမှာ ဘဝဂ်သို့လျှံသွားသတည်း။ တီးမှုတ်သံလည်း မြိမ့်မြိမ့်ညံ သတည်း။

ငမီးသည် ကွင်းလယ် တစ်ပတ်စီးပြီးနောက် ဘုရင်ရှိရာသို့ မြင်းဇက်ကို စုပေးလိုက် သည်။ အနီးရောက်၍ သက်တော်စောင့်များက မြင်းရှေ့တည့်တည့်၌ လှံနှစ်စင်း ကြက်ခြေ ခတ်နှင့် တားသလိုရှိသော် ဘုရင်က ခွင့်ပြုကြောင်း မိန့်တော်မူ၍ ရှေ့တော်မှောက် ရောက် သည်၌ ငမီးသည် မြင်းပေါ်မှ ခုန်ဆင်းကာ ဘုရင်ခြေတော်ဦးခိုက်လျက် ဘုရင်မင်းမြတ်၏ စီးတော်မြင်းကို လက်ဆောင်အဖြစ်နှင့် ပြန်လည် ဆက်သပါကြောင်း လျှောက်တင်သည်။ ဘုရင်က လက်ခံတော်မူ၍ ငမီးအား ဘုရင်သူရဲကောင်း လက်ရွေးစင်ထံ ပါဝင်နိုင်ရန် မည်ကဲ့သို့ ထူးခြားသော စွမ်းပကားများ ပြနိုင်ပါသနည်းဟု ရေလာမြောင်းပေး မိန့်တော်မူရာ ငမီးက ရိပ်စားမိ၍ ရေကူးကျွမ်းကျင်ပါကြောင်း လျှောက်တင်သည်၌ ဘုရင်က မျှူးမတ်များ အား ငမီးအတွက် ရေကူးပွဲကျင်းပဖို့ စီမံပေးရန် အမိန့်တော်ချမှတ်လိုက်လေ၏။

*

ညောင်ဦးဖီး၏ စွမ်းပကား

“ဟား ... ဟိုနေ့က ဘုရင့်စီးတော်မြင်းစီးပြတဲ့ ကျေးတောသားက ဧရာဝတီမြစ် ဟိုဘက်ကမ်း ဒီဘက်ကမ်းကို ကူးပြမယ်ဆိုပါလား။”

“ဟုတ်တယ်၊ မြစ်ဖြတ်ကူးပြရုံ မကဘူး၊ ကူးပြီး တစ်စပ်တည်း ညောင်ဦးကမ်းပါး စောက်ကြီးကိုလည်း အပြေးတက်ပြဦးမတဲ့ဗျား”

“ဒီလူညောင်ဦးသားဗျ၊ မဆွကတည်းက သူ့သတင်းတော့ ကြားမိသား၊ ဒါပေမဲ့ ညောင်ဦးသားတွေ အလကား ကြားတယ်အောက်မေ့နေခဲ့တာ၊ ခုပွဲမှပဲ ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင် ကြည့်ရတော့မယ်ဗျို့။”

“ကျွန်မတို့တော့ ငုတ်ရိုက်ပြီး နေရာတောင် သွားဦးထားလိုက်ပြီ”

“ဟဲ့ ... ဟဲ့ ဒါ နင်တို့ မိန်းမတွေ အလုပ်လား”

“အောင်မယ် ရှင်တို့ ယောက်ျားတွေကို မိန်းမတွေက အားပေးမှ ရှင်တို့သာပြီး ဂုဏ်တုဂုဏ်ပြိုင်လုပ်ချင်ကြတာ မဟုတ်လား”

ဤသို့လျှင် ညောင်ဦးဖီး၏ ပွဲမှာ ဥက္ကောဋေယျ ဖြစ်လှလေသည်။ ကျင်းပသည့် နေ့မှာ ဝေးနီးရပ်ခြားမှ ရေလမ်းကုန်းလမ်းတို့ဖြင့် လာခဲ့ကြ၍ မြစ်ခြေမှာရော၊ ကမ်းပေါ်မှာ ရော နှစ်ဖက်စလုံး ကမ်းလုံးညွတ်မျှ စည်ကားလေသည်။ ရွှေပွဲလာတို့အတွက် စားသောက် စရာဆိုင်များ တည်ခင်းရောင်းချခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ အချို့နေရာကောင်းများကို ဦးထား၍ ရောင်းစားခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ သပြာငွေရှာဖွေကြသူများလည်း (အဲဒီခေတ် ကတည်းက) ရှိကြသေး၏ တဲ့ဗျ၊ ညောင်ဦးသားများ ပွဲကြမှာပေါ့နော် ...။

အချို့ လှေပိုင်ရှိသူများက ညောင်ဦးဖီး ဖြတ်ကူးသွားသည်ကို ဝဲယာညှပ်၍ လိုက်ကြည့်ကြရာ ကမ်းပေါ်က လူများက “ဗျို့ဆရာတို့၊ ရေကူးဆရာမောရင် ရေတိုက်ဖို့ သောက်ရေအိုးလေးဘာလေး ယူသွားကြပါလားဗျ” ဟု နောက်ပြောင်သူများကလည်း မရှားဘူးတဲ့ ခင်ဗျ။

အဲ ... ပို၍ စည်တာကတော့ ညောင်ဦးဖီး ညောင်ဦးဘက်ကမ်း ရောက်သွားပြီး ညောင်ဦးကမ်းပါး စောက်ကြီးကို ကြိုးစားပမ်းစား တက်နေတဲ့အခါပါပဲတဲ့ ခင်ဗျာ။ ဆိုင်းသံကလည်း မိန်းမောင်းတီးလို့ပေါ့။

တက်လိုက် တစ်ခါတစ်ရံ ပြန်အကျလိုက်မှာ ခပ်ရွတ်ရွတ် လူများက၊

“ကျတဲ့အခါလည်း ကျပေမပေါ့”

“ခြေနင်းမှားသွားသကိုကွယ်”

“မှားတဲ့ အခါလည်း မှားပေမပေါ့”

အဲ ... တစ်ဖန် ငမီးက လူးလဲထပြီး ပြန်တက်ပြန်တော့ ...

“ရေစိမ် ကျွဲကြီးဟေ့”

“ကျားဘသား ကြိတ်လိုက်”

သည်လိုနဲ့ ငမီးဟာ ညောင်ဦးကမ်းပါးထိပ်ရောက်သွားပြီး လက်ခမောင်း တဖျောင်းဖျောင်းနဲ့ အောင်ပွဲခံပါသတဲ့။ အဲသည်အခါမှာ ဘုရင်ကိုယ်တိုင် မြောက်စားချီးမြှင့်ခြင်း ခံရတဲ့ ညောင်ဦးဖီးကို လူငယ်လူရွယ်တွေက များစွာသဘောကျပြီး သည်လို လူစွမ်းကောင်း ဖြစ်အောင် အဘယ်ဆရာကိုများ ဖိုဝဲဆည်းကပ်ပါသလဲ၊ ဘယ်လို အင်းအိုင်ခါးလဲ့ လက်ဖွဲ့ များကို ဆောင်ပါသလဲ၊ မည်သို့သော မန္တန်မျိုးရွတ်ပါသလဲ စသည်တွေ မေးမြန်းပြီး သူတို့ကိုလည်း ညွှန်ကြားမစဖို့ တပည့်ခံကြသည်တဲ့။ ဟိုခေတ်က လူစွမ်းကောင်းဆိုရင် သည်လိုပဲ တစ်ခုကောင်းတော့ရှိတော့ ရှိလို့ပဲ ထင်ကြသကဲ့။

အဲသည်အကြောင်း ညောင်ဦးဖီးက အနော်ရထာကို လျှောက်တင်တော့ ဘုရင်က ပြုံးတော်မူ၍ ...

“သည်မလေ ငမီး သူတို့ တွေးထင်မှုတွေကို သင် ဘာမျှ မပြုနှင့်ဦး၊ ကျုပ်လို စွမ်းပကားရှိချင် ကျုပ်ဆီလာ ပညာဆည်းပူးပါ ဆိုပြီး သင်က ရေကူးအတတ်သင်ကျောင်း ဖွင့်၊ လေ့ကျင့်ခန်းတွေပေး၊ တဖြည်းဖြည်းတော့ အဆောင်ကောင်းတွေ၊ မန္တန်ကောင်းတွေ အထက်ဆရာကြီးတွေကလည်း ပေးလိမ့်မယ်ပြောထား၊ သူတို့ ယုံကြည်နေကြတဲ့ ရေစောင့်နတ်၊ မြစ်စောင့်နတ်တွေလည်း ပသချင် ပသကြပစေ၊ သူတို့အတွက် အားဆေး တစ်ခွက် ဖြစ်လိမ့်မပေါ့။ နောင်သူတို့ဟာ သူတို့ လေ့ကျင့်သင်ကြားရင်းနဲ့ တတ်မြောက် အောင်မြင်လာကြတဲ့အခါမှာ ဘယ်အဆောင်၊ ဘယ်မန္တန်၊ ဘယ်နတ်မှမလို။ ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကြိုးစားခြင်းသာလျှင် ပဓာနဆိုတာ သူတို့ဘာသာ သူတို့ သိလာကြလိမ့်မယ်”

အတိုချုပ်ကား ဘုရင်အနော်ရထာသည် ညောင်ဦးဖီးအား ရေကူးအတတ်သင် ကျောင်း ဇွဲသတ္တိ လေ့ကျင့်ရေးမှူးကြီး ခန့်အပ်လိုက်ခြင်းပင် ...

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို စည်းရုံးတည်ထောင်ခဲ့သော အနော်ရထာ မင်းစောသည် ဤသို့လျှင် သူရဲကောင်း၊ တပ်သားကောင်းများကို ရှာဖွေစုဆောင်း၍ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခဲ့လိမ့်မည် ဖြစ်ပါ၏။

မိုးနတ်ကို တော်လှန်သူ

အခန်း | ၂ |

ဘုရင့် ရေကူးအတတ်သင် ကျောင်းကြီးဖွင့်၍ ဇွဲသတ္တိလေ့ကျင့်ရေးမှူးကြီး ခန့်အပ်ထားသော ညောင်ဦးဖီး၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာနှင့် အောင်မြင်မှုများကို အထောက်တော်ကျန်စစ်သားထံမှ မကြာခဏ ကြားသိရသော အနော်ရထာမင်းစောမှာ ဝမ်းမြောက်တော်မူလှသည်။ ကျန်စစ်သားသည် ဘုရင်၏ လူယုံတော် လက်ရုံးတစ်ဆူဖြစ်နေဘိလည်း ဟိတ်ဟန်မထုတ်၊ မာန်မာနမထားတတ်ပဲ လူတန်းစားမရွေး ပေါင်းသင်းတတ်သည်ဖြစ်၍ လူတိုင်း၏ ချစ်ကြည်ညိုမှုကို ခံရသူဖြစ်သည်။ ညောင်ဦးဖီးလည်း ကျန်စစ်သားနှင့် အလွန်ရင်းနှီးရကား သူ၏ လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကျန်စစ်သားသည် တိုင်ပင်ဖော် တိုင်ပင်ဖက် ဖြစ်နေပေ၏။

ထိုခေတ်တွင် တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အသိဉာဏ်မှာ လွန်စွာ ညံ့ဖျင်းကြသေးသည်။ လောက သဘာဝရေမြေ ရာသီဥတုကို တန်ခိုးတော်ရှင်နတ်များက ပိုင်ဆိုင်ကြ၍ လူသားတို့၏ ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးကို ထိုနတ်များကသာ ဖန်တီးနေကြသည်ဟု ယူဆလျက် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ပူဇော်ပသမှုများ ပြုနေကြကြောင်း ကျန်စစ်သားထံမှ ကြားသိပြီး ဖြစ်နေသော အနော်ရထာသည် ဤလူတန်းစားတို့ကို ပြုပြင်ရန်မှာ လွယ်ကူစွာ ရနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်ပါ၏။ သူတို့ ဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် မိရိုးဖလာမှ စွဲမြဲလာခဲ့သည့် အယူသီးမှုတို့ကို အမိန့်အာဏာဖြင့် တိုက်ရိုက်ဖိလှည့်ကျင့်၍လည်း

မရနိုင်စကောင်း။ သူတို့အား အမြင်မှန်ရစေကာ လောကတွင် လူသာပဓာန ကိုယ့်စွမ်းပကား သာလျှင် ကိုယ့်အားကိုးရာဖြစ်ကြောင်း ၎င်းတို့ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် သိရှိလာအောင် မည်သို့ လုပ်ဆောင်သင်ကြားပေးရပါမည်နည်း။

ယခု သောင်ဦးဖီး၏ လုပ်ငန်းအောင်မြင်မှုမှာ လူမှုပြုပြင်ရေးကိစ္စကြီး အုတ်မြစ်ချရာ ၌ ပထမဦးဆုံး ပန္နက်တစ်ချက်စာမျှသာရှိသေးသည်။ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ထောင်လိုသော အနော်ရထာဘုရင်သည် တစ်ပြည်လုံးရှိ လူတန်းစားအသီးသီးကို ပညာပေးစည်းရုံးရန် တာဝန်ကြီးရှိနေရကား။ မင်းစည်းစိမ်မှာ ပျော်ပိုက်မနေအားဘဲ သူ၏ စီးတော်မြင်းမှတစ်ပါး၊ အခြားအဖော်မပါ သာမန် လူစားတစ်ယောက်အနေဖြင့် အရပ် တကာ လှည့်လည်၍ လူတောထဲဝင်ကာ လူတွေ လေ့လာလျက် မည်သို့မည်ပုံ ပြုပြင် သင်ကြား ပေးရပါမည်နည်းဟု စူးစမ်းရှာဖွေရလေ၏။

တစ်နေ့သော် ဘုရင်အနော်ရထာသည် တူရွင်းတောင်ထိပ်တစ်နေရာတွင် ထိုင်ကာ ပုဂံမြို့တော်နှင့် မြို့တော်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ရှုစားတော်မူမိသည်။ မြင်ကွင်းကား ခြားနားလှ ချည်။ ပုဂံမှာ မင်းနေပြည်တော်ပီသစွာ ခမ်းနားထည်ဝါလှပါဘိ။ စိမ်းစိုစို ဥယျာဉ် သစ်ပင် တွေနှင့် အဆောက်အဦတို့မှ မြင့်မားလှသော စုလစ်မွန်းချွန်တို့သည် တိမ်တိုက် တိမ်သား များ ခြံရံလျက် ဧရာဝတီမြစ်ရေပြင်မှာပင်လာ၍ အရိပ်ထင်နေပေသည်။ မြို့တော်၏အပ ကျေးရွာဒေသတို့ကား သေးနပ်သိမ်ငယ်လှချေသည်။ ဤကျေးရွာတို့ အမှီသဟဲပြုရာ လယ်ယာမြေတို့လည်း ခြောက်သယောင်းလှ၏။ လွန်ခဲ့သော နှစ်များက မိုးခေါင်ခဲ့သည်။ သီးနှံမအောင် ထို့ကြောင့် တောသူတောင်သားတို့ စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံ၊ ကျွဲနွားတို့မှာလည်း အစာရေစာ ခေါင်းပါးကြကုန်လေ၏။

အနော်ရထာမြင်သော် ရှုခင်းမှာ ခြစ်ခြစ်တောက် ပူပြင်းသော နေရောင်အောက် လယ်ယာမြေကွက်တို့တွင် အစာရေစာ ငတ်မွတ်နေသော၊ အရိုးပေါ် အရေတင်နေသော၊ အားပြတ်ချည့်နဲ့နေသော၊ အမွေးတွေ ပွယောင်း ဆောင်းကြွနေသော မှက်ယင်နား၍မှ အမြီးနားရွက်တို့ ကောင်းစွာ မလှုပ်ယမ်းနိုင်သော၊ မျက်ရည်ပူတွေ တတွေတွေကျနေသော ကျွဲနွားတို့သည် ပပ်ကြားအက်ကွဲတွေ အမြောမြောထနေသည့် မြေအပြင်မှာ ခေါင်းပါးလှသော အစာကို ရှာဖွေလျက်ရှိကြကုန်၏။

ယင်းရှုခင်းတွင် အသွင်ထူးခြားစွာ အံ့ဩဖွယ်ရာ တစ်ဆောင်တစ်ယောင် ခမ်းနား နေသည်ကား ထနောင်းပင်များ၊ အခြား အခြားသော သစ်ပင်ချုံနွယ်တွေ နွမ်းခွေရွက် ကြွေခြောက်သွေ့ နေကြသော်လည်း တစ်ဘာသာ ဆန်းပြားသော ထနောင်းပင်တို့မှာမူ

အပူလှိုင်းတွေ အပြိုင်းပြိုင်း ထနေသော နေရောင်အောက်မှ စိမ်းစိုလျက် ခက်လက်ဝေဆာ နေကြလေသည်။ သူတို့သည် သဲကန္တာရထဲတွင် အိုအေစစ်ပမာ ဖြစ်တော့၏။

ယင်းတို့ကို ကြည့်၍ အနော်ရထာ ဘုရင်စဉ်းစားမိသည်။ အခြားသော အပင်တွေ မှန်သမျှ နေပူဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြပါဘဲလျက် သူတို့ကျမှ ပူပြင်းသော နေရောင်ခြည်ကို မိုးရေပေါက်သဖွယ် ခံနိုင်စွမ်းရှိနေသည်မှာ ၎င်းတို့တွင် ထူးခြားသော သဘာဝတ္ထရိုရေပေ မည်။ စင်စစ်မည်သည့် သစ်ပင်မျိုးမှာမဆို မိုးရေမှရသော အရည်ဓာတ်ရှိရမည်။ ဤအရည် ဓာတ်ရှိမှ အသက်ရှင်၍ ခက်လက်ရွက်ညှာ စိမ်းစိုနေနိုင်သည်။ ယခု ထနောင်းခေါက်ကို လည်းကောင်း၊ ထနောင်းရွက်ကို လည်းကောင်း ထုချေ၍ ကြည့်ပါက အရည်ဓာတ်ကို တွေ့ရပေမည်။ ဤအရည်ဓာတ်သည် သူဘယ်က ရထားပါသနည်း။ မိုးရွာစဉ်ကာလဝယ် ရသမျှအရည်တို့ကို စုဆောင်းသိုမှီးထား၍ လည်းကောင်း၊ မြေအောက်ရေသောက်မြစ်မှ ရှာဖွေစုပ်ယူနေ၍ လည်းကောင်း ဖြစ်ရချေမည်။ ဤကား သူ၏ သဘာဝတ္ထ။ ဟုတ်ပြီ။ သူနည်းသူ သဘာဝတ္ထတို့ကို ဤမြေအပြင်ဝယ် စွမ်းပကား အရှိဆုံးသော လူသတ္တဝါများ ကကော မလုပ်ဆောင်နိုင်ပေဘူးလား။

*

ရန်ပွဲလေးတစ်ခု

ယင်းသို့ စဉ်းစားနေစဉ် အနော်ရထာ၏ နားထဲသို့ ရန်ဖြစ်သံ၊ ရိုက်နှက်သံ၊ ဆဲရေးသံများ ရုတ်တရက် စီညံလာလေသဖြင့် ဘုရင်သည် အတွေးပြတ်ကာ ထိုင်ရာမှထ၍ မြင်းပေါ်ခုန်တက်ပြီး ဤအသံကြားရာသို့ ဒုန်းစိုင်းလာခဲ့သည်။

လူငယ်တစ်ယောက်တည်းကို လူများစုက တုတ်များ ဝါးချွန်များနှင့် ဝိုင်းဝန်း ထိုးနှက်နေကြခြင်း။

အနီးသို့ရောက်သော် အနော်ရထာသည် သူ၏ လှံကိုဝင့်ကာ သင်းတို့အုပ်ထဲ တိုးဝင်၍ ...

“ဟေး ... တော်ကြ ... လွတ်လိုက်”

ဤအသံမှာ အမိန့်ဩဇာပါလေသဖြင့် ထိုလူတို့မှာ အဘယ်ကြောင့် ဟူ၍မသိ၊ ရုတ်တရက် လိုက်နာမိကြသည်။ အဝိုင်းခံနေရသည့် လူငယ်လည်း သူ့ကို လွတ်လိုက်လျှင် လွတ်လိုက်ချင်း ရန်သူတစ်ယောက်ဆီမှ တုတ်တစ်ချောင်းကို ဆတ်ခနဲ လှယူကာ သူ့ လာကယ်သူ၏ အပါးသို့ စွေကနဲခုန်၍ ကပ်လိုက်သည်။

ယင်းသည်မှ တစ်ခဏအတွင်းဝယ် ထိုသူများသည် လူစိမ်းတစ်ယောက်က အမှတ်မထင် လာရောက်စွက်ဖက်သဖြင့် ရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ်ရသော သူတို့အံ့အားသင့်ခြင်း များ ပျက်ပျောက်သွားကာ ဒင်းတို့က နှစ်ယောက်တည်းပဲဟူသော အသိပေါ်လာလျက် ချက်ချင်း တစ်ဖန် လူငယ်ကိုရော လူစိမ်းကိုပါ ဝိုင်းဝန်းရိုက်နှက်ကြပြန်သည်။ သို့သော် လူငယ်က သူရထားသော တုတ်ဖြင့် သူ့ကိုယ်သူ ကာကွယ်နေစဉ် အနော်ရထာသည် မြင်းကို လူအုပ်ထဲ ထိုးဖောက်စီးကာ လှံကို အလယ်မှကိုင်၍ ကျွမ်းကျင်စွာ ဝှေ့ယမ်းသည်၌ အုပ်စုကွဲကာ ကြောက်လန့်တကြား ထွက်ပြေးကြကုန်လေ၏။ ဘုရင်သည် သူတို့အား နာကြည်းအောင် မတိုက်ခိုက်ပေ။ လှံရိုးထောက်ခြင်း၊ လှံသွားခတ်ခြင်းလောက်သာ ထိရှစေသည်။ ဤမျှ ဖြစ်ရသည်ကိုပင် ဘုရင်သည် ဆင်းရဲသားတို့အား ကရုဏာသက်မိ လျက် ...

“ဘယ့်နှယ်ကြောင့်များ အချင်းချင်း ဒီလို ဖြစ်ကြတာလဲကွယ်ရီ” ဟု ညည်းညူ မိသည်၌ သူ့ခူးကို လက်တစ်ချောင်းလာထိ၍ ဘုရင်သည် လှံတံကို ဆတ်ခနဲ မြှောက်မိရာ...

“သည်းခံပါ ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်ပါ၊ ကျွန်တော်ပါ၊ နောင်ကြီး ကယ်ထားတဲ့ လူပါ” ဟု ဒဏ်ရာများရသော လူငယ်က တောင်းပန်တိုးလျှိုးလျက် ...

“ဘာကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရလဲဆိုတာ ကျွန်တော် ပြောပြချင်ပါတယ်။ နောင်ကြီး လည်း ခေတ္တအပန်းဖြေရင်းနဲ့ ကျွန်တော့် လယ်တဲ လိုက်ခဲ့ပါလား ခင်ဗျာ”

ဘုရင်သည် ထိုသူငယ်အား လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ဆတ်ခနဲ ဆွဲမြှောက်ကာ မြင်း ကျောပေါ်ဝယ် မိမိနောက်မှ ထိုင်စေလျက် ...

“ကဲ ... မင်း လယ်တဲ ဘယ်မှာလဲ”

ငလုံးလက်ဖယ်၏ လယ်ယာခင်း

လူငယ်လမ်းညွှန်သည့်အတိုင်း မြင်းကို လှမ်းထိုးကျဲကျဲစီးခဲ့ရာ အတန်ငယ်ကြာ သောအခါ စိမ်းလန်းစိုပြည်နေသော လယ်ယာမြေကွက်ထဲဝယ် ထန်းလက်မိုး၊ ထန်းလက် ကာ တဲငယ် တစ်လုံးကိုမြင်ရသည်။ ၎င်းတဲရှေ့ရောက်လျှင် နောက်ကလူငယ်က အရင် ဆင်း၍ မြင်းဇက်ကြိုးကို ကိုင်ပေးသည်။ လူစိမ်းအောက်သို့ ရောက်သောအခါ၌ သူက မြင်းကို ရေနင့် မြက်ရှိရာသို့ ပို့လိုက်ပြီး ဧည့်သည်အား တဲရှေ့ရှိ ဝါးကွပ်ပျစ်ပေါ်တွင် ထိုင်စေသည်။

ထို့နောက် မီးဖိုပေါ်တွင် မီးကျိုးခဲနှင့် အသင့်နှပ်ထားသော လက်ဖက်ရည်အိုးကို ဧည့်သည်ရှေ့ချလျက် ထန်းလျက်ခဲများနှင့် ဧည့်ဝတ်ပြုသည်။ လက်ဖက်ရည်အိုးသည် မြေအိုးမဲမဲဖြစ်၍ သောက်ရန် ပန်းကန်မှာလည်း မြေပန်းကန် မွဲမွဲများ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သည်အရာမျိုးကို ပွဲတော်မတည်ဖူးသော ဘုရင်အနော်ရထာမှာ လက်ဖက်ရည်ကြမ်း ခါးခါးနှင့် ထန်းလျက်ချိုချိုကို တစ်မျိုးပင် ခံတွင်းတွေ့လှသည်။

ထိုစဉ်တွင် တဲငယ်ရှင်သည် သူ့ရလာခဲ့သော ဒဏ်ရာများကို ရေနေ့နှင့် ဆေးလျက် သူ့တံအနီးရှိ စီးစပ်ရွက် (ခွေးသေးပန်းရွက်) များကို ခူး၍ အနာပေါ် အရည်ညှစ်ချသည်။ ပြီးလျှင် ကွမ်းရွက်ကို မီးသင်း၍ အနာပေါ်ကပ်သည်။ အချို့ကြီးသော ဒဏ်ရာဆိုလျှင် ပုဆိုးစုတ်ကို ဖြို၍ ပတ်တီးစည်းသည်။

ဧည့်သည်သည် ဤလူငယ် သူ့ကိုယ်သူ ပြုစုနေပုံကို သဘောကျစွာ ကြည့်လျက် “မောင်ရင့် နာမည် ဘယ်နှယ် ခေါ်ပါသလဲ” ဟု မေးသည်။

“ကျွန်တော့် နာမည်ရင်းကတော့ ငလုံးပါပဲ ခင်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အုပ်စုထဲမှာ ငလုံးဆိုတာ နှစ်ယောက်ရှိနေကြတော့ ကျွန်တော့်ကို ငလုံးလက်ဖယ်လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ လက်ဖယ်ဆိုတာ တိုးလာပုံကတော့ ... နောင်ကြီး ဟောဒီကျွန်တော့် လက်ကို ကြည့်စမ်းပါ” ဟု ဆို၍ သူ၏ ဘယ်လက်ကို မြှောက်ပြရာ လက်မှာ နဂိုမဟုတ်ပဲ တံတောင်ဆစ်က ကောက်တောက်တောက် ဖယ်တယ်တယ်နေလျက် လက်ဖုံးရိုးက ကြီးမား နေသည်။

“အဲသည်ဟာ ကျွန်တော်ခပ်ငယ်ငယ်က သစ်တုံး ခိုက်မိတာ ခင်ဗျာ။ ခုတော့ အရိုးက ကျိုးပေါင်းတက်ပြီ ညာလက်ထက်တောင် သန်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဖယ်တယ် တယ် နေလို့ ငလုံးလက်ဖယ် ဖြစ်ရတာပါပဲ” ဟု သူ့ဟာသူ ပြောရင်း ရယ်မောသည်။ ပြီးလျှင် ဆက်လက်၍ ...

“အခုဏ အခင်းဖြစ်ရတာကတော့ ကျွန်တော့် လယ်မြေတွေမှာ အသီးအနှံပင်တွေ အောင်မြင်နေတဲ့ အကြောင်းက အရင်းခံ ခင်ဗျာ” ဟု ဆိုသည်၌ အနော်ရထာမှာ ရုတ်တရက် နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်နေသည်။

“ကဲ ... နောင်ကြီး နားလည်အောင်ဆိုရင်ဖြင့် လာဗျာ။ ကျွန်တော့် ခိုက်ခင်းထဲ လျှောက်ကြည့်ရင်း ပြောပြရရင် ပိုရင်းမယ်” ဟု ဆို၍ သူ့၏ စိမ်းစိုသော လယ်ကွင်းထဲ ခေါ်သွားသဖြင့် လူထုကို လေ့လာလိုသော အနော်ရထာသည် ဝမ်းသာစွာ လိုက်ပါသွား လေ၏။

ငလုံးလက်ဖယ်၏ လယ်ယာခင်းမှာ အနော်ရထာ တူရွင်းတောင်ပေါ်မှ မြင်ခဲ့ရသော ရှုကွင်းနှင့် လုံးဝမတူ၊ မြေပြင်တွင် မြက်ပင်များ စိမ်း၍ သီးနှံပင်တွေက အောင်မြင်လှသည်။ ရေမိုး ပြည့်ဝနေသည်။ ဤရေတွေ ဘယ်ကရပါသနည်း။ သူ့လယ်မြေအလယ်တွင် ရေကန်တစ်ခုရှိသည်။ ဤရေကန်သို့ ရေလာသည်က တူးမြောင်းတစ်ခုမှ ...

“ဒီတူးမြောင်းဟာ ဟိုတော်တော်လှမ်းလှမ်းမှာရှိတဲ့ အင်းကြီးတစ်ခုက ကျွန်တော်ဖောက်ယူတာဘဲခင်ဗျာ။ ဒီကန်ကို တူးစဉ်၊ ဒီတူးမြောင်းကို ဖောက်စဉ်က လူတွေဟာ ကျွန်တော့်ကို မကူညီကြတဲ့အပြင် အင်မတန် မိုက်မဲတဲ့ အကောင်ပဲ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သက်သက် အပင်ပန်းခံတယ်။ ရေဆိုတာ မိုးရွာရင် ရတာပဲ၊ မိုးရွာဖို့က မိုးနတ်သားကို ပူဇော်ပသရင် ပြီးတာပဲလို့ ဆိုကြသဗျ။ ကျွန်တော် တွက်တာက မိုးတွင်းမှာ မိုးရွာတတ်တာပဲ၊ တစ်ခါတစ်ရံ ခေါင်ချင်လည်း ခေါင်တတ်တာပဲ၊ ရာသီဥတုဆိုတာ မှန်တာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဒီလို ကိုယ့်လယ်ယာထဲမှာ ဆည်မြောင်းဖောက်ပြီး ရေလှောင်ကန် လုပ်ထားလိုက်ရင်ဖြင့် မိုးရွာတာ မိုးခေါင်တာကို ဂရုမစိုက်ရတော့တဲ့အပြင် နွေရာသီမှာတောင် စိုက်နိုင်၊ ပျိုးနိုင်ပါသေးတယ်။ အခုကြည့်ပါ၊ ကျွန်တော် စပါးတွေ ရိတ်ပြီးမှ စိုက်ထားတဲ့ ပြောင်းတွေ၊ နှမ်းတွေ၊ ပဲတွေ မကြာခင် ရိတ်သိမ်းရတော့မယ်။

“ဒီလိုဖြစ်တာကို သူတို့က ကျွန်တော့်ကို မနာလိုကြဘူး၊ မနာလိုကြတဲ့အပြင် ကျွန်တော့်ကို အပြစ်ပြောကြပါသေးတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တုန်းက မိုးခေါင်တယ် မဟုတ်လား။ သူတို့ စိုက်လို့ပျိုးလို့ မအောင်မြင်ခဲ့ကြဘူး၊ ဒီတော့လူတွေမှာ ဝမ်းစာ မပြည့်တဲ့အပြင် ကျွဲနွားတွေမှာတောင် ကောက်ရိုးခြောက်၊ မြက်ခြောက်စားရဖို့ ခက်နေတယ်။ အဲသည်တော့ ဒီလိုဖြစ်ကြရတာဟာ ကျွန်တော့်ကြောင့် စွပ်စွဲကြသဗျ။ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် သူတို့တစ်တွေ မိုးနတ် လေနတ်ကို ပူဇော်ပသစဉ်က ကျွန်တော်က အယုံအကြည်မရှိလို့ ဘေးဖယ်နေခဲ့တယ်။ အဲသည်တော့ မိုးနတ်လေနတ်တွေကတဲ့ ကျွန်တော့် တစ်ယောက်ကို ငတ်အောင်လို့ မိုးရွာမပေးဘဲနေတာတဲ့။ သူတို့ ပူဇော်ပသတဲ့ လူတွေ ဝပြောအောင် ရွာပေးလိုက်လို့ရှိရင်လည်း ကျွန်တော့် လယ်မြေတစ်ခုထဲ မိုးရေက ကွက်ထား မဖြစ်လို့တဲ့။ ကဲ ... ဘယ်လောက်များ ဉာဏ်အမြော်အမြင်ကြီးကြတဲ့ လူတွေရဲ့ စကားလဲ၊ နောင်ကြီးပဲ စဉ်းစားကြည့်တော့။

“ဒါနဲ့ ဒီနှစ်တော့ ကျွန်တော့်ကိုပါ သူတို့ယုံကြည်နေကြတဲ့ မိုးနတ်လေနတ်ကို ပူဇော်ပသခိုင်းတယ်။ ပူဇော်ပသရမှာလည်း ကြည့်ပါဦး နောင်ကြီးရယ်၊ မိုးနတ်ကို ယဇ်ပူဇော်ရမှာ သူတို့မှာရှိတဲ့ နွားတွေက အစာရေစာမဝလို့ ပိန်ချုံးနေကြတဲ့အတွက် မိုးနတ်က

နှစ်သက်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော့်မှာရှိတဲ့ အစာရေစာ ပြည့်ဖြိုးလို့ ဝမ်းနေတဲ့ နွားကြီးတွေကို သတ်ပြီး ပူဇော်ရမယ် လုပ်ကြံတယ် ခင်ဗျာ။

“ကျွန်တော်ဟာ သူတို့မှာ အစာရေစာ မရှိဘူးဆိုကြတော့ လူစာရော၊ ကျွဲနွားစာရော ကိုယ်တတ်နိုင်သမျှ ပေးသင့်တာ ပေး၊ ချေးသင့်တာ ချေး၊ ငှားသင့်တာ ငှား လုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ဒိုးတူပေါင်ဖက် ဒွန်တွဲလုပ်လာခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ကြီးများကို သတ်ရမယ်ဆိုတာတော့ ကျွန်တော် ခါးခါးသီးသီး ငြင်းလိုက်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ကျွန်တော့် နွားတွေကို ရွှေကိုယ်လေးပေးတောင် မရဘူးလို့ အဆုံးစကားပြော လိုက်တယ်။ တကယ်လည်း မပေးပါဘူး။ ဒါကြောင့် သူတို့က ဒီကောင် လူပြည်ထားနေရင် ဖြင့် ငါးခုံးမတစ်ကောင်ကြောင့် တစ်လှေလုံးပုပ်ဆိုတာလို တို့တစ်တွေ ဒုက္ခိက္ခန္ဓာရက်ပ်ကြီး ဆိုက်ရောက်တော့မှာပဲဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို ဝိုင်းသတ်ကြတာပါပဲ ခင်ဗျာ။ နောင်ကြီး အချိန်မီရောက်လာပြီး ကယ်ပေးလို့သာပေါ့။ နို့မဟုတ်လျှင် ကျွန်တော် ခုအချိန် လူပြည် မှာ ဘယ်ရှိတော့မှာတုန်း” ဟု သူ့အဖြစ်သူ သေသေချာချာ ရှင်းပြပြီးမှ သူ့မျက်နှာ ညှိုးငယ် သွားလျက် ...

“အဲဒါပဲကြည့်တော့ နောင်ကြီးရယ်၊ ကျွန်တော်က မှန်တာကိုလုပ်၊ ဟုတ်တာကို ပြောတယ်။ ဒီအယူသီးတဲ့ လူတစ်စုဟာ ကျွဲပါးစောင်းတီးပဲ၊ ကျွန်တော့်ကို အန္တရာယ် ပြုကြတယ်။ ဒီတော့ လူမိုက်အများထဲမှာ အမှန်တရားသိတဲ့ လူတစ်ဦးတည်းနေလို့ အချည်းနှီးပဲ၊ ကျွန်တော်တော့ ဒီနေရာကနေပြီး အမြန်လစ်ရတော့မှာပဲ”

ဤတွင် အနော်ရထာက ...

“အို ... ဘာကြောင့် လစ်ရမှာတုန်း၊ ကိုယ်က မှန်တယ်ဆိုရင် တစ်ရာနဲ့ တစ်ယောက်ဖြစ်ပါစေ၊ ရင်ဆိုင်ရမယ်”

“အား ... အား ... ဒါက နောင်ကြီးတို့လို ပုဂ္ဂိုလ်အဖို့ ဟုတ်တာပေါ့၊ နောင်ကြီး ဟာဆိုရင် ဘုရင့်တပ်မတော်သားတစ်ယောက်လို့ ကျွန်တော် ထင်ပါတယ်။ ဒီတော့ နောင်ကြီးဟာ စွမ်းပကားရှိတယ်။ တိုက်ရေး၊ ခိုက်ရေးမှာ ကျွမ်းကျင်တယ်။ တစ်ယောက် တည်း မနိုင်ရင်လည်း နောက်က ရဲဘက်တပ်မတော်သားတွေ ရှိနေသေးတယ်။ ကဲ ... ကျွန်တော်မှာဆိုရင် ဘာစွမ်းပကား ဘာလက်နက်မှ မရှိတဲ့ သာမန် ဆင်းရဲသားကလေးပါ”

“ဒါပေမဲ့ သည်ဟာ မင်းမဲ့တိုင်းပြည်မှ မဟုတ်တာဘဲကွယ်”

“မှန်ပါတယ်၊ မင်းမဲ့တိုင်းပြည် မဟုတ်ပါဘူး၊ အနော်ရထာဆိုတာ ကြားဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မင်းဆိုတာ သူ့ဟာသူ မင်းစည်းစိမ်ကို ခံစားစံစားနေတာပဲ ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်

တို့လို ဆင်းရဲသား ပါမွားလေးနဲ့ ဘာဆိုင်လို့တုန်း။ ကဲ ... အခုန သူတို့ကဝိုင်းသတ်လို့ ကျွန်တော် သေသွားပါပြီတဲ့ ဘယ်သူက ဘယ်သွားတိုင်လို့ ဘာများ ဖြစ်မှာတုန်း၊ အခုမှ နောင်ကြီးလာပေလို့။ ကဲ ... နောင်ကြီးပြန်သွားပါပြီတဲ့၊ သူတို့ တစ်ခါပြန်လာပြီး မသတ်ကြဘူးလို့ ပြောနိုင်မလား။ မဖြစ်ဘူး၊ မဖြစ်ဘူး၊ ကျွန်တော် သွားမှပါပဲ၊ ဟောဒီ အရပ်ထက် ရာသီဥတု ရေမြေ ပိုကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ရာမညဒေသကို သွားမှပါပဲ။ အဲဒီ အရပ်ဟာ ပင်လယ်နဲ့လည်း နီးတော့ မိုးသိပ်ကောင်းတာပဲတဲ့။”

သူကြားဖူးနားဝတွေ စိတ်အားထက်သန်စွာပြောနေရာမှ တစ်ဖန် သူ့မျက်နှာသည် ရုတ်တရက် ငိုတော့မယောင် ညှိုးငယ်သွားပြန်ကာ သူ့ ဧည့်သည်၏ လက်ကို ဆတ်ခနဲ ဆွဲကိုင်၍ ...

“ဒါပေမဲ့ နောင်ကြီးရယ်၊ ကျွန်တော့် စိုက်ခင်းတွေကို ကြည့်လိုက်စမ်းပါဦး။ အဲဟို စိမ်းစိမ်းမို့မို့က ပြောင်းခင်း ခင်ဗျ။ ဒီဘက်ရိုးတံ မြင့်မြင့်တွေက နှမ်းခင်း၊ ဟို နိမ့်နိမ့်ပြတ်ပြတ်နဲ့ အဖတ်ဖတ်တွေက မြေပဲ၊ မကြာခင် ရိတ်သိမ်းရတော့မယ်။ အဲ ... သူတို့အကြားထဲမှာ ညှပ်စိုက်ထားတဲ့ ငရုတ်နဲ့ ကြက်သွန်ပင်ကလေးတွေကလည်း ရှိလိုက်သေး၊ ဒါတွေဟာ သူတို့ မိုးနတ်က ပေးတယ်ဆိုတဲ့ မိုးရေအားကိုးနဲ့ စိုက်ထားတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဟိုး တဝေးတလံ အင်းကြီးက ဟောဒီ ကျွန်တော့် လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ဆည်မြောင်း ဖောက်သွယ်ယူပြီး စိုက်ထားတာ ခင်ဗျာ၊ သည့်ပြင် လူတွေ အခုန ကျွန်တော့် ရန်ပြုကြတဲ့ လူတွေမှာ မိုးခေါင်လို့ တစ်သီးမှ မစားရတာကို ကျွန်တော်က နှစ်သီး သုံးသီးရအောင် စိုက်နိုင်တယ်။ ဒီလိုဖြစ်အောင် စီမံထားတဲ့ ကျွန်တော့် မြေယာကို ကျွန်တော် ပစ်ပြီး ဘယ်လိုလုပ်သွားပါ့မလဲ နောင်ကြီးရယ် ... ဒီမှာနေလည်း သေရတော့မယ်” ဟု ပြောရင်း၊ မျက်ရည်ပေါက်ကြီးများ ကျလာကာ ကျောက်သလင်းကဲ့သို့ မာတင်းသော သူ့လက်ခုံ မို့မို့ကြီးနှင့် သုတ်နေလေရာ အနော်ရထာမှာ ကရုဏာသက်လှစွာဖြင့် ...

“ဒီမှာ ငလုံး၊ မင်း ဒီလယ်မြေတွေကို ဘာမှ အနှောင့်အယှက်မရှိ အေးအေးချမ်းချမ်း လုပ်နေနိုင်မယ်ဆိုရင် ဘယ်မှ မပြောင်းရွှေ့ဘဲ ဒီမှာပဲ နေချင်တယ် မဟုတ်လား။”

ဤစကားကို ကြားရသည်နှင့် ငလုံးနားတွင် ရုတ်တရက်ဖြင့် ယုံနိုင်စရာမရှိ၊ သို့သော် ... ပြောလိုက်သူ၏ အသံဟန်ပန်မှာ အလွန် ခန့်ထည်လျက် အားကိုးလောက်စရာ အသံဩဇာပါလေရကား ငလုံးသည် လွှတ်ခနဲပင် ...

“ဟာ ... သိပ်နေချင်တာပေါ့ ခင်ဗျာ”

“ဒါဖြင့် ငါနဲ့ လိုက်ခဲ”

အနော်ရထာသည် ပြတ်သားသော အသံနှင့် ပြောလိုက်ပြီး လက်ခုပ်တီးလိုက်သည်။ သူ၏ စီးတော်မြင်းကြီး အပြေးရောက်လာလေ၍ စွေကနဲ ခုန်တက်ပြီး ငလုံးအား နောက်တော်ပါးမှ တင်ကာ ပုဂံမြို့တော်ဆီသို့ ဒုန်းစိုင်းခဲ့လေ၏။

*

လယ်သမားပွဲတော်

မြို့တော် ဆိုက်ရောက်သောအခါ အနော်ရထာသည် ငလုံးအား မြို့တံခါးဝတွင် စောင့်နေရန်မှာထားခဲ့၍ နန်းတော်ထဲသို့ ကိုယ်ပိုင်လျှို့ဝှက်ပေါက်မှ ဝင်ခဲ့ပြီး၊ ကျန်စစ်သားအား ငလုံးလက်ဖယ်အကြောင်းကို အားလုံးစုံပြောပြကာ ငလုံးအား သူ၏ လယ်ယာမြေတွင် အနှောင့်အယှက်မရှိအောင် ကာကွယ်ပေးစေရုံသာမက အခြားသော ကျေးတောသားများကိုလည်း ငလုံး၏ နည်းနာအတိုင်း သူတို့လယ်ယာတွေကို လုပ်ကိုင်စေရန် ကျန်စစ်သားက ဦးဆောင်ညွှန်ပြဖို့ တာဝန်ပေးလိုက်လေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် ထိုအယူသီးသော သူများအကြောင်း ငလုံးထံမှ သိရှိရသည်နှင့် ဤမိုက်မဲမှုများကို အမြန်ဆုံး ပြုပြင်ရန်၊ ကြိုးစားရတော့၏။ သို့သော် ... ကျန်စစ်သားသည် အမိန့်အာဏာကို မသုံးပေ။ ထိုအချိန်တွင် မိုးခေါင်သဖြင့် မိုးနတ်ကိုးကွယ်သူများ အစာရေစာ ခေါင်းပါးနေခိုက် ဖြစ်ရကား၊ သူတို့အား လုပ်ခသဘောဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာများကို ပေး၍ ဆည်မြောင်းများကို ဖောက်စေတော့သည်။ ပထမတွင် ကျေးတောသားတို့သည် အဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်ကြ။ သူတို့အုပ်စုလိုက် အုပ်စုလိုက် တူးကြသော မြောင်းများက ဆက်မိ၍ တောင်ကျအင်းကြီးတစ်ခုမှ ရေများသူတို့ လယ်ယာတွေထဲ ရောက်လာတော့မှ သဘောပေါက်ကြတော့သည်။ ကျန်စစ်သားအား လွန်စွာ ကျေးဇူးတင်ကြလျက် သူတို့ လယ်ယာမြေများကို ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးကြလေ၏။ ငလုံးအား သူတို့ မိုက်မှားမိကြောင်းကိုလည်း နောင်တရကြလေ၏။

ယင်းသို့ဖြင့် မိုးခေါင်၍ လယ်ယာမစိုက်ပျိုးနိုင်သောကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာ ပြတ်သည့်ဘေးမှ ကင်းလွတ်ကြရသည်။ ထိုအခါတွင် မိုးခေါင်သည် မခေါင်သည်မှာ သူတို့အဖို့ ပြဿနာမဟုတ်တော့ပေ။ မိုးရွာလျှင် မိုးရေရ၍ မရွာလျှင် ဆည်မြောင်းမှ ရေကို သိုသလို ရယူနိုင်သည်။ ယခင်က နတ်ကန္တာပွဲများမှာ တီးမှုတ်ခဲ့သော ဆိုင်း၊ ပူဇော်ပသခဲ့သော စားသောက်စရာများကို မိမိတို့ လယ်ယာဆင်းပွဲ၊ ကောက်ရိတ်သိမ်းပွဲများတွင် သူသားတို့၏ လုပ်အားကို ဂုဏ်ပြုသော လူသားတို့၏ အောင်ပွဲအဖြစ်နှင့် တီးမှုတ်ကခုန်

ကြကာ ပျော်ပွဲစား သဘင်များကို ဆင်ယင်ကျင်းပကြလေ၏။

ဤ အခြေရောက်သောအခါ တစ်ဖန် ဘုရင်နှင့် ကျန်စစ်သားသည် တစ်ဆင့် တက်၍ စီမံပြန်သည်။ ကောက်ပဲသီးနှံပိုမို ထွက်ရှိရေး၊ သစ်သီးဝလံ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ကျွဲ နွားများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး၊ လူသားတို့၏ လုပ်အားစွမ်းပကား မြင့်မားရေးတို့ကို ရှေးရှု၍၊ ပြပွဲ ပြိုင်ပွဲကြီးများကျင်းပကာ အနော်ရထာဘုရင်က ဆုတော် လာဘ်တော်များ ချီးမြှင့်မည့် အကြောင်း၊ ကျေးရွာဒေသများသို့ မောင်းကြေးနင်းခတ်စေလေ၏။

ဤပွဲကြီး ကျင်းပရန်နေရာကား ... တူးရွင်းတောင်ခြေနှင့် ပုဂံမြို့တော်အကြားရှိ ကုန်းမြေလွင်ပြင်ကို ရွေးချယ်လိုက်သည်။ ချိန်းဆိုသော နေ့ရက်သို့ ရောက်လာသောအခါ၌ ကြွရောက်လာသော ပရိသတ်များ နေထိုင်ရန်နှင့် ပြပွဲ၊ ပြိုင်ပွဲ၊ ကျင်းပရန် အခမ်းအနားများ ကို တည်ဆောက်ရလေရာ၊ ဟိုယခင် ခေတ်အဆက်ဆက် မင်းအဆက်ဆက်တွင် မကြုံဖူး မကြားဖူး အံ့ဩဘနန်း ရှိလှပါပေ၏။

ကြွရောက်လာသော ပရိသတ်မှာလည်း ဘုရင်ကိုယ်တော်တိုင် ကျင်းပသော ပွဲဖြစ်ရကား၊ မင်းစိုးရာဇာများသာမက ရွှေမြို့တော်မှ သူဌေး၊ သူကြွယ် ကုန်သည်များပါ ပါလေရာ၊ လွန်စွာမှ စည်ကားလှပါ၏။

ကျေးရွာသားများအတွက် ဟိုရွာအုပ်စု သည်ရွာအုပ်စုဟူ၍ အသီးသီး မဏ္ဍပ် ကမ္ပည်းတပ်ထားသည်။ သို့သော် သူတို့လာကြသည်မှာ ဤမဏ္ဍပ်မျှနှင့် မလုံလောက်၍ ပြင်ပမှာ လှည်းဝိုင်းကြီးများဖွဲ့ကာ နေကြပါသေးသည်။ သူတို့အဖွဲ့ အသီးသီးမှ တီးသံ မှတ်သံများကလည်း တဖြိန်ဖြိန် ညဉ့်အချိန်များမှာ ဆိုလျှင်လည်း ကညင်ဆီမီးတိုင်များနှင့် မြေဝိုင်းဇာတ်ပွဲများလည်း ရှိလိုက်သေး။

ပြပွဲများမှာ သစ်သီးဝလံနှင့် တိရစ္ဆာန်မျိုးစုံ အကြီးအထွား အချောအလှ။

ပြိုင်ပွဲများမှာ ... လှည်းပြိုင်ပွဲ၊ မြင်းပြိုင်ပွဲ၊ ကျွဲစီးပွဲ၊ လူဒုံးပွဲ၊ ဒူးလေးပစ်၊ ဝါးချွန်ပစ်၊ လှံပစ်၊ အလျားခုန် အမြင့်ခုန် စသည်များ (မှတ်ချက် ... ကျန်စစ်သားသည် ဒိုင်လူကြီး လုပ်နေရ၍ လှံပစ်ပွဲ အမြင့်ခုန်တို့တွင် ဝင်မပြိုင်ပါ)

ဘုရင်အနော်ရထာသည် ဤပြပွဲ ပြိုင်ပွဲများကို ရှုစားတော်မူလျက်၊ လွန်စွာ နှစ်သက်သဘောကျတော်မူသည်။ သို့သော် ... ပြီးခဲ့သော ပြိုင်ပွဲများတွင် သူလူ ငရွှေလုံးကို မမြင်ရသဖြင့် ကျန်စစ်သားအား စုံစမ်းကြည့်ရာ၊ ကျန်စစ်သားက “အရှင်ဘုရား နောက်ဆုံး ဖြစ်တဲ့ လယ်ထွန်ပြိုင်ပွဲမှာ ရှုစားတော်မူရပါလိမ့်မယ်” ဟု တီးတိုးလျှောက်ထားလိုက်၏။

*

ငလုံးလက်ဖယ်နှင့် ထွန်တုံးသုံးဆယ်

လယ်ထွန်ပြိုင်ပွဲကို နောက်ဆုံးမှ ကျင်းပသည်။ ဤပြိုင်ပွဲတွင် ငလုံးလက်ဖယ်သည် တစ်ယောက်တည်းနှင့် ထွန်တုံး ၃၀၊ နွားအရှဉ်း ၃၀ ကို ထွန်ရေးညွှန်အောင် ထွန်ပြလိုက်သည်။

ထွန်တစ်တုံး၏ အလျားသည် ၅ ပေ၊ ထွန်သွားက ၅ ချောင်းစီ ရှိလေရာ၊ ထွန်တုံး ၃၀ ၏ ပေ ၁၅၀ ရှည်လျားသော ထွန်တုံးအတန်းနှင့် ထွန်သွားပေါင်း ၁၅၀ ကို၊ ငလုံးလက်ဖယ် တစ်ယောက်တည်းနှင့် အလုပ်လုပ်ပြလိုက်ခြင်းတည်း။

လယ်သမားတစ်ယောက်သည် ထွန်တစ်တုံးနှင့် နွားတစ်ရှဉ်းကို ထွန်သောအခါ၊ နွားနှစ်ကောင်ကို အသွားညီအောင် မောင်းနှင်ရခြင်း၊ ထွန်သွားများ ထိုးဆွသွားသော ထွန်ချေးတို့ကို ထွန်တုံးပေါ်မှ ခြေဖဝါးနှင့် တွန်းချရခြင်း၊ လယ်မြေကမူ မောက်နေတာတွေ့လျှင် ထွန်တုံးကို ဖိနှင်းချရခြင်းများကို နှုတ်က မနား ခြေလက်က မအား ပြုလုပ်နေရလေရာ၊ လယ်သမားတစ်ယောက်နှင့် ထွန်တစ်တုံး နွားတစ်ရှဉ်း၏ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်နှုန်းကို အဆ ၃၀ တိုး၍ ကြည့်ပါ။ ငလုံးလက်ဖယ်တစ်ယောက်တည်းနှင့် ပေ ၁၅၀ အလျားကို ဟိုဘက် သည်ဘက် လွန်းထိုးသလို ကူးသန်းလျက်၊ ထွန်သွား ၁၅၀ က ထိုးဆွသွားသမျှကို ထွန်ချေးချရုံ၊ နွားအကောင် ၆၀ ကို ဘက်ညီအောင်မောင်းနှင်ရုံ၊ ထွန်တုံးပေါ် တက်နှင်းတန် နှင်းလိုက်ရုံတို့ကို စိတ်ကူး၍ မျက်စိထဲမြင်ယောင်ကြည့်ပါ။ ငလုံးလက်ဖယ်သည် မည်မျှ လျင်မြန်သွက်လက်၍ မည်မျှ အမောအပန်းခံနိုင်သည့် လူတစ်ယောက်ဖြစ်ပေမည်နည်း။

ဤတွင် ကျင်းပသော ပြိုင်ပွဲအားလုံး၌ ငလုံးလက်ဖယ်၏ လယ်ထွန်ပြပွဲမှာ အံ့ဩဖွယ်ရာအကောင်းဆုံး၊ ချီးမွမ်းဖွယ်ရာ အကောင်းဆုံး၊ တုဘက်ရန် အခက်ဆုံး ဖြစ်ရကား... ဘုရင်၏ အကောင်းဆုံးသော ဆုချီးမြှင့်ခြင်းကို ခံရလေသည်။

ငလုံး၏ လယ်ထွန်ပြပွဲကြီး ပြီးဆုံး၍ တစ်ခဲနက်သော လက်ခုပ်ဩဘာသံများနှင့်အတူ၊ ဆုယူရန် ပြပွဲအခန်း ယာယီနန်း၌ စံမြန်းနေသော ဘုရင့်ရှေ့တော်မှောက်သို့ သွားရောက် ခစားရသည်။ ဘုရင်က မော်ဖူးစေဟု မိန့်တော်မူ၍ ဘုရင့် ရွှေမျက်နှာတော်ကို မြင်ရသည်၌ ငလုံးမှာ ရုတ်တရက် မျက်လုံးအကြောင်သားနှင့် ပါးစပ်အဟောင်းသား ဖြစ်သွားရလေသည်။

သူ့အသက်ကယ်ခဲ့သူ ဘုရင့်စစ်သည်တော်ဟု ထင်၍ “နောင်ကြီး” ဟု ခေါ်ခဲ့မိသူကား ဘုရင်မင်းမြတ် ကိုယ်တော်တိုင်ပါတကား။ ငလုံးသည် ဝမ်းသာလုံးဆို့လျက်

ခြေတော်ဦးခိုက် နဖူးနှင့်တိုက်ကာ မျက်ရည်များကျသည်အထိ ဖြစ်ရရှာလေ၏။

*

ငထွေရှုး

သလ္လာဝတီ

အနော်ရထာသည် လူတွေထဲသွားလာလည်ပတ်ကာ လူထုကို လေ့လာရန် နှစ်သက်သူဖြစ်သည်။ ဤသို့ ပြုလုပ်ရာတွင် ဘုရင်ဖြစ်ကြောင်းကို နောက်တော်ပါ လူယုံ တော်များသာ သိစေလျက် သူတို့နည်းတူ ဝတ်ဆင်ကာ သွားဖော်များနှင့် အတူနေ အတူအိပ် အတူစားဖြင့် ဝေးနီးရပ်ခြား သွားလာလည်ပတ်တော်မူလေ့ရှိသည်။

တစ်နေ့သော် အနော်ရထာနှင့် နောက်တော်ပါအဖော်တစ်ရာ ဖြစ်သော မြင်းစီး လူတစ်စုသည် ပုဂံမြို့တော်မှ မြောက်ဘက် ဧရာဝတီမြစ်ရိုးကို ဆန်တက်ခဲ့ရာ၊ အနောက် ဘက်တွင် ဧရာဝတီမြစ်ထဲသို့ အခြားမြစ်တစ်ခုက စီးဝင်နေသည်ကို တွေ့ရသည်၌ အနော်ရထာသည် ထိုနေရာတွင် ညဉ့်အိပ် စခန်းချလျက် လူအချို့ကို ဟိုဘက်ကမ်းသို့ စုန်ဆင်းရန် လွှတ်လိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့မှာ ထိုလူများ ပြန်လာကြ၍ တစ်ဖက်မှ စီးဝင်သောမြစ်သည် သလ္လာဝတီခေါ် ချင်းတွင်းမြစ်လက်တက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤမှ အနောက် ဘက်ကမ်းကို ကူးလိုက်ပါက မြစ်နှစ်ခုဆုံရာ တြိဂံမြေသို့ ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက် သည်။ ထိုအခါတွင် ဘုရင်သည် ဝါးဖောင်များကို ဖွဲ့စေပြီး တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးခဲ့ကြ သည်။ မြင်းများကိုလည်း ဖောင်တို့တွင် တွဲချည်ကာ ယူဆောင်ခဲ့ကြသည်။

အနောက်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်လျှင် လူအချို့ကို ကင်းစောင့်တပ်ခွဲအဖြစ်နှင့် ထားခဲ့ပြီး ဘုရင်နှင့် လက်ရွေးစင်အဖော်တစ်သိုက်သည် ဧရာဝတီမြစ်ထဲသို့ စီးဝင်ရာ ချင်းတွင်းမြစ်ဝသို့ မြင်းများကို နှင်ခဲ့ကြလေ၏။

ထိုအချိန်သည် ဆောင်းရာသီ ဖြစ်လေရာ၊ ကောင်းကင်တွင် မိုးသားမိုးတိမ်ကင်း စင်လျက်၊ မြောက်ပြန်လေကလေး တသွေးသွေးနှင့် သာယောင့်သာယာရှိလှပါဘိ။ သည်အခါမှာ အထူးသဖြင့် လှပသည်ကား စိမ်းမြ၍နေသော သလ္လာဝတီ ရေကြည်ကြည်၊ မြစ်နှစ်ခု ပေါင်းဆုံရာဝယ် ခြားနားသော ရေစီး နှစ်မြှာသည် တော်တော်နှင့် မရောနှောသေး ဘဲ စိမ်းမြမြချင်းတွင်းမြစ်ရေနှင့် ဖြူလှလှ ဧရာဝတီမြစ်ရေတို့သည် မြစ်ဆုံဒေသမှ ကြည့်ပါ က မျက်စိတစ်ဆုံးပင် ရေစီးနှစ်ကြောင်း ယှဉ်ပြိုင်သွားနေသည်ကို မြင်ရပေ၏။

ထူးခြားလှပသော ဤရှုခင်းကို ကြည့်ကြပြီးနောက် အနော်ရထာနှင့် ရဲဘက်တော်

တစ်သိုက်သည် မြင်းများကို နှင်၍ ချင်းတွင်းမြစ်ရိုးကို ဆန်တက်ခဲ့ကြပြန်သည်။ ညနေညို နေချိုသောအခါ၌ သူတို့သည် ထိုနေ့အဖို့ ခရီးကို ရပ်တန့်လိုက်သည်။ မြင်းများကို အစာရေစာရှိရာပို့ကြပြီး လူများလည်း အပန်းဖြေကြကုန်သည်။

*

ရေမြေရှင်ဟူသည်

ဤအခါတွင် မြစ်ရူး ... ရူးသော ရေကူးဆရာ ညောင်ဦးဖီးသည် ချင်းတွင်းမြစ်၏ ကမ်းပါးစောက်တစ်နေရာတွင် ထိုင်လျက် ရေပြင်ကို အပေါ်စီးမှ ကြည့်ကာ စိတ်ကူးယဉ် နေသည်။ သူသည် ငယ်ကျင့် ဝါသနာအတိုင်း၊ မြစ်မြင်လျှင် ဖြတ်ကူးချင်၊ ကမ်းပါးစောက် မြင်လျှင် ပြေးတက်ချင်သူ ဖြစ်၍ ဧရာဝတီလို မြစ်ကြီးနှင့် ညောင်ဦးကမ်းပါးစောက်ကြီးလို ဟာမျိုးတောင် အောင်နိုင်သူ ဖြစ်ရကား ဧရာဝတီ၏ ညီမပျိုသဖွယ်ဖြစ်သော သလ္လာဝတီ မြစ်မီးကြည်ကလေးက တီတီတာတာ၊ ရေစီးသံကလေး သာသာနှင့် ခရာတာတာ မြူဆွယ် နေသည်ကို တွေ့ရသည်တွင် ညောင်ဦးဖီးသည် တစ်ပွဲတစ်လမ်းတော့ အကဲစမ်းလိုက်တော့ မည်ဟု ဧွေ့ကနဲထ၍ ခါးတောင်းမြှောင်အောင် ကျိုက်လိုက်စဉ် သူ့လက်ကို တစ်စုံ တစ်ယောက်က လာကိုင်လျက် ...

“ဟေ့ ... မြစ်ကို အောင်နိုင်တယ်ဆိုတာ သည်ထက်ကောင်းတဲ့ နည်းတွေ ရှိပါသေး တယ်ကွာ”

အသံရှင်မှာ အနော်ရထာဘုရင် ဖြစ်နေရာ၊ ညောင်ဦးဖီးသည် ရုတ်တရက် လန့်ဖျပ်သွားလျက် ကိုယ်ကိုရို၍ ခြေတော် ဦးခိုက်မည်ပြုလေရာ အနော်ရထာက သည်လို ခရီးထွက်စဉ်အခါမှာ သူ့အား ကိုယ်တူရဲဘက်တစ်ဦးအနေဖြင့်သာ ဆက်ဆံရမည်ဟု မှာကြားထားသည့်အတိုင်း လက်တား၍ ညောင်ဦးဖီးအား သတိရစေကာ နှစ်ယောက်သား ပှ၌ထိုင်ကြပြီး ဘုရင်က ဆက်လက်၍ ...

“ဟုတ်တယ်၊ မြစ်ကို အသုံးပြုတာမှာ သည်ထက်ကောင်းတဲ့ နည်းတွေ ရှိသေး တယ်။ အခုကိုယ့်လူက ဒီမြစ်ကို ဖြတ်ကူးမယ်၊ သူ့ရဲ့ရေစီးအားနဲ့ လှိုင်းလုံးလေးတွေကို အောင်နိုင်ပြီး ဟိုဘက်ကမ်းကို ရောက်စေရမယ်။ ကောင်းပါတယ်။ ဒါဟာ ကိုယ့်လူရဲ့ ခွန်အားဗလနဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်အားကိုးမှုတွေ ပြည့်ဝခြင်းပါဘဲ။ ကဲ ... မြစ်ကို အသုံးချတဲ့နောက်တစ်နည်း၊ ဥပမာကွာ ဖောင်တွေ၊ လှေတွေပေါ်မှာ လူတွေကစီး၊ ကုန်ပစ္စည်းတွေလည်းတင်ပြီးတော့ရင် လှော်တက်တွေ ထိုးဝါးတွေနဲ့

မြစ်ရေပြင်ရဲ့ ကျောက်ထိုးခတ်ပြီး တို့လိုရာ ခရီးကို ရောက်အောင် မောင်းနှင်မယ်ကွာ၊ ဒါဟာ တို့က မြစ်ကို တိရစ္ဆာန်ကောင်လို အသုံးချနည်းပေါ့ ဟုတ်လား။ နို့ပြီး သည့်ပြင် ကော”

ယင်းအခိုက်တွင် ကျန်စစ်သားနှင့် ငလုံးလက်ဖယ်လည်း ရောက်လာကြ၍ ငှယောက်သား ခေါင်းချင်းဆိုင်ကြကာ မြစ်များ ရေများအကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြသည်။ ငလုံးလက်ဖယ်က စိမ်းဖန့်ဖန့်နှင့် တသွင်သွင်စီးနေသော သလ္လာရေအယဉ်ကို ကြည့်၍ အခုန ဘုရင်၏ စကားကို ဆက်သည်။

“သည့်ပြင်ကောဆိုရင် ကျွန်တော့် သဘောကတော့ဟောဒီမြစ်စိမ်းရောင်ထနေတဲ့ မြစ်ရေတွေကို၊ လယ်ယာမြေထဲ ဖောက်ချလိုက်ရရင် ဘာပင်မှ မပေါက်တဲ့ ဖုန်းဆိုးမြေတွေ တောင်ပဲ စိမ်းရောင်စိုလာမှာပဲ”

အနော်ရထာသည် ငလုံးလက်ဖယ်၏ ကျောက်သပ်လိုက်ကာ “အေး ... ဟုတ်ပြီ၊ ငါစိတ်ကူး ကြံစည်နေတာလည်း ဒါပဲကွ၊ ငါဟာ အခုမြစ်ကြောင်းရေကြောင်းတွေကို ဘာလို့ လိုက်ကြည့်နေသလဲ၊ ဒင်းတို့တွေကို ငါတို့ရဲ့ ကျေးကျွန်အဖြစ်နဲ့ အသုံးချရမယ်။ သူတို့ဆီက မကုန်မခန်းနိုင်တဲ့ ရေတွေကို တို့ လိုရာဖောက်ယူပြီးတော့ရင်၊ မိုးခေါင်ရေရှား ဒေသတွေမှာ ကောက်ပဲသီးနှံတွေကို စိုက်ပျိုးစေရမယ်၊ ရေနဲ့ မြေကို ဒီလိုမှ ငါက အသုံးမချ နိုင်ရင် ဘာကြောင့် ရေမြေရှင်ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ကို ခံယူထားရဦးမှာလဲကွယံ”

ဘုရင်နော်ရထာ၏ စိတ်အားထက်သန်စွာ မိန့်ကြားလိုက်သော စကားကို ကျန်စစ် သားသည် လွန်စွာ သဘောကျလျက် အမှန်ကန်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံလိုက်သည်။ ထို့နောက် သူတို့ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျေနပ်လှစွာဖြင့် ရဲဘက်တော်တစ်သိုက်သည် မြင်းများကို စီးကြကာ၊ မွညက်သော သဲမြေပြင်ကို ဖြတ်ကျော်လျက် စိမ်းရောင်စို၍ ပိန်း မှောင်ညိုနေသော ထန်းတောကြီးရှိရာသို့ လာခဲ့ကြလေ၏။

*

ငထွေရှူး၏ စွမ်းပကား

ထန်းတောရယ်သာ
လာခဲ့ပါ ကိုယ်လူလှရယ်တို့
ပင်ကျရေမွှေး။
စလောင်းမကူ

ခေါင်းပေါင်းဖြူ ငွေရောင်မြုပ်ကယ်နဲ့
ဆောင်းအုပ်လို့ ဖွေး။

ဤထန်းတောကြီးနားသို့ ချဉ်းကပ်မိကြသောအခါ သင်းပျံ့သော ရနံ့တစ်မျိုးက မင်းယောက်ျားတို့ နှာဝသို့လာ၍ သွေးဆောင်လေသည်။ ဤ ထန်းတောသည် အရိုင်းတောကြီးမဟုတ်၊ လူလုပ်၍ ယဉ်ပါးပြီး သောက်စားစရာ ယမကာများ ရနိုင်ကြောင်း သိသာသဖြင့် မင်းနော်ရထာတို့ လူသိုက်သည် သည်ညတော့ သည်မှာဘဲ စခန်းချကြတော့မည် ဟု မြင်းများပေါ်က ဆင်းသက်ကြ၍ နေရာထိုင်ခင်းများ ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဤအခိုက်ဝယ် ထန်းလက်ကာ၊ ထန်းလက်မိုးသည့် ထန်းတဲထဲမှ လူငယ် တစ်ယောက် ထန်းလှီးစားနှင့် မြူအိုးတွေ ခါးချိတ်ကာ သီချင်းဆို၍ ထွက်လာသည်။

မူးလိုက်ပါတဲ့ ငှက်ခါးတောင်
မူးလိုက်ပါတဲ့ ငှက်ခါးတောင်
သည်မောင်မှာ ဟန်မထိန်းနိုင်ဘူး
ယိမ်း ... ယိမ်း ... (ဟဲ့ ... အလို)

သူ့သီဆိုရာမဆုံးမီ ပြင်ပတွင် မြင်းများနှင့် လူများကို မြင်ရသည်၌ ရုတ်တရက် ကြောက်ရွံ့ ရပ်တန့်သွားကာ တောင်းပန်တိုးလျှိုးသံဖြင့် ...

“ဆရာတို့ ... ဆရာတို့၊ ကျွန်တော့်လည်း မရိုက်နှက်ကြပါနဲ့၊ ထန်းတောလဲ မဖျက်ဆီးကြပါနဲ့၊ ဆရာတို့လိုသမျှ ထန်းရည်ကို ကျွန်တော် အမြန်ဆုံးရအောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးပါမယ်” ဟု ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ထန်းပင်ရှိရာ ပြေးတက်မည်ပြုရာ ကျန်စစ်သားက သူ့အား ဟန့်တားလျက် ...

“ဟေ့ ... ဘာကြောင့်များ ဒါလောက် ကြောက်လန့်တကြား ဖြစ်တာတုန်း”

“အလိုလေး ... ဆရာကများ ကျွန်တော့် မေးနေရသေးတယ်။ ဆရာတို့လို ဘုရင့် လူတွေပေါ့ဗျ။ ထန်းတောထဲ ရောက်လာကြပြီးတော့ သူတို့ စိတ်တိုင်းကျ ထန်းရည် မြန်မြန်မရတိုင်း၊ ကျွန်တော့်ကို ရိုက်ကြ နှက်ကြ၊ ထန်းတောကို ဖျက်ဆီးကြသဗျ။ အခုတော့ ဒီလိုမလုပ်ကြပါနဲ့တော့ ဆရာတို့၊ ကျွန်တော်အမြန်ဆုံး ... အမြန်တကာ အမြန်ဆုံးရအောင်” ဟု ပြောလျက် ပြေးမည်ပြုနေပြန်ရာ ကျန်စစ်သားက ...

“ဟေ့ ... နေ့စမ်းပါဦးကွ၊ တို့က အေးအေးဆေးဆေးပါ။ ဟိုလူတွေလို မဟုတ်ပါဘူးကွယ့်၊ ဘယ်နှယ် မင်းခုနပြောတယ် တို့လို ဘုရင့်လူတွေက မင်းထန်းတောထဲလာလာပြီး ဖျက်ဆီးကြတယ်၊ မင်းကိုလည်း ရိုက်ကြ နှက်ကြတယ် ဟုတ်လား” ဟု မေးသည်၌

သူ့အား မျက်မာန်ရှည်သည်ထင်၍ ကြောက်လန့်စွာ လက်ဝါးကလေးကာလျက် ...

“အား ... အား ... အခုတော့ မဟုတ်တော့ဘူး ဆရာရဲ့၊ ဘုရင့်လူတွေက ဟိုတုန်းကလို မလုပ်ကြတော့ဘူး၊ မဆိုးကြတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော့် အပေါ်ကောင်း ကုန်ကြပါပြီ။ အခုဆရာတို့လိုပေါ့ ဟဲဟဲ” ဟု ရယ်မောပြောသည်၌ အနော်ရထာ မျက်နှာ တွင် နှစ်သက်စွာ ပြုံးယောင်သမ်းလာသည်ကို မြင်ရသဖြင့် ကျန်စစ်သားက ဘုရင့် စိတ်ကြိုက်ဖြစ်စေသောဟု ...

“ဒါဖြင့် အခု ဘုရင်အုပ်ချုပ်ပုံက ပြောင်းလဲ ကောင်းမွန်လာလို့ ဖြစ်မှာပေါ့နော်”

“ဪ ... အခု ဘုရင် အုပ်ချုပ်ပုံ ကောင်းမကောင်းတော့ ကျွန်တော် မသိဘူး ခင်ဗျာ။ ဘုရင့်လူတွေ ကျွန်တော့်အပေါ် ကောင်းလာကြတာကတော့ သူတို့နှိပ်စက် ညှဉ်း ပန်းကြလွန်းလို့ ကျွန်တော့်မှာ သည်အန္တရာယ်က လွတ်အောင် သေချင်ပက်ကျီ ကြိုးစားရင်း က ကြာတော့ ကျင့်သားရပြီး အခုဖြင့် သူတို့ လိုချင်သမျှ အချိန်မီရအောင် တက်ပေးနိုင်နေ ပြီကိုဗျ”

ကျန်စစ်သားနှင့် ရဲဘက်တော် တစ်သိုက်မှာ သူတို့လိုချင်သော အဖြေမရဘဲ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်လွဲပေါ့ဟူ၍ စိတ်ထဲ၌ ရယ်ချင်စိတ်မျိုး ပေါ်လာသည်ကို ကြိတ်မှိတ် အောင့်အည်းလျက် ဘုရင့်မျက်နှာကိုလည်း မကြည့်ရဲ ဖြစ်နေကြရာ ဘာမျှ မသိရှာသော ကိုရွှေထန်းဆရာက ဆက်လက်၍ ...

“ဟုတ်သလေ၊ ကျွန်တော်ဟာ အခုဆိုရင် လူတစ်ရာလောက် သောက်တာကို တစ်ယောက်တည်းနဲ့ အလျင်မီအောင် ချပေးနိုင်တဲ့ ထန်းတက်ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်နေပြီဗျ” ဟု လက်သီး လက်ရုံးပြ၍ ပြောသည်၌ ဘုရင် နော်ရထာမှာ လွန်စွာ သဘောကျလျက် သူ့ပေါင်သူ လက်ဝါးနဲ့ ပုတ်၍ပင် ရယ်မောကာ ...

“ဟေ့လူရဲ့ သည်လိုဆိုရင် ကိုယ်ရင်က ဘုရင့်လူများကြောင့် ထန်းတက်ဝိဇ္ဇာ ဖြစ်လာရတာကိုး၊ သူတို့ကို ကျေးဇူးတင်ရပေလိမ့်မယ်။ သည်တော့ မောင်ရင် ဘုရင်ကို များ တွေ့တဲ့အခါမှာ သူတို့အတွက် ကောင်းချီးစကားလေးများ တစ်ခွန်းစ နှစ်ခွန်းစ လျှောက်တင်လိုက်ပါလားကွယ်”

ဘုရင်ကိုယ်တော်တိုင် ရယ်မောစရာ ပြောလေရာ ရဲဘက်တော် တစ်သိုက်တို့သည် အားရပါးရ ရယ်မောကြကုန်သည်။ သို့သော် ထန်းတက်ဆရာမှာ နားမလည်ရှာဘဲ သူ့အား အဟုတ်ပြောသည်ထင်၍။

“အား ... ဘုရင်နဲ့ ကျွန်တော် တွေ့ဖို့လား၊ ခဲယဉ်းပါသေးဗျာ။ ဘုရင်ကလည်း

ကျွန်တော့် ထန်းတောထဲလာမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်ကလည်း ဘုရင့် နန်းတော် မသွား
 အားဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ထန်းတက်တဲ့ အလုပ်က တစ်နေ့ခရီးထွက်လို့ ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး
 ဗျ။ ထန်းပင်ဆိုတာ မနက်တစ်ခါ ညနေတစ်ခါ နေ့တိုင်းမှန်မှန် လှီးနိုင်မှ ဖြစ်တာ။ နို့ပြီး
 သည့်ပြင်လူလွှဲပစ်ခဲ့လို့လည်း မဖြစ်ဘူး။ နောင်ကြီးတို့ရဲ့ မြင်းများ ဆင်များလိုပဲ တစ်လက်
 ကိုင် လုပ်ရတာဗျ။ သည်တော့ နောင်ကြီးတို့ပဲ ဘုရင်ကို တွေ့တဲ့အခါမှာ ကျွန်တော့်
 ကိုယ်စား ပြောလိုက်ပါတော့ဗျာ” ဟု ဆိုသည်၌ နော်ရထာမှာ သဘောကျလှ၍ ...

“ကဲ ဒါဖြင့် ကိုရင့် နာမည်ပဲ ပြောပြလိုက်ပါဗျာ။ ကျုပ်တို့ လျှောက်တင်ပါ့မယ်”

“ကျွန်တော့် နာမည်လား အဖေအမေ မှည့်တာကတော့ ငထွေပါခင်ဗျာ၊ ဒါပေမဲ့
 ထန်းတက်တဲ့ အလုပ်လုပ်စားရတော့ အမူးသမားတွေနဲ့ အဆင်ပြေအောင် သီချင်းဆိုတန်
 ဆို၊ က ပြတန် ကပြရနဲ့ ခပ်ရူးရူးလုပ်နေရတာမို့ ငထွေရူးလို့ ခေါ်ကြသဗျ။ မူရင်းက
 ‘ငထွေ’ ဆိုရင် ရေထဲမှာပဲရှိတယ် အောက်မေ့ကြပြီး ထန်းသမား ‘ငထွေရူး’ ဆိုမှ ဟောသည်
 တစ်နယ်လုံးက သိကြသဗျ” ဟု အားရပါးရ ပြောပြီး “ကဲ ... နောင်ကြီးတို့လည်း အာ
 ခြောက် ကရောမယ်။ ထန်းပင်ပေါ် အသာရောက်အောင် မျောက်ကလေးလို တက်လိုက်ဦး
 မယ် ဗျို့” ဟု ဆိုပြီး အနီးရှိ ထန်းပင်ပေါ်သို့ စွေ့ခနဲ တက်သွားလေ၏။

ထန်းသမားတို့ ထန်းပင်ပေါ်တက်ရာတွင် မြေကြီးပေါ် လမ်းလျှောက်သည်ထက်
 မြန်၏။ ငထွေရူးသည် သူ့တစ်ရပ်စာကို တစ်လှမ်းကျ ပေါင်တံထိုးဖြင့် စွေ့ခနဲ စွေ့ခနဲ
 တက်သွားရာ အောက်မှ ကြည့်နေသူတို့မှာ သည်လောက် ထန်းတက် မြန်တာ မတွေ့
 ဖူးသေးဟု စိတ်ထဲမှ ချီးမွမ်းကြကုန်၏။

ငထွေရူးသည် ထန်းပင်ပေါ် တစ်ခါရောက်ပြီးနောက် အောက်သို့ ပြန်မဆင်းတော့
 ချေ။ ထိုအပင်မှ ရသော ထန်းရည်ကို ချအိုးဖြင့် အောက်သို့ ကြိုးနှင့် ချပေး၊ အပင်ရင်းမှ
 အိုးကောက်သူ တပည့်က လှယ်၍ယူ၊ သူကမူ အလက်ချင်းယှက်နေသော ထန်းတစ်ပင်နှင့်
 တစ်ပင်ကို ရှဉ့်ကဲ့သို့ ခုန်၍ လည်းကောင်း၊ မျောက်ကဲ့သို့ လွှဲ၍ လည်းကောင်း လွှားကနဲ
 လွှားခနဲ ကူးသန်းနေလေတော့၏။

အနော်ရထာနှင့် ရဲဘက်တော်တစ်သိုက်သည် ကောင်းမွန်လှသော ထန်းရည်ကို
 မော့ကြရင်း ဤမျှ ထန်းတက်တော်သူကို ချီးမွမ်းနေကြစဉ်မှာပင် ငထွေရူးသည် နောက်ဆုံး
 ထန်းတစ်ပင်ပေါ်က ဆင်းလာပုံကို မြင်ရသည်တွင် ပိုမို အံ့ဩကြကုန်လေ၏။ အကြောင်း
 မှာ ငထွေရူးဆင်းလာပုံသည် ရှဉ့်များ၊ တောက်တဲ့များ ကဲ့သို့ ဇောက်ထိုးဆင်းပြလိုက်ခြင်း
 ပေတည်း။

ထိုည၌ အနော်ရထာနှင့်ရဲဘက်တစ်သိုက်သည် ငထွေရူး၏ ထန်းတောထဲမှာပင် စခန်းချကြသည်။ ငထွေရူး၏ စိတ်တွင် ယခုလာသော ဘုရင့်စစ်သည်တော်တစ်သိုက်သည် ယခင်လူများကဲ့သို့ သောက်စား မူးရူးရမ်းကားခြင်းမရှိဟု စိတ်အေးချမ်းသာ ဖြစ်ရ၍ သူ့တွင်ရှိသော ပစ္စည်းများနှင့် ကောင်းမွန်စွာ ဧည့်ဝတ်ပြုသည်။

ငထွေရူးသည် ထန်းရည်ခါးတက်ရုံသာမဟုတ်။ ထန်းရည်ချိုမှ ထန်းလျက်လည်း ချက်သဖြင့် ထိုည လက်ဖက်ရည်ပွဲတွင် ထန်းလျက်၊ တင်လဲ၊ သကာတို့ဖြင့် ဧည့်ခံသည်။

ထိုပြင် ထန်းလက် ထန်းရွက်နုတို့ဖြင့် ရက်လုပ်သော ဖျာများ၊ ဖာများ၊ တောင်းများနှင့် ကလေးကစားစရာ အရုပ်များကိုလည်း ထုတ်ပြ၍ အလိုရှိပါက လက်ဆောင်အဖြစ် ယူသွားနိုင်ပါကြောင်း လောကွတ်ပြုသည်။

ကြက်ရုပ်၊ ငှက်ရုပ်၊ မြင်းရုပ်၊ ဆင်ရုပ်၊ သမင်ရုပ်များရှိသည့်အနက် အနော်ရထာသည် ထန်းဖလတ်လျှော် ဗိုက်သားနုနုဖြင့် ရက်လုပ်ထားသော ဆင်ရုပ်ဖြူဝင်းဝင်းကို သဘောကျတော်မူမိသည်။ အကြောင်းမှာ ဘုရင်တွင် ဤအရုပ်မျိုးနှင့် ကစားသော အရွယ်သားတော် စောလူးမင်းသား ရှိနေပြီတည်း။ ထိုအချိန်တွင် မင်းသားငယ်သည် မိဖုရားဆောင်မှာသာ (အနော်ရထာမိခင်) မယ်တော်ကြီးနှင့် အနေများသည်။ သားယောက်ျားကလေးသည် မိန်းမတွေတောထဲ ကြီးပြင်းရသည်ကို ဘုရင်သည် မကြိုက်လှ။ သို့သော် မြေးချစ်သော မိခင်ကြီး ဆန္ဒကို မလွန်ဆန်နိုင်၍သာ အောင့်အည်းထားနေရ၏။ ယင်း၌ ဘယ်နည်းနှင့်မဆို တစ်နေ့သော် ဆင်စီး၍ မြင်းရုံရမည့် သားတော်ကလေးကို အထူးသတိရခြင်းအားဖြင့် သားတော်ကလေး ကစားရန် ငထွေရူးထံမှ ဆင်ရုပ်ကလေးကို ယူတော်မူပြီး သူ့လူများအား ခုည ဧည့်ခံပြုစုသူ အိမ်ရှင်ကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် ချီးမြှင့်ရန်နှင့် နက်ဖြန် မြို့တော်သို့ ပြန်မည့်အကြောင်း ပြောကြားလေ၏။

ပျတ်ပိနှင့် ပျတ္တ

အခန်း [၃]

ချင်းတွင်းမြစ်ဝှမ်းဒေသမှ ပြန်ခဲ့သော အနော်ရထာဘုရင်သည် မိဖုရားဆောင်သို့ မမျှော်လင့်ပဲ ရောက်လာသဖြင့် မောင်းမမိသံတို့မှာ ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်သွားကြပြီး ထိုမှ ဘုရင်က သားတော်ကလေးအတွက် ယူလာခဲ့သော ကစားစရာ ဆင်ရုပ်ကလေးကို သားတော်အား ပေးအပ်၍ သားအဖ နှစ်ယောက် ချစ်ကြည်ယုယနေသည်ကို မြင်ရသည်၌ ဝမ်းသာအားရရွန်းပလှသော မျက်လုံးအစုံတို့ဖြင့် ကြည့်ရှုနေကြကုန်သည်။

စောလူးမင်းသားကလေးသည် လွန်စွာ ပျော်ရွှင်လျက် ဖခင်ပေါင်ပေါ်မှ ခုန်ဆင်းကာ ဆင်ရုပ်ကလေးကို ကြမ်းပေါ်လျှောက်တွန်း၍ ပါးစပ်မှ ဆင်မြည်သော အသံမျိုး အော်မြည်လေသည်။ အနော်ရထာ၏ မယ်တော် မိဖုရားကြီးမှာလည်း သားတော်ကြီးနှင့် မြေးတော်ကလေးတို့ ဤနည်းဤပုံ တွေ့ဆုံကြည်နူးမှုမျိုးသည် ကြံတောင့်ကြံ့ခဲလှမို့ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်တော်မူ၏။

အနော်ရထာသည် သားတော်ကလေးဆော့ကစားနေသည်ကို အတန်ကြာ ကြည့်ရှုနေတော်မူပြီးနောက် တံခါးပေါက်သို့ မျက်စိ ရောက်သွားသည်ရှိသော် မယ်တော် မိဖုရားကြီးသည် တိုင်းပြည်ရေးရာနှင့် လွန်စွာအလုပ်များသော သားတော်ကြီး ပြန်ချင်ပြီကို သိတော်မူသည်။ မိဖုရားဆောင်၌ အချိန်ကြာစွာ နေလေ့နေထမရှိသော ဘုရင်ကို တားစရာ အကြောင်းမရှိ၊ သို့သော် ပြောစရာ အခွင့်တစ်ခုရှိသည်နှင့် သားတော်အနီး ချဉ်းကပ်၍...

“သားတော်၊ အခုည ဥယျာဉ်တော်မှာ ပွဲရှိတယ်၊ နယ်လှည့်လျှောက်ကနေကြတဲ့ ဇာတ်သဘင်သည်တွေပေါ့။ ရာမညဒေသက လာခဲ့ကြတာတဲ့။ သူတို့ ပြည်သားတွေရဲ့ အနုပညာ၊ သားတော် ရှုစားစေချင်ပါတယ်”

အနော်ရထာသည် မယ်တော်ဆန္ဒကို ချက်ချင်းမဆုံးဖြတ်သေးပဲ အဝေးသို့ တွေ့ငေးနေစဉ်မှာပင် သားတော် မင်းသားကလေးက ...

“ဟုတ်ပါတယ် ခမည်းတော်၊ သားတော်နဲ့အတူ ကြည့်အောင်ပါ” ဟု ပူဆာသည် ၌ သားတော်အလိုလိုက်ကာ ...

“ကောင်းပြီ သားတော်၊ ကောင်းပြီ” ဟု သားတော်ကျောကို ပွတ်သပ်ချော့မော့လိုက် လေ၏။

မြေဝိုင်းဇာတ်

နန်းမဆောင်ဥယျာဉ်တော်တွင်းဝယ် မြေဝိုင်းဇာတ်သဘင်ဆင်ယင်ကျင်းပသည်။ မြေကွက်များ၌ ထမင်းခြောက်ဆီကိုစရနယ်ပြီး ထွန်းညှိသော မီးရောင်သည် အလျှံတ ပြောင်ပြောင် ထိန်လင်းလျက် ကောင်းကင်မှ ထိုးဆင်းလာသော လမင်းရောင်နှင့် ရောယှက် မိသည်တွင် ဥယျာဉ်တော်အတွင်းရှိ သစ်ပင် ပန်းမန်တို့၏ ခက်လက်၊ ရွက်ညှာ အဖုံး၊ အပွင့်တို့မှာ ရွှေရောင်၊ ငွေရောင်တောက်ပ၍ လေခတ်တိုင်း တလျှပ်လျှပ် ဝင်းလက်ကြကုန် ၏။

အနော်ရထာသည် ဤပွဲမှာ မှူးကြီးမတ်ရာနှင့် မိဖုရား မောင်းမမိသံများ ခြံရံ၍ ရှုစားတော်မူသည်။

သဘင်သည်များသည် ပွဲမထွက်မီ ပဏာမ တေးသွားကို တီးသည်။ သီဆိုသော သီချင်းများမှာ သူတို့ ရာမည ဒေသကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုသည်။ ဒေသစွဲနှင့် ရေးစပ်ထားသော သီချင်းဖြစ်သော်လည်း အနော်ရထာ သတိထားမိသည်။ အချို့စကားလုံးများမှာ ခုံညား ထည်ဝါလှသော ဗုဒ္ဓ၏ တရားဓမ္မသံများဖြစ်၍ သူတို့ဘုရင် မနုဟာကိုလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်နှင့်အညီ ကျင့်ကြံသော မင်းကောင်းမင်းမြတ်ဖြစ်ကြောင်း သိုင်းဝိုင်းဖွဲ့ဆိုထား သည်။ အသားပေးကာ ထပ်၍ထပ်၍ သီဆိုသော ဗုဒ္ဓဘုန်းတော်ဘွဲ့ကို အခါခါ ကြားရ သည်၌ အနော်ရထာ၏ စိတ်မှာ ထူးခြားသော ဓမ္မအာရုံကို ခံစားမိသည်။ မိမိမှာ တရားဓမ္မ နှင့် ပတ်သက်၍ ဘာမျှလည်း ကောင်းစွာ မသိသေးပါတကားဟု စိတ်အားငယ်မိခြင်း

လည်း ဖြစ်ရှာ၏။

ကဲ ... ပဏာမတေးသွားပြီးတော့ ပွဲစပါပြီ။ ရာမညဒေသက လူစွမ်းကောင်း နှစ်ယောက်။

အိန္ဒိယပြည်ဘက်မှ သင်္ဘောပျက်ပြီး မျောလာခဲ့တဲ့ ကုလား ညီနောင်။ သထုံမြို့ ကမ်းခြေဆိုက်လာတော့ မနုဟာမင်းရဲ့ ဆရာတော်ဖြစ်တဲ့ ဘားမဲ့ဆရာတော် ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဝိနာယက ကောက်ယူမွေးစားပြီး ဗျတ်ဝိ၊ ဗျတ္တလို့ နာမည်ပေးထားလိုက်သတဲ့။

၎င်းဆရာတော်ဘုရားဟာ လောကီပညာ လိုက်စားသမို့ တစ်နေ့သ၌ ဇော်ဂျီဖိုင် သား မီးကင်အထားမှာ၊ ရနံ့ကလည်း တယ်မွေးဆိုသကဲ့။ ဆရာတော် မရှိခိုက် ကုလား ကလေးများ မနေနိုင်ကြတော့ဘဲ ခိုးစားရာမှာ တစ်ခါတည်း လူစွမ်းကောင်းများ ဖြစ်သွား ကြရောတဲ့ ဗျို့။

ဆင်ပြောင်ဆယ်စီး အားမာန်ကြီးလို့ ဆင်ကြီးဆယ်ကောင်မှ မ၊နိုင်သည့် ကျောက်ဖျာကြီး ပက်လက်လှန်လိုလှန်၊ ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ကျောင်းဝိဟာကို တောထဲ ရွှေ့ပြီး ဝှက်ထားလိုထားနဲ့။ ကုလားကလေးတွေ တယ်အူမြူးကြသတဲ့။ လူတွေကလည်း မိုးထိုးအောင် ခုန်နိုင်ပျံနိုင်တဲ့ပြင် ဓားလုံကလည်း ပြီးလိုက်သေးဆိုသကဲ့။ အဲသည်တော့ မနုဟာဘုရင်ဟာ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို လုပ်ကြံမှာ စိုးရိမ်ရတဲ့အတွက် ကုလားညီနောင်ကို ဖမ်းစေလို့ အမိန့်ထုတ်။ နှစ်ယောက်သား ဝရမ်းပြေးဖြစ်ကြတဲ့ အနက်မှ အကြီးကောင် ဗျတ်ဝိ ဖမ်းမိပြီး အသတ်ခံရ၊ အငယ်ကောင် ဗျတ္တကတော့ လွတ်သွားသတဲ့။

သည် ဇာတ်ကြောင်းဟာ တောင်ပိုင်းရာမညဒေသက လာလေ့ရှိကြတဲ့ ကုန်သည် တွေ ခရီးသည်တွေထံမှ တစ်ဆင့်ကြားသိပြီးကြလို့ ပုဂံရွှေမြို့တော်သူ ရွှေမြို့တော်သားများ ဟာ သူတို့ညီနောင်အကြောင်းကို အင်မတန် စိတ်ဝင်စားနေကြပါတယ်။ နို့ပြီး ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်စလုံး ဓားပြီးလှဲပြီး အားမာန်ကြီးကြတဲ့ လူစွမ်းကောင်းတွေ ဖြစ်ကြပါလျက် ညီကတော့လွတ်သွားပြီး အစ်ကိုကျမှ ဘာကြောင့် ဖမ်းမိပြီး အသတ်ခံရပါသလဲဆိုတာ လည်း လွန်စွာသိလိုနေကြပါတယ်။

အဲသည်ညဘဲ ရာမညဇာတ်သမားတွေဟာ နောင်တော်ဗျတ်ဝိဖမ်းမိပုံကို အကွက် ကျကျပြသွားပါတယ်။

တောက် ... မြို့တော်ဝန် အကြံပက်စက်ပြီး လိမ်လည်လှည့်ဖျားလို့မို့ ဗျတ်ဝိ ဖမ်းမိပြီး အသတ်ခံရရှာတာကဲ့။

အဲသည် အခန်းမရောက်မီဖြင့် လူစွမ်းကောင်း ညီနောင်လုပ်ကြတဲ့ ရာမညမင်းသား

နှစ်ယောက်ဟာ တောတောင်ရေမြေမှာ ခုန်ပုံပုံပုံတွေ နောက်ခံတီးကွက်နဲ့ ကျောက်ဖျာကြီး မ၊ပုံ၊ သူတို့ ဆရာတော်ဘုရား ကျောင်းတော်ကို ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်မ၊ ချီသွားပုံတွေ ပြရာမှာ ပရိသတ် အင်မတန်နှစ်ခြိုက်ကြတယ်။

သားတော် စောလူးမင်းသားလေးကတောင် သူ့ဖခင် ဘုရင်နော်ရထာကို “ခမည်းတော်ရယ်၊ မင်းနေပြည်တော်ကို ဇောက်ထိုးမိုးမွှော်လုပ်ပြရအောင် အဲသည် အင်အားမျိုး သားတော်ရချင်လိုက်တာ” ပြောမိတော့ နော်ရထာက ...

“တစ်နိုင်ငံလုံးကို ဇောက်ထိုးမိုးမွှော်လုပ်ဖို့တောင် ဒီအင်အားမျိုး မလိုပါဘူး၊ ယုတ္တိမတန်တာတွေကို စိတ်ကူးမယဉ်စမ်းပါနဲ့ သားတော်ရယ်”

ဘုရင်ပြန်ပြောသည်မှာ အလေးအနက်ဖြစ်၍ မယ်တော် မိဖုရားကြီးသည် မြေးတော်ကလေးကို သူ့ဖခင်ဆီမှ ဆွဲယူကာ ခမည်းတော်အား ဤသို့ တွေ့ကရာတွေ မပြောရန် တီးတိုးတားမြစ်ရ၏။

*

ဗျတ်ဝိနှင့် မအိုဇာ

ပြပွဲဇာတ်လမ်းနောက်တစ်ခန်းမှာ နှစ်ပါးသွား။

နောင်တော် ဗျတ်ဝိသည် သထုံမြို့ဝန်၏ သမီးမအိုဇာနှင့် ချစ်ကြိုက်နေသည် ဖြစ်၍ သမီးရည်းစားတွေ့ခန်းမှာ မင်းသမီးနှင့် မင်းသား သစ္စာထား တေးသွားများနှင့် ကကြသည်။ ဤနှစ်ပါးသွားအပြီးမှာ ဗျတ်ဝိသည် ထိုည၌ မအိုဇာ၏ အဆောင်သို့လာရန် ချိန်းဆိုလိုက်သည်။

နောက်တစ်ခန်းကား မအိုဇာ၏ ဖခင် မြို့တော်ဝန်သည် ဗျတ်ဝိလာမည့် လမ်းတွင် အပေါ်မှ မီးနေထဘီ ကားကြက်၍ မသန့်သော အရာများနှင့် စီရင်ထားသည်။ ထိုည ဗျတ်ဝိချွတ်နင်းအလာ မီးနေထဘီအောက်ရောက်သည်၌ ကိုယ်မှာ ယားယံ၍ မျက်ခုံးလက်ရုံးများ လှုပ်လျက် စိတ်နှလုံးလေးလံလာသည်။ ထိုအခိုက် မြို့တော်ဝန်၏ လူများက ညာသံပေး၍ ဝိုင်းဖမ်းကြရာ မီးနေထဘီကြောင့် ဆေးစွမ်းပျယ်၍ ဗျတ်ဝိ ခုန်နိုင်ပျံနိုင် ရုန်းကန်နိုင်သော အားအင်မရှိတော့ဘဲ အမိခံရသည်။ မအိုဇာထွက်လာ၍ ငိုချင်းချ။ သူ့ ဖခင်အား ချစ်သူကိုလွှတ်ရန် အသနားခံ။

သို့သော်မြို့ဝန်က ကြိုးနှင့်တုပ်ခေါ်သွား၍ သတ်စေ အမိန့်ထုတ်။
နောက်တစ်ခန်းမှာ ဗျတ်ဝိသည် ဘယ်လိုမှ သတ်၍မသေပေ။

ခုန်နိုင်ယုံနိုင် ရုန်းကန်နိုင်သော စွမ်းအား မရှိတော့သော်လည်း သူ့ချစ်သူအတွက် သူ့စိတ်ကတင်းထားလေသမျှ သူ့ကိုယ်မှ ကာယသိဒ္ဓိက မပျယ်လေသဖြင့် ...

ဓားနှင့်ထိုး
ဓားကျိုးပါလို့ လှံခွေ၊
ပြောနာဂိန် ဆင်မင်းတောင်
နင်းလို့ မသေ။
ကုန်းမှာတဲ့တထွေ
ရေမှာတဲ့ တခြား၊
ပဒုမ္မာရွှေကြာပန်းလို
လန်းတဲ့ ယောက်ျား။

ဤတေးသွားဖြင့် တင်း၍ ခံနေတော့ မြို့တော်ဝန်မင်း ရှက်လှသည်။ လူကောင် ဖမ်းမိပါလျက် သေအောင်မသတ်နိုင်ဘူးဆိုတော့ ဘုရင့်ရွှေနားတော်ကြား၍ မလျော်ပါ ကလား။ မြို့တော်ဝန် ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းလှသည်။ အင်း ... ကြံဦးမှ ... ကြံဦးမှ ...။

“ဟေ့ ... မောင်ဗျတ်ဝိရဲ့ မင်းမသေသော်လည်း မင်းကိုငါက လွှတ်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီလိုဘဲ လှံနဲ့ ဓားနဲ့ ထိုးခုတ်နေမှာဘဲ။ ဒီတော့ မင်းက ဘာကြောင့်များ အသက်ရှင်နေချင် သေးသလဲကွယ်။ သက်သက်ဒုက္ခခံလို့ အားလျှော့လိုက်ပါတော့လားကွ”

ဗျတ်ဝိ။ ။ မလျှော့နိုင်ဘူးဗျ။ မလျှော့နိုင်ဘူး ... ကျွန်တော့် ချစ်သူရှိနေသမျှ ကျွန်တော့် ချစ်သူ မအိုဇာက ကျွန်တော့်ကို ချစ်နေသမျှ ကျွန်တော်မသေနိုင်ဘူး ခင်ဗျ မသေနိုင်ဘူး။ အချစ်အတွက် အသက်ရှင်နေမှာပဲ”

မြို့တော်ဝန်က ကျယ်လောင်စွာ ရယ်မော၍ ...

“ဪ ... ဟော ... ဟော မောင်ဗျတ်ဝိရဲ့၊ ငါ့သမီးက မင်းကို ချစ်နေတုန်းလို့ ထင်နေသေးသကိုးကွယ်။ ဒီမှာ မောင်ဗျတ်ဝိရဲ့။ မင်းကိုမိအောင် ထောင်ဖမ်းတာဟာ ငါ့သမီးကပါ အလိုတူ အလိုပါလို့ ဘုရင်ကို လျှောက်တင်တော့ ဘုရင်က သူ့ရန်သူကို ကူညီနှိမ်နင်းပေးတဲ့ သမီးတော်ကို သဘောတော်ကျလွန်းလို့ အခု ဆုလာဘ်တော်အဖြစ်နဲ့ ငါ့သမီး မအိုဇာကို မိဖုရားအရာ မြှောက်တော့မယ်တဲ့ကွယ်။ ငါ့သမီးက အခု မင်းလို ပါမွား ရာဇဝတ်သားကို အရေးမထားတော့ဘူးကွယ်။ သိရဲ့လား”

“အောင်မလေး ပြောလျှင်ယုံရမှာလားဗျ။ ဇောဘဝင် တုန်စရာစကား”

“အေး ... မင်းက မယုံချင်နေ၊ ငါ့သမီးကဖြင့် မင်းသေပလား၊ သေပလားနဲ့

မေးရတာ အမောကွယ်”

“ဟင် ... မယုံနိုင်ဘူးဗျ၊ မယုံနိုင်ဘူး”

“အေး ... ဒါဖြင့် မင်းယုံနိုင်အောင် သက်သေသက္ကာယ ပြရတာပေါ့ကွယ်”

“ဘယ်လိုပြမှာတုန်းဗျ၊ မအိုဇာကို အခုခေါ်ခဲ့ပါဗျာ၊ ခေါ်ခဲ့ပါ”

“အေး ... လာပါစေမယ်ကွယ်၊ ဒီမှာ မောင်ဗျတ်ဝိရဲ့၊ တို့ လူမျိုးမှာ လူတစ်ယောက်ကို ကြာရှည်စွာ လိုလားတယ်ဆိုရင် ကွမ်းအစ်နဲ့ ရေတစ်ကောင်းနဲ့ သဘောရှိ သောက်ဖို့ စားဖို့ ဧည့်ခံတယ်ကွယ်၊ အဲ မလိုလားတော့ဘူးဆိုရင်ဖြင့် ကွမ်းတစ်ရာနဲ့ ရေတစ်ခွက်နဲ့ဘဲ အပြီး နှုတ်ဆက်လိုက်သကွယ်။ အဲသည်တော့ မအိုဇာဟာ မင်းဆီလာပြီး ကွမ်းတစ်ရာနဲ့ ရေတစ်ခွက် ပေးရင်ဖြင့် မင်းကို မလိုလားတော့ဘူး။ နှုတ်ကမပြောလိုတဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပဲ ဆိုတာ မင်းသိရလိမ့်မယ်၊ ဟုတ်လား”

“အေးလေ ... ခင်ဗျားပြောတဲ့အတိုင်း မှန်ရင် ဟုတ်ပြီထားလိုက်ပေါ့၊ သူ့မျက်နှာကလေး မြင်ရရင် ကျေနပ်ပါပြီဗျာ၊ လူသာ လွှတ်လိုက်စမ်းပါ”

“အေး လာပါစေမယ်ကွယ်”

ဒီနေရာမှာ ပုဂံရွှေမြို့တော်က ပရိသတ်ဟာ မြို့တော်ဝန်ပြောတဲ့စကား (ကြာရှည်လိုလားရင် ကွမ်းအစ်နဲ့ ရေတစ်ကောင်းနဲ့ ဧည့်ခံတယ်၊ မလိုလားရင်ဖြင့် ကွမ်းတစ်ရာ ရေတစ်ခွက်နဲ့ပဲ အပြီး နှုတ်ဆက်တယ်) ဆိုတာကို သူတို့ ရာမညဒေသမှာ အဟုတ်ပဲလားလို့ တချို့က အောက်မေ့မိကြသတဲ့ဗျ။ တကယ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဗမာရည် သိပ်မလည်သေးတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား ကုလားလေးကို မလိမ့်တစ်ပတ်နဲ့ လှည့်စားလိုက်တာပါပဲ”

အဲဒီလို ဗျတ်ဝိကို ပြောပြီးတော့ မြို့တော်ဝန်ဟာ ငိုယိုနေတဲ့ သမီးဆီသွားပြီး မျက်ရည်တွေ ဘာတွေ သုတ်ပေးရင်း ...

“ကဲ ... သမီး၊ တိတ်တိတ်၊ ငိုမနေနဲ့တော့၊ သမီးတို့ ဒီလောက်ချစ်နေကြတာကို အဖေမသိလို့ လုပ်မိတာပါပဲ။ အခုတော့ သမီးတို့ ချစ်ခြင်းကို အဖေမခွင်းလိုတော့ပါဘူး။ သမီးချစ်သူကို အဖေလွှတ်တော့မယ်၊ လွှတ်ဖို့ ဘုရင့်ထံ လျှောက်ထားလိုက်ပြီ”

သမီးတော်က ဝမ်းသာလွန်းလို့ ...

“အို ... တကယ်လား အဖေ”

“တကယ်ပေါ့ သမီးရယ်၊ အဖေလူကြီးပဲ ဘယ်လိမ့်ပြောမလဲ၊ ကဲ ... ကဲ မျက်ရည် သုတ်၊ အပူရုပ်ဖျောက် နဲ့သာရေလိမ်းပြီး သမီးချစ်သူဆီ သွားပေရော့၊ အဲ ... သွားတဲ့ အခါမှာ သမီးလူ ခံတွင်းချဉ်လှရော့မယ်၊ ကွမ်းလေးဆေးလေး စားချင်လိမ့်မကွယ်၊ ပါးလုပ်

ကလေးဘာလေးလည်း ကျင်းရအောင် ကွမ်းတစ်ရာနဲ့ ရေတစ်ခွက်ပါ ယူသွားကွယ် ...
ကြားလားသမီး”

မအိုဇာဟာ ဖအေကြီးစကားအဟုတ်မှတ်ပြီး ကျကျနနပဲ ပြုပြင်ကာ ကွမ်းတစ်ရာနဲ့
ရေတစ်ခွက်ယူသွားလေတော့ ဗျတ်ဝိဟာ အပူရုပ်မပါတဲ့ သူ့ချစ်သူ မျက်နှာမြင်လျှင်
မြင်ချင်း လက်ထဲက ကွမ်းတစ်ရာနဲ့ ရေတစ်ခွက်ကြည့်ပြီး တစ်ခါတည်း စိတ်အား လျှော့ပစ်
လိုက်တော့တာပေါ့။

အို မရဏကျွန်းရယ်က
ကွမ်းတစ်ရာ ရေတစ်ခွက်ကယ်နဲ့
မအိုဇာလာလို့ ဆက်ပါပေါ့
ကျွန်တော် သေဘက်နီး။
အချစ်မရှိရင်ဖြင့်
ဖြစ်မိသည်ဘဝတာ ဘာမမက်ပါဘူး
ငါ... အသက်ကယ် ခန္ဓာကြောစေတော့
(သွားပေါ့) မရဏာပြေခရီး။ ။

မင်းသားလုပ်သူက ဤငိုချင်းဖြင့် ဇာတ်ပွဲအဆုံးသတ်လိုက်ကာ သည်လို လူစွမ်း
ကောင်းမျိုးကိုပင် သူတို့ ဘုရင်မနူဟာ ဘုန်းတန်ခိုးဖြင့် အောင်မြင်ကြောင်း တင်ပြသွား
သတည်း။

*

အဆိုအဖွဲ့နှင့် အစစ်အမှန်

အနော်ရထာသည် ဇာတ်ပွဲ၌ ပြသသွားသော လူစွမ်းကောင်းနှစ်ယောက်အကြောင်း
ကို စဉ်းစားကာ အဆောင်တော်သို့ ပြန်ခဲ့သည်။ သဘာဝကို လွန်ဆန်သော သူတို့
စွမ်းပကားများကိုကား မယုံကြည်ပေ။ ကာလပေါ် ထိုးဇာတ်တို့၏ သဘောထားကို
နားလည်ပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤသို့ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ပရိသတ်ကြိုက်ဖြစ်အောင်
ချဲ့ထွင်ထားသော ဇာတ်သွားထဲမှ ရာမညဒေသနှင့် သူတို့ ဘုရင်မနူဟာ အကြောင်းမှန်
သင့်သလောက်ကို ကောက်နုတ်ထုတ်ယူ၍ မိမိသိလိုသော် အရာအချို့ကို စူးစမ်းမိလေ၏။

အနော်ရထာသည် ကျန်စစ်သားအား ခေါ်စေကာ ဤအကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြ
၏။ ကျန်စစ်သားလည်း ဤစွမ်းကောင်း နှစ်ယောက်အကြောင်းကို သိရှိပြီး ဖြစ်၍ လူများစု

ဆိုရာ ပုဂံရွှေမြို့တော်ဈေးတွင် ဤညီအစ်ကို နှစ်ယောက်အကြောင်းကို သဘင်သည်တို့ ပြသသော ဇာတ်အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း၊ သီချင်းများဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရာမညဒေသမှ လာကြသူများမှ တစ်ဆင့် ရွှေမြို့တော်သားများ ကြားသိကြ၍ အင်မတန် ရေပန်းစားသော အကြောင်းအရာ ဖြစ်ကြောင်း အနော်ရထာကို ပြောပြ၏။

ထို့အပြင် လူစွမ်းကောင်း ဗျတ်ဝိအလောင်းကို လေးပိုင်းခုတ်ဖြတ်၍ မြို့ရိုးလေး ဒေါင့်မှာ မြှုပ်သည်။ သွေးများကိုလည်း မြို့ရိုးလေးမျက်နှာ ပတ်လည်မှာ အကွက်မလပ် ရအောင် ဖျန်းထားကာ ဤမြို့ကို လူစွမ်းကောင်း ဗျတ်ဝိက စောင့်ရှောက်ရန် ဘုရင့် အမိန့်ဖြင့် ခိုင်းစေထားသည်။ ထို့ကြောင့် မနုဟာ ဘုရင်စံရာ သထုံမြို့တော်ကို မည်သည့် ရန်သူမျိုးမှ မဝင်နိုင်ဟု ရာမညသားတို့က ပြောဆိုကြကြောင်း ကျန်စစ်သားက လျှောက်တင် သည်၌ အနော်ရထာဘုရင်က ပြုံးတော်မူပြီး ...။

“ဒါဟာ သူတို့ တိုင်းပြည်အတွက် သိပ်ကောင်းတဲ့ ဟိတ်လုံး ဟန်လုံးမျိုးပဲ။ သူတို့ ဘုရင်က လူစွမ်းကောင်းရဲ့ ဝိညာဉ်ကိုတောင် မြို့စောင့်ထားတယ်ဆိုတော့ အာဂ ပါလားကွယံ။ အဲသည်ပြည်က မှူးမတ်ပညာရှိတွေ မညံ့ဘူးနော်၊ ငါတို့နဲ့ ပြည်ထောင်မင်း ချင်း မိတ်ဆွေဖွဲ့ ရလိမ့်မယ်။ ဒီလိုမှ ဖွဲ့ မရဘူးဆိုရင် နှစ်ပြည့်တစ်ပြည်ဖြစ်အောင် ငါတို့ က ဆောင်ရွက်ရမယ် သည်တော့ သူတို့ တိုင်းပြည်အကြောင်း လူတွေအကြောင်း တို့များ နှစ်စမ်းရမယ်၊ ရာမညဒေသကလာကြတဲ့ ကုန်သည်၊ ခရီးသည်၊ သဘင်သည်၊ သီချင်းသည် တွေရဲ့ အဆိုအပြောကိုလည်း လေ့လာရမယ်။ သူတို့ဟာ ဘယ်လိုပဲ ပညာသားပါပါ ဖွဲ့ဆိုထားသည်ဖြစ်စေ အစစ်အမှန်က အခြေခံရှိရမှာပဲ။ အခု ဗျတ်ဝိ ဗျတ္တ ခေါ်တဲ့ တစ်ပြည် သား လူစွမ်းကောင်း နှစ်ယောက်ဆိုတာလည်း အမှန်ဖြစ်ရင် တစ်ယောက်သေပြီးတော့ တစ်ယောက်ကျန်နေတယ်။ အဲဒီကျန်တဲ့သူဟာ သူတို့ပြည်က တိမ်းရှောင်ရတယ်ဆိုတော့ တို့ပြည်ထဲရောက်ကောင်း ရောက်နေလိမ့်မယ်။ သည်တော့ အဲဒီ တစ်ပြည်သားကို တွေ့ အောင် နှစ်စမ်းပြီး ခေါ်ယူ သိမ်းသွင်းထားလိုက်ပေရော” ဟု ကျန်စစ်သားအား တာဝန် ပေးလိုက်လေ၏။

တစ်ပြည်သား၏ တစ်ဘာသာ

ရက်များစွာ မကြာမီ တစ်ပြည်သား လူမျိုးခြား ဗျတ္တအား ရှာဖွေတွေ့ရှိ၍ မိမိ လက်အောက်၌ သိမ်းသွင်းထားလိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ကျန်စစ်သားထံမှ ဘုရင်နော်ရထာ

ကြားသိရ၏။ သူ့အစ်ကို ဗျတ်ဝိသည် မနုဟာ ဘုရင်အမိန့်ဖြင့် အသတ်ခံရကြောင်းလည်း မှန်၏။ သူက လွတ်အောင် ပြေးထွက်ခဲ့သည်။ သူတို့ ညီအစ်ကိုအား ရာမညတိုင်းသားများ က လူစွမ်းကောင်းနှစ်ယောက်ဟု ဆိုကြသည်မှာလည်း ယခုတွေ့ရှိရသော ဗျတ္တကို ထောက်ချင့်ခြင်းအားဖြင့် အလွန်ဆိုထိုက်ပါ၏။

ဗျတ္တသည် ကိုယ်ကာယ ကြီးမားကျစ်လျစ်၍ အလွန်သန်စွမ်းလှ၏။ အခုန်အပျံ လည်း သိပ်ကောင်းပြီး အသွားအလာ လွန်စွာလျင်လျက် အပြေးသိပ်သန်သည်။ မြင်းနှင့် ပြိုင်၍ပင် ပြေးနိုင်သည်။ အထူးသဖြင့်ကား မြင်းစီး ကျွမ်းကျင်လှ၏။ ဗျတ္တ၏ ယင်း စွမ်းပကားများကို လူတိုင်းပင် အံ့သြချီးမွမ်းကြရသည်။ ဗျတ္တကား တိုင်းပြည်အတွက် အသုံးဝင်မည့် အဖိုးတန်လူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါကြောင်း။

ယင်းသို့ အနော်ရထာ ကြားသိရပြီးနောက် ဗျတ္တသည် ဘယ်ဘာသာ ကိုးကွယ်ပါ သနည်း။ ယင်းအချိန်၌ ရာမညဒေသတွင် ထွန်းပနေပြီဖြစ်သော ဗုဒ္ဓဘာသာအကြောင်းကို သူသိပါသလား ... စုံစမ်းကြည့်တော့ ဗျတ္တသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်။ အိန္ဒိယပြည် အနောက်ပိုင်း သဲကန္တာရဒေသတွင် ထွန်းကားသော ဘာသာတစ်မျိုးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် ကြောင်း။ ထို့ကြောင့် သူသည် ဤတိုင်းပြည်ရောက်လာတော့သည်က ဟိန္ဒူနှင့် ရောယှက် နေသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာယောင်ယောင် နတ်များ၊ နဂါးများ ကိုးကွယ်ကြသူများက သူ့အား ပဋိပက္ခပြုမှာပင် စိုးရိမ်ကြောင်း ပြောသည်ဟု သိရသည်၌ အနော်ရထာက သည်အတွက် မပူပါစေနင့်။ ကိုယ်ယုံကြည်ရာကို ကိုးကွယ်ခြင်းသည် ကိုယ်ရေးကိုယ်ရာသာ ဖြစ်သည်။ အခြားသူများနှင့် တိုင်းရေးပြည်ရာကို မထိပါးလျှင် ဘာမျှ အကြောင်းမရှိပါ။ လွတ်လပ်စွာ ကိုယ်နှစ်သက်ရာကို ကိုးကွယ်ပစေဟု မိန့်တော်မူပြီး ဗျတ္တ၏ စွမ်းပကားကို အသုံးချရန် ကျန်စစ်သားနှင့် တိုင်ပင်စိမ့်ကြသည်။

ဗျတ္တ၏ စွမ်းပကား

ဗျတ္တသည် သူပြန်မရောက်နိုင်တော့ပြီ၊ ဝေးခဲ့ပြီဖြစ်သော သူမွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့ရာ သဲကန္တာရတွေ အကြောင်းနှင့် သူ့မိဘ ဘိုးဘွားများအကြောင်း ပြောရမည်ဆိုလျှင် အလွန် အပြောကောင်းသူ ဖြစ်သည်။ ဒီက နားထောင်သူများကလည်း မကြားဖူး မမြင်ဖူးသော အကြောင်းအရာများဖြစ်၍ တအံ့တဩရှိကြသည်။ ဗျတ္တ၏ ပုံပြင်များကို မငြီးနိုင် ဖြစ်ကြ သည်။

သဲကန္တာရဆိုသည်မှာ မျက်စိတဆုံး ဘာပင်ကိုမျှ မမြင်ရဘဲ ပူပြင်းသော နေရောင် အောက်တွင် တံလျှပ်ရောင်တွေ တပြောင်ပြောင် တောက်နေသော မိုးကုပ်စက်ဝိုင်းအထိ သဲလွင်ပြင်ကြီးသာ ဖြစ်သည်။ သည်သဲလွင်ပြင်ကြီးထဲမှာပဲ သူ၏ မိဘ တိုးဘွားများက ပျော်မွေ့စွာ နေခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် မြင်းများ၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံးသော မြင်းများသည် သူတို့ဆီက သဲကန္တာရထဲမှာသာ ရှိသည်။ ဒီကမြင်းမျိုးတွေဆိုလျှင် သဲထဲ ခွာဆစ်မြှုပ်နေ၍ နွားလောက်သာ သွားနိုင်မည်။ သူတို့ဆီက မြင်းများကား သဲပြင်ပေါ်မှာ လေကဲ့သို့ လျင်မြန်သည်။ စီးသူ၏ ခေါင်းပေါင်းစရှည်ရှည်မှာ လေတံခွန်ကဲ့သို့ နောက်က တန်းပါလာသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် မြင်းစီးအကောင်းဆုံးမှာလည်း သူတို့လူမျိုးများသာ ဖြစ်သည်။ သူတို့လူမျိုးသည် စွန့်စားခြင်းကိုလည်း အလွန်နှစ်သက်သည်။ သူတို့၏ မျိုးရိုးစဉ်လာများ ပြောစမှတ်ရအောင် စွန့်စားခဲ့ပုံများကိုလည်း သည်းထိတ်လှိုက်ဖို့ဖွယ်ရာ ပြောပြသည်။

“စွန့်စားတယ်ဆိုတာ အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ရလို့ ပျော်တာဗျ။ အန္တရာယ်ကြီးလေ ပျော်စရာကောင်းလေ ၊ စွန့်စားတဲ့ လူအဖို့ အန္တရာယ်နဲ့ ပျော်စရာဟာ ဒွန်တွဲနေတာပဲဗျ။ ပျော်ချင်ရင် အန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်ရမယ်၊ ကျုပ်တို့ လူမျိုးက ပျော်စရာ နဲ့ အန္တရာယ်ကိုပဲ ရှာနေကြတာ။ ကျုပ်လည်း ဒီလိုပဲ၊ အခုကြည့်လေ၊ အင်မတန်ရေခေါင်းပါးတဲ့ သဲကန္တာရထဲမှာ စွန့်စားလို့ အားမရတာနဲ့ သမုဒ္ဒရာပြင်ကျယ်ထွက်ခဲ့ရာမှာ သင်္ဘောပျက်ပြီး ခင်ဗျားတို့ပြည် ရောက်လာတာပဲ ကြည့်ပေရော”

သူ့စကားသည် ငြင်းပယ်စရာမရှိ ကိုယ်တွေ့မျက်မြင်ပဲ ဖြစ်နေရကိုး၊ နားထောင် သူများမှာ သံသယကင်းစွာ ယုံကြည်ကြရသည်။ ဗျတ္တသည် စကားများပြီး သင်္ဘောသကာ ယလည်း ကောင်းသူဖြစ်၍ လူချစ်လူခင်များသည်။

သူ့အပြောနှင့် အပြုလည်း ညီမျှလှပါပေသည်။ ဗျတ္တရောက်ပြီး နေ့တိုင်းလိုလို ပင် သူ၏ မြင်းစီးပြပွဲများ ပြုလုပ်သည်။ ဗျတ္တသည် မြင်းကို အမျိုးမျိုးစီးပြသည်။ မြင်းစီး ကောင်းရုံသာမဟုတ်သေး၊ မြင်းကဲ့သို့ပင် ပြေးနိုင်သူ ဖြစ်ရကား လူများ အံ့ဩရသည့် သူ့ ပြန်လည်တစ်ဖုံမှာ မြင်းကို ဒုန်းစီးလာရာမှ မြင်းပေါ်ကခုန်ချ၊ မြင်းရှေ့ကျော်ပြေး၊ ရှေ့ကပတ်ပြီး အခြားတစ်ဖက်မှ မြင်းပေါ် ပြန်ခုန်တက်၍ စီးပြ၏။ မြင်း၏ ညာဘက်မှ ခုန်ချလျှင် ဘယ်ဘက်မှ ပြန်တက်သည်။ ဘယ်ဘက်က ခုန်ချလျှင် ညာဘက်က ပြန် တက်သည်။ ထို့အပြင် မြင်း၏ တင်ပါးပေါ်မှ လျှောချပြီး တအားဒုန်းစိုင်းနေသော မြင်း၏ အမြီးကို နောက်မှဆွဲ၍ အကြာကြီး ပြေးလိုက်နေပြီးမှ ပြောင်စပ်စပ်မျက်နှာနှင့် “မောလာပြီ

ဗျာ ... နားလိုက်ဦးမယ်” ဟု ဆို၍ မြင်း၏ တင်ပါးပေါ်သို့ ခုန်တက်ကာ နောက်ပြန်ထိုင် လျက် ပရိသတ်ကို လက်ပြရင်း လိုက်ပါသွားချေသေး၏။

ဗျတ္တသည် မြင်းကို တစ်ကောင်တည်းသာမဟုတ်၊ ၂ ကောင်ပူး၊ ၃ ကောင်ပူးလည်း စီးပြသေး၏။ သူသည် မြင်း၏ ကျောပေါ်ကသာမဟုတ်။ ရန်သူမမြင်အောင်ဟုဆိုကာ မြင်း၏ဝမ်းခိုက်အောက်မှလည်း တွယ်၍ လိုက်ပြနိုင်သေး၏။ ထို့အပြင် ဤသို့ ကြမ်းကြမ်း ရမ်းရမ်း စီးပြနေရာမှ ညင်ညင်သာသာလေး စီးပြပါတော့မည်ဟုဆို၍ ဒုန်းခိုင်းနေသော မြင်းပေါ်တွင် ရေအပြည့်နှင့် ဖလားကို ရေမဖိတ်စဉ်ရအောင် လက်ဝါးပေါ်တင် စီးပြ သည်မှာ အံ့တစ်ပါး ဖြစ်ပါပေ၏။

ဗျတ္တ၏ ဤသတင်းတွေမှာ တစ်ပြည်လုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားလေရာ ဘုရင်မှာ လွန်စွာ ဂုဏ်တက်ပါ၏။ ဘုန်း သမ္ဘာကြီးရင့်တော်မူသော အနော်ရထာလို ဘုရင်မင်းမြတ်ဖို့သာ သည်လို လူစွမ်းကောင်းက တစ်ပြည် တစ်နိုင်ငံမှ ခဲယဉ်းစွာ ရောက်လာကာ အမှုတော်ကို ထမ်းရွက်ရသည်။ ပထမ၌ ဤလို ကျေးကျွန်ကောင်းနှင့် မထိုက်တန်သော သထုံဘုရင် မနုဟာက ဗျတ္တကို သတ်ရန် လုပ်သေးသည်။ သို့သော် အနော်ရထာ၏ ဘုန်းသမ္ဘာကြောင့် သူ နောင်တော် ဗျတ်ဝိသာ ဖမ်းမိပြီး ဗျတ္တလွတ်လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသည်။ ထို့အပြင် ယင်းခေတ်၌ နတ်သိကြားကို လေးလေးနက်နက် ယုံကြည်ကြသည်ဖြစ်လေရာ လူမင်းဘုန်းကြီး နတ်မင်းမနေသာဘဲ၊ သိကြားမင်းကပင် ဤလူမျိုးခြားအား တမင်ဖန်တီး၍ ပို့လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ပြောဆိုသူများလည်း ပြုကြကုန်၏။

ဤသတင်းစကားများ ကျန်စစ်သားမှ တစ်ဆင့် နော်ရထာကြားသော် ပြုံးမိသည်။ ဗျတ္တကို အသုံးရှိသည်လည်း မှန်၏။ ဗျတ္တအား ကြီးမှူးစေကာ မြင်းစီးသင်ကြား လေ့ကျင့် ရေး ဌာနကြီးတစ်ခု ဖွင့်လှစ်ရန် ကျန်စစ်သားကို တာဝန်ပေးသည်။ ဤလုပ်ငန်းမှာ နေရာ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်နှင့် လူသူအရောက်အပေါက် နည်းရာဌာနမျိုးတွင် လျှို့ဝှက်စွာ လုပ်သင့် သည် ဖြစ်သောကြောင့် ပုပ္ပါးတောင်ခြေဒေသကို ရွေးချယ်လိုက်ကြသည်။

*

တောင်တော် ရွှေပုပ္ပါး

စိန့်ကြီး မြိုင်ကြီး၊ ရိပ်ကြီးတောတောင်
နေရောင်မခ၊ ပန်းများ ပင်ဆင့်
မြင်တိုင်းတင့်ပါဘိ၊ ဝေးမြင့်သီခေါင်

အာကာ ဘောင်ဝယ်၊ တိမ်တောင် တိမ်သား

ဝေကစားလျက်၊ သိကြားရပ်ပြည်

ဘုံမဟီသို့၊ ဦးတည်မျှော်ရော်

နတ်များပျော်သည်၊ တောင်တော်ရွှေပုပ္ပါး။

အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် ဤမြိုင်ခြေသို့ ရောက်ကြသည်၌ အံ့ဩဖွယ်ရာ ရှုမျှော်ခင်းတို့ကို တွေ့မြင်ကြရ၍ ထူးဆန်းထွေလာ လူတို့၏ စိတ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာပုံများကို သုံးသပ်မိကြသည်။

လူသူမရောက် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ သေလာတောင်ထိပ်၊ တိမ်လိပ်ယှက်သန်း၊ အံ့မခန်းကို၊ မျှော်မှန်းရမ်းဆ၊ စိတ်ကူးယဉ်နှင့် ပုံပြင်တွေ ပြောကြသည်မှာ အခြေနှင့် နေရာကိုက ဖန်တီးပေးနေသည်ဟု အနော်ရထာက မှတ်ချက်ချမိသည်။

ကျန်စစ်သားက ...

“ထူးဆန်းအံ့ဩစရာ ကောင်းတဲ့ အရာဝတ္ထုတွေဟာ ပထမတော့ လူတွေကို ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်စေတတ်တယ်။ နောက်တော့ သည်အရာတွေကပဲ လူတွေကို စိတ်ကူးယဉ် ပုံပြင်ဝတ္ထုတွေ ဖန်တီးစေပြီး တီးမှုတ်ကခုန် သီဆိုမှုပြုတဲ့ အနုပညာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတာပဲ”

အနော်ရထာ ...

“မှန်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ တစ်နေ့မှာတော့ လူတွေဟာ အသိဉာဏ်တိုးတက်လာပြီး သဘာဝနိယာမတရားတွေ နားလည်လာတဲ့အခါမှာ ထူးဆန်းအံ့ဩထိတ်လန့်မှုဆိုတာတွေ မရှိတော့ဘဲ စိတ်ကူးယဉ် ပုံပြင်ဝတ္ထုတွေလည်း ပျောက်ကုန်လိမ့်မယ် ထင်တယ်။

“အို ... အဲသည် အခါတော့ ထူးဆန်းအံ့ဩမှုတွေကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တဲ့ ပုံပြင်ဝတ္ထုအနုပညာတွေကို ဘာမျှ အဓိပ္ပာယ်မရှိတော့ဘူးလို့ ပစ်ပယ်လိုက်ကြမှာကို စိုးရိမ် လိုက်ပါတိတော့” ဟု ကျန်စစ်သားက တစ်ယောက်တည်း ညည်းညည်းညာညာ ပြောဆို မိရာ အနော်ရထာက သူ့ပခုံးပုတ်လိုက်၍ ပြုံးရယ်ကာ ...

“ဟေ့ ... ကိုယ့်လူရဲ့၊ အဲဒါက အဝေးကြီးလိုပါသေးတယ်။ အခု တို့ လုပ်ရမှာ က ...” ဟု ဆိုလိုက်သည်၌ ကျန်စစ်သားသည် ရှက်ပြုံးပြုံး၍ စိမ်ပြေနပြေမိုးပြီး ထိုင်နေသော မန်ကျည်းပင်အိုကြီး အမြစ်ဆုံပေါ်မှ ထလျက် ...

“မှန်ပါ အရှင်၊ ကျွန်တော်တို့ အခု ဟောဒီ လျှို့မြောင်တွေဘက် ဆင်းကြည့်ကြရင် ကောင်းပါလိမ့်မယ်”

ယင်းသို့လျှင် မင်းနှစ်ပါးသည် တောင်ကမ်းပါးယံကြားမှ ကျယ်ပြန့်သော လွင်ပြင်ကြီးထဲ ရောက်သွားကြသည်၌ စိတ်ကြိုက်တွေ့သွားကြလေ၏။ တောလည်းရှိ၊ အရိပ်လည်းကောင်း၊ မြက်ခင်းလည်း စိမ်းစိုသည်။ စမ်းပေါက်နှင့် ချောင်းငယ် မြောင်းငယ်တို့လည်း ကြည်လင်အေးမြသာယာလှပါဘိ။

ပုပ္ပါး၏ ပုံပြင်

ပုပ္ပါးတောင်သည် ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်၊ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသော ဒေသဟူ၍ လူတို့က မှတ်ယူကြသည်။ ၎င်း၏ တောတောင်လျှိုမြောင်တွေထဲမှာ ဆေးဖက်ဝင်သော သစ်ပင်ချုံနွယ်တွေ၊ အစွမ်းထက်သော ဂမုန်းမျိုးတွေ ပေါက်ရောက်ကြ၍ အစောင့်ဘီလူးတွေ နတ်တွေနေကြလျက် ဝိဇ္ဇာဇော်ဂျီတပသီတို့လည်း ပျော်မွေ့ကြကုန်သည်ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြသည်။ ပုပ္ပါးတောင်၏ မူလဖြစ်ပေါ်လာပုံမှာ မြေငလျင်ကြီးစွာ လှုပ်၍ မီးတောက် မီးလျှံတွေ ဟုန်းဟုန်းထလျက် ချော်ရည် ချော်မြုပ် ကျောက်တုံးကျောက်ခဲတွေ ထွက်ပေါ်လာပြီးသကာလ ... တောင်ကြီးပကတိ ဖြစ်လာသည်ဟု သက်ကြီးစကား သက်ငယ်ကြားမှတ်သားလာကြကုန်၏။

ပုပ္ပါးတောင်သည် တန်ခိုးကြီးသော နတ်များစံရာဟူ၍ လူတို့က ယုံကြည်ကြသည်။ ဤတောင်ရှိ အကြီးဆုံးသော နတ်မှာ မင်းမဟာဂီရိဟု ခေါ်သည်။ လူနေအိမ်တို့ကို ပါ ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်စောင့်နတ်လည်း ဖြစ်၍ အိမ်တွင်း မင်းမဟာဂီရိဟု ခေါ်လျက် နတ်ကိုးကွယ်သော အိမ်တိုင်းမှာ သူ့အတွက် အုန်းသီးစိမ်းမပြတ်ဆွဲရသည်။ ဝါဝင်ဝါထွက်မှာ ပူဇော်ရသည်။ သူသည် လူ့ဘဝက မောင်တင့်တယ်ဟု အမည်တွင်ခဲ့၍ အလွန်တရာ ခွန်အားဗလကြီးမားသော ပန်းပဲဆရာဖြစ်ခဲ့ရာ ယခု နတ်ဘဝမှာ သူ့အား မရိုမသေ (ဝါ) သူမကြိုက်မနှစ်သက်တာ ပြုမိပါက ဖိုကျင်ထိုး၍ မီးဟုန်းဟုန်းတောက်ကာ ချော်ရည် ချော်မြုပ်တွေ တောင်ပေါ်မှ စီးကျစေလျက် လူနေအိမ်ခြေတို့ကို ဘေးအန္တရာယ် ဆိုက်ရောက်စေနိုင်သည်ဟုလည်း ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ကြရကုန်၏။ ထို့အပြင် သူ့အား ရိုသေစွာ ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်မှုပြုသော အိမ်သည် အန္တရာယ်ကင်းသည်၊ လာဘ်သပ္ပကာ ရွှင်သည်ဟုလည်း ယုံကြည်ကြ၏။ မြန်မာလူမျိုးတို့ ကိုးကွယ်ကြသော နတ်အမျိုးမျိုး ရှိသည့်အနက်၊ သီးသီးသန့်သန့် တောင်တစ်လုံးနှင့် ထင်ထင်ရှားရှား အပိုင်စားရှိသော နတ်တစ်ပါးဖြစ်လေသည်။

ဤမင်းမဟာဂီရိနတ်နှင့် ပုပ္ဖားတောင် အကြောင်းကိုများစွာသော အနုပညာရှင်တို့က ကဗျာလင်္ကာ တေးဂီတများ စပ်ဖွဲ့ဆိုခဲ့ကြသည်။ (ဖွဲ့ဆိုဆဲလည်း ဖြစ်သည်) ယင်းအကြောင်းများကို အနော်ရထာ ဘုရင်သည် ကျန်စစ်သားအား စုံစမ်းခိုင်းသည်။ မည်မျှပင်ချဲ့ထွင်ဝင့်ကားထားသည် ဖြစ်စေ။ အကြောင်းမှန် အခြေခံမျိုးစေ့တော့ ပါတတ်သည်။ နတ်ကနူးပွဲများတွင် ကပြသီဆိုကြသော တေးသီချင်းများသည်လည်း လူတို့၏ ယုံကြည်ယူဆမှုများ၊ နှစ်လိုသော စိတ်ထားများ ဖြစ်တတ်၍ လေ့လာရန် မမေ့သင့်၊ အနုပညာကို ဥပက္ခာ မပြုနှင့်ဟု တိုင်းပြုပြည်ပြု ဘုရင်အနော်ရထာက နောင်မင်းဆက်လျာ ကျန်စစ်သားအား ညွှန်ကြားခဲ့လေ၏။

အာရုံစိုက်မှုနှင့် မင်းမဟာဂီရီ

အခန်း [၄]

အိမ်တွင်း မင်းမဟာဂီရီခေါ် ပန်းပဲမောင်တင့်တယ်၏ နတ်သီချင်းများမှာ ထင်ရှားကျော်ကြားလှသည်။ လူတို့၏ နှုတ်ဖျားတွင် ရေပန်းစားလှသည်။ မောင်တင့်တယ်၏ နတ်ကနူးပွဲကြီးများကို ခမ်းခမ်းနားနား ကျင်းပလေ့ရှိကြသည်။

မောင်တင့်တယ်သည် လူ့ဘဝရှိစဉ်က ပန်းပဲဆရာ၊ ပန်းပဲအတတ်တွင် တစ်ဖက်ကမ်းခပ်သော အနုပညာသည် တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ လုပ်သားပြည်သူတို့ ထာဝစဉ် အသုံးပြုရသော သံထည် ကိရိယာတို့ကို မပြတ်ထုတ်လုပ်ပေးနေသူ ဖြစ်လျက် မောင်တင့်တယ်သည် အထူးသဖြင့် ခွန်အားဗလကြီးမားသည့်ဘက်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားလှသည့် ပြည်သူတို့၏ လုပ်သား သူရဲကောင်းကြီး ဖြစ်သည်။

ယင်း လုပ်သား သူရဲကောင်းကြီးသည် ရက်စက်ယုတ်မာသော ဘုရင်၏ မတရားသက်သက် လုပ်ကြံကွပ်မျက်ခြင်း ခံရသောအခါ၌ တိုင်းသူပြည်သားတို့သည် သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်ကို ကိုယ်ထိလက်ရောက် တော်လှန်ခြင်း မပြုဝံ့ကြသော်လည်း မောင်တင့်တယ်၏ ဝိညာဉ်ကို နတ်အဖြစ် ကိုးကွယ်ကြခြင်းဖြင့် ဘုရင်၏ အဓမ္မစနစ်ကို ဆန့်ကျင်လိုက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုကား မောင်တင့်တယ် သေဆုံးသွားသည်မှာ နှစ်တွေညောင်း ရာပေါင်းများစွာကြာခဲ့ပြီ။ သို့သော် ပြည်သူတို့ ချစ်ကြည်ညိုအပ်သော ထိုလုပ်သား သူရဲကောင်းကြီးကား

အိမ်တွင်းနတ်အဖြစ်နှင့် ထာဝစဉ် တည်မြဲလျက်ရှိပါချေသည်။ စာပေအနုပညာရှင်တို့က လည်း ထိုနတ်အတွက် ကဗျာလင်္ကာတို့ကို ဖွဲ့ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ပန်းပဲမောင်တင့်တယ် နတ်ဝင်သောအခါ၌ နတ်ထိန်းနတ်နေတို့ ဝတ်ဆင်ရန်ကို ပြဆိုသည်မှာ ...

ခါးစီးငယ်မှ ဝေသီလေ
ကြောရှာလွန်းသည်။
တစ်ကျွန်းတင့်နိုး၊ ဆင်ပုဆိုးမှာ
ပိုးထဘီနှင့် အကျီငယ်မှခါသာ
အလက်ဖွာကို ပယ်ညာနောက်က
ဖနောင့်ကျနှင့်
ညာကျယပ်ဆောင်၊ ခမောက်ရွှေပေ
ကြောရွှန်းဝေသည်၊ သပြေရောင်နှင့် ...။

ပန်းပဲမောင်တင့်တယ် နတ်ပူးကပ်သောအခါ၌ နတ်ဝင်သည်တို့သည် မောင်တင့် တယ်တို့၏ ရှေ့ဖြစ်ဟောင်းကိုလည်း သနားစဖွယ်ဖြစ်အောင် နတ်သံနှော၍ သီဆိုကပြခြင်း များပြုကြသည်။ မောင်တင့်တယ်သည် ထိုခေတ်တွင် စစ်သည်တော်တို့ အသုံးပြုအပ်သော ဓားလှံလက်နက်တို့ကို သူမတူအောင်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိရုံမက ကာယဗလအရာမှာလည်း ပြိုင်ဘက်ကင်းသူဖြစ်ရကား တကောင်းဘုရင်သည် ၎င်း၏ ထီးနန်းကို လုပ်ကြံလိမ့်မည် သံသယရှိလေသည်နှင့် ပရိယာယ်ဆင်ကာ မောင်တင့်တယ်၏ နှမကို မိဖုရားအရာမြှောက်၊ ယောက်ဖတော် မောင်တင့်တယ်ကို သူကောင်းပြုမည်ဟု ခေါ်ယူပြီး မီးရှို့၍ သတ်သည်။ နှမတော် မိဖုရားက ယင်းအကြောင်းကို ကြားလျှင်ကြားခြင်း အစ်ကိုရှိရာသို့ ပြေး၍လာ၊ သို့သော် အသက်မမီတော့ပြီ ဖြစ်လေရာ ညီမငယ်လည်း အစ်ကိုနှင့်အတူ ထိုမီးပုံထဲမှာပဲ သေပွဲဝင်ပစ်လိုက်တော့၏။

ကျန်စစ်သားသည် ယင်းနတ်ပွဲတို့ကို လိုက်လံကြည့်ရှု၍ လေ့လာရသည်။

“စင်စစ်တော့ လူတွေဟာ သူတို့ချစ်ခင်တဲ့လူ၊ ကြည်ညိုတဲ့လူတွေကို ဘယ်တော့မှ မေ့ပျောက်မသွားနိုင်အောင် နတ်ဖြစ်နေတယ်လို့ ယုံကြည်ယူဆပြီး နတ်ကနွားပွဲတွေ ကျင်းပတယ်။ အုန်းငှက်ပျောနဲ့ ပူဇော်ပသတယ်ဆိုတဲ့ အမှုတွေ ပြုနေကြတာပဲ။ နောင်လည်း လူတွေဟာ ဒီလိုပဲ သူတို့ချစ်ကြည်ညိုတဲ့ လူစွမ်းကောင်းတွေ၊ ခေါင်းဆောင် ကောင်းတွေကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းနည်းနဲ့တော့ ထာဝစဉ်အမှတ်တရဖြစ်အောင် လုပ်တဲ့ အထိမ်း အမှတ်ပွဲတွေ ရှိနေကြမှာပဲ”

ကျန်စစ်သားက ဤသို့ လျှောက်တင်သောအခါ ဘုရင် အနော်ရထာက “အိမ်း... ဟုတ်ပေတယ်။ ဒါဟာ လူတို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ပေဘဲ။ သူ့ခေတ်နဲ့သူ တစ်မျိုးမျိုးတော့ ပြုလုပ်ကြပေလိမ့်မယ်။ ဒါနဲ့ ငါစိတ်နှလုံး မချမ်းမြေ့ဖြစ်မိတာကတော့ တိုင်းပြည်မှာ ထူးချွန်တဲ့ လူပေါ်လာရင် ဘာဖြစ်လို့ သတ်ပစ်ရမှာလဲ ဖျက်ဆီးပစ်ရမှာလဲ။ ဒီလူစွမ်းကောင်း တွေကို တိုင်းပြည်နဲ့ ဘုရင်အတွက် အသုံးပြုပါတော့လား” ဟု ဆိုသည်၌ ကျန်စစ်သားက ဟုတ်မှန်လှပါကြောင်းနှင့် အလေးအနက် ထောက်ခံသည်။

ထိုမှ နောက်များမကြာမီ ကာလတွင် နတ်ကနူးပွဲများ၌ မင်းမဟာဂီရိ နတ်ဝင် သောအခါ အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားတို့သည် ဟိုရှေးယခင်ဘဝများစွာက လူသား အဖြစ် မိမိနှင့် ဆွေမျိုးသားချင်း တော်စပ်ခဲ့ဖူးကြောင်း နတ်ဝင်သည်တို့၏ နှုတ်မှ နတ်သံနှော ၍ ပြောခြင်း၊ နတ်ချင်း သီဆိုခြင်းများ ပြုလာလေသည်။

နော်ရထာ မင်းကောင်း၊ သားချင်းယောင်းနှင့်
 ဆွေနှောင်းကျန်စစ်၊ မှန်သနစ်မှာတော့
 နတ်နှင့်လူ တမူစီဖြစ်ကြလို့
 နှစ်ပေါင်းရာချီ၊ ကြာခဲ့ပြီမှ
 တလီဘဝ၊ တွေ့ဆုံကြတယ်
 တွေ့ဆုံကြတယ် ... တွေ့ကြတယ်တဲ့မှ
 သာစွပုပ္ပါး တောင်ခြေနားမှာ
 ညီများလားလို့၊ ပျော်ပါးရှာကြ
 ပျော်ရှာကြ၊ ငါက စောင်မ၊
 ကြံတိုင်းအောင် ဆောင်တိုင်းမြောက်လို့
 ထွန်းတောက်ကြဘုန်း ...။

စင်စစ် ပုပ္ပါးတောင်သည် လူသားတို့အတွက်မဟုတ် နတ်များ ပျော်စံရာ ဖြစ် သည်။ နတ်ကြီးသည် နတ်က မလိုလားလျှင် အန္တရာယ်ကြီးသည်ဟု ယုံကြည်ယူဆနေရာ အနော်ရထာဘုရင်သည် သူ၏ လေ့ကျင့်ရေးဌာနများကို ထိုဒေသမှ တမင်ရွေး၍ ပြုလုပ် လေတော့၊ ဖော်ပြပါ နတ်သံနတ်ချင်း ပေါ်လာသည်၌ လူတို့စိတ်တွင် “ဟာ ... ဒီလိုကြောင့် ကိုး” ဟု မှတ်ချက်ချကြကုန်၏။

အနော်ရထာအား မူလကပင် ပြည်သူလူထုနှင့် နီးစပ်စွာ ဆက်ဆံသော ဘုရင်ဟု ကြည်ညိုရင်းစွဲရှိနေရာမှ ယခုသူတို့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်အပ်သော နတ်နှင့် ဘဝဟောင်းက

သားချင်းပင် ဖြစ်သည်ဆိုလေတော့၊ ဤဘုရင်သည် လူလိုနတ်လို ချစ်ကြည်ညိုသော မင်းတစ်ပါး ဖြစ်သွားလေ၏။

ပုပ္ပါးတောင်ခြေမှာ ဘုရင်နှင့် ပတ်သက်၍ နတ်၏ အန္တရာယ်လည်းကင်းပြီဟု ယုံကြည်လာကြခြင်းဖြင့် ဗျတ္တအမှူးပြုသော မြင်းစီးလေ့ကျင့်ရေး တပ်သားတို့မှာ တောတောင်လျှိုမြောင်နေရာမရှောင် သွားလာလေ့ကျင့်ကြသည်။ တောင်ဆင်း၊ တောင် တက်၊ ချောင်းကျော်၊ မြောင်းဖြတ်၊ အရပ်ရပ်သော တောတောင်ရေမြေ၌ ကျွမ်းကျင်ရမည့် ပညာများ၊ သားလိုက်သော မုဆိုးအတတ်၊ သားကောင်အနံ့ခံခြင်း၊ လမ်းစမရှိသော တောတောင်ခရီးကို သွားတတ် ပြန်တတ်ခြင်း။ တော၏ သဘောသဘာဝကို ခန့်မှန်းတတ် ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် ဗျတ္တသည် ကျန်စစ်သား၏ လက်အောက်၌ ဘုရင်အနော်ရထာ၏ အမှုတော်ကို ထမ်းမှ အစစအရာရာ တိုးတက်လာခဲ့လေရာ ဆင်ပြောင်ငါးစီး အားမာန်ကြီး သည့်၊ ပုဂံမြို့တော်နှင့် ပုပ္ပါးတောင်ကို တစ်နေ့လျှင် ၆ ကြိမ်မျှ အပြေးသွားနိုင်သည်” ဟူသော ကျော်စော ကိတ္တိရှိလာခဲ့လေ၏။

ပုပ္ပါးတောင်နှင့် ပုဂံသူရဲကောင်းများ

ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တတို့၏ လေ့ကျင့်ရေးစခန်းသို့ မကြာခဏလာရောက်ကာ တပ်သားတို့၏ စွမ်းပကား ပြိုင်ပွဲများကို ကြီးမှူးလုပ်ကိုင်ပေးသည်။

စင်စစ် ထိုအချိန်မှာ ပုပ္ပါးတောင်ခြေသည် ပုဂံသူရဲကောင်းတို့၏ တွေ့ဆုံပျော်ပါးရာ ဌာနကြီး ဖြစ်နေပေသည်။

ညောင်ဦးဖိုး၊ သူလည်း သူလူအဖွဲ့သားများနှင့်လာရောက်ကာ ပုပ္ပါးတောင် ကမ်းပါးယံ တောင်စောက် တောင်စောင်းတို့တွင် တောင်တက်၊ တောင်ဆင်း လေ့ကျင့်ခြင်း များကိုပြုသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဆရာ ငလုံးလက်ဖယ်၊ သူလာပြီဆိုလျှင် သူ့လယ်ယာမြေမှ ထွက်သော စားသောက်စရာတွေ ပါလာတတ်သည်။ ရောင်းရင်းတို့သည်ဘယ်လို လူ့စွမ်းကောင်းများ ပင် ဖြစ်စေကာမူ မြေမှထွက်သော အသီးအနှံတို့ကို မစားသောက်ဘဲ နေနိုင်လောက်အောင် စွမ်းသော လူ့စွမ်းကောင်းကား လောက၌ မရှိပါချေ။

ငလုံးလက်ဖယ်သည် စိုက်ပျိုးရေးဆရာပီပီ ချိန်ခါရာသီနှင့် လာတတ်သည်။ ပုပ္ပါးတောင်ခြေမှာ သူ့အဖို့ လုပ်ငန်းများစွာ ရှိသည်။ ထူးဆန်းသော အပင်များ၊ ဆေးဘက်

ဝင်သော သစ်ဥသစ်ဖုများ၊ ပြည်သူတို့၏ ဥယျာဉ်ခြံမြေသို့ မရောက်သေးသော စားသောက် ဖွယ်ရာ အသီးအပင် အသစ်အဆန်းများ၊ ဟိုယခင်က နတ်ကိုကြောက်၍ မထိရဲ၊ မတို့ရဲ ခဲ့ကြသော်လည်း ယခု ငလုံးလက်ဖယ်တို့ ဆောင်ရွက်မှုဖြင့် မျိုးများ ပြန့်ပွားလေ၏။

ယင်းပုပ္ပါးတောင်ခြေစခန်းတွင် ပျော်စရာအချိန်ကား ထန်းတက်ပိဇွာ ငထွေရူး လာသောအခါပေတည်း။ အနော်ရထာမင်းသည် သူ၏ စစ်သည်တော်များအား အဘက်ဘက်က ကျွမ်းကျင်ရန် လေ့ကျင့်သင်ကြားစေသည်ဖြစ်ရာ သစ်ပင်တက်ခြင်း၊ တစ်ပင်နှင့် တစ်ပင်ကူးခြင်း၊ နွယ်ဒန်းလွဲခြင်း အတတ်တို့ကို ငထွေရူးအား ကြီးမှူးသင်ကြား စေ၏။

အမှတ်တရ ဖော်ပြရဦးမည်။ ပထမဦးဆုံး တစ်သုတ်တွင် ဟိုယခင်က ငထွေရူး အား ထန်းရည်မြန်မြန်မရကောင်းလားဟု ရိုက်ပုတ်ခဲဖူးသည်ဆိုသော စစ်သည်တော်တို့အား ငထွေရူးလက်အပ်၍ “ကဲ ... ဒင်းတို့ကို သဘောရှိ ရိုက်နက် သင်ကြားပေရော” ဟု ဘုရင့်အမိန့်ဖြင့် ချမှတ်သည်။

သို့သော် ငထွေရူးသည် ဤအခွင့်အရေးမျိုးကို မယူပေ။ သင်းတို့အား လှေကားဖြင့် မြင့်သော သစ်ပင်ပေါ် တက်စေပြီး လှေကားဖြုတ်လိုက်၍ “ကဲ ... ပြန်ဆင်းစမ်းဟု ပြက်ရယ်ပြုခြင်းလောက်သာ လုပ်တတ်၏။

ဥပမာ ဟိုယခင်က ငထွေရူးအား အရိုက်သန်ခဲ့သော စစ်သည်တော်တို့ကြီး၊ နာမည်နှင့်လိုက်အောင် ကိုယ်လက်ကြံ့ခိုင်သန်စွမ်းပေစွ။ သို့သော် ဤလို ခန္ဓာကိုယ်ကြီး သူမျိုးမှာ သစ်ပင်တက်ရန် ခဲယဉ်းလှသည်။ ထို့ကြောင့် ငထွေရူးသည် လှေကားရှည် တစ်ခုနှင့် သစ်တစ်ပင်မှာ ထောင်၍တက်စေသည်။ ထိုအပင်သည် ပင်စည်မှာ အကိုင်း အခက်မရှိသော မျောက်ချောပင်ဖြစ်ရကား လှေကားဖြုတ်လိုက်၍ ပြန်ဆင်းစေသောအခါ စစ်သည်တော် တုတ်ကြီးမှာ များစွာ အခက်အခဲ တွေ့ရလေသည်။ သူ၏ ကြီးမားသော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အပင်လုံးဖက်၍ လျှောတိုက်ဆင်းခဲ့ရာ ရင်ဘတ်အရေခွံ လန်လေ၏။ အလယ်လောက်ရောက်သည်၌ ခြေတုန်လက်တုန်ဖြစ်ကာ လက်ပန်းခြေပန်းကျလေ၏။ မောင်တုတ်ကြီး ဇောချွေးပြန်လေပြီ။ ဤစဉ်တွင် ပုဆိုးခါးတောင်းကျိုက်ပြုတ်လေ၏။ ထိုအခါ ဟားတိုက် ရယ်မောကြကုန်သတည်း။

ပုပ္ပါးတောင် လျှိုမြောင်ကမ်းပါးစောက် ခုံမြိုင်အောက်၌ စစ်သည်တော်တို့ ပျော်ရွှင် ဖွယ်ရာ စွန့်စားစရာတွေ မြောက်မြားစွာရှိကြပေသည်။ အထူးသဖြင့် တောလိုက်ခြင်း၊ သားကောင်ခြေရာခံ၍ ချောင်းမြောင်း ပစ်ခတ်ခြင်း အတတ်တို့ကို မပြတ်လေ့ကျင့်ကြကုန် သည်။

စစ်သည်တော်တို့ လေ့ကျင့်ရသော အတတ်ပညာတို့ကို အချိန်မှန်ကန်စွာ ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပလေ့ရှိရာ ထိုအခါတွင် ဘုရင် အနော်ရထာကိုယ်တော်တိုင်လာ၍ ထူးချွန်သူတို့ အား ဆုတော် လာဘ်တော်များ ချီးမြှင့်တော်မူသည်။

၎င်းတို့အထဲမှ ဗျတ္တ တစ်ယောက်အကြောင်းကို သီးခြားထုတ်ဖော်ပြရသော် သူသည် လူမျိုးခြား၊ ဘာသာခြားမို့ ပထမတွင် မြန်မာလူမျိုးတွေနှင့် နေလိုမှ ဖြစ်ပါ့မလားဟု စိုးရိမ်စိတ်ပေါ်မိခဲ့သည်။ သို့သော် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ စိတ်ဓာတ်မှာ လူမျိုးခြား ဘာသာခြား ရယ်ဟူ၍ သီးသန့်ခြင်း၊ ခွဲခြားခြင်း၊ နှိမ့်ချခြင်း မပြုတတ်၊ ၎င်းတို့နှင့် ရည်တူတန်းတူ ဆက်ဆံတတ်သည့် သဘော သဘာဝရှိသော လူမျိုးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်နှင့် ဗျတ္တမှာ လွန်စွာကျေနပ်နှစ်သိမ့်သွားသည်။ အင်မတန် ပေါင်းလိုသင်းလို ကောင်းသော လူမျိုးဟူ၍ လည်း နားလည်သွားသည်။

ထို့ပြင် ယခုသူနေရသော ပုပ္ပါးတောင်ခြေ စုံမြိုင်ဗွေလည်း အန္တရာယ်ကို ရှာဖွေ၍ စွန့်စားခြင်းနှင့် ပျော်ပါးလိုသော သူလိုလူအဖို့ အကောင်းဆုံးသော နေရာဒေသ ဖြစ်လေ၏။

သစ်ပင်ချုံနွယ်တို့အောက်တွင် တိတ်တခိုး တီးတိုးလေး စီးဆင်းနေသော စမ်းရေ လျှင် ကလေးတွေလည်း ရှိ၏။ ဒေါကြီးမာန်ကြီးနှင့် ကျောက်ဆောင်ကမ်းပါးယံမှ ပြင်း ထန်စွာ မြည်ဟည်းခုန်ဆင်းနေသော ရေတံခွန်ကြီးများလည်း ရှိ၏။ ထူထပ်သော တော လည်း ရှိ၏။ ပါးလျားသော ချုံနွယ်မြက်ခင်းလည်း ရှိ၏။ မြင့်စောက်သော တောင်ချွန်၊ တောင်ထွတ်တို့လည်း ရှိ၏။ နက်ရှိုင်းသော လျှိုကြီး၊ ချောက်ကြီးတွေလည်း ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် သားမျိုးစုံသည်။ ငှက်မျိုးစုံသည်။ သီးမျိုးစုံသည်။ ပန်းမျိုးစုံသည်။

တောလိုက်ကျွမ်းကျင်နေပြီဖြစ်သော ဗျတ္တ၏ တဲစခန်းတွင် ကျားရေ၊ သစ်ရေ၊ ဝံရေ၊ စပါးကြီးမြွေအရေခွဲစသည်တို့နှင့် ရောင်စုံခြယ်လျက်ရှိ၏။ သမင်ချို၊ စိုင့်ချိုစသည် တို့လည်း ရှုပ်ယှက်ခတ်နေ၏။ တောဝက်စွယ်တို့လည်း ပုလဲသွယ်နေ၏။ (တောလိုက် သမားသည် အကောင်အသား မရှောင်ရှားပေ။)

ဗျတ္တသည် အားလပ်သည့်အခါတိုင်း တစ်ကိုယ်တည်း တောလိုက်ထွက်တတ်၏။ အဖော်မခေါ်သည်ကား အန္တရာယ်ကို တစ်ကိုယ်ကောင်း ရင်ဆိုင်စွန့်စားလိုသော သဘော ပင်။ ထို့ပြင် ဗျတ္တသည် သူ၏ စွန့်စားခန်းများကို တစ်ကိုယ်တည်း အတွေ့အကြုံ အဖြစ်နှင့် ပြောပြသူ ဖြစ်၏။

*

အဆန်းဆုံးသော သားကောင်

တစ်နေ့သောအခါ၌ ဗျတ္တသည် ထုံးစံအတိုင်း တစ်ကိုယ်တည်း မြင်းတစ်စီးနှင့် ထွက်ခဲ့ရာ နံနက်ခင်းမှသည် မွန်းလွဲသည့်တိုင်အောင် ပစ်လောက်ခတ်လောက်သော သားကောင် မတွေ့ရှိဘဲနေလေရာ ဗျတ္တ၏ စိတ်ထဲဝယ် “အင်း ဒီနေ့တော့ ငါကံခေပြီ အခြားနိမ်းပဲ” ဟု အောက်မေ့မိလျက် စိတ်ပျက်စွာနှင့် မြင်းကို မြက်ခင်းရှိရာ လွှတ်လိုက်၍ သူက တောင်ကုန်းပေါ်သို့ လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်များပေါ်သို့ လည်းကောင်း တက်ကာ ဆင်းကာဖြင့် သားကောင်ကို ရှာဖွေသည်။

ထိုအချိန်မှာ ရာသီဥတုကလည်း သာယာပေသည်။ ကျေးငှက်သာရကာတို့လည်း တီတီတာတာ မြည်ကျူးလျက် ရှိပေသည်။ လေပြည်လည်း တဖြူးဖြူးတိုက်ခတ်လျက်ရှိရာ သစ်ပင် ချုံနွယ်တွေက လှုပ်လှုပ်ယမ်း၍ ယိမ်းကနေကြသည်။ ပန်းမျိုးစုံရနံ့ကလည်း ကြိုင်လှိုင်လှပီဘိ၊ ဓားမြင့်သီခေါင်၊ အာကာဘောင်ရောက်၊ မိုးသို့ပေါက်အောင်၊ ထိုးဖောက် မြင့်မား သစ်ပင်ကြီးများ၊ အကိုင်းကြားဝယ် တိမ်သားသူငယ် အဖော်ကွဲ၍ မျက်စိလယ် ဘယ်ဝယ်ဘယ်ဆီ ရွေ့လျားမည်နည်း၊ ခရီးလည်းထောင့်၊ လမ်းမဖြောင့်ဘဲ၊ တအောင့် လောက်များ သစ်ကိုင်းကြားတွင်၊ နား၍နေလိုက်သေး။

ဗျတ္တသည် ဆင်းတုံ၊ သက်တုံဖြင့်၊ တောအုံတောင်စောင်း၊ သားကိုချောင်းခဲ့ရာ တစ်ခုသော ကုန်းအမြင့်မှ လှမ်း၍ အကြည့်လိုက်တွင် သစ်ပင်ချုံအကြားမှာ ထူးဆန်းသော အရာဝတ္ထုကို မြင်ရလေ၏။ မည်းနက်တောက်ပြောင်၍ အပြာရောင် လှိုင်းတွန့်လိပ်များ ထသော သစ်မှတ်ဆိတ်မျှင် အမွေးရှည်ကြီးမှာ ပန်းများလည်း ရောင်စုံမျိုးစုံ ပွင့်လျက် ရှိလေရာ ဗျတ္တသည် ဇော်ဂျီမှတ်ဆိတ် ကျားမှတ်ဆိတ်စသော ဂမုန်းမျိုးတို့ကဲ့သို့ ထူးဆန်း ကြီးမားခမ်းနားသော ဂမုန်းတစ်မျိုးပေပဲ၊ ယနေ့အဖို့တော့ သားကောင်မရတောင် ဒါကို ပြနိုင်ရင်ပဲ လာရကျိုးနပ်ပေါ့ဟု ဆွေ့ခနဲ ခုန်ကူးကာ ထိုအရာကို လှမ်း၍ ကိုင်လိုက်သည်၌ အလို... ဘုရားရေ သက်မဲ့သစ်ပင် မဟုတ်ချေတကား။

သူ့လက်နှင့် ထိလိုက်လျှင် ထိလိုက်ချင်း ကလေးသူငယ်ကဲ့သို့ ထိတ်လန့်စွာ အော်လိုက်သော အသံနှင့် အလွန်ကြောက်ရွံ့သော မျက်လုံးဝိုင်းကြီးတစ်စုံကို မြင်လိုက်ရပြီး ထိုသတ္တဝါသည် လျင်စွာထွက်ပြေးသွားလေ၏။ သူ့တစ်ကိုယ်လုံးကို မြင်ရသောအခါ၌ ဗျတ္တစိတ်မှာ ရုတ်တရက် လူလော၊ နတ်လော၊ ဥစ္စာစောင့်လော မခွဲခြားနိုင်၊ မိမိလက်ထဲကိုင် မိလျက်သားဖြစ်နေတာကတော့ ပြတ်ကျန်ခဲ့သော သန်စွမ်းလှပသည့် ဆံပင်များ။

ဗျတ္တသည် ရုတ်တရက် ကြက်သေသေသွားရာမှ သတိရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း

တစ်မုဟုတ်ချင်းလိုက်လေသည်။ ဌာနန္ဒရ တောလမ်းမှာ ထိုသူငယ်မက ဗျတ္တထက် ကျွမ်းလေသဖြင့် လိုက်၍ဖြင့် မမိနိုင်တော့ပေ။ သို့သော် တောသဘာဝကို ကျွမ်းပြီး ဖြစ်သော ဗျတ္တအဖို့ ရှေ့၌ ကာဆီးနေသော တောင်စောက်ကမ်းပါးယံကြီးကို မြင်လိုက်ရခြင်းဖြင့် ဤသူငယ်မသည် ဟိုမှာဘက်လွန်၍ဖြင့် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မသွားနိုင်၊ သည်မှာ ဘက်တွင်ပဲ မုချနေရမည်ဟု စိတ်ချလက်ချ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကာ အမိလိုက်ခြင်းကို လက်လျှော့လိုက်၍ အခြားနည်းဖြင့် အမိဖမ်းရန် စိတ်ကူးလေ၏။

*

မယ်ဝဏ္ဏ

ဗျတ္တသည် မိမိလက်ထဲ၌ အမှတ်မထင်ရရှိလိုက်သော ဆံပင်ပြတ်ကလေးတွေကို တယုတယပြုမိ၍ နူးညံ့ပျော့ပြောင်းသော သစ်ရွက်ကလေး တစ်ခုနှင့်ထုပ်ကာ ဓားရိုးက ပန်းပွားကြိုးမှာ ချည်နှောင်ထားလိုက်သည်။ တောလိုက်ကောင်းသော မုဆိုးတို့မည်သည် တွေ့ပြီးသော သားကောင် ပျောက်သွားသည်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်း၏ဦးတည်ရာဘက်ကို ခြေရာကောက်၍ လိုက်တတ်မြဲဖြစ်သည့်အလျောက် ညနေစောင်းတွင် ဗျတ္တသည် ဤတော တွင်းသူမလေးကို ပြန်တွေ့လေ၏။ ထိုအချိန်မှာ သူငယ်မလေးသည် ကြောက်ရွံ့စိတ်များ ပြယ်ပြီး၍ စမ်းရေအိုင်ကလေးတစ်ခု၌ ရေမိုးချိုးနေသည်။ ဗျတ္တသည် တောတွင်းသူမ ကလေးမမြင်ရသော နေရာမှ ချောင်းမြောင်း ကြည့်ရှုလေရာ တစ်ကိုယ်လုံး ရွှေရောင်အဆင်း ကဲ့သို့ တဝင်းဝင်း လှပနေသည်ကို မြင်ရသည်၌ “ဝဏ္ဏ ... ဝဏ္ဏ ... မယ်ဝဏ္ဏ” ဟု သူ့ နှုတ်မှ တစ်မုဟုတ်ချင်း ရေရွတ်၍ နာမည်ပေးလိုက်မိလေ၏။

ဗျတ္တသည် သူ့အသက်ရှူသည်ကိုမှ ပြင်းပြင်းမရူဘဲ ဆိတ်ငြိမ်စွာ ချောင်းမြောင်း ကြည့်ရှုနေသည်။ မယ်ဝဏ္ဏလေးသည် ရေမိုးချိုးပြီးသောအခါ၌ ပန်းနွယ်ပန်းကုံးတို့ဖြင့် ပြီးသော သူ၏ ဆင်ယင်တန်ဆာတို့ကို ဝတ်သည်။ ပြီးလျှင် ငြိမ်သက်သော ရေအပြင်မှာ မှန်ကြည့်၍ သူ့မျက်နှာအလှကို ပြင်သည်။ ဆံပင်ဆံနွယ်တို့တွင် ပန်းများကို ပိုက်အုပ်သလို ပန်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗျတ္တဆွဲလိုက်၍ ကျွတ်ကျန်ခဲ့သော ပန်းများနေရာတွင် အစားထိုး၍ ပန်သည်။

ထို့နောက်၌ သူ့တောသဘာဝတောသံနှင့် တောသီချင်းလေးကိုညည်းကာ စမ်းရေ အိုင်၏ မြက်ခင်းပြင်ပေါ်မှာ လှည့်ကာ ပိုက်ကာကလေသည်။

အလို ... သူ့တစ်ယောက်ထဲ မဟုတ်ပါပေ ကဘဲလား၊ ငှက်ကလေးတွေလည်း

ပျံသန်းလာကြကာ အနီးရှိ သစ်ပင်ချုံနွယ်တို့တွင် နားကြ၍ သူကလေး သီဆိုသံနှင့်အတူ တီတီတာတာ မြည်ကျူးကြသည်။ မျောက်ကလေး၊ ယုန်ကလေး၊ သမင်ကလေး၊ ဂျီကလေး စသည်တို့လည်း တဖျောက်ဖျောက် ရောက်လာကြကာ သူတို့အလှဘုရင်မလေး က၊သည်ကို ဝိုင်းအုံကြည့်ရှုကြလေ၏။

ဗျတ္တသည် ဤရှုခင်းကို မည်မျှကြာအောင် မိန်းမောကြည့်ရှုနေမိသည်မသိ။ သူသစ်ပင်ခွကြား၌ ထိုင်နေသည်ကို သူ၏တင်ပါးတစ်စုံတစ်ခုက လာထိသဖြင့် ဆတ်ခနဲ တွန့်၍ ဖျတ်ခနဲ လှည့်ကြည့်လိုက်မိတော့ သူ့ခြေရာနံ့ခံပြီး လိုက်လာသော သူ၏ မြင်းလိမ္မာ၊ 'နေဝင်ပြီ၊ ပြန်ကြစို့၊ ဘာလုပ်နေတာလဲ' ဟု ပြောသည့်နှယ်။

ဤမှ ဗျတ္တအချိန်နှောင်းပြီးကို သတိရသည်။ တစ်ဖန် ရှုမပြီးနိုင်သော တောတွင်းသူ မလေးဆီ လှမ်းကြည့်လိုက်မိပြန်သည်။ သို့သော် သူ့ မယ်ဝဏ္ဏလေး မရှိတော့ပြီ။ သူ့မြင်းကို ပြန်ကြည့်နေမိစဉ် ကချေသည်မကလေး စခန်းသိမ်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

အို ... ဒါပေမဲ့ ကိစ္စမရှိ၊ သူကလေး ပျော်ဖြူးရာ ဒေသကို သိနေပြီ မဟုတ်လား။ နောင်တွေ့နိုင်ပြီပေါ့။ ယခု နေလည်းဝင်လို့ မှောင်စပင် ပျိုးပြီကော၊ ယနေ့အဖို့ တော်ပြီဟု ဗျတ္တသည် တပ်စခန်းသို့ ပြန်ခဲ့လေ၏။

*

ဗျတ္တ အသားယူချင်း

တပ်တွင်းမှ ရဲဘော်တို့သည် ဗျတ္တပြန်အလာကို စောင့်မျှော်နေကျဖြစ်သည်။ သည်နေ့ဘယ်လို သားကောင်များ သို့မဟုတ် ဘယ်လိုထူးဆန်းသော အရာဝတ္ထုများ ပါလာလိမ့်မည်နည်း။ မျှော်လင့်ကြသည်။ စိတ်စောကြသည်။

ထိုနေ့တွင်ကား ဗျတ္တအဖို့ ဘာမျှမယ်မယ်ရရပြစရာပါမလာသဖြင့် သူ့ရဲဘော်များ က လှောင်ကြပြောင်ကြမှာ စိုးရိမ်နေမိစဉ်မှာပင် တစ်ယောက်သောသူက စတင်၍ ...

“ဟာ ... ဒီနေ့တော့ တို့ ဘုရားဆပ် ခါလီပါပဲလား” ဟု ပြောလိုက်သည်။ ဗျတ္တထံမှ ကုလားစကား အနည်းငယ်လည်း တတ်ထားကြ၏။

ဗျတ္တက မပြုံးမရယ်နေသည်။

ဤတွင် တစ်ယောက်သောသူက အနီးက ကြည့်၍ ...

“အလို ... အလို၊ သူ့ ဓားရိုးက ပန်းပွားမှာ သစ်ရွက်ထုပ်ကလေးချည်လို့ပါလား၊ ဧကန္တ အဖိုးတန် ရတနာ ဖြစ်ရလိမ့်မယ်” ဟု ပြောပြောဆိုဆို ထိုအထုပ်ကို ကိုင်ရန်

လက်လှမ်းသည်၌ ဗျတ္တက ဆွဲ၍ဖယ်ကာ မျက်နှာထား တည်တည်နှင့် ...

“ဟင်း ... အသက်အန္တရာယ် စိုးရိမ်ရင်တော့ အဲဒါကို လက်ဖျားနဲ့ မတို့လေနဲ့”
ဟု သူမြတ်နိုးသော အရာကို သူတစ်ပါး မထိစေရန် ခြိမ်းခြောက်သည့်သဘောနှင့် ပြောဆို
သည်ကို တစ်ယောက်သော ရွတ်နောက်တတ်သူက ...

“ဟ ... ဟ ... ဒါဖြင့်ဧကန္တ ဒီအထုပ်ထဲကဟာ မြေဟေ့၊ ဒါပေမဲ့ ကိစ္စမရှိပါဘူး၊
ကျုပ်ကတော့ မြေဆေးရှိပါတယ်၊ ပေး ... ပေး” ဟုဆိုသည်၌ ဗျတ္တကရယ်မောမိကာ ...

“ကဲ ... ကျုပ်ပြပါမယ်လေ” ဟု ဆိုကာ အထုပ်ကလေး ဖြေပြလိုက်သည်၌
ရဲဘော်တစ်သိုက်သည် ဝိုင်းဝန်းကြည့်ရှုကြကာ ...

“ဟား ... တယ်သန်တဲ့ ရှည်တဲ့ ဂမုန်းမှတ်ဆိတ်ပါလား”

“ဒါမျိုး ကျုပ်တို့ မတွေ့ဖူးသေးဘူး”

“နို့ပြီး အရောင်ကလည်း မည်းနက်လိုက်တာမှ လှိုင်းတွန့်ကလေးတွေမှာ ပြာနေ
တာဘဲ”

“သူ့ အပွင့်ပါ ဘာလို့ မယူခဲ့တာတုန်း”

“အပွင့် အားကြီး လှမှာပဲနော်”

တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ပြောကြသည်။ ဤမှ ဗျတ္တက ဂမုန်းပန်းမှ မဟုတ်
ကြောင်း၊ ကိုယ်လုံးမှာ ရွှေရောင်အဆင်းရှိသော သားကောင်တစ်မျိုး၏ ဦးခေါင်းက အမွှေး
ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၍ “အကောင်ကို ဖမ်းမိလိုက်ဘူးလား” မေးသည်၌ ဗျတ္တက ...

“အသေဖမ်းချင်ရင်တော့ ရနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်က အရှင်လိုချင်လို့”

“နို့ ... ရနိုင်ပါဦးမလား”

“ရပါလိမ့်မယ်၊ သူ့ စားကျက်သိနေပြီပဲ”

“ဒါဖြင့် ခင်ဗျား သူ့ထည့်ထားဖို့ လှောင်ချိုင့်တော့ လိုမယ်ပေါ့”

“မလိုပါဘူး။ ကျုပ်က သူ့ကို ယဉ်ကျေးအောင် မွေးမြူထားမှာပါပဲ” ဟု ပြောသည်၌
ရဲဘော်တစ်သိုက်မှာ ဘယ်လိုအကောင်မျိုးလဲဟု မခန့်မှန်းတတ်အောင် ရှိကြလေ၏။
ဗျတ္တကလည်း ဘယ်လိုမေးမေး မပြောတော့၊ ဒါဟာ ခြင်္သေ့ကြီးတစ်ကောင် ပါလာ
သည်ထက် အရာရောက်သော ‘အသား’ မဟုတ်တုံလော။

*

ဗျတ္တ၏ လက်နက်သစ်

ဗျတ္တသည် သူ၏ ရွှေရောင်သားကောင်ကို ဖမ်းမိရန် မည်မျှကြာမည်ဟု မခန့်မှန်းနိုင်သဖြင့် သူ၏ ရဲဘော်များအား နေ့တိုင်း မျှော်လင့်မနေရန်နှင့် ရက်အတန် ကြာညောင်းလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း မှာကြားထားရ၏။ ထိုမှစ၍ကား ဗျတ္တသည် အခြားမည်သည့် သားကောင်ကိုမှ မလိုက်တော့ဘဲ သူ၏ မယ်ဝဏ္ဏလေးရှိရာကိုသာ သွားရောက် ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှုနေပေတော့သည်။

သူနေ့စဉ်သွားသည်။ ကောင်မလေး၏ ကခုန်မြူးထူးနေသည်ကို အချိန်မှန်မှန် တွေ့ရသည်။ နေဝင်မှ ပြန်လာသည်။

၃-၄ ရက်မျှ ကြာသောအခါ၌ ဗျတ္တသည် သူ့ရွှေရောင်သားကောင်ကို ဖမ်းဖို့ လက်နက်အသစ်ဝယ်ရန်ဟု ဖြိုသို့သွားသည်။ ပြန်ရောက်သောအခါ မည်သည့် လက်နက်အမျိုးအစားဖြစ်ကြောင်း သူ့ရဲဘော်များအား မပြ၊ နောက်မှ သိကြရမည်ဆို၍ ထိုနေ့စောစီးစွာ တောထဲသို့ သွားသည်။

ဗျတ္တသည် ကြုံ၍ရောက်နှင့်ကာ ကောင်မလေး ရေမိုးချိုး၍ အလှပြင်လေ့ရှိသော နေရာ ကျောက်ပြားချပ်တစ်ခုပေါ်မှာ လှပသော ပယင်းပုတီးတစ်ကုံးကို တင်ထားလိုက်လေသည်။

မယ်ဝဏ္ဏသည် အချိန်မှန်ရောက်လာကာ ရေမိုးချိုးသည်။ ပြီးလျှင် အလှပြင်သည်။ ထိုအခါ သူထိုင်နေကျ ကျောက်ဖျာပေါ်မှာ နေရောင်နှင့် တောက်ပနေသော ပယင်းပုတီးကို မြင်သည်၌ ရုတ်တရက်သော် လန့်သွားသည်။ သူ့လက်ဝါးကလေးနှစ်ခုနှင့် ရင်အုံနှစ်ဖက်ကို အုပ်ကာ သက်ပြင်းရှု၍ မျက်လုံးရွဲကြီးများနှင့် စိုက်ကြည့်နေသည်။

ထို့နောက် လက်နှစ်ဖက်ကို ရင်အုံမှခွာ၍၊ ပယင်းပုတီးရှိရာသို့ လေးဘက်တွားသွားကာ ညာလက်ဖြင့် ပယင်းလုံးကို တို့ကြည့်မည်ပြုလိုက်သည်။ သို့သော် မရဲသေး၊ လက်ဖျားနှင့် မထိမိ၊ နောက်သို့ ပြန်တွန့်လာသည်။ တစ်ဖန် တိုးသွားပြန်သည်။ ကစားစရာ တွေ့နေသော ကျားမကလေးနှယ် ရွှန်းပသော မျက်လုံးရွဲကြီးများနှင့် ပယင်းပုတီးကို စိုက်ကြည့်၍ လက်နှင့်တို့ကြည့်မည် လုပ်လိုက်၊ ပြန်တွန့်လာလိုက်နှင့်၊ ဤသို့ အကြိမ်ကြိမ် ပြုပြီးမှ တစ်စတစ်စနှင့် ထိရဲသွားသည်။ ကိုင်ရဲသွားသည်။ နောက်ဆုံးတွင်ကား မြောက်ယူ ကြည့်ရှုကာ နမ်းလိုက်၊ ရင်ဝယ်အပ်လိုက် လုပ်ပြီးနောက် လည်မှာ ဆွဲလိုက်လေသည်။ ရေမှန်၏ အရိပ်ကို ငုံ့ကြည့်ရာ နေရောင်ရေရောင်နှင့် တပြောင်ပြောင်တောက်ပနေသော ပယင်းပုတီးနှင့် သူ့ရင်အုံမှာ လွန်စွာပန်ဟပ်လှသည်ကို မြင်ရသည်၌ မြူးထူးလှစွာ

ကခုန်လေတော့၏။

သူ၏ သီဆိုသံနှင့်အတူ ငှက်ကလေးတွေ ရောက်လာကြသည်။ မြေပြင်ပေါ်မှ တိရစ္ဆာန်ကလေးတွေ ရောက်လာကြသည်။ ကျေးငှက်ကလေးတွေက သူ့အသံနှင့်အတူ မြည်ကျူးကြသည်။ အသံပေါင်းစုံစွာ ပဲ့တင်ခတ်လေသည်။ ငြိမ်ညောင်းစွာ တိုက်ခတ်သော လေအယဉ်ကလည်း သစ်ပင်ပျိုတို့ကို ယိမ်းကစေသည်။ တောသည် အသက်ဝင်ကာ ပျော်စရာကြီး ဖြစ်လေ၏။

ဤတောတွင်းသူမကလေးသည် ရှေးယခင်တုန်းက တစ်ခါမျှ ဤမျှလောက်က ခုန်မြူးထူးခြင်း မရှိခဲ့ဘူး။

ချုံပိတ်ပေါင်းကွယ်မှ ချောင်းမြောင်း ကြည့်ရှုနေသော ဗျတ္တဝမ်းသာလှသည်။ သူသည် ပထမအထစ်ပြီးတော့ ဒုတိယ အဆင့်ကြိုပြန်သည်။

သူ့တွင် ရှိနေသေးသော ပယင်းပုတီးတစ်ကုံးကို ချုံကွယ်မှ ကိုင်မြှောက်ကာ နေရောင်တွင် အရောင်တောက်အောင် လှုပ်ပြနေသည်။ ဤအရာကို ကခုန်ပြီးနားနေသော မယ်ဝဏ္ဏ မကြာမီ မြင်လေသော် 'ဟော နောက်တစ်ခုတွေ့ပြန်ပြီကော' ဟု ဟု ဝမ်းသာ အားရ ပြေးလာသည်။ ပထမတစ်ခု ရဖူးနေပြီဖြစ်၍ ယူငင်ရန် သူလက်ရဲနေပြီ။ သို့သော် ဗျတ္တက ချက်ချင်းမပေးသေးဘဲ မယ်ဝဏ္ဏ လက်အလာကို ပယင်းပုတီးက ရှောင်နေသည်။ သူ့ကိုတော့ အမြင်မခံသေး။ မယ်ဝဏ္ဏက ရချင်ဇောနှင့် လိုက်၍သာ ဖမ်းသည်။ မမိမိ ပထမ ဗျတ္တက သူ့လက်ကို ပြုလိုက်သည်။ ဒုတိယ မျက်နှာကို ထိုမှ မယ်ဝဏ္ဏ မကြောက် ရွံ့တော့သောအခါ၌ သူ့တစ်ကိုယ်လုံးပင် ချုံထဲမှ ထွက်လိုက်လေတော့သည်။

မယ်ဝဏ္ဏသည် ပထမ တစ်ခု ... ကျောက်ဖျာပေါ်မှာ ချပေးထားတာလည်း သူပဲ ဟူသော အသိတရားဖြင့် ဗျတ္တဆီပြေးလာကာ ပယင်းပုတီးကို လှသည်။ ဗျတ္တက မမိအောင် မြှောက်ထားလိုက်သည်။ မယ်ဝဏ္ဏက ခုန်ဆွဲသည်။ ဗျတ္တက အသာကလေး လှည့်ရှောင်လိုက်သည်။ မယ်ဝဏ္ဏက ဗျတ္တပုခုံးကို ခိုစီးတော့သည်။ ဗျတ္တက တစ်ကိုယ်လုံး ကို ပွေ့ဖက် မြှောက်ချီထားလိုက်သည်။ မယ်ဝဏ္ဏသည် တစ်ခစ်ခစ်ရယ်ရင်း ဗျတ္တ လက်ထဲမှ ပယင်းပုတီးကို မရ ... ရအောင် လှလေသည်။ နောက်ဆုံး၌ ဗျတ္တကိုယ်တိုင် မယ်ဝဏ္ဏ လည်မှာ ပယင်းပုတီးကို ဆွဲပေးလိုက်တော့သည်။

ထိုည ဗျတ္တသည် တပ်စခန်းသို့ ပြန်မရောက်တော့ချေ။

ဗျတ္တ၏ အချစ်ဇာတ်ကြောင်း

အခန်း [၅]

နောက်တစ်နေ့နံနက် ဗျတ္တတပ်သို့ ပြန်ရောက်လာသောအခါ မမျှော်လင့်ဘဲ ရောက်နှင့်နေသော ကျန်စစ်သားနှင့် ပက်ပင်းတိုးနေလေသည်။ ကျန်စစ်သားသည် ဤသို့လျှင်တပ်သို့ အမှတ်မထင်လာ၍ စစ်ဆေးတတ်သည်။ ဗျတ္တသည် တပ်မှ တစ်ညတာလစ်ဟင်းမှုအတွက် အပြစ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ထုချေရမည်ဖြစ်ရာ ဗျတ္တက မိမိကိစ္စမှာ ထူးဆန်းသည်မို့ နှစ်ကိုယ်ကြား ပြောဆိုခွင့်ပြုရန် တောင်းခံသည်၌ ကျန်စစ်သားက ခွင့်ပြုသဖြင့် တောတွင်းသူမလေးနှင့် တွေ့ပုံအလုံးစုံကို ပြောပြလေသည်။

ဗျတ္တသည် ထိုအချိန်၌ မတွေ့စဖူး အတွေ့ထူးသော အချစ်ဇော၌ မျောနေသည် ဖြစ်၍ အထက်အရာရှိဖြစ်သူ ကျန်စစ်သားအား ပြောပြသင့်သည်ထက်ပိုကဲကာ သူ့မိန်းကလေး၏ ချောမောလှပပုံ၊ ဆံပင်၏ ကောင်းခြင်း၊ မျက်လုံးရွဲ့ကြီး၏ ဝိုင်းစက်ခြင်း၊ သမင်မလေးကဲ့သို့ လျင်မြန်ဖျတ်လတ်ခြင်း၊ ကိုယ်အင်္ဂါများ အချိုးကျကျဖွံ့ကားခြင်း၊ မည်သည့်မှုန်နံ့သာမျှ မခြယ်သပါဘဲနှင့်ရွှေရောင်အဆင်းရှိနေသော မယ်ဝဏ္ဏလေး၏ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ပန်းပေါင်းစုံ ရနံ့သင်းပျံ့နေခြင်းတို့နှင့် သူ၏ မြင်းကြီးပေါ်တွင် နှစ်ကိုယ်ယှဉ်၍ တောတွင်းမှာ လည်ပတ်ပျော်မွေ့ခဲ့ရပုံတို့ကို သူ့စိတ်ထဲရှိသမျှ ခရားရေလွတ်တတ်တတ်ပြောပြလေရာ ကျန်စစ်သားက အချစ်စိတ်မွန်နေသော သူ့စစ်သားကြီး၏ မျက်နှာစေ့စေ့ကြည့်ကာ ရယ်ချင်သည့် စိတ်ကို ကျိတ်၍ ပြုံးလိုက်သည်ကို မြင်ရတော့မှ

ဗျတ္တဓမ္မာ မိမိ အချစ်ရူးထနေသည်ကို သတိရလျက်၊ “ခွင့်လွှတ်ပါ အရှင်ပေးချင်တဲ့ အပြစ်သာ ပေးပါတော့” ဟု သူ့စကားကို အဆုံးသတ်နိုင်တော့၏။

သို့သော် ကျန်စစ်သားသည် သူ့အား အပြစ်မမြင် စိတ်မဆိုးသည့်ပြင် ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းပင်ဖြစ်၍ တစ်ပတ်လျှင် တစ်ခါ မယ်ဝဏ္ဏထံသွားရန် အခွင့်ကိုပင် ပေးလိုက်လေ၏။

ထိုမှတစ်ပါးကား ဗျတ္တသည် သူ့တစ်သက်တာတွင် အပျော်ဆုံး အချိန်၊ အပျော်ဆုံး အခါ၊ အပျော်ဆုံးလူ ဖြစ်သွားလေ၏။

ကျန်စစ်သားထံမှ ခွာခဲ့ရပြီးနောက် သူ့ရဲဘော်များနှင့် သောသောညံသွားလေ၏။ ထိုနေ့က ဦးခေါင်းမှ အမွှေးကို ဖြတ်ယူခဲ့သော သူ့ရွှေရောင် သားကောင်အကြောင်း မေးကြသည်။ ဗျတ္တက ယခုဖမ်းမိခဲ့ပြီး၊ အလွန်ချောမော လှပသော တောတွင်းနတ်သမီး ကလေးဖြစ်နေ၍ မယ်ဝဏ္ဏဟု ကင်ပွန်းတပ်ကာ အချစ်နှောင်ကြီးဖြင့် တောတွင်းမှာပင် ထားပစ်ခဲ့ကြောင်း။ ဗျတ္တသည် ထိုအချိန်၌ ချစ်ဦးသူတို့ ခံစားမှုအတိုင်း သူနှင့် သူ့ချစ်သူ အကြောင်း ပြောပြ၍ အားမရနိုင်အောင် ရှိလေရာ သူ့အဖော်များကလည်း သူတို့ရဲဘော်ကြီး အကြောင်းကို နားထောင်၍ မည်သည့်နိုင်အောင် ရှိလေ၏။

သို့သော် သူတို့သည် မယ်ဝဏ္ဏကို လူသားအဖြစ်နှင့်တော့ လက်မခံကြဘဲ ဗျတ္တက သူ့ သက်လျာ၏ အလှကို ဖွဲ့ဆိုသည့် အထဲမှ “မည်သည့် မှုန်နံ့သာမျှ မခြယ်သပါဘဲနှင့် ရွှေရောင်တောက်ပ၍ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ပန်းပေါင်းရနံ့ သင်းပျံ့နေသည်” ဟု ဆိုသည်ကို ထောက်ချင်ကြ၍ ထိုခေတ်အယူအဆအတိုင်း နတ်တို့ ပျော်စရာ ပုပ္ပါးရွှေတောင် တောသာ ခေါင်ဝယ်၊ လူရောင်ပျော်မြူးသည့် နတ်ဘီလူးသာ ဖြစ်ရချိမ့်မည်။ ရွှေရောင်တောက်ပ၍ ပန်းပေါင်းစုံရနံ့ သင်းပျံ့နေသည်မှာ မည်သည့် သားငါးမျှ မစားပဲ ပန်းမျိုးတို့ကိုသာ မှီဝဲနေသော “ပန်းစားဘီလူးမ” ဟူ၍ ယူဆခဲ့ကြကုန်၏။ ယခုခေတ် သုတေသီတို့ကမူ မြန်မာလူမျိုးတို့ မဖြစ်ပေါ်မီက နေထိုင်သွားကြသော အေစ်တိုရိုလို့က် (Austroloid) အဆက်အနွယ်ဟု မှန်းဆကြ၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုခေတ် ထိုအခါ ဗျတ္တ၊ မယ်ဝဏ္ဏတို့၏ ဇာတ်လမ်းမှာ တထူးတဆန်း လူတို့၏ နှုတ်ဖျားမှာ ရေပန်းစားလှသည်။ ဗျတ္တ၏ ရဲဘော်ရဲဘက်များမှ တစ်ဆင့် ရပ်ထဲရွာထဲမှ လည်းကောင်း၊ မြို့ပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ ဈေးများထဲမှာ လည်းကောင်း၊ ပျံ့နှံ့သွားလေရာ နောက်ဆုံးတွင် လူတို့၏ လိုလားတတ်သော ဆန္ဒအတိုင်း အခြေခံအဖြစ်မှန်ကို ဝင့်ကားလျက် ဗျတ္တ မယ်ဝဏ္ဏတို့ အကြောင်းကို တေးသီချင်းများ

ဆိုခြင်း။ သူ့ အစ်ကို ဗျတ်ဝိနှင့် မအိုဇာအကြောင်းကို ပြဇာတ်ကသကဲ့သို့ လူ့စွမ်းကောင်း ဗျတ္တနှင့် တောတွင်းသူ မယ်ဝဏ္ဏတို့လည်း ဇာတ်လမ်းတစ်ခန်းထဲခွဲလေသည်။

*

ဘုရင်နော်ရထာ ချီးမြှင့်တော်မူခြင်း

ဤအကြောင်းများ ဘုရင်အနော်ရထာနားသို့ ပေါက်ကြားသည်၌ ကျန်စစ်သားကို ခေါ်၍ မေးလေသည်။ ကျန်စစ်သားက အလုံးစုံပြောပြသောအခါ ဘုရင်အနော်ရထာ ဝမ်းမြောက်တော်မူသည်။ တို့ တစ်ပြည်သား ရဲဘက်တော်ကြီး သည်လို အိမ်ထောင်ရက် သား ကျသွားတယ်ဆိုတော့ သူ့အဖို့ ကောင်းလှသည်။ သူ့ ဘဝပန်းတိုင်သို့ ရောက်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့ သား၊ သမီးများ ထွန်းကားမည်ဆိုလျှင် နန်းတွင်းမှာ ခေါ်ပြီး ပညာ သင်ကြားစေမည်။ အမှုတော်ထမ်းစေမည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ ချီးမြှင့်စကား ဗျတ္တကြားသော် လွန်စွာ ဝမ်းသာလှသည်။ မယ်ဝဏ္ဏကား တောတွင်းသူတို့ သဘာဝ တောမှာပဲ ပျော်သည်။ လူတို့ ဌာနေကို ခေါ်၍မရပေ။ သူ့ အသိမှာ လောကတစ်ခုလုံးတွင် ဗျတ္တက သူ့ကို ချစ်ခြင်းနှင့် ဗျတ္တကို သူက ချစ်ခြင်းသာလျှင် သိသည်။

ယင်းသို့ဖြင့် သား ယောက်ျားလေး နှစ်ယောက် မွေးဖွားလေသည်။ ဤဝမ်းမြောက် စရာသတင်းကို ကျန်စစ်သားမှတစ်ဆင့် ဘုရင်နော်ရထာ ကြားသိလေသော် သားငယ်တို့ အတွက် ရေသုံးရန် ရွှေဖျဉ်းအိုး နှစ်လုံးကို ပေးသနားတော် မူလိုက်၏။ ဤအကြောင်း ကြောင့်ပင် ဗျတ္တနှင့် မယ်ဝဏ္ဏတို့၏ သားငယ်နှစ်ယောက်မှာ ရွှေဖျဉ်းကြီး၊ ရွှေဖျဉ်းလေး ဟု နာမည် တွင်လေသည်။ ဤ ညီနောင်နှစ်ယောက် ၄-၅ နှစ် ရွယ်ရောက်သည်တွင် နန်းတွင်းသို့ ခေါ်ယူ၍ သားတော် စောလူးမင်းသားနှင့် ကစားဖော်ဖြစ်ရလေ၏။

*

စောလူးမင်းသား လူလားမြောက်ချိန်

အနော်ရထာသည် သားတော် စောလူးမင်းသား လူလားမြောက်စပြုသောအခါတွင် မြေးငယ်ကို အလိုလိုက်လွန်းသော မယ်တော် မိဖုရားကြီး၏ ဆန္ဒအတိုင်းမထားတော့ဘဲ ကျန်စစ်သားကို ကွပ်ကဲစေကာ မင်းသားတို့ တတ်အပ်သော အဋ္ဌာရသတစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်ကို သင်ကြားစေလေသည်။ သို့သော် စောလူးမင်းသားသည် မိဖုရားတို့ အဆောင်မှာ နွဲ့ဆိုးဆိုး

၍ အပျိုတော်တွေနှင့် ကြီးပြင်းခဲ့လေသူဖြစ်ရကား ယောက်ျားပီပီ စစ်ရေး လေ့ကျင့်ခြင်း၊ စည်းကမ်းတကျ နေထိုင်ခြင်းတို့ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် အတန်ခဲယဉ်းလျက်ရှိလေ၏။

စောလူးမင်းသားတွင် သူနှင့် ကစားဖော်နန်းတွင်းလူငယ် 'မောင်သောင်းကျန်း ကလေးတစ်သိုက်' လည်း ရှိနေ၏။ သူတို့သည် ပွဲလမ်းသဘင်ရှိသမျှ သွားရောက်ကြကာ မင်းညီမင်းသားတို့ အခွင့်အရေးဖြင့် အပျော်ကြူးလေ့ရှိ၏။ ၎င်းတို့အထဲတွင် ငရမန် (စောလူးမင်းသား၏ နို့ထိန်းသည် သား) သည် မင်းသားနှင့် အတွဲဆုံး ဖြစ်၏။ သူတို့ချင်း နို့စို့ဖက်ဖြစ်၍ အခင်မင်ဆုံး အရင်းနှီးဆုံးလည်း ဖြစ်၏။

ယင်းသို့ဖြင့် ကျန်စစ်သားမှာ စောလူးမင်းကို ကွပ်ကဲထိန်းသိမ်းသင်ကြားရန် အခက်အခဲတွေ့နေရသည့်အထဲ မယ်တော် မိဖုရားကြီးကလည်း တစ်မှောက်။ သူ့ မြေးကလေး ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် နုနုနုနယ်နယ်လေးကို ဆင်စီး၊ မြင်းစီး၊ ဓားခုတ်၊ လှံထိုး စသည့် ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း အလုပ်တွေကို ပင်ပင်ပန်းပန်း လေ့ကျင့်ခိုင်းတာတွေ မကြိုက် ပါဘူးဟု တားမြစ်ချေသေး၏။

ထို့ပြင် ငရမန်သည်လည်း စောလူးမင်းသားအတွက် အဖျက်သမားကလေး တစ်ဦး ဖြစ်ချေသေးသည်။ လူငယ်တို့ ဘာဝ ကစားပျော်ပါး၍သာ နေလိုသဖြင့် စောလူး မင်းသားအား ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်တို့ကို သွေဖည်စိမ့်ငှာ နည်းပရိယာယ်အမျိုးမျိုးဖြင့် သွေးဆောင်သင်ကြားပေးလေ့ရှိ၏။

သို့အတွက် စောလူးမင်းသားသည် ကျန်စစ်သားက ကွပ်ကဲ သင်ကြားရသည့် အထဲ၌ အငယ်ဆုံးဖြစ်သော (ဗျတ္တ၏ သား) ရွှေဖျဉ်းကြီး၊ ရွှေဖျဉ်းလေးတို့လောက်မှ အရာမရောက်ဖြစ်နေ၏။ ကျန်စစ်သား၏ စိတ်မှာ ဒီညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ဖြင့် တော်ပေရဲ့ဟု အောက်မေ့မိခဲ့၏။ သို့သော် တယ်ပြီး မကြာပါချေ။ ဤ ရွှေဖျဉ်းညီနောင်လည်း အပျော် အပါးတို့ဖြင့် သွေးဆောင်သော ငရမန်နှင့် စောလူးမင်းသားတို့ဘက်သို့ ပါသွားချေတော့ ၏။

ဤ နန်းတွင်း လူငယ်တစ်သိုက်သည် ပွဲလမ်းသဘင်များ ဈေးခင်းများသို့ သွား ရောက် သုံးဖြုန်းကြသည်။ ကြံ့ရာကစားပိုင်းများမှ ရွှေစ၊ ငွေစများ လောင်းကစားကြသည်။ ဘုရင့်သား အမျိုးပြုသော လူငယ်တစ်သိုက်က ဤမျှ သောင်းကျန်းနေလျှင် ပြည်သူတို့၏ စာရိတ္တအတွက် ခက်ရချေရဲ့။

ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားသည် ဤကိစ္စကို အနော်ရထာနှင့် တိုင်ပင်သည်၌ တိုင်းပြည်တွင် မည်သည့် လောင်းကစားမှုမျိုးမှ မပြုရဟု အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ဆင့်လိုက်ပြီး

ကျူးလွန်သူတို့အား ဥပဒေအရ အရေးယူအပြစ်ပေးရန် ကျန်စစ်သားကို ဦးဆောင်စေလေ၏။

*

ဘုရင့်အမိန့်နှင့် ဘုရင့်သား

သို့သော် ဤအမိန့်ကို မောင်းကြေးနင်းခတ်စဉ်က၊ 'တိုင်းသူ ပြည်သား လူအများ တို့လေး ...' ဟုသာ ကြွေးကြော်သည်ဖြစ်သောကြောင့် နန်းတွင်းသူ၊ နန်းတွင်းသားများ မပါဟု ယူဆဘိသကဲ့သို့ စောလူးမင်းသားတို့ လူသိုက်က အမှုမထား အကစား မပျက် ရှိနေလေရာ ဤမှာဘက်၌ အမှုထမ်းရသော မင်းချင်းတို့ အခက်တွေ့နေရလေသည်။

တစ်နေ့သ၌ ဈေးခင်းတစ်ခုမှာ စောလူးမင်းနှင့် အဖော်တစ်သိုက် ကြွေအန်ကစားနေသည်ကို တွေ့ရာ မင်းမှုထမ်းတို့ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ၍ ကျန်စစ်သားထံ လာရောက် အကြောင်းကြားကြသည်။ ကျန်စစ်သားက ဥပဒေတို့မည်သည် ကျောသားရင်သား မခွဲခြားရာ၊ ဘုရင့်အမိန့်သည် မည်သူ၏ အပေါ်၌ မဆိုတည်သည်ဟု ပြောကြားကာ သူ့ကိုယ်တိုင် လိုက်၍ စောလူးမင်းတို့ လူသိုက်ကို ဖမ်းဆီးလိုက်လေသည်။ သူတို့လို မင်းညီမင်းသားအဖို့ ယင်းသို့ ဘယ်တော့မှ မဖြစ်နိုင်ဟု ယူဆထားကြသည်မို့ ရုတ်တရက် ထိတ်လန့်အံ့အား သင့်ကြကုန်သည်။ ထို့နောက် လွန်စွာ ဒေါသထွက်ကြကုန်သည်။

မည်သို့ဖြစ်စေ၊ တရားဥပဒေ အုပ်စိုးရေးသည် မူလပဓာန စောလူးမင်းသားတို့ တစ်သိုက်အား တရားရုံးတင် စစ်ဆေးပြီး အပြစ်ဒဏ်ထိုက်တန်သည့်အလျောက်၊ သို့သော် ငယ်ရွယ်သူများဟူ၍ စဉ်းစားကာ အချိန်အနည်းငယ်မျှသော ထောင်ဒဏ်ကို ပေးလိုက်လေ၏။ အချိန်ဘယ်လောက်ကလေးပဲဖြစ်ဖြစ် မင်းသားအဖို့တော့ ရှက်ဒေါသထွက်လှသည်။ သည်အထဲ စောလူး၏ ရင်ထဲမှာ မခံနိုင်လောက်အောင်၊ မေ့မရအောင် နာကြည်းလှသည်ကား ငရမန်၏ စကား ...

“ကြည့်စမ်း မင်းသား၊ သည်လို လူတစ်ယောက်က ဘုရင့်သွေးကို ဖမ်းပြီး အပြစ်ပေးတယ်ဆိုတာ မင်းသားအဖို့ ဘယ်လောက် ရှက်စရာကောင်းသလဲ၊ သူ့ကိုယ်သူ ထီးနန်းဆက်ခံမယ့် အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာများ အောက်မေ့နေသလား မသိဘူး။ ဒီစိတ်ကူးညဏ်မျိုး မရှိဘူးလို့လဲ မပြောနိုင်ဘူး။ သတိထားရလိမ့်မယ် မင်းသား။”

သူတို့ ထောင်မှ လွတ်လျှင်လွတ်ချင်း စောလူးမင်းသားသည် ဘွားအေ မိဖုရားကြီး ထံသို့သွား၍ ရင်ဖွင့်လေသည်။ မိမိ မခံရပ်နိုင်သမျှ အန်ချလေသည်။ ဘုရင် မယ်တော်

မိဖုရားကြီးလည်း မြေးတော်အတွက် ဆတ်ဆတ်ခါအောင် နာလေသည်။ မိဖုရားကြီးသည် ကျန်စစ်သားအား မူလကတည်းက ကြိုက်နှစ်သက်သည် မဟုတ်၊ မင်းမျိုးမင်းနွယ် မျိုးမျိုး မတ်ရာ မဟုတ်ဘဲနှင့် တိုင်းပြည်ရေးတွင် ဝင်ရုပ်နေသော သာမန်အသည်သားဟု ယူဆထားသည်။ ရှေးဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက်က အမှုတော်ထမ်းလာသော မျိုးကြီးမတ်ရာ မဟုတ်ပါဘဲနှင့် သည်လို အသည်သားမျိုးတွေကို နန်းတော်ထဲ ဆွဲသွင်းလာသည်ကိုလည်း သားတော် အနော်ရထာအား တားမြစ်ချင်စိတ် ရှိနေလေရာ ယခုလို မိမိ မြေးရင်းချာ ထီးနန်းလျာကို ကျန်စစ်သားလိုလူက ဖမ်းဆီးစစ်ဆေး အပြစ်ပေးလိုက်သည်မှာ အန္တိမ အဆုံးသို့ တိုင်လေပြီ။ သားတော် အနော်ရထာ ဘုရင်တော့ ဒီအကြောင်း ကောင်းကောင်း ကြီးပြောလိုက်ရတော့မှာပဲဟု မိဖုရားကြီးက ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လေ၏။

ထိုသို့ရှိစဉ်မှာပင် အဆင်သင့်ပါပဲ၊ သားတော် အနော်ရထာထံမှ စေတမန် ရောက်လာသည်။ အကြောင်းခြင်းရာကား နာမည်ကျော် နယ်လှည့် ဇာတ်သဘင်အဖွဲ့ တစ်ခုသည် ယခုည ဘုရင် ဥယျာဉ်တော်ထဲမှာ ကပြအသုံးတော်ခံမည်။ ဘုရင်ကိုယ်တော် တိုင် ရှုစားမည်။ မယ်တော်ကြီးနှင့်တကွ မောင်းမမိသံ အခြွေအရံတို့လည်း ကြွရောက် ရှုစားတော်မူပါမည့် အကြောင်း။

မိဖုရားကြီး ဝမ်းသာလှသည်။ သားတော် ဘုရင်နှင့် တွေ့ခွင့်ရ၍ တိုင်းပြည်ကို ထင်သလို ခြယ်လှယ်နေသော ကျန်စစ်သားအကြောင်း ကောင်းကောင်းကြီး ပြောလိုက် တော့မည်။ မျိုးမျိုးမတ်နွယ်မဟုတ်၊ သာမန်အသည်သား နန်းပါးက ထုတ်စေရမည်။

*

ရွှေစစ် ပင်နတ်

ထိုည ရွှေပွဲလာ ပရိသတ်မှာ နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားများသာ မဟုတ်၊ ညောင်ဦးဖီး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငထွေရူး၊ ဗျတ္တတို့ကဲ့သို့ အနော်ရထာ၏ ရဲဘက်တော်များ လည်း ပါဝင်လေသည်။ သူတို့သည် စစ်ဘက်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဘက်တွင် ပါဝင်သော အမှုထမ်းများ ဖြစ်ကြသည်။ မည်သို့ ဖြစ်စေ၊ မယ်တော် မိဖုရားကြီးကား သည်လို အသည် သား လယ်သမား၊ ထန်းသမားတွေ နန်းဥယျာဉ်ထဲဝင်ပြီး ဘုရင့်အပါး ခစားနေကြသည်ကို လားလားမျှမကြိုက်။ ကြုံဖူးပေါင်၊ ကြားဖူးပေါင်။ ဒင်းတို့လိုဟာတွေက ရာရာစစ ဘုရင့်ဥယျာဉ်ပွဲများ လာကြည့်ရတယ်လို့၊ မျက်စိ ဆံပင်မွေးစူးလှသည်။ ထို့ပြင် ယခုည ဒီမိသားတော် ဘုရင်အား ပြောမည့်စကားတို့ကိုလည်း ဒင်းတို့ကြောင့် ပြောမဖြစ်တော့ပြီ။

၎င်းည၊ သဘင်သည်တို့ကပြသော ဇာတ်မှာ ရွှေစစ်ပင်နတ် ပြဇာတ်ဖြစ်လေသည်။
 ရွှေစစ်ပင်နတ်သည် မင်း မဟာဂီရိနတ်ကဲ့သို့ပင် လူအများ ကြည့်ညှိကြီးကွယ်ကြသော
 နတ်ဖြစ်သည်။ ဤနတ်ဖြစ်စဉ်မှာလည်း လွန်စွာ သနားဖွယ်ကောင်းသည်။ သူ နတ်မဖြစ်မီ
 လူဘဝမှာ စောမွန်နှစ်မင်း၏ သားတော်ဖြစ်သည်။ စောမွန်နှစ်မှာ အနော်ရထာ မတိုင်မီ
 ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာက ပုဂံဘုရင်ဖြစ်သည်။ ရွှေစစ်ပင်မင်းသားသည် စောမွန်နှစ်မင်း၏
 မိဖုရားခေါင်ကြီးဖြစ်သော စကားမင်းသမီးမှ ဖွားမြင်သော သားတော်ဖြစ်၍ ရုပ်ရည်
 ချောမောလှပသည်။ လက်ရုံးရည် နှလုံးရည်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ အချိန်တန်လျှင် အရိုက်အရာ
 ခံရမည်ဖြစ်၍ မင်းသားဘဝတွင် ခမည်းတော်ဘုရားက လှိုင်းတက်နယ်ကို အပိုင်စားပေး
 သနားတော်မူသဖြင့် လှိုင်းတက်မင်းသားဟူ၍လည်း ခေါ်တွင်၏။

တစ်နေ့သောအခါ ပုဂံဘုရင် စောမွန်နှစ်၏ လက်အောက်ခံဖြစ်သော ယုန်းမြေ
 ဒေသမှ ကျိုင်းသင်းမင်းငယ်က ခြားနားသည်ကို သားတော်အား သွားရောက်နှိမ်နင်းစေရာ၊
 မင်းသားသည် ခမည်းတော် အမိန့်ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း မသွားဖြစ်၊ ကြက်ပွဲက
 ဝိုင်းဆက်ရှိနေသဖြင့် လှိုင်းတက်မှာဘဲ ကြက်တိုက်၍ အချိန်ကြာမြင့် နေမိလေသည်။
 ဤအကြောင်း ခမည်းတော် ကြားမိသော် ဒေါသလည်းထွက် ရှက်လည်းရှက်၏။ မိမိ
 သွေးရင်းသားရင်းက အမိန့်တော် ဖိဆန်ခိုင်းစေရာ နှေးကန်သည်မှာ ရာဇဝင်ရိုင်းလှချည့်၊
 ကိုင်း မှတ်လောက်သားလောက်၊ သားအရင်းခေါက်ခေါက်ပေမယ့်၊ မထောက်မညှာ
 ပြစ်ဘယာပေးမှဘဲဟု သားတော်ကို ဖမ်း။ လူသွားလမ်း လဟာပြင်မှာ တစ်နေ့တာ
 မြေထိပ်ခတ်စေ။

မြေထိပ်ခတ်သည်ဆိုသည်မှာ ကျင်းတူး၍ ဒူးအထိနစ်အောင် မတ်တတ်မြှုပ်ထား
 ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအဖြစ်မျိုးသည် လူသွားလမ်း လဟာပြင်မှာ ဖြစ်ရကား အများ၏
 ကြည့်ရှုပြောင်လှောင်ခြင်းကိုလည်း ခံရ၍ အရှက်လည်းရစေ၏။ ရွှေစစ်ပင်မင်းသားသည်
 ချစ်လှသော ခမည်းတော်ဘုရားက ဤမျှအထိဖြင့် ရက်စက်လိမ့်မည်ဟု မအောက်မေ့ခဲ့ပဲ
 ယခုအတည်တကယ် ကြုံရတော့ ရှက်လွန်း၊ စိတ်ထိခိုက်လွန်းလှသဖြင့် နှလုံးသား ပေါက်
 ကွဲလေသည်။ တောင်စွယ်နေကွယ်၍ အပြစ်ပေးချိန်စေသဖြင့် မင်းချင်းတို့ သွားလွှတ်ကြ
 တော့ မင်းသားခမျာ အသက်မရှိတော့ပြီ။

မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့၏ ကျင့်ဝတ်ကား သားတော်ရယ် နန်းလျာရယ်ဟူ၍
 မခွဲခြား။ ဆန်ရင်းနာနာဖွပ်တတ်သည့် သဘောပင် ရှိချေသေး၏။

ရွှေစစ်ပင် နတ်သံ

ဝတ်လဲငယ်မှ တိမ်တောင်လေ၊ လွန်းပြန်ငယ်ရွှေကြိုး။ ကျော့စံမိုးသည်၊ ပန်းပိုးပေါင်နှင့်၊ ရွှေရောင်ငယ်လက်လက်။ နားတောင်းသင်္ဂီ၊ ကိုးမျက်ကယ်စီ၊ ရှစ်လီမျှောင့်မှာ၊ ဒေါင် ဒလက်နှင့် ရက်ပျားငယ်မှ ရွှေငြာ၊ ရွှေပွင့်အင်္ကျီ၊ ကြက်သွေးနီသည် ကတ္တီပါနှင့်၊ မွှေးစွာငယ်ကြိုင်ပျံ့။ ခေါင်းပေါင်းငယ်ကြယ်စီ၊ ပန်းဆိုးနီမှာ နှင်းဆီသော်မော်နဲ့နှင့်။ ပုဂံဘုရင်သခင် ဧကရာဇ်၊ ရန်မျိုးနှင့်သည် စောမွန်နှစ်တည့်။ သည်းချာငယ်မှ ဝမ်းဝင်၊ ငါလျှင်တမူ မယ်တော်ရင်နှစ်၊ တိုင်းသူချစ်သည့် ရွှေစစ်သင် ဥကင်ကြငန်း၊ ရိုက်ရာမြန်းသည် နောင်နန်းရုံ၊ ကျော်ဝင်ကာမှချီကြွေး၊ လှိုင်းတက်သာဂရ၊ သည်ဒေသကို သရာဇာကပိုင်စားပေးလို့။ ကံကြွေးငယ်မှပြီးစည်။ ကျိုင်းသင်း မင်းတည်၊ ယွန်းတို့ ပြည်ကို၊ ရက်ရှည်မနေ မိန့်တော်ရွှေနှင့်၊ ချီလေခန့်သော်၊ ပုဂံပန်းညို၊ ဘ၊ရာနှင်းသည်၊ ငါမင်းပျိုးလည်း ယွင်းမှားကတိ၊ မွှေးဘ ဖြစ်လို့ အချစ်ကယ်ယုံကြည်။ အမိန့်တော်ရည်က၊ မတည်ရှိ အောင်၊ လွဲဘိအာဏာ မြို့လှိုင်းတက်မှာ။ ကြက်တိုက်ပါလို့၊ နေမိရာကို၊ အောင်ချာနန်းရှင် မွှေးဖခင်က။ သို့စင်စစ်စော်ကား၊ သင့်သလားဟု၊ နောက်သားကြောက်စေ၊ မြေထိပ်ကြပ်အောင် ခတ်ထားလေသော်၊ မပြေငယ်စိတ်က၊ မွှေးဘဘကို၊ အကြင်သည်သည်၊ ဝမ်းနည်းလှလို့ သောကကြီးစွာ ရင်ကွဲနာနှင့် မိစ္ဆာမှောင်ရစ်၊ ခန္ဓာပြောင်းလို့၊ နတ်ကောင်းဖြစ်သော်၊ အကယ်မှ မြဲရုံ၊ ရိပ်ဖြူဆောင်းတဲ့ လောင်းနန်းငုံဝယ်၊ အပုံဗိုလ်ပါ၊ လူတကာကို။ မေတ္တာနေတိုင်း ငါပို့တယ်။ ဂြိုဟ်ဒသာနှင့်၊ ဇာတာစန်းလက်၊ မသန့်သက်သည်၊ အိပ်မက်မကောင်း၊ ရန်အပေါင်းကို မောင်းလိုက်မယ်၊ ရွှေဂန်အောင်ခန်း၊ ပြည်ကြငန်းကို၊ မမြန်းရခင်၊ ယခင် ဝဋ်ဟောင်းဖန်လို့၊ ကံဆိုးဖျက်သည်၊ မြင်းကျောရှင်နတ်သွင် တင့်လွန်း၊ ငါ မင်းပျို့ ဆီစိုဂွမ်းလို့၊ လွမ်းလိုက်တယ်ပလေး ... မင်းတတွေတို့။

ဤ ရွှေစစ်ပင်နတ် ပြဇာတ်ကို ကပြရာ၌ မင်းကြီးသည် သားတော်ကို ချစ်လှပါလျက်နှင့် တိုင်းပြည်အကျိုး မျှော်ကိုး၍ နှောင်းလူတို့ သတိချပ်စိမ့်သောမှာ မလွဲမရှောင်သာ၍ အပြစ်ပေးရပုံကို အသားပေး၍ ဖော်ပြသည်။ အချစ်နှင့် တာဝန်။ အချစ်ကြောင့် တာဝန်ကို မပျက်ကွက်နိုင်ကြောင်း တင်ပြသည်။

ရွှေစစ်ပင်မင်းသား၏ မိခင် ရွှေစကား မိဖုရားက သားတော်အား ဤသို့ အရှက်တကွ အကျိုးနည်း အပြစ်မျိုးကို မပေးသင့်ကြောင်းနှင့် သားတော်အား မချစ်မကြင်နာလေရောသလားဟု စကားနာထိုးသောအခါ၌ စောမွန်နှစ်မင်းကြီး၏ ပြန်ပြောခန်းမှာ ပရိသတ် စိတ်ထိခိုက်လှသည်။

မင်းကြီးသည် သူ၏ သားတော်လေးကို ချစ်လှပါ၏။ ချစ်လိုက်သမှ သားတော် ငယ်စဉ် လက်ညှိုးတွင် ခူနာပေါက်စဉ်က အနာရင်း၍ ကိုက်လှသဖြင့် အိပ်မပျော်နိုင်ဘဲ ရှိသည်ကို မင်းကြီးက အနာကိုငုံကာ အာဇေ့ပေး၍ သိပ်ရသည်။ သို့ရှိစဉ် အနာပြည်ပေါက် လေရာ သားတော်လေး နိုးမှာစိုး၍ ပြည်တွေကို မျိုချလိုက်ရကြောင်း။

ဤမျှပင် ချစ်လှပါသည်။ သို့သော် အချစ်ကအချစ်၊ ထိုက်တန်သော အပြစ်ပေး စရာရှိလျှင် ကျောသားရင်သား မခွဲခြားဘဲ သားတော်ဟူ၍လည်း ချမ်းသာမပေးနိုင်ကြောင်း၊ သဘင်များက ပညာသားပါပါ တင်ပြသွားလေရာ ပရိသတ်မှာ မင်းသားကို သနားလှပါ သော်လည်း အဂတိတရားကို မလိုက်စားသော မင်းကြီးအားလည်း ကြည်ညိုသွားစေသည်။

လူသားနှင့် တရားဥပဒေ

ဤ ပြဇာတ်ပြီးသွားသောအခါ အနော်ရထာသည် အောင်မြင်စွာ သရုပ်ဆောင် နိုင်သော ပညာသည်တို့အား ထိုက်သင့်သော ဆုများကို ချီးမြှင့်သည်။

ထို့နောက် အနော်ရထာသည် အားလုံးသော ရွှေပွဲလာ ပရိသတ်ရှေ့မှောက်တွင် ကျန်စစ်သားအား ချီးကျူးစကားပြောသည်။ ကျန်စစ်သား၏ မှန်ကန်စွာ လုပ်ရဲသော သတ္တိကို ကောင်းချီးပေးသည်။

ငါ၏ ရင်သွေးသည်ချာ။ နန်းလျှာကိုသော်မှ မညာမထောက် အဂတိတရား မလိုက်စားဘဲ ထိုက်တန်သည့်အတိုင်း တရားစီရင်ဝံ့သော အကြင်သူရဲကောင်းမျိုးသည် ငါ၏ အမှုထမ်းများထဲတွင် ရှိနေခြင်းမှာ ငါ့အဖို့ ကံကောင်းလေစွ၊ ငါသည် ဝမ်းမြောက် လေစွ ... ဟု ဥဒါန်းကျူးရင့်တော်မူ၏။

ထိုမှ တစ်ဖန် အဖရိုက်ရာ နန်းလျှာကို ဆက်ခံမည့်သားတော် စောလူးမင်းသားအား ခေါ်ထုတ်၍ မင်းပရိသတ် ဗိုလ်ပုံလယ်မှာ ဆုံးမစကားပြောကြားလေသည်။

ချစ်သား၊ တန်ခိုးအာဏာဆိုသည်မှာ အင်အားဖြင့်သာ ရယူစရာ ကောင်းသည် မဟုတ်။ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ မြဲမြံကြံ့ခိုင်သော စိတ်နှလုံးထားရှိခြင်း ပြောဆိုလုပ်ကြံသမျှ ကိစ္စအဝဝတွင် သတိမလွတ်စေခြင်း မိမိ၏ လိုအင်ရမ္မာနှင့် ဒေါသကို ချွန်အုပ် ချုပ်တီး နိုင်ခြင်း။ ဤသုံးချက်သာ အသိတရား အလိမ္မာကို ဆောက်တည်နိုင်လျှင် တန်ခိုးအာဏာ သည် အလိုလို ရောက်ချိမ့်မည်။

ချစ်သား မှန်ကန်သော တရားဥပဒေကို စောင့်ထိန်းခြင်းဖြင့် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်ကင်း

ရအံ့။ (ဝါ) တရားဥပဒေတံတိုင်းသည် ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်ဖွယ်သော အန္တရာယ်တို့ကို တားဆီးထားသည် မည်၏။

ချစ်သား၊ အမှန်တရားသည် ဘယ်သောအခါမျှ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိ။ အမှန်တရားကို ဆောက်တည်စောင့်ထိန်းခြင်းသည်သာ အသိပညာ အစစ်ဖြစ်ချေ၏။

ထို့နောက် အနော်ရထာသည် ကျန်စစ်သားကို ခေါ်ထုတ်ပြီးလျှင် စောလူးမင်းသားအား တရားစီရင်ရုံအကြောင်းကို အားလုံးသော မင်းညီမင်းသား များကြီးမတ်ရာအပေါင်းတို့ နားလည်စိမ့်သောငှာ ရှင်းပြရမည်ဟု အမိန့်တော်ရှိ၍ ကျန်စစ်သားက စောလူးမင်းသားကို အမှူးထား၍ ပြောကြားသည်မှာ ...

အရှင်မင်းသား၊ မင်းသား၏ ပြစ်မှုကို ကျွန်ုပ်တရားစီရင်ရသည်မှာ မင်းသား ခမည်းတော်ကြီး၏ ကိုယ်စားပြု၍ ကျွန်ုပ်ဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မင်းကြီး၏ တရားဥပဒေများကို ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်ရန် မင်းကြီးက ကျွန်ုပ်အား အာဏာလွှဲအပ်ထားပါသဖြင့် မင်းကြီး၏ အာဏာ ကျွန်ုပ်လက်ထဲမှာ တည်နေပါသည်။

ဤလွှဲအပ်ခြင်းခံရသော အမိန့်အာဏာအရ တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ကျွန်ုပ်ဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်သည်ကို မင်းသား သတိထားစေလိုပါသည်။

တရားဥပဒေ၏ ခံ့ညားထည်ဝါခြင်းနှင့် ဂုဏ်သိက္ခာအာဏာတန်ခိုးကို ရိုသေလေးစားရန်လည်း အရှင်မင်းသား မမေ့အပ်ပါ။

ကျွန်ုပ်က ကိုယ်စားပြုအပ်သော လူတို့၏ အဖန်ရိန္နာဟု ခေါ်အပ်သော ခမည်းတော်မင်းကြီး၏ သဏ္ဍာန်ကိုလည်း မင်းသား မမေ့အပ်ပါ။

ခမည်းတော်မင်းကြီး၏ ကိုယ်စား တရားခွင့် ပလ္လင်ထက်မှနေ၍ ကျွန်ုပ်ကြည့်သော အခါ အသင်မင်းသားသည် ပြည့်ရှင်မင်း၏ ဥပဒေကို ကျူးလွန်သူ (ဝါ) ခမည်းတော်ဘုရား၏ အာဏာကို ဖိဆန်သူအဖြစ် ကျွန်ုပ်မြင်ရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် မင်းကြီး၏ အမိန့်အာဏာ ရှိသည့်အတိုင်း ရဲရင့်စွာ ဆုံးဖြတ်စီရင်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ စကားအဆုံးသတ်လိုက်သောအခါ၌ များစွာသော ပရိသတ်သည် ကျန်စစ်သားအား ပညာရဲရင့် ပွဲလယ်တင့်ပါပေသည်ဟု သြဘာပေးကြသည်။ ပြီးလျှင် အနော်ရထာက ဤအခမ်းအနားကို ကျင်းပသော ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အကျိုးတရားကို သောင်းသောင်းဖြဖြ ချီးကျူးကြကုန်သည်။ မင်းကြီး၏ အရည်အချင်းနှင့် ဂုဏ်သတင်းကို ဖွဲ့ဆိုသော သီချင်းများကို သီဆိုကြကုန်သည်။ သည်လို ဘုရင် အုပ်ချုပ်သည့်တိုင်းပြည်မှာ

နေရခြင်းသည် လူဖြစ်ကျိုး နပ်လေစွဟု ဥဒါန်းကျူးကြကုန်သည်။

စောလူးနှင့် ဘက်တော်သားများ

စောလူးမင်းသားသည် ငယ်ရွယ်သူလည်းဖြစ်ပြန်၊ ခံထားရ၍ စိတ်လည်း ခက်ထန် နေသည် ဖြစ်ရကား ခမည်းတော်၏ ဩဝါဒစကားနှင့် ကျန်စစ်သား၏ ရှင်းလင်းချက် များကို ဘယ်လိုမှ လက်မခံနိုင်။ သူ့ဘွားအေ မယ်တော် မိဖုရားကြီးကလည်း မူလက တည်းက ကျန်စစ်သားတို့ကို မလိုလားရာမှ မြေးအတွက် နာကြည်းပြန်သဖြင့် သားတော် အနော်ရထာအား မကြံဖူး၊ မကြားဖူးတာတွေ ပြုလုပ်သည်ဟု အပြစ်တင်လေရာ ယင်းကို များစွာသော မှူးကြီးမတ်ရာတို့က မိဖုရားကြီးဘက်မှ ထောက်ခံကြလေ၏။ သူတို့အမြင် တွင် ရှေးယခင်မင်းအဆက်ဆက်က မလုပ်ခဲ့ဖူးတာမျိုးတွေ လုပ်ခြင်းပင်လျှင် အနော်ရထာ ဘုရင်မှားပြီဟု ယူဆကြကုန်၏။ ထို့အပြင် ကျန်စစ်သားတို့လို အပြင်လူ အသည်သား တို့အား နန်းတော်ခေါ်၍ မြှောက်စားသည်မှ မိမိကိုအဖို့ မျိုးရိုးကောရတော့မည်လော၊ မှူးကြီးမတ်ရာတည်းဟူသော ရှေးယခင်က ရရှိခဲ့သော အခွင့်ထူးများဆုံးရှုံးရတော့မည် လော။ အနော်ရထာ၏ ယခုပြုလုပ်ပုံမှာ စဉ်လာမျိုးရိုးကို မထောက်၊ လူရည် လူချင်းကိုသာ မြှောက်စားနေသည်။

ထို့ကြောင့် အနော်ရထာဘုရင်၏ မူသစ်ကို မနှစ်သက်ကြကုန်သော မှူးမတ်အချို့ သည် မယ်တော်မိဖုရားကြီးနှင့် စောလူးမင်းသားဘက်ပင်းကြကာ မင်းသားကို ခ၊ယ မြှောက်စားကြလေ၏။ သူတို့သည် ကျန်စစ်သားနှင့် သူ၏ လူများကောင်းစားနေသည်ကို မနာလိုကြ။ ပြည်သူလူထု၏ နှုတ်ဖျားတွင် ကျန်စစ်သားတို့ လူသိုက် ရေပန်းစားနေကြ သည်ကို များစွာ ခံပြင်းလှသည်။ စင်စစ်မလိုလားမှုဖြင့်သာ ကျန်စစ်သားတို့အား အသည် သားတွေ၊ အောက်တန်းစားတွေဟု ကဲ့ရဲ့နေကြရသော်လည်း တကယ်တော့ သူတို့လို ကျော်စော ကိစ္စရှိမှုမျိုးကို ရချင်လှပါသည်။

ကျန်စစ်သား၊ ညောင်ဦးဖီး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငထွေရှူး၊ ဗျတ္တတို့ လူသိုက်ကား သွားလေရာမှာ မျက်နှာပွင့်လန်းလာသည်။ ရောက်လေရာမှာ ချီးမွမ်းမြှောက်စားခြင်းကို ခံရသည်။ ထီးနန်းရိုက်ရာကို ဆက်ခံရမည့် စောလူးမင်းသားပင်လျှင် သူတို့လောက် ပြည်သူလူထုက စိတ်မဝင်စားလှပေ။ ထိုအချိန်၌ မင်းသားမှာ နောင်ကျိုးမျှော်သည့် ဘက်တော်သားများ ကပ်ပါးများသာ ရှိလေသည်။ သူတို့သည် ကျန်စစ်သားတို့ လူသိုက်ကို

မနာလိုသော များမတ်များ ဖြစ်လေရာ ရှေ့ရေးကို မျှော်၍ မယ်တော် မိဖုရားကြီး အမှူးပြုပြီး သကာလ အဖွဲ့တစ်ခု ဖွဲ့လေသည်။ လာဘ် ပေးခြင်း၊ ဆုချခြင်းဖြင့် လူများ စည်းရုံးလျက် စောလူးမင်းသား အမှူးထား၍ လက်နက် တပ်စုတစ်ခု ဖွဲ့စည်းလေ၏။

အနော်ရထာသည် အားလုံးကိုကြား၏။ မြင်၏။ သိ၏။ သားတော်ကလေးသည် မခံချင်သော စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ပြောင်းလဲတိုးတက်ကောင်းမွန်လာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ချက် ထားကာ ပါးနပ်စွာ စောင့်စား ကြည့်ရှုလျက်ရှိလေ၏။

ကျန်စစ်သားမူကား မယ်တော် မိဖုရားကြီးနှင့် စောလူးမင်းသားပတ်လည်မှာ တစ်ဖက်ဂိုဏ်းသားများ ယောက်ယက်ခတ်နေကြသည်ကို ကြားသိပါသည်။ သို့သော် သူတို့အကြောင်းစဉ်းစားဖို့ပင် အချိန်မရပေ။ ဘုရင်က တာဝန်ချထားသော အလုပ်တွေက သူ့မှာ များလှသည်။ ပုဂံမြို့တော်တွင် နားနေရသည်ပင်မရှိလှဘဲ ဟိုဟိုသည်သည် သွားနေရ သည်က များသည်။ ဥပမာ ယနေ့ ဗုတ္တ၏ စစ်ရေးလေ့ကျင့်ရေး စခန်းရှိရာ ပုပ္ပါးတောင်ခြေ သို့ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန်သွားရသည်။ နောက်တစ်နေ့မှာ ငလုံးလက်ဖယ်၏ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး ဌာန လိုအပ်သော အကူအညီများပေးရန် သွားရပြန်သည်။

ယင်းသို့လျှင် အလုပ်တာဝန်တို့တွင် စိတ်ဝင်စားနေရသော ကျန်စစ်သားသား တစ်နေ့သောအခါ ညောင်ဦးဖီး၏ ရေတပ်စခန်းသို့ ရောက်သည်၌ ရှေ့ရေးတွင် သူ့ အတွက် အန္တရာယ်ရှိမည့် အကြောင်းခြင်းရာကို ကြားသိရလေ၏။

အခန်း [၆]

ကျန်စစ်သားသည် ညောင်ဦးဖီး၏ ရေကြောင်းလှေကျင့်ရေးစခန်းသို့ ရောက်သောအခါ ကြီးစွာသော နတ်ကန္တာပွဲကြီးများ ကျင်းပကခုန် နေကြသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ အကြောင်းမှာ ရှေ့နှစ်ခါ ဘုရင့်ရှေ့တော်မှောက်၌ ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပရမည့် ရေကူး၊ လှေလှော်၊ ရွက်လွင့် အတတ်များ၊ ဤနှစ် သင်တန်းသစ်ဖွင့်ခြင်းဖြစ်သည်။ သည်လိုပဲ နှစ်စဉ်အချိန်မှန်မှန် ပွဲလမ်းသဘင်ဖြင့် ဖွင့်လှစ်မြဲတည်း။ ပွဲလမ်းသဘင်ဆိုရာတွင် ထိုခေတ် ထိုအခါ၌ ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြကုန်သော နတ်ပွဲများ ကျင်းပခြင်း ဖြစ်သည်။ နတ်ပွဲဆိုသည်မှာ စင်စစ်အကောင်အထည်မရှိသော စိတ်ကူးနှင့် ရည်စူးကြ သည့် နတ်များကိုယိုး၍ လူတို့က အားမာန်ပျိုးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ နတ်ကို ရမယ်ရှာကာ တီးမှုတ် သီဆိုကခုန်မှုဖြင့် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲစားသောက်ပွဲကြီးများ ကျင်းပကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျန်စစ်သားသည် ဤအကြောင်းများကို တွေးမိ၍ သူ့စိတ်ထဲ ဆင်ခြင်မိသည်မှာ “အင်း ... နတ်ဆိုတာ ဘာမျှသာမဟုတ်တယ်၊ လူတွေက အသုံးချတတ်ရင် အသုံးကျသား ပါပဲ ကလား။”

ဝင်လုဆဲဆဲ ညနေဆည်းဆာရောင်ဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်သည် ရဲရဲတောက်နေသည်။ မြစ်ကမ်းဘေး ကန္တာပွဲများ၌ ကခုန်တီးမှုတ်ကြသော အသံတွေက သောသောညံနေသည်။ ကြားရသူ၏ ဘဝင်ကို ရိုက်ခတ်လေသည်။ သောတရှင်၏ အားမာန်ကို တက်ကြွစေလေ သည်။

သူတို့သည် ညပွဲပါ ဆင်နွဲကြမည်ဖြစ်၍ နေလုံးပျောက်သော် မီးတုတ်မီးခွက်များကို

ထွန်းညှိကြကုန်သည်။ ဤအခါ၌ မြစ်ဧရာသည် တစ်မျိုးလှပြန်လေသည်။ နတ်ကန္တာပွဲများတွင် နတ်ဝင်သည်တို့က အကြိတ်အနယ် ကကြဘိသကဲ့သို့ မီးညွန့်ရောင်တို့ကလည်း ဧရာမြစ်ပြင်မှာ အရိပ်အသွယ်သွယ်ကကြကုန်သည်။ လေနှင့် လှိုင်းက သူတို့ကကြိုးကို ဆွဲလေသည်။

ကုန်းနှင့်ရေ နှစ်ထွေသော ဌာနသည် ဘယ်လောက်များ ကြည့်ရှု၍ ကောင်းလိုက်ပါသနည်း။

ကျန်စစ်သားက စိတ်ကူးရသည်။ ယခုပျော်ရွှင်နေကြသော လူထုသည် အကြီးအကဲ လုပ်သူများ ရှေ့မှောက်၌ ဖြစ်ဘိမူ ကြောက်ရွံ့ထောက်ညှာစရာများ ရှိနေမည်မို့ သူတို့ စိတ်ရှိလက်ရှိ ပျော်ပါးကြစေရန် မိမိတို့က အနီးတွင် မနေဘဲ ခပ်ဝေးဝေးမှ ကြည့်ရှုသင့်ကြောင်း ညောင်ဦးဖီးအား ပြောကြား၍ နှစ်ယောက်သား အများလူတို့ မမြင်ကွယ်ရာ ကျောက်ဆောင်တစ်ခုပေါ်သို့ သွားရောက် ထိုင်ကြသည်။ သူတို့ကတော့ အားလုံးကို အထက်စီးဖြင့် မြင်ရသည်။

ညောင်ဦးဖီး၏ လူများက သူတို့ထံသို့ စားသောက်စရာများ ယူလာပေးသည်။ ညောင်ဦးဖီးသည် ပုစွန်ဆိတ်ခုန်ခုန်နေသော ပင်ကျရည်ကို ကျန်စစ်သားအတွက် ဝါးဆစ်ခွက်တစ်ခုထဲ ငှဲပေးလိုက်ပြီး မိမိအတွက် တစ်ခုကိုင်လိုက်ကာ ကြက်သားကြော်ပန်းကန်ကို ကျန်စစ်သားရှေ့ ထိုးပေးလိုက်သည်။ ကျန်စစ်သားသည် ပင်ကျရည်တစ်ခွက်ကို မော့ချလိုက်ပြီး ကြက်ရင်အုပ်ကြော်ကို တဖြူဖြူဝါးရင်း နတ်ကန္တာပွဲများကို စိတ်ဝင်စားစွာ ကြည့်နေရာမှ ...

“ငဖီးရေ ... ဒီရိပ်ကွက်ကလေးမှာပဲ နတ်ထိန်း နတ်နေတွေ အများကြီး၊ တို့တိုင်းပြည်မှာက ဒီအလုပ်နဲ့ အသက်မွေးသူတွေ လူတန်းစား တစ်ရပ်ရှိနေသနော်၊ သူတို့လုပ်ငန်းကလည်း သည့်ပြင် အလုပ်သမားတွေထက် ဝင်ငွေကောင်းလိမ့်မယ်။ ကြည့်စမ်း၊ သူတို့အခု နတ်ကတုန်း ဝတ်ဆင်ထားလိုက်ကြတာက နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသားများ ကျနေပါလား ကွယ်ရီ။”

ညောင်ဦးဖီးသည် သူ့ခွက်ကို အားရပါးရ မော့ချလိုက်ပြီး နှုတ်ခမ်း၌ ကပ်ကျန်နေသော ထန်းရည်မြှုပ်တို့ကို လက်ခုံတစ်လှည့် လက်ဖဝါးတစ်လှည့် သုတ်ရင်း ...

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဟိုဘုန်းက သူတို့ခေတ်ကောင်းခဲ့ပေသကဲ့၊ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ သူတို့သိပ်မစားသာတော့ပါဘူး။ လူတွေက နတ်ယုံကြည်မှု လျော့ပါးကုန်ကြပြီလေ။ ဟိုဘုန်းက ဆိုရင် မိုးရွာတာနတ်ကြောင့်၊ လယ်ယာကောင်းဖို့ နတ်မမှ၊ ရောဂါဘယကင်းဖို့ နတ်ကိုးမှ။”

ကိုယ့်အိမ်ထောင်ရေး ကိစ္စမှာတောင်ပဲ အိမ်တွင်းနတ်၊ ရိုးရာနတ် ကြည်ဖြူမှလို့ အစစ အရာရာ နတ်ကိုချည်း ယိုးစွဲနေကြတော့ နတ်ထိန်း ... နတ်နေ၊ နတ်ဝင်သည်၊ နတ်ကတော် တွေ အခကြေးငွေ လာဘ်သပွာကာတွေ ရွှင်ခဲ့သပေါ့။ အခုတော့ လူတွေက ကိုယ့်အား ကိုယ်ကိုး၊ ကိုယ်ဟာကိုယ်လုပ်၊ ကိုယ်ကျိုးကိုယ်ရ မိမိသာ မူလပဓာန ဆိုတာ နားလည်ကုန် ကြတော့ နတ်ဆရာတွေ တယ်ပြီး အလုပ်မရှိကြတော့ဘူးပေါ့။ အခုလို တစ်ခုခုအတွက် ပွဲလမ်းသဘင် ကျင်းပတော့မှပဲ သူတို့ရဲ့ အဆိုအက ပညာတွေကို လုပ်သားပြည်သူတို့ ဖျော်ဖြေမှုအတွက် အသုံးချရတော့တာကလား။”

ဤစကားကို ကြားရ၍ ကျန်စစ်သားသည် တော်တော် သဘောကျသွား၏။ သို့သော် သူသည် တစ်ဖက်က စဉ်းစားမိပြန်၍ ...

“အဲဒီလို ဖြစ်တာတော့ ကောင်းပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ဒီနတ်ထိန်း၊ နတ်နေတွေ သက်မွေး ဝမ်းကျောင်းမှုက ဘယ်ဘက်ပြောင်းကြမလဲ”

“တချို့လည်း လယ်ယာလုပ်နဲ့ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် လုပ်ကြတယ်၊ တချို့လည်း တပ်တွေဝင်ပြီး ဘုရင့်အမှုတော် ထမ်းကြတယ်”

ကျန်စစ်သားသည် ဝမ်းသားအားရဖြင့် သူ့ပေါင်သူ လက်ဝါးဖြင့် ဖြန်းခနဲ ပုတ်လိုက်ပြီး ...

“အား ... တယ်ဟုတ်ပါလားဟေ့၊ တိုင်းပြည်ရဲ့ တကယ့် လုပ်ငန်းထဲရောက် ကြပြီပေါ့”

သို့သော် ညောင်ဦးဖီးသည် တယ်ပြီး စိတ်မကြည်သာလှဘဲ ဦးခေါင်းကို လေးလေးယမ်း၍ ခြင်ဆီစုပ်ပြီးသော သူ့လက်ထဲက ကြက်ရိုးကို ထောက်ခနဲ ပေါက်လွှတ် လိုက်ပြီး ...

“တပ်တွေထဲဝင်တယ်ဆိုလို့ တယ်ပြီး ဝမ်းမသာလိုက်ပါနဲ့ဦး ဆရာ၊ အဲဒီ လူတန်းစားတွေ ဝင်တာက ဘယ်တပ်များ အောက်မှေ့သလဲ၊ မယ်တော် မိဖုရားကြီးနဲ့ စောလူးမင်းသားရဲ့ တပ်ကို ဝင်ကြတာ ခင်ဗျာ”

ကျန်စစ်သားသည် ပခုံးနှစ်ဖက်ကို လှုပ်လိုက်ပြီး ...

“အို ... ဟိုဟို ... ဘယ်တပ်ပဲဝင်ဝင် ဘုရင့် အမှုတော်ထမ်းတာပဲ မဟုတ်လား ကွယို၊ တို့များ တပ်ကို ဝင်မှရယ် မဟုတ်ပါဘူး၊ အားလုံး တပ်တွေဟာ တိုင်းပြည်တာဝန် ကို ထမ်းကြတာပဲ မဟုတ်လား”

“ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ် ဒါပေမဲ့ ...” ငဖီးသည် အံ့ကို ကြိတ်၍ နှုတ်ခမ်းကို

တင်းတင်းထားလျက် “ဟိုမြေးအဘွားတပ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ တပ်ကိုတော့ အနှိုင်းအယှဉ် မခံနိုင်ပါဘူး”

ကျန်စစ်သားသည် ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်ဟန်ဖြင့် ...

“အို ... ဘာကြောင့်များတုန်းကွယ့် ...”

ညောင်ဦးဖိုးက စိတ်မာန်ပါပါဖြင့် ...

“ဆရာလည်း စောလူးမင်းသားအကြောင်း သိသားနဲ့၊ သူ့ကိုယ်တိုင်ကမှ ဘာမျှ စည်းကမ်းတကျ ကြိုးစားမှု လေ့လာမှု မပြုဘဲ သူ့အမျိုးပြုတဲ့ တပ်ဟာ ဘယ်ပုံစံနေမလဲ၊ ဆရာ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့”

ကျန်စစ်သားက စောလူးဘက်က ကာကွယ်လို၍ ...

“အို ... မင်းသားက ငယ်သေးလို့ကိုကွယ့်၊ ဒါပေမဲ့ သူ့ဘက်မှာ မယ်တော် မိဖုရားကြီးနဲ့ မျိုးရိုးစဉ်လာ အမှုထမ်းကြီးများလည်း ရှိနေပေသားပဲ ကွယ့်”

ညောင်ဦးဖိုးသည် သူ့ဒူးခေါင်းသူ လက်ဝါးစောင်းခုတ်လိုက်ကာ မျက်နှာ ရှုံ့မဲ့လျက် ...

“အဲဒါတွေကြောင့် ပိုဆိုးတာပေါ့ ဆရာရဲ့၊ ဘုရင့်မျက်နှာသာရအောင် မင်းသား ရှေ့တင်ပြီးတော့ နောက်ကွယ်က သူတို့လိုချင်တာ လုပ်နေကြတာ ခင်ဗျာ၊ သူတို့ စစ်သား စုဆောင်းတာ ဘယ်လို စုဆောင်းတယ် မှတ်သလဲ၊ ရိက္ခာတော် များများပေးမယ်၊ ဆုလာဘ် ချမယ်၊ ရာထူးမြန်မြန် တက်စေရမယ် ဆိုတဲ့ လာဘ်သကာနဲ့ များခေါ်တာခင်ဗျာ၊ ဒီတော့ သူတို့တပ်မှာ ကျွန်တော်တို့ တပ်တွေထက် အစစအရာရာ ချောင်တယ်ဆိုတာလည်း သိကြတော့ အချောင်သမားတွေက ဝင်ကြတာပေါ့ ဆရာရဲ့၊ ဒါတွေ မကသေးဘူး” ဆိုပြီး ညောင်ဦးဖိုးသည် အာခြောက်ပြေတစ်ခွက်မော့လိုက်ပြန်၍ “ဆရာက ကျွန်တော် ပြောလို့ ယုံချင်မှတောင် ယုံမယ်၊ ဘယ်အထိ မှတ်သလဲ၊ ကျွန်တော်တို့တပ်က လူတွေကို တောင် သူတို့တပ်ရောက်အောင် နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ သွေးဆောင် ခေါ်ငင်နေတယ် ခင်ဗျာ... ဟင်း” ဟု ငဖိုးသည် သက်ပြင်းကြီး ချလိုက်သည်။

ကျန်စစ်သားသည် တွေ့၍ နားထောင်နေရာမှ သူ့လက်ထဲက ထန်းရည်ခွက် ဝါးဆစ်ကို လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်လိုက်သည်။ သို့သော် ဤစကား ဖြင့် ရှေ့ဆက်၍ မဖြစ်တော့ပြီ။ ဘုရင်၏ မယ်တော်နှင့် သားတော်အကြား ဘုရင်ကို ဦးတည်ထားသဖြင့် ဤပြဿနာသည် ဘုရင့်နန်းတွင်းရေးရာ ကိစ္စဖြစ်နေသည်။ ဆက်လက် ဆွေးနွေးဝေဖန်၍ မိမိတို့အနေဖြင့် မသင့်လျော်ဟု ကျန်စစ်သား နှလုံးသွင်း

မိသဖြင့် ညောင်ဦးဖီးအား ဤသို့ တစ်ဖက်သားကို အပြစ်ထား၍ မစဉ်းစားသင့်ကြောင်း၊ မယ်တော် မိဖုရားကြီးနှင့် စောလူးမင်းသားကိုလည်း ဤသို့ စွပ်စွဲ ပြောဆိုခြင်း မပြုသင့်ကြောင်း တားမြစ်လိုက်ရသည်။ ယခုအချိန်၌ တိုင်းပြည်ကြီးကို စည်းလုံးရန် အင်အားစုနေစဉ်ဖြစ်ရာ အချင်းချင်းသွေးမကွဲရန် အလွန်သတိထားအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကျန်စစ်သားက ညောင်ဦးဖီးကို ဆုံးမစကား ပြောကြားခဲ့ရသည်။

နောက်တစ်နေ့ နံနက်၌ ကျန်စစ်သားသည် ညောင်ဦးဖီး၏ စခန်းမှ ထွက်ခွာခဲ့၍ ပုပ္ပါးတောင်ခြေသို့ ခရီးနှင့်ခဲ့ပြန်သည်။

ကျန်စစ်သားသည် ညောင်ဦးဖီးအား မလိုလားအပ်သော ကိစ္စမို့ ဆုံးမတားမြစ်ခဲ့ရသော်လည်း စင်စစ် ညောင်ဦးဖီးပြောတာတွေ မှန်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း စဉ်းစားမိသည်။ မယ်တော် မိဖုရားကြီးနှင့် စောလူးမင်းသားသည် မိမိတို့အား ကဖျက်ယဖျက် လုပ်နေလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ရိပ်စားမိသည်။

“ဪ ... စောလူးမင်းသားသာ သူ့ခမည်းတော် ဘုရားကို အကူအညီ ပေးနိုင်လောက်အောင် စွမ်းအားပြည့်စုံမယ်ဆိုရင်ဖြင့် ငါ့ရဲ့ ထီးလှိုင်ဒေသမှာပဲ အေးချမ်းစွာ ပြန်နေလိုက်ချင်ပါပြီ” ဟု ကျန်စစ်သားသည် တစ်ကိုယ်တည်း ညည်းမိရှာသည်။

ဤလမ်းခရီး တစ်လျှောက်၌ ကျန်စစ်သား စဉ်းစားလာမိသည်မှာ ယခုအချိန်တွင် ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံး၍ အယူအဆဟောင်းတွေကို ပြောင်းလဲပစ်ရန် ကြံစည်ကြိုးစားနေသော အနော်ရထာဘုရင်၏ အမှုထမ်းများထဲတွင် ရှေးခေတ်ကလိုပဲ ချောင်ချောင်နေ ချောင်ချောင်စား၊ ဘာမျှ ကြိုးစားပမ်းစား စွမ်းပကားထုတ်ခြင်း မပြုပါဘဲနှင့် အရိပ်သုံးပါး နားလည်ရုံဖြင့် ကောင်းစားနေချင်သူတွေ၊ ခေါင်းတော်ညိတ် စိတ်တော်သိ၊ မင်းလိုလိုက် မင်းကြိုက်မြှောက်ပြီး စားတဲ့ ကပ်ပါးတွေ ရှိနေကြသည်။ ဤလူမျိုးတွေကား မယ်တော် မိဖုရားကြီးနှင့် စောလူးမင်းသား၏ ဘက်တော်သားတွေတည်း။

ရဲဘော်တို့ပျော်ရာ တောဟေမာ

မည်မျှပင် စိတ်ပန်းလှပန်း ဖြစ်လာခဲ့လင့်ကစား ကျန်စစ်သားသည် ပုပ္ပါးရွှေတောင် တောသာခေါင်ကို ချဉ်းကပ်မိပြီဆိုလျှင်ပဲ စိတ်ရောကိုယ်ပါ ရွှင်လန်းတက်ကြွမြဲ ဖြစ်သည့် အတိုင်း၊ ရေတံခွန်တသွင်သွင်နှင့် ဟေဝန်တစ်ခွင်တွင် ဂနိုင်စိမ့်စမ်း မြိုင်ရိပ်နန်းက ပန်းမျိုးစုံကို မြင်လိုက်ရသောအခါ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော သောကတို့သည် ရနံ့ပေါင်းစုံ

တောရိပ်မြို့မှ ထုံမွှေးကြူသည် လေနှင့်အတူ ပါသွားပေတော့၏။ ယင်းအနိုက် ကျန်စစ်သား၏ အဖော် ရဲဘက်တော် တစ်ယောက်က သီချင်းဟစ်၍ ဆိုလိုက်လေသည်။

လှရာရာ ပန်းမျိုးစုံရွှေးပါလို့၊ ဆင်ပေးချင်တဲ့ ခင်လေးရဲ့ မြည့်ကော၊ ကြိုင်လှိုင်လှိုင် သင်းပါတဲ့ မြိုင်တွင်းသေလာဗွေ။

တော၏ သာယာမှုသည် သူတို့အား မအောင့်အည်းနိုင်အောင် ဆွဲဆောင်လေသည်။ သူတို့သည် ဂနိုင်း၏ အလှအပကို ရင်သပ်ရှုမောကြသည်။ သို့သော် စစ်သည်တော် ယောက်ျားရင့်မာကြီးတွေ ဖြစ်ရကား၊ သူတို့အား ကြည်နူးညွတ်ပျောင်းအောင် ဖမ်းစားနိုင်မှုသည် တစ်ခဏသာပါ။ မြိုင်တွင်း ဝင်မိ၍ အတန်ငယ် ကြာပြီဆိုလျှင်ပင် အလှအပကို ယစ်မူးမိန်းမောမှုတွေ ကျော်လွန်ကာ ရွှင်လန်းတက်ကြွခြင်းဖြင့် တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် နောက်ပြောင်ပြောဆိုကြကုန်သည်။ တသောသောနေအောင် ရယ်မောကြကုန်သည်။ ယင်းသို့ဖြင့် သူတို့သည် ဗျတ္တ၏ တပ်စခန်းသို့ ရောက်ကြလေ၏။

ဗျတ္တ၏ လူများသည် ကျန်စစ်သားနှင့် အဖော်တစ်သိုက်ကို လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုကြသည်။ သူတို့ စီးလာခဲ့သော မြင်းများကို ဆီးကြိုယူငင်ကာ ကုံးနှီးများ ဖြုတ်၍ ချွေးသုတ်ပြီး အစာရေစာရှိရာသို့ နေသားတကျ ပို့လိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် တစ်စုတစ်စုဝေးကြီး ၃ ယောက်တစ်တွဲ၊ ၄ ယောက်တစ်တွဲဖြင့် တောအကြောင်း မြို့အကြောင်း စကားလက်ဆုံကျကြလေသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တ၏ တပ်ကို စစ်ဆေးရန်လာခြင်း ဖြစ်ပေရာ အတန်ကြာ အပန်းဖြေပြီးနောက် တပ်သားတို့အား မိမိတို့ အသုံးပြုမည့် လက်နက်ကိရိယာတို့ကို စွဲကိုင်စေကာ သက်ဆိုင်ရာ နေရာသို့ သွားပြီး အသီးသီး လေ့ကျင့်မှုကို ပြုရသည်။

ဆင်စီး၊ မြင်းစီး၊ ဓားခုတ်၊ လှဲထိုး၊ လေးပစ်၊ မြားမှုတ်၊ တောတက်၊ တောင်တက်၊ သစ်ပင်ထက်မှာ ကြိုးလွဲခုန်ကူးစသည့် စစ်သည်တော်တို့ ကျွမ်းကျင်အပ်သော အတတ်များ။

ဗျတ္တ၏ တပ်သားများသည် ကျန်စစ်သား မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း အလွန်တိုးတက်လျက်ရှိ၏။ ကျန်စစ်သားသည် ကြည့်ရှုစစ်ဆေး၍ ကျေနပ်သောအခါ တပ်သားများကို တန်းဖြုတ်၍ လွတ်လပ်စွာ နေခွင့်ပြုလိုက်လေ၏။

ထို့နောက် ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တသည် မိမိတို့ လေ့ကျင့်ရေးတပ်ကိစ္စ အဖြာဖြာတို့ကို နှစ်ယောက်သား ဆွေးနွေးကြရာမှ ကျန်စစ်သားက တောတွင်းမှာသာနေသော မယ်ဝဏ္ဏအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဗျတ္တကို စသည်။

“ကိုယ့်လူက ကိုယ့်လူတို့တိုင်းပြည်မှာ မယားကို အိမ်တွင်းပုန်းထားတဲ့ သဘောမျိုး၊ ဒီမှာ မယ်ဝဏ္ဏကို တောတွင်းပုန်းထားတာလားကွယ့်” ဟု ဆိုရာ ဗျတ္တမှာ ရယ်မော၍ နေသည်။ ဗျတ္တသည် ဗမာပြည်မှာ တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ဖြင့် မိန်းမတွေ အခွင့်အရေးရပုံ၊ လွတ်လပ်ပုံတို့ကို စကားစပ်မိရာမှ သူတို့ ပြည်ကအိမ်ထောင်ရေးအကြောင်း ပြောပြဖူးသည်။

ဗျတ္တသည် ကျန်စစ်သားလို လူက သူ့အား ဤသို့ ရွတ်နောက်သည်ကို အလွန် ဝမ်းသာစွာဖြင့် ...

“မဟုတ်ပါဘူးဆရာ၊ မယ်ဝဏ္ဏဟာ ဘယ်လိုမှ လူတောသူတောထဲ တွဲခေါ်လို့ မရဘူး၊ အကြောက်အကန် ငြင်းတာပဲ၊ သူ့သားကလေးတွေတောင်မှ ဘုရင့် ဘုန်းတော်ရိပ်ကို ခိုလှုံရမယ်ဆိုလို့ လွတ်တာတဲ့။ ဒါတောင် အချိန်မှန်မှန် ပြန်လာမှ “မင်း ... သူတို့ ပြန်မလာရင် သူတို့ရှိရာကို မင်းလိုက်မှာလား” ဆိုတော့ “မလိုက်နိုင်ပါဘူး၊ ရင်ကွဲနာကျ သေမှာပါပဲ” လို့ ပြန်ပြောတယ် ဆရာရဲ့။”

ရွှေဖျင်းညီနောင်သည် နန်းတော်မှ ရက်အားယူ၍ မိခင်ရှိရာ တောတွင်းသို့ မကြာခဏ ပြန်လာလေ့ရှိကြသည်။ ဤသို့ ဗျတ္တက သူ့သားကလေးများ အကြောင်း ပြောပြလိုက်သောအခါ ကျန်စစ်သား၏ မျက်နှာသည် ရုတ်ခြည်းတည်၍ သွားပြီးနောက်...

“ဒီမှာ ဗျတ္တ၊ မင်းသားကလေးတွေကို ဒီမှာခေါ်ပြီး ယောက်ျားတို့ တတ်အပ်တဲ့ အတတ်ပညာကို သင်ကြားပေးဖို့ ကောင်းပြီ”

*

မယ်တော်မိဖုရားကြီး၏ သြဇာ

ဗျတ္တလည်း တွေဝေသွားပြီးနောက်

“မှန်ပါတယ် ဆရာ၊ ဒါပေမဲ့ မယ်တော် မိဖုရားကြီးက ကျွန်တော့်သားလေးတွေ ဒီခေါ်ယူဖို့ ခွင့်ပြုမယ် မဟုတ်ဘူး၊ အရင်တစ်ခေါက် ကျွန်တော်သွားတုန်းက “မင်းသားကလေးတွေကို မြေးတော် စောလူးမင်းသားဆီမှာပဲ အမြဲထားရမယ်” လို့ မိန့်တော်မူတယ်”

ကျန်စစ်သားက စိတ်ပျက်သော အမူအရာဖြင့် ...

“အဲဒီမှာသာ ကြာရှည်နေရရင်တော့ စောလူးမင်းသားနဲ့အတူ လူပေါ်ကြော့လေးတွေ ဖြစ်နေတော့မှာပဲ၊ မြင်းစီး၊ ဓားခုတ်၊ လှံထိုးလောက်တောင်မှ ကျွမ်းကျင်အောင် တတ်တော့မယ် မဟုတ်ဘူး”

ကျန်စစ်သား၏စကား မှန်ကန်လှပါသည်။ ဗျတ္တလို စွန့်စားခြင်း မက်မောသော ယောက်ျားသည် အဘယ်လျှင် သူ့ရင်သွေးများအား လူညံ့လူပျောက်လေးတွေ ဖြစ်စေချင်အံ့နည်း။ သို့သော် မယ်တော် မိဖုရားကြီး၏ အမိန့်ဩဇာကို မလွန်ဆန်ဝံ့ကြောင်း ဗျတ္တက ပြောသောအခါ ကျန်စစ်သားက ...

“တကယ်တော့ တို့ဟာ ဘုရင့်အမိန့်မှတစ်ပါး တခြားဘယ်သူ့ ဩဇာကိုမှ နာခံဖို့ မဟုတ်ဘူး” ဟု ပြောပြီးနောက် ဗျတ္တစိတ်သက်သာရာ ရစိမ့်သောငှာ “အေးလေ... မင်းသားလေးတွေလည်း ငယ်ပါသေးတယ်၊ အချိန်ရှိပါသေးတယ်၊ ဘုရင်ကိုယ်တိုင်လည်း သူ့သားတော် ဇောလူးကို ယောက်ျားပီပီ လှေကျင့်သင်ကြားဖို့ မယ်တော် မိဖုရားကြီး စက်ကွင်းက လွတ်စေချင်နေတာပဲ ...”

“ဒီနေရာမှာ မင်းကြီးဟာ မပြတ်သားဘူးနော်၊ သူ့ မယ်တော် မိဖုရားကြီးအလိုကို လိုက်လွန်းတယ်”

ဇောလူးမင်းသားအတွက် သူ့သားများပါ အဆစ်ပါနေရသဖြင့် ဗျတ္တက ခံပြင်းစွာ ဝေဖန်မိရာ ကျန်စစ်သားက ဦးခေါင်းကို ယမ်း၍ ...

“တို့ ဘုရင်ကို ဒီလို မစွပ်စွဲနဲ့ကွယ်။ ဘုရင်ဟာ သူ့မယ်တော်ရဲ့ ဆန္ဒကို တတ်နိုင်သမျှ လိုက်လျောရမယ်။ မယ်တော်ကို စိတ်မချမ်းမသာ မဖြစ်စေချင်ဘူး၊ ဘုရင်မှာ မယ်တော် မိဖုရားကြီးကို နှစ်သိမ့်ရမယ့် အကြောင်းက ရှိနေတယ်။ တိုင်းပြည်ရေးရာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မယ်တော် မိဖုရားအလိုနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့ ကိစ္စကြီးကို တို့ ဘုရင်ဟာ မလွှဲမရှောင်သာ ပြုလုပ်ခဲ့ရတယ် မဟုတ်လား။”

နော်ရထာဘုရင်၏ ယခင်က အကြောင်းများကို သိခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဗျတ္တသဘောပေါက် နားလည်သွားလေသည်။ သူတို့နှစ်ယောက်သည် နောက်ထပ် ဘုရင်နှင့် မယ်တော် မိဖုရားကြီးအကြောင်း ပတ်သက်၍ ဘာမှ မပြောကြတော့ဘဲ ၎င်းတို့၏ တာဝန်လေ့ကျင့်ရေး တပ်များအတွက်သာ ဆွေးနွေးကြတော့၏။

*

လူမစွမ်း၍ နတ်အားကိုး

ကျန်စစ်သားသည် ပုပွားတောင်မှ ပြန်ခဲ့သောအခါတွင် ညောင်ဦးမီးက သူ့အား ပြောလိုက်သော စကားများ မှန်မမှန်ကို စုံစမ်းသည်။ မှန်ရုံမက ဆိုးရွားသော အခြေသို့ ပင် ရောက်နေကြောင်း သိရှိရသည်။ မယ်တော် မိဖုရားကြီး၏ ဘက်တော်သားများသည်

ဘုရင်နှင့် ကျန်စစ်သားတို့ ဖွဲ့စည်းသော တပ်မှလူများကို သူတို့ဘက်သို့ ပါအောင် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် သွေးဆောင်နေကြသည်။

ကျန်စစ်သားက စုံစမ်းခိုင်းခြင်းဖြင့် စိတ်မချမ်းသာစွာနှင့် ကြားသိရသည်များမှာ...

နတ်ထိန်း၊ နတ်နေ၊ နတ်ဝင်သည်၊ နတ်ကတော်တို့သည် ယခုနေရာကောင်းများကို ရနေကြသည်။ မိဖုရားကြီး၏ ဘက်တော်သား အရာရှိကြီးများနှင့် ပေါင်းသင်းနေမိကြလေပြီ။ များစွာသော ရေသာခို၍ အချောင်ကောင်းစားလိုသော မျိုးကြီးမတ်ရာတို့သည် ရာထူးတည်မြဲရန် တိုးတက်ရန်အတွက် နတ်များကို ကိုးကွယ်၍ နတ်ထိန်း၊ နတ်နေတို့ကို ဆည်းကပ်ကြသည်။ ဆရာတင်ကြသည်။ နတ်များ အမ အစကို တောင်းခံနေကြသည်။

နန်းတော်ထဲတွင် ခေတ်မမီတော့၍ ဘုရင်က အသုံးမချဘဲထားသော အချို့ရှေးအမှုထမ်းဟောင်းကြီးများရှိရာ ၎င်းတို့သည် နောင်ရေး မျှော်၍ ထီးဆက်နန်းလျာအဖြစ်နှင့် စောလူးမင်းသားကို ရှေ့တင်ထားသော မယ်တော်မိဖုရားကြီး ဘက်တော်သားများ အဖြစ်သို့ အလိုအလျောက် ရောက်ရှိကုန်ကြသည်။

ဘုရင်နှော်ရထားက ယခင်က မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ကို မလိုက်။ မည်သည့် အမျိုးအနွယ်ဖြစ်စေ၊ ယခု လက်ငင်းဒိဋ္ဌ ကိုယ်စွမ်းကို ပြနိုင်မှသာ ထိုက်တန်သော အမှုတော်ကို ထမ်းရွက်စေမည်ဟု ကြေညာလိုက်ကတည်းက ယခင်က နီးစပ်ရာ မင်းမိဖုရားကို မြောက်ပင်၍ ကပ်ပါးရပ်ပါးဖြင့် ကြီးပွားခဲ့သော လူတန်းစားတို့မှာ မယ်တော် မိဖုရားကြီး၏ အဖွဲ့သို့သာ ရောက်ရှိသွားကြပါတော့သည်။

အထက်ပါ ဘုရင်၏ မိန့်ကြားချက်ကို အချို့သည် သဘောကျနှစ်ခြိုက်ကြ၍ အချောင်သမားဖြစ်ရမှာကို ရှက်ကြကုန်သည်။ အချို့မူ ရှက်ရမှန်းမသိ၊ ဘယ်နည်းနဲ့ဖြစ်ဖြစ် ကောင်းတာသာ ပဓာနသဘောထားကာ အလွယ်နည်းနှင့် ရာထူးဌာနန္တရ ရှိကြသော မယ်တော် မိဖုရားကြီးနှင့် စောလူးမင်းသားဘက်သို့ လိုက်ကြကုန်သည်။

ထိုလူမျိုးသည် ဘာမျှ ပင်ပန်းကြီးစွာ လေ့ကျင့် ကြိုးပမ်းခြင်း မပြုရပါဘဲနှင့် စစ်ဝတ်စုံလှလှကြီးဝတ်၊ မြင်းချောချောကြီး စီးနေကြသည်ကို မြင်ကြရသောအခါ မိမိတို့ တပ်ဖွဲ့မှ အလွန်စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်သော သူများပင်လျှင် ၎င်းတို့ကို အားကျသလို ဖြစ်လာကြပါသည်။ တို့မှာ ပင်ပန်းရသလောက် အကျိုးခံစားမှုမရပါကလားဟု အောက်မေ့လာကြပါသည်။

အထက်ပါသတင်းကို သိရှိရသောအခါ ကျန်စစ်သားစိတ်ထဲ၌ ဆင်ခြင်မိသည်မှာ “အင်း ... ဘယ်ခေတ်ဘယ်အခါမဆို အချောင်သမားနှင့် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးသော

လူတန်းစား နှစ်ရပ် ရှိနေတော့တာပဲ။ ဒါလည်း ... ဘယ်လူတန်းစား ဖြစ်မယ်ဆိုတာ မိမိကိုယ်မိမိ ရွေးချယ်မှုပေါ့လေ။ လူဟာ ကိုယ့်တန်ဖိုးကိုယ်ပြုကြတာပဲ။ လူတော် လူကောင်းတစ်ယောက်ဟာ 'သင် အချောင် ကောင်းစားသူ ဖြစ်ချင်သလား' အမေးခံရရင် စက်ဆုပ်စွာ ငြင်းဆိုမှာပဲ" ထို့ပြင် "အချောင်သမားတို့မည်သည်မှာ ကိုယ်စွမ်းကိုယ်စ မရှိသူ၊ သူများ အားကိုးတတ်သူ၊ ရေသာခိုတတ်သူ၊ သာရာစီးတတ်သူ၊ အရှက်နည်းသူ၊ သူရဲဘောကြောင်သူများသာ ဖြစ်ကြလေရာ ကြံကြံခံနိုင်သော စွမ်းရည်သတ္တိမရှိမူ၍ အညံ့ ခံရန်၊ သစ္စာဖောက်ရန် ဝန်လေးကြသူများ မဟုတ်ပေ" ဟု ကျန်စစ်သားမှတ်ချက်ချမိ၏။ စင်စစ်လည်း သင်တို့သည် ရေရှည်မတည် "ခွေးရူးကောင်းစား တစ်မွန်းတည့်" လူစားမျိုး သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ကျန်စစ်သားသည် ဖော်ပြပါ အကြောင်းခြင်းရာများကို ကြားသိပြီးနောက် ဘုရင် နှင့် တွေ့ဆုံနှိုးနှောရန် အချိန်မဖင့်ပေ။ ယခုအချိန်၌ နတ်ထိန်း နတ်နေများ၊ နတ်ဆရာ၊ ဗေဒင်ဆရာများ၊ ယာယီယတြာ ဂါထာမန္တန်စီရင်တတ်သူများ ခေတ်စားနေကြောင်း၊ ၎င်းတို့ ၏ အန္တရာယ်သည် မသေးငယ်ကြောင်း၊ ယုံတတ်သူ ယုံလွယ်သူများကို အမဲဖမ်းလျက် ရှိလေသည်။ သူတို့သည် ရေသာခိုလိုသော အချောင်ကောင်းစားလိုသော အမှုထမ်းအရာ ထမ်းများနှင့် မျိုးကြီးမတ်ရာတို့ နယ်ပယ်အထိပင် တွင်ကျယ်နေကြောင်း အနော်ရထာကို လျှောက်ကြားသည်။ ထိုကိစ္စ၌ ဘုရင်စိတ်မကောင်းမှာ စိုး၍ မယ်တော်မိဖုရားကြီးနှင့် သားတော် စောလူးမင်းသားကို စကားထဲ မပါအောင် အထူးသတိထား၍ ပြောရသည်။ သို့ရာတွင် ကျန်စစ်သား၏ စိတ်ထဲမှာ "ဪ... သင်းတို့လုပ်ပုံကို ဘုရင် ဘယ်လောက် ကြာများ မသိဘဲ နေနိုင်ပါလိမ့်မလဲ" ဟု မချမ်းမြေ့စွာနှင့် စဉ်းစားမိသည်။

*

တရားစစ်ရာသူ

ကျန်စစ်သား၏ စကားကို ကြားနာပြီးလျှင် အနော်ရထာက ...
 "တို့များဟာ ပြည်သူလူထုကို ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းအနေဖြင့် တိုးတက်ရာ တိုးတက် ကြောင်း စီမံဆောင်ရွက်ပေးရုံနဲ့ တို့လိုချင်တဲ့ အခြေကို မရောက်နိုင်သေးဘူး၊ စိတ်၏ သဘောတရား တိုးတက်ဖို့ လိုသေးတယ်။ ပြည်သူလူထုကို မှန်ကန်သော အသိတရား တစ်ခု ရှာဖွေပေးရမယ်။ အဲသည့် အသိဉာဏ်သစ် တရားစစ်ရမှ အဟောင်းကို ပထုတ်ဖို့ လွယ်မယ်။ ဘယ်လို အသိတရားလည်းဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ အားကိုးတဲ့ စိတ်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှု၊ မိမိအမှု မိမိသာ ပြုရမယ်ဆိုတဲ့ မှန်ကန်သော သဘောထား၊ အဲလို အသိတရားမျိုးကို ခိုင်လုံသော အကြောင်းနဲ့ လူထုကို မျက်စိဖွင့်ပေးနိုင်တဲ့ ဝါဒ သစ်တစ်ခုပဲကွယ်။ အဲဒါရမှ တို့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ အောင်မြင်မှာပဲ။ ပြည်သူလူထုဟာ မှန်ကန်သော ခိုကိုးရာရပြီး စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ ရကြမှာပဲ”

ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာဘုရင်က သူ့အား ဤသို့ ယုံကြည်ရင်းနှီးစွာဖြင့် ရင်ထဲရှိသမျှ ဖွင့်ဟပြောကြားနေသည်ကို ဂုဏ်ယူမိပါသည်။

“ဒီမှာ ကျန်စစ်သား တို့ဟာ အမှန်တရားတစ်ခုကိုတော့ ရှာရလိမ့်မယ်။ ခုအခြေမှာ ဆိုရင် တို့မှာ တိုင်းပြည်တစ်ခုမှာ ရှိအပ်တဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းအနေအားဖြင့် ကောင်းစွာ လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုတွေ၊ လက်နက်အင်အား၊ လူအင်အားတွေ၊ ဆင်မြင်းနဲ့ စားနပ်ရိက္ခာ တွေ မြောက်မြားစွာ ရှိနေပါပြီ။ သို့သော် ဒီရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းလောက်နဲ့ တို့များရဲ့ ရည်ရွယ်ချက် ဟာ မပြည့်စုံသေးဘူး။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စိတ်၏ မှန်ကန်သော သဘောတရား အယူဝါဒ သစ်တစ်ခုကို ရှာဖွေပြီး တို့တိုင်းပြည်ကို တည်ဆောက်ရလိမ့်မယ်”

ဘုရင်နော်ရထာ၏ ဂျာနယ်

အခန်း | ၇ |

ဓမ္မသစ်တရားစစ်ကို ရှာဖွေရမည်ဖြစ်ကြောင်း အနော်ရထာက ပြောကြားစဉ်၌ ကျန်စစ်သားသည် ကောင်းစွာ နားမလည်ရှာချေ။ ဘုရင့်ရှေ့မှာတွေ့ဝေပြီး မငိုက်မျဉ်းရန်ပင် သူ့အတော်သတိထားနေရသည်။ ယင်းကို အနော်ရထာ သိပါ၏။ ဪ ... သူ့ အသက်အရွယ် ငယ်ပေသေးသကဲ့သို့ နှလုံးပြုတော်မူသည်။

အနော်ရထာသည် မိမိကိုယ်တော်တိုင်အတွက် လည်းကောင်း၊ တိုင်းသူပြည်သားအားလုံးတို့အတွက် လည်းကောင်း၊ သူ၏ စိတ်ဝယ် လိုအပ်နေပြီဟု ထင်မြင်သော တရားစစ်ဓမ္မသစ်ကို ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်း ရှာဖွေလေပြီ။

ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံး၍ အတွေးသစ်၊ အမြင်သစ်၊ ဓမ္မစစ်ဖြင့် နိုင်ငံတော်ကြီးကို ပြုပြင်မည့် ဘုရင် အနော်ရထာသည် အချို့အချို့သော အခြားအခြားသော ရှေးမင်းများလို များမတ်ဗိုလ်ခြေတို့ ခစားစေကာ 'မင်းကြီးများ လျှောက်တင်စမ်း'၊ 'ဘုန်းတော်ကြောင့် မှန်ပါဘုရား' တို့နှင့်သာ ကိစ္စပြီးနေသည်မဟုတ်။ အချိန်ရသမျှ လူထုထံသို့ဆင်း၍ လေ့လာသည်။ လူထု၏ လက်ရှိအခြေကို သုံးသပ်သည်။ လူထု၏ အတွေးအခေါ်အယူအဆကို စူးစမ်းသည်။ တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်သူ၏ အပေါ်၌ မည်သို့ သဘောထားသနည်း၊ ဂရုပြုရသည်။

အနော်ရထာသည် ငလုံးလက်ဖယ်၏ လယ်ယာစခန်းသို့ မကြာခဏရောက်သည်။ ထိုအချိန်မှာ ကျန်စစ်သား အမှူးပြု ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် လယ်ယာလုပ်သားတို့

သည် ငလုံးလက်ဖယ်၏ အစီအမံအောက်တွင် များစွာ တိုးတက်လျက် ရှိကြလေပြီ။ လိုအပ်သည့် နေရာတို့တွင် ဆည်များ တူးမြောင်းများ ဖောက်လုပ်ကြခြင်းဖြင့် အချို့နေရာ တို့တွင် တစ်နှစ်လျှင် တစ်သီးသာမက နှစ်သီး သုံးသီးစားရသော အခြေသို့ပင် ရောက် နေကြပြီ။ ဤကား စားနပ်ရိက္ခာ စီးပွားရေး လုပ်အား တိုးတက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် စိတ်၏ သဘောတရားကား မပြောင်းလဲသေးပေ။ နတ်များ ကိုးကွယ်မြဲ၊ ယုံကြည်မြဲပင်။

တစ်နေ့သောအခါ အနော်ရထာ ငလုံး၏ လယ်ယာခင်းသို့ ရောက်သွားသည်၌ ငလုံးကိုယ်တိုင် ကြီးမှူးလျက် ဆိုင်းဗုံမောင်းသံ တညညနှင့် ငှက်ပျောဖီး ဆိုင်၊ အုန်းသီး ခိုင်တွေ ဝေဝေလှိုင်၍ နတ်ကန္တာပွဲကြီး ကျင်းပနေသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဘုရင်အတော် အံ့အားသင့်သွားသည်။ ဘုရင်နှင့် စတင်တွေ့စဉ်က ငလုံးအား လူများက နတ်ကိုပ၊ သရန် ငြင်းဆန်မှုကြောင့် ရိုက်နှက်သတ်ပုတ်ကြသည် မဟုတ်ပါလော။ အနော်ရထာသည် ပြန်လည် စဉ်းစားမိ၍ ငလုံးလက်ဖယ်အား ...

“ဟေ့ ... ငလုံးရ။ မင်းကတော့ နတ်တွေကို မယုံကြည်ဘူးလို့ အောက်မေ့ပါတယ် ကွယ်”

ငလုံးက ပြုံး၍ ...

“မှန်ပါတယ် အရှင်၊ အခုကန္တာပွဲကျင်းပနေတာကတော့ ကျွန်တော်မျိုး ယုံတာ မယုံတာနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ အိမ်ရှင်မ၊ ကျေနပ်မှု အိမ်ထောင့်တာဝန် တစ်ရပ်အနေနဲ့ ဆောင် ရွက် ရတာပါ”

ဘုရင်ကလည်း ပြုံးတော်မူ၍ ...

“အင်း ... အိမ်ထောင့်တာဝန် ဆောင်ရွက်ရတယ်ဆိုတော့ ကောင်းတာပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီနတ်ကန္တာပွဲ ကျင်းပခြင်းအားဖြင့် မင်းက ဘယ်လို အကျိုးများရမှာလဲ”

ငလုံးက ရယ်ကျဲကျဲဖြင့် “ရပါတယ်အရှင်” ဆိုပြီး ဝါးမြစ်ဆုံဆေးတံတစ်ချောင်းကို ဆေးထည့်၍ အနော်ရထာအား ပေးကာ နတ်ကန္တာအတွက် မုန့်ဆီကြော်၊ မုန့်ဖက်ထုပ် တို့ဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေသော မိန်းမအုပ်စုကို သူ မျက်ရိပ်ပြလိုက်ပြီးနောက် “လာပါအရှင်၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ သူတို့နဲ့ ခပ်ဝေးဝေးသွားပြီး အေးအေးဆေးဆေး စကားပြောရင်း စားကြ သောက်ကြရအောင်ပါ”

နှစ်ယောက်သား လျှောက်ခွဲကြ၍ ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ အရိပ်အာဝါသကောင်းလှသော မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက် ဝါးကွပ်ပျစ်ပေါ်တွင် ထိုင်မိကြသောအခါ ငလုံးလက်ဖယ်က “ကျွန်တော်မျိုးက နတ်မယုံကြည်ပေမယ့် ယုံကြည်တဲ့ လူတွေဆီက အမြတ်ထုတ်တဲ့

နည်းကို တွေ့ထားပြီး။ ဒါဟာ သူတို့လည်း သဘောကျ၊ ကိုယ်လည်း အကျိုးရှိ၊ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကျေနပ်မှုဖြစ်တဲ့ ကိစ္စကို လုပ်သင့်တယ် မဟုတ်လား အရှင်”

ထိုစဉ် စကားပြောသံများနှင့် ခြေသံများ ကြားရကာ အမျိုးသမီး ၃-၄ ယောက် သည် လင်ပန်းများ၊ ပန်းကန်များ၊ မြူအိုးများနှင့် ကြက်သားကြော်၊ ငါးကြော်၊ အမဲကြော်၊ ထန်းရည်တို့ကို ယူလာကြလေသည်။ အနော်ရထာနှင့် ငလုံးတို့၏ ရှေ့တွင် ရိုသေစွာ ချဉ်းကပ်ကြ၍ ယူလာခဲ့သော ပစ္စည်းများကို ကွပ်ပျစ်ပေါ်မှာ နေသားတကျထားပြီး ပြန်သွားကြသည်။ သူတို့ မကြားနိုင်လောက်သောအခါ ငလုံးလက်ဖယ်က ...

“ဒါဟာ နတ်ကနူးပွဲကျင်းပလို့ ကျွန်တော်မျိုးရတဲ့ အကျိုးကျေးဇူးပေါ့၊ ရိုးရိုး အခါမျိုးဆိုရင် အိမ်ကမိန်းမသူတွေဟာ ဘယ်မှာ ဒီလိုကျကျနန အကြော်အလှော်တွေနဲ့ ထန်းရည်သောက်ဖို့ ပြုစုကြလိမ့်မလဲ၊ ဝေးပါသေးရဲ့၊ အခုမှ သူတို့ကိုးကွယ်တဲ့ နတ်နဲ့ အတူ ကျွန်တော်မျိုးကို သူတို့ အိမ်ဦးနတ်ရယ်လို့ရောပြီး သဒ္ဒါကြည်ဖြူကြတာကလား၊ ဟား ... ဟား ... ဟား ...”

ငလုံးလက်ဖယ်သည် အားရပါးရ ရယ်မောလျက် အမြှုပ်တွေ ခေါင်းပေါင်းဝေ နေသော မြူအိုးထဲမှ ထန်းရည်ကို အုန်းမှုတ်ခွက်နှင့် အပြည့်ခပ်ကာ အနော်ရထာကိုပေး၍ သူကလည်း တစ်ခွက် အားရပါးရ မော့ချလိုက်သည်။ ပြီးလျှင် နှုတ်ခမ်းမှ ထန်းရည်တို့ကို သုတ်လျက် ကြက်ရင်အုပ်ကြော်တစ်ခုကို နော်ရထာသို့ပေးကာ သူလည်း ကြက်ပေါင်ကြော် တစ်ခုကို မြို့ရင်း...

“နတ်ကို ယုံကြည်ကြတဲ့လူတွေ၊ အထူးသဖြင့် မိန်းမတွေပေါ့။ သူတို့ဟာ ဒီလို ပွဲကြီးကနူးကြီးနဲ့ အားရပါးရ ပူဇော်ပသပြီးပြီဆိုရင် လယ်ယာတွေမှာ ပိုးမွှားအန္တရာယ် မရှိ၊ ခြေခင်းလက်ခင်း ကင်းပြီး မိုးလေဝသ မှန်ကန်တော့မယ်လို့ ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ လုပ်အားအပြည့် ပေးကြတော့ ကောက်ပဲသီးနှံ ကောင်းကောင်းထွက်တော့တာပေါ့။ သူတို့ ယုံကြည်နေတာကို ဘယ်လိုမှ မယုံကြည်ပါနဲ့လို့ဖြင့် တားမရဘူး။ မိရိုးဖလာ အစွဲကလား။ သည်တော့ သူတို့ယုံကြည်မှုကို အကျိုးရှိတဲ့ဘက်ရောက်အောင် လွဲပြီး အသုံးပြုရတော့ တာပဲ”

အနော်ရထာသည် သူ့လက်ထဲရှိ အုန်းမှုတ်ခွက်ထဲ၌ ပုစွန်ဆိတ်ခုန်ခုန်နေသော ထန်းရည်မြှုပ်ကလေးတွေကို စိုက်ကြည့်လျက် ငလုံးလက်ဖယ် ပြောကြားနေသည်တို့ကို ဆိတ်ငြိမ်စွာ နားထောင်နေပြီးနောက် ...

“ဒီလိုဆိုရင် မသိနားမလည်တဲ့ လူရိုးလူကောင်းတွေဟာ နတ်တွေကို ပူဇော်ပသ

ရတုန်းပေါ့၊ နတ်ထိန်း၊ နတ်နေ၊ နတ်ဝင်သည်တွေရဲ့ လှည့်စားတာကို ခံရတုန်းပေါ့။ နတ် မကြိုက်ရင် မိုးခေါင်မယ်၊ ပိုးကျမယ် ဆိုတာတွေကို ယုံကြည်နေတုန်းပေါ့”

    “ငလုံးသည်သူ့လက်ထဲမှ ကြက်သားကို အားရပါးရ ဝါးစားလိုက်ပြီး ...

    “မှန်ပါတယ်၊ ဒီအစွဲတွေကတော့ ရှိနေကြတုန်းပါပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ဟိုအရင်တုန်းက လောက်တော့ဖြင့် မဟုတ်တော့ပါဘူး၊ ဒါကတော့ ကျန်စစ်သားရဲ့ ကျေးဇူးပါဘဲ။ သူ ဝါဒတစ်ခု ဖြန့်ခွဲပါတယ်။ ဘာလဲလို့ဆိုရင် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တဲ့ ရှင်ဘုရင်ဟာ လောကသမုတိနတ်၊ နတ်တကု နတ်ထဲမှာ သူဟာ အကြီးဆုံးဘဲ။ တာဝတိံသာက သိကြားမင်းကတောင် အရိန္ဒမာလုံဆက်ရတယ်”

    အနော်ရထာဘုရင်က ပြုံးတော်မူသည်။

    ငလုံးလက်ဖယ်က ဆက်လက်၍

    “ဒါကြောင့် ဒီလောက သမုတိနတ်ရှိနေရင်ဖြင့် သည့်ပြင် နတ်တွေ အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်စရာမရှိတော့ဘူးလို့ သက်သေအခိုင်အမာ ပြပါတယ်”

    “အောင်မယ် ဘယ်လိုများ ပြတုန်း” ဟု အနော်ရထာက စိတ်ဝင်စားစွာ မေးတော် မူသည်။ ငလုံးသည် အနော်ရထာအား ထန်းရည် နောက်တစ်ခွက် ခပ်ပေးပြန်ကာ ...

    “သည်လိုပါ အရှင်၊ ဘုရင်ရဲ့ အမိန့်အတိုင်း လိုအပ်တဲ့နေရာတွေမှာ ဆည်မြောင်း သွယ်၊ တူးမြောင်းဖောက်၊ ဒီလိုဆိုရင် မိုးခေါင်တဲ့ အန္တရာယ်ရော ခြောက်သွေ့လို့ လယ်ယာ ပိုးကျတဲ့ အန္တရာယ်ရော ကင်းရမယ်လို့ ... အဟီး ... ဟီး ... ဟီး” ငလုံးက သူ့ဟာသူ ပြောရင်း သဘောကျစွာ ရယ်မော၍ “အဲသည်လိုဆိုတဲ့အတိုင်းကလည်း မှန်နေတာကိုး အရှင်ရဲ့”

    ဘုရင်က ပြုံးတော်မူပြန်သည်။ ငလုံးက တစ်ခွက်မော့လိုက်ပြန်ပြီး ဆက်လက်၍...

    “ဒါကြောင့်အခုနတ်ကနွားပွဲတွေ ပူဇော်ပသရာမှာတောင် ကျွန်တော်မျိုးတို့က နတ်များဟာ အရှင်ဘုရားရဲ့ လက်အောက်ငယ်သားများ ဖြစ်ကြတဲ့အတွက် အရှင်ဘုရားနဲ့ ပတ်သက်တယ်လို့ ယူဆကြရပါတယ်”

    ယင်း၌ကား အနော်ရထာဘုရင်သည် ရယ်မောတော်မူ၍ ...

    “ဟဲ့ ... ဟဲ့ ... ကိုရွှေလုံးရဲ့၊ ငါ့ပဲဆွဲထည့်နေပြန် ပြီကော၊ မင်းခုနပြောတော့ ဒီလိုပူဇော်ပသရာမှာ မင်းက ထန်းရည်နဲ့ အမဲသား ငါး အကြော်အလှော်ကောင်းကောင်း သောက်စားရလို့ဆို”

    “ဒါကလည်း တစ်ဌာနပေါ့ ဘုရား၊ ဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်လေ ဒီလို နတ်ကိုပူဇော်ပသ

မှုနဲ့ လူတွေဟာ အကျိုးမယုတ်ကြဘူးဆိုရင်ဖြင့် သူတို့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်တာ ကိုးကွယ်ကြ ပါစေပေါ့။ လိုက်လျောညီထွေ ကြည့်နေလိုက်ရုံပေါ့။”

သို့သော် အနော်ရထာသည် တည်ကြည်သော မျက်နှာထားဖြင့် ဦးခေါင်းကို လေးလေးယမ်းကာ ...

“ဒီလိုမဟုတ်ဘူး ငလုံး၊ လူတွေကို မှန်ကန်တဲ့ နည်းလမ်းပြရမယ်။ သူတို့ရဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အယူသီးမှုတွေကို ပယ်ဖျက်ဖို့က မှန်ကန်တဲ့ ဓမ္မစစ်ကို ရှာဖွေပေးရမယ်။ အဟောင်းပစ်ဖို့ အသစ်အစားထိုးပေးရမယ်။ ဒါနဲ့ ငလုံး မင်း ‘ဗုဒ္ဓ’ ဆိုတာသိသလား၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဝါဒကို ကြားနာဖူးသလား။”

ငလုံးက လွယ်ကူစွာပင် ...

“ဟာ ... သိတာပေါ့၊ ကျွန်တော်မျိုးတို့ မိဘတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေပဲ။ ဗောဓိ သတ္တ ဘုရားအလောင်းပုံတော်နဲ့ နတ်ရုပ်ထုတွေကို ရှိခိုးပူဇော်ဖို့ မိဘများက ကျွန်တော် မျိုးတို့ကို သင်ကြားပေးခဲ့တာပဲ အရှင်၊ ဒါနဲ့ ငယ်စဉ်ကတော့ ကျွန်တော်မျိုးလည်း အဟုတ် ကြီးထင်ခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အခုစဉ်းစားနိုင်တဲ့ အရွယ်ကျတော့ ဒီဗောဓိသတ္တရုပ်ပုံနဲ့ နတ်ရုပ်ထုတွေ ရှိခိုးဦးချ ပူဇော်ပသရတာဟာ ဘာမှ အဓိပ္ပာယ်ရှာမရသလို ဖြစ်လာတယ်။”

အနော်ရထာသည် လူတို့၏ လုပ်အားဖြင့် လုပ်ထားသော လယ်ကွင်းပြင်ကြီးကို တွေ့ဝေကြည့်ရှုနေရာမှ “အေး ... ဟုတ်တယ်၊ ငါလည်း အဲသည်လိုပေါ့၊ ငါ့ဓမ္မည်းတော် ဘုရားဟာ သူ့ကိုယ်သူ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုပြီး ရုပ်တော်မူ ရုပ်ပွားတော်ကြီး တစ်ဆူ တည်ထား ကိုးကွယ်တယ်။ နောင်ဘဝအတွက်ဆိုပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုကြတယ်။ ဒီလို ကုသိုလ် ကောင်းမှုဖြုတ် နောင်ဘဝမှာ အပါယ်မကျဘူး။ နတ်ပြည်ကို ရောက်နိုင်တယ်။ လူငြု့ဖြစ် ရင်လည်း အခုဘဝထက် သာရမယ် ဆိုတယ်။ ကဲ ... သူတို့ဟာ နောင်ဘဝအတွက် ချည်းပဲ၊ ခုဘဝမှာ သည်ထက်တိုးတက်အောင် ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာမှုရအောင် ဘယ်လို လုပ်ရမယ်၊ ဘယ်လို ကျင့်ကြံရမယ်၊ ဘယ်လို လိုက်နာရမယ်၊ ဘယ်လို အားထုတ်ရမယ် ဆိုတဲ့ နည်းပေးလမ်းပြ တစ်ခုမှ မရှိဘူး။ သူတို့ဟာ တစ်ခါလာ နောင်ဘဝ ... နောင်ဘဝ... နောင်ဘဝ၊ သည်ဘဝအတွက်ပဲ ဘာမှမရှိတော့ဘူးတဲ့လား၊ ကဲ ... သူတို့ပြောတဲ့ နောင်ဘဝ တစ်ခု ရောက်ပြန်ပါပြီတဲ့။ အဲသည်တော့လည်း နောင်ဘဝအတွက်ပဲတဲ့လား၊ သည်လို ဆိုရင် နောင်ဘဝ၏ နောင်ဘဝအတွက်၊ နောင်ဘဝ၏ နောင်ဘဝအတွက်၊ ကဲ ... ဘယ်မှာ ဘဝတွေ ဆုံးတော့မှာတုန်း။”

ထိုစဉ်၌ အနော်ရထာတစ်ယောက်တည်း ပြောဆိုနေပုံမှာ ငလုံးလက်ဖယ်ကိုထက်

မမြင်ရသော ကယ်တင်ရှင်တစ်ဦးအား တမ်းတတိုင်တည်နေသည်နှင့် တူလှပေတော့သည်။ ယင်းအချိန်မှာ ငလုံးကား ဆေးတံကြီးခဲကာ ယစ်ရွှေရည် စည်းစိမ်တွင် မိန်းမောနေလေပြီ။ ဘုရင့်စကားကို ကြားသော်လည်း နားလည်း မလည် ဘာပြန်ပြောရမှန်းလည်း မသိ။ ထိုအခါ အနော်ရထာသည် ထိုင်ရာမှ ဖြည်းညင်းစွာထ၍ ဖိမိမိနိုးနေသော ငလုံးလက်ဖယ် အနီးမှ အမှတ်မဲ့ ခွာခွဲကာ စီးတော်မြင်းကို ခေါ်လိုက်ပြီး မြင်းကပါ အရပ်သို့ စီးနှင်ခဲ့လေ၏။

ထိုအရပ်မှာ ဘုရင်အနော်ရထာ၏ မြင်းကပါ စေတီတော်ရှိလေသည်။ ဤဘုရားကို တည်ရသည့် အကြောင်းမှာ နောင်တော်စုက္ကတေးကို သတ်ဖြတ်မိသည့်အတွက် ဤအပြစ်မှကင်းလွတ်စိမ့်သောငှာ ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒအရ တည်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ တိုင်းသူ ပြည်သားတို့ကား ဤဘုရားကို တည်ခြင်းဖြင့် မင်းကြီးကျူးလွန်သော အပြစ်သည် ပြေပျောက်ပြီဟု ယူဆကြ၏။ သို့သော် အနော်ရထာ၏ စိတ်တွင်ကား ဤဘုရားကို တည်ရုံမျှနှင့် အပြစ်သည် ပျောက်လိမ့်မည် မဟုတ်။ အဆူတစ်ရာ တည်ပါလည်း ပြီးငြိမ်းလိမ့်မည်ဟု မယုံကြည်။ မိမိနောင်တော် စုက္ကတေးကို သုတ်သင်ရသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ နန်းစည်းစိမ်ကို ခံစားဖို့ မဟုတ်ဘဲ အကွဲကွဲ အပြားပြား ဖြစ်နေသော ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံး၍ အတွေးသစ်အမြင်သစ်ဖြစ်သော ဓမ္မစစ်ဖြင့် နိုင်ငံတော်ကို ပြုပြင်ရန်ဖြစ်လေရာ ဤရည်ရွယ်ချက်ကြီး အောင်မြင်မှသာလျှင် ...

အနော်ရထာသည် စေတီတော်အနီးရောက်လျှင် မြင်းပေါ်မှ ဆင်းခဲ့ပြီး ဘုရားရင်ပြင်ဆီသို့ လျှောက်လာခဲ့သည်။ လူကြီးတစ်စုသည် လက်ဖက်ရည်ပိုင်းတစ်ခုဖြင့် ထိုင်ကြကာ ဘုရားစကား တရားစကားများ ပြောနေကြသည်။ တချို့က ဗောဓိသတ္တ ဘုရားအလောင်း ရုပ်ပုံတော် အုတ်ခွက်များ လုပ်နေကြသည်။

အနော်ရထာသည် ထိုလူစုထဲ ဝင်ထိုင်ကာ အသုံးပြုရန် အသင့်ပြင်ထားသော ရွံစေးများကို ယူ၍ ဆုပ်နယ်သည်။ ထိုအခါ ယင်းလူစုတွင် ဆရာတစ်ဆူ ဖြစ်ဟန်တူသော အဘိုးကြီးက “ဪ ... မောင်ရင်လည်း ဗောဓိသတ္တပုံ လုပ်မယ်လား၊ ကောင်းတယ် ကောင်းတယ်၊ ဟောဟိုမှာ ပုံသွန်းဖို့ ကြေးခွက်တွေ အသင့်ပဲ၊ ကြိုက်တာယူ၊ ကြိုက်တဲ့ ပုံသွန်းပြီးတော့ မိမိကိုယ်တိုင် အနီလို ဗောဓိသတ္တဖြစ်ရပါလို့၏လို့ ဆုတောင်းပေးရော”

အနော်ရထာသည် ကြေးသွန်းခွက်တစ်ခုကို ယူပြီးလျှင် ...
 “မသိလို့ မေးပါရစေ။ အဘရယ် ကျွန်တော်တို့က ဘယ်လိုကြောင့် ဗောဓိသတ္တ ဆုတောင်းရပါသလဲ”

ထို အဘိုးကြီးက ရှင်းလင်းပြသည်မှာ ...

ဗောဓိသတ္တဆိုတာ ဘုရားအလောင်းကွယ်၊ ဘုရားအလောင်းဆိုတာ တစ်နေ့သော အခါမှာ ဗုဒ္ဓဂေါတမလိုပဲ ဘုရားအဖြစ်ရောက်မယ် ...။ ဂေါတမဆိုတာက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၁၆၀၀ လောက်က အနောက်ဘက် မဇ္ဈိမဒေသမှာ ပွင့်ခဲ့တဲ့ ဘုရားပဲ။ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားဟာ သတ္တဝါတွေကို အိုခြင်း၊ နာခြင်း၊ သေခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းတို့ ကင်းလွတ်ရာ တရားရေအေး အမြှက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့တယ်။ များစွာ ဝေနေယျ တို့ အကျွတ်တရားရကြကုန်တယ်။ အဲသည် ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားပွင့်ခဲ့တာ နှစ်ပေါင်း ၁၆၀၀ ကျော်ခဲ့ပြီ။ နောက်ထပ် သူ့လို မြတ်စွာဘုရားတွေ များစွာပွင့်ရဦးမယ်။ အဲသည် ပွင့်မယ့် ဘုရားအလောင်းတွေကတော့ ဗောဓိသတ္တတွေပဲ။ ဒါကြောင့် တို့က ဗောဓိသတ္တ တွေကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်း၊ သူတို့လို ဖြစ်ရပါလို၏လို့ ဆုတောင်းခြင်းအားဖြင့် ငါတို့ဟာ အပ္ပါယ်လေးဘုံကို မလားနိုင်ဘူး။ နောင်တမလွန်မှာ ကောင်းရာသုဂတိကို ရောက်နိုင် တယ်”

ဤတရားကို အနော်ရထာသည် ငယ်စဉ်တောင်ကျေးကလေးဘဝကပင် မိရိုးဖလာမှ ကြားသိခဲ့ပါ၏။ ငယ်စဉ်ကသော် ဤစကားအတိုင်း လိုက်နာခဲ့ပါ၏။ ဗောဓိ သတ္တကို ရှိခိုးပူဇော်ခဲ့ပါ၏။ ဗောဓိသတ္တဖြစ်ရပါလိုဟု ဆုတောင်းခဲ့ပါ၏။ သို့သော် ယခု အရွယ်ရောက်သောအခါ၌ ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ်က ရှေးအယူအဆတွေကို သံသယ ရှိလာ၏။ ရှိခိုးပူဇော်၍ ဖြစ်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်းခြင်းသည် အကျိုးတရားရလိုမှု၊ ဤအကျိုးတရားနှင့် ထိုက်တန်သော အကြောင်းတရားက ပြည့်စုံပါ၏လော။ သည်လို တောင်းရုံနှင့် ရကြစတမ်းလား။

ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည် လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း ပါရမီ ဖြည့်ခဲ့ရသည် ဟု သိခဲ့ရ၏။ အနော်ရထာသည် သတ္တဝါဝေနေယျတွေကို ဒုက္ခဘုံမှ ကယ်နိုင်သော ဂေါတမလို ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်လိုပါ၏။ အသင်္ချေသော ဘဝတို့ဖြင့် ပါရမီဖြည့်မည် ဖြစ်ပါ၏။ ဤအသင်္ချေသော ဘဝတွေမတိုင်မီ ယခုလက်ရှိ ဘဝမှာပင် အကွဲကွဲအပြားပြား ဖြစ်နေသော ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးလို၏။ မှားယွင်းသော ယုံကြည်မှု အယူအဆတွေ နေရာမှာ မှန်ကန်သော ဓမ္မစစ်ကို အစားသွင်းလို၏။ မိုးခေါင်ရေရှားခြင်းဖြင့် ငတ်မွတ်သော တိုင်းသူပြည်သား ဘေးအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်လို၏။ အများပြည်သူတို့ ကိုယ်စိတ်ဝမ်းငြိမ်း ချမ်းစေလို၏။

ယင်းသို့သော စေတနာ စေတသိက် စိတ်ကူးယဉ်ဖြင့် ဘုရင် အနော်ရထာသည် ရွံ့စေးကို ကြေးခွက်မှာ ပုံသွန်း၍ အနုစိတ် ရုပ်လုံးဖော်လျက်ရှိလေရာ သူ့ အုတ်ခွက်သူ့

လက်ရာပြီးမြောက်သောအခါ၌ လွန်စွာ ပီတိသောမနဿ ဖြစ်မိလေ၏။

အနော်ရထာ၏ ဗောဓိသတ္တ အလောင်းပုံတော်မှာ ကြာပလ္လင်ထက်ဝယ် လက်ဝဲခြေကို တင်ပြင်ခွေ၍ လက်ယာခြေက အောက်သို့ တကောက်ကွေးချကာ မင်းထိုင် ထိုင်လျက်ရှိသည်။ လက်ဝဲခံတောင်းမှ အစပြုသော ကြာပန်းခိုင်တို့၏ အရိုးတံများသည် ရင်အုံပေါ် ဖြတ်ကျော်လျက်၊ ယာဘက် ပန်းပေါ်တွင် အပွင့်အငုံများ တင့်တယ်စွာ ရှိလေရာ ဗောဓိသတ္တ၏ သဏ္ဍာန်ကို သိမ်မွေ့ခံ့ညားနှစ်လိုဖွယ်ရာ အသွင်ကို ဆောင်လေသည်။

အနော်ရထာသည် မိမိသွန်းလုပ်အပ်သော ဗောဓိသတ္တ၏ မျက်နှာတော်ကို ကြည့်ညိုသော နှလုံးသားဖြင့် ပြုသည်ဖြစ်ရကား သူ့လက်ဖျားဝယ် မိသုကာ နတ်သမီး သည် စီး၍နေလေသလားဟု ဥပစာတင်စားလောက်အောင် အနုပညာပြောင်မြောက်လှပါ ပေသည်။ ကြည့်လင်သန့်စင်သော နဖူးပြင်၌ ဘုရားအဖြစ်ရောက်ရန် အသချေနှင့် အနန္တ သော ဘဝတို့ဖြင့် ပါရမီဖြည့်မည်။ မတွန့်မဆုတ်ပြီဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ကပေါ်လွင်နေသဖြင့် မျက်နှာတော်မှာ သာမန်လူတို့ စေ့စေ့ မကြည့်ရဲလောက်အောင် တင်းမာသယောင်ရှိသော် လည်း ဖူးသစ်စ ပန်းငုံကလေး ကဲ့သို့တင့်တယ်လှသော နှုတ်ခမ်းတော်မှာမူ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ ပြည့်ဝသောအသွင်ကို ဆောင်နေပေသည်။

အနော်ရထာသည် ဗောဓိသတ္တဘုရားလောင်းဆင်ယင်အပ်သော မင်းမြောက် တန်ဆာများကို ပုံကွက်ဖော်ရာ၌ လက်ရာနုနယ်လှပသော်လည်း ဗောဓိသတ္တ၏ လက်ရာ နုနယ်လှပသော်လည်း ဗောဓိသတ္တ၏ ဥပမိရုပ်အရောင်အသွေးသည် သာလျှင် အဆင် တန်ဆာများကို လွှမ်းမိုးစေအောင် သတိချပ်၍ ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

ဗောဓိသတ္တ၏ ဆံတော်မှာ ဦးထိပ်ထက်တွင် ခွေလိပ်၍ ဦးညောင်ထုံးထားမည့် သဏ္ဍာန်ဖြစ်သည်။ ထိုဦးညောင်တွင်း၌ကား သေးငယ်လှသော်လည်း ပီသသော ဘုရား ရုပ်ပွားတော်လေး တစ်ဆူထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေစံနေတော်မူသည်။ ဤသည်ပင် ဗောဓိသတ္တ ဘုရားအလောင်းသည် စကြာဝတေးမင်းတို့၏ မကိုဋ်သရဖူထက် သဗ္ဗညုတ ဘုရားအဖြစ် ကိုသာလျှင် လိုချင်သည်ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ပေါ်လွင်စေလေသည်။

ဤဗောဓိသတ္တဘုရားအလောင်း၏ ပုံတော်ကို ထူပါရုံစေတီကလေးများဖြင့် ဝန်းရံ ထားသေးသည်။ အနော်ရထာသည် ယင်းသို့ စုံလင်အောင် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပြုလုပ်ပြီး နောက် သူ့ အုတ်ခွက်ကို လက်ဝါးပေါ်တင်၍ သေချာစွာ ကြည့်လိုက်သောအခါ လွန်စွာ သဘောကျတော်မူလေသည်။ ထိုပုံတော်တွင် အသက်ဝင်၍ သူ့ကိုယ်တိုင် သဒ္ဓါကြည်ညို စိတ် ပေါ်လာသဖြင့် ငါပြုရကျိုးနပ်ပေစွဟု ပီတိသောမနဿ ဖြစ်မိလေ၏။

ထိုရောအခါ ယခင် အဘိုးအိုလည်း အနီးသို့ လာကြည့်၍ “အို ... အသင့်လက်နှင့် သွန်းလုပ်သော ဗောဓိသတ္တပုံတော်သည် လွန်စွာ သပ္ပာယ်လှသည်။ ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းစွာတကား။ သင့်လက်နှင့်ပင် ဆုတောင်းစာရေး၍ သင်နာမည် ကမ္ပည်းထိုးခဲ့ပေရော” ဆိုသောအခါ အနော်ရထာသည် ခေါင်းညိတ်၍ လူသူကင်းရာသို့ သွားလျက် ဆုတောင်း စာကို စီကုံးပြီး အုတ်ခွက်ပေါ်တွင် ရေးခြစ်ခဲ့လေ၏။

အနော်ရထာ၏ လက်ရာကို မြင်သွားသော အဘိုးအိုသည် အခြား ဘုရားဖူးများ ဆီသို့ သွားရောက်ကာ အခုနု လာရောက်သော လူရွယ် သွန်းလုပ်သည့် ဗောဓိသတ္တပုံ သည် လွန်စွာကြည်ညိုဖွယ်ကောင်းကြောင်း၊ အလွန်လက်ရာ မြောက်ကြောင်း၊ မည်သို့ သော သဏ္ဍာန်ရှိကြောင်း စသည်တို့ကို ပြောဆိုနေပြီးနောက် အတန်ကြာသော် ဤလူသည် မည်သူဖြစ်၍ မည်သို့သော ဆုတောင်းများရေးမည်နည်းဟု သူတို့သွားရောက် ကြည့်ကြ သောအခါ အနော်ရထာ မရှိတော့ပြီ။ ဆုတောင်းစာရေးပြီးသော အုတ်ခွက်ကိုသာ တွေ့ရ၍ ထိုအဘိုးအိုက ကောက်ယူ၍ ဖတ်ရှုလိုက်သောအခါ ...

ဧသော လောကနာထော၊ မဟာရာဇ၊ သီရိအနိရုဒ္ဓဒေဝ၊ နကတော ဝိမုတ္တတ္တံ သဟတ္ထေ နေဝါတိ

(မူရင်းစာ)

အဓိပ္ပာယ်မှာ

ဧသော လောကနာထော၊ ဤလောက နတ်ဘုရားလောင်းကို၊ မဟာရာဇ၊ သီရိအနိရုဒ္ဓဒေဝ၊ မြတ်သော သီရိ အနိရုဒ္ဓဒေဝ မင်းကြီးသည်၊ ဝိမုတ္တတ္တံ၊ လွတ်မြောက်ခြင်း အကျိုးအလို့ငှာ၊ သဟတ္ထေနဝါတိ မိမိလက်ဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။

ဤစာကို ဖတ်ပြီးသည်၌ ဘုရားဖူးများနှင့် ဘုရားလူကြီးတစ်သိုက်သည် အုတ်အော်သောင်းနှင့် ဖြစ်ကြကုန်သည်။ အကြောင်းမှာ အနိရုဒ္ဓဒေဝသည် အနော်ရထာ ၏ အမည်ဖြစ်လေရကား ...

“အား ... ခုတင်က ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ငါတို့ အရှင်မင်းကြီးပါတကား။ သူလည်း ဘုရားဆုပ်နဲ့ ဗောဓိသတ္တ စင်စစ် ဘုရားလောင်းဧကန်ဖြစ်ချေ၏ တကား” ဟု နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်လှစွာ ကြွေးကြော်ကြကုန်သတည်း။”

အနော်ရထာနှင့် ရှင်အရဟံတွေ့ခန်း

အခန်း | ၈ |

အနော်ရထာသည် မြင်းကပါစေတီတော်မှ မြင်းကိုနှင်ခဲ့သည်။ ဘယ်သို့ဟု ရည်ရွယ်ချက် မရှိ၊ မြင်းကို ခြေဦးတည့်ရာ ဧကန်လွတ်ပေးထားရကား လမ်းစပျောက်နေသော ခရီးသည်နှင့် တူနေပေတော့သည်။ မှန်ပါ၏။ သူသည် တကယ်ပင် လမ်းစရှာမရဖြစ်နေသော လူ တစ်ယောက်ပါ။ နိုင်ငံတော်ကြီးကို စည်းလုံးပြီး သကာလ တိုင်းသူပြည်သား အားလုံးတို့ မှီခိုရာ၊ အားကိုးရာ၊ ဆည်းကပ်ရာ ဓမ္မစစ်ကို လိုနေပါသည်။ ဤတရားမှန် လမ်းကြောင်းကို ပြမည့် အလင်းရောင်ကို ရှာဖွေနေပါသည်။

လက်ရှိလူတွေ လိုက်နာကျင့်ကြံ နေကြသည်ကား ဗောဓိသတ္တ ဘုရားလောင်းပုံတွေ သွန်းလုပ်ခြင်း၊ စေတီတွေတည်ခြင်း၊ ၎င်းတို့ကို ရှိခိုးပူဇော်၍ ဆုတောင်းခြင်း၊ အနော်ရထာ သည် ဤမျှနှင့် မကျေနပ်နိုင်သေးပါ။ ဘာကြောင့် ဘယ်သို့ ဆိုသော ကြောင်းကျိုးဆက် သည့် တရားကို လိုချင်ပါသည်။

သူသည် နိုင်ငံတော်အတွင်းရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုသည့် ဘုန်းတော်ကြီးများထံ ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ တရားဓမ္မနှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားမေးမြန်း ခဲ့ဖူးလှပါပြီ။ လှူဒါန်း ခြင်း၊ ဆုတောင်းခြင်းနှင့် ဘုရားပုထိုး စေတီတော်များကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းလောက်သာ (ထိုခေတ် ရဟန်းများက) ညွှန်ကြားပါသည်။ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်း လှူဒါန်းမှုကို ခံယူ ခြင်း၊ ဆုပေးခြင်း၊ ဘုရားပုထိုးစေတီတော်များကို ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းမျှသာ ပြုကြကုန်သည်။

အနော်ရထာသည် ထို့ထက်ကျယ်ပြန့်သော ဓမ္မအသိကို လိုချင်ပါသည်။ သူ့အား ဦးဆောင်လမ်းပြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာဖွေနေပါသည်။ ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ တရားဓမ္မနှင့် ပတ်သက်၍ ယခုတိုင်းပြည်တွင် ရှိနေသော ရဟန်းများအပြင် အရည်ကင်တောမှီနေသော အခြားရဟန်းတော် တစ်စိုဏ်းသည် ရှိသေး၏။ ဤရဟန်းများသည် လူနေတို့နှင့်ဝေးရာ တောများထဲတွင်သာ တောရဆောက်တည်နေကြသည်ဟု အနော်ရထာ ကြားသိထားသည်။

အနော်ရထာသည် သူ့မြင်းကို ဦးတည့်စီးခဲ့၍ အေးဆေးငြိမ်သက်လှသော တောနက်ထဲရောက်သည်၌ သူ့ရင်ထဲမှာ ဟာလာဟင်းလင်း ဖြစ်နေသည်။ မြင်းကပါစေတီတွင် ဗောဓိသတ္တပုံတော်ကို သွန်းလုပ်စဉ်က ခံစားခဲ့ရသော ပီတိအဟုန်လည်း လက်ရှိဘာသာရေး ကျင့်ထုံးများကို မကျေနပ်သော အတွေးကြောင့် တက်ပြီးသော ဒီရေကဲ့သို့ အိဆင်းသွားချေပြီ။ သည်ထက် ကျယ်ပြန့်သော ဓမ္မသစ် တရားစစ်ကို တမ်းတသော မျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်ဦးကြောင့် တက်သစ်စ နေရောင်အောက်ဝယ် အမှောင်တွင် မင်းမူခဲ့သော နှင်းငွေ့နှင်းမှုန်များကဲ့သို့ တစ်စတစ်စ ပျောက်လွင့်သွားခဲ့ပေပြီ။ ထိုသို့ မိမိကိုယ်မိမိ ကျေနပ်မှုမရှိ၊ အားကိုးအားထားရာမရှိ၊ ခိုးကိုးရာမဲ့၊ တွယ်ရာမဲ့ ရင်ထဲ ဟာလာဟင်း၍ အထီးကျန်ခံစားရသည်၌ အနော်ရထာသည် ရပ်တည်ခြင်းငှာ မစွမ်းတော့ပြီ။ မြင်းကို ဇက်သတ်၍ မြင်းပေါ်မှ ဆင်းကာ ခရေပင်ကြီးတစ်ပင်အောက် မြက်ခင်းပြင်ပေါ်မှာ ကိုယ်ကိုပစ်လှဲလိုက်တော့သည်။

ခြေပစ်လက်ပစ်နှင့် မျက်စိများကို စုံပိတ်၍ သက်ပြင်းမှန်မှန်ရှုနေသည်။ မြက်ခင်းနုသည် ဘူမိကမ္မလာ မြေမွေ့ရာသည် ညံ့သက်ပါ၏။ ပေါက်ပေါက်ကြသကဲ့သို့ ဖွဲ့ဖွဲ့ကြွေနေသော ခရေပန်းရနံ့တို့က သင်းပျံ့ပါ၏။ လေပြည်သွေးသည် အေးမြပါ၏။ တောရိပ်မြို့၏ ဂီတရှင် ကျေးငှက်သာရကာတို့၏ အသံသည် သာယာလှပါ၏။

ဤအခြေဝယ် အနော်ရထာသည် ကိုယ်သက်သာရာ စိတ်ဟာလာဖြင့် မိန်းမောနေစဉ် ပန်းပွင့်ကြွေသကဲ့သို့ ညံ့သက်ညင်သာစွာ လှမ်းလာနေသော ခြေသံကို ကြားရသည်၌ မျက်လုံးကို ဖွင့်ကြည့်လိုက်သည်။ ဤအခါတွင် သူ့လက်သည် အနီးမှာ ချထားသော လှံတံဆီသို့ ရောက်မသွား။ တောကြိုအုံကြားဝယ် ကိုယ်ရံတော်မပါ တစ်ကိုယ်တည်း လဲလျောင်းနေစဉ် ဤသို့သော အသံမျိုးကို ကြားရပါက သူ့လက်သည် လျင်စွာလက်နက်ဆီသို့ ရောက်ရမည် မဟုတ်ပါလား။ ယခုသော်ကား ဤခြေသံသည် ငါ့ကို ရန်မူမည့်သူ မဟုတ်ဟု အနော်ရထာ၏စိတ်ဝယ် အလိုလို သိသည့်အလား စိုးရွံ့ပူပန်ခြင်းကင်းသော

နှလုံးဖြင့် ခြေသံလာရာကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်တွင် ခြေနှင်းမပါသော ဗလာခြေဖဝါး နှစ်ခု၊ ၎င်းအထက်မှ ဝါကျင့်သော သင်္ကန်းရောင်။

ထိုခြေဖဝါးအစုံသည် မရွံ့မတန့်မတိမ်းမစောင်းဖြင့် လဲလျောင်းနေသူ၏ အနီးရောက်လာသော် အနော်ရထာသည် မော်၍ ဖူးမြင်ရသည်။ ထွက်သစ်စ ငှက်ပျောရွက်နု ကဲ့သို့ စိမ်းရွှန်းသော ဦးပြည်၊ တည်ကြည်ငြိမ်သက်လှသော မျက်နှာတော်၊ ကရုဏာပြည့် လျှမ်းသော မျက်လုံးအစုံနှင့် ငုံ့၍ ရှုတော်မူသဖြင့် အနော်ရထာနှင့် အကြည့်ချင်း ဆုံရာတွင် ဘုရင်အနော်ရထာသည် ဧကန္တတောရအရှင်မြတ် ဖြစ်ကြောင်း သိသည်၌ ရုတ်တရက် တက်ကြွသော ပီတိအဟုန်ဖြင့် ခြေတော်အစုံကို ခိုလှုံပါရစေဟု ကြည်ညိုခြင်းအပြည့်နှင့် လက်နှစ်ဖက်ကို ဆန့်တန်းမိသည်။ ရဟန်းသည် တန့်၍မနေ ကြွတော်မူ၍ ခြေလှမ်း အနည်းငယ်လွန်သော် အနော်ရထာသည် လဲလျောင်းရာမှ လူးလဲထကာ နောက်တော်က လိုက်၍ ...

“အရှင်ဘုရား ...၊ အရှင်ဘုရား ခေတ္တတန့်တော်မူပါ” ရဟန်းသည် စက္ခုဖြေချ၍ ရပ်တော်မူသည်။

အနော်ရထာသည် ရှေ့တော်မှောက် ဒူးထောက်၍ ကြာအင်္ဂုလို့ လက်စုံမိုးကာ...

“အရှင် ... ဘယ်သူပါလဲ၊ အဘယ်မှာ နေတော်မူပါသလဲ”

ရဟန်းသည် တည်ငြိမ်အေးဆေးလှသော အသံဖြင့် ...

“ငါသည် ရှင်အရဟံ ဖြစ်သည်။ တောအရပ်၌ သီတင်းသုံးသည်”

နော်ရထာသည် ရှေ့ဆက်ဘာပြောရမှန်းမသိ ဖြစ်နေရာမှ ရုတ်တရက် ပြောမိ ပြောရာ ...

“အရှင်ဘုရား ... တပည့်တော်ကို သနားတော်မူပါ၊ အရှင်ဘုရား သိသော တရား ကို တပည့်တော်အား ဟောကြားတော်မူပါ ...”

ထိုအခါ ရှင်အရဟံက မိန့်တော်မူသည်မှာ ...

“ဒကာတော်၊ အကြင်တရားတို့သည် အကြောင်းတရားလျှင် အမှန်အစရှိကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းတရားတို့ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအကြောင်းတရားတို့ တွင် ချုပ်ငြိမ်းရာလည်း ရှိ၏။ ရှင်ကြီး ဂေါတမသည် ထိုချုပ်ငြိမ်းရာကိုလည်း ဟောကြား တော်မူ၏။

ဤသို့ကြားနာရလျှင် တရားဓမ္မတွင် မီးခဲပြာဖုံး ဖြစ်နေသော အနော်ရထာ၏ စိတ်မှာ “သဟာလိုဆိုလျှင် အမှန်ရှိသော အကြောင်းတရားကို မိမိကိုယ်တိုင် ရှာဖွေရမည်။

ဤသို့ ရှာဖွေ၍ တွေ့မှ အားလုံးသော ပြဿနာ အရပ်ရပ်၏ သံလွန်စကို ရပြီး ဖြေရှင်းနိုင်မည်။ ဤသို့ မဟုတ်ပါလား။” ဟု ဉာဏ်အလင်းရသဖြင့် ရှင်အရဟံအား မေးမြန်းမည် ပြုကာ မျက်လွှာကို ဖွင့်ကြည့်သော် ရဟန်းတော်သည် မရှိတော့ပြီ။ အနော်ရထာအား ထိုက်တန်သမျှ တရားကို ဟောကြားပြီးသည်၌ တောရလမ်းသို့ ကြွမြန်းတော်မူချေပြီ။

အနော်ရထာ၏ နှလုံးသားမှာ ဓမ္မရောင်ခြည် လက်ခုံလေပြီ ...။

*

အဘယ်အရာကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရပါမည်နည်း

အနော်ရထာသည် ရှင်အရဟံအား ထပ်မံဖူးမျှော်လိုသေးသည်နှင့် နောက်တစ်ခါ ထိုနေရာသို့ ထိုအချိန်တွင် ရောက်အောင် သွားလေ၏။ ခရေပင်ကြီးအောက်၌ မြင်းပေါ်မှ ဆင်းကာ ပခုံးတွင်လွယ်ခဲ့သော လှံတံကို မြင်း၏ ကုန်းနှိုးမှာချိတ်ပြီး မြင်း၏ ကျောကို ပွတ်၍ ...

“သွား ... ငါ့သား၊ ဟိုလွင်ပြင်မှာ မြက်စားနေချေ။ အို ... လှံကို မင်းဆီအပ်လိုက်လို့ ငါ့စိတ်မချဘူးလား။” သူ့သခင်နှင့် လက်နက်သည် ဘယ်တော့မှ မကွာနေခဲ့သည်ကို သိထားသော မြင်းလိမ္မာသည် လက်နက်မဲ့ သခင်အား ပစ်သွားရမှာကို စိုးရိမ်သည့်အလား မျက်လုံးကြီး ရှုန်းရှုန်းနှင့် ကြည့်၍ ဦးခေါင်းငဲ့ကာ နားပေးနေသောကြောင့် အနော်ရထာက ပြုံးရယ်လျက် ကိစ္စမရှိပါဘူး။ သည်နေရာ သည်အခါမှာ ငါ့အဖို့ လက်နက်မလိုပါဘူး။ ငါတွေ့ရမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်နဲ့ ငါကြားနာရမယ့် တရားတော်က သည်လို လက်နက်မျိုး အထောင်အသောင်း အသိန်းအသန်းမက ငါ့ဘဝကို လုံခြုံပါတယ်။ စိတ်ချလက်ချ သွားသာသွား ... ငါ့သား” ဟုဆို၍ လက်ငှေ့ယမ်းပြလိုက်တော့မှ သခင်အထာသိ သခင်စကားနားလည်နေသော မြင်းလိမ္မာကြီးသည် ရှင်လန်းဝမ်းမြောက်စွာ တဆွေ့တဆွေ့ ခုန်၍ ပြေးလေ၏။

အနော်ရထာသည် ခရေပင်ကြီး၏ အမြစ်ကြီးတစ်ခုပေါ်၌ ထိုင်ကာ စောင့်သည်။ မကြာမီ ရှင်အရဟံသည် သင်္ကန်းကို သိပ်သည်းသေသပ်စွာ ရုံလျက် သပိတ်ကို ပိုက်ကာ ရှေ့ကို လေးတောင်မျှ မြင်သာရုံစက္ခုဖြေ့ချ၍ ကြွလာတော်မူသည်။ အနီးရောက်သော် အနော်ရထာသည် ရှေ့တော်မှောက် ဒူးထောက်လျက် ရှိခိုးဝတ်ချပြီး ...

“အရှင်ဘုရား၊ လူတွေဟာ အမျိုးမျိုးသော အရာတို့ကို ကိုးကွယ်ပူဇော်သက္ကာရ ပြုနေကြပါတယ်။ တချို့က နတ်၊ တချို့က နဂါး၊ တချို့က ဗေဓိသတ္တဘုရားအလောင်းများ၊

ဤအရာအားလုံးတွင် အဘယ်သည်သာ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ထိုက်ပါသလဲ အရှင်”
 ထိုအခါ ရှင်အရဟံက ကာလမသုတ် ဟောတော်မူသည်။
 အဓိပ္ပာယ်မှာ ...

သင်တို့ မျက်မှောက်ရောက်လာသော တရားများကို ကိုယ်တိုင်မလေ့လာ မသုံး
 သပ်သေးဘဲနှင့် ဤတရားသည် ကောင်းလှ၏ဟု တစ်ဆင့်ကြားမျိုးနှင့်လည်း အမှန်ဟု
 မထင်မှတ်ရသေး။

ရှေးထုံးစဉ်လာ ဖြစ်သဖြင့်လည်း အကောင်းမဟုတ်နိုင်။ မည်သူတွေ ဟောသည့်
 တရားကိုယူသည်ဟု ဆိုသဖြင့်လည်း အရမ်းမလိုက်နှင့်။

စာပေထဲက တရားလမ်းစဉ်မို့ မှန်ပြီဟုလည်း မယူဆအပ်။
 စိတ်ကူးယဉ် ရေးသားထားသော တရားကိုလည်း လက်မခံနှင့်။
 နည်းမှီတရားကိုလည်း မကိုးစားအပ်လေ။
 အချက်အလက်တွေ ပြည့်စုံနေပြီဆိုကာမျှနှင့်လည်း တထစ်ချ မယူအပ်။
 မိမိနှစ်သက်သော အယူအဆနှင့် ကိုက်ညီကာမျှနှင့်လည်း အမှန်ဟုမမှတ်နှင့်ဦး။
 အဘယ်ဆရာကြီးက အဘယ်သို့ ဆိုသည်စသော ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်မူစွဲနှင့် သူတစ်ပါး
 တရားကို မှတ်ယူ၍ အမှန်ဖြစ်ပြီဟုလည်း မခံယူအပ်ချေ။
 ငါတို့ဆရာ၏ အယူအဆဖြစ်သည်ဟု ပုဂ္ဂိုလ်ကို လေးစားမှုကြောင့်လည်း အမှန်
 တရားမဖြစ်နိုင်။

အကြင်တရားသည် အကျိုးစီးပွားကို ဖြစ်စေ၏။
 အကြင်တရားသည် အကျိုးစီးပွားကို ပျက်စီးစေ၏ ဟု ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျသိ၍
 အကျိုးပျက်စီးစေသော တရားကို ပယ်လော့။ ပညာရှိတို့ကဲ့ရဲ့အပ်သော တရားကို
 ရှောင်လော့။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျသိသော အကျိုးစီးပွားကို ဖြစ်ထွန်းစေသော တရားကို
 ဆောင်လော့။

ယခင်ပထမအကြိမ်က ကဲ့သို့ပင် ရှင်အရဟံသည် ဟောကြားသင့်သည်ကို
 ဟောကြားပြီးသကာလ တောရလမ်းသို့ ကြွမြန်းတော်မူလေ၏။ အနော်ရထာသည် တရား
 တော်ကို တွေးတောစဉ်းစားလျက် ကျန်ခဲ့ပြီးနောက် ကျေနပ်အားရစွာ နန်းတော်သို့ ပြန်ခဲ့
 လေ၏။ လမ်းတွင် သူ့စိတ်ထဲ၌ ရေရွတ်မိသည်မှာ ...

“သည်အရှင် တရားသည် မည်သူဟောကြားသည်ကိုမျှ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ
 မသိသေးဘဲနှင့် မယုံလေနှင့်ဦးဆိုရာ သူယခုမိန့်ကြားသည်ကိုပင် လက်မခံလေနှင့်ဦး။

ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျလေ့လာ သုံးသပ်ပြီးမှ လက်တွေ့သာ အမှန်တရားဟု ဆိုသည်။ အို... ငါ့ဟာငါ ရှာဖွေရမည်ပါတကား။ ငါ့ဟာငါ ကျင့်ကြံရမည်ပါတကား။ ငါ့အတွက် ငါသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာ၊ ငါ့ကိုယ် ငါသာ အားထားရပါမည် တကား။”

မြတ်တရား၏ ပီတိသုခ

အနော်ရထာသည် တစ်ခါတစ်ရံ၌ ရှင်အရဟံကို နန်းတော်သို့ ပင့်ဖိတ်ရန် ကြံမိသည်။ သို့သော် လောကီရေးရာအဖြစ်အတိုင်းနှင့် ရှုပ်ပွေနေသော သည်လိုဋ္ဌာနမျိုးမှာ တရားဓမ္မနှင့် မလျော်၊ ဆိတ်ငြိမ်အေးချမ်းသော တောအရပ်၌သာ သင့်တော်သည်ဟု နှလုံးသွင်းမိသဖြင့် နောက်တစ်ကြိမ် ရှင်အရဟံအား ဖူးမြော်ရန် တွေ့နေကျတောလမ်းတောစခန်းသို့ မြန်းခဲ့ပြန်လေ၏။

ဤအကြိမ်၌မူ အနော်ရထာသည် ရှင်အရဟံကို တိတ်တဆိတ်စုံစမ်းလိုသေးသည်နှင့် မထေရ်လာရာလမ်းတွင် မမြင်ကွယ်ရာမှ ချောင်းမြောင်းနေလိုက်သည်။ ရှင်အရဟံသည် လာနေကျအချိန်၊ လာနေကျလမ်းမှ ခရေပင်ကြီးအောက် ဖြတ်သန်းသွားသော် အနော်ရထာသည် နောက်တော်မှ ခပ်ခွာခွာက လိုက်ခဲ့သည်။

ရှင်အရဟံမထေရ်သည် ခက်လက်ဝေဆာအရိပ်အာဝါသကောင်းလှသော မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက် အတန်ငယ် ရှင်းလင်းထားသော နေရာ၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်ကာ လက်နှစ်ဖက်နှင့် ရင်ဝယ်ပိုက်၍ ယူလာခဲ့သော သပိတ်ထဲမှ ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။

အနော်ရထာသည် သေချာစွာ ချောင်းမြောင်း ကြည့်ရှုနေသည်။ မထေရ်သည် တောထဲ၌ သူတစ်ဦးတည်းပင် ဖြစ်လင့်ကစား နေပုံထိုင်ပုံ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပုံမှာ အင်မတန် သေသပ်မွန်မြတ်လှပါသည်။ ယင်း၌ အနော်ရထာ၏ စိတ်ဝယ် “ကိုယ်တော်၏ အမူအရာသည် လွန်စွာ ကြည်ညိုဖွယ် ကောင်းလေစွ၊ ဧကန္တမြတ်သော အရှင်မုချ ဖြစ်ရမည်” ဟု နှလုံးပိုက်မိလေ၏။

မထေရ်သည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါ သပိတ်ကို အနီးတွင်ရှိသော စမ်းချောင်းကလေး၌ သွားရောက်ဆေးသည်။ ပြီးလျှင် သစ်ကိုင်းသစ်ခက်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ဝင်ကလေးပေါ်မှာ ကျနစွာ မှောက်ထားလိုက်သည်။ ထို့နောက် မြက်ခင်းပြင်ပေါ်က အဝတ်စများကို လျှောက်ကောက်ပြီး မူလနေရာမှာ ပြန်၍ ထိုင်သည်။ ဤအဝတ်အပိုင်း

အစတို့မှာ အရောင်အမျိုးမျိုး အရွယ်အစားစား ရှိသည်ဖြစ်၍ တွေ့ရာနေရာမှ ကောက်ခဲ့ပြီး လျှော်ဖွပ်၍ နေလှန်းထားသည် ဖြစ်ရာ၏။

အနော်ရထာသည် ဤအဝတ်အစအနတွေ ဘာများလုပ်လိမ့်မည်နည်းဟု စိတ်ထက်သန်စွာ စောင့်ကြည့်နေရာ မထေရ်သည် ၎င်းအဝတ်အစတို့ကို တစ်စစီစပ်၍ ချုပ်လေ၏။ ဤအခါမှ အနော်ရထာသည် အနီးချဉ်းကပ်ကာ ဦးချုတ်ဖြည့်ပြီး ပုဆစ်တုပ်ထိုင်လျက် မေးသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ဤအဝတ်စများကို ဘာချုပ်လုပ်နေပါသနည်း”

ရဟန်း။ ။ “ဝတ်စုံသင်္ကန်းချုပ်နေသည်”

မင်း။ ။ “အရှင်ဘုရား ဝတ်ဖို့ပါလား”

ရဟန်း။ ။ “မှန်သည်”

မင်း။ ။ (အလွန်အံ့ဩလျက်) “အို ... မဖြစ်နိုင်တာကြီးပါလား ဘုရား၊ ဒီအဝတ်စတွေဟာ ဟို ... ဟို ... ဟိုက ဒီက ကောက်ခဲ့တာတွေ မဟုတ်ပါလား”

ရဟန်း။ ။ “မှန်သည် အမှိုက်ပုံ၊ သုသာန် တစ်ပြင်တို့မှ ကောက်ယူခဲ့သော အဝတ်စများ ဖြစ်သည်။ စပ်ချုပ်ပြီး သစ်ခေါက်ပြုတ်ရည်ဆိုး၍ ဝတ်ရသည်”

မင်း။ ။ “အရှင်ဘုရား မလျော်လှလေစွတကား။ ဤမသန့်ရှင်းသော အဝတ်စများကို ချုပ်၍ ဝတ်ခြင်းသည် မအပ်လေစွ”

ရဟန်း။ ။ ဤအဝတ်မျိုးသည် ငါတို့ ရဟန်းအဖို့ အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်ပေသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အများက မလို၍ စွန့်ပစ်အပ်သော ဤအဝတ်ထက် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ ကိလေသာ အညစ်အကြေး ကင်းစင်သော အဝတ်သည် အဘယ်မှာ ရှိမည်နည်း”

မင်း။ ။ “အရှင်ဘုရား အစားအသောက်ကိုလည်း ဘယ်လိုများ ဘုဉ်းပေးရပါသနည်း”

ယင်း၌ ရှင်အရဟံမထေရ်သည် ရှေးဗုဒ္ဓ၏ သားတော် ရဟန်းများ၏ အစဉ်အလာအတိုင်း တစ်ဆုပ်တစ်ခဲမျှသော ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို ရအုံစိမ့်သောငှာ လည်းကောင်း၊ မည်မျှ ဆင်းရဲသော သူဖြစ်စေကာမူ အလှူဒါန ပြုနိုင်ခွင့် ပေးသောအားဖြင့် လည်းကောင်း နေ့စဉ်ဆွမ်းခံလှည့်သည်။ ဝတ်ပြုသည်ကို အနော်ရထာမင်းအား ရှင်းပြလေသည်။

ထို့နောက် ရဟန်းသည် ရသမျှ သပိတ်ထဲရောက်သမျှ စားသုံးရသည်ကို သိစိမ့်သောငှာ ဗုဒ္ဓဂေါတမလက်ထက်တော်က ကျော်ကြားလှသော ရှင်မဟာကသပမထေရ်ကြီး

၏ ဂါထာကို ရွတ်ပြသည်၊ အဓိပ္ပာယ်မှာ ...

ငါသည် တောင်ပေါ် ကျောင်းမှ ဆင်းသက်၍ မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်ခဲ့၏။ ထမင်းစားနေဆဲ နူနာစွဲကပ်သူ ယောက်ျားထံသို့ လေးလေးစားစား ဆွမ်းခံရပ်ခဲ့ပြီ။

ထိုနူနာစွဲသူသည် (အရိုးခိုက်သော နူနာရောဂါ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်) ပြတ်လုနီးပါး သွေးပြည်စားထားသော လက်ဖြင့် တစ်လုပ်စာ ဆွမ်းကို ငါ့အား လောင်းလှူလိုက်၏။ ဆွမ်းကို (သပိတ်တွင်း) သို့ လောင်းလှူလိုက်စဉ် နူနာစွဲသူ၏ လက်ချောင်းသည်လည်း ဤသပိတ်၌ (ဆွမ်းနှင့်အတူ) ပြတ်ကျ၏။ ငါသည် အိမ်နံရံအနီးအပါး၌ ထိုင်၍ ပြတ်ကျသော လက်ချောင်းနှင့်တကွသော ဆွမ်းကို စားပြီး၊ ဆွမ်းစားဆဲ၌ လည်းကောင်း၊ ဆွမ်းစားပြီး၌ လည်းကောင်း ငါ့အား စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်း မဖြစ်။

(သူတစ်ပါးတို့၏ အိမ်တံခါး၌) ရပ်၍ ခံယူသော ဆွမ်းသည် (ငါ၏) စားမျှီအပ်သော အာဟာရတည်း၊ နွားကျင်ငယ်ပုပ်သည်လည်း ငါသုံးဆောင်သော ဆေးတည်း။ သစ်ပင်ရင်းသည် (ငါ၏) နေရာကျောင်းတည်း၊ မြေမှုန့်အလိမ်းလိမ်းကပ်သော (ပုံသကူ) အဝတ်သည် (ငါ၏) သင်္ကန်းတည်း။ အကြင်ရဟန်းသည် ထိုပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို နှစ်နှစ်မြိုက်မြိုက် သုံးဆောင်နိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် စင်စစ် အရပ်လေးမျက်နှာ သွားလိုရာ သွားနိုင်သူ (စတုဒ္ဓိသာ) ရဟန်းမည်၏။

(ထေရဂါထာ ပါဠိတော် မြန်မာပြန်စာအုပ်မှ မဟာကဿပတ္ထေရဂါထာ)

အထက်ပါ တရားတော်ကို နာကြားရသည်၌ ဘုရင်အနော်ရထာမှာ ပူလောင်သော သဲကန္တာရကြီး ဖြတ်ကျော်ခရီးပြင်းနှင့်ခဲ့ရသော ခရီးသည်သည် စိမ်းအေးလှသော တောင်ချောက်ကြား၌ ကြာမျိုးငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ကုဏ္ဍလရေအိုင်ကြီးတွင် နွမ်းလျှပ်နန်းရိခဲ့သော ကိုယ်ခန္ဓာကို နှစ်လိုက်ရဘိသကဲ့သို့ ပီတိရှိန်လျှမ်းပြီး ကြက်သီးပင် ဖျန်းဖျန်းထကာ မတုန်မလှုပ်ကျောက်ရုပ်ပမာ ထိုင်နေမိလေ၏။

ဆိုသော တစ်ခဏ ပစ္စက္ခဝယ် အနော်ရထာ၏ စိတ်တွင် မိမိ၏ ရတနာ ၇ ပါး ဖြင့်ပြီးသော မင်းမြောက်တန်ဆာတို့သည် မထေရ်၏ ပုတီးတစ်ကုံးမျှ တန်ဖိုးမရှိပါတကား။

သူ၏ ပိုးဖဲရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော ဝတ်စားတန်ဆာတို့သည်လည်း သူသာန်တစပြင် အမှိုက်ပုံတို့မှ ကောက်ယူသော အဝတ်စများကို စပ်ချုပ်ထားသော သင်္ကန်းကဲ့သို့

မစင်ကြယ်ပါတကား။

မိမိစားတော်ခေါ်သည့် ရွှေလင်ပန်း၊ ငွေလင်ပန်း၊ ရွှေပန်းကန်၊ ငွေပန်းကန်တို့သည် မထေရ်၏ အိုးနားတို့ သပိတ်တစ်လုံးလောက်မှ တန်ဖိုးမရှိပါတကား။

နတ်ဘုံတမျှ လျှမ်းလျှမ်းပသော နန်းတော်ကြီး၌ တင့်တယ် စံပယ်နေရသည့် အဖြစ်သည်လည်း မထေရ်ကဲ့သို့ သစ်တစ်ပင်ရင်း ဝါးတစ်ပင်အောက်၌ ခိုလှုံရသည့် ဘဝလောက်မှ မချမ်းမြေ့ပါတကားဟု စိတ်ဘဝင်ထဲတွင် တွေးထင်မိလေ၏။

ဤသို့စိတ်အာရုံထဲ ထင်မိသည်မှာ အချိန်အားဖြင့် တစ်ခဏမျှသာ ဖြစ်သော်လည်း ထိုတစ်ခဏလေး၏ ကြံဖူး၊ ဖြစ်ဖူး၊ ခံစားဖူးသည့် လောကီ အာရုံကာမဂုဏ်တို့ကို တစ်ဒင်္ဂါမျှ မျက်တစ်မှိတ် လျှပ်တစ်ပြက်မျှ အတွယ်အတာ ကင်းသောစိတ်သည် မိမိတစ်ဘဝ တစ်သက်တာအဖို့ တွေ့ရမည့်လောကခံများကို ကြုံကြုံခံနိုင်မည့် အင်အားကြီး တစ်ခုခုရမိလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေ၏။ အောင်မြင်သော ဓမ္မမျိုးစေ့ကြီးကို ရလိုက်ခြင်း ဖြစ်လေ၏။

ထိုမှတစ်ပါး အနော်ရထာသည် ရှင်အရဟံမထေရ်ကို သဒ္ဓါကြည်ညိုစိတ်ထက်သန် လှရကား။ မိမိသာမန် အရပ်သားလို ဝတ်လာခဲ့သည်ဖြစ်၍ ကိုယ်မှာပါခဲ့သော ချည်ထည် ဝတ်ရုံကို ချွတ်ကာ ...

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော် ဒီအဝတ်ကို လှူပါရစေ၊ လက်ခံတော်မူပါ ဘုရား... ရှင်အရဟံမ ခေါင်းညိတ်သည်၌ နော်ရထာသည် ရိုသေလေးမြတ်စွာ ဆက်ကပ်သည်။ ရှင်အရဟံမ လက်ခံပြီး ...

“ဒကာတော်ရလိုသော ဆုပြည့်စေ”

ထိုနေ့ အနော်ရထာသည် ရှင်အရဟံထံမှ နန်းတော်သို့ ပြန်လာခဲ့သောအခါတွင် သူ့ဘဝတာမှာ တစ်ခါမျှ မကြုံတွေ့ခဲ့ရဖူးသေးသော ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု ပီတိသုခကို ခံစားရလေ၏။

ဈေးထဲမှ အဖိုးတန်ရတနာ

အနော်ရထာသည် ဘုရင်ဖြစ်သော်လည်း လူတောထဲအင်မတန်နဲ့စပ်သူ ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့သောအခါ ကျန်စစ်သားကို အဖော်ခေါ်၍ သူတို့အား မည်သူမျှ မသိစေပဲ သာမန် အရပ်သားအနေဖြင့် ဈေးခင်းထဲ လျှောက်ကြည့်ကြသည်။ အဒေါ်ကြီးတစ်ဦး၏ ဆိုင်မှာ သတ္တုပြား၊ ငွေပြား၊ ကြေးနီပြား၊ ကြေးဝါပြားများကို မြင်၍ ဝင်ကြည့်ကြသည်။

ကျန်စစ်သား၏ စိတ်မှာ ဤပစ္စည်းများသည် အဟောင်းအမြင်းများ ဖြစ်သည့် ကြေးထည်၊ ငွေထည် တိုလီနပ်စ လုပ်လိုသူများအတွက် ဈေးပေါပေါနှင့် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု အောက်မေ့မိသည်။

အနော်ရထာကမူ ဒါမျိုးတွေ ယခုခေတ်လူများ သုံးကြသည်မဟုတ်မူ၍ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းများဖြစ်ရာသည်။ ဒါတွေဘယ်ကများ ရလာကြပါသနည်းဟု ဈေးသည် မကြီးအား မေးကြည့်လျှင် မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းရှိ ရှေးဟောင်းသရေခေတ္တရာမြို့မှ တူးဖော်ရရှိကြောင်း ပြောသည်။

အနော်ရထာသည် ဆိုင်ပေါ်ရှိ ပစ္စည်းများထဲမှ ရွေးချယ်ကာ ကြေးနီပြားတစ်ခုကို ယူ၍ သေချာစွာကြည့်သော် ထူးဆန်းသော အကွရာများ ရေးသားထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ နောက်တစ်ဖက်လှန်လိုက်သောအခါ၌ ပါဠိဘာသာ။ ထိုအခါ အနော်ရထာသည် ဝမ်းသာအားရနှင့် ရောင်းလိုဈေးကို မေး၍ မဆစ်ပဲ ဝယ်လိုက်လေ၏။ ပြီးလျှင် ကျန်စစ်သားအား ပြအံ့ဟု လှည့်ကြည့်လိုက်တော့။ လား ... လား မောင်ကျန်သည် ပိုးဖဲနှင့် ပယင်းကျောက်စိမ်းစသည် အလှကုန်များရောင်းသည့် တရုတ်မကြီးရှေ့မှာ ဝိုင်းနေကြသော လှပျိုဖြူတစ်သိုက်ကို ငမ်းနေသကဲ့သို့။

ထိုအမျိုးသမီးတို့၏ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုမှာ ခေတ်ဆန်ဆန်လှပနေသည်။ ဆံကေသာတို့ ပြုပြင်ပုံမှာ သေသေသပ်သပ် ချပ်ချပ်ရပ်ရပ်နှင့် ပိတုန်းရောင်ကေသာမှာ နေခြည်သန်းတော့ ငွေရည်ဖျန်းသည့်နယ် တစ်လက်လက်နေသည်။ စုစည်း သိပ်သည်းနေသည့် ဆံကေသာ ကျစ်လျစ်တို့သည် ဦးခေါင်းထက်မှ နဂါးခွေလိုနဂါးပျံလို ပုံစံအမျိုးမျိုး ကွေ့ကာ ကောက်ကာ နေကြကုန်သည်။ ကျန်စစ်သားသည် ထိုဆံကေသာလုံးဟန်တို့ကို လှိုင်းကိုင်သကဲ့သို့ ကိုင်ကြည့်လိုက်ချင်သည့် စိတ်နှင့် လက်က ယားနေသည်။

ယင်းအခိုက်အနော်ရထာက တံတောင်နှင့် တွက်လိုက်တော့ ပျိုတို့မောင်ယောင်တောင်တောင်ဖြစ်ကာ ဘာကစပြောရမည်မသိ။ အနော်ရထာလက်ထဲ ကြေးနီပြားမြင်သည်၌ ဘုရင်ဝယ်လို၍ပဲဟု ဈေးသည်မကြီးအား ဈေးမေး၍ ဆစ်ပါလေတော့သည်။

သာမန်အရပ်သားပီပီ ဟန်ချီချီနှင့် သည်အရာကို သည်ဈေးဆိုတော့ များလွန်းလှသည်။ ဒီလို အဟောင်းအမြင်းပစ္စည်းသည် လမ်းဘေး အမှိုက်ပုံထဲ၌ပင် တွေ့နိုင်သည်တွေ့၍ ကောက်ယူပါက အမှိုက်ပုံရှင်က ကျေးဇူးတင်၍ မုန့်ပဲသရေစာပင် ခေါ်ကျွေးလိုက်ဦးမည်။ သို့သော် ကလေးနှင့် တွေ့လျှင်တော့ ပျောက်သွားတဲ့ သူ့ကစားစရာကို ညွှန်ပေးပါ တောင်းနေမှာတော့ စိုးရိမ်ရကြောင်း စသည်ဖြင့် အာဝဇ္ဇန်းကောင်းနေသည်။

အနော်ရထာက ပြုံးနေသည်။ ဈေးသည်မကြီးက အံ့ဩနေသည်။ ကျန်စစ်သားသည် ထိုပစ္စည်းကို တန်ဖိုးမရှိကြောင်းအားရအောင် ပြောပြီးနောက် ...

“သည်တော့ အမှိုက်ပုံက ငွေဖြစ်အောင်လုပ်တဲ့ဟာကို အမြတ်ကြီးစားတော့ မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ကလေးကစားစရာဖိုးပေးတော်ရောပေါ့၊ ကျုပ်တို့ကလည်း အိမ်က မောင်ခွေးအတွက်ပါ” ဟု ဆိုသည်၌ နောက်ဆုံးတွင် ဈေးသည်မကြီးက မအောင့်အည်းနိုင်တော့ဘဲ...

“ဟဲ့ ... ကိုရင် ဘာတွေ လျှောက်ပြောနေတာလဲ၊ ဟောဒီ မောင်ကြီးကဖြင့် ဒီပစ္စည်းကို ပြောတဲ့ဈေးဝယ်လို့ ငွေစပဲချေပြီးနေပြီ”

သည်တော့မှ ကျန်စစ်သားသည် ရှက်သွားကာ အနော်ရထာကို မရွံ့မရဲ ကြည့်သည်၌ အနော်ရထာက ပြုံးရယ်၍ ထိုဆိုင်ရှေ့မှ ထွက်ခဲ့ရင်း ...

“ကိုယ့်လူက တယ်ဈေးဆစ်ကောင်းတာကပဲကွယ့်။ ဒီမှာ ဆစ်နေတာထက်” ငွေဆည်းလည်း သံတစာစာနှင့် လှပျိုဖြူတစ်သိုက်ကို မျက်ရိပ်ဖြင့် ပြ၍ “ဟိုတရုတ်မကြီး ဆိုင်ကို သွားဆစ်ရရင် ပိုကောင်းမှာပဲနော်” ဟု ဆိုလေရာ ကျန်စစ်သား၏ မျက်နှာမှာ ပူထူသွားလေသည်။

ထို့နောက် အနော်ရထာသည် ကျန်စစ်သား၏ ပခုံးကို ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ ဖက်လိုက်ကာ “ဒါပေမဲ့ ဒီနေ့တော့ တို့ ဈေးလည်တာ တော်လောက်ရောပေါ့ကွယ်။ ဟောသည်မှာ” သူ့လက်ထဲက ကြေးနီပြားပြ၍ “အရေးကြီးတဲ့ ပစ္စည်းတစ်ခုရခဲ့ပြီ။ ကဲ ... တို့ ပြန်ကြစို့”

နန်းတော်သို့ ရောက်ကြသောအခါ အနော်ရထာသည် သူဝယ်ခဲ့သော ကြေးနီပြားကို ကျန်စစ်သားအား သေချာစွာပြသည်။ တစ်ဖက်မှ ရှေးခေတ်ဟောင်းက ပျူစာများ ဖြစ်သည်။ ကျန်တစ်ဖက်က ပါဠိမို့ အနော်ရထာ ကောင်းစွာ နားလည်စွာ ဖတ်တတ်သည်။

ယေခမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ
တေသံဟေတု
တထာကတော အဟ၊
တေသဉ္စ ယောနိရောဓော
ဧဝံဝါဒီမဟာသာမဏော။

ပထမဦးအကြိမ် တွေ့စဉ်က ရှင်အရဟံက အနော်ရထာအား ဟောခဲ့သော တရားများ ဖြစ်သည် မြန်မာပြန်မှာ ...

အကြင်တရားတို့သည် အကြောင်းတရားလျှင် အမှန်အစရှိကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုအကြောင်းတို့တွင် ချုပ်ငြိမ်းရာ

လည်းရှိ၏။ ရှင်ကြီးဂေါတမသည် ထိုချုပ်ငြိမ်းရာကိုလည်း ဟောကြားတော်မူ၏။

ဤစာပါသော ကြေးနီပြားကို ရရှိခြင်းဖြင့် ဘုရင်အနော်ရထာ၏ မည်သို့သော ဆန္ဒပြည့်ဝသွားသည်ကို ကျန်စစ်သားနားလည်သွားပေပြီ။ အနော်ရထာသည် ဤတရားတော်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို အမျိုးမျိုးခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ ကျန်စစ်သားအား ပြောကြားခဲ့ဖူးပြီ ဖြစ်ရာ ကျန်စစ်သားလည်း အထိုက်အလျောက် သဘောပေါက်ခဲ့လေပြီ။

အနော်ရထာ “စဉ်းစားကြည့်စမ်း ကျန်စစ်သား၊ ရှေးလွန်လေပြီသော ကာလက ပညာရှင်များ ရေးသားခဲ့တဲ့ ဒီတရားစာတိုတိုလေးဟာ ဘယ်လောက် အဓိပ္ပာယ်ကျယ်သလဲ၊ ဘယ်မျှ ချဲ့ထွင်၍ ကြံဆယူနိုင်ပါသလဲ၊ တို့ဟာ ဒီလိုစာတွေနဲ့ ဒီစာတွေ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်းတင်ပြနိုင်တဲ့ ပညာရှိတွေကို ရှာရလိမ့်မယ်”

ကျန်စစ်သားက ခေါင်းညိတ်မိလေသည်။ သူတို့မှာ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းအင်အားအနေဖြင့် ပြည့်စုံနေလေပြီ။ စိတ်ဓာတ်အင်အားလိုနေပေးသေးသည်ဟု အနော်ရထာပြောခဲ့သော စကားကို ပြန်လည်စဉ်းစားမိသည်။

အနော်ရထာက ဆက်လက်၍ ...

“ဒီစာတိုလေးတစ်ပုဒ်ဟာဖြင့် တို့များ လိုအပ်နေတဲ့ ဓမ္မသစ်တရားစစ်ကြီးရဲ့ သော့ချက်ဖြစ်ရမယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သဲလွန်စပဲ၊ ဒီမှန်ကန်သော ဓမ္မအယူအဆ ဝါဒသစ်နဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အယူအဆတွေနေရာမှာ အစားထိုးပြီး တို့တိုင်းပြည်ကြီးကို ပြုပြင် တည်ဆောက်ရမယ်။ ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးရမည်။ သည်တော့ တို့က ပထမအရင် တရားတွေကို ကျေညက်ဖို့ လိုတယ်။ သည်တော့မှ တိုင်းသူပြည်သားတွေကို ဦးဆောင်လမ်းပြနိုင်မယ်။ ကဲ ... တို့များ ကြိုးစားရှာဖွေကြစို့။”

ကျန်စစ်သားက ဘုရင်စိတ်အားထက်သန်လှပုံကို ခပ်မဆိတ်နားထောင်ရင်း သူပါ စိတ်အားတက်ကြွလာသည်။ အနော်ရထာသည် ကျန်စစ်သား နားလည်လာပြီ၊ စိတ်ပါလာပြီကို ရိပ်စားမိကာ သူ့လက်ထဲကကြေးနီပြားအား နှစ်သက်အားရစွာ ဆုပ်ကိုင်လျက် စကားဆက်သည်။

“ဒီမှာ ကျန်စစ်သား ဒီကြေးနီပြားမျိုးတွေကို တူးဖော်ရရှိတယ်ဆိုတဲ့ ရှေးခေတ် ပျူမြို့ဟောင်းတွေအကြောင်း တို့များ ကြားသိထားကပြီပဲ။ သည်က တောင်ဘက် ဧရာဝတီ မြစ်အောက်ပိုင်းမှာ ရှိကြတယ်။ တို့များ အဲသည်ဒေသတွေသွားရောက်ပြီး နောက် ထပ် ဒီစာမျိုးတွေကို ရှာဖွေရမယ်။ အဲဒီအရပ်က လူမျိုးတွေနဲ့ သူတို့မလေ့ထုံးစံ အယူဝါဒ တွေကို လေ့လာရမယ်”

ထိုမှ ရက်အနည်းငယ်ကြာသော် အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် ဤကိစ္စကို
 ညောင်ဦးဖီး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ဗျတ္တ စသော လက်ရွေးစင်ရဲဘက်တော်များနှင့် ကျယ်ကျယ်
 ပြန့်ပြန့်ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်းဒေသသို့ စစ်ချီရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်
 ကြလေသည်။ ပထမ သရေခေတ္တရာစ၍ ရာမညဒေသ၊ ဥဿပဲခူး၊ ထိုမှ သထုံ။

ပုဂံအလံ

အခန်း [၉]

အသီးအနှံခိုင်ဖြည်းသော ကောက်လှိုင်းစည်းပေါ်တွင် တကြော်ကြော်တွန်နေဟန်ရှိသော ကြက်ရဲပုံနှင့် ထိုခေတ်က ပုဂံအလံတော်သည် မြန်မာပြည်ထောင်စုကြီး စည်းရုံးရန် တလူလူ လွှင့်လျက်ရှိပေပြီ။

ရာဇောဝါဒ ကျမ်း၌ မင်းတို့သည် အအိပ်အနေ၌ ခွေးကဲ့သို့ နားပါးရာသည်။ စစ်တိုက်ရာတွင် ကြက်ကဲ့သို့ သတ္တိရှိရာသည်ဟုဆိုသည်။ တိရစ္ဆာန်အပေါင်းတွင် တိုက်ကြက်သည် ဇွဲသတ္တိအကြီးမားဆုံး ဖြစ်သည်။ သားရဲဟုခေါ်တွင်သော ကျား၊ ခြင်္သေ့တို့သည် မနိုင်၍ ရှုံးသော်ပြေးကြမည်။ အော်ဟစ်ကြောက်သံပေးကြမည်။ မျိုးရိုးစစ်မှန်သော ကြက်ရဲကား မျက်စိစုံလုံးကန်းပါစေ၊ နှုတ်သီးကျိုးပြတ်ပါစေ၊ အတောင်ကျိုး ပေါင်ကျိုး၍ တုံးလုံးလဲပါစေ၊ ထွက်၍မပြေး၊ နေရာမှ မရွှေ့၊ ကရောက် ကရောက် မအော် (ကြောက်ပါပြီ၊ ရှုံးပါပြီဟု မပြော) ဇွဲသတ္တိတစ်စိကလေး မလျော့ဘဲ အသက်ကို အသေခံသွားသည်။ (လူအမျိုး ကြက်အရိုးဟု ဆိုရိုးစကားရှိသည်။ မင်းရဲကျော်စွာသည် ကြက်ရဲကဲ့သို့ အသေခံသွားသူ ဖြစ်သည်။)

ဤသည်ကို ရည်၍ ပုဂံအလံတော်မှာ ကြက်ရဲတွန်လျက်ရှိသည်။ ကောက်လှိုင်းစည်းကား ဆန်ရေစပါးပေါများခြင်း၊ လုပ်သားပြည်သူတို့ စည်းရုံးခြင်းဟု ယူဆသော်ရ၏။ ဘုရင်အနော်ရထာသည် မိမိတပ်မတော်နှင့် ဧရာဝတီမြစ်ရိုးကို စုန်ဆင်း၍ မြန်မာ

ပြည်တောင်ပိုင်းဒေသကို စစ်ချီတော်မူမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သောအခါ၌ ရေတပ် ဗိုလ်မှူးကြီး ညောင်ဦးဖီးနှင့် သူ့အဖွဲ့သားများမှာ လွန်စွာ နှစ်ထောင်းအားရ ရှိကြသည်။ ဧရာဝတီမြစ်မင်းစီးဆင်းသွားရာ အကြေဒေသမှာ ဘယ်လိုလူမျိုးတွေ ဘယ်လို တိုင်းပြည် တွေ ရှိကြပါလိမ့်မည်နည်း။ တို့တစ်တွေနှင့် မိတ်ဆွေပင် ဖြစ်ကြမည်လော၊ စစ်ပဲ ခင်းရမည် လော။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အဆန်းအသစ်တွေ ရင်ဆိုင်ရမည်မို့ မိမိတို့ စစ်သည်တော်တွေ အဖို့ အားရစရာ၊ နှစ်သက်စရာ၊ ပျော်ရွှင်စရာချည်းပါတကား။

ယင်း၌ ကြည်းတပ်ဗိုလ်မှူးကြီး ဗျတ္တနှင့် သူ့လူများလည်း လက်ခမောင်းတဖြောင်း ဖြောင်းခတ်လျက် ရှိကြကုန်သည်။ ဤစစ်ချီရေးတွင် ညောင်ဦးဖီးတို့နည်းတူ စိတ်အား ထက်သန်ကြကုန်သည်။ သွားရမည့် အရေးကို တွေး၍ မြူးထူး ပျော်ရွှင်ကြကုန်သည်။ အကြောင်းမှာ ညောင်ဦးဖီးတို့က ရေကြောင်းမှ ချီသောအခါ သူတို့ဆင်တပ် မြင်းတပ် ခြေလျင်တပ်တွေက မြစ်ကမ်းတစ်လျှောက်မှ ပါရချေမည်။

ဘုရင်အနော်ရထာက ရေကြောင်းမှ လှေယာဉ်ဖြင့် လိုက်တော်မူမည်ဖြစ်၍ ရှေ့ပြေး ကင်းထောက်ကို ကုန်းကြောင်းမှ ဦးဆောင်ရမည် ဖြစ်ရကား ဗျတ္တတို့ ကြည်းတပ်မတော် သားများက ညောင်ဦးဖီးတို့ ရေတပ်မတော်သားများအား ‘ဟေ့ တို့က မင်းတို့အရင် ရှေ့က ရောက်မှာကွ’ ဟု ဝင့်ကြွားသည်ရှိသော် ... ရေတပ်မတော်သားများကလည်း “ဟေ့ မင်းတို့တပ်တွေ ဟိုဘက်ကမ်းသည်ဘက်ကမ်း ကူးချင်တဲ့ခါ တို့မပါဘဲ ပြီးမလား” ဟု ကိုယ်နိုင်ရာကို၍ စကားနိုင်ပြောဆိုကြကုန်၏။

အကြောင်းမှာ ကြည်းတပ်ကို ဟိုဘက်ကမ်းသည်ဘက်ကမ်းကူးလိုက် ရေတပ်က ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ရေတပ်တွင် တိုက်ရေယာဉ်များသာမက ကျွန်းတုံးဖောင်ကြီးများကို လည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို ဖြန့်၍ တံတားခင်းလိုက်လျှင် ဆင်တပ် မြင်းတပ်တို့သည် ခွာကို ရေမစိုဘဲ မြစ်ကို ဖြတ်ကျော်နိုင်ကြမည် ဖြစ်၏။

ကျန်စစ်သားကား ကြည်းတပ်၊ ရေတပ် နှစ်ခုစလုံးကို စီမံအုပ်ချုပ်ရသည်။ ကုန်းမှာ တစ်ကျော့ မြစ်ထဲ တစ်လှည့်ဖြင့် နေ့မအား ညမအား အလုပ်များသည်။ သူ၏ လက်ရုံးရည် နှလုံးရည် ရှိသမျှ အင်အားကို ကိုယ်ကျိုးမငဲ့ဘဲ တိုင်းပြည်နှင့် ဘုရင့်ထံအပ်နှံထားသူ ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးရန်တရားစစ်၊ ဓမ္မသစ်ကို ရှာဖွေရန် ဟူသော အနော်ရထာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက်နားလည်သည်ဖြစ်၍ မိမိစွမ်းအားရှိသမျှ ဆောင်ရွက်သည်။ ယင်းကို အနော်ရထာလည်း သိတော်မူ၍ လက်ရုံး တစ်ဆူ အားကိုးတော်မူသည်။ တိုင်းပြည်ရေးရာနှင့် ပတ်သက်၍ အလုံးစုံ တိုင်ပင်တော်

မူသည်။ အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်စိတ်ချတော်မူမည်။ သို့ဖြစ်ရကား ကျန်စစ်သားမှာ သူတိုင်းပြည်နှင့် သူ့ဘုရင်အတွက် မိမိစွမ်းအားရှိသမျှ ဆောင်ရွက်ရသည်ကိုပင် အားမရ တင်းမတ်မိနိုင်အောင် ရှိလှသည်။

အနော်ရထာဘုရင်သည် ရေတပ်၊ ကြည်းတပ်တို့ဖြင့် ယခု မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်း ဒေသသို့ ချီတက်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို မိမိနည်းတူ တိုင်းသူပြည်သားများ သဘောပေါက် နားလည်အောင် ကျန်စစ်သား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်းဒေသမှာ သရေခေတ္တရာ မည်သော ပျူလူမျိုးတို့ ရှေးဟောင်း မြို့တော်ကြီး ရှိသည်။ ယခုမိမိတို့အထက်ဗမာပြည်နှင့် ပုဂံရွှေမြို့တော်မှာ ရှိနေသော ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတို့သည် ထိုအရပ်ဒေသမှ ကူးစက်ခဲ့သည်။ ရှေးခေတ်က ထွန်းကား ခဲ့သော ပျူလူမျိုးတို့ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာအမွေအနှစ်ကို မိမိတို့ တစ်စိတ်တစ်ဒေသမျှ ရသေးသည်။ ယခု ဘုရင်အနော်ရထာ ချီတက်သည်ကား ဤယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတို့ကို ရှာဖွေယူငင်ရန် ဖြစ်ကြောင်း။ ရှေးဟောင်းသရေခေတ္တရာမြို့ ရာဇဝင်ကို အသိပညာရှင် အတတ်ပညာရှင် အနုပညာရှင်တို့နှင့် ဇာတ်အိမ် ဇာတ်လမ်းများဖွဲ့ကာ ကခြင်း သီခြင်း တို့ဖြင့် ခင်းကျင်းပြသခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပုဂံပြည်သူပြည်သားတို့ သဘောပေါက် နားလည် ကြ၍ ဤအကြောင်းများကို အရပ်ထဲမှာ လည်းကောင်း၊ ဈေးထဲမှာ လည်းကောင်း ပြောဆို ကြကုန်သည်။ ဆွေးနွေးကြကုန်သည်။ သရေခေတ္တရာမြို့တော်အကြောင်း သီချင်းများကို သီဆိုကြကုန်သည်။

တစ်နေ့သောအခါ၌ သာမန်အရပ်သားအသွင်ဖြင့် ဈေးထဲထွက်ခဲ့သော ဘုရင် အနော်ရထာသည် ရှေးဟောင်းပစ္စည်းဆိုင်မှ ပျူစာနှင့် ပါဠိဘာသာ တစ်ဖက်စီ ရေးထား သော ကြေးနီပြားကြီးတစ်ခုကို ဝယ်ယူရရှိသည်။ ထိုမှ ပျူတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာ တရားကို သဲလွန်စရရှိသည်။ ဤအကြောင်းကိုလည်း ပုဂံမြို့တော်သူ မြို့တော်သားတို့ တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်နားဖြင့် ကြားသိကြသည်။ အနော်ရထာသည် သာမန်အရပ်သား တစ်ယောက်အနေဖြင့် မြို့ထဲရွာထဲ လည်တတ်၍ လူချင်းတွေ့ပေမယ့် ဘုရင်မှန်း သူတို့မသိ ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင်းပြည်မှာ သူတို့ဘုရင် ဘာလုပ်နေသည်။ ဘာတွေလုပ်ခဲ့သည်။ ရှေ့ဘာတွေ ဆောင်ရွက်ဦးမည်ဆိုသည်ကိုတော့ သူတို့သိကြသည်။ သူတို့ နားစွင့်နေကြ သည်။ သူတို့ ဘုရင်ကို သူတို့ကြည်ညိုမြတ်နိုးကြသည်။ သူတို့ဘုရင် ရှာဖွေနေသော ဓမ္မသစ်တရားစစ်ကိုလည်း ရှင်းလင်းပြသနိုင်သော အနုပညာရှင်များနှင့် သို့မဟုတ် စာပေ ကျမ်းဂန်တို့ကို တွေ့ရှိလာမှပဲဟု လိုလားနှစ်သက်စွာ ယုံကြည်မျှော်လင့်နေကြသည်။

ဤသို့လျှင် တိုင်းပြည်နှင့် မင်းသည် တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်း ရှိကြ၍ ပြည်သူလူထု၏ ကိုးစားမှုကို အပြည့်အဝခံယူရရှိသော ဘုရင်နော်ရထာသည် ရေတပ်ကြည်းတပ်တို့ဖြင့် သရေခေတ္တရာမြို့တော်ဆီသို့ ဧရာဝတီ မြစ်ရိုးကို စုန်ဆင်းခဲ့လေ၏။ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် ယခု မြန်မာရာဇဝင်သမိုင်းစတင် ဖန်တီးသည့် ခရီးပေတည်း။

*

မြစ်ကြောင်းရော

မြစ်ဧရာ၏ ကမ်းနှစ်မြွှာသည် သာယာလှပပါဘိသည်။ ကမ်းဘေးတစ်လျှောက်မှာ တောလည်းရှိ၏။ တောင်လည်းရှိ၏။ လွင်ပြင် လယ်ယာတွေလည်း ရှိ၏။ မြစ်ဧရာသည် ရေစီးညင်သာသဖြင့် ဥတုမရွေး ရေစုန်ရေဆန် ခရီးသွားနိုင်၏။ အဆန်တွင် ရွက်ဖွင့်၍ အစုန်တွင် တက်နှင့် လှော်ချင်မှ လှော်၊ ရေစီးမှာ မျှော၍လည်း ခရီးတွင်၏။

လှိုင်းလေကသာ ...

လှော်တက် ညီညီညာညာနဲ့

မြစ်ဧရာ စုန်ခရီးမှာ

ဟည်းလာလေ့ ... ဟည်းလေ့လေး

ယော ဘသားကြိတ်လိုက် ...

ညောင်ဦးဖီး ဦးစီးသော လှေတပ်ရေယာဉ်တို့တွင် တက်ညီလက်ညီဖြင့် လှေတော်သံများ သီဆိုလျက် မြစ်ရိုးကို စုန်ဆင်းခဲ့သည်။

ဘုရင်အနော်ရထာသည် သာယာသော မြစ်ကြောင်းခရီးတွင် ကမ်းနှစ်မြွှာ၏ ရှုမျှော်ခင်းကို ကြည့်လျက် ကြည်နူးနှစ်သိမ့်ပီတိစိမ့်တော်မူသည်။

ညောင်ဦးဖီးလည်း မိမိ၏ ရေတပ်အစီအစဉ်ကို ဘုရင် နှစ်သိမ့်အားရတော်မူကြောင်းတွေ့ရ၍ ဝမ်းသာရွှင်မြူးသည်။ လှေတပ်သားများလည်း လှေတော်သံ တည်ညံ့နှင့် ပျော်ရွှင်ကြသည်။

ဤသို့ စုန်ဆင်းခဲ့၍ ဧရာဝတီ၏ လက်တက်များ ဖြစ်ကြသော ယောချောင်း၊ ပင်းချောင်း၊ ယင်းချောင်း၊ စလင်းချောင်းတို့ စီးဝင်ရာ မြစ်ဆုံနေရာများ ရောက်သောအခါ လှေတော်သားတို့သည် ဤလက်တက်ချောင်းများ အကြောင်း သီဆိုကြပြန်သည်။ ဝေးလံသော ဒေသမှ တောအမျိုးမျိုး၊ တောင်အထွေထွေ၊ မြေအသွယ်သွယ်၊ အနယ်နယ် အရပ်ရပ်ကို ဖြတ်သန်းစီးခဲ့ကြပြီး၊ နောက်ဆုံးတွင် မိခင် မြစ်ဧရာ၏ ရင်ခွင်သို့ သက်ဆင်းကာ

တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်း အင်အားကြီးမားသော မြစ်မကြီး ဖြစ်သွားကြောင်း။ ထိုနည်းလည်းကောင်း ပြည်ထောင်စုသားများလည်း ရှိသမျှ လူမျိုးအားလုံးတို့ စုပေါင်း၍ အင်အားကြီးမားသော လူမျိုးကြီးတစ်ရပ်ဖြစ်ရမည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ရောက်အောင် ဦးတည်စပ်ဆိုထားသည့် သီချင်းများ ဖြစ်ကုန်၏။

ကျန်စစ်သားသည် ကုန်းပေါ်တွင် ဗျတ္တမြင်းတပ်နှင့် သွားလိုက်၊ မြစ်ကြောင်းဆင်း၍ လှေတပ်နှင့် စုန်လိုက်ဖြင့် တစ်လှည့်စီ ကုန်းရေနှစ်ဌာနကို မလွတ်စေဘဲ စူးစမ်းလေ့လာ၍ သူတွေ့သမျှ မြင်သမျှတွေ ဘုရင့်အား လျှောက်တင်ရ၏။

ရာသီဥတု ရေမြေဒေသနေထိုင်ကြသော လူများ။ သူတို့ ဓလေ့ထုံးစံ စိုက်ပျိုးသော အသီးအနှံများ။

ဤတပ်မတော်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဌာန တာဝန်ခံ ငလုံးလက်ဖယ်လည်း ပါလာခဲ့သည်ဖြစ်ရာ သူ့အား လယ်ယာခင်းများသို့ ကျန်စစ်သားနှင့် လိုက်သွားစေ၍ စိုက်ပျိုးပုံ စိုက်ပျိုးနည်းနှင့် ရေသွင်းရေယူနည်းနာများကို လေ့လာစေသည်။

*

ခရီးထောက်စခန်းများ

ဘုရင်နှင့် တပ်မတော်ချီလေရာ မြစ်ရိုးတစ်လျှောက်တွင် သင့်တင့်သော အကွာအဝေးမှာ ခရီးထောက် စခန်းများ စီမံထားသည်။ အရေးကြီးသော မြင်းစီးဆက်သွားအတွက် နွမ်းနယ်သော မြင်းကို လဲလှယ်ရန် လန်းဆန်းသော မြင်းသည် ဤစခန်းတွေမှာ အသင့်ရှိနေရသည်။ ထို့အပြင် မျှော်စင်များလည်း မြင့်မားစွာ ဆောက်လုပ်ထား၍ တစ်စခန်းနှင့် တစ်စခန်းကို မီးခိုး (သို့မဟုတ်) မီးတုတ်နှင့် အချက်ပြ ပြောဆိုနိုင်သည်။

ထိုစခန်းတို့ကို ကုန်းလမ်းမှ ကြိုတင်စီမံသည်ဖြစ်၍ ရေကြောင်းမှ ဘုရင်၏ တစ်နေ့တာ ခရီးကို ညနေဝင်ခါနီးတိုင်း တီးမှုတ်ကခုန်မှုတို့ဖြင့် ဆီးကြိုလျက်သား တွေ့ရသည်ချည်း ဖြစ်ရကား ... ကျန်စစ်သား၏ လုပ်ရည်ကြံရည်ကို အနော်ရထာသည် အလွန်သဘောကျတော်မူ၏။

*

မင်းဘူးမြို့

အနော်ရထာဘုရင်၏ ပထမဦးဆုံး ခရီးထောက်နားသည်မှာ ဧရာဝတီမြစ်

တစ်ကွေ့၌ တည်ရှိသော မင်းဘူးမြို့တွင် ဖြစ်သည်။ မင်းဘူးသည် ပြည်ခရိုင်ကို အုပ်ချုပ်ရာ မြို့ကြီးဖြစ်၍ ပတ်ဝန်းကျင်ကျောထောက်နောက်ခံနယ်ပယ်တို့က ထွက်ကုန်သီးနှံအစာရေစာ ပေါကြွယ်လှသဖြင့် အလွန်စည်ကားသော မြို့ကြီးဖြစ်လေသည်။ နေ့စဉ်ပင် ကုန်းလမ်းရေလမ်းတို့မှ ကုန်လှေကုန်လှည်းတွေ ဆိုက်ရောက်လာကြ၍ မြစ်ဆိပ်ပွဲရုံများမှာ လည်းကောင်း၊ မြို့တွင်း ကုန်ရုံ ကုန်ဆိုင်များမှာ လည်းကောင်း၊ ကုန်တွေ ပြည့်မောက်လျက် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုကြီးကျယ်ရကား မင်းဘူးဈေးသည် ကြက်ပုံမကျ စည်ကားသတည်း။

မင်းဘူးမြို့စားသည် အနော်ရထာဘုရင် ဆိုက်ရောက်လာသည်ကို အနူးအညွတ်ကြိုဆိုသည်။ ပထမဦးဆုံး ရှေ့ပြေးကင်းထောက်ထံမှ ကြိုတင်သိပြီးဖြစ်၍ အခမ်းအနားအစဉ်နှင့် စဉ်ဝတ်ပြုသည်။

ထိုစဉ်မှာ မင်းဘူးနယ်တွင် စကောကရင်များ နေထိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ သူတို့၏ အမျိုးသား ဝတ်စုံအနက်စင်းအနီကြား သင်တိုင်းများ၊ ထဘီများသည် ပုဂံသားတို့ ပသာဒမှာ တစ်မျိုးတစ်ဖုံဆန်းပြားလေသည်။ အိုးစည်ခုံမောင်းနှင့် ကရင်ရိုးရာကတို့လည်း ရှုမငြီးဖြစ်ကြ၏။ ကြိုဆိုသူများသည် ကမ်းလုံးညွတ်မျှ စည်ကားသည်။ ကခုန်တီးမှုတ်သံများသည် တစ်ဖက်ကမ်းမှ ပဲ့တင်ဟည်းသည်။

အနော်ရထာဘုရင်သည် ရက်အနည်းငယ် မင်းဘူးမြို့မှာ ရပ်နားသည်။ ထိုနယ်ပယ်၏ အခြေအနေကို မင်းဘူးမြို့စား လျှောက်တင်သည်လောက်နှင့် အားမရဘဲ သူ့ဝါသနာအတိုင်း မထင်မရှားသော အသွင်ဖြင့် ကျန်စစ်သား၊ ငလုံး၊ ငဖီးတို့လို ယုံကြည်စိတ်ချရသောသူများနှင့် ကျေးရွာများကို အမှတ်မထင် သွားရောက်လေ့လာစုံစမ်းသည်။

ထိုအရပ်ဒေသတို့တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားနှင့် ပတ်သက်သော ရှေးဟောင်းပုံပြင်များ ရှိလေသည်။ လယ်ကိုင်းအရပ်မှ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဒေသစာရီ ကြွချီတော်မူခဲ့၍ ခေတ္တသီတင်းသုံးသွားသော ကျောင်းပိဟာရ ရှိခဲ့သည်။ ယခု ထိုနေရာကို “ကျောင်းတော်ရာ” ဟု ခေါ်ကြောင်း၊ ရိုးသားစွာ ယုံကြည်ကြသော ကျေးတောသားတို့ စကားကို နားဆတ်ဆတ် ကြားခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် ထိုစဉ်ကာလမှာ ယင်းအရပ်ဒေသတွင် အလွန်ဆိုးသွမ်းသော နဂါးကြီး၊ ဘီလူးကြီးများ မင်းမူခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တွေ့မှ ဤ သတ္တဝါများ ကျွတ်သွားသည်။ နဂါးပွက်တောင်ဆိုတာ ယခုတိုင် မင်းဘူးမှာ ရှိသည်။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ၊ ဤပုံပြင်များနှင့် ပတ်သက်၍ အနော်ရထာ ကျေနပ်မိသည်။ မှန်တာ မမှန်တာ အပထား၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်နှင့် မြတ်စွာဘုရား၏ အကြောင်း

အရာများသည် လူတို့၏ နှလုံးသားထဲမှာ စွဲမြဲကိန်းအောင်းနေကြောင်း ထင်ရှားလေရာ ဗုဒ္ဓတရားစစ်တရားမှန်ကို ရှာဖွေနေသော ဘုရင်နော်ရထာမှာ လွန်စွာ နှစ်ထောင်းအားရ ရှိမိလေ၏။

*

ပုံပြင်- ယုံချင်သူနှင့် မယုံချင်သူ

အနော်ရထာ၏ တပ်မတော် မင်းဘူးမြို့မှ ထွက်ခွာသောအခါ အလာတုန်းက ကြိုဆိုသကဲ့သို့ပင် အတီးအမှုတ် အကအခုန်တို့ဖြင့် ကမ်းလုံးညွတ်မျှ စည်ကားသိုက်မြိုက် စွာ လိုက်ပို့နှုတ်ဆက်ကြ၏။ လှေများ ကမ်းမှခွာလေသော် လှေတော်ဦးဖျားရွက်တိုင်နား၌ ကျန်စစ်သား၊ ညောင်ဦးဖီး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငထွေရူးတို့စု၍ မတ်တတ်ရပ်ကာ ကမ်းပေါ်က လူများအား သူတို့ ခေါင်းပေါင်း ပဝါများနှင့် ဝှေ့ယမ်းပြကြ၏။ ဤသို့လျှင် တဖြည်းဖြည်း ဝေး၍ဝေး၍ လူစုရောထွေးကာ သဲကွဲစွာ မမြင်ကြရသောအခါ၌ ငထွေရူးသည် ရွက်တိုင် ထိပ်ဖျားသို့ ထန်းပင်တက်သကဲ့သို့ တက်သွားပြီး သူတစ်ဦးတည်း ပဝါကို ဝှေ့ယမ်းပြနေ သေး၏။ အောက်က လူများက ဒီငတီ သဲလှချည်လားဟု မော်ကြည့်နေကြ၍ အတော်ကြာ သောအခါမှ ငထွေရူး ဆင်းလာပြီး မင်းဘူးသူ အချောအလှကလေးများက သူ့အား လှေလုံးပျောက်သည်အထိ ကြည့်ရှုနှုတ်ဆက်ကြတုန်းပဲဟု ပြောပြီး သီချင်းများ ဆိုလိုက် ချေသေး။

(တစ်ခဏ တွေ့ရသော်လည်း ... တစ်ဘဝ မမေ့နိုင်တဲ့ မင်းဘူးသူလေးရယ်၊ ခွဲခွဲပြီကွယ်။ သို့ပေမယ့် စွဲမြဲတဲ့ အချစ်ရယ်၊ အမြစ်တွယ်၊ မပစ်ပယ်၊ မောင့်အသည်းကတော့ ခင့်ဆီမှာပဲ ကျန်ခဲ့ပါပြီကွယ် ...။

ရေရေလည်လည် ပြောချင်လှသေးတယ်။ စကောကရင် နှမလေးရယ်၊ ချောဘုရင် လှပဂေးရယ်၊ မောင့်အသည်းကိုတော့ ခင်ပဲထာဝစဉ် သိမ်းဆည်းစေချင်ပါတယ်။)

ညောင်ဦးဖီးသည် လွမ်းဟန် ဆွေးဟန်နှင့် အကျဆိုနေသော ငထွေရူး၏ ပခုံးကို လက်ဖြင့် အသာပုတ်လိုက်ကာ ...

“ဟေ့ ... ထန်းရည်ဝပြီး ကဇော်နဲ့ တထောင်းထောင်းထနေတဲ့ မင်းအသည်းပုပ် ကြီးကို ခွေးတောင် မစားဘူးကွ” ဟု ဆိုလိုက်သည်၌ အလွမ်းမင်းသား လွမ်းဟန်ပျောက် ကာ ငဖီးကို လိုက်လေသည်။ ငဖီးသည် လှေဦးပိုင်း၌ ရွက်တိုင်ကို ပတ်၍ ပြေးလေရာ ဘေးမှ တဟားဟားနှင့် ကြည့်နေသူများက ...

“ဟေ့ ... ဘယ်သူက ဘယ်သူ့ကို လိုက်နေတာလဲကွ” ဆိုတော့မှ ငထွေက ငဖီးကို တအားခုန်အုပ်လိုက်သည်၌ ငဖီးက ရေထဲခုန်ချလိုက်သောကြောင့် ငထွေပါ နောက်က ကားကနဲ ပါသွားတော့သည်။ ငဖီးက ဖားကဲ့သို့ ရေထဲမှာ ကူးသွားသည်၌ ငထွေမှာ ယက်ကန်ယက်ကန်နှင့် ဝူးဝါး ... ဝူးဝါး ဖြစ်နေတော့သည်။ လှေပေါ်က လူများက ...

“ဟ ... ဒီကောင်။ ငထွေပေမယ့် ထန်းပင်ပေါ်က ငထွေပဲ။ ရေမကူးတတ်ဘူးဟ” ဆိုတော့မှ ငဖီးက ရေအောက်က ၎ပ်လာ၍ ငထွေကို သူ့ကျောပေါ်တင်ပြီး မြစ်လယ်သို့ ကူးသွားမည်ပြုသော် ငထွေက ငဖီးနားရွက်နှစ်ဖက်ကို ကိုင်၍ မြင်းဇက်ကြီးလှည့်သကဲ့သို့ နားရွက်တစ်ဖက်စီ ဆွဲလှည့်သည်၌ ငဖီးက ရေထဲထိုး၎င်းလိုက်ပြန်သောကြောင့် ငထွေမှာ ရေထဲတွင် ဝူးဝါး ... ဝူးဝါး ဖြစ်ရပြန်ချေသည်။

ဤသို့လျှင် ရေသတ္တဝါနှင့်တူသော ငဖီးသည် ရေမကူးတတ်သော ကုန်းသတ္တဝါ ငထွေအား သဘောရှိ ကလိ၍ ငထွေ တော်တော်ပန်းလောက်မှ လှေဆီသို့ ယူလာခဲ့သည်။ ငထွေသည် လှေကန်ရံတွယ်တက်ပြီး အပေါ်ရောက်သော် ဟောဟဲ ဟောဟဲနှင့် မြစ်ရေပြင် ပြန်ကြည့်လျက် ...

“အလို ... ကျုပ်ဝမ်းထဲ ဝင်တာနဲ့ မြစ်ရေတွေ ကုန်ရောလား အောက်မေ့တယ်။ အများကြီး ကျန်သေးပါလား ကွယ်ရီ” ဟု ပြောလိုက်သည်၌ အခြားတစ်ယောက်က ...

“ခင်ဗျားက ပြန်ပြီး ကြောက်သေးတွေ ပေါက်ချလို့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်ဗျာ” ဟု ဆိုသည် တွင် ငလုံးက ...

“ဟာ ... ဒီလိုဆို မြစ်ရေတွေတော့ ထန်းရည်စော် နံကုန်တော့မှာပဲဗျို့” ဟု ဆိုပြီး ဝိုင်းဟားကြကုန်၏။

ထို့နောက်၌ သူတို့သည် အကြမ်းပတမ်း ကစားခြင်းကို ရပ်စဲကြ၍ လက်ဖက်ရည် ကြမ်းအိုးနှင့် စကားဝိုင်းဖွဲ့ကြလေသည်။ လှေဦးပိုင်းမှာ တစ်သိုက်၊ ဘဲတောင်ပေါ်မှာ တချို့။

မင်းဘူးတွင် တွေ့ခဲ့သော စကောကရင်တို့ အဝတ်အဆင်နှင့် သူတို့ အတီးအမှုတ်၊ အကအခုန်၊ ကရင်လူမျိုးတို့၏ အစားအသောက် အကျွေးအမွှေး ရက်ရောပုံ၊ သူတို့ ခေါင်ရည်သည် ထန်းရည်ထက် အမူးမြန်ကြောင်း၊ အချို့ ကရင်အမျိုးသမီးတို့သည် ယောက်ျားများကဲ့သို့ သောက်နိုင်ခြင်း။

ထို့နောက် သူတို့ကြားခဲ့ရသော ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်များ ရောက်သွားပြီး မြတ်စွာဘုရား

သည် ဤအရပ်သို့ ကြွလာ၍ ယခု ကျောင်းတော်ရာနေရာမှာ သီတင်းသုံးသွားသည်ဆိုတာ ဟုတ်မဟုတ် အကြောက်အကန် ငြင်းခုံကြပြန်လေသည်။

ရိုးသားဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်သူများကမူ ...

“ဟုတ်တာပေါ့ကွ၊ မြတ်စွာဘုရား ဒီနေရာ ရောက်လာပြီး သီတင်းသုံးခဲ့လို့ အခုထိ ကျောင်းတော်ရာလို့ တွင်နေတာပဲဟာ၊ မဇ္ဈိမဒေသကနေပြီး ဒီအထိ ဘယ်လိုလုပ် ကြွလာ နိုင်မလဲဆိုတာတော့ကွာ၊ ဘာခက်တာလိုက်လို့၊ ဘုန်းတန်ခိုးတော်အနန္တရှင်ပဲ ကောင်းကင် ကနေ ဈာန်ကြွလာမယ်၊ ဒါမှမဟုတ် နတ်သိကြားတွေ ဖန်ဆင်းပေးတဲ့ ရွှေစောင်းတန်း၊ ပတ္တမြားစောင်းတန်းတွေပေါ်က အသာကလေး လျှောက်လာရုံပေါ့။

“မင်းတို့မကြားဖူးဘူးလား၊ တာဝတိံသာမှာ ဝါဆိုတော်မူပြီး သီတင်းကျွတ်လပြည့် နေ့မှာ သင်္ကေတနဂိုရ်ပြည်ကို ကြွလာတုန်းက ကြည့်ပါလား၊ အခုလည်း အဲလိုရှိမှာပေါ့။ အဲသည်တုန်းက နတ်တွေ ဖန်ဆင်းပေးတဲ့ ပတ္တမြားစောင်းတန်းတွေ၊ ခုအထိ ကြယ်နက္ခတ် တာရာတွေ ဖြစ်ကျန်ခဲ့တာ မင်းတို့ မမြင်ကြဘူးလား၊ အဲဒါ မြတ်စွာဘုရားနှင့် ခွဲဖူးတဲ့ ကြယ်စုတွေဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ခြေတော်ရာတွေပေါ့။ နို့ပြီး အခု တစ်ခါတစ်ရံမှာ ပေါ်လာတတ်တဲ့ သက်တန့်ဟာကော မြတ်စွာဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ဘုရား သခင်လိုရာ ကြွချီဖို့ သိကြားမင်းက ရတနာ ၇ ပါးနဲ့ ဖန်ဆင်းလှူဒါန်းထားတဲ့ တံတား စောင်းတန်းကြီးပေါ့ကွ။ စို့လား။ အဲဒီစို့က လူ့ပြည်နဲ့ နတ်ပြည်တက်ဖို့ ဆင်းဖို့ လှေကား ပေါ့ကွာ”

ထိုစကားကို ယုံကြည်သူများက ထောက်ခံကြသည်။ ယခုကျောင်းတော်ရာဟု ခေါ်သောနေရာတွင် မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံးခဲ့စဉ်က လူတွေသာမက ဘီလူးများ၊ နဂါးများကပါ မည်သို့မည်ပုံ ပူဇော်ဆည်းကပ်ကြကြောင်းများပါ အထောက်အထား ပြုကြပြန်သည်။

ထိုနေရာဒေသရှိ ချောင်းမြောင်းတောတောင် ကျောက်ဆောင်သစ်ပင်တို့လည်း မြတ်စွာဘုရားနှင့် ထိတွေ့ခဲ့ဖူးသည့် အမှတ်အသားများ ရှိသည်ဟု သမိုင်းတို့က ဆိုသည်။ မန်းချောင်းထဲရှိ ဆန်စေ့သဏ္ဍာန် ကျောက်စရစ်ခဲကလေးများပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး သပိတ်ဆေးရာတွင် ကြွင်းကျန်သော ဆွမ်းစများက ကျောက်ဖြစ်နေဟန် ဟု မှတ်တမ်းတင်ကြပြန်သည်။

သူတို့ စကားဝိုင်းတွင် မယုံကြည်သူများ ပြက်ရယ် ပြုကြ၏။ အလကား ယုတ္တိ

မတန် စဉ်းစားဉာဏ်မရှိသူတွေ ယုံဖို့ကြိမ်ဖန်ထွင်ထားတဲ့ ဒဏ္ဍာရီယုံတမ်း ပုံပြင်တွေပါဟု ဆိုလေသော် ယုံကြည်သူများက ဒေါပွကြ၍ သူတို့ ဆွေးနွေးပွဲသည် ဆူပူပွဲဖြစ်လာလေ သဖြင့် ကျန်စစ်သားက မြင်၍ ...

“ဟေ့ ... ဟေ့ ... တော်ကြ တော်ကြ၊ ကိုရင်တို့ဥစ္စာက ရန်ဖြစ်ကုန်ကြတော့မယ်၊ မြတ်စွာဘုရားဒီအရပ် ရောက် ... မရောက် ဘာမှ ငြင်းနေစရာမလိုဘူးကွ၊ ငါပြောပြမယ်၊ မြတ်စွာဘုရားရောက်ခဲ့ဖူးရုံမက အခုထိ လူတွေနဲ့ အတူရှိနေသေးတယ်ဆိုတာ ကိုရင်တို့ မမြင်ကြဘူးလား။ မသိကြဘူးလား။”

ဤသို့ ကျန်စစ်သားက ပြောလိုက်သောအခါ အားလုံးပင် အံ့သြသွားကြသည်။ ကျန်စစ်သားကိုပင် ယုတ္တိမတန်သော စကားပြောရပါမည်လားဟု အတိုက်အခံ ပြန်ပြောကြ သည်။

ကျန်စစ်သားသည် သူတို့ ပြောချင်သလောက် ပြောကြ၍ အားရလောက်မှ ခပ်အေး အေးပင် ပြန်ပြောရ၏။

“ငါဆိုလိုတာက ဒီလိုကွ၊ မြတ်စွာဘုရား ဒီအရပ်ကို တကယ်ရောက်မရောက်ဆို တာဟာ ဘာမှ အကြောင်းမဟုတ်ဘူး။ အရေးကြီးတာက ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားဟာ လူတွေရဲ့ နှလုံးသားထဲမှာ ဌာပနာထားသလို ကိန်းဝပ်နေတယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။ ကျောင်းတော်ရာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သမိုင်းပုံပြင်တွေထဲမှာ မြတ်စွာဘုရား တရားတော်နာရလို့ ဘီလူးတွေ၊ နဂါး တွေတောင် ကျွတ်တမ်းဝင်သွားတယ်ဆိုတာတွေ အစရှိသည်ဖြင့်ပေါ့ကွာ၊ အဲသည့် ပုံပြင် တွေကို ယုံကြည်လက်ခံပြောဆိုနေကြခြင်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားတော်ဟာ သူတို့ရဲ့ အသည်းနှလုံးထဲမှာ ခိုင်မြဲနေတယ်ဆိုတာကို ပြနေတာပဲ။”

ဤနေရာတွင် ငဖီးက ဝင်၍ ...

“ဒါဖြင့် ခင်ဗျား၊ အဲသည် ယုတ္တိမတန်တဲ့ ပုံပြင်တွေကို ကျွန်တော်တို့က အကြွင်းမဲ့ လက်ခံရတော့မှာလား။”

ကျန်စစ်သားက ပြုံး၍ ...

“အလို ကိုရင့် ဘယ်သူက လက်ခံခိုင်းနေလို့တုန်း၊ ကိုရင့်သဘောနဲ့ ကိုရင် ယုံချင်ယုံ မယုံချင်နေ၊ ဒါပေမဲ့ သဒ္ဓါတရားဦးစီးနေတဲ့ လူတွေအဖို့မှာ သူ့ပတ်ဝန်းကျင် ရှိသမျှ တွေ့ရမြင်ရတာတွေဟာ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ပတ်သက်နေတာချည့်ပဲ၊ ဥပမာ သက်တန်ကြီး ပေါ်လာတယ်ဆိုရင် သိကြားမင်း ဖန်ဆင်းထားတဲ့ ပတ္တမြားစောင်းတန်းကြီး ပေါ်မှာ မြတ်စွာဘုရားကြွလာတာကို သူ့စိတ်အာရုံထဲ မြင်လာမယ်၊ ကြယ်နက္ခတ်တာရာ

တွေဆိုရင် ဘုရားသခင်ရဲ့ ခြေတော်ရာတွေလို့ အောက်မေ့မယ်၊ ချောင်းမြောင်းထဲ ဆန်စေ့ လောက် ကျောက်စရစ်ခဲလေးတွေ တွေ့သော်မှ မြတ်စွာဘုရားဆွမ်းဘုဉ်းပေးတာကို သူသတိ ရမယ်၊ အဲသည်လို ကြည့်ညှိစိတ် ပွားရတာဟာ ဘယ်လောက်အရသာ ရှိမလဲ စဉ်းစားကြည့် စမ်း။ မြင်မြင်သမျှ သစ်ပင်ရေမြေတောတောင်တွေဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ကိုယ်စား အမြဲ တရားပြနေ သလို သဒ္ဓါကြည်ညိုစိတ်ပွားရတဲ့ အရသာမျိုးများကွာ၊ တို့တစ်တွေ မရနိုင်တာဟာ ဘယ် လောက်ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းသလဲ။ အဲလိုများ မင်းတို့ မတွေးမိဘူးလား။ အဲသည်လို အရသာမျိုးများကွာ ငါဖြင့် စကြဝတေး မနွာတ်မင်း စည်းစိမ်နဲ့တောင် လဲလိုက်ချင်ပါရဲ့” ဟု တကယ်ပင်လိုချင်တောင့်တစိတ်နှင့် ပြောလိုက်ပြီး ဆက်လက်၍ ...။

မောင်ရွှေဖီးတို့ရဲ့ အဲသည်လိုများလည်း တစ်ခါတလေ စဉ်းစားကြည့်ဦးမှပေါ့။ သူတို့ဘာသာ ဖြူစင်ကြည်လင်တဲ့ သဒ္ဓါတရားနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့ နယ်မြေထဲ သွားပြီး ‘ငါတို့ကတော့ ဒါမျိုးတွေ မယုံဘူးကွ’ ဆိုတဲ့ စကားမျိုးတွေနဲ့ လူတော် လူတတ် မလုပ်ချင်စမ်းပါနဲ့ကွာ”

ယင်းအခိုက် ကျန်စစ်သား၏ စကားရုတ်တရက် ရပ်သွားသည်။ သူ့အား တစ်စုံ တစ်ယောက်က လှမ်းကြည့်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ဘုရင် နော်ရထာ လှေပေါင်းထဲမှ ထွက်လာသည်။ မိမိပြောနေသော စကားတွေ ဘုရင်ကြားလိမ့်မည်ဟု ကျန်စစ်သားမျက်နှာ ရှက်သွေးဖြာသွားသည့် အကြောင်းမှာ အခုန ငမီးတို့အား ကျန်စစ်သား ဆုံးမနေသော စကားတို့သည် မကြာမီကလေးက သည်ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်တွေ မယုံနိုင်ပါဘူးဆိုသော ကျန်စစ်သားအား ဘုရင်အနော်ရထာက ပြောကြားလိုက်သော စကားများ ဖြစ်၏။

ဘုရင် ကျန်စစ်သားဆီသို့ လျှောက်လာသည်ကို မြင်လျှင် ငလုံးတို့ ငမီးတို့ လူသိုက်သည် မျောက်အုပ်မောင်းထုတ်လိုက်သကဲ့သို့ အခြားလှေများပေါ်သို့ လျင်မြန်စွာ လစ်ကြကုန်၏။ ဘုရင်အနီးရောက်လာ၍ တစ်ယောက်တည်းကျန်ခဲ့သည်၌ ကျန်စစ်သား က “အရှင် အဆုံးအမတွေပဲ ဟိုမောင်တွေကို ပြောလိုက်ရပါတယ်”ဟု ဆို၍ ဘုရင်က နှစ်သက်ကျေနပ်စွာ ပြုံးတော်မူသည်။

အနော်ရထာ တပ်မတော်သည် နောက်တစ်ကြိမ်တွင် မြင်းကွန်း၌ ရပ်တန့်၍ ထိုမှ ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်းအကြောင်းကို ကြားသိရလေသည်။

မြင်းကွန်းနှင့်ပိဿနိုး

အခန်း | ၁၀ |

ဘုရင်နော်ရထာ မြင်းကွန်းသို့ ဆိုက်သောအခါ တောင်တွင်းမင်းသည် ကောင်းမွန်စွာ ဆီးကြိုလေ၏။

ဧရာဝတီ၏ မြစ်လက်တက်ဖြစ်သော ယင်းချောင်းစီးဆင်းရာ ယင်းလွင်ပြင်ဒေသ သည် မြေဩဇာကောင်းမွန်၍ ကောက်ပဲသီးနှံလွန်စွာ ဖွံ့ဖြိုးသည်။ ယင်းနယ်ပယ်ကို တောင်တွင်းမင်း အုပ်ချုပ်သည်။ မြင်းကွန်းသည် ထိုဒေသ၏ ဆိပ်ကမ်းမြို့ ဖြစ်သည်။

တောင်တွင်းမင်းသည် မိမိနှင့် ဂုဏ်တူတန်းတူဖြစ်သော ကျန်စစ်သားကဲ့သို့ ထီးလှိုင်မင်းပင်လျှင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို စည်းရုံးရန် ကြိုးပမ်းနေသော အနော်ရထာဘုရင်၏ လုပ်ငန်းတွင် စိတ်ရောကိုယ်ပါ အမှုတော်ထမ်းနေသည်ကို ဆင်ခြင် သုံးသပ်သည်။ အနော်ရထာဘုရင်၏ ဖောင်တော်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ခစားသောအခါ သူ့နောက်မှာ တောက်ပစွာဝတ်ဆင်ထားသော မင်းလုလင် ၇ ယောက်၊ တစ်ယောက် တစ်ယောက်မှာ ရွှေလင်ပန်း၊ ငွေလင်ပန်း တစ်ချပ်စီ။ ဤလင်ပန်း ၇ ချပ်ထဲမှာ အဖိုးထိုက် အဖိုးတန် ရတနာများ၊ ၎င်းတို့အား ဘုရင်နော်ရထာသို့ ဆက်သပြီးသော် တောင်တွင်း မင်းက ဤလက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ ဆက်သရခြင်းသည် ဘာမျှ အရေးမဟုတ်ပါ။ မိမိ အသက်စည်းစိမ်ကို အပ်နှင်း၍ ဘုရင့်သစ္စာတော်ကို ခံခြင်းသာလျှင် ပဓာန ဖြစ်ပါကြောင်း လျှောက်တင်သည်။

ထို့နောက်တောင်တွင်းမင်းသည် သူ့အုပ်ချုပ်ရသော နယ်ပယ်ဒေသအကြောင်းကို ပြောရာမှ ရှေးနှစ်ပေါင်း ၈၀၀ လောက်က တည်ရှိခဲ့ဖူးသော ဗိဿနိုးမြို့အကြောင်း လျှောက် တင်သည်။ ဤမြို့တော်သည် လွန်စွာ ကြီးကျယ်ခဲ့ပါ၏။ အနောက်ကိုလားသော် ဧရာဝတီ မြစ်၊ အရှေ့ကိုလားသော် ကုန်းမြင့်လွင်ပြင်၊ ဤနယ်ပယ်တစ်ဝိုက်မှာ ချောင်းမြောင်းအင်းအိုင် တို့ဖြင့် ပြီး၍ မြေဩဇာကောင်းမွန်လျက် ကောက်ပဲသီးနှံတို့ လွန်စွာဖွံ့ဖြိုးကြွယ်ဝလှသည်။ မြို့တော်ကြီး သာယာစည်ပင်သည်နှင့်အမျှ ဝေးလံသော တိုင်းတစ်ပါးတို့မှ လာကြကုန် သော ကုန်သည်တွေ၊ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဒေသန္တရခရီးသည်တွေလည်း မပြတ်မလတ် ရှိကြသည်။ သူတို့သည် အနောက်ဘက်ပင်လယ်မှ လာတတ်ကြ၍ ဧရာဝတီမြစ်ရိုးကို ဆန်တက်ခဲ့ပြီးနောက် ဗိဿနိုးမြို့သို့ ရောက်သောအခါ ထိုမှ ကုန်းကြောင်းခရီးဖြင့် ဟန် မင်းဆက်တို့ အုပ်စိုးရာ ဂန္ဓာလရာဇ်ပြည်ကြီးသို့ သွားတတ်ကြသည်။

စင်စစ် ထိုစဉ်အခါက ဗိဿနိုးမြို့တော်သည် အိန္ဒိယပြည်နှင့် တရုတ်ပြည် ကူးသန်းရာ အချက်အချာ မြို့တော်ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ ဗိဿနိုးမြို့ကို ခရီးထောက် စခန်းပြု၍ အိန္ဒိယပြည်နှင့် တရုတ်ပြည် ကူးသန်းခြင်းသည် လွန်စွာ ဝေးလံသော များစွာ အန္တရာယ်ထူပြောသော ပင်လယ်ကြောင်း ခရီးရှည်ကြီးမှ သက်သာစေသည်။

ဤသို့လျှင် အိန္ဒိယပြည် ကဉ္စနုမြစ်ဝှမ်းဒေသမှ ကုန်သည်များသည် ဗိဿနိုးမြို့ကို ခရီးထောက်ပြု၍ ဂန္ဓာလရာဇ်ပြည်ကြီးနှင့် ကူးသန်းခဲ့သည်မှာ အထောက်အထား အခိုင် အမာ ရှိသည်။ မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်း ပင်လယ်ကမ်းဒေသတွင် ယက္ခတို့ ထကြွ သောင်းကျန်း၍ ယင်းခရီးသည်တို့ကို လုယက်ဖျက်ဆီး သတ်ဖြတ်ကြတော့မှ ဗိဿနိုးနှင့် အိန္ဒိယပြည် အဆက်အသွယ် ပြတ်သွားတော့သည်။

ဤအကြောင်းများကို ကြားရသည်၌ အနော်ရထာ လွန်စွာ စိတ်ဝင်စားလှသည်။ ဤမျှ မဇ္ဈိမဒေသနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိခဲ့ပါလျှက် ဗုဒ္ဓဂေါတမ၏ တရားတော်များ မကျန် ခဲ့ဘူးလားဟု မေးသောအခါ၌ တောင်တွင်းမင်းက စာပေ ကျမ်းဂန်အဖြစ်နှင့်တော့ မတွေ့ရှိ ရပါ။ စေတီပုထိုး ထူပါအပျက်အဟောင်းများတော့ ဤဒေသတွေမှာ နေရာအနှံ့အပြား တည်ရှိပါကြောင်း လျှောက်တင်၏။

ယင်းသို့ မေးမြန်းပြောဆိုနေကြရင်းမှ တောင်တွင်းမင်း အံ့ဩသွားရသည်မှာ အနော်ရထာသည် သူ့အား ဘုရင်တစ်ပါးအနေဖြင့် မင်းခမ်းမင်းနားနှင့် ခစားနေကြသည်ကို လက်ဝှေ့ယမ်းပြကာ ရုပ်သိမ်းစေ၍ အားလုံးသော မင်းချင်းတို့သည် သူတို့ဘုရင်သဘော ကို သိပြီးကြသည့်အလျောက် လွတ်လပ်စွာ မိမိတို့ စိတ်ဆန္ဒအတိုင်း နေကြကုန်လေသည်။

ထိုအခါ၌ အနော်ရထာလည်း လူအားလုံးနှင့်မခြားဘဲ လူထဲက လူတစ်ယောက်၏ သွင်ပြင် ဟန်ပန်အတိုင်းပင်။

အနော်ရထာသည် ဤသို့လျှင် လူထုနှင့် ရောနှောဆက်ဆံတတ်ကြောင်းကို တောင်တွင်းမင်းသည် ယခင်က အကြားသာ ရှိခဲ့၍ ယခု ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင် ကြုံသောအခါ ၌ ရုတ်တရက်ဖြင့် အံ့အားပင် သင့်မိလေသည် သည်ဘုရင်မျိုးများ ရှိပေသေးတကား...။

“ကျုပ်တို့ဘုရင်က သည်လိုပဲဗျ” ကျန်စစ်သားက တောင်တွင်းမင်းနားကပ်၍ တီးတိုးပြောသည်။ “လူတွေကို သူ့လိုပဲ ရည်တူတန်းတူထားပြီး ဆက်ဆံတတ်တယ်။ ဘုရင်ရယ်လို့ သိပ်ပြီး ဟိတ်ကြီး ဟန်ကြီး လုပ်နေတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ပြည်ထောင်စု ကြီးက လူမျိုးအားလုံးကို တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်း ဖြစ်အောင် စည်းရုံးချင်တဲ့ သူ့ စေတနာကို ကျုပ်တို့ ယုံကြည်တာပဲ။ ကြည့်လေ ... ခင်ဗျား ခုမြင်တဲ့ ကြားတဲ့ အတိုင်းပဲ။ သူပြုမှုပြောဆိုဆက်ဆံပုံဟာ ဘယ်လောက် ရိုးသားပွင့်လင်းသလဲ”

တောင်တွင်းမင်းသည် ဦးခေါင်းကို ညိတ်၍ ကျန်စစ်သား၏ လက်ကို စိတ်အား ထက်သန်စွာ ဖြစ်ညစ်လျက် ဤဘုရင်အား ယုံကြည်ကိုးစားစွာ သစ္စာတော်ကို ခံယူကြောင်း ဖော်ပြသကဲ့သို့ ရှိလေ၏။

ထို့နောက် တောင်တွင်းမင်းသည် အနော်ရထာနှင့် အဖွဲ့သားများအား သူ၏နယ်ပယ်ဒေသအတွင်းသို့ လိုက်လံ ပြသသည်။ ထိုခေတ် ထိုအခါ၌ ထိုအရပ်တို့တွင် နေထိုင်ကြသော ပျူလူမျိုးတို့မှာ ပုဂံသားတို့နှင့် ခြားနားကြသည်။ ပုဂံသားတို့က ကာယဗလ ကြံ့ခိုင်၍ စိတ်ကြမ်းကိုယ်ကြမ်းရှိကြသည်။ ပျူတို့က ပျော့ပျောင်း၍ ယဉ်ကျေး သိမ်မွေ့ကြသည်။

အနော်ရထာသည် ဤဒေသတွင် ဗုဒ္ဓ၏ တရားဓမ္မနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်စွန်းတစ်စ မျှ ရှာမရသဖြင့် ကြာရှည်စွာ မနေတော့ပေ။ တွေ့ရလိမ့်မည်ဟု သူမျှော်လင့်ထားသော သရေခေတ္တရာသို့ အမြန်စုံလေသည်။ တောင်တွင်းမင်းနှင့် ခွဲခွာ၍ မြင်းကွန်းဆိပ်ကမ်းမှ ထွက်ခဲ့သောအခါတွင် ပြည်တော်သားကျွန်း မရောက်မချင်းကြားတွင် ခရီးမထောက် တောက်လျှောက်စုံလေသည်။

လမ်းတွင် မင်းချင်းတို့သည် လှေများ၊ ဖောင်များပေါ်၌ လူစုမိကြသောအခါ ထုံးစံအတိုင်း သူတို့ ရောက်ခဲ့သော ဒေသတို့မှ ကြားခဲ့ မြင်ခဲ့သည်များကို ဆွေးနွေးဝေဖန် ကြလေသည်။ အနောက်ဘက်ပင်လယ်မှ လာကြသော ကုန်သည်ခရီးသည်တို့ကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးခဲ့ကြသည်ဆိုသော ယကွခေါ် ဘီလူးများသည် လူ့ပြည်တွင် အကယ်

ရှိ မရှိ၊ ရှိခဲ့သော် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ကမ်းမြောင်ဒေသတို့တွင် သူတို့ ရောက်လျှင် တွေ့ကြရမည် လား။ တွေ့လျှင် အစွယ်ထက်သော ဘီလူးတို့သည် ပုဂံသားတို့၏ ဓားလုံလက်နက်ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိပါမည်လော။

အချို့က ‘စစ်ဦးဘီလူး’ ဟု ဆိုစကားရှိသည်။ ကြမ်းတမ်းစွာ တိုက်ခိုက်ခဲ့၍ တပ်ဦးမှ စစ်အောင်နိုင်လာသူများကို ရှုံးသူများက ‘ဘီလူး’ ဟု ကြောက်ရွံ့စွာ ဆိုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ပုဂံသားများနှင့် တွေ့ဆုံတိုက်ခိုက်ရပါက “ကျုပ်တို့ပဲ ဘီလူးလို အပြောခံရဦးမယ် ကိုယ့်လူတို့ရဲ့” ဟု စိတ်မာန်တက်ကြွစွာနှင့် ဟာသနေကာ ပြောသူက လည်း ပြောကြကုန်သေး၏။

ကျန်စစ်သားက ‘အင်း ... ဒင်းပြောတာလည်း မဆိုးဘူး’ ဟု စိတ်ထဲမှ မှတ်ချက် ချမိသေး၏။ စင်စစ်ဤသို့ ဘီလူးဟု အခေါ်ခံရသူများမှာ မြန်မာလူမျိုးများ မရောက်မီက နေထိုင်သွားကြသော လူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ (ယခုခေတ် ရာဇဝင်ဆရာတို့က Austro Asiatics လူမျိုးဟု ဆိုကြသည်) “ဒီလူမျိုးတွေဟာ ဆံပင်ကောက်ကောက်၊ ပါးရိုးမောက် မောက်၊ မျက်လုံးပြူးကျယ်ကျယ်၊ နှုတ်ခမ်းတိထူနဲ့ ဗျတ္တ မိန်းမ မယ်ဝဏ္ဏတို့ အဆက်အနွယ် ပဲ” ဟု ကျန်စစ်သား ယူဆမိသည်။

ထို့ပြင် မင်းချင်းတို့သည် ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်းတွင် သူတို့ တွေ့မြင်ခဲ့ကြသော ပျူလူမျိုးတို့ကိုလည်း အတော်နှိမ်ချပြောဆိုကြကုန်သည်။ “လူတွေက စိတ်ရောက်ပင်ပါ တယ်ပြီ ပျော့ညံ့နုနယ်ကြတာပဲ။ သူတို့ပြည်ကို သူတို့ ခုခံကာကွယ်နိုင်တဲ့ စွမ်းအား မရှိကြဘူး။ ဒါကြောင့် သူတို့ တိုင်းပြည်ပျက်တာဟာ ဘာမျှ အံ့ဩစရာမရှိဘူး။”

ယင်းကိုတော့ ကျန်စစ်သားလည်း သဘောတူ၍ အနော်ရထာနှင့် စကားစပ်မိ သဖြင့် ပြောကြားမိရာ အနော်ရထာက

“အေး ကိုရင် ပြောတာဟုတ်တယ်။ သူတို့လို ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့တဲ့ လူမျိုးတွေကို လက်နက်အင်အားနဲ့ တိုက်ခိုက်အောင်မြင်ဖို့ရာ လွယ်ကူပါတယ်။ သူတို့ မြို့နယ်တွေကို လည်း မီးရှို့ပြာချပစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ ပြုစု တည်ဆောက်လာခဲ့တဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာ အတတ်ပညာတွေကိုတော့ ဘယ်လိုမှ ဖျက်ဆီးလို့ မရပေဘူး။ အဲဒီ ယဉ်ကျေးမှု ပညာရပ်တွေက လက်နက်နဲ့ တိုက်ခိုက်အောင်မြင်တဲ့ လူတွေရဲ့ အပေါ်မှာ ပြန်လည်လွှမ်းမိုး သွားမှာပဲ။ စင်စစ်တော့ အရှည်သဖြင့် တကယ့် အောင်မြင်မှုဟာ လူတွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပဲ ကွယ်”

ကျန်စစ်သား သဘောပေါက် နားလည်သွားကာ အလွန်အူမြူးသွားလျက်

“ဟုတ်ပါတယ် အရှင်၊ သိပ်မှန်တာပဲ။ ဒီယူဆချက်တွေကို ပျူလူမျိုးတွေအပေါ် အထင်သေးနေတဲ့ ဟိုမောင်တွေကို ကျွန်တော် ပြန်ပြောပြပါမယ်”

သူတို့နောက် ခရီးတစ်ထောက် ရပ်နားသည်မှာ ပြည်တော်သာကျွန်းတွင် ဖြစ်သည်။ ပြည်တော်သာကျွန်းသည် ဧရာဝတီမြစ်လယ်မှာ ဖြစ်၍ တမ္ပဒီပ (ထိုစဉ် မြန်မာတို့၏ ပိုင်နက်) နယ်အဆုံးသတ်ဖြစ်လေသည်။ ပြည်တော်သာကျွန်း၏ အောက်မှာ အခြားနယ်ပယ်ဒေသဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်တော်သာကျွန်းသည် မြန်မာပိုင်နယ်ခြား မှတ်တိုင်ဖြစ်၍ ပြည်ဝင် ပြည်ထွက်ကို ဤနေရာမှ စစ်ဆေးစောင့်ကြပ်ရသည်။ အစုန်အဆန် လှေအားလုံးတို့ ဆိုက်ရပ်ရသည်။

အနော်ရထာသည် ဤကျွန်းတွင် ရှိသော မိမိ အမှုထမ်းတို့ထံမှ ပြည်တော်သာကျွန်း အောက်ဘက် တောင်ပိုင်းဒေသတို့တွင် နေထိုင်ကြသော ပျူလူမျိုးတို့အကြောင်း ကြားသိရသည်။ ပျူတို့သည် ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို လိုလား နှစ်သက်သော လူမျိုး ဖြစ်သည်။ အများအားဖြင့် လယ်ယာကိုင်းကျွန်းလုပ်ကိုင်စားသောက်ကြ၍ အချို့က ကုန်သည်များ ဖြစ်သည်။ အိုးခွက်လုပ်ခြင်း၊ ပန်းရန် ပန်းထိမ်၊ ပန်းပဲ အတတ်ဖြင့် အသက်မွေးသူများလည်း ရှိကြသည်။

အနော်ရထာသည် ပြည်တော်သာကျွန်းအနီး ပတ်ဝန်းကျင်၌ရှိသော အချို့ ပျူအကြီးအကဲများနှင့် တွေ့ရ၍ တောင်ပိုင်းဒေသသို့ ဆက်လက်သွားရန်မှာ အခက်အခဲ ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်းသိရသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ပြည်တော်သာကျွန်းမှ ထွက်ခွာကြသောအခါ၌ အခြားလူမျိုး၏ နယ်ပယ်ကို ဝင်ရောက်မိပြီဖြစ်၍ သူတို့ စိတ်လှုပ်ရှားကြသည်။ ဘာတွေကို တွေ့ကြုံရမည် လဲဟု စိတ်စောကြသည်။ ဘုရင် နော်ရထာကမူ ဗုဒ္ဓတရားဓမ္မကို တွေ့ရှိရတော့မည်ဟု သူမျှော်လင့်ထားသော သရေခေတ္တရာမြို့တော်ကြီးကို ရောက်ရတော့မည်ဟု စိတ်အား ထက်သန်လျက် ရှိလေ၏။

*

သရေခေတ္တရာ

သရေခေတ္တရာမြို့ကို ဦးတည်လာကြသောအခါ၌ မင်းချင်းတို့သည် သရေခေတ္တရာမြို့အကြောင်း ပါးစပ်ရာဇဝင်ကို ပြောဆိုကြကုန်သည်။

တကောင်းမြို့မှ ဖောင်နှင့် မျောလာကြသော မဟာသမ္ဘဝ၊ စူဠာသမ္ဘဝ မျက်မမြင်

မင်းသားညီနောင်နှစ်ဦး လမ်းတွင် နတ်ဘီလူးမ မယ်ယက္ခနှင့်တွေ့၍ နတ်မျက်စဉ်းဖြင့် ကုသပေးသောကြောင့် စက္ခုနှစ်ကွင်း အလင်းရကြပြီး ယခုပြည်မြို့ ဆိပ်ကမ်းဆိပ်ကောက် ကြသောအခါ၌ ဗေဒါရီမည်သော အပျိုချောနှင့် တွေ့ကြ၍ နောင်တော် မဟာသမ္ဘဝနှင့် ချစ်ကြိုက်ကြသည်။

ဗေဒါရီသည် သမင်မက မွေးပြီး ရသေ့ကြီးက ကောက်ယူကျွေးမွေး၍ ကြီးပြင်း ခဲ့ရသည်။ ရသေ့ကြီး၏ လက်ညှိုးမှ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် နို့ထွက်စေ၍ ဗေဒါရီသမီးငယ်ကို တိုက်ကျွေးခဲ့ရသည်။

ဤနေရာတွင် မင်းချင်းတို့ အပျင်းပြေ အငြင်းပွားကြသည်။ နောက်ပြောင်ကြ သည်။

- “သမင်မက လူမွေးတယ်ဆိုတာ ဟုတ်နိုင်ပါ့မလားကွာ ...”
- “ကိုရင့်နယ် ကြက်မကြီးကတောင် ဘဲကလေးတွေ ပေါက်သေးတာဘဲ”
- “ဟာ ... ဒါက ကြက်မထဲ ဘဲဥဖောက်လို့ ဟာကို ...”
- “အခုလဲ သမင်မထဲ လူဥထည့်ဖောက်လို့ ဖြစ်မှာပေါ့”
- “ကြံကြံဖန်ဖန်ဗျာ၊ သည်တောထဲ ရသေ့ကြီးတစ်ပါးတည်း ရှိတဲ့ဟာကို”
- “အို ... ခရုမှာလည်း အဆန်နဲ့၊ ရသေ့မှာလည်း ဉာဏ်နဲ့ပေါ့ဗျာ”
- “လူလဲ ဉာဏ်နဲ့ပါဗျာ ...”
- “ရသေ့လည်း လူပဲ မဟုတ်လား”
- “ကဲ ... ထားပါတော့ဗျာ၊ နို့ ရသေ့ကြီး လက်ညှိုးက နို့ထွက်တယ် ဆိုတာကော”
- “ဒါကလည်း လူကြားကောင်းအောင် ပြောတာပါဗျာ။ တကယ်တော့ သူက အဲဒီသမင်မရဲ့ နို့ကို ညှစ်ညှစ်ပြီး သမီးလေးကို တိုက်ရတာ။ ဒါပေမဲ့ ရသေ့ကြီးက သမင်မ နို့ကို ဆွဲဆွဲညှစ်နေတယ်ဆိုတော့ ဘယ်သင့်တော်မလဲ၊ ဒါကြောင့် ပရိယာယ်ဆင်ပြီး လက်ညှိုးက နို့ထွက်တယ်ဆိုရသေ့ပေါ့၊ အမှန်လည်း နို့ညှစ်တာမှာ လက်ညှိုးနဲ့လက်မက ဆွဲညှစ်ကြတော့ လက်ညှိုးဖျားကပဲ နို့စက်က သက်လာတယ် မဟုတ်လား ...”
- “ဒါကတော့ ခင်ဗျား ညှစ်ဖူးလို့ပဲ ခင်ဗျား သိတာ”
- “အေး ... ကျုပ်တို့အိမ်မှာက နို့စားနွားမ ရှိသလိုဗျ”
- “နို့ ... အပ်နဖားပေါက်လောက် ဘူးသီးခြောက်နဲ့ ဗေဒါရီကို တစ်နေ့လုံး မြစ်ဆိပ် သွား ရေခပ်ခိုင်းပြီး မိုးချုပ်မှ ပြန်ရတယ်ဆိုတော့ ကဲ ... ဗေဒါရီ မနက်စာထမင်း ဘယ်မှာ စားမလဲ”

“ကိုရင့် ကြီးတော်အိမ်လာစားတယ် မဟုတ်လား”

“ဒီလိုဆို သမ္မတတို့နဲ့ ဘယ်တွေ့ရမလဲ၊ ကျုပ်နဲ့ အရင်ညားနေမှာပေါ့”

“ကိုရင်က ဗေဒါရီများရ တကယ်လိုချင်လို့လား”

“ပယားသူးပါစေ အစ်ကိုရယ်”

“ဒါဖြင့် ရုပ်သေးစင်သွား၊ ခုခေတ်မှာတော့ ဗေဒါရီဟာ အရုပ်ပဲ ရှိတော့တယ်”

“ရသေ့ကြီးက ဗေဒါရီကို တစ်နေ့လုံး မြစ်ဆိပ်သွားနေခိုင်းတယ်ဆိုတာ ဘာ ရည်ရွယ်ချက်လဲဗျ”

ဒါကတော့ အရှင်းကြီးပဲ၊ သူ့သမီးအချိန်တန်အရွယ်ရောက်တော့ မြစ်ဆိပ်ဆင်း လင်ရှာခိုင်းတာပေါ့ဗျာ၊ သူ့ကျောင်းသင်္ခမ်းထဲနေလို့ ဘယ်လင်ရနိုင်မတုန်း ...”

“အဲဒါကို မဗေဒါက မစဉ်းစားမိဘူးလား ...”

“အပျိုလေးပဲ၊ ဒါမျိုးမစဉ်းစားမိဘဲ နေပါ့မလားဗျ၊ ဒါကြောင့်ပဲ သူဆိုတဲ့ သီချင်း ကြည့်ပါလား ...”

“ဘယ်လိုများ ဆိုလို့တုန်း ...”

“မဗေဒါ ရေဆိပ်က နေရိပ်မှာထိုင်၊ ဘူးညိုကို အသာကိုင်လို့၊ ညနေတိုင် ရေမှာ နှစ်ရတယ်၊ အလိုရှင် ... ချစ်သူရယ် လာပါတော့လေး ...”

“နိပ်ပေဗျာ၊ ကျုပ်လည်း ပြည်မြစ်ဆိပ်ရောက်ရင် ဗေဒါရီလိုဟာ တွေ့မလား အမြန်ဆုံး ဆင်းရှာမှာပဲ”

“ကြိုးစားမောင်၊ ထိပ်ဆုံးက အရိုက်ခံရအောင်”

ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာအရင် ပြည်မြို့သို့ ရောက်နှင့်အောင် ကြည်းတပ် နှင့် သွားနှင့်ကြသည်။ ပြည်မြို့ထဲသို့ ဝင်သော် စစ်သားများအသွင် မဟုတ်ကြတော့ဘဲ အရပ်သားကုန်သည်များဟန်ပန် ဖြစ်ကြသည်။ ပြည်မြို့ရှိ ပျူကုန်သည်တို့သည် ကျန်စစ်သားတို့ လူသိုက်အား သူတို့အရပ်မှ ထွက်သည့် ကုန်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ရအောင် လာကြသော အညာမှ ကုန်သည်များဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ကျန်စစ်သားသည် ပျူ ဈေးသည်တို့ထံမှ ဈေးဝယ်ရင်းဖြင့် ပုဂံပြည် နော်ရထာဘုရင်၏ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်မှ လူမျိုးအားလုံးကို စည်းရုံးရန် ကြိုးစားနေကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓဂေါတမ ၏ ဝါဒကို သက်ဝင်ယုံကြည်၍ တရားဓမ္မစစ်ကို ရှာဖွေရန် ယခု ပြည်မြို့သို့ စုန်ဆင်းလာနေ

ကြောင်း သတင်းဖြန့်၏။

ထိုအချိန်၌ ဘုရင်အနော်ရထာ၏ ရေတပ်သည် ပြည်မြို့သို့ နီးကပ်လာနေပြီ ဖြစ်ကြောင်း ပျူတို့ကြားသိရ၍ တိုက်ခိုက်သိမ်းယူရန်မဟုတ်ဘဲ ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မစစ်ကို ရှာဖွေရန် လာသည်ဟု ကြားသိထားခြင်းဖြင့် နော်ရထာဘုရင်မင်းမြတ်ကို ဖူးမြော်ရန် ကြည်ညို စိတ်သန်ကြသည်။

အနော်ရထာ ပြည်မြို့ဆိပ်ကမ်းသို့ ဝင်သောအခါ ရှေးဦးစွာ ကျွမ်းကျင်သော လှေတော်သားတို့က ပြိုင်လှေကလေးများကို လျင်မြန်စွာ အပြေးလှော်၍ လာကြသည်။ နောက်မှ မြင့်မားသော ရွက်တိုင်ကြီးများနှင့် လှေကြီးများက တပိုးခရာစည်မောင်းများ တီးမှုတ်၍ ငြိမ်ညောင်းစွာ ဝင်လာကြသည်။ ရေတပ်မတော်သားတို့က လှေကြီးတစ်စီးမှ တစ်စီးသို့ ရွက်တိုင်ကြီးတို့ဖြင့် လွှဲ၍ ကူးပြခြင်း၊ ရေထဲသို့ စောက်ထိုးမှောက်ခုံ ခုန်ပျံ၍ ရှေ့ကျွမ်း၊ နောက်ကျွမ်းပစ်ခြင်းများကို ကျွမ်းကျင်စွာ ပြသကြလေရာ ပြည်ဆိပ်ကမ်းမှ ပျူလူမျိုးတို့သည် မမြင်စဖူး ထူးဆန်း အံ့ဩကြကုန်သည်။

ယင်းသို့ မြစ်ထဲမှ ရှုခင်းကို ကမ်းလုံးညွတ်မျှ လာရောက်ကြည့်ရှုနေကြစဉ် ပထမ တွင် ကုန်သည်ဟု ထင်ခဲ့ကြသော ကျန်စစ်သားတို့ လူစုက ပြောင်လက်တောက်ပသော စစ်ဝတ်တန်ဆာ အစုံအလင်နှင့် မြင်းများကို စီးကြကာ သူတို့ဘုရင်အား လာရောက်ကြိုဆို ကြသည်ကိုမြင်ရတော့ ပိုမိုအံ့အားသင့်ကုန်ကြသည်။ ပုဂံစစ်သည်တော်တို့သည် မဆွကပင် ကြိုတင်ရောက်နှင့်နေကြသည်တကား။

ကျန်စစ်သားသည် သူစုံစမ်းသိရှိခဲ့ရသမျှသော ဤအရပ်ဒေသနှင့် ပျူလူမျိုးများ အကြောင်းကို အနော်ရထာအား ပြောကြားသည်။ သရေခေတ္တရာမြို့တော်ဟောင်းသည် ပြည်မြို့မြစ်ကမ်းမှ ခရီးတိုင် အတန်ငယ်ဝေး၍ မြင်းနှင့် ခရီးနှင့်သော် အချိန်အနည်းငယ် အတွင်း ငျောက်နိုင်ကြောင်း၊ သရေခေတ္တရာသည် ဗိဿနိုးမြို့ကဲ့သို့ပင် အနောက်ဘက်တွင် မြစ်၊ အရှေ့ဘက်တွင် ကုန်းမြင့်လွင်ပြင်ကို ကျောထောက်နောက်ခံပြု၍ တည်ထားကြောင်း။

အနော်ရထာနှင့် အဖွဲ့သားများသည် သရေခေတ္တရာမြို့သို့ သွားရောက်လေ့လာ ကြသည်။ စေတီပုထိုးအိုများနှင့် ကျောင်းပျို့၊ ကျောင်းပျက်များစွာ တွေ့ရသည်။ ဗဟုသုတ ပညာရှင်တို့ကို ခေါ်ငင်၍ သရေခေတ္တရာမြို့ဟောင်း၏ ရာဇဝင်ကို မေးမြန်းကြည့်သည်။ ထိုဒေသမှာ ဟိန္ဒူအယူအဆသည် မိမိတို့ ပုဂံပြည်ထက်ပင် လွှမ်းမိုးနေကြောင်း တွေ့ရ

သည်။ သူတို့သည် ဗိဿနိုးနတ်ကိုကိုးကွယ် ပူဇော်ကြသည်။ မြို့တော်ဟောင်း နာမည်ပင်လျှင် ဗိဿနိုးဟု ခေါ်တွင်ခဲ့သည်ကို ထောက်ချင့်လော့။ သူတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုပေမယ့် မဟာယာနဂိုဏ်း ဖြစ်သည်။ ဗောဓိသတ္တဘုရားလောင်းပုံများ ထုလုပ်ကိုးကွယ်ခြင်းများလည်း ပြုကြသည်။

အထူးသဖြင့် ထိုဗိဿနိုးမြို့ဟောင်းက ပျူတို့သည် နက္ခတ်တာရာနှင့် လောကီပညာတို့ကို တတ်ကျွမ်းလှကြောင်း တွေ့ရသည်။ သူတို့သည် အနော်ရထာအား သူတို့ပညာစွမ်းကို ပြကြသည်။ ကောင်းကင် နက္ခတ်တာရာ ဂြိုဟ်နေ၊ ဂြိုဟ်သွားတို့ကို ကြည့်၍ လူ့ပြည်၏ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးတို့ကို တွက်ပြနိုင်ကြသည်။

အနော်ရထာသည် သူတို့ပညာကို အံ့ဩပါသည်။ သူတို့၏ ကြိုးစားမှု ချီးကျူးပါသည်။ ဪ ... လူသားအမြင် လူသားပညာဖြင့် ဆုံးစမထင်သော ကောင်းကင်က မရေမတွက်နိုင်သော ကြယ်တာရာတို့ကို ကြည့်၍ လူ့ပြည်၏ အကြောင်းကို တွက်ချက်ကြည့်နိုင်ကြပေသည်။

သို့သော် ဤပညာကား ဘဝပြဿနာကို ရှင်းလင်းနိုင်သည်မဟုတ်။ လောကတွင် ဝင်ပါလည်နေမည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် အကျိုးတရားကို မမြင်။ မိမိလိုချင်သည်မှာ လောကီ သံသရာမှ လွတ်မြောက်သော တရား။

မျှော်လင့်ချက်ကြီးစွာနှင့် လာခဲ့ရသော အနော်ရထာမှာ သရေခေတ္တရာသို့ရောက်သော်လည်း ရောက်ရကျိုးမနပ်၊ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်၊ ခုတ်ရာတစ်လွဲ ရှရာတခြား၊ မိမိလိုချင်သည်က ဗုဒ္ဓတရား၊ တွေ့ရတာက နက္ခတ်ဗေဒပညာနှင့် ရှေးဟောင်းဟိန္ဒူအယူအဆများ။

သို့ရာတွင် အနော်ရထာ ဆင်ခြင်မိသည်မှာ လာရသည့်အတွက်ကား၊ လုံးလုံးကြီးအချည်းနှီးဖြစ်သည် မဟုတ်သေးပေ။ ရှေးခေတ် ပျူမြို့ဟောင်းများနှင့် ပျူလူမျိုးတို့အကြောင်းကို လေ့လာသိရှိခွင့် ရသည်။

အနော်ရထာနှင့် အဖွဲ့သားများသည် သရေခေတ္တရာမြို့ဟောင်းဒေသတို့တွင် လည်ပတ်ကာ ဒွတ္တဘောင်မင်း၊ ဗိဿနိုးမင်းသမီးစသည်တို့ကဲ့သို့ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ရှေးခေတ်ဘုရင်နှင့် မိဖုရားများ အကြောင်းတို့ကို ကြားသိရသည်။ ထိုမင်းမိဖုရားတို့သည် ယခုအခါ၌ ပုံပြင်ထဲမှာသာ ရှိကြတော့သော်လည်း သူတို့ကြီးစိုးစဉ်က တည်ဆောက်ခဲ့ကြသော နန်းတော်မြို့ရိုး၊ ပုထိုးစေတီထူပါ တို့ကိုကား အထင်အရှားတွေ့ရသည်။ ဤအရာများသည် ပျက်စီးယိုယွင်းနေကြပြီ ဖြစ်သော်လည်း တစ်ခေတ်

တစ်ခါက မည်မျှလောက် ကြီးကျယ်ခမ်းနားခဲ့သည်ကိုမူ သူတို့၏ လက်ကျန် ပုံသဏ္ဍာန် များက ဖော်ပြနေပေသည်။

ဤမြို့တော်ဟောင်းကို ရှုစားလျက် ဘုရင်အနော်ရထာ ဆင်ခြင်မိသည်မှာ အောင်မြင်ခြင်း၊ ပြီးစီးခြင်း၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားခြင်း၏ အဆုံးကား ပျက်စီးခြင်းပါတကား။ ရုပ်ဝတ္ထုမှန်သမျှ မတည်မြဲကြ။ ပညာရှင်တို့၏ တရားဓမ္မအနှစ်သာရသာလျှင် နောင်လာ နောက်သားတို့အတွက် ကျန်ရစ်တတ်သည်။ ဤကြီးကျယ်ခမ်းနားခဲ့သော ပျူမြို့ဟောင်း များမှ ငါရရှိသည်မှာ 'ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဝါ' အစချီသော လင်္ကာပါသည့် ကြေးနီပြား။

'အကြင်တရားတို့သည် အကြောင်းတရားလျှင်အမှန်အစရှိကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုအကြောင်း တရားတို့တွင် ချုပ်ငြိမ်းရာလည်း ရှိ၏။ ရှင်ကြီး ဂေါတမသည် ထို ချုပ်ငြိမ်းရာကိုလည်း ဟောတော်မူ၏။'

"မြတ်စွာဘုရား၏ ဓမ္မစစ်သဲလွန်စကိုကား ဤဂါထာတော်ဖြင့် ငါရခဲ့ပြီ။ အကျယ် ဝိတ္ထာရတရားဓမ္မကို ရအောင် ငါကြိုးစားရဦးမည်။ ရှာဖွေရဦးမည်" ဟု ဥဒါန်းကျူးမိလေ ၏။

ရှေးဟောင်း ပျူလူမျိုးများ

သရေခေတ္တရာခေတ်မှ ဆင်းသက်ခဲ့ကြသော ပျူလူမျိုးတို့ ဓလေ့စရိုက်ကို ကြည့်၍ အနော်ရထာ၏ ရင်မှာ အကြင်နာပွားမိသည်။ သူတို့သည် ရှေးဟောင်းသမားရိုးကျ ယဉ်ကျေးမှုအတိုင်း ကိုယ်နှုတ်အမူအရာလွန်စွာ သိမ်မွေ့နူးညံ့ကြသည်။ ရှေးဟောင်းကျင့်ထုံးတို့ကို မပျက်လိုက်နာလျက် ရှိကြသည်။ ဘုရားသွား ကျောင်းတက် ဝတ်မပျက်ကြ။ သို့သော် သူတို့ကြည့်ရသည်မှာ မြို့အိုကြီးက ဟောင်းနွမ်းနေသကဲ့သို့ သူတို့ပုံသဏ္ဍာန် တွေက ဟောင်းနွမ်းနေကြသည်။ စေတီပုထိုးတို့ ပျက်ကျိုးယိုယွင်းနေကြသကဲ့သို့ သူတို့ ဘုရားသွားကျောင်းတက်တွင် ဝတ်ဆင်ကြသည်များက ရိုကြပြိုကြပြီ။ သို့ရာတွင် ငါတို့ သည် ကြီးကျယ်ခမ်းနားခဲ့သော လူမျိုးကြီးဆိုသော ဟိတ်ဟန်မာနကား ထားကြသည်။ ဆွေကြီးမျိုးကြီးတို့သည် မည်မျှပင် ဆင်းရဲနေကြပါစေ၊ သူတို့ ရှေးအဆောင်အယောင် ကတော့ မလျော့၊ ဘုရားသွားကျောင်းတက်ပြုလျှင် နောက်တော်က အစေခံပါရသည်။ ထိုအစေခံ၏ လက်ထံမှာ လက်ဖက်အုပ်၊ ကွမ်းအစ် ပါရသည်။ ထိုအထဲမှာ ကွမ်းဆေး

လက်ဖက် ရှိကောင်းမှ ရှိမည်။

အနော်ရထာသည် ထိုလူမျိုးတို့၏ အေးချမ်းခြင်း၊ ငြိမ်သက်ခြင်း၊ ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းခြင်းကို သဘောကျမိသည်။ သူတို့ဌာနေခေတ္တ ရောက်လာခိုက်တွင် သူတို့ အတွက် ဘာများလုပ်ပေးသင့်သလဲ စဉ်းစားလိုက်ရာ သူတို့ ထာဝရမပျက် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်နေကြသော စေတီပုထိုး အကျိုးအပျက်များကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပေးရသော် သင့်လျော်မည်ဟု ယူဆမိသည့်အတိုင်း သူ၏ တပ်မတော်သားများအား လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်စေလေတော့သည်။ လူတို့သည် အလုပ်တစ်ခုခုရှိမှ ပြည့်စုံသည် ဖြစ်ရကား အနော်ရထာ၏ တပ်မတော်သားများသည် စိတ်အားတက်ကြွစွာ လုပ်ကိုင်ကြလေ၏။ ပထမသော် ပျူတို့သည် အံ့ဩသွားကြပြီးနောက် ပုဂံဘုရင်၏ စေတနာကို ကြည်ညို လေးစားကြကာ သူတို့ပါ မိမိတို့ တတ်နိုင်သည့်ဘက်မှ ဝိုင်းဝန်းကူညီကြလေ၏။

ဤသည်ပင်လျှင် ပျူလူမျိုးတို့နှင့် ပုဂံသားတို့ တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်း ဖြစ်သွား ကြခြင်း။

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ လူမျိုးပေါင်းကို စည်းရုံးရန် ကြိုးပမ်းနေသော ဘုရင် နော်ရထာသည် ဤသို့လျှင် သူ့လူများနှင့် ပျူများ အတူတကွ လုပ်ကိုင်နေကြသည်ကို ကြည့်၍ ပီတိဖြစ်မိသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် သာမန်လူတစ်ယောက်အနေဖြင့် ဤလူစုထဲမှာ ဝင်ရောက်ရောထွေးခဲ့သည်။

အနော်ရထာ သဘောအကျဆုံးသော ရှုခင်းမှာ လသာသောညများတွင် ဘုရား ကျောင်းကန် စေတီပုထိုး အကျိုးအပျက်များပေါ်မှ သော်တာငွေရည် ဆွတ်ကြည်ဖျန်းပက် နေစဉ် ဖြစ်သည်။ ဤအခါတွင် သရေခေတ္တရာ မြို့တော်ဟောင်းသည် ကြီးကျယ်ခမ်းနား ခြင်း၏ အဆုံးမှာ ပျက်စီးခြင်းသာ ရလဒ်ဖြစ်ကြောင်း သရုပ်ဖော်ပြနေသော ပန်းချီကား ကြီးနှင့် တူချေ၏။

တစ်ညသ၌ အနော်ရထာသည် ဘုရားပြိုစေတီပျက်များအကြားဝယ် တစ်ကိုယ် တည်း ဟိုဟိုဒီဒီလျှောက်ခဲ့ရာမှ ကြီးကျယ်လှသည့် ထူပါကြီးအနီးရောက်သော် စိတ်တော် ကြည်လင်လှသည်နှင့် နဖူးထက်ဝယ် ကြာအင့်သို့ လက်စုံမိုးလျက် ဗုဒ္ဓဂေါတမမြတ်စွာ ဘုရား၏ ဓမ္မစစ်ကို ရရှိရပါလို၏ဟု ဆုမွန်တောင်းနေမိသည်။ ထိုစဉ် အုတ်ပုံအကျိုး အပျက်တို့ကြားမှ မှုန်ဝါးဝါးလရောင်အောက်တွင် မထင်ရှားသော ပုံသဏ္ဍာန်တစ်ခု ရုတ်တရက် ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် သူ၏ ဓားရိုးကို လက်နှင့် ဆုပ်ကိုင်ကာ အသာစောင့် ကြည့်နေလိုက်သည်။ သေချာစွာ ကြည့်ရှုမိသောအခါ ထိုပုံသဏ္ဍာန်သည် ပါးသိုင်း

မှတ်ဆိတ်များနှင့် ဒေါက်ချာဆောင်းထားသော ရသေ့အိုကြီးတစ်ဦး ဖြစ်၏။ သူသည် တစ်ချောင်ချောင်မှ ထွက်လာခဲ့ပြီးနောက် စေတီပျက် တစ်ခုပေါ်သို့ တွယ်ဖက်၍တက်သည်။ အပေါ် ခပ်မြင့်မြင့်အဆင့်ရောက်သောအခါ သူ၏ ကိုယ်ရုံထဲမှ ခရုသင်းကို ထုတ်၍မူတ်သည်။ ထိုအသံသည် မတိုးမကျယ်ဖြစ်သော်လည်း ဆိတ်ငြိမ်သော ညမှာ ထင်ရှားပြတ်သားလှသည်။ ထိုအခါ စေတီကြီး စေတီကြားမှ လူအများထွက်ပေါ်လာကြသည်။ သူတို့သည် ဤအချက်ပေး ခရုသင်းသံကို စောင့်နေကြဟန် တူသည်။ ရသေ့၏ တရားကို နာကြားရန် စေတီခြေရင်းမှာ ဆိတ်ငြိမ်စွာ ထိုင်ကြသည်။

ရသေ့က တင်းမာပြတ်သားသော အသံနှင့် ...

“အသင် တမ္ပဒိပ ပြည်ဌာနက၊ အသေးအမွှား၊ ပုဂံသားတို့၊ ထောင်နားဆင်လော့။ ငါလျှင် တရားမှန်ကို ဟောကြားမည်။ အသင်တို့သည်၊ လက်ရုံးရည်၊ နှလုံးရည်၊ ပြည့်စုံသည်ဟု ဂုဏ်ထည်မြင့်ကြွား ဟိတ်မာန်ထွားသည် ဘာများသင်တို့ ပြုခဲ့ကြပြီနည်း။

“သရေခေတ္တရာ၊ နှစ်များစွာက၊ ငါတို့ ပျူများ၊ စွမ်းအားဖွံ့ဖြိုး၊ ပြည်ကိုစိုး၍၊ တန်ခိုးနေလ ထွန်းခဲ့သည်။ သင်တို့ မျက်မြင်၊ ယခုပင်၊ ဆင်ခြင်ကြည့်ကြကုန်၊ နန်းတော် မြို့ရိုး၊ ပုထိုးစေတီ၊ အလီလီ၊ ဤပြည်ဌာနများမြောင်စွ။ ကာလကြာညောင်း၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ၊ ထိုအခါက၊ သာယာရွှေပြည် စည်ခဲ့သည်။

“ဟယ် ... ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ မထွန်းကားသေးတဲ့ နင်တို့ ပုဂံသားတွေကို ကဗျာလင်္ကာစာသားတွေနဲ့ ဟောကြားနေလို့လည်း အပိုနေမှာပဲ၊ ကဲ ... နင်တို့ နားလည်အောင် ရှင်းရှင်းပြောရမယ်ဆိုရင် သင်တို့ ပုဂံပြည်ကို ငါတို့ သရေခေတ္တရာပြည် စည်ကားခဲ့သလို ပထမဖြစ်မြောက်အောင် ကြိုးစားကြဦး၊ အဲဒီလို တည်ဆောက်အောင်ပြီး နောက်နှစ်ပေါင်းကိုးရာတစ်ထောင် ကြာတဲ့အခါမှာ ငါတို့ သရေခေတ္တရာလှပဲ ရှေးဟောင်းမြို့တော်ကြီး ဖြစ်ပေရော။ အဲသည်တော့ အခု ငါတို့ ပျူလူမျိုးတွေကို မင်းတို့က ဖျင်းတယ်၊ ညံ့တယ် ကဲ့ရဲ့သလို မင်းတို့ ပုဂံသားတွေကော ဘာသားထုထားတာတွေ မို့လဲကွာ”

ဤသို့ပြောကြားပြီးနောက် ရသေ့ကြီးသည် တရားပွဲပြီးပြီအနေနှင့် သူ့ ခရုသင်းကို မူတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ပရိသတ်သည် လူစုခွဲ၍ ထွက်ခွာသွားကြကုန်သည်။ အနော်ရထာကမူ ဤရသေ့ထူးကို စုံစမ်းရန် ချောင်းမြောင်း ကျန်ခဲ့သည်။

ရသေ့သည် စေတီပျက်ပေါ်မှ တွယ်ဖက်၍ ဆင်းသည်။ အောက်ရောက်သော် သူ့ဟာသူ ကျေနပ်သံဖြင့် ‘အင်းဒီတစ်နေ့တော့ ပြီးပြန်ပြီ’ ဟု ရေရွတ်၍ ခေါင်းက ဒေါက်ချာနှင့် မှတ်ဆိတ်တို့ကို ဖြုတ်လိုက်သည်။ လရောင်ဖြင့် အနော်ရထာသည် ကောင်းစွာ

မြင်ရသည်။ နောက် ခဏအတွင်းဝယ် ဤရသေ့တုသည် အနော်ရထာလက်ထဲမှာ မရုန်းကန်နိုင်ဖြစ်၍ ရုတ်တရက် လန့်အော်လေသော် အနော်ရထာက ...

“ဟေ့ ...ကောင်ရ၊ မင်းခုမှ အော်မနေပါနဲ့ကွ”

ဤအသံကြောင့် အခုန တရားနာ ပရိသတ်ရောက်လာကြ၍ ဘုရင်နော်ရထာလက်ထဲမှာ ငထွေရူးဖမ်းမိနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

“ကျွန်တော် ... ကျွန်တော် ရုပ်ဖျက်ပြီးဆော့ရင်း သူတို့ကို အပျင်းပြေ ပျော်တော်ဆက်နေတာပါအရှင်။ ဟောဒီ ကျန်စစ်သားကို မေးကြည့်ပါ”

ကျန်စစ်သားလည်း ငထွေရူးအလိမ်မိသည်ကို ရှက်လှစွာနှင့် သူ့အား တကယ့်ရသေ့ထူးပညာရှိကြီး မှတ်၍ ညပေါင်းများစွာကပင် သည်လို တရားနာခဲ့မိကြောင်း ဘုရင့်ရှေ့မှောက်မှာ ဝန်ခံရှာသည်။

ဘုရင်သည် ငထွေရူး၏ ဟာသကို သဘောကျစွာ ရယ်မော၍ ထွက်ခွာသွားသော အခါ၌ သူတို့သည် ငထွေရူးအား ဝိုင်းဝန်းဩဘာပေးကြလေသည်။ သူ့ကျောကုန်း တဖုန်းဖုန်းနှင့်။

မွန်တိုဠာနီ - ရာမည

အခန်း [၁၁]

ဘုရင်အနော်ရထာသည် သရေခေတ္တရာပြည်မြို့မှတစ်ဆင့် မွန်တိုဒေသရာမညတိုင်းသို့ ခရီးဆက်လေသည်။

ပုဂံသားတို့နှင့် မွန်တို့ကား သူစိမ်းများ မဟုတ်ကြချေ။ မွန်ကုန်သည် ခရီးသည်များ နှင့် ကချေသည် သီချင်းတို့သည် အစဉ်မပြတ်ပင် မြစ်ညာသို့ ဆန်တက်၍ ပုဂံမြို့တော်သို့ ရောက်ကြစမြဲ ဖြစ်သည်။ အချို့က ရေကြောင်း၊ အချို့က ကုန်းကြောင်းမှ ဆင်မြင်းတို့နှင့် လာတတ်ကြသည်။

ပုဂံရွှေမြို့တော် မင်းပိုင်းစိုးပိုင်း ပညာရှိပိုင်းတို့တွင် မွန်သီချင်း၊ မွန်အက၊ မွန်ဂီတ များ အထူးရေပန်းစားလျက်ရှိသည်မှာ ကြာခဲ့ပြီ။ မွန်ဇာတ်သဘင်သည်တို့သည် မြို့ရွာအနှံ့ အပြား လည်ပတ်ကပြကြ၍ ထိုခေတ်တွင် ပုဂံပြည်သားတို့သည် မွန်အဆို၊ အတီး၊ အကများ ကို အထူးနှစ်သက်လက်ခံကြကုန်သည်။ ပွဲလမ်းသဘင်များ ကျင်းပသော် မွန် ဇာတ်သဘင်များပါမှ ပို၍ အရာဝင်သော ခေတ်ဟုပင် အချို့က ပြောစမှတ်ပြုကြသည်။

အနော်ရထာသည် ပြည်မြို့မှ မထွက်မီ ကျန်စစ်သားနှင့် ရှေ့အစီအစဉ်တို့ကို တိုင်ပင်ကြသည်။ ရှေ့ပြေးအထောက်တော်များ စေလွှတ်ကာ သတင်းများကို ဆိုင်းငံ့နာယူ သည်။ ရာမညဒေသနှင့် ပတ်သက်သမျှ အကြောင်းအရာတို့ကို အတိုအစအသေးအမွှား ကလေးမှ စ၍ ဆင်ခြင်ဝေဖန်သုံးသပ်ရမည်။ သို့မှသာ မွန်လူမျိုးတို့နှင့်တွေ့သည့်အခါ

ဆက်ဆံရေး ပြေပြစ်၍ ကြည်သာခင်မင်မှုကို ရရှိကြမည်။

အနော်ရထာ၏ တပ်မတော်ပြည်မြို့မှ စုန်ဆင်းသောအခါ ရဲဘက်တော်တွေ အားလုံးပင် မျှော်တလင့်လင့်နှင့် စိတ်အားထက်သန်တက်ကြွစွာ ရှိကြကုန်သည်။

ယူဇနာအနည်းငယ်မျှ စုန်ဆင်းမိသောအခါ မြစ်ဧရာရေနှစ်မြွှာ ခွဲသွားသော မြစ်ခွဆုံသို့ ရောက်သည်။ ထိုအခါ ရှေ့ပြေးအထောက်တော်များ၏ ထောက်လှမ်းချက်အရ အရှေ့ဘက်မြစ်မြွှာကို လိုက်လျှင် ရာမညဒေသ၏ မြို့တော်တစ်ခု ဖြစ်သော ဥဿာပဲခူး ဘက်သို့ ချည်းကပ်မည်ဖြစ်၍ ထိုအရှေ့ဘက်မြစ်မြွှာအတိုင်း စုန်ခဲရာ မကြာမီ ယခုအခါ ဓနုဖြူ မြို့နယ်ဖြစ်သော လူနေဒေသတစ်ခုသို့ ရောက်သည်။ ဤနေရာမှ ထောက်လှမ်းစုံစမ်း ပြန်သော် ဥဿာပဲခူးသည် အရှေ့စူးစူး၌ ရှိကြောင်းသိရသည်၌ ထိုနေရာမှာ စခန်းချသည်။

အနော်ရထာသည် ပဲခူးမြို့နှင့် အခြားမွန်မြို့တော်တစ်ခုဖြစ်သော သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ သထုံတို့၏ သွားလာကူးလူး ဆက်ဆံမှု အခြေအနေကို သိလိုပြန်သည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် ... ထိုသထုံမြို့၌ မြတ်စွာဘုရား၏ နှုတ်ခပါဠိတရားတော်များ အကွရာတင်ပြီး ရှိသည်။ အကျဉ်းကို အကျယ်၊ အကျယ်ကို အကျဉ်း ရှင်းလင်းဟောပြောနိုင်သော ရဟန်း ပညာရှိများ ရှိသည်ဟူသော သတင်းစကားကြောင့် အနော်ရထာ၏ စိတ်၌ သထုံကို စွဲလမ်းနေသည်။

အနော်ရထာသည် သထုံဘုရင်မနုဟာမင်း၏ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားသိရစဉ် ကတည်းက စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတွင် မွေ့လျော်သော မနုဟာမင်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်သော သာသနာ ဒါယကာမင်း။ ယင်းသို့ ဂုဏ်သတင်းကြီး သော မင်းနှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်ရသော် ကောင်းလေစွဟု အနော်ရထာတောင့်တခဲ့သည်။

သို့သော် သထုံနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းများကို ကြားရသောအခါ၌ အနော်ရထာအဖို့ အားတက်ဖွယ်မရှိ ဖြစ်ရပြန်၏။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုလျှင် သထုံနှင့် ပဲခူးတို့မှာ အဆက်အသွယ်နည်းပါးသည်။ အချင်းချင်း ခပ်စိမ်းစိမ်း ဖြစ်နေကြသည်။ မနုဟာမင်းကို ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာရှိသည်၊ မာန်မာနထောင်လွှားသည်ဟူသော သတင်း ပြေးနေသည်။

ပဲခူးနှင့် သထုံသည် တစ်မြို့နှင့် တစ်မြို့ ရင်းနှီးစွာ မရှိကြဘဲ တစ်မင်းနှင့် တစ်မင်း ခပ်မှန်မှန် ခပ်တန်းတန်းနေကြသည်။ ဤသို့ရှိနေကြစဉ်မှာပင် ငြမ်းစစ်သည်များက ဥဿာပဲခူးသို့ လာရောက်တိုက်ခိုက်နေကြပြန်ရကား သထုံနှင့် ပဲခူးမှာ ပို၍ စိတ်ဝမ်းကွဲစရာ ဖန်လာတော့၏။

အကြောင်းမှာ ဂျမ်းစစ်သည်တို့၏ ဒေသ (ယခု ကမ္ဘောဒီးယားသည် ပထဝီဝင်အားဖြင့် သထုံနှင့် နီးသည်။ သထုံ၏ အရှေ့ဘက်မှာ ရှိသည်။ ယင်းသို့ရှိရာမှ ဂျမ်းစစ်သည်တို့က သထုံမြို့ကို ကျော်လွန်ခဲ့ပြီး (ချန်ခဲ့ပြီး) ဥဿာပဲခူးကို လာရောက်တိုက်သည်ဆိုတော့ ပဲခူးအနေအားဖြင့် တွေးစရာ ရှိနေပေတော့သည်။

စင်စစ်ကား စစ်ရေးစစ်ရာ ကျွမ်းကျင်သော ဂျမ်းလူမျိုးတို့သည် လက်ရှိအားဖြင့် အခြေအနေ တောင့်တင်းနေသော သထုံကို စစ်မလိုလားဟန်ဖြင့် တမင်ရှောင်ကွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သူသည် ဥဿာပဲခူးကို အောင်မြင်ပြီဆိုပါတော့။ သထုံမှာ အလိုအလျှောက် မိမိတို့၏ ပိုင်နက်နှစ်ခုအကြား၌ ကျရောက်နေပြီ မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် ဂျမ်းတို့သည် သထုံကို ချန်ခဲ့၍ ပဲခူးကို ဖိနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ပဲခူးမြို့ပတ်လည် နယ်ပယ်ကျေးရွာတွေကို မွေလေပြီ။ ပဲခူးမြို့ကို ပြင်ပမှ အကူးအသန်း အဆက်အသွယ် ပြတ်အောင် ပြုလေပြီ။ နောက်ဆုံးတွင် ပဲခူးမြို့မှာ ရိက္ခာအတွက် ခက်ခဲသော အခြေသို့ပင် ရောက်ခဲ့လေ၏။

ဥဿာပဲခူးမင်း၏ ဆန္ဒမှာ သထုံနှင့် ပဲခူးသည် မွန်အမျိုးသားချင်းပဲ၊ လူမျိုးခြားက ကိုယ့်ပြည်ထဲချင်းနင်းဝင်ရောက်လာသည်ကို မနုဟာက လမ်းမှ ဖြတ်၍ တိုက်စေလိုသည်။ ဂျမ်းတို့ကလည်း ဤအခြေကို မြင်သောကြောင့် သူတို့ စစ်ချီရာ လမ်းကြောင်းသည် သထုံမှ အဝေးကြီးခွာ၍ လာခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် မနုဟာမှာ မတိုက်သာပေ။ အကယ်၍ မိမိစစ်တပ်ကို မြို့မှ ထွက်စေပြီး ဂျမ်းတို့၏ လမ်းကြောင်းမှ ဆီး၍တိုက်အံ့၊ ဂျမ်းတို့က သူတို့ ပြည်မမှ စစ်တပ်များသည် သထုံသို့ လာရောက် မတိုက်ခိုက်ဘဲ နေအံ့လော။ ထိုအခါ နှစ်ဘက်ညှပ်ပြီး တိုက်ခိုက်ခြင်းကိုပင် ခံရချေမည်။ ပဲခူးကိုယ်စားဝင်၍ ဓားစာခံ သလို ဖြစ်နေချိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် မနုဟာမင်းမှာ ဥဿာမင်းကို ကူချင်ပါသော်လည်း မကူသာဘဲ ရှိနေခြင်း ဖြစ်ပါ၏။

စင်စစ်ကား ဤအကြောင်းတရားပင်လျှင် အနော်ရထာဘုရင်နှင့် ဥဿာပဲခူးမင်းတို့ ခစ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ဆက်သွယ်မှု ဖြောင့်ဖြူးရန် ဖန်လာခြင်းဖြစ်ပေသည်။ အကြောင်းမှာ ပဲခူးမင်းသည် စစ်ကူလိုနေပါ၏။ အနော်ရထာ၏ စစ်တပ်အင်အားနှင့် အနော်ရထာ၏ ဝိတ်နေသဘောထားကိုလည်း မဆွဲကပင်ကြိုတင်ကြားသိပြီး ဖြစ်ပါ၏။

ယင်းသို့ ဥဿာမင်း၏ သဘောထားကို အထောက်အတော်များထံမှ အနော်ရထာ ကြားသိရသော် ကျန်စစ်သားနှင့် တိုင်ပင်၏။ စစ်ရေးစစ်ရာကို ဆွေးနွေး၏။ စစ်ကြောင်းကို ရေးဆွဲ၏။ ဤကိစ္စမှာ ကိုယ့်ပြည်တွင်းသို့ ကျူးကျော်လာသော လူမျိုးခြားအား ပြည်ပ

သို့ မောင်းထုတ်ရန်သာ မဟုတ်။ မွန်နှင့်မြန်မာ ချစ်ကြည်စွာ ပေါင်းသင်းရေး၊ ပြည်ထောင်စုကြီး စည်းရုံးရေးပါ အကျိုးဝင်၏။

ဤကဲ့သို့ အရေးကောင်းကြုံနေစဉ်မှာပင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဘက်သို့ လွှတ်လိုက်သော အထောက်တော်များ ပြန်လာကြရာ၌ ယခုတွဲတေးမြို့အရပ်ဒေသမှာ အခြား မွန်လူမျိုးများ နေထိုင်ကြကြောင်း၊ သူတို့ဆီတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကား၍ ထေရ်ဂါဝါဒ ရဟန်းတော်များက ဂေါတမ တရားတော်များကို ကောင်းမွန်စွာ ဟောကြားနိုင်ကြကြောင်း သတင်းကောင်းပါလာလေ၏။

အနော်ရထာ ဝမ်းသာအားရဖြစ်ကာ ဤဓမ္မလမ်းကြောင်းကို မိမိသွားရောက်မည်။ ဥဿာပဲခူးသို့ ချီရမည့် စစ်ကြောင်းကို ကျန်စစ်သားသို့ လွှဲအပ်လိုက်သည်။ အနော်ရထာ တွဲတေးဘက်သို့ မထွက်ခွာမီ ကျန်စစ်သားအား အစစအရာရာမှာ ကြားခဲ့သည်။ ဥဿာပဲခူးမင်းက လိုလိုချင်ချင် တရားဝင်လာရောက် စစ်ကူတောင်းမှ ချီတက်ရမည်။ သည်အတွင်းမှာ မိမိတို့တပ်က အားလုံး အသင့်ဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်ထားရမည်။

ထို့နောက် အနော်ရထာဘုရင်သည် သူ့တပ်ဖွဲ့တစ်ခုနှင့် သာသနာရေးအတွက် တွဲတေးဘက်သို့ ထွက်ခွာသွားလေ၏။ ကျန်စစ်သားတို့ လူသိုက်က ဆိပ်ကမ်းသို့ လိုက်ပို့ကြရင်း နိုင်ငံခြားသား တိုက်ထုတ်ရေးနှင့် မွန် မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးကို အောင်မြင်စွာ စောင့်ရှောက်ပါမည်ဟု ကတိပြုလိုက်ကြ၏။

*

ဥဿာပဲခူးသို့ စစ်ချီပုံ

အနော်ရထာ တွဲတေးဘက်သို့ ထွက်ခွာသွားပြီး မကြာမီပင် ဥဿာပဲခူးမင်း၏ သံတမန်တို့သည် သူတို့ပြည်ကို ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်လာသော ဂျမ်းစစ်သည်တို့အား လာရောက် နှိမ်နင်းပေးပါရန် ကျန်စစ်သားထံ စစ်ကူတောင်းလာလေ၏။ ကျန်စစ်သားနှင့် သူ၏ ရဲဘက်တို့မှာ စိတ်အားတက်ကြွလှသည်။ စောင့်မျှော်နေသော အခွင့်အရေးကြီး ကြုံကြိုက်လာလေပြီ။

ဥဿာပဲခူးသားတို့လည်း ပုဂံသားစစ်သည်တော်တို့ စွမ်းပကားကို အထက်နှင့် အောက် ကူးသန်းနေကြသော ကုန်သည်များထံမှ လည်းကောင်း၊ နယ်လှည့် ဇာတ်သဘင် သည်များထံမှ လည်းကောင်း ကြားသိပြီး ဖြစ်ကြ၍ လွန်စွာအားကိုး မျှော်လင့်ကြသည်။

ပုဂံ စစ်သည်တော်တို့သည်လေကဲ့သို့ လျင်မြန်သည်။ မြင်းသည်ကျော်တို့မှာ

မြစ်ကို ဖြတ်၍ တောင်ပေါ်သို့ ပျံတက်သည်ဟူသော မယုံစချင်ပုံပြင်သဖွယ် သီချင်းသည် တို့က တေးသီဖွဲ့ဆိုထားသည်။ ထို့အပြင် အနော်ရထာဘုရင်၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာကြီးမားမှု ကျော်စောက်တို့ရှိပုံတို့ကိုလည်း ဇာတ်သဘင်တို့က ဇာတ်ကွက်ဇာတ်လမ်းတေးသီချင်းဆန်းများနှင့် ကပြထားကြသဖြင့် ဥဿာပဲခူးသားတို့သည် ပုဂံသားတို့အား တွေ့ချင်မြင်ချင်လှလေပြီ။

*

ကျန်စစ်သား၏ စစ်ပရိယာယ်

ကျန်စစ်သားသည် မိမိ၏ စစ်သည်အင်အားအလုံးအရင်းနှင့် တစ်ပြိုင်တည်း မချီတက်ပေ၊ အစုလိုက်၊ အစုလိုက်ခွဲကာ ရေကြောင်းမှ လည်းကောင်း၊ ကုန်းကြောင်းမှ လည်းကောင်း စားနပ်ရိက္ခာ ပစ္စည်းတို့ကို သယ်ဆောင်၍ ကုန်သည်များအဖြစ်နှင့် ဥဿာပဲခူးသို့ တစ်သုတ်စီ တစ်သုတ်စီ သွားစေသည်။ ထိုအချိန်၌ ပဲခူးမှာ ဣမ်းစစ်သည်တို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အဆက်အသွယ် မကောင်းတော့၍ ရိက္ခာအခက်အခဲတွေ့နေစဉ် ယခုကဲ့သို့ စားသောက်စရာ ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ကုန်သည်များ ရောက်လာကြတော့ ပဲခူးသားတို့ ဝမ်းသာကြသည်။ ပုဂံသား စစ်သည်တော်များ ဖြစ်ကြောင်း မသိကြ။ သာမန် ကုန်သည်များဟုပင် အောက်မေ့ကြသည်။

ဗျတ္တသည် ဤရာမညဒေသ မွန်တို့ဌာနတွင် ကြီးပြင်းခဲ့သူဖြစ်၍ ကုန်သည်ယောင်ရုပ်ဖျက်သွားကြသော အဖွဲ့ကို ခေါင်ဆောင် လမ်းပြလုပ်ရသည်။

ယင်းသို့လျှင် ပုဂံစစ်သည်တော် မြောက်မြားစွာသည် သာမန်အရပ်သားတွေအနေနှင့် ဥဿာပဲခူးသို့ ရောက်ကြပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ် ကျန်စစ်သား၊ ဗိုလ်မှူး ညောင်ဦးဖိုး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငထွေရူး ၄ ဦးခေါင်းဆောင်သည့် စစ်သည် အနည်းငယ်သာ ပုဂံတပ်မတော်အဖြစ်နှင့် ပဲခူးမြို့ထဲ ဝင်ကြတော့၊ ပဲခူးမြို့သူ မြို့သားများ စိတ်ဖျက်သွားကြသည်။ ဒီလောက်စစ်တပ်ကလေးနဲ့ ဒီမှာ ကူလာတယ်ဆိုတော့ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။

ဥဿာပဲခူးမင်းပင်လျှင် ကျန်စစ်သားနှင့် တပ်မှူး ညောင်ဦးဖိုး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငထွေရူး တို့ကို သူ့ နန်းတော်ထဲမှာ လက်ခံတွေ့ဆုံတော့ ဘုရင့်မျက်နှာတော် မပျက်အောင် အတော် သတိထားနေရသည်။ ဤသည်ကို ရိပ်စားမိသော ကျန်စစ်သားက “မစိုးရိမ်ပါလင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ဦးမှာ လူတစ်သောင်းအားရှိပါတယ်” ဟု သူ၏ ‘လျှို့ဝှက်စွာ ပို့ထားသော ခစ်သားတွေကို ရည်၍ ပြောသည်။

ဒီသတင်း မြို့တွင်း ပျံ့နှံ့သွားတော့ ပဲခူးမြို့သူ မြို့သားတို့၏ ဖြစ်စေလိုသော ဆန္ဒလည်းပါပေမည်။ ကျန်စစ်သားပြောသော တစ်သောင်းအားသည် တစ်သိန်းအားသို့ ပြောင်းလဲသွားကာ “ကျန်စစ်သား၊ ညောင်ဦးဖီး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငထွေရှူးဆိုတဲ့ အနော်ရထာ ဘုရင်ရဲ့ သူရဲကောင်း ၄ ယောက်မှာ တစ်ယောက်ကို လူတစ်သိန်းအား ဆောင်သတဲ့ကွယ် ရို့၊ ဟာ ... ဒါဖြင့်လူစွမ်းကောင်းတွေပေါ့”

ယင်းသို့လျှင် ပဲခူးရာဇဝင်တွင် ငြိမ်းစစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းသော ပွဲမှာ ကျန်စစ်သား၊ ညောင်ဦးဖီး၊ ငလုံးလက်ဖယ်၊ ငထွေရှူးတို့ ၄ ဦးကို လူစွမ်းကောင်းဟူသော နာမည် ထွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဥဿာပဲခူးမင်းလည်း ကျန်စစ်သား၏ လျှောက်တင်ချက်ကို ယုံကြည်ကာ သူ၏ စစ်တပ်များကိုပါ ကျန်စစ်သားအား ကွပ်ကဲရန် ပုံအပ်သည်။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သားသည် ကုန်သည်အရပ်သားများအဖြစ်နှင့် ရောက်နှင့်နေကြသော သူ၏ စစ်သည်တော်များကို လည်း ပြန်လည် စုရုံးသည်။ ယင်းသို့ စုရုံးရာ၌ မြို့တွင်းမြို့ပြင် အနံ့အပြားစီ ရောက်နေ ကြသော စစ်သည်တော်တို့အား ညဉ့်အချိန်တွင် သက်ဆိုင်ရာ တပ်ရင်းသို့ ရောက်ကြစေ၍ နံနက်မှာ အားလုံး စစ်ဝတ်တန်ဆာလက်နက်အပြည့်အစုံနှင့် ဖြစ်စေရကား ပဲခူးသူ၊ ပဲခူးသား တို့ လွန်စွာ အံ့ဩကြကုန်သည်။

ဤမျှ များပြားစွာ ရုတ်တရက် ရောက်လာကြသည်မှာ မိုးပေါ်က ကျလာသည် ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ကျန်စစ်သားတို့က ဂါထာမန္တန်နှင့် မန်းမှုတ်လိုက်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အနော်ရထာဘုရင်၏ ဘုန်းတန်ခိုးတော်နှင့် ပို့လိုက်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း မိမိတို့ ထင်ရာမြင်ရာကို ပါးစပ်စကားဖြင့် မရပ်မနား အထပ်ထပ်ပွားကြ ခြင်းဖြင့် နောင်ရာဇဝင် ဆရာတို့မှာ ယုတ္တိမတန်တာတွေ ရေးမိလေအောင် အကြောင်းဖြစ်ရ လေ၏။

မည်သို့ပင် ဖြစ်လင့်ကစား ပဲခူးမြို့ တစ်မြို့လုံးမှ ပုဂံစစ်သားတွေနှင့် ပြည့်နှက်နေ လေ၍ ပဲခူးသားတို့ ဝမ်းသာလိုက်ကြသည်မှာ ရေးသားဖော်ပြခြင်းငှာပင် မတတ်နိုင်ပါတော့ ပြီ။ ဥဿာပဲခူးပြည်သားတို့မှာ ငြိမ်းလူမျိုးတို့၏ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းကို ခံနေကြရသည်။ နောက်မကြာမီပင် မင်းနေမြို့တော်ကို ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်တော့မည် ဖြစ်ရကား ယခု ပုဂံသားတို့မှာ သူတို့၏ ကယ်တင်ရှင်များ ဖြစ်ကြကုန်လေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် မည်သို့မျှ စစ်ရေးစစ်ရာမပြုမီ ဥဿာပဲခူးက စစ်ဗိုလ်မှူးများနှင့် လျှို့ဝှက်စွာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သည်။ ဦးတည်ချက်ကား ရန်သူများကို မြို့ပြင်ထွက်၍

သူတို့ရှိရာသွားရောက် တိုက်မည်လား၊ ရန်သူများ မြို့ကို လာဝိုင်းသည်အထိ စောင့်နေမည်လား။

ကျန်စစ်သားတို့ ရောက်ပြီး ရက်အနည်းငယ်ကြာသည်၌ ဈေးထဲအရပ်ထဲတွင် သတင်းဖြစ်လာသည်မှာ ပုဂံသားတို့သည် မြို့ပြင်သို့ထွက်၍ တောကြိုအုံကြား၌ မတိုက်၊ ရန်သူများမြို့ကို လာဝိုင်းမှသာ ဆီး၍ တိုက်မည်။ ဤသတင်းသည် ထုံးစံအတိုင်း ဂျမ်းစစ်သည် သူလျှိုများနားသို့ ပေါက်ကြားသွားပေမည်။ အချို့ ပဲခူးသားတို့ စိတ်ပျက်မိကြလေသည်။ ပုဂံသားတို့မှာ သူတို့ထင်ကြေးနှင့် မကိုက်၊ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်လွဲသည်။ ပုဂံစစ်သည်တော်တို့သည် ရွှံ့ညွှန်ထူပြောနိုင်တော့တွင် ပင်ပန်းကြီးစွာ မတိုက်လို၊ မြို့ထဲမှာသာ ဖိမ်းနှင့် နေလိုကြသည်ဟု တွေးထင်ပြောဆိုကြကုန်သည်။ ဒါကို များစွာသော ပုဂံသားတို့က မခံနိုင်၊ သူတို့ လူစွမ်းလူစ ပြပါတော့မည် တကဲကဲ လုပ်နေကြ၍ ကျန်စစ်သားက အောင့်အည်း သည်းခံကြရန် ထိန်းသိမ်းရသည်။

ကျန်စစ်သားသည် မိမိလူယုံတော်များနှင့် အရေးပါသော ပဲခူးတပ်မှူးအချို့ကို အစည်းအဝေးခေါ်၍ မည်သို့မည်ပုံ စစ်ရေးငင်မည်ကို လျှို့ဝှက်စွာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သည်။ အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲသည်။

ဂျမ်းလူမျိုးများ

ဂျမ်းလူမျိုးတို့သည် သူတို့ ဇာတိဌာနန္တရအလျောက် တောကျွန်းကြသည်။ သူတို့သည် ရာမညဒေသ၏အရှေ့ဘက်၌ ကာဆီးလျက်ရှိသော တောတောင်တို့ကို လွယ်ကူစွာ ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ယခု ပဲခူးမြို့တော် အနီးတစ်ဝိုက် နေရာကောင်းများတွင် တပ်စွဲကာ ပဲခူးမြို့ကို ပြင်ပဒေသနှင့် အဆက်အသွယ် ပြတ်အောင် ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ မကြာမီ မြို့ကို ဝင်စီးတော့မည်ရှိရာမှ ကျန်စစ်သားတို့ ပုဂံသားများ စစ်ကူရောက်လာသည်ကို ကြားသိကြ၍ အခြေအနေ ကြည့်ကာ ဆိုင်းငံ့နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

သူတို့အား ကျန်စစ်သားတပ်များက လွယ်ကူစွာ လာရောက် မတိုက်နိုင်အောင် နေရာ ပြင်ဆင်သည်။ ချောင်းမြောင်းနှင့် တောင်ကုန်းများကို အကာအကွယ်ယူကာ တောထဲမှာ တပ်စွဲနေသည်။ သူတို့ကို သာမန်နည်းနှင့် တိုက်ဖို့ကား မလွယ်ကူချေ။

ကျန်စစ်သားသည် အထောက်တော် သူလျှိုများ စေလွှတ်ထားခြင်းဖြင့် ရန်သူတို့၏

အခြေကို သိရှိပါသည်။ မိမိတပ်သားများကိုလည်း သာမန်အရပ်သားအနေနှင့် လည်းကောင်း၊ လယ်ထဲတွင် လယ်သမားအနေနှင့် လည်းကောင်း၊ တောထဲတွင် ထင်းခုတ် သမားအနေနှင့် လည်းကောင်း လူစုခွဲကာ စေလွှတ်ထားသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျမ်းစစ်သည်တို့ကလည်း မြို့ကိုလာမဝိုင်း ပဲခူးမြို့တွင်းကလည်း ထွက်မတိုက်သဖြင့် စစ်အေးချမ်းသကဲ့သို့ ရှိနေလေရာ မွန်သဘင်သည်တို့သည် ဂျမ်း စစ်သည်တို့ တပ်ခွဲရာ ဌာနများသို့ သွားရောက် အသုံးတော်ခံကြသည်။ ဒါမျိုးကား စစ်သားတို့၏ အကြိုက်ပင်။ သို့သော် ညဉ့်အချိန် ၎င်းတို့ တီးမှုတ်သီဆိုကြသော တေး သီချင်းများတွင် ဂျမ်းစစ်သည်တို့အား တိုက်ခိုက်ရန် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ အသင့် ပြင်ဆင် စောင့်ဆိုင်းနေကြသော ပုဂံသားတို့အား အခြေအနေကို အချက်ပေးသော အထိမ်းအမှတ် များပါသည်ကို ဒင်းတို့ မသိရှာကြပေ။ ယင်းသို့ဖြင့် ကျန်စစ်သား၏ တပ်များက အလုံး အရင်းနှင့် အလစ်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခြင်းများကို ခံရ၍ ဂျမ်းလူမျိုးတို့ အရေးနိမ့်ကြ လေသည်။ သူတို့သည် တောကျွမ်းသည်။ အတိုက်အခိုက်ကောင်းသည်မှန်သော်လည်း ကျန်စစ်သား၏ စစ်ပရိယာယ်ကို နားမလည်ကြသဖြင့် ကျန်စစ်သား၏ စစ်သားများသည် ရုတ်တရက် မိုးပေါ်က ကျလာသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ရေထဲမှ ပေါ်ထွက်လာသည်ဟု လည်းကောင်း၊ တောထဲ တောင်ထဲမှ ထွက်လာသည်ဟု လည်းကောင်း ပြောကြကုန်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူတို့ရှုံးရသည်ကို အဖတ်ဆယ်မိအောင် အပြစ်ဆိုစရာမရှိအောင် ချဲ့ထွင် ကြပြန်သည်ကား ကျန်စစ်သားသည် သာမန်လူသား မဟုတ်။ မွေးကတည်းက ဘုန်းနှင့် ကံနှင့် လာသူ ဖြစ်သည်။ ပဋိသန္ဓေ တည်စဉ်မှာ မြေငလျင်လှုပ်သည်။ တော်လဲသည်။ မင်းလောင်းပေါ်ကြောင်းသိ၍ ဘုရင်အနော်ရထာက ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိန်းမတွေကို သတ်စေ သည်။ နောက် နို့စို့ကလေးတွေကို သတ်စေသည်။ သို့တိုင်မသေ။ ယင်းကား မဆန်းပါပေ။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် လူစွမ်းကောင်းကို သိဒ္ဓိတင်သော ပုံပြင်ဆင်တူရိုးမှားထဲကသာ ဖြစ်ပေ သည်။

စင်စစ်ကား ကျန်စစ်သား၏ စစ်သားတွေ ရေထဲက ပေါ်လာသည်ဆိုသည်မှာ ညောင်ဦးဖီး၏ ရေကြောင်း ကျင်လည်မှုနှင့် သူ့တပ်များ စွမ်းပကား။ မိုးပေါ်က ပုံလာသည် ဆိုသည်မှာ ငထွေရူး၏ သစ်ပင်တက်နှင့် ကြီးလွှဲ၊ ကိုင်းကူး ထူးချွန်သော စစ်သည်တော် များ။ တောထဲတောင်ထဲမှ ထွက်လာကြသည်ဆိုသည်မှာ တောပုန်းကောင်းကြသော ငလုံး လက်ဖယ်၏ ရဲဘက်များ။ ဗျတ္တ၏ စွမ်းပကားလည်း ထူးခြားပါပေသည်။ ကာယဗလ ကြီးမားခြင်း၊ လေအဟုန်သို့ လျင်မြန်ခြင်းတို့မှာ မွန်တို့၏ နှုတ်ဖျားတွင် ကျန်ခဲ့ပေသည်။

ယင်းသို့လျှင် ပုဂံသူရဲကောင်းတို့၏ စွမ်းပကားကို ဂျမ်းစစ်သည်တို့နှင့် တိုက်ပွဲတွင် သုံးသပ်၍ အနုပညာရှင် ဇာတ်သဘင်သည်တို့က လူစွမ်းကောင်း တေးဂီတများကို ဖွဲ့ဆိုကြ သည်။ ဇာတ်ကွက် ဇာတ်လမ်းဆင်၍ ကပြကြသည်။

ဤသို့ ပုဂံသားများ အောင်ပွဲရကြောင်းကို အဆက်မပြတ်သော အထောက်တော်တို့ ရှိခြင်းဖြင့် တွံတေး၌ ရောက်နေသော ဘုရင် အနော်ရထာကြားသိပါ၏။ ဤအချိန်တွင် ဘုရင် အနော်ရထာမူ ယင်းနယ်ဒေသမှာရှိသော ဘုရားအို စေတီပျက်တို့ကို သူ့အဖွဲ့သားများ နှင့် ပြင်ဆင်နေခြင်းဖြင့် ပြည်သူတို့၏ ကြည်ဖြူမှုကို ခံယူလျက်ရှိပေသည်။

*

အောင်စစ်သည်တို့ ဂုဏ်

ဂျမ်းစစ်သည်တို့၏ ရန်ကင်းရှင်း၍ ဥဿာပဲခူးသည် ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို ရရှိသွားလေ ပြီ။ တိုင်းတစ်ပါးသား စစ်ဝါဒီတို့၏ နှိပ်စက်ကလူပြုခြင်းမှ လွတ်ကင်းရသည့်အတွက် တိုင်းသူပြည်သား အပေါင်းတို့ မည်မျှ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြပေမည်နည်း။ ဤ အန္တရာယ်ကို တွန်းလှန်နှင်ထုတ်ပေးသော ကျန်စစ်သားနှင့် သူ့ရဲဘက်တော်တို့အား ဥဿာပဲခူးမင်းက ချီးကျူးဂုဏ်ပြုပွဲများ ကျင်းပသည်။ ဆုတော် လာဘ်တော်များ ပေး သည်။

ပဲခူးမြို့သူ မြို့သားတို့သည် သူတို့ ကျေးဇူးရှင် ပုဂံသူရဲကောင်းများအား လူကိုယ်တိုင် တွေ့လိုမြင်လိုကြ၍ သွားလေရာ လာလေရာမှာ ဝိုင်းဝန်းတိုးလျှိုး ကြည့်ကြ ကုန်သည်။ အဘွားအိုကြီးတွေများဆိုလျှင် ကျန်စစ်သားရှေ့ ပုဆစ်တုပ်ထိုင်ကာ ခြေအနံ့ကို ဖက်၍ “မောင်မင်းကြီးသား ကျေးဇူးရှင်ကြီးရယ်” ဟု ဝမ်းသာလွန်းသဖြင့် မျက်ရည် အသွယ်သွယ် ကျရှာတတ်သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ကျန်စစ်သားသည် အဘွားအိုကို မထူ၍ အရေလိပ်နေသော အဘွားအို၏ မျက်နှာမှ မျက်ရည်တို့ကို သုတ်ပေးရင်း “မြင်းမိုရ်တောင်ဦး မကကျူးသည့် ကျေးဇူးရှင် မိခင်ကြီးတို့ရယ်၊ ကျွန်တော် ပြုရတဲ့ ကျေးဇူးလေးက တိကျစွာ ပမာဏမျှ ရှိပါသေးတယ်” ဟု ပြောလျက် သူကိုယ်တိုင်မှာလည်း ရင်ထဲ လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ ရှိလှ၍ မျက်ရည်စို့လာတတ်သည်။ သူရဲကောင်းဖြစ်လျက် မျက်ရည်ထွက်၍ ပုံပျက်သည် ပင် ဖြစ်ပါစေ၊ ဒါကို သူမရှက်ပါ။ တိုင်းပြည်အတွက် မျက်ရည်သာ မကသေး၊ နှလုံးသွေး ကိုပါ လှူထားသည် မဟုတ်ပါလား။

ကျန်စစ်သားတို့ လူသိုက်အား မွန်အမျိုးသားတို့ကမူ တွေ့လေရာမှာ သောင်း

သောင်းဖြဖြ ကောင်းချီးဩဘာပေးကြသည်။ ဦးခေါင်းမှ ဗောင်းရစ်ပဝါတို့ကို ချွတ်၍
ဝှေ့ယမ်းကြသည်။ အမျိုးသမီးတို့က ကိုယ်ဟန်ကို နှိမ့်ချ၍ အရိုအသေပေးကြသည်။

မွန်လူမျိုးတို့က ကျန်စစ်သားအား အထူးသဖြင့် တစ်ခုသဘောကျကြသည်မှာ
ကျန်စစ်သားသည် မွန်စကားကို ရေရေလည်လည် ပြောတတ်သည်။ သူသည် ပုဂံမြို့သို့
လာကြသော မွန်ကုန်သည် ဇာတ်သဘင်သည်တို့နှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး ပေါင်းသင်း၍ လေ့လာ
သင်ကြားထားသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ကခြင်း သီခြင်းတို့ကိုလည်း ဝါသနာပါ၍
မွန်ဇာတ်ပွဲတွေ ကြည့်ရှုမှတ်သားလေ့ကျင့်ထားခြင်းဖြင့် မွန်အကတွေ ကတတ်သည်။
မွန်သီချင်းတွေ ဆိုတတ်သည်။ ယင်းကို သိကြ၍ ဂုဏ်ပြုဧည့်ခံပွဲများတွင် သူ့အား ပွဲတောင်း
လျှင် လွယ်ကူစွာပင် သီဆိုကပြလေသည်။ ကျန်စစ်သား၏ စရိုက်ကို ဖော်ပြရမည်
ဆိုလျှင် “ရဲရင့်၍ ပျော်ရွှင်တတ်သည်” ဟူသော စကားလုံးကို မမေ့အပ်ပေ။

ကျန်စစ်သားနှင့် မဏိစန္ဒာ

တိုင်းပြည်အေးချမ်း၍ လူတို့ စိတ်ဝမ်း ရွှင်မြူးနေကြချိန်မှာ အောင်စစ်သည်တို့
သည် အရပ်ထဲ လှည့်၍ စစ်ရေးပြလျှင် အိမ်ပေါက်စေ ထွက်ကာ လမ်းထဲ လူပြည့်
တစ်ခဲနက် ဩဘာပေးကြသည်။ ပန်းပေါက်ပေါက်ကြိုကြသည်။ တီးမှုတ်ကခုန်တို့နှင့်
ကြိုဆို ကြသည်။ အိမ်ခေါင်မိုးတွေမှာ အောင်လံတွေ စိုက်ကြသည်။ လက်ထဲမှာ
အောင်လံကလေးတွေကိုင်၍ ဝှေ့ယမ်းကြသည်။

ကြိုလိုက်ကြသော ပန်းပေါက်ပေါက် ဖြူ၊ နီ၊ ဝါ၊ ရွှေတွေမှာ စစ်သည်တော်တို့၏
မြင်းခွာဆစ်မြုပ်သည်။ စစ်ဝတ်အပြည့်အစုံနှင့် ကျန်စစ်သားသည် ပြောင်လက်သော ကကြီး
တန်ဆာများနှင့် သူ့စီးတော်မြင်းကြီးပေါ်မှာ ရှေ့ဆုံးက ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ သူ့နောက်က
မြင်းတပ်၏ ဦးစီးချုပ် တစ်ပြည်သား ဗျတ္တ။ သူတို့နောက်မှ သုံးကြောင်းညီညီ တန်းစီ၍
လာကြသော စစ်သည်တော်တို့၏ လှံဖျားမှာ ပန်းပွားတို့သည် နံနက်ခင်း လေညင်းနှင့်
ပွင့်သစ်စ နေရောင်အောက်မှာ တလူလူ လှုပ်ကစားလာကြသည်။

ဘုရင်၏ နန်းတော်ရှေ့ရောက်လျှင် တီးမှုတ်သံတို့ တစ်ခဲနက်ညံသည်။ ပန်းပေါက်
ပေါက်တို့ မိုးသီးမိုးပေါက်ကဲ့သို့ ကျသည်။ ဘုရင်နှင့်တကွ အိမ်တော်သူ အိမ်တော်သားတွေ
မှာ နန်းတော်လသာဆောင်မှ ရှုစားနေကြသည်။

ထိုရှေ့တွင် ဘုရင်နှင့် မိဖုရားကို အရိုအသေပြုသောအားဖြင့် မြင်းများကို ဇက်သတ်

၍ဖြည်းညင်းစွာ လျှောက်စေသည်။ လသာဆောင် တည့်တည့် ရောက်သည်၌ ကျန်စစ်သား သည် အပေါ်သို့ မော်ကြည့်လိုက်မိသည်။ များစွာသော မျက်လုံးအစုံတို့က သူ့အား ခိုက်ကြည့်နေကြသည်။ ထိုအခိုက် ရုတ်တရက် လေပြည်မြူး၍ ဝှူးခနဲ တိုက်ခတ်လိုက်ရာ စိမ်းဖန့်ဖန့်အရာတစ်ခု ကျန်စစ်သားဆီသို့ လွင့်လာသည်။ အမှတ်မဲ့တွင် ကြက်တူရွေး လေးများ လူတောထဲ လမ်းမှားလာလေသလားဟု အောက်မေ့မိသည်။ စင်စစ်မဟုတ်။ မြစ်မီးရောင် ပိုးပဝါနုလေး တစ်ထည် ကျန်စစ်သားလည်ပင်းမှာ လာ၍ ကပ်လေသည်။ နူးညံ့သောအတွေ့ သင်းပျံ့ရနံ့ ခံစားမိစဉ် “အို ... အို ... လုပ်ကြပါဦး၊ ခင်ဦး မြပဝါလေး ပါသွားပါပြီ” ဟု မိန်းကလေးသံကြားရ၍ ကျန်စစ်သား လှမ်းကြည့်လိုက်သော် လသာ ဆောင် လက်ရန်းတွင် လက်ကမ်းနေသော လှယမင်းလေး။

မိုးကျရွှေကိုယ် နတ်မိပျိုဟု ဆိုရလောက်အောင် အလှဘုရင်ထိပ်တင်ခေါင် ကျူးသွင်ဟန်ထူးသည့် ခင်ဦးပျိုအား ကျန်စစ်သားသည် သက်ရှူမှားအောင် ရှုစားမိရာမှ သူ့မြင်းက သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို သယ်ဆောင်လာခဲ့သော်လည်း သူ့အသည်းနှလုံးကား ထိုပျို တစ်ပါးထံမှာ ကျန်ခဲ့ပေပြီ။

ထိုနေ့ စစ်ရေးပြပွဲပြီးသောအခါ ကျန်စစ်သားသည် လေနတ်သားဖူးစာမောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးလိုက်သော ရွှေချည်ခက်သည့် မြပဝါလေးနှင့် ရွှင်မြူး၍စိတ်ကူးယဉ်နေလေ သည်။ သည်မြပဝါပိုင်ရှင် မိုးနတ်သူဇာ လှကလျာသည် မည်သူဖြစ်ချိမ့်မည်နည်း။ “အို... အို ... လုပ်ကြပါဦး၊ ခင်ဦး မြပဝါလေး ပါသွားပြီ” သည်အသံလေး နားထဲကြားယောင် နေသည်။

“သူ့နာမည် ခင်ဦးတဲ့ ...”

ကျန်စစ်သားသည် ဥဿာပဲခူးမင်းတွင် တစ်ဦးတည်းသော သမီးကညာ မဏိစန္ဒာ ရှိကြောင်း ကြားသိရပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုမင်းသမီးလေး၏ ငယ်မည် ‘ခင်ဦး’ ဖြစ်ကြောင်း မသိရှာသေးပေ။

အချစ်သည် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာလျှင် ချိန်ခါမရွေး ကြီးငယ်မဟူ လူအဆင့်အတန်းမခြား တစ်သားတည်း ပေါ်လာတတ်သည်။ အချစ်စိတ်ဝင်လာလျှင် လူငယ်ပေါက်စနှင့် လူအိုရွတ်တွလည်း ဘာမျှမခြားတော့ဘဲ အတူတူပဲ နှလုံးတုန်ရင်ခုန် ဖြစ်လာသည်။ ဒါသည်ပင် အချစ်၏ ခံစားမှု၊ ဤခံစားမှုသည် လူအဆင့်အတန်းလည်း မခွဲခြားပေ၊ သိဝိမင်းသည် ဥဗ္ဗာဒန္တီကို ချစ်၍ အရူးအမူးဖြစ်၏။ မင်းကုသလည်း ပပဝတီ ကို ချစ်၍ အရူးအမူးဖြစ်၏။ သူ့တောင်းစား မာဒဂံလည်း သူ့ဌေးသမီးကိုချစ်၍ အရူးအမူး

ဖြစ်၏။ ရဟန်းကြီး ဥပကလည်း မဆာဝါကို ချစ်၍ အရူးအမူး ဖြစ်၏။ ဤသို့ အရူးအမူး ချစ်ဖူးမှလည်း အချစ်၏ အဘိဓမ္မာကို နားလည်၏။ အချစ်အရသာကို အပြည့်အဝ ခံစားရ၏။

တစ်ဒဂံ မြင်ရုံနှင့် အချစ်ဝင်ခဲ့သော ကျန်စစ်သားမှာ သူရလှာခဲ့သော မြပဝါလေး နှင့် အလုပ်များနေ၏။ လက်ကမချ၊ ကိုယ်မှမခွာနိုင်၊ ကယုကယင်ကလေးကလားဟူ၍ အရေးမထားနိုင်တော့။ သူ့လူ သူ့တပည့်တွေကပင် သူ့ကို ပြုံးကြသည်၊ ပြောင်ကြသည်၊ တီးတိုးပြောကြသည်။

“တို့ဆရာ ဥဿာမြေမှာ ဈာန်လျှောပဟေ့”

“နဖူးစာ ရွာလည်ဆိုသကိုးကွယ်”

“စစ်ပွဲပြီးလို့ အချစ်ပွဲခွဲမှာပေါ့ကွာ”

“အောင်မာ ... စစ်ရေးမှာ သူ့ရဲကောင်းရှိပေမယ့် အချစ်ရေးမှာ သူ့ရဲကောင်း မရှိဘူးဆရာ ...။ ဒိန်းဒလိန်းနတ် ဖမ်းစားတာ ခံရတာချည်းပဲ”

“ဒါဟာ အချစ်ရဲ့ သဘောတရားပဲကွ”

ထိုနေ့ညမှာပင် ဥဿာပဲခူးမြို့တော်မှာ ကြီးစွာသော ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ ရှိသည်။ တန်ဆောင်မုန်းလ ကြတ္တိကာနက္ခတ်သဘင်ပွဲ ဖြစ်၍ လူတွေ အရူးအမူး ပျော်ကြမည်။ အဝတ်တန်ဆာတွေ ထူးထူးဆန်းဆန်း ဆင်မြန်းကြ၍ မျက်နှာဖုံး အမျိုးမျိုးစွပ်ကာ လူတန်းစားမရွေး ရုပ်ဖျက်ကခုန်ကြမည်။ သည်ပွဲမှာ ကျန်စစ်သားအား အထူးဖိတ်ကြားထား၍ အကအခုန် ဝါသနာပါသော ကျန်စစ်သားသည် ကြုံတုန်း၊ ကြုံခိုက်စိတ်အားခဲထားသည်။

အချိန်ကျရောက်၍ ပရိသတ်ဗိုလ်ပုံအလယ်မှာ ကခုန်ကောင်းမည့် အဝတ်တို့ကို ဆင်မြန်းပြီးသွားတော့မည်ပြုသောအခါ သူ့ကိုယ်မှ မခွာနိုင်သော မြစိမ်းရောင် ပဝါကလေးကို မည်သို့ ဆောင်ကြဉ်းခဲ့ပါမည်နည်း။

*

မြပဝါရှင်

ရုပ်ဖျက်မျက်နှာဖုံးစွပ်၍ အမျိုးလေးပါး မခွဲခြားဘဲ တစ်တန်းစားတည်း ဆင်နွှဲနေကြသော ကြတ္တိကာနက္ခတ်သဘင်ပွဲ၌ ကျန်စစ်သားသည် မြစိမ်းရောင်ပဝါကလေးရင်မှာ စည်း၍ ပျော်ရွှင်စွာကခုန်နေချိန်၌ ခင်ဦးခေါ် မဏိစန္ဒာမင်းသမီးလေးသည် သူ၏ အဆောင်တော်ထဲမှာ စိတ်ကောက်လျက် ရှိလေသည်။

အထိန်းတော်ကြီး။ ။ “ခင်ဦးရယ် ...။ ရှက်ဖို့များ ကောင်းပါတော့တယ်။ ဒီပဝါလေးတစ်ထည်နဲ့ ဒီလောက်ပဲ ဖြစ်နေရသလား၊ ညည်းမှာ ဒါမျိုးတွေ ရာနဲ့ချီရှိတယ် မဟုတ်လားအေ့”

“သိန်းတစ်ရာပဲ ရှိရှိ၊ ခင်ဦးဟာ ခင်ဦး ပြန်လိုချင်တာပဲ၊ အထိန်းတော်ကြီးဟာ ဘာမှနားလည်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါက ခင်ဦးမွေးနေ့ ၁၆ နှစ်မြောက်တုန်းက ခမည်းတော် ဘုရားက ပေးသနားတော် မူထားတာ”

“အေးလေ ...၊ အခု ၁၇ နှစ်မြောက်တော့လည်း နောက်တစ်ခု ရဦးမှာပဲ မဟုတ်လား”

“ရကော အရင်ဟာနဲ့ တူပါမတဲ့လား၊ တူရင်ကော အရင်ဟာ ဟုတ်ပါဦးမတဲ့လား၊ အထိန်းတော်ကြီး ပြော ...”

“ဟဲ့ ... ဒီလိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ”

“အဲဒါကြောင့် ခင်ဦးဟာ ခင်ဦး ပြန်လိုချင်တယ်ပြောတာ၊ အထိန်းတော်ကြီး ရအောင် ယူပေး၊ ရအောင် ယူပေး”

“ဟဲ့ ... ဘယ်လိုလုပ်ယူပေးရမလဲ”

“အဲသလို ပြန်မမေးနဲ့၊ ရအောင်ယူပေးဆို ယူပေးဟင့် ... ဟင့်”

စက်ရာပေါ် ခြေခွင်ထိုး၍ ပေါင်ပေါ်က ခေါင်းအုံးကို လက်သီးဆုပ်ကလေးဖြင့် ထုကာ ထုကာ ...

“အထိန်းတော်ကြီးဟာ ခင်ဦးကို နည်းနည်းမှ မသနားဘူး၊ အခု ခင်ဦး ဘုန်းဘုန်း လဲပြီး သေသွားတောင် ဝမ်းသာမှာပါ။ ခင်ဦး သိပါတယ်၊ ခင်ဦး သိပါတယ်”

“ဟဲ့ ဘယ်နှာတွေ မပြောကောင်းတာ”

“ပြောကောင်းတယ်၊ ပြောကောင်းတယ်၊ ပြောမယ်၊ ပြောမယ်၊ ခင်ဦးသေမယ်၊ သေမယ်၊ ခုသေမယ်” ဟုဆို၍ ခေါင်းအုံးကို မျက်နှာအုပ်ငိုပြန်သည်။ အထိန်းတော်ကြီးက ချော့ရှာသည်။ မျက်ရည်တွေ သုတ်ပေးသည်။ ခင်ဦး နှုတ်မှ တတွတ်တွတ် ပြောသည်။ “သူသူ ခုညပွဲသဘင်မှာ ကနေမှာပဲ၊ ကောင်မတွေ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေမှာပဲ၊ သူ ... သူ...”

“ဟဲ့ ... ဘယ်သူလဲ”

“တော့ လင်ကြီးရှင့် ... တော့ လင်ကြီး”

“ငါ့လင်မဖြစ်နိုင်ပါဘူးအေ၊ ငါက အသက်ကြီးပါပြီ၊ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်တွေသာ”

“ဒီလို ခင်ဦးကို စောင်းမပြောနဲ့၊ စောင်းမပြောနဲ့”

“အလို စောင်း မပြောရပါလားတော် ... အိုးမလုံ အံ့ပွင့်ရဲ့”

“ပွင့်တယ် ... ပွင့်တယ်” ဟု ဆို၍ အထိန်းတော်ကြီး ကျောက်ကို ထုပြီး သူတစ်ခု စိတ်ကူးရသည်နှင့် အထိန်းတော်ကြီးနားကပ်၍ တိုးတိုးပြောသော် အထိန်းတော်ကြီး မျက်လုံးပြူး မျက်ဆံပြူးနှင့် ...

“အောင်မယ်လေး ကြံကြီးစည်ရာ မလုပ်ပါနဲ့တော် မဖုရားရယ်၊ ခမည်းတော် ဘုရားသိမှဖြင့် နက်ဖြန်မနက် ငါ့မှာ မျက်နှာသစ်စရာ ခေါင်းမရှိဘဲ နေပါရော့မယ်”

“အေး ... ဒါဖြင့် အထိန်းတော်ကြီးဟာ ခင်ဦးအလိုကို မလိုက်ဘူး၊ ခင်ဦး စိတ်ညစ် အောင်ပဲ လုပ်လုပ်နေတယ်ဆိုရင်လည်း အထိန်းတော်ကြီး ခေါင်းမရှိတော့ဘူးဘဲ၊ အဲဒါ ကြိုက်ရာ ရွေးပေတော့”

တစ်ဦးတည်းသော သမီးတော်မို့ အစစအရာရာ အလိုလိုက်ထားသော ခင်ဦး အကြောင်းလည်း သိပြီး ဖြစ်သည်နှင့် အထိန်းတော်ကြီး အသက်ရှူကျပ်ရသည်။ ဒင်း ကလေး လုပ်ချင်တာ လုပ်ရမှ၊ မလုပ်ရ ငါ့ ဒုက္ခပေးတော့မှာပဲဟု စိတ်ထဲမှ ရေရွတ်ပြီး ခင်ဦးအလိုကို လိုက်ရတော့သည်။ ခင်ဦးသည် သဗ္ဗာပေါ်မှ ခုန်ဆင်းပြီး ကြေးမုံပြင်ရှေ့မှာ သူ့ကိုယ်ကို ကြည့်ကာ ပြုံးလိုက်လေသည်။ တစ်နေ့ခင်းလုံး စုထားသော သူ့ နှုတ်ခမ်းနီတျာ နှင်းဆီဖူးလေးသည် လှပစွာ ပွင့်အာလေ၏။

နဂါးမလေး ခင်ဦး

မိုးသား မိုးတိမ်ကင်းစင်သော ကောင်းကင်ဝယ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ဝန်းသည် ရွန်းရွန်းသာနေသည်။ ဤလရောင်အောက်မှာ ဥဿာပဲခူး တစ်မြို့လုံးသည် ဆီမီးရောင်စုံ ထိန်ထိန်လင်းနေသည်။ တီးသံ မှုတ်သံတို့သည် ဘဝဂံသို့ လျှံလေသည်။

ဂျမ်းစစ်သည်တို့ ရန်မှလည်း ငြိမ်းချမ်းခါစ မြို့သူမြို့သားတို့သည် ဤကြတ္တိကာ နက္ခတ်သဘင်ပွဲတွင် အတိုးချ၍ ပျော်ကြလေသည်။ ကျန်စစ်သားကို အထူးဂုဏ်ပြု ဖိတ်ကြားသော ပွဲမှာ အမျိုးလေးပါးတို့ ရောနှောကာ မျက်နှာဖုံးများစွပ်၍ ကကြလေသည်။ တခြားနေရာမှာ ကျန်စစ်သားအား အဝေးကသာ အရိုအသေပြုခဲ့ရသော အမျိုးသမီးတို့ သည် ယခု ကျန်စစ်သားအနီးမှာ ဝိုင်းဝိုင်းလည်အောင် ကနေကြသည်။

မဏိစန္ဒာ မင်းသမီးလေး ခင်ဦးသည် နဂါးမအသွင် ဝတ်ဆင်ကာ စည်းချက် အတိုင်းက၍ လူအုပ်ထဲသို့ ထိုးဖောက်ကာ ကျန်စစ်သား အနီးချည်းကပ်ရန် ကြိုးစားလာ

သည်။ သူလို အမျိုးသမီးအုပ်စုက များလှသဖြင့် “ဒီနေရာမှာ ငါတကယ်ပဲ နဂါးမ ဖြစ်လိုက်စမ်းချင်တယ်။ ဒါမှ ငါ မျက်စောင်းထိုးလိုက်လို့ ဒီဟာမတွေအားလုံး ပြာကျကုန် မယ်” ဟု သူ့ စိတ်ထဲမှ ရေရွတ်မိ၏။

နောက်ဆုံး၌ သူ ကျန်စစ်သားအနီး ချဉ်းကပ်မိသည်။ အခြားအမျိုးသမီးတွေက သူ့အား နောက်လာသူတစ်ဦးအနေနှင့် အခွင့်အရေးပေး၍ ကျန်စစ်သားနှင့် တွဲကရသည်။ ပြောင်ပြောင်လက်လက် နဂါးအကြွေးများနှင့်တူအောင် ချုပ်လုပ်ထားသော သူ့အဝတ် တန်ဆာမှာ ချပ်ချပ်ရပ်ရပ်ရှိ၍ သူ၏ ခါးသေးရင်ချို ပဒုမ္မဏီကိုယ်လေးမှာ ပေါ်လွင်လှပ လေသည်။ သူ့မျက်နှာမှာ မျက်နှာဖုံးစွပ်သည်။ သူ့ ဦးခေါင်းမှာ နဂါးခေါင်းစွပ်၍ နဂါးမောက် ရှိသည်။

အကြံသမား နဂါးမလေးသည် ကျန်စစ်သား ရင်ခွင်ရှေ့၌ ကျောခိုင်းကာ ဒူးညှတ် ၍ ကရင်း ကျန်စစ်သားရင်ဘတ်မှာ ခေါက်တွန့်ချည်ထားသော မြပဝါခေါက်တွန့် ကွင်းထဲ သို့ သူ့နဂါးမောက် ထိုးသွင်း ချိတ်ဆွဲလိုက်သည်။ အချည်ပြေသွားသောအခါ ကိုယ်ကို တစ်ပတ် တစ်ပတ်လှည့်လိုက်၍ သူ့နဂါးမောက်နှင့် မြပဝါကို တစ်ပတ်ရစ်ယူလိုက်သည်။ ထိုအခါ သူတို့နှစ်ကိုယ်မှာ ပဝါတန်းလန်းနှင့် ဖြစ်နေကြ၍ နံဘေး ပရိသတ်က ...

“ဟာ ... တို့မင်းသား နဂါးပတ် ကျော့ကွင်းမိပြီ ဟေ့ ...”

“ဘယ်သူ့ ဘယ်သူက မိတာလဲဗျ ...”

သူတို့နှစ်ယောက်သည် သည်လို ပဝါတစ်ကမ်းနှင့် တမင်ထွင်၍ ကနေသည် ထင်သောကြောင့် ဆိုင်းက ဖိတီးပေးသဖြင့် ဖိ၍ ကရပြန်သည်။ သို့သော် ခင်ဦးက သူတို့စုံတွဲ လူအုပ်ထဲမှ ခွဲထွက်လာရအောင် ကျန်စစ်သားကို ကကြီးကကွက်နှင့် ဆွဲခေါ်ခဲ့ သည်။ သူတို့လို စုံတွဲတွေ အများကြီးထဲမှာ သူတို့အတွဲ အပြင်နားရောက်လေသော် ခင်ဦးသည် ကျန်စစ်သားလက်ထဲမှ ပဝါစကို ဆတ်ခနဲ ဆွဲယူ၍ ပြေးလေသည်။ ကျန်စစ် သားက လိုက်လေသည်။

စစ်သားကြီးနဲ့ မင်းသမီး ဘယ်မှာ လွတ်လိမ့်မည်နည်း။ အုန်းတစ်ပင်နားမှာ ခင်ဦးလက်မောင်းကို ဖမ်းမိလေသည်။

“အလိုလေး ... လက်မောင်ရိုး ကွဲရချည်ရဲ့ လွှတ်ပါ”

ကျန်စစ်သားသည် ရုတ်တရက်မို့ တင်းတင်းဆုပ်လိုက်မိရာမှ ဖွဖွကိုင်လိုက်ပြီး...

“ကျုပ် ပဝါလေး ပြန်ပေးမှ လွှတ်မယ်”

“ဒီပဝါကို ရှင့်ဘာလုပ်ဖို့ ပြန်ပေးရမှာလဲ”

“ဒီပဝါလေးက ကျုပ်အသက်ပါ၊ ဒီပဝါလေးမှာ ကျုပ် အသက်ရှိပါတယ်”

“ဪ ... ရှင်တို့ ပုဂံသူရဲကောင်းတွေ အသက်က ပဝါနဲ့ ထုပ်ထားသကိုး”

“ဒီအဓိပ္ပာယ်မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျုပ်အချစ်ရဲ့ အမှတ်လက္ခဏာ၊ ဒီပဝါက ကျုပ် ချစ်သူရဲ့ ကိုယ်သုံးပစ္စည်း”

“ဪ ... ပုဂံပြည်က ပေါ့နော်”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒီဥဿာပဲခူး မြို့တော်ကပါပဲ”

“ဟင် ... ရှင်တို့ ဒီမြို့ရောက်တာဖြင့် မကြာသေးဘူး”

“ဟုတ်တယ် ... ကျုပ်တို့ တွေ့ရတာလည်း မကြာသေးဘူး၊ မြင်လိုက်ရတာလေး မှ တဒဂံ”

“ဒါဖြင့် ရှင်အချစ်ဟာ မရေရာသေးပါဘူး၊ ခဏလေးရှိသေးတာပဲ”

“အို ... အချစ်ကို အချိန်နဲ့ တိုင်းလိုဘယ်ရမလဲ၊ အချစ်ဟာ ဆေးမင်ရည်ထိုးတာ နဲ့ အတူတူပဲ၊ စုတ်ချက်ထိုးပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်၊ ဒီဆေးစက်ဟာ တစ်သက်လုံး မပျောက် တော့ဘူး၊ အချစ်လည်း ဒီလိုပဲ ...”

“အလဲ့ ပုဂံစစ်သားဟာ အချစ်စကားလည်း ကျွမ်းလှပါသလားရှင်” ဟု ဆိုပြီး ကျန်စစ်သားအား သဘောကျသည့်နှလုံးဖြင့် မျက်လုံးရွဲကြီးများ ဝင့်၍ ကြည့်လိုက်သော် သူ့မျက်နှာကို မမြင်ရပေမယ့် ရွှန်းရွှန်းပသော တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်ဝန်း၏ လင်းရောင် ခြည်အောက် မျက်နှာဖုံးပေါက်မှ ခင်ဦး၏ မျက်လုံးအစုံသည် ထူးခြားစွာ ကြည်လင် တောက်ပလှသည်။ သူ့အကြည့်မှာ ညှို့ဓာတ်နှင့် ဆွဲငင်ခြင်းပါရကား ကျန်စစ်သားမှာ မအောင့်အည်းနိုင်တော့ဘဲ ...

“အို ... မျက်နှာဖုံးရှင် ကျုပ်ကို ဒီလိုမကြည့်ပါနဲ့ဗျာ၊ ကျုပ်စကားတွေ ဘယ်ရောက် လို့ ဘယ်ပေါက်မှန်းတောင် မသိတော့ဘူး၊ ကျုပ် ပဝါသာ ပြန်ပေးပါတော့”

ထိုအခါ ခင်ဦးမျက်လုံးတွင် ပြုံးရိပ်ဝင်လာကာ ...

“ဪ ... ကျွန်မမျက်လုံးက ဒီလောက်တောင်ဆိုရင်လည်း ရှင့် ပဝါရှင်ကို မေ့မပစ်လိုက်နိုင်ဘူးလား”

ယော် ... ဟိုက် ...

ထိုအခိုက် ပွဲဝိုင်းထဲမှ ကျန်စစ်သား ပျောက်ချက်သား ကောင်းလှ၍ သူ့လူများ လိုက်လာကာ အုန်းပင်အောက်တွင် သူတို့နှစ်ယောက်ကို မြင်လျှင် ...

“ဟော ... ဟိုမှာဗျို၊ ကျုပ်တို့ သူရဲကောင်းကြီးကို နဂါးမက ဖမ်းသွားတာ၊

လာလာ ... ပြန်ပေး၊ ဘယ့်နယ် တစ်ယောက်တည်း အပိုင်စီးထားလို့ ဖြစ်မလဲ ...”

ဤလူစု ရောက်လာသည်မှာ ကျန်စစ်သားအဖို့ရော၊ ခင်ဦးအဖို့ရော ခါတော် ချိန်သင့်ပင်၊ အကြောင်းမှာ အခုန ခင်ဦးပြောလိုက်သော စကားကို ကျန်စစ်သား ဘာပြန် ပြောရမှန်းမသိ ဖြစ်နေစဉ် ဒါမျိုးတွင် မိန်းမက ယောက်ျားထက် လျင်လေသည်။ ခင်ဦးက ကျန်စစ်သားကို တွန်း၍ တီးတိုးသံနှင့် ...

“သွား ... သွား ... တွေ့ကြသေးတာပေါ့၊ နက်ဖြန်ခါ ရှင်လာမယ့်နေရာမှာ ကျွန်မ ရှိလိမ့်မယ်” ဟု ပြောပြီး မြပဝါလေးကို ဝှေ့ကာယမ်းကာနှင့် ထွက်ပြေး၍ သစ်ပင် များ အရိပ်အောက်တွင် ဝင်ရောက် ပျောက်ကွယ်သွားလေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် သူ့လာခေါ်သူများနှင့် ပါသွားရင်း စဉ်းစား၏။

“နက်ဖြန်ခါ ... ရှင်လာမယ့် နေရာမှာ ကျွန်မရှိလိမ့်မယ်တဲ့”

ငါနက်ဖြန်ခါ ဥဿာပဲခူးမင်းထံ အခစား ဝင်စရာရှိတယ်၊ ဒါကို သူသိသလား၊ ညီလာခံမှာကော သူဘယ်လို ရှိနိုင်မှာလဲ၊ သူက ဘယ်သူမို့လဲ”

ပုဂံသူရဲကောင်းများ

အခန်း | ၁၂ |

ကျန်စစ်သားသည် ညက ကြတ္တိကာ ပွဲတော်တွင် ညဉ့်နက်အောင်ခွဲပျော်ခဲ့သော်လည်း နောက်တစ်နေ့ နံနက်၌ အိပ်ရာက စောစီးစွာ ထရလေသည်။ အချိန်တန်လျှင် ဥဿာပဲခူး မင်းထံ ညီလာခံဝင်ရမည်ဖြစ်၍၊ အိပ်ပျက်ပင်ပန်းလျနေသည်ကို ဖိမ်နှင့် မှိန်းမနေအားတော့ ဘဲ လန်းဆန်းသွားအောင် ကိုယ်လက် လှုပ်ရှားရင်း နံနက်ခင်းလေအေးကို ဝအောင် ရှူပစ်လိုက်ရသည်။ ထို့နောက် ရေချိုးအဝတ်အစားလဲပြီးလျှင် အနော်ရထာထံမှ ပေးပို့ လိုက်သော စာများကို ဖတ်ရသည်။ ယင်းမှ တွံတေးရပ်မြေ ပင်လယ်ကမ်းခြေရောက် အနော်ရထာဘုရင်၏ အတွဲအကြံနှင့် လုပ်ငန်းစဉ် ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဥဿာပဲခူး မင်းအား ပြောပြ၍ မိမိတို့ ဘုရင်၏ စိတ်ဆန္ဒကို အကြည်တော် တိုင်းတစ်ပါးမင်းအား သိကြားစေရမည်။

ဗျတ္တလည်း နေ့စဉ် လုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို ဆွေးနွေးရန် ဝတ္တရားအတိုင်း ကျန်စစ်သား ထံ လာသည်။ ယခု သူ့ ဆရာ ဣန္ဒြေကြီးစွာနှင့် လုပ်ငန်းခွင်ဝင်နေပုံ မြင်ရတော့ ညက အပျော်ကျူးခဲ့ပုံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မိ၍ “ဪ... သူလည်းလေ လောကီသားပေမို့ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်လေတော့ မ သတ္တဝါနဲ့ သာယာမှု ဘယ်ကင်းမလဲ” ဟု စဉ်းစားမိပြီး ညက နဂါးမလေးနှင့် မြပဝါအကြောင်း စမည်ဟု စိတ်ကူးမိသေးသည်။ သို့သော် ကျန်စစ်သားအား သူ့တာဝန်၌ အာရုံစူးစိုက်နေပုံကို သတိထားလိုက်မိ၍ ဗျတ္တသည် နောက်ပြောင်ရန် အချိန်မဟုတ်ကြောင်း သိသွားသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တကို မြင်လျှင် လှိုက်လှဲစွာဖြင့် ...

“အဆင်သင့်ပဲ လာဟေ့ ဗျတ္တ ဒီမှာ တို့ဘုရင်နဲ့အဖွဲ့ ပင်လယ်ကမ်းခြေကို ရောက်သွားတဲ့အကြောင်းကွ၊ သူတို့ စိတ်နှလုံးတွေပြီး ပီတိဖြစ်နေကြတယ်။ ဆုံးစမထင် ကမ်းမမြင် လမ်းမမြင်တဲ့ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးထဲမှာ ဘယ်ရောက်လို့ ဘယ်ပေါက်မှန်း မသိဘဲ စွန့်စားသွားရတာဟာ မင်းလို စွန့်စားခြင်းစိတ်ဓာတ်ရှိတဲ့ လူအဖို့ ဘယ်လောက်များ နှစ်သက်သလဲဆိုတာ စဉ်းစားမိကြတယ်။ နို့ပြီး တို့ဘုရင်ဟာ ပင်လယ်ရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါး က လာကြတဲ့ နိုင်ငံခြားလူမျိုးတွေလည်း တွေ့ရသတဲ့။ သူတို့ဆီက ထူးဆန်းတဲ့အကြောင်း တွေ အံ့ဩစရာကောင်းတာတွေ စိတ်ဝင်စားစရာ သတင်းတွေလည်း ကြားသိရသတဲ့။ ဒါတွေကို ဥဿာပဲခူးမင်းကို ပြောပြရရင် စိတ်ဝင်စားမှာပဲကွ။ တို့ဘုရင် အကြောင်းလည်း နားလည်လာလိမ့်မယ်။ ကဲ ... တို့ သူ့ဆီ ညီလာခံဝင်ကြစို့။”

စင်စစ် ဥဿာပဲခူးမင်းသည် အနော်ရထာဘုရင်၏ လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ရည်ရွယ်ချက် တို့ကို နားမလည်သေးချေ။ ဧကရာဇ်ဘုရင်ဖြစ်လျက် မိမိ၏ ထီးနန်းရိပ်မြှဲမှာ မင်း၏ စည်းစိမ်ကို ခံစားမနေဘဲ နေရာ အနံ့အပြား ခရီးလျှောက်သွားနေသည်။ နို့ပြီး ပုဂံနေပြည် တော်မှ ရာမညဒေသအထိ သူ၏ တပ်ဖွဲ့များနှင့် စုန်ဆင်းလာခဲ့သော်လည်း မည်သည့် နယ်ပယ်ဒေသကိုမျှ တိုက်ခိုက်သိမ်းယူခြင်း မရှိရုံမက မိမိနေပြည်တော်အား ငြမ်းစစ်သည် များက လာရောက်ကျူးကျော်စော်ကားနေသည်ကိုပင် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ကူညီတိုက်ခိုက် မောင်းထုတ်ပေးစေသေးသည်။ ဤကျေးဇူးသည် ကြီးမားပေစွ။ ထိုကြောင့် ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တတို့ မိမိနန်းတော်သို့ ညီလာခံဝင်သောအခါ ဥဿာပဲခူးမင်းသည် ဝမ်းသာလှပေ၏။ ဘုရင်အနော်ရထာ၏ အကြောင်းကို ကြားသိလိုလှပေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာ ဘုရင်ထံမှ ပေးပို့သောစာများဖြင့် သိရသည်များ ကို ပြောပြသည်။ မြန်မာပြည်သို့ ဆိုက်ရောက်လာသော နိုင်ငံခြားသင်္ဘောများမှ ကုန်သည် များ၊ ခရီးသည်များသည် ဘုရင်အနော်ရထာထံသို့ အစားဝင်ကြသည်။ သူတို့သည် လင်္ကာဒီပကျွန်း (သီဟိုဠ်) မှ ဖြစ်သည်။ လင်္ကာဒီပကျွန်းဘုရင်မှာ သီဟဗာဟုမင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကျွန်းမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကားသည်။ လင်္ကာဒီပသည် ရာမညဒေသကို စိတ်ဝင် စားသည်။ အကြောင်းမှာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် သာသနာ တော်သည် ဤအရပ်ဒေသမှာလည်း ထွန်းနေပြီဟု ကြားသိကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

အနော်ရထာဘုရင်သည် ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မစစ်ကို မြန်မာပြည်တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ တစ်ညီ တစ်ညွတ်တည်း ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြရန် ကြိုးစားနေကြောင်း ကျန်စစ်သားက

ဥဿာပဲခူးမင်းအား ပြောပြသည်။ အနော်ရထာသည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းကားရာ လင်္ကာဒီပကျွန်း သီဟဗာဟုမင်းထံ မိတ်ဆက်သဝဏ်လွှာ ပေးပို့ကြောင်းသိရသောအခါ ဥဿာပဲခူးမင်းသည် အနော်ရထာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို စိတ်ဝင်စားလာသည်။ ထိုအချိန် မှာ ... လင်္ကာဒီပကျွန်းတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သော အိန္ဒိယပြည်တောင်ပိုင်းကမ်းခြေ ဒေသမှ ကျေးကုလားတို့သည် သီဟဗာဟုမင်း၏ ပိုင်နက်တွင်း သာသနာတော်ကို လာရောက်ထိပါးကြောင်း ကြားသိရသည်၌ အနော်ရထာဘုရင်သည် လိုအပ်သော အကူအညီကို ပေးမည်ဟု ရည်ညွှန်းလိုက်ကြောင်း ကျန်စစ်သားထံမှ ကြားသိရသည်၌ ဥဿာပဲခူးမင်းသည် အနော်ရထာဘုရင်အား မြန်မာပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးရန်သာ မက ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး တည်တံ့ပြန့်ပွားရေးကိုလည်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေကြောင်း နားလည်သွားလေသည်။

ထို့နောက် ကျန်စစ်သားသည် ဘုရင်အနော်ရထာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ သထုံဘုရင် မနုဟာနှင့်လည်း မိတ်ဆက်ရန် ရှိ၍ ဤပဲခူးဥဿာမြေမှသည် သထုံပြည်နယ်သို့ မိမိနှင့် အဖွဲ့သားများသွားခွင့်ပြုပါရန် တောင်းခံသောအခါ ဥဿာပဲခူးမင်းက ကြည်ဖြူစွာ ခွင့်ပြုပါ၏။ သို့သော် မနုဟာဘုရင်သည် ရာဇဝဏ်မောက်သူ မာနကြီးသူဖြစ်၍ သူမနှစ်သက်မှုကို မပြုမိရန်ကား အလွန်အရေးကြီးကြောင်း သတိပေးစကားပြောလိုက်၏။

ယင်းသို့ ကျန်စစ်သားသည် ဥဿာပဲခူးမင်းနှင့် စကားကောင်းနေခိုက်မှာ သင်းပျံ့ သော မွေးရနံ့တစ်မျိုးနှင့် တီးတိုးသံတစ်ခုသည် သူ့စိတ်အာရုံတွင် ဝင်ရောက်စွဲကပ်နေ သည်။ ဤအနံ့နှင့် ဤအသံသည် ညီလာခံတွင် သူ၏ မျက်စောင်းထိုး တစ်နေရာရှိ နန်းတွင်းသူ တစ်သိုက်ထံမှ ဖြစ်သည်။ ဤနန်းတွင်းသူထံတွင် ညက သူနှင့် တွဲကပြီး မြပဝါလုခဲ့သော နဂါးမ ရှိနေကြောင်း ကျန်စစ်သားသည် မကြည့်ဘဲနှင့် သိနေပြီး ဖြစ် လေ၏။

ကျန်စစ်သားနှင့် စကားပြောပြီး၍ ညီလာခံစဲလေသော် ဥဿာပဲခူးမင်းက အရင်ထ၍ အဆောင်တော် ဝင်သည်။ ထို့နောက် နန်းတွင်းသူတစ်သိုက်ထလာသည်။ ဤမှ ကျန်စစ်သားတို့ လူစုက ကြည့်ခွင့်ရကြသည်။ အလွန်တရာချောမောလှပသော မဏိစန္ဒာမင်းသမီး၊ သူ၏ ပခုံးထက်မှာ မြပဝါ လွမ်းလျက် ဆင်မယဉ်သာ ခြေလှမ်းဖြင့် ကျန်စစ်သားရှေ့ရောက်လတ်သော် ပခုံးထက်မှ မြပဝါ လျှောက်လေသည်။ နောက်ပါ အပျိုတော်တို့လည်း မသိကျိုးကျံသွားကြသည်။

ယင်း၌ ကျန်စစ်သားသည် မိမိရှေ့ကျကျန်ခဲ့သော မြပဝါကို အမှတ်မထင်

ကောက်ကိုင်မိလျက်သားဖြစ်နေကာ ရုတ်တရက် ဘာပြုရမှန်းမသိဖြစ်နေပြီးမှ သတိရ၍ မင်းသမီးနောက် အမိလိုက်ကာ ...

“သည်မှာ မင်းသမီးရဲ့ မြပဝါ” ဟု ကမ်းလင့်သော် ခင်ဦးသည် လက်လှမ်းမယူ၊ ပြုံးလည်း မပြုံး၊ ရယ်လည်းမရယ်ဘဲ မျက်လုံးရွဲကြီးတစ်ချက်သာ ဝင့်၍ကြည့်ပြီး ဆက်လက်သွားသည်။ ဤမျက်လုံးအကြည့်မှာ ညက နဂါးမ၏ မျက်နှာဖုံးအပေါက်မှ မျက်လုံးဖြစ်ကြောင်း ကျန်စစ်သား ကောင်းစွာ မှတ်မိလေသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ရှေ့ဘာဆက်လုပ်ရမှန်း မသိတော့ဘဲ မဏိစန္ဒာ မင်းသမီး၏ ကိုယ်လုံးကိုယ်ဆစ် ပြေပြစ်လှပသော နောက်ကျောပြင်ကို ငေးမောကြည့်ရှုနေမိစဉ် ခင်ဦး၏ အထိန်းတော်ကြီးသည် အနီးသို့ ရောက်လာကာ ...

“ဟေ့ လူလေးရဲ့၊ တို့ပြည်က မင်းသမီးဟာ သူ့ကိုယ်ပေါ်က ကျတဲ့ပစ္စည်းကို ပြန်ယူတဲ့ ထုံးတမ်းစဉ်လာ မရှိဘူးဆိုတာ မသိဘူးလား။ မင်းတို့ ပုဂံသားတွေ တော်တော် အသိခေါင်သေးတာပဲ” ဟု ပြောဆိုသွားလေရာ ကျန်စစ်သားသည် မျက်ခနဲ ဒေါသထွက်သွားလျက် အဘွားကြီး၏ လည်ကုပ်ကို ကိုင်ကာ အရိုးအဆစ်တွေ ပြုတ်ကုန်အောင် ဆွဲခါပစ်ချင်စိတ် ပေါက်သွားတော့သည်။ ဒါကိုသိတော့ ဗျတ္တက “သူ့နေရာမှာ သူပြောချင်တာ ပြောပါစေ ဆရာရယ်၊ သည်းခံလိုက်ပါ” ဆိုပြီး ကျန်စစ်သားကို ဆွဲခေါ်သွားလေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် မင်းသမီး၏ မြပဝါကို ခါးပုံစထဲသို့ ထိုး၍ထည့်ကာ သူ့လူများနှင့်အတူ နန်းတော်ဆောင်မှ ထွက်ခဲ့လေသည်။ မိမိတဲသို့ ပြန်ရောက်၍ အဝတ်အစားများ လဲလှယ်သောအခါ ခါးပုံကြားမှ ထွက်လာသော မြပဝါအား အထိန်းတော်ကြီး ပြောလိုက်သောစကားကြောင့် အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာ ဆွဲဆုတ်မည် ကြံလိုက်သေးသည်။ သို့သော်... ပဝါမှာ ပန်းထိုးထားသော စာကို တွေ့ရသည်။

ခုည ခုနစ်စင်ကြယ်ပြောင် အမြီးထောင် ဥယျာဉ်အနောက်တောင်ကို လာခဲ့ပါ။
ခင်ဦး
ဥဿာမင်းသမီး

ကျန်စစ်သား ရုတ်တရက်တွေ့၍သွားသည်။ သူ့မမျှော်လင့်သောအရာပါ ဘာကား...။ ညက နဂါးမလို ရုပ်ဖျက်လာသူသည် မဏိစန္ဒာမင်းသမီး ခင်ဦးပေကိုး။ ဆြာ... ခင်ဦးနှင့် မြပဝါ၊ ယခု မင်းသမီးက ချိန်းဆိုချက်ပြုလိုက်သည်မှာ ဘယ်လိုသဘော

နည်း။ နို့ပြီး ညဉ့်သန်းခေါင်အချိန်။ သည်အချိန်ကြီးမှာ သက်သက် နောက်ပြောင်လို၍ပဲ လား။ သို့မဟုတ် ... ကျန်စစ်သား စဉ်းစားသည်။

“ငါ ညက နဂါးမကို မြပဝါရှင်အား တဒဂံမြင်ရရုံနဲ့ စွဲလမ်းမိကြောင်း စိတ်ထဲ ရှိသမျှ ဖွင့်ဟပြောမိသည်။ အို ... ဘာဖြစ်ဖြစ် သူချိန်းတဲ့နေရာကို ငါသွားမယ်”

ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပြီး ကျန်စစ်သားသည် စိတ်လက်ပေါ့ပါးသွားကာ သူ့အဖော်များနှင့် စုရုံး၍ ပျော်ပျော်ပါးပါး စကားပြောဆိုကြသည်။ စစ်သားတွေ စုမိလျှင် ဘာပြောကြမည်နည်း။ အချစ်အကြောင်း မိန်းမအကြောင်း ...။

ရဲဘော်တစ်ယောက်က ...

“ဟေ့ ... မိန်းမနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဥဿာပဲခူးက တခြားအရပ်တွေထက် ထူးသတဲ့”

“ဪ ... ဒီအရပ်က မိန်းမတွေက ဘယ်လိုထူးသတဲ့လဲ။ ကျုပ်တို့ ကြားရသမျှ ဖြင့် ‘ရှင်’ တဲ့ ‘တော်’ တဲ့”

“အဲဒီ ထူးတာကို ပြောတာ မဟုတ်ဘူး”

“ဒါဖြင့် ပဉ္စပါပီလို အတွေ့ထူးတာလား”

အဲသည်အထိတော့ ကျုပ်မသိသေးပါဘူး”

“မကြားပါနဲ့”

“သည်အရပ်ထူးပုံက ရာဇဝင်နဲ့လာတာ၊ ဒီဥဿာပဲခူးမြို့မတည်မီကာလက သည်နေရာဟာ ပင်လယ်ရေပြင်တဲ့။ အဲသည်ပင်လယ် ရေပြင်ထဲမှာ မြေကလေးကြက်မ တစ်ဝပ်စာ ပေါ်နေသတဲ့။ အဲသည်တော့ ဟင်္သာမောင်နံ့ ပျံလာကြတဲ့အခါ သည်မြေပေါ်မှာ ဟင်္သာဖိုဘဲ နားစရာရှိတဲ့အတွက် ဟင်္သာမက ဟင်္သာဖိုရဲ့ ကျောပေါ်မှာ နားရတယ်။ အဲဒီနိမိတ်ကြောင့် သည်နေရာ ကုန်းမြေပေါ်ပြီး ဥဿာပဲခူးမြို့ တည်တဲ့အခါမှာ မိန်းမ တွေက ယောကျ်ားတွေအပေါ်မှာ အထက်စီးကချည်း နေကြသတဲ့”

ထိုအခါ ကျန်စစ်သားက (သူ့စိတ်ထဲမှာ ခင်ဦးကို သတိရနေ၍ ...)

“ဒါတော့ သူတို့ ဥဿာပဲခူးသူ ပဲခူးသားချင်းသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ဥဿာပဲခူး သူတွေဟာ ကျုပ်တို့ ပုဂံသားတွေနဲ့ မတွေ့သေးလို့ ထင်ပါရဲ့”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဒါတော့ ကျုပ်တို့ဆရာကပဲ ဥဿာပဲခူးသူ တစ်ယောက်ယောက်ကို နမူနာပြလိုက်စမ်းပါဗျာ” ဟု ဗျတ္တက ပြောလိုက်ရာ ကျန်စစ်သားနှင့် မြပဝါအကြောင်း သိနေကြသော ရဲဘော်များက ရယ်မောကြသည်။

လရောင်ရွန်းမြဲချိန်းတဲ့ည

လပြည့်ကျော်တစ်ရက်ည တန်ဆောင်မုန်းလမင်းကြီးသည် ပြည့်ပြည့်ဝန်းဝန်း ရွန်းရွန်းပပသာလျက်ရှိသည်။ မိုးသား မိုးတိမ်လည်း ကင်းစင်သဖြင့် သူ၏ ရွှေရံ ငွေကြယ်ပျံ တို့လည်း ငွေပြာရောင် ကမ္မလာတွင် စိန်တွေ သီး၍ ထိန်ထိန်ညှိလျက်ရှိ၏။

သန်းခေါင်ယံ ရောက်သော် လမင်းလည်း မွန်းတည့်၍ ခုနစ်စဉ်ကြယ်လည်း အမြီးထောင်လေသည်။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သားသည် သူ၏ စီးတော်မြင်းနှင့် ဥယျာဉ်တော် အနောက်ဘက်ပေါက်မှ ဝင်ခဲ့၍ ချိန်းဆိုရာ အနောက်တောင်ထောင့်သို့ လာခဲ့လေသည်။ ပထမဦးစွာ အဝတ်ထူထူ ခေါင်းမြီးခြုံထားသော သဏ္ဍာန်ကို မြင်ရ၍ အနီးရောက်သော် ခင်ဦး၏ အထိန်းတော်ကြီးမှန်းသိရသည်။ ကျန်စစ်သားသည် မြင်းပေါ်မှ ဆင်း၏။ အထိန်းတော်ကြီးသည် ဘာစကားမျှ မပြောဘဲ လက်ရိပ်ပြု၍ သစ်ပင်အောက် ခေါ်ဆောင် သွားသည်။ သစ်ရွက်လေသလပ်သည်မှ လွဲ၍ ဘာသံမျှ မကြားရ၊ တိုးတိတ်ဆိတ်ငြိမ် နေသည်။

ရေကန်ငယ်နှင့် အုန်းပင်အုပ်စုအောက် ရောက်သော် အတွားကြီးသည် ဤမှာ စောင့်ရန် လက်ပြု၍ထွက်ခွာသွားကာ သစ်ရိပ်များ အောက်ဝင်ရောက် ပျောက်ကွယ်သွား သည်။

ထိုနေရာတွင် ကျောက်ဆစ်ထိုင်ခုံရှိ၍ ကျန်စစ်သားသည် ထိုင်ကာ လရောင် အောက်က ကန်ရေပြင်ကို ကြည့်နေသည်။ ကြာဖြူ၊ ကြာနီ၊ ကြာပြာ ဖူးငုံအာတို့သည် လေပြည့်မှာ လှုပ်နေကြသည်။ လရောင်ဖြင့် လက်နေကြသည်။ ကြာရနဲ့ သင်းယုံနေသည်။

ရွှေပဒုံ ကြာအချပ်ကိုလ
လေအဟုန် လာ၍ဟပ်စဉ်မှ
ကညာနတ် ထွက်၍လာ

သာယာသော မြကန်သာ ရှုခင်းကိုကြည့်ရင်း ကျန်စစ်သားသည် စိတ်ထဲမှ သီချင်း ညည်းနေမိစဉ် ရုတ်တရက် ပဒုမ္မာကြာရနဲ့တို့ကို စံပယ်ဆီနဲ့က လွှမ်းမိုးသွားလျက် သူ့ အနီးမှာ ခင်ဦး ရောက်လာသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ရွန်းရွန်းမြဲမြဲသာသော လရောင်အောက်ဝယ် ထွန်းထွန်းပပ လှနေသော မဏိစန္ဒာ မင်းသမီး၊ ကျန်စစ်သားလည်း ထီးလှိုင်မင်း၊ ဥဿာမြေမှာလာ၍ ဖူးစာဆိုကြသည်။ ကျန်စစ်သားသည် သူ့ထိုင်နေရာမှ တစ်နေရာစာ ရွှေပေးလိုက်ကာ ...

“ထိုင်ပါ နှမတော်၊ သည်ကျောက်ဆစ်ခုံက နှစ်ယောက်ထိုင်စရာ ရှိလေတော့

ဥဿာမြေကို ပထမဦးဆုံးဆင်းတဲ့ ဟင်္သာမောင်နှံထက် ကျုပ်တို့က ကံကောင်းသပေါ့”

ခင်ဦးလည်း ကျန်စစ်သားရွှေ ပေးသော နေရာတွင် ဝင်ထိုင်ကာ ...

“တကယ်လို့ ဒီကျောက်ခုံက နှစ်ယောက်စာ မရှိဘူး ဆိုရင်ဖြင့် နှမတော်က မတ်တတ်ရပ်နေရမှာဘဲနော်”

“ဘယ် ဒီလိုဟုတ်မလဲ၊ ဟင်္သာမိုက်တောင် ဟင်္သာမကို ကျောပေါ် နားစေတာပဲ၊ မောင်တော်က နှမတော်ကို ပခုံးပေါ်ထမ်းထားရမှာပေါ့”

ခင်ဦးက ရယ်မောကာ ...

“မောင်တော်တို့ နေပြည်တော်က ထွက်လာတာ ကြာပြီပဲ သည်လိုပဲ လမ်းတစ် လျှောက်မှာ ပခုံးပေါ်ထမ်းထားရမယ့် သူတွေ အများကြီးတွေ့ခဲ့မှာပေါ့နော်”

“လေနတ်သားက မိတ်ဆက်ပေးတဲ့ မြပဝါရှင်ဟာ ဟောသည် ဥဿာပဲခူးကျမှ တွေ့ရတာပါ”

ခင်ဦးက မျက်နှာလေး စူတူလူလုပ်၍ ...

“ယုံရမှာပေါ့”

ကျန်စစ်သားက လက်ကလေး လှမ်းကိုင်ကာ ...

“ယုံပါ နှမရယ်”

“နို့ပြီး ရှေ့လည်း ခရီးဆက်ဦးမှာနော်”

“နိုင်ငံတော် လုပ်ငန်းတာဝန်တွေမှ မပြီးသေးတာဘဲ”

“ဘယ်လို လုပ်ငန်း တာဝန်တွေလဲ”

ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာဘုရင်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးနှင့် သူတို့ ဆောင်ရွက် ခဲ့၊ နောက်ဆောင်ရွက်ရဦးမည့် လုပ်ငန်းတွေကို သေချာစွာ ပြောပြ၏။

ဖိုးလမင်းသည် ထိန်ထိန်သာလျက် ရှိသည်။ လေပြည်အေးသည် တစ်သွေးသွေး။ ပန်းရနံ့တို့က တစ်မွှေးမွှေး။

ခင်ဦးသည် ချစ်သူ၏ ရင်ခွင်တွင်မှီကာ ချစ်သူ၏ လုပ်ဆောင်မှု အောင်မြင်မှုတွေ ကို နားထောင်နေရာမှ ...

မောင်တော်ရယ် ကိုယ့်မြေကိုယ့်နန်းမှာ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း မနေဘဲ ဘောက်မယ့် သဟာတွေ လျှောက်လုပ်နေရတာလဲ”

“ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးရမယ် အချစ်ရယ်၊ ကိုယ့် ပြည်ထောင်သားချင်း စိတ်ဝမ်းကွဲမယ်ဆိုရင် တိုင်းတစ်ပါးသား စော်ကားတာကို ခံရမယ်၊ အခုကြည့်စမ်း၊ အနီးဆုံး

ဥပမာပဲ ခင်ဦးတို့ ဥဿာပဲခူးကို ဂျမ်းစစ်သည်တွေလာပြီး တိုက်ခိုက်ကြတယ်။ သိမ်းပိုက်ဖို့ ကြံရွယ်ကြတယ်။ အခု မောင်တော်တို့ ပုဂံဘုရင် အနော်ရထာက ပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်နဲ့ ကူညီပေးလို့ မဟုတ်လား”

“ဒါတော့ မှန်ပါတယ် မောင်တော်၊ မောင်တို့ အနော်ရထာဘုရင်မင်းကြီးကို ဖူးမြင်ချင်လိုက်တာ၊ အခု သူ ဘယ်မှာလဲ”

“မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ တွံတေး ဒေသမှာ”

“သူ ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ စစ်တိုက်နေတာပဲလား”

ကျန်စစ်သားက ရယ်မော၍ ...

“မောင်တော်တို့ ပုဂံမင်းကို စစ်လျှောက်တိုက်နေတယ်ချည်း ထင်နေသလား။ မဟုတ်ပါဘူး။ စစ်ဆိုတာ မလွဲသာ မရှောင်သာမှ တိုက်ရတာပါ။ မောင်တော်တို့ အနော်ရထာဘုရင်ဟာ စစ်ကို မလိုလားဆုံးပါဘဲ။ သာသနာရေး၊ ဘာသာရေးဘက်မှာ အာရုံစိုက်တယ်။ အခု သူဟိုမှာ ဘုရားပျက်တွေ ပြင်တယ်။ စေတီသစ်တွေတည်တယ်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မစစ်ကို ရှာဖွေနေတယ်”

“မောင်တော်တို့ ပုဂံပြည်မှာလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာပဲ မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပေမယ်လို့ နေရာအသီးသီးမှ အကွဲကွဲ အပြားပြား ရှိနေကြတယ်။ ဒါကို မောင်တော်တို့ ပုဂံဘုရင်က မလိုလားဘူး။ ပြည်ထောင်စုကြီးမှာ လူမျိုးအားလုံးတွေ တစ်စုတစ်ရုံးတည်း ဖြစ်ပြီးတော့ ကိုးကွယ်မှု ဘာသာဟာလည်း အစစ်အမှန်တစ်ခုတည်း ဖြစ်ရမယ်။ “ဒါဟာ တို့အမျိုး၊ တို့ ဘာသာဟေ့” လို့ ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး တစ်စိတ်တည်း တစ်ဝမ်းတည်း ရှိကြရမယ်။ အဲသည်လို ဖြစ်အောင် မောင်တို့ အနော်ရထာဘုရင် ဆောင်ရွက်နေတာပဲ”

“ဒါကို ... မောင်တော်က အဆစ်ပါနေတာပေါ့နော်” ဟု ခင်ဦးက ရယ်မောပြောမိရာ ကျန်စစ်သား နဖူးကြောတင်းသွားလျက် ...

“အို ... ဘယ့်နှယ် ပြောလိုက်တာလဲ နှမတော်၊ မည်သည့် မြန်မာနိုင်ငံသားမဆို သက်ရှိ မြန်မာပြည်မှာ လိုအပ်နေတဲ့ တာဝန်တွေကို ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် ထမ်းဆောင်ရမယ်။ မောင်တော်ဟာဆိုရင် ကိုယ့်ဘုရင်နဲ့ ကိုယ့်ပြည်ထောင်စုကြီးအတွက် အများဆုံး ဆောင်ရွက်ပါမယ်လို့ အသက်ပေးအပ်ထားသူပဲ”

“ဒါဖြင့် မောင်တော်မှာ ကိုယ်ကျိုးမပါဘူး ဆိုပါတော့”

“အလို ဘယ့်နှယ်မပါဘဲ နေပါ့မလဲ အချစ်ရယ်။ ‘အများအကျိုးဆောင် ကိုယ့်

အကျိုးအောင် ဆိုတဲ့ စကားရှိတယ် မဟုတ်လား။ ပြည်ထောင်စုကြီး တစ်ခုလုံးအတွက် ဆောင်ရွက်နေသူအဖို့ ဘယ်ပြောစရာ ရှိတော့မလဲ။ ဟောအခု ဥဿာပဲခူးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးလိုက်ရုံလေးနဲ့ပဲ မောင့်အတွက် ကိုယ်ကျိုးက ဟောဒီ အခု မောင့်ရင်ခွင်ထဲ ရောက်နေတာ”

“အို ... မောင်တော်”

ချစ်သူနှစ်ယောက် အကြည်ဆိုက်နေခဲ့သည်မှာ အချိန်အတန်ကြာခဲ့ပေပြီ။ တော်လှောက်သင့်ပြီထင်ရသော အချိန်၌ တစ်နေရာမှာ ငုံ့လင့်နေသော အထိန်းတော်ကြီး၏ ချောင်းဟန့်သံကြားရ၍ ခင်ဦးသည် ကျန်စစ်သား၏ ရင်ခွင်မှ ခွဲလိုက်သည်။ အထိန်းတော်ကြီး အနီးရောက်လာကာ ...

“ကဲ ... ပြန်ကြဖို့ အချိန်တန်ပြီ”

ချစ်သူ နှစ်ဦးသည် ကျောက်ခုံပေါ်မှ ဆင်းကြသည်။ ခင်ဦးက ကျန်စစ်သား မျက်နှာမော်ကြည့်ကာ “သွားတော့နော်။ နက်ဖြန်ညမှ တစ်ခါတွေ့ကြမယ်၊ လာနော်”

ကျန်စစ်သားက အဖြေမပေး၊ သူ့မျက်နှာ မှိုင့်တွေငေးနေရာ ခင်ဦးက စဉ်းစားမိလျက် ...

“ဪ ... အခုမှ နှမတော် သတိရတယ်၊ မောင်တော်တို့ နက်ဖြန်မနက် သထုံဘက်သို့ သွားကြမယ်ဆိုတာ မနက်က ညီလာခံမှာ ခမည်းတော်ဘုရားနဲ့ ဆွေးနွေးနေကြတာ။ အို ... သိပ်မြန်တာပဲကွယ်၊ ဘယ်တော့ ပြန်လာမှာလဲ၊ စစ်တိုက်ရအောင်တော့ မဟုတ်ပါဘူးနော်”

သည်တော့မှ ကျန်စစ်သား စကားရကာ ...

“မဟုတ်ပါဘူး၊ စစ်ဖြစ်ဖို့ကို မောင်တော်တို့ ဘုရင်အနော်ရထာကလည်း မလိုလားပါဘူး။ နှမတော်ရဲ့ ခမည်းတော်ဘုရားကလည်း အထူးသတိပေးထားပါတယ်။ မောင်တော်တို့ ရည်ရွယ်ချက်က တစ်နိုင်ငံတွင်း ပြည်ထောင်အချင်းချင်း ရွှေလမ်းငွေလမ်း ခင်းကြဖို့ပါ”

“ကောင်းပါလေ့ မောင်တော်ရယ်၊ နှမတော် မောင်တော်အတွက် အမြဲဆုတောင်းပါ့မယ်၊ သွားတော့နော် မောင်တော်”

ကျန်စစ်သားသည် လေတစ်ချက် ချွန်လိုက်သော်၊ သူ၏ စီးတော်မြင်းကြီး ရောက်လာ၍ မြင်းပေါ်တက်ပြီး လက်ပြထွက်ခွာသွားလေသည်။ ခင်ဦးသည် မျက်စိတစ်ဆုံး ကြည့်နေခဲ့ပြီးနောက် ကျန်စစ်သားအရိပ် ကွယ်ပျောက်သွားသည်၌ အထိန်းတော်ကြီး ရင်ခွင်ကပ်မှီလျက် ...

“အို ... အထိန်းတော်ကြီးရယ်၊ ဒီနေရာလေးဟာ လရောင်နဲ့၊ သစ်ပင်ရိပ်နဲ့၊ ရေကန်နဲ့၊ ကြာပန်းတွေနဲ့ ဘယ်လောက်များ အချစ်အတွက် ကောင်းတဲ့ ရှုခင်းပါလဲ။ ဒါပေမဲ့ သူပြောတာတွေက ဘာမှ အချစ်အကြောင်း ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့မပါဘူး။ နိုင်ငံရေးတွေ ဘာသာရေးတွေ၊ သူဆောင်ရွက်ရတဲ့ လုပ်ငန်းတာဝန်တွေ၊ အောင်မြင်မှုတွေ၊ ရှေ့ဆက် လုပ်ရဦးမှာတွေ၊ ဒါတွေချညှိပဲ” ဟု အချစ်စိတ်ကူးယဉ်မကလေးက အားမလို အားမရနှင့် ပြောလေသော်၊ အထိန်းတော်ကြီးက ...

“ဒီမှာ ခင်ဦး၊ ယောက်ျားရဲ့ အချစ်ဟာ သူ့ဘဝ သူ့တာဝန်တွေထဲက ကိစ္စတစ်ခုသာ ဖြစ်တယ်။ မိန်းမ အချစ်ကတော့ သူ့တစ်ဘဝပဲ။ အဲဒါ နားလည်ထား၊ ကဲ ... လာ၊ ညဉ့်နက်လှပြီ၊ အေးလှပြီ သွားကြမယ်”

အခန်း | ၁၃ |

ဥဿာပဲခူးသည် မွန်တို့ဒေသ ရာမညတွင် အချက်အချာကျသော ပြည်နယ်ကြီး တစ်ခု ဖြစ်ရာ၊ ထိုပြည်နယ်ကြီးတွင် ပုဂံစစ်သည်တော်တို့ ဆောင်ရွက်ချက် အောင်မြင်မှုကို တွံတေး၊ ဒလ၌ရှိသော ဘုရင်နော်ရထာ နှစ်သက်အားရတော်မူကြောင်း အထောက်တော်များမှ တစ်ဆင့် ကြားသိရ၍ ကျန်စစ်သားမှာ များစွာ ဝမ်းမြောက်လေသည်။ အနော်ရထာ၏ နောက်တစ်ဆင့်ရည်ရွယ်ချက်မှာ အနုပညာကို မြတ်နိုးသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို စောင့်ထိန်းသည်ဟု ကျော်ကြားလှသော သထုံဘုရင် မနုဟာနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအတွက် အထူးသံတမန်ဖွဲ့ကာ မနုဟာ ဘုရင်ထံသို့ သွား၍ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ ဆက်သလျက် ဘုရင်အနော်ရထာကိုယ်စား ချစ်ကြည်ရေးစကားဆိုပြီး ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ပုဂံဘုရင်နှင့်တကွ တိုင်းသူပြည်သားများအတွက် သာသနာ့ ဒါယကာတော် ပြုပါမည့် အကြောင်း တောင်းခံရန် ဘုရင်နော်ရထာက ညွှန်ကြားလိုက်လေသည်။

ဤတာဝန်သည် ကျန်စစ်သား ခေါင်းပေါ်ကျလာသောအခါ ကျန်စစ်သားသည် သံတမန်အဖွဲ့ကို မိမိက ခေါင်းဆောင်မည်။ လူမျိုးချစ်ကြည်ရေးအတွက် မြန်မာများအနေ ဖြင့် သထုံနယ်တွင်းသို့ သွားရမည့်အဖွဲ့ကို ဗျတ္တအား ဦးဆောင်ရန် ရွေးချယ်သည်။ ဗျတ္တသည် သထုံမှာ ကြီးပြင်းခဲ့၍ ဤပြည်နယ်နှင့် လူမျိုးများအကြောင်း ကျွမ်းပေမည်။

ယင်းသို့ စီမံပြီးနောက် သထုံသို့ သွားရမည့် ရဲဘက်တော်များအား သည်ကိစ္စ သည် အင်မတန်အရေးကြီးကြောင်း၊ လူမျိုးချစ်ကြည်ရေးအတွက် မိမိတို့ ရှေ့ပြေးအဖွဲ့က မြန်မာများအနေနှင့် စံနမူနာဖြစ်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု မိမိတို့ ဥဿာပဲခူးက မွန်များနှင့် အလွမ်းသင့်သွားသလို သထုံမွန်များနှင့်လည်း အဆင်ပြေအောင် ကြိုးစားရမည်

ဖြစ်ကြောင်း ကျန်စစ်သားက အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ပြောကြားပါ၏။

ထိုအခါများ၌ ရဲဘက်တော်တို့သည် အချင်းချင်း တီးတိုးပြောကြ၏။

“ဒီအတိုင်းဆိုရင်ဖြင့် တို့တော့ သထုံမှာ အိမ်ထောင်ကျအောင် လုပ်မှပဲဟေ့...”

တို့ဆရာတော့ ဥဿာပဲခူးမှာတင် စွဲသွားပြီ”

“အေးကွယ့် ... ရှေ့ဆောင်နွားလားဖြောင့်ဖြောင့်သွားသော်၊ နောက်နွားစဉ်စိုက်
ဖြောင့်ဖြောင့်လိုက်ဆိုသလို တို့လည်း မွန်မတစ်ယောက်စီတော့ ရအောင်ယူမှပဲ”

“အေးကွ၊ မွန်မတွေက အလွန်လှသဟ ... တို့ ပုဂံသူတွေလို အသားညိုတွေ
မဟုတ်ဘူး၊ ဖြူဖြူဖွေးဖွေး ရေဆေးငါးကြီးတွေ”

“အဲသည် အလှရဲ့ နောက်ကွယ်မှာ ရက်စက်ခြင်းဟာ ရှိတယ်”

ဤစကား ဝင်ပြောလိုက်သူမှာ ဗျတ္တ။ ထိုသို့ ပြောလိုက်ပြီး သူ့မျက်နှာ တင်းမာ
သွားပုံကို ကျန်စစ်သား သတိထားလိုက်မိသည်။

ထို့ကြောင့် သထုံနယ်သို့ ထွက်ခွာကြမည့် နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ကျန်စစ်သား
သည် ဗျတ္တနှင့် သူ့လူများအား မနုဟာ ဘုရင်နှင့်တကွ သထုံ ပြည်သူပြည်သားများ
မနှစ်မြို့ဖွယ်ရာကို တစ်စွန်းတစ်စကလေးမျှ မပြုလုပ်မိစေရန် သတိပေးစကားပြောကြား
သည်။

“ဒါဟာ ကျုပ်တို့ အပျော်ခရီးထွက်လာကြတာ မဟုတ်ဘူး၊ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုး
အတွက် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရအောင် လာကြတာလို့ နားလည်ထားကြပါ။ ဘာမှ
ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စကို စဉ်းစားစရာမလိုဘူး။ တာဝန် ... တာဝန်၊ သင့်မှာ တိုင်းပြည်
အတွက် ကြီးလေးသော တာဝန်ကြီးရှိနေတယ်ဆိုတာကို အမြဲတစေ သတိရနေကြပါ”

ဤတွင် ကိစ္စတစ်ရပ် အလေးအနက်ဖြစ်နေလျှင် ရွတ်နောက်ချင်သည့် ဝသီရှိသော
ငထွေက ခပ်တည်တည်ဖြင့် ...

“တာဝန် ... တာဝန် ... ဘယ်နှယ်ဗျာ တာဝန်ပြီး တာဝန်သည် တာဝန်ခေတ်ကြီး
မှာမှ ကျုပ်လာပြီး လူဖြစ်ရသဗျာ၊ ထန်းရည်အိုးဖက်ပြီးတော့ နှစ်ရှည်လများ အိပ်ပျော်နေ
လိုက်ချင်စမ်းပါဘိ။ ခင်ဗျားတို့ တာဝန်ကိစ္စတွေ ဆောင်ရွက်လို့ပြီးမှ ကျုပ်ကိုနှိုး”

အနီးရှိ ငဖီးက သူ့ကျော ခပ်စပ်စပ်ချလိုက်ပြီး ...

“ဟဲ့ ငရွှေပျင်းရဲ့၊ နင့်ထန်းရည်အိုးဖက်ပြီးတော့ နှစ်ပေါင်း ထောင့်ကိုးရာ
ကြာအောင်ပဲ အိပ်ပါဦးတော့၊ နင်နှိုးတဲ့အခါမှာ နောက်နှစ်ပေါင်း ထောင့်ကိုးရာက လူတွေ
လည်း အခု တို့လိုပဲ တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေတာကို တွေ့ရမှာပဲကွယ့်”

“အင်း ... သည်လိုဆိုလည်း နိပ်တာပဲ၊ ကျုပ်နှစ်ပေါင်း ထောင့်ကိုးရာ အိပ်စောင့် ပြီးတော့ နိုးတဲ့အခါမှာ နောင်လာမယ့် အဲသည်နှစ်ပေါင်း ထောင့်ကိုးရာက လူတွေကို ‘ဟေ့ မင်းတို့တွေက ခုမှ တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရတာ မဟုတ်ဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ထောင့်ကိုးရာ အနော်ရထာဘုရင်လက်ထက်က လူတွေလည်းပဲ ခုမင်းတို့လိုပဲ တိုင်းပြည်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရတာပဲ’ လို့ ပြောလိုက်ချင်သဗျ”

“အေး ... အဲသည် နှောင်းလူတွေဟာ အခု တို့နဲ့ ဘာသာစကား၊ အဝတ်အစား ကွဲပြားချင် ကွဲပြားနေမယ်၊ တိုင်းပြည်တာဝန် ထမ်းဆောင်ရတာကတော့ အတူတူနေမှာဘဲ”

“မှန်တယ်” ကျန်စစ်သားက ဝင်၍ ထောက်သည်။ “တိုင်းပြည်တာဝန်ဆိုတာက တစ်ခဏနဲ့ တစ်ချိန်တည်းနဲ့ ပြီးဆုံးတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ပြည်ထောင်စုကြီးကို စုစည်းဖို့ဆိုတာ အခုမှ တို့က အုတ်မြစ်ချရုံ ရှိသေးတာပဲ၊ နောင်လာနောက်သားတွေက မပြတ်ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရမှာပဲ”

ဤသို့ အခြားလူများ ရွှင်ပျရွာ စကားပြောဆိုနေကြသော်လည်း ဗျတ္တတစ်ယောက် မူ နှုတ်ဆိတ်လှ၏။ သူ့စိတ်သည် အခြားသို့ ရောက်နေဟန်ရှိ၏။ အစပထမ၌ ကျန်စစ်သားသည် သူ့မယား မယ်ဝဏ္ဏနှင့် သားကလေး ရွှေဖျဉ်းညီနောင်တို့ကို လွမ်းနေ လို့ဟု အောက်မေ့မိ၏။ သို့သော် သူ့မျက်နှာကျောတင်း၍ တစ်ချက်တစ်ချက် သူ့ ဓားရိုးကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်တာကို မြင်ရတော့ ကျန်စစ်သား စိတ်လေးမိလေသည်။

ထို့ကြောင့် ခရီးထွက်ကြရန် ပြင်ဆင်ဖို့အတွက် လူစုကွဲသွားကြသောအခါ၌ ကျန်စစ်သားက ဗျတ္တ တစ်ယောက်အား နေခဲ့ဦးဟု ခေါ်လိုက်ပြီး နှစ်ယောက်တည်း ရှိကြသောအခါ ...

“ဗျတ္တ ... မင်းဓားက သွေးဆာနေတုန်းပဲ ထင်ပါရဲ့ကွယ်”

ကျန်စစ်သားကို လှည့်မကြည့်ဘဲ လေးလံသော မျက်နှာထားဖြင့် လွှတ်ခနဲ ပြော လိုက်သည်။

“ဟုတ်ကဲ့ ဆရာ၊ သထုံ သွေးကို ဆာနေပါတယ်”

ဥဿာပဲခူးတွင် ဂျမ်းစစ်သည်တွေကို အောင်နိုင်ပြီးကတည်းက ဗျတ္တသည် သထုံသို့ သွားရောက်တိုက်ခိုက်နေလိုကြောင်း ကျန်စစ်သား သတိထားမိ၏။ သူ့အစ်ကို ဗျတ်ဝိအား မနုဟာဘုရင်၏ အမိန့်ဖြင့် သတ်ပစ်ကြသည်ကို ကလဲ့စားချေလိုနေကြောင်း ကျန်စစ်သား သိ၏။ ဤအချိန်၌ ဂျမ်းတွေကို တိုက်ခိုက်ပြီးစ၊ များစွာသော စစ်သည် တို့လည်း စစ်သွေး စစ်မာန် ကြွနေကြ၍ ဓား မချလိုသေးဘဲ ပွဲဆက်ချင်နေသည်။ မာန

ကြီးသည်။ ရာဇဂုဏ် မောက်သည်ဆိုသော မနုဟာဘုရင်အကြောင်းကိုလည်း ကြားသိ နေကြသည်နှင့် သထုံကို စစ်ချီလိုနေကြသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တအား အစ်ကိုအတွက် ကလဲ့စားချေလိုစိတ်ကို ဖျောက်ဖျက် ပစ်ရန် အခါခါ ဖျောင်းဖျပြောဆို၏။ စစ်စိတ်မာန် ပြန်မကျဖြစ်နေသော စစ်သည်တော်များ အားလည်း ဘုရင်အနော်ရထာ၏ အမိန့်တော်မှာ ကိုယ့်ပြည်အား ကျူးကျော်စော်ကားလာ သော လူမျိုးခြား ဝှမ်းစစ်သည်များကိုသာ ဥဿာပဲခူးမှာ နှိမ်နင်းမောင်းထုတ်ရန်ဖြစ်၍ သထုံသည် ကိုယ့်ရန်သူပြည်မဟုတ်ကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြရ၏။

ယခုလည်း ဗျတ္တအား နောက်ဆုံးအကြိမ်ပြောသည်။

“ဒီမှာ ဗျတ္တ တို့ဟာ ဘုရင့် တပ်မတော်ထဲဝင်၊ ဘုရင့်အာဏာခံယူပြီး လက်နက်စွဲ ကိုင်တာဟာ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအတွက် မဟုတ်ဘူး။ တို့ဘုရင်နဲ့ တို့တိုင်းပြည်အတွက်သာ ဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ စစ်သားကောင်းတိုင်း သိအပ်၊ နားလည်အပ်တဲ့ အမှန်တရားပဲ။ တို့ရဲ့ တိုက်ခိုက်မှု၊ စွန့်စားမှုတွေဟာ ကိုယ်ကျိုးရဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ရန်သူကို မုန်းလို့ ကလဲ့စားချေတာမျိုးလည်း မဖြစ်စေရဘူး။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်နဲ့ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် လိုအပ်သော တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်းသာ ဖြစ်စေရမယ်။”

“ဒီမှာ ဗျတ္တ၊ မင်းဟာ ဘာလူမျိုးပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ခုအခြေမှာ တို့တိုင်းပြည်နေပြီး တို့ ပြည်သားခံယူထားပြီး ဖြစ်သည့်အတွက် မင်းဟာ ဗမာပြည်ရဲ့ သားကောင်းတစ်ယောက် အနေနဲ့ ပေးအပ်တဲ့ တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရလိမ့်မယ်။ ဒါမှ သူရဲကောင်း ပီသမယ်။ မင်းရဲ့ အတိတ်က ကိုယ်ရေးကိုယ်တာတွေကို မေ့ပစ်ရလိမ့်မယ်။”

ဗျတ္တသည် ဘာမျှ ပြန်မပြောဘဲ တွေ့၍ နားထောင်နေသည်။ ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တ၏ တင်းမာနေသေးသော မျက်နှာထားကိုကြည့်၍ သထုံသို့ ဦးစီးခေါင်းဆောင် အဖြစ်နှင့် လွှတ်သင့် မလွှတ်သင့် စဉ်းစားသည်။ သူ၏ ဌာနေဟောင်း သူကျွမ်းကျင်သော နယ်မြေဖြစ်ပါလျက် သူ့အား တာဝန်မပေးအပ်ပြန်ပါလည်း ဗျတ္တ သိက္ခာကျဆင်းရော့ မည်။ သူ့အတွက် နစ်နာလှပေမည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားက ဆက်၍ ပြောပြန်သည်။

“ဒီမှာ ဗျတ္တ၊ စဉ်းစားစမ်းကွာ။ တို့ဘုရင်ဟာလေ မင်းနဲ့ ငါ့ကို သိပ်ပြီးယုံတယ်။ ချစ်လဲ ချစ်သကွ။ သူရဲကောင်းတွေအနေနဲ့ တို့ကို ရဲဘက်ညီနောင်တွေတဲ့။ အဲ သူတို့ကို ချစ်သလောက် ယုံကြည်သလောက်လည်း အားကိုးတော်မူရှာတယ်။ အခုကြည့်စမ်းပါကွယ် သူက စိတ်ချလက်ချ တွံတေး ဒလမှာနေပြီးတော့ ဒီကိစ္စကြီး တို့ကို ပုံအပ်ထားတာဘဲ။ သည်တော့ ဘုရင်ရဲ့ ယုံကြည်မှုကို ခံယူရသည့်အတိုင်း ဘုရင်ရဲ့ ဆန္ဒပြည့်ဝအောင်

ဆောင်ရွက်ဖို့ဟာ လူတိုင်းရဲ့ တာဝန်ဖြစ်နေပြီ။ အဲဒါမှ သွေဖည်ရင်ဖြင့်”

ဤနေရာ၌ ဗျတ္တသည် ဖျတ်ခနဲ လှုပ်ရှားလာကာ “တော်ပါတော့ ဆရာရယ်၊ ကျွန်တော် နားလည်ပါပြီ” ဟု သူ့မျက်လုံးပြူးကြီးများနှင့်ပြောလျက် ကျန်စစ်သား လက်မောင်းကို ဆတ်ခနဲ လှမ်းကိုင်လိုက်သည်။ ကျန်စစ်သားသည် သူ့အား မလိုလားလျှင် အေးအေးကလေး မျက်နှာလွှဲပစ်ခဲ့နိုင်ကြောင်း သိသည်။ ယခု သူ့အား စိတ်ရှည်လက်ရှည် နားချနေသည်မှာ ကျန်စစ်သားက မိမိအား မည်မျှ ထောက်ထားညှာတာမှုရှိကြောင်း ထင်ရှားနေသည်နှင့် ဗျတ္တသည် ကျန်စစ်သားလက်မောင်းကို ဖျစ်ညှစ်ကာ “ဆရာ မလိုလား တာ ဘာမျှ မဖြစ်စေရပါဘူး။ မဲ့တစ်ပေါက် မစွန်းစေရပါဘူး” ဟု ကတိပြုလိုက်လေ၏။

*

သုဝဏ္ဏဘုံ သထုံပြည်သို့

ကျန်စစ်သားသည် သံတမန်အဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်၍ မင်းခမ်းမင်းနား အဆောင် အယောင်ဖြင့် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများယူလျက် မနုဟာဘုရင်နန်းတော်သို့ ခမ်းနားစွာ သွားသည်။ ဗျတ္တတို့အဖွဲ့က တစ်စုတစ်ရုံးတည်း စစ်အလုံး ချီတက်လာသည် မဖြစ်စေလို ၍ သာမန်အရပ်သားခရီးသည်များ အနေဖြင့် ဗျတ္တကျွမ်းကျင်သော တောလမ်းခရီးမှ သွားကြသည်။ သံတမန်အဖွဲ့က မင်းနှစ်ပါး ချစ်ကြည်မှုရအောင် ဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းတူ ဗျတ္တတို့ အရပ်သားအဖွဲ့က ပုဂံသားများနှင့် သထုံသားများ မိတ်ဆွေဖွဲ့ကြရပေမည်။

သူတို့အဖွဲ့သည် မြင်းများဖြင့် လူသူအသွားအလာနည်းသည့် ဗျတ္တရောက်ဖူးသော နေရာများမှ သွားကြရာ ဗျတ္တသည် ဤဌာနတွေ ရောက်ခဲ့ပြန်တော့၊ ရှေးဖြစ်ဟောင်းတွေ ပြန်ပြောင်း သတိရပြန်လေသည်။

မနုဟာဘုရင်၏ အာဏာသားများက လိုက်၍ မိမိပြေးခဲ့ရပုံ၊ ပုန်းခဲ့ရပုံ၊ အစာ ငတ်ရေငတ် ဖြစ်ရပုံ၊ တုန်ချည့်အားနည်း ဝပ်လျားထိုးလဲသည်အထိ ဖြစ်ခဲ့ရပုံတွေ ပြန်လည် စဉ်းစားမိတော့သည်။ ဒုက္ခဘုံကိုပို့သူ မနုဟာဘုရင် မြို့တော်ဝန်နှင့် သူတို့ အာဏာသား များကို ဒေါသထွက်မိလျက် သူ၏ ဓားရိုးကို ခဏခဏ ဆုပ်ကိုင်မိသည်မှာ သူ၏ လက်ဖဝါး ရဲ့ရဲနီတော့သည်။ သို့သော် ဒီကိစ္စဖြင့် သူ့ဓားအသုံးမချရတော့ပြီကို သိပါသည်။ အထက်အရာရှိ၏ တားမြစ်သော အမိန့်အာဏာကြောင့်သာမဟုတ်၊ သူ့ကို ထောက်ထား ညှာတာလှသော ကျန်စစ်သားကို ကြည့်ညှိလေးစားလှသောကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါ၏။

ယင်းသို့လျှင် သူ၏ စိတ်မချမ်းမသာ လေးလံလှသော နှလုံးဖြင့် သူ့အဖွဲ့ကို

ခေါင်းဆောင်၍ လာခဲ့ရာ သထုံမြို့နှင့် သိပ်ပြီး မဝေးလှသော ရွာကြီးတစ်ရွာသို့ ဆိုက်ရောက် ခဲ့လေ၏။ အချိန်မှာ အရက်တက်စ၊ ရွာတံခါးက မဖွင့်သေးချေ။ ဗျတ္တတို့သည် တစ်ညလုံး ခရီးနှင့်လာခဲ့ကြသည်ဖြစ်၍ သည်မှာ ခေတ္တနားမည်ဟု မြင်းများပေါ်က ဆင်းကြသည်။

ရွာကြီး၏ စည်းရိုးစောင့်ရင်းမှာ ဆင်တစ်ရပ်လောက်မြင့်သော ဝါးကြဲခတ်ဆူးများ ကာရံထား၍ ရွာမတံခါးမကြီးမှာ ကြီးမားခိုင်ခံ့လှသော ကျွန်းသစ်လုံးကြီးများ ဖြစ်သည်။

ဗျတ္တတို့ လူစုမှာ ဤတံခါးအနီးမှာပင်ရှိသော မန်ကျည်းပင်ကြီးပတ်လည်မှာ ရံပတ်ဆောက်လုပ်ထားသော သစ်သားကွပ်ပျစ်ကြီးပေါ်တွင် ထိုင်လျက် ရွာတံခါးအဖွင့် ကို စောင့်ကြသည်။ သူတို့ရောက်ပြီး အချိန်အနည်းငယ်အကြာမှာ မြင်းစီးခရီးသည် လေးဦး ရောက်လာလျက် သူတို့နှင့် နှုတ်ဆက်စကားပြောကြ၍ ကွပ်ပျစ်တွင် အတူထိုင်၍ ထိုင်ကာ သူတို့အား ကွမ်းများဆေးများ သုံးဆောင်ပါဟု ဧည့်ဝတ်ပြုကြသည်။ သူတို့တွင် အသင့် ပါလာသော လက်ဖက်ရည်အိုးကို တည်သည်။

*

ထိုရွာ၏ နှစ်စဉ်ပွဲတော်

ဖြစ်လာအံ့သော အကြောင်းကိစ္စကို တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ကြိုကြိုက်သည်။

ဗျတ္တတို့ လူသိုက်သည် နောက်ရောက်လာသော ခရီးသည်များနှင့် ဆေးအတူဖွား၊ ကွမ်းအတူစား၍ စကားကောင်းနေကြစဉ်၊ ကယ့် အိမ်ဆောင်ပန်းတို့၌ ပန်းများ၊ တံခွန် ကုက္ကားများ ဆင်ယင်ထားသည့် နွားလှည်းတွေ တသီတတန်းကြီး ရောက်လာကြလျက် တီးမှုတ်သီဆို ကခုန်သူများနှင့် အလွန်ပျော်ရွှင်နေကြသော လူအုပ်ကြီး။

ဗျတ္တ၏ အဖွဲ့ထဲမှ လူတစ်ယောက်က ထိုင်ရာမှ ထသွား၍ ဘာအတွက်များ သည်အခမ်းအနားတွေ လုပ်လာကြပါသနည်း မေးသော် ထိုလူအုပ်ကြီးထဲမှ ဘီလူးလို ဝတ်စားဆင်ယင်ထားသော လူတစ်ယောက်က ရှေ့တိုးလာလျက် ...

“အလို ဘာအတွက်များ မသိရအောင် နောင်တော်တို့က တခြားအရပ်က လာတဲ့ လူတွေ ထင်ပါရဲ့၊ သည်နေ့ သည်ရွာမှာ ဘုရင်မင်းမြတ်က ချီးမြှင့်သူကောင်းပြုတဲ့ နှစ်စဉ် ပွဲတော်ကြီးရှိတယ်ခင်ဗျာ။ မကြာခင် ရွာတံခါးဖွင့်တော့မယ်။ လာလေ ခင်ဗျားတို့လည်း ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဝင်ပျော်ပါလားဗျ။ အလို ... နောင်တော်တို့ မြင်းကြီးတွေက မြင်းချော မြင်းလှကြီးတွေပဲ၊ စစ်မြင်းကြီးတွေကျနေတာပဲ။ ကျုပ်တို့အခု ပွဲတော်မှာ မြင်းစီးပွဲလည်း ရှိသဗျ။ ဝင်ပြိုင်ကြပါလား။”

ထိုစဉ် အချို့သော ရွှေပွဲလာများက ရွာသားတို့အား ရွာတံခါးကို ဖွင့်ရန် လှမ်း၍ အော် ကြလေ၏။

ဗျတ္တသည် အကြောင်းခြင်းရာကို ပိုမိုသိရှိလိုလားသည်နှင့် ထိုလူနားသို့ ချဉ်းကပ် လာ၍ ...

“မှန်ပါတယ် ခင်ဗျာ၊ ကျုပ်တို့က တခြားအရပ်က လူတွေပါဘဲ။ မနူဟာဘုရင်မင်း မြတ်က သည်ရွာကို ဘာကြောင့်များ တစ်နှစ်တစ်ခါ ချီးမြှင့် သူကောင်းပြုတော်မူပါသလဲ” ထိုသူက ပြောပြသည်မှာ ...

“နှစ်ပေါင်း တော်တော်ကြာပြီခင်ဗျာ။ ဒီရွာသားတွေဟာ ဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ ရန်သူ တော် လူဆိုးလူမိုက်တစ်ယောက်ကို ရအောင်ဖမ်းဆီးပြီး မြို့တော်ဝန်လက်ထဲ အပ်ခဲ့ တယ်။ ဒါကြောင့် သည်မြို့တော်ကို ကိုယ်တိုင် တစ်နှစ်တစ်ခါလာပြီး ဘုရင်မင်းမြတ် ကိုယ်စား သည်ရွာသားတွေကို သူကောင်းပြုတယ်”

“အဲသည် ဘုရင့်ရန်သူတော်က ဘယ်လိုလူစားများပါလိမ့်ခင်ဗျာ”

ဗျတ္တမှာ သံသယရှိလာ၍ ဆက်မေးမိလေသော် ...

“ပင်လယ်ရပ်ခြား တိုင်းတစ်ပါးက ရောက်လာတဲ့ လူမျိုးခြား တစ်ယောက်ပဲ ခင်ဗျာ။ သူ့နာမည်က ဗျတ်ဝီ”

ဗျတ္တသည် ချက်ချင်းပဲ မျက်ထောင့်နီသွား၍ အံ့ကို ကြိတ်လျက် သူခေါင်းမြီးမြို့ ထားသော အဝတ်ကို မျက်နှာဖုံးအောင် ဆွဲချလိုက်သည်။ ဝတ်ရုံထဲက ဓားရိုးကို ကျစ်ကျစ် ပါအောင် ဆုပ်မိသည်။ အင်း ... ငါ့အစ်ကို ဖမ်းပေးတာ ဒီရွာသားတွေကိုးဟာ စိတ်ထဲမှ ရေရွတ်လိုက်သည်။

ဗျတ္တစိတ်ကို ရိပ်စားမိသော အနီးရှိ သူ့အဖော်က ဆွဲခေါ်သွား၍ ကွပ်ပျစ်ပေါ်ပြန် ထိုင်စေလျက် တီးတိုးသံဖြင့် “သတိထားပါ၊ စိတ်ထိန်းပါ ဆရာ” ဆို၍ လက်ဖက်ရည် ကြမ်းတစ်ခွက်ကို ငှဲ့ပေးသည်။ လက်ဖက်ရည်ခွက်ကို ယူသော ဗျတ္တ၏ လက်မှာ တုန်နေ သည်။ သူ့ စိတ်ရိုင်းသည် ဘုရင့်သစ္စာတော်နှင့် ကျန်စစ်သားအား ပေးထားခဲ့သော ကတိ တို့ဖြင့် နှပန်းလုံးနေသည်။

ထိုစဉ် ပျော်ရွှင်ဆူညံနေသော နောက်ထပ်လှည်း တစ်အုပ်ရောက်လာပြန်သည်။ ဤလှည်းတွေမှာ ပထမ လှည်းတွေထက် ခမ်းနားစွာ မွမ်းမံထားသည်။ ချူသံတစ်ညံ့ဖြင့် နွားတို့၏ ကကြီးတန်ဆာများလည်း အလွန်လှပလေသည်။ ပါလာသော လူများမှာလည်း မင်းမှုထမ်းတို့၏ အဝတ်တန်ဆာနှင့် ...။

“မြို့တော်ဝန်မင်းလာပြီ၊ အားလုံး အလေးပြု”

တစ်ယောက်က အော်လိုက်လေ၍ ဗျတ္တတို့ လူစုသည် ကွပ်ပျစ်ပေါ်မှ ဆင်းကာ အများနည်းတူ မြေမှာ ဒူးထောက်၍ ဦးခေါင်းညွတ်ကြရသည်။ ဗျတ္တသည် အလှပဆုံး ပြင်ဆင်ထားသော လှည်းယဉ်ပေါ်မှ ထီးတော်မိုးနှင့် မြို့တော်ဝန်ကို မြင်ရသည်။

ထိုလှည်း၏ နောက်မှာတော့ ခြေလျင်လိုက်ကာ ဇာတ်ခင်းလာကြသည့် လူတစ်စု။

ဗျတ္တသည် ပထမ၌ ဘယ်လိုဇာတ်ခင်းလာသည်ကို မသိသေးဘဲ စိတ်ဝင်စားစွာ စောင့်ကြည့်နေသည်။

သူတို့၏ ဇာတ်အရေးပါဆုံးသော ဇာတ်ဆောင်မှာ နှိမ့်ချစွာ ထဘီဝတ်ထားသော ယောက်ျားတစ်ယောက်၊ မျက်နှာမှာ ကုလားနှင့်တူအောင် ဆေးများရေးခြယ်ထားသည်။

ထိုလူသည် ရင်ဘတ်ထုကာထုကာ ငိုချင်းချလျက် သူ့အသက်ကို ချမ်းသာပေးပါ ရန် တောင်းပန်နေသည်။ နံဘေး ဇာတ်ဆောင်များက မသနား မညှာတာ ပြောင်လှောင် ရွတ်ချလျက် လှံများ ဓားများဖြင့် ထိုးမည့် ခုတ်မည့်ဟန် ပြုလုပ်နေကြသည်။

ရာဇဝတ်ကောင်လုပ်သူ ငိုချင်းအဆုံး၌ ...

“ဟဲ့ ... နင်လူစွမ်းကောင်းဆို ...။ အခုတော့ ထဘီဝတ်နေရပြီ မဟုတ်လား၊ နင်ဘာတတ်နိုင်သေးသလဲဟဲ့ ဗျတ်ဝိရဲ့။”

လှည်းပေါ်က မြို့ဝန်မင်းသည် ရာသက်ပန် မမေ့နိုင်သည့် သူ့အောင်မြင်လိုက်သော ပွဲပြခင်းကို အခံသား၊ အမြိုင့်သား နှစ်သိမ့်သဘောကျစွာ ကြည့်ရှုနေသည်။

ရုတ်တရက် ဗျတ္တ စိတ်လွတ်သွားလေပြီ။ သူ့လူများကို အချက်ပေးလိုက်ကာ တစ်မဟုတ်ချင်း မြင်းများပေါ် ရောက်သွားကြလျက် ထိုလူစုကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြလေ သည်။ ဗျတ္တသည် ပထမဦးဆုံး လှည်းပေါ်က မြို့ဝန်မင်းကို ခေါင်းဖြတ်ချလိုက်သည်။ တစ်ခဏအတွင်းမှာ ထိုပျော်ပွဲသည် မသာပွဲဖြစ်၍ သွေးခြင်းခြင်းနီကာ အလောင်းများ အတုံးအရုံးကျသည် ဗျတ္တတို့ လူစုသည် မြင်းများကို ခြေကုန်သွန်၍ လာလမ်းအတိုင်း ပြန်လစ်ခဲ့ကြလေသည်။

*

ခွင့်မလွှတ်နိုင်သော အမှား

ဗျတ္တသည် မဖြစ်အပ်သော ကိစ္စပြီးသွားတော့မှ ခွင့်မလွှတ်နိုင်သော အမှားကို ကျူးလွန်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း နောင်တရလေသည်။ သူ့လူအချို့က ဌာနသို့ မပြန်ကြတော့ဘဲ

တောအောင်း၍ တိုက်ခိုက်စားသောက်နေကြရန် အကြံပေးသည်။

ဗျတ္တ ခေါင်းခါသည်။ ယခင်က မင်းတစ်မင်း၏ ဝရမ်းပြေးဘဝနှင့် ဒုက္ခရောက်ဖူးပြီ။ အခု အမင်းမင်း၏ ဝရမ်းပြေးဘဝနှင့်ကား မစဉ်းစားဝံ့ပြီ။ ထို့ပြင် သူ၏ သားကလေးများအား ဒင်းတို့အဖေက အမှားကို ကျူးလွန်ပြီး အပြစ်ကိုမခံရဲတဲ့ ဝရမ်းပြေး။ သစ္စာဖောက်။ သူရဲဘောကြောင်သူဟု ပြောဆိုကြမှာကို မခံစေလိုပြီ။ ဖအေအတွက် သားကလေးတွေ တစ်သက်လုံး နာမည်ပျက်ရချည့်ရဲ့။

ထို့ကြောင့် ဗျတ္တသည် သူ့လူများကို စုဝေး၍ ပြောသည်။ မည်သူမျှ ရှောင်တိမ်းမပြေးကြနှင့်။ မိမိတို့ ဂုဏ်သိက္ခာကို မကျဆင်းစိမ့်ငှာ ကိုယ့်အမှားနှင့်ကိုယ် ဘယ်လိုအပြစ်မျိုးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခံရဲကြရမည်။ ထို့ပြင် သည်ကိစ္စမှာ မိမိက ခေါင်းဆောင်၊ မိမိက အမိန့်ပေး၍ ငယ်သားများအနေနှင့် လိုက်နာရသည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျရောက်သော အပြစ်ဒဏ်ကို မိမိတစ်ဦးတည်းက တာဝန်ယူမည်။ ယခု မိမိတို့သည် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထက်အရာရှိထံသို့ အပ်နှင်းရမည်။

သို့ဖြင့် သူငယ်သားများအားလုံး လိုက်နာကြ၍၊ ဥဿာပဲခူးဆီသို့ ပြန်ခဲ့ကြလေသည်။

လမ်း၌ ဗျတ္တသည် စိတ်နှလုံး မချမ်းမြေ့စရာကြီးကို စဉ်းစားမိသည်။ သည်အချိန်၌ ကျန်စစ်သား ဦးဆောင်သော အနော်ရထာဘုရင်၏ သံတမန်အဖွဲ့သည် မန္တဟာမင်း နန်းတော်သို့ ရောက်နေရောမည်။ အဲသည်တုန်းများ မိမိတို့ မိုက်ပြစ်ဆိုးကြီးကို မန္တဟာဘုရင် ကြားသိသွားပါက မိမိတို့အားလည်း ပုဂံသားများ ဖြစ်ကြကြောင်း လူအချို့က သိသွားကြပြီ ဖြစ်သည်နှင့် ...

ဗျတ္တ ဆက်မတွေးဝံ့တော့ပြီ။ ကျန်စစ်သားတို့အဖွဲ့ ပြန်အလာမှာ အကြောင်းအကျိုးကို သိရလေအောင်၊ နို့ပြီး မိမိတို့ ကိုယ်ကိုလည်း ကျန်စစ်သားအား အပ်နှံရလေအောင် စစ်တောင်းမြစ်ဆိပ် အနောက်ဘက်ကမ်းက စောင့်ကြလေသည်။

ဗျတ္တတွေးထင်သော အဖြစ်ဆိုးကြီးကား အမှန်ပဲ ကြုံကြိုက်ရလေသည်။ ကျန်စစ်သားနှင့် သံတမန်အဖွဲ့သည် မန္တဟာရှေ့မှောက်ခစားလျက်၊ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ ဆက်သ၍ မိမိတို့ ဘုရင်အနော်ရထာက မဟာမိတ်ဖွဲ့ကြောင်း၊ အနော်ရထာ၏ တစ်ခုတည်းသော ရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးလျက် တညီတညွတ်တည်းသော ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့် သာသနာတော် ထွန်းပြောင်စေလိုကြောင်း မန္တဟာမင်းက သာသနာ ဒါယကာတော်ခံပါမည့်အကြောင်း အလေးအနက် ပြောဆိုနေစဉ် ဗျတ္တတို့၏

ဆိုသွမ်းမှုကြီးကို လျှောက်တင်ကြမည့်သူများ ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက်လာကြလေသည်။

ပုဂံခေါ်သော မိုးခေါင်ရေရှားဒေသက အရိုင်းအစိုင်းများသည် ထိုရွာသားတို့ နှစ်စဉ်ပွဲတော်ကျင်းပ၍ ပျော်ရွှင်နေကြစဉ် အကြောင်းမဲ့သက်သက် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြောင်း၊ ဘုရင်မင်းမြတ် ယုံကြည်အားကိုးတော်မူသော မြို့တော်ဝန်မှာ ပွဲကြည့်နေစဉ် မည်သို့မျှ ခုခံကာကွယ်ခွင့်မရရှာဘဲ အမှတ်မဲ့ ရုတ်တရက် အသတ်ခံလိုက်ရကြောင်း၊ များစွာသော အပြစ်မဲ့သည့် အရပ်သားများ အတုံးအရုံး သေဆုံးကုန်ကြကြောင်း လျှောက်တင်သည်၌ နန်းတော်တစ်ခုလုံး တုန်လှုပ်သွားလေသည်။ မနုဟာ၏ မှူးမတ်များသည် ကျန်စစ်သားတို့ လူစုအား အပိုင်းပိုင်း ခုတ်ထစ်ပစ်ချင်သော မျက်လုံးများနှင့် ကြည့်ကြကုန်သည်။ မနုဟာ ဘုရင်စိတ်ဆိုးလိုက်သည်မှာလည်း ပြောစရာမရှိတော့ပြီ။ ချက်ချင်း အမိန့်ထုတ်သည်။

“အရိုင်းအစိုင်း အယုတ်တမာ လူမျိုးတွေ ငါ၏တိုင်းပြည်က ခဏမဆိုင်း ထွက်ခွာသွားကြ။ နင်တို့လို အကောင်တွေနဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော်တန်ခိုးသလားဟဲ့။ ခြင်္သေ့ဆီသည် သီရိရွှေခွက်မှာ သာတည်သတဲ့၊ နင်တို့ အုန်းမှုတ်ခွက်ခွေးစာခွက်တွေ ရာရာစေ၊ သာသနာတော်များ မျှရမယ်လို့၊ အောင်မယ်လေးဟယ်၊ ကြားရ ကြားရ၊ ငါနားတော် သနလိုက်လေ၊ သွား ခုချက်ချင်း၊ ငါ့ရွှေနန်းတော်က ထွက်ခွာသွားကြ။”

ကျန်စစ်သားတို့ လူသိုက် ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် ထအသွားရမှာ မနုဟာဘုရင်က ဆက်လက်ပြောလိုက်သေးသည်။

“နင်တို့ မိုးခေါင်ရေရှားဒေသ အပူပိုင်းက အရိုင်းအစိုင်းကောင်တွေ သည်လောက်တောင် သွေးထွက်သံယိုမှု ပြုချင်နေကြရင် နင်တို့ ဘုရင်ကို ပြောလိုက်၊ သထုံမှာ လိုချင်တာ ရှိရင် စေတနာနဲ့တော့ မရဘူး။ သဒ္ဓါတရားထားလောက်အောင် မထိုက်တန်ဘူး။ သတ္တိရှိရင် စစ်လာတိုက်လှည့်လို့ ငါရာဇသံ ပေးလိုက်တယ်။”

ကျန်စစ်သားတို့ ပုဂံသံတမန်များမှာ သထုံ မှူးမတ်များ၏ လှောင်ပြောင်ခြင်းကို လည်း ခံခဲ့ရသေးသည်။ သူတို့သည် သထုံမြို့မှ အမြန်ဆုံး ထွက်ခွာခဲ့ကြ၍ ဥဿာပဲခူးသို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။

စစ်တောင်းမြစ်ကမ်းမှာ အသင့်စောင့်နေကြသော ဗျတ္တတို့ လူသိုက်နှင့် တွေ့ကြသည်။

ဗျတ္တနှင့် သူ့လူများသည် သူတို့ လက်နက်များကို ကျန်စစ်သားအား ထိုးအပ်ကြ

၍ ပြုခဲ့သော အမှုကို ဖွင့်ဟဝန်ခံပြီး ကျန်စစ်သား စီရင်သမျှ ခံပါတော့မည်ဟု ရှေ့မှောက်မှာ လည်စင်းပေးကြကုန်လေသည်။

အစပထမ၌ ကျန်စစ်သားသည် ဒင်းတို့ခေါင်းတွေ ဖြတ်ပစ်လိုက်တော့မည်ဟု ဓားရိုးကိုင်မိသေးသည်။ သည်လို စီရင်သင့်အောင်လည်း ဒင်းတို့အပြစ်က ထိုက်တန်နေ သည်။ သို့သော် မိမိပြုသမျှ ခံရပါတော့မည်ဟု မိမိခြေရင်း ဦးခေါင်းစင်းနေကြသော ဗျတ္တနှင့် သူ့လူများကို ငဲ့ကြည့်လိုက်မိပြန်တော့ သင်းတို့ လူသိုက်ဟာ ရှံ့တော့အိုင်တော ချုံနွယ်တောမှာ ဝှမ်းစစ်သည်တွေနဲ့ အသက်ပေးပြီး အတူတိုက်ခဲ့ကြတဲ့ ရဲဘက်တော်တွေ ပါလား၊ ရန်သူလက်ချက်နဲ့ မသေလို့ ကျန်နေခဲ့တဲ့ လူတွေပါလား၊ သူတို့ ဇွဲသတ္တိကြောင့် ပင် ဝှမ်းစစ်သည်တွေကို အောင်မြင်ခဲ့ကြ၍ ဗမာ့ဂုဏ်ပြောင်ခဲ့တာပါကလား။”

ဒါတွေ တွေးမိပြန်တော့ ကျန်စစ်သားဟာ သည်လူတွေ မသတ်ရက်တဲ့ပြင် မျက်ရည်စို့လာပြီး ဓားရိုးလက်လွှတ်လိုက်ကာ၊ တစ်နေရာ လျှောက်သွား၊ သစ်တစ်ပင် အောက်မှာ ထိုင်၊ ဦးခေါင်းငိုင်းပြီး မျက်နှာကို လက်ဝါးနှစ်ဖက်နဲ့ အုပ်နေတော့တယ်။ ဒေါသထက် ဝမ်းနည်းတဲ့ဘက် ရောက်နေပြီ။ ယခု ဗျတ္တတို့ ပြုခဲ့သော အမှုမှာ စင်စစ်တော့ မိမိတာဝန်၊ ဘုရင်အနော်ရထာက မိမိအားယုံ၍ ပုံအပ်လိုက်တဲ့ ကိစ္စကြီး။ သထုံဘုရင်နဲ့ ချစ်ကြည်ရေး အောင်မြင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်နေရှာတဲ့ မိမိတို့ ဘုရင်အနော်ရထာကို ယခုလို အဖြစ်ဆိုးကြီး ဖန်တီးလိုက်တာ ဘယ်လိုလုပ် လျှောက်တင်ပါတော့မလဲ၊ ပြင်မရနိုင် တော့ဘူး၊ ပြင်မရနိုင်တဲ့ ကိစ္စကြီး၊ မင်းနှစ်ပါးနဲ့ နှစ်ပြည်ထောင် ချစ်ကြည်ရေး ပျက်စီးပြီ၊ ပျက်စီးပြီ။

ကျန်စစ်သား၏ ကိုယ်မှာ တုန်ယင်၍ နေသည်။

သူ စဉ်းစားမိပြန်သည်။ အနော်ရထာ ရှေ့တော်မှောက်သည် ချောက်ချားဖွယ်သော ကိစ္စကြီး မလျှောက်ကြားမီ ပထမ အစီရင်ခံရဦးမည်က ဥဿာပဲခူးမင်းပါကလား။ ဥဿာပဲခူးမင်းက မိမိသွားခါနီးမှာ မနုဟာဘုရင် မကြိုက်မနှစ်သက်တာ၊ စိတ်ပျက်စရာ များတော့ နည်းနည်းကလေးမှ မဖြစ်ပါစေနဲ့လို့ တဖွဖွ မှာလိုက်ရှာသည်။ ကဲ ... ယခု မိမိတို့ လူစုက ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်ပစ်ခဲ့တာကို ဘယ်သို့ပြောပြရအံ့တော့နည်း။ နို့ပြီး ဥဿာပဲခူးကလည်း မွန်၊ သထုံမှာ ဗျတ္တတို့ သတ်ပစ်ခဲ့ကြတာလည်း မွန်၊ သူတို့က မွန် အချင်းချင်း မိမိတို့က ဗမာ၊ ဥဿာပဲခူးမင်းက အမျက်တော်မရှဘူးလို့ ပြောနိုင်ပါ့မလား။ နို့ပြီး ဒုတိယ လျှောက်တင်ရမှာက မိမိတို့၏ သက်ဦးဆံပိုင်ရှင် ဘုရင်အနော်ရထာ၊ ကျန်စစ်သားမှာ တွေးလေလေ ရင်လေးလေလေ၊ နောက်ဆုံး၌ ကျန်စစ်သားသည် သူ့ကိုယ်

သူ ဆင်ခြင်သုံးသပ်သည်။ ယခု မင်းနှစ်ပါး ရှေ့မှောက် ဆောင်ရွက်ရသည့် ကိစ္စဟာလည်း စစ်တိုက်သလို သတိရှိရမည့် စစ်ပွဲတစ်မျိုးပါကလား၊ လက်နက်ကိုင်စစ်ပွဲက လက်ရုံးရည် အင်အား၊ အခုစစ်ပွဲက စိတ်ဓာတ်အင်အား၊ ဟင် ... ငါ့စွမ်းပကား ဘယ်လောက်ရှိသလို ဆိုတာ သိရတော့မပေါ့လေဟု သူ့စိတ်သူ တင်းလိုက်ပြီး သကာလ ကျန်စစ်သားသည် ရှေ့လာမည့် ဖြစ်အင်ကို ရဲရင့်စွာပဲ ရင်ဆိုင်တော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်ကာ သူ့ လူများအား မြင်းများပေါ် တက်စေပြီး ဥဿာပဲခူးသို့ အလျင်အမြန် စိုင်းကြလေ၏။

ကိုင်း လာကြဟေ့၊ ဗျတ္တတို့ သတင်းဆိုးကြီးအရင် တို့က ရောက်နှင့်မှ ကောင်း မဟေ့။

ဒုတိယချိန်းတဲ့ ည

ပဲခူးသို့ရောက်သော် ကျန်စစ်သားသည် စိတ်နှလုံးလေးလံစွာဖြင့် ဥဿာပဲခူး မင်းအား မိမိတစ်ဦးတည်း ခစားခွင့်ပြုပါရန်တောင်းခံပြီး ဗျတ္တတို့လူစု ကျူးလွန်မှုတွေကို လျှောက်တင်သည်။ ပြီးလျှင် ဤရာဇဝတ်သားများအား အရှင်လက်ထံသို့ အားလုံးနှင်းပါ သည်။ ထိုက်တန်သောအပြစ်ကို စီရင်ပါတော့။ မိမိလည်း သူတို့ခေါင်းဆောင်မို့ တာဝန်ရှိ ပါသည်။ မိမိအားလည်း အရှင်ကြိုက်သလို စီရင်တော်မူပါဟု ဆိုလေသော် ...

ဥဿာပဲခူးမင်းမှာ ဗျတ္တတို့ ရက်စက်မှုကြီးအတွက် စိတ်တော်ကို ထိခိုက်ပါသည်။ သို့သော် မိမိပြည်နယ်အတွက် အသက်ကို စွန့်၍ ငြမ်းစစ်သည်တို့ကို တိုက်ပေးထားသော ဤလူများအား အပြစ်ဒဏ်တော့ မပေးရက်၊ သနားကရုဏာတော်သက်၍ ဗျတ္တတို့အား သူတို့ ဘုရင်အနော်ရထာလက်ထံသို့ အပ်ရန်သာ ကျန်စစ်သားကို ပြန်လွှတ်လိုက်လေ၏။ ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားသည် တံတေးဒလသို့ သွားရန်ပြင်ဆင်ရပြန်လေသည်။ ထိုစဉ် သူ ခင်ဦးကို သတိရသည်။

“ဧကတဖြုတ် နှုတ်ဆက်ဖို့ အချိန်အခွင့်ကလေးမှ မရပါလားကွယ်၊ နေထိမခံတဲ့ ပန်းကလေးလို နုနယ်လှတဲ့ အချစ်အညှု အယုအယနဲ့ အစမပြတ်မွေ့ နေအပ်တဲ့ ထွတ်မြတ် သူဇာ လှကလျာလေးဟာ ငါ့လိုတစ်ရက်မနား အသက်တစ်ဖျားနေရတဲ့ စစ်သားကြီးနဲ့မှ လာပြီး ချစ်ရေးငင်မိတာဟာ မလျော်ကန်လေခြင်းကွယ်”

ကျန်စစ်သား၏ စိတ်ထဲမှာ ညည်းညူမိလေ၏။ သူ့ရင်မှာ စည်းလေ့ရှိသော ခင်ဦး၏ မြပဝါလေးကို တယုတယ ကိုယ်တွယ် ကြည့်ရှုမိပြန်လျက် ...

“သည် မြပဝါလေးကို လေ့လာလို့ ရုတ်တရက် ကတိုက်ကရိုက် လေ့ဗွေတိုက် သလို ကမန်းကတန်း ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ တို့ရဲ့ အချစ်ဟာ ဘယ်လိုများ အဆုံးသတ်ပါလိမ့် မလဲ၊ ဪ... သူကလေးက ငယ်ငယ် ၁၆ နှစ် အရွယ်ဆိုတော့ အသိဉာဏ်လည်း မပြည့်စုံသေးဘူး၊ နှလုံးသားလည်း မခိုင်မာသေးဘူး၊ ကလေးစိတ်ပဲလေ၊ တော်တော်ကြာ မေ့မေ့ပျောက်ပျောက် ဖြစ်သွားမှာပေါ့နော်၊ ဖြစ်သွားကောင်းပါရဲ့။”

ကျန်စစ်သားသည် သူ့ကိုယ်သူ ဖြေသည်။ သို့သော် ယင်းက အပေါ်ယံစိတ်မျှ ဖြစ်၍ အတွင်းစိတ်ကမူ သည်သို့ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုလည်း မယုံ ဖြစ်လည်း မဖြစ်စေချင်။

စင်စစ်ကား အချစ်စိတ်သည် မြွေဆိပ်နှင့် တူသည်။ ကြီးသည် ငယ်သည်မဟူ၊ မြွေကြီး၏ အဆိပ်သည် မြွေလေး၏ အဆိပ်နှင့် မခြားနားသကဲ့သို့ပင်။

ကျန်စစ်သားသည် ဥဿာပဲခူးမင်းနှင့် တစ်ယောက်ချင်း တိတ်တဆိတ်တွေ့သည် ဆိုစေကာမူ နန်းတွင်းသူများ မသိဘဲ နေအံ့လော။ ခင်ဦးသည် ကျန်စစ်သား ပဲခူးသို့ ပြန်ရောက်လာပြီကို ကြားသည့်၌ ချစ်သူနှစ်ဦး တွေ့ဆုံရန် ကြံဆောင်လေသည်။

ကျန်စစ်သားသည် တွံတေးဒလသို့သွားဖို့ ပြင်ဆင်နေရ၍ အလုပ်များနေဆုံး အချိန်တွင် ခင်ဦး၏ အထိန်းတော်ကြီး ရောက်လာရာ ကျန်စစ်သားမှာ ရုတ်တရက် အံ့အားပင်သင့်သွားသည်။ ခင်ဦး ချိန်းဆိုလိုက်သည်မှာ ယခင်နေရာ ယခင်အချိန်တွင် ယခင်ကကဲ့သို့ပင် လာခဲ့ရန်။

ကျန်စစ်သားသည် ကလေးမလေးအလိုလိုက်ပြီး သွားရောက်တွေ့သင့် မတွေ့သင့် စဉ်းစားသည်။ ယခင်တစ်ခါ တွေ့ပြီးမှ ယခုမသွားပါက ရက်စက်လွန်းရာ သူစိမ်းချိုး ချိုးရာ ကျရောမည်။ ဟင် ... ဒါနောက်ဆုံး အကြိမ်ပဲ ဖြစ်ပါစေတော့ဟု သွားရောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်။ နံနက်အရုဏ်တက်မှာ ခရီးထွက်ရမည်၊ ယခုညသွားတွေ့ရမည်က သန်းခေါင်ယံ။ ခင်ဦး အထိန်းတော်ကြီးက ကျန်စစ်သားအား ပြောပြသည်မှာ ...

‘မောင်ရင် သထုံ ထွက်သွားကတည်းက ခင်ဦးလေးမှာ မစားနိုင် မသောက်နိုင် လွမ်းဖျားလွမ်းနာ ကျနေလိုက်တာကွယ်။ သူ့ကိုယ်ကလေးဟာ ယူပစ်လိုက်သလိုပဲ၊ အခု မောင်ရင် ပြန်ရောက်တယ် ကြားမှ ရုတ်တရက် ရေတွေ့တဲ့ ပဒုမ္မာရွှေကြာပန်းလို ချက်ချင်း ပြန်လန်းတော့သကွယံ”

ဟုတ်ပါသည်။ ခင်ဦးမှာ ပထမဦးဆုံး စိတ်ညွတ်ရသည့် အချစ်ဦး၊ ဘဝကံက ဖန်လာသည့် အချစ်ထူး၊ အရွယ်ငယ်လှသည့် အချစ်ရူးမလေး၊ ချစ်သူနှင့် ၃-၄ ရက်မျှ ဝေးလိုက်ရသည်နှင့် မျက်နှာကလေး အတော်ချောင်ကျသွားသည်ကို ကျန်စစ်သားသည်

ထိုညသန်းခေါင်ယံ၊ တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်ကျော် ၅ ရက် လ၏ အောက်မှာ ကရုဏာ သည်းစွာနှင့် မြင်ရပါသည်။ သူ့ရင်မှာနှင့်သွားပါသည်။ ယခင်နေရာ ဥယျာဉ်တော် အနောက်တောင်တောင့် အုန်းပင်အုပ်စုအောက် ရေကန်ကလေးနံဘေးရှိ နှစ်ယောက်ထိုင် ကျောက်ဆစ်ခုံပေါ်မှာ ခင်ဦးသည် ဝမ်းလျားမှောက်လဲလျောင်း၍ လက်ကလေးနှစ်ဖက်က မေးကို ထောက်ကာ စောင့်မျှော်လျက်ရှိရာ ကျန်စစ်သားသည် ခင်ဦး၏ မျက်နှာလေးကို သူ့လက်ဝါးနှစ်ခုထဲထည့်၍ မယူလိုက်သည် ... ပြီးလျှင် ...

“ဘာကြောင့်များ ဒီလောက်တောင် ဖြစ်ရသလဲ အချစ်ရယ်၊ မောင်တော် မကြာခင် ပြန်လာမယ် ပြောခဲ့ရက်သားနဲ့။ ဟင်ကြည့်စမ်း ကိုယ်ကလေးလည်း ပေါ့သွားလိုက်တာ”

ဝမ်းနည်းဝမ်းသာကျ၍လာသော ခင်ဦး၏ မျက်ရည်တို့သည် ကျန်စစ်သား၏ ရင်မှာ နွေးသွား၏။

“တိတ်ပါ အချစ်ရယ်၊ ကဲ ... မောင်ပြန်လာတာ မှန်းတဲ့ရက်ထက် စောမနေ ဘူးလား။”

သည်တော့မှ ခင်ဦး အသံထွက်လာသည်။
“အဲဒါကြောင့် ခင်ဦး စိုးရိမ်သံသယဖြစ်လို့ မောင်တော်ကို အမြန်ဆုံး တွေ့ချင်တာ ဘဲ၊ ကဲ ... ပြောစမ်း၊ ဟိုမှာ ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ အခြေအနေ”

သည်တော့ ကျန်စစ်သားကိုယ်မှာ တွန့်သွားသည်။ နှုတ်က တန့်သွားသည်။ ကျန်စစ်သားမှာ ဖြစ်ပျက်လာခဲ့သည့် မကောင်းသတင်းကြီးကို အပြောရခက်၊ မပြောရက် ဖြစ်သည်၌ ...

“ခင်ဦး သိပါပြီ၊ ခင်ဦးသိပါပြီ၊ ကိုင်း စစ်ဖြစ်ကြရတော့မယ် မဟုတ်လား”
သည်တော့မှ ကျန်စစ်သားက လေးလေးကြီး ခေါင်းညိတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ခင်ဦးသည် ကျန်စစ်သားနှင့် ဘေးချင်းယှဉ်ထိုင်လိုက်ပြီး သူ့ဘယ်ဘက် လက်ဝါး လေးကို ညာလက်ညှိုးလေးနှင့် ထောက်ကာ ထောက်ကာ ...

“ကဲ မောင်တော်ပဲ ပြောခဲ့တယ်၊ ဘယ်သူမှ စစ်ကို မလိုလားဘူး၊ မောင်တော်တို့ ဘုရင်ကလည်း မလိုလားဘူး၊ နမတော်တို့ ခမည်းတော်များကလည်း မလိုလားဘူးဆို ဆိုပြီး၊ ကဲ ... ခုတော့ ဘယ်သူက စစ်ဖြစ်ချင်တာတဲ့လဲ ပြောစမ်း။”

ကျန်စစ်သား နှုတ်ဆိတ်နေ၏
“တကတည်း မောင်တော်တို့တွေပဲ တိုင်းပြည်လည်ပြီးတော့ ချစ်ကြည်ရေးတဲ့၊ ငြိမ်းချမ်းရေးတဲ့၊ ပြည်ထောင်စုကြီး စည်းရုံးရေးတဲ့၊ ကြွေးကြော်နေပြီးတော့ ကဲ ... ခုစစ်ဖြစ်

ရတော့မတဲ့၊ အဓိပ္ပာယ်ကို မရှိဘူး”

သည်တော့မှ ကျန်စစ်သားက ဝမ်းနည်းစွာနှင့် ...

“ပြောတော့ ပြောတော့ နှမတော်ရယ်။ မောင်တော်တို့ အပြစ်ကတော့ လှော်ရင်းနစ် တာပါပဲ။ ဘာမဟုတ်တဲ့ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ရန်ကြွင်း ရန်စကလေးက ပြည်ထောင်မင်းချင်း စစ်ခင်းစရာဖြစ်လာတာဟာ ဝမ်းနည်းစရာပါပဲ”

“ဪ ... မောင်တော်က ဝမ်းနည်းသလား၊ မောင်တော်တို့က ဝမ်းသာတယ် မဟုတ်လား၊ မောင်တော်တို့က စစ်တိုက်နေရရင် ပျော်ပိုက်တဲ့ လူမျိုးတွေ မဟုတ်လား”

ကျန်စစ်သားက ခင်ဦး နှုတ်ခမ်းလေးကို ပိတ်လိုက်ကာ ...

“ပြောရက်လိုက်လေ နှမတော်ရယ်၊ လူသားအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ရတဲ့ သွေးထွက် သံယိုမှုကို ဘယ်သူလိုလား၊ မလဲ၊ မလွဲမရှောင်သာဖြစ်လာလို့ ရင်ဆိုင်ရတာပေါ့ ... သည်ဘက်လှည့် နားထောင်စမ်း နှမတော်၊ မောင်တော် စစ်တိုက်ရတာဟာလေ သူရဲကောင်းကြီး ဖြစ်ချင်လို့လည်း မဟုတ်ဘူး၊ ကျော်စောက်တို့ရှိချင်လို့လည်း မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကောင်းစားဖို့လည်း မဟုတ်ဘူး၊ ကိုယ့်ဘုရင်နဲ့ ကိုယ့်တိုင်းပြည်မှာ ကျရောက်လာတဲ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရတာပဲ။ ကဲ ... မနက်ဆိုရင် မောင်တော် တွံတေးဒလကို စစ်ပြင်ရအောင် သွားရတော့မယ်။ ခုခဏလေးမှာ စစ်ကို မေ့ထားစမ်းပါရစေ အချစ်ရယ်”

ရွှေလမင်းသည် ရွန်းရွန်းသာနေ၏။ လေပြည်လေညင်းနှင့် ရေကန်မှ ကြာရန်က တသင်းသင်းနေ၏။ ညဉ့်ငှက်တို့၏ တစ်ချက်တစ်ချက် အော်သံမှတစ်ပါး တိတ်ဆိတ် နေ၏။

ချစ်သူတို့ ချိန်းဆိုတွေ့ကြသည်မှာ သန်းခေါင်ယံ၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၅ ရက်၏ လမင်းကြီးက ကောင်းကင်ခရီး၏ လေးပုံတစ်ပုံမှာ ယခု တစ်ဝက်ကျော်၍ လမွန်းတည့်သောအခါ လင်းကြက်ဆော်ပြီဖြစ်၍ ခင်ဦး၏ အထိန်းတော်ကြီးက ကိုယ်ထင် ပြသလို ဘွားကနဲ ပေါ်လာကာ အရုဏ်တက်တော့မည့်အကြောင်း တီးတိုးပြောလိုက်သည်။ နောက်ဆုံးခွဲကာနီးတွင် ခင်ဦး၏ ပူဇွေးသော မျက်ရည်တို့သည် ကျန်စစ်သား၏ မျက်နှာကို သုတ်လိမ်း၍ နှုတ်ဆက်လိုက်လေသည်။

အခန်း | ၁၄ |

ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တတို့အဖွဲ့ တွဲတေး ဒလသို့ ရောက်ကြသောအခါ အနော်ရထာကမကထ ပြု၍တည်သော ယခု မောင်ဒီဘုရားဟု ခေါ်တွင်သည့် စေတီတော်ကြီး ပြီးစီး၍ ထီးတော် ပွဲနှင့်ကြုံလေရာ၊ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ လာကြသော ပရိသတ်ကြီးသည် အပြိုင်အဆိုင် အတီးအမှုတ် အကအခုန်တွေနှင့် ခြိမ်းခြိမ်းသံသံ စည်ကားလျက် ရှိလေသည်။

အနော်ရထာနှင့်အဖွဲ့သားများသည် ထိုအရပ်ရှိ မွန်တို့၏ ဆန္ဒအတိုင်း စေတီပုထိုး ဟောင်းများကို ပြုပြင်ပေးခြင်း၊ အသစ်များ ထပ်မံတည်ထားခြင်းတို့ဖြင့် အများပြည်သူတို့ ကြည်ဖြူမှုကိုခံယူရရှိနေပေသည်။ အနော်ရထာ၏ ပြင်းပြသော ဆန္ဒဖြင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို စူးစမ်းလေ့လာနေမှုအတွက်လည်း သာသနာ့ ဒါယိကာ ခံယူပေမယ့် မင်းပဲဟု သူတို့ ကြည်ညိုနှစ်သက်ကြကုန်သည်။ အနော်ရထာသည် ထိုအရပ်ရှိ ပညာရှင်များ ထေရဝါဒ ရဟန်းတော်များနှင့်လည်း လောကကြောင်း ဓမ္မကြောင်းကို ဆွေးနွေးသည်။ သထုံသို့ သံတမန်အဖွဲ့စေလွှတ်ရာမှာလည်း ထိုပညာရှင်များ၊ ဆရာတော်များ၏ အကြံဉာဏ်ပေး ချက် ပါဝင်လေ၍ သူတို့သည် အနော်ရထာ၏ ချစ်ကြည်ရေးသဝဏ်လွှာကို မနုဟာ ဘုရင် မည်သို့ ပြန်ကြားလိမ့်မည်လဲဟု စိတ်စောနေကြသည်။ မင်္ဂလာသတင်းကို မျှော်နေ ကြသည်။

သို့စဉ် ဗျတ္တတို့အဖွဲ့နှင့် ကျန်စစ်သားရောက်လာကြလေရာ၊ ဘုရားပွဲက လူများ သည် သူတို့အတွက် တခမ်းတနား တီးမှုတ်ကြိုဆိုကြလေသည်။ အကြောင်းမှာ သထုံမှ ဆောင်ကြဉ်းလာသော အောင်သတင်းကို ကြားရတော့မည်ဟု ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် ဥဿာပဲခူး၌ လာရောက်သောင်းကျန်းသော ဂျမ်းစစ်သည်တို့အား အောင်မြင်စွာ

နှိမ်နင်းလိုက်သော သူရဲကောင်းများ အဖြစ်နှင့်လည်း ဂုဏ်ပြုချင်ကြသည်။ တွေ့လို မြင်လို ကြသည်။ ကြိတ်ကြိတ်တိုး ကြည့်ရှုကြသည်။

ထိုကြက်ပျံမကျ စည်ကားသော လူအုပ်ကြီးထဲသို့ ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တက ဦးဆောင်၍ မြင်းကို စီးလာကြသည်။ ပုဂံသားတို့ ရန်ပွားလာသည်ကို မသိရှာကြသေးသော ရွှေပွဲပျော်တို့က အောင်စည်အောင်မောင်းများ တီးမှုတ်၍ ကခုန်ကြသည်။ အောင်မင်္ဂလာ သီချင်းများကို သီဆိုကြသည်။ အမျိုးသားတို့က ဦးခေါင်းဖောင်းရစ်များကို ချွတ်၍ ဝေ့ယမ်း ကြသည်။ အမျိုးသမီးများက ပန်းပေါက်ပေါက်များ ကြဲကြသည်။

သို့တစေ ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တတို့အဖို့ကား ဤကောင်းချီးဩဘာနှင့် မထိုက်တန်၊ အမင်္ဂလာအမှုကို ပြုခဲ့၍ အမင်္ဂလာသတင်းကို ယူလာခဲ့သော အမင်္ဂလာကောင်များသာ ဖြစ်ကြသဖြင့် မိမိတို့အတွက် မသာချဆိုင်းပါပဲဟု အောက်မေ့ကြကုန်၏။ ဂိုက်ဆိုက် ကျကျ မြင်းကြီးတွေ စီးလာကြရသော်လည်း သူတို့စိတ်ထဲမှာ ရဲရင့်ပျော်ရွှင်ခြင်း အလျဉ်း မရှိ၊ ရှက်ကြောက် ဝမ်းနည်းခြင်းသာ ဖြစ်နေ၏။

ကျန်စစ်သားတို့ ရောက်လာပြီဆိုသောသတင်းကို ကြားသောအခါ ဘုရင် အနော်ရထာ အလွန်ဝမ်းသာသည်။ အင်မတန် ယုံကြည်စိတ်ချရတဲ့သူလူတွေ ယခင် ယခင်က ဆောင်ရွက်သမျှ အောင်ပွဲရသည်ချည်း ဖြစ်ရာ ယခုကိစ္စမှာလည်း မုချအောင် ရမည်ဟု မျှော်လင့်လျက် မနုဟာဘုရင်က မိမိ၏ ချစ်ကြည်ရေးသဝဏ်လွှာကို မည်သို့များ ပြန်ကြားလိုက်လေမလဲဟု သိလိုဇောပြင်းပြစွာဖြင့် ကျန်စစ်သားတို့ကို စောင့်ကြိုနေ၏။

သို့သော် ရှေ့တော်မှောက် ရောက်သည်၌ ကျန်စစ်သားက စိတ်ထိခိုက်လှသဖြင့် ယခု မိမိတို့မှာ မကောင်းသတင်းကို လျှောက်တင်ရမည် ဖြစ်ပါ၍ ဘုရင်တစ်ပါးတည်းသာ ကြားနာစေလိုပါသည်ဟု တောင်းခံ၏။ ထို့နောက်မှ ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တတို့ လူသိုက် သည် ဘုရင်၏ ခြေတော်ကို ဦးခိုက်ကြ၍ ဖြစ်ခဲ့ပျက်ခဲ့သမျှ အားလုံးကို တစ်စွန်းတစ်စ မကျန် လျှောက်တင်၏။ ပြီးလျှင် ယခု သူတို့သည် ထိုက်တန်သော သေဒဏ်ကို ခံရမည့် အတွက် လုံးဝဝမ်းမနည်းပါ။ ဘုရင် ပေးအပ်လိုက်သော တာဝန်ကို မကျေပွန်ခဲ့သည့် အတွက်သာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်လှပါသည်ဟု လှိုက်လှဲစွာ လျှောက်တင်ကြကုန်၏။

ကျန်စစ်သားကမူ မိမိသည် သူတို့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်၍ မိမိ၌ လုံးဝတာဝန်ရှိ ပါကြောင်း။ ဗျတ္တ လျှောက်သည်မှာကား မိမိ၏ ငယ်သားများသည် စစ်သားပီပီ မိမိ၏ အမိန့်ကို လိုက်နာရသည် ဖြစ်သောကြောင့် သူတို့၌ အပြစ်မရှိပါ။ ကျန်စစ်သား ဆိုသည် မှာလည်း မိမိအား တစ်ဖွဲ့ခွဲ၍ လွှတ်ခါနီး၌ အမျိုးမျိုး ဆုံးမဩဝါဒပေးလိုက်ပါသည်။

မိမိက တစ်စုံတစ်ရာ မဖြစ်ရပါစေဘူးဟု ကတိပြု၍ စေလွှတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် အခင်းဖြစ်သော နေရာမှာလည်း ကျန်စစ်သား ရှိနေသည်မဟုတ်သည့်အတွက် ကျန်စစ် သားမှာ ဘာတာဝန်မှ မရှိပါ။ မိမိတစ်ဦးတည်းသာ ဤအပြစ်ကို ခံထိုက်ပါကြောင်း။

အနော်ရထာသည် မတုန်မလှုပ် ကျောက်ရုပ်ကြီးသဖွယ် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နားထောင် နေသည်။ မိမိမျှော်လင့်ချက်ကြီး ပျက်စီးရပြီဖြစ်၍ စိတ်ထိခိုက်လှစွာနှင့် ဒေါသထွက်ဖို့ ကောင်းလှပေသည်။ သို့သော် စိတ်ကို ထိန်းချုပ်တတ်သော မင်းတစ်ပါးဖြစ်သည့်အတိုင်း သူ့ လူများကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်သည်။ ဒင်းတို့သည် အမှားကိုလုပ်မိပြီး ဝန်ခံရဲသော သတ္တိနှင့် သစ္စာရှိကြပါပေသည်။ သူတို့အနေဖြင့် ငါ့အပေါ်တွင်သာမဟုတ်၊ သူတို့ ရဲဘက် အချင်းချင်းလည်း အပြစ်ကင်းရလေအောင် တစ်ဦးကို တစ်ဦးကာကွယ်လျက် ကိုယ်တိုင်သာ အပြစ်ရှိကြောင်း ဝန်ခံကြသည်မှာ သတ္တိနှင့် သစ္စာရှိကြပါပေသည်။ သူရဲကောင်းပီသကြပါ ပေသည်။ သည်လို သူရဲကောင်းများအား ငါသည် အချည်းနှီး ဆုံးရှုံးအံ့လော။

ယင်းသို့ စဉ်းစားပြီး အနော်ရထာသည် စကားတစ်ခွန်းတစ်ပါဒမျှ မပြောဘဲ သူတို့အနီးမှ ထွက်ခွာသွားကာ သူ၏ ယာယီတဲနန်းအတွင်းသို့ ဝင်သွားလေသည်။ တစ်ဦး တည်း ဝမ်းနည်းမှုကို ခံစားရှာသည်။ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ဆောက်ရန် ကျန်စစ်သား အဖူးပြုသော သူ့ လူအများနှင့် စတင်စိုင်းပြင်းခဲ့သည့်နေ့မှစ၍ အစစအရာရာ ပြေပြစ်ဖြောင့်ဖြူးလာခဲ့ရာ ယခုကိစ္စမှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ထစ်ငေါ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အနော်ရထာသည် လက်နှစ်ချောင်း နောက်ပစ်ကာ ဟိုမှသည် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လျှောက်ရင်း စဉ်းစားသည်။ မိမိနှစ်များစွာက ကြိုးပမ်းခဲ့သော ကိစ္စကြီး အမှတ်မထင် ကြမ္မာဆိုးငင်လိုက်ခြင်းဖြင့် တန်ခဏ ဖြစ်သွားသည်။ အေးအေးနှင့် ပြီးရမည့် လုပ်ငန်းသည် ယခု မလွယ်တော့ပြီ။ သထုံနှင့် မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက် အဆောက်အအုံကြီးမှာ ဝုန်းခနဲ ပြိုပျက်သွားပြီ။ ပြိုပျက်ရုံသာမက မနုဟာ၏ စစ်ခေါ်သံသည် မီးစွဲသည်နှင့်ပင် တူနေချေ ပြီ။ မည်သို့ဖြစ်စေ မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကိုကား မလျှော့နိုင်၊ မိမိ၏ ရဲဘက်တော်များ နှင့်ပင် ကျရောက်သော နေရာမှ ကုန်းထပြီး ဖြစ်သလို တွယ်တက်ရပေတော့မည်။

သို့ တွေးတောရင်း အနော်ရထာသည် စိတ်အိုက်အိုက်နှင့် တဲပြင်သို့ မျှော်ကြည့် လိုက်သည်။ တည်ထားပြီးစ စေတီတော်ကြီးမှာ တင့်တယ်သပွာယ်လှပစွာ၊ ဘုရားပွဲတော် ရွှေပွဲပျော်တို့က တကြော်ကြော် တီးမှုတ်ကခုန်ကြ။ ရွရွရွရွနှင့် ဟိုမှသည် သည်မှဟို လှုပ်ရှားသွားလာနေကြသော လူထုကြီးက မျက်စိတစ်ဆုံး။ သည်လို ပျော်နေကြသော အများပြည်သူတွေ ကြည့်ပြီး ဖြစ်လာမည့် အခင်းကို စဉ်းစားမိပြန်တော့ အနော်ရထာမှာ

စိတ်နှလုံးလေးလံစွာနှင့် အိပ်ရာပေါ်သို့ ကိုယ်ကို ပစ်လွှဲချလိုက်သည်။ အပြင်မှ တီးသံ မှုတ်သံ တွေကို နားမခံနိုင်၍ နားနှစ်ဖက်ကို သူ့လက်နှစ်ဖက်နှင့် ပိတ်ထားလိုက်မိသည်။

ဤသို့ မည်မျှကြာအောင် နေမိသည်မသိ၊ သူ့ရုတ်တရက် သတိပြုလိုက်မိတော့ အပြင်မှ အသံအားလုံးသည် ဘာဆိုဘာကိုမျှ မကြားရ၊ မနုဿဘုံသည် အဝိဇာဏဘုံ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသည့်အလား လုံးဝ တိတ်ဆိတ်နေသည်။ အနော်ရထာသည် အံ့ဩစွာနှင့် လဲလျောင်းရာမှထ၍ ဘာများ ဖြစ်ကြပါလိမ့်ဟု သူ့ ဓားရိုးကို ဆုပ်ကိုင်မိကာ ပြင်ပကို နားစွင့်နေမိသည်။ မကြာမီ ခြေသံများကြားရ၍ သူ၏ သက်တော်စောင့်က “ဘယ်သူတုန်း ဘာကိစ္စ” ဟု အော်လိုက်သည်၌ “ကျွန်ုပ်တို့ ဘုရင်ကို ယခုတွေ့ရပါ မည်”

ကျန်စစ်သား၏အသံဖြစ်နေသည့်အတွက် အနော်ရထာသည် သက်တော်စောင့်၏ တစ်ဆင့်ကြားချက်ကို မစောင့်တော့ဘဲ “ဝင်လာပစေ” ဟု အမိန့်ပေးလိုက်လေ၏။ တစ် ခဏအတွင်းမှာ ကျန်စစ်သားနှင့် ဤဒေသက မွန်လူကြီးများ ရှေ့တော်မှောက်သို့ ရောက် လာကြသည်။

အနော်ရထာသည် တွံတေး၊ ဒလသို့ ရောက်ခဲ့ကတည်းက များစွာသော မွန်လူကြီး လူကောင်းများနှင့် တွေ့ဆုံကာ တိုင်းရေး၊ ပြည်ရေး၊ လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ သာသနာရေး တို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ဆွေးနွေးခဲ့ဖူးသည်။ ထိုလူကြီးများက အနော်ရထာ၏ ဗုဒ္ဓဓမ္မစစ်ရှာဖွေ လေ့လာရေးကို များစွာ အကူအညီပေးခဲ့ကြသည်။ အနော်ရထာက ပြည်ထောင်စုသား လူမျိုးအားလုံး စည်းရုံးရေးကို တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

မွန်လူကြီးများက နားလည်ကြပါပြီ။ အကြောင်းမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်း ကားရာ လင်္ကာဒီပ (သီဟိုဠ်ကျွန်း) မှာ ကိုယ့်လူမျိုးချင်း မညီညွတ်မှုကြောင့် အိန္ဒိယပြည် တောင်ပိုင်း ပင်လယ်ကမ်းခြေဒေသမှ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကျေးကုလားများ၏ ကျူးကျော်စော်ကားမှုကို ခံရကြောင်း ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောများမှ ကြားသိထားကြသည်။ ထို့ပြင် မိမိတို့ ပြည်တွင်းမှာ ပင် ဥဿာပဲခူးကို တိုင်းတစ်ပါးသား ဝှမ်းစစ်သည်များက လာရောက်တိုက်ခိုက်ကြသေး သည်။ အနော်ရထာဘုရင်က အချိန်မီ ကူညီပေး၍ မဟုတ်ပါလား။

အနော်ရထာဘုရင်သည် မကြည်မသာ ဖြစ်နေကြသော ထိုမွန်လူကြီးများ၏ မျက်နှာ တွေကို ကြည့်၍ အင်း ... သူတို့တော့ ဗျတ္တ၏ မှားယွင်းမှုကို သိလာကြပေ၊ ဟု ဝမ်းနည်း မိသည်။ စင်စစ်ကား ဗျတ္တ၏ မှားယွင်းမှုသာမကဘဲ သည်ထက်များစွာ ဆိုးရွားသော အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်နေပေပြီ။

မနုဟာ စစ်ကြေညာခြင်း

ကုန်းကြောင်းမှ လည်းကောင်း၊ ရေကြောင်းမှ လည်းကောင်း မွန်နယ်ပယ်များတွင် ဥဿာပဲခူးနှင့် သထုံကို အမြဲတစေ ကူးသန်းသွားလာနေကြသော ကုန်သည်များသည် ဥဿာပဲခူးနှင့် တွဲတေးဒလကို မနုဟာဘုရင်က ရန်သူနယ်မြေဟု စစ်ကြေညာလိုက်ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် သည်ဘက်က မွန်ကုန်သည်များသည် သထုံနယ်ပယ်မှ သုတ်ခြေတင်၍ ပြန်လာခဲ့ကြရသည်။ အကြောင်းမှာ ဥဿာပဲခူးနှင့် တွဲတေးဒလသည် မိုးခေါင် ရေရှား ဒေသက ပုဂံသား အရိုင်းအစိုင်းတွေကို မိတ်ဖွဲ့လက်ခံထားသောကြောင့် ဟူသတည်း။

ထို့ကြောင့် သည်မှာဘက်က လူတို့သည် သထုံနယ်နိမိတ်ကို မြားတစ်ပစ်အတွင်း မချဉ်းနင်းရ၊ ကျူးကျော်ခဲ့ပါမူ ဆိပ်လူးမြား မိုးရွာအံ့တည်း။

အနော်ရထာသည် ဤသို့ ဖြစ်ရသည့်အတွက် သူ့လူများကိုယ်စား အလွန်တရာ ဝမ်းနည်းပါကြောင်းနှင့် မွန်လူကြီးများအား မိမိဘာလုပ်ရပါမည်နည်း၊ ဗျတ္တနှင့် သူ့လူများကို မနုဟာ ဘုရင်လက်ထံအပ်ခြင်းဖြင့် မနုဟာနှင့် ပြန်လည်သင့်မြတ်နိုင်ပါမည်လားဟု မေးမြန်းသော် မွန်လူကြီးများက ယခုအခြေအနေအရ မဖြစ်နိုင်တော့ပြီ၊ လှေတစ်စင်း မြစ်တစ်စီး လူတစ်ယောက်မျှ သထုံနယ်နိမိတ်ကို မြားတစ်ပစ်အတွင်း အချဉ်းနင်း မခံတော့ ပြီ။ သထုံနှင့် ဥဿာပဲခူး၊ တွဲတေးဒလတို့ အဆက်အသွယ် လုံးလုံးပြတ်ကြပြီဟု လျှောက် တင်၏။

“သဟာဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ဘာလုပ်ကြပါမလဲ၊ လူကြီးမင်းများ စဉ်းစားပြီး အကြံဉာဏ် များ ပေးကြပါဦး” အနော်ရထာက လှိုက်လှဲစွာ ပြောဆိုသည်။ “စစ်ဆိုတာက ဖြစ်ပြီဆိုမှ ဖြင့် လူတွေ ဘယ်လောက်သေကြမလဲ မပြောနိုင်ဘူး၊ များစွာသော အသက်တွေကို စတေး ကြရပါလိမ့်မယ်။ သွေးမပါဘဲနဲ့ သည်ပြဿနာ ပြီးစေချင်လှပါတယ်”

မွန်လူကြီးများ ဘာမျှ မပြောနိုင်။
ကျန်စစ်သားလည်း အရှက်ကြီးစွာနှင့် ခေါင်းငိုက်စိုက်ချနေသည်။ ဗျတ္တကို သံသယဖြစ်မိလျက်သားနှင့် ဗျတ္တသိက္ခာထောက်၍သာ လွတ်လိုက်မိသည့် သူ့အမှား အတွက် သူ့ဘုရင် ယခုကဲ့သို့ ဖြစ်ရသည်ကို ဝမ်းနည်း၍မဆုံးပြီ။

အနော်ရထာ ရိပ်စားမိပါသည်။ ကျန်စစ်သား၏ ပန်းပေါ် လက်တစ်ဖက်တင်လိုက် ကာ နှစ်သိမ့်စကားပြောသည်။

“ဒီမှာ ကျန်စစ်သား၊ စစ်သည်တော်တွေကို စစ်စိတ်စစ်မာန် သွင်းပေးပြီး အောင်ပွဲ ရအောင် တိုက်ခိုက်ဖို့က တယ်မခက်လှပါဘူး။ အဲ ... ပွဲပြီးရင် သူတို့ စစ်စိတ်စစ်မာန်

ပြန်ကျဖို့နဲ့ သွေးသောက်ခဲ့တဲ့ သူတို့ ဓားတွေ၊ လှံတွေကို သွေးဆာပြေဖို့က မလွယ်ဘူး ကွယ့်”

မွန်လူကြီးတို့သည် နောက်ဆုံး၌ တစ်သဘောတည်းပြောကြသည်မှာ စစ်ကတော့ ရှောင်လွဲ၍ မရတော့ပြီ။ သည်တော့ ဗျတ္တကို ဘာအပြစ်မျှ မပေးဘဲနှင့် သူက သထုံနယ်မှ ကျွမ်းကျင်သည်ဖြစ်၍ သူ့အား စစ်ဦးက ချီပါစေဟူ၍တည်း။

*

မနုဟာ၏ စစ်မိန့်ခွန်း

ကျန်စစ်သားနှင့် သံအဖွဲ့ သူ၏ နန်းတော်မှ ထွက်ခွာသွားလျှင်သွားချင်း မနုဟာ ဘုရင်သည် သူ၏ မှူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိတွေ ခစားစေပြီး တမ္ပဒီပတိုင်း (မြန်မာနိုင်ငံ) မှ ပုဂံသားအရိုင်းအစိုင်းများကို တိုက်ထုတ်ရန် စစ်ပြင်ဖို့ မိန့်တော်မူလေသည်။

သထုံသည် မဇ္ဈိမဒေသ (အိန္ဒိယ) မှလာသော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာများ ထွန်းကားရာ ရာမညဒေသ၏ အချက်အချာ မြို့တော်ဖြစ်သည်။ မနုဟာ ဘုရင်သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သူ၊ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာ တွေကို မြတ်နိုးစွာ ထိန်းသိမ်းသူ၊ ပညာအရာမှာ မဟာသမုဒ္ဒရာအထက်သို့ နက်ရှိုင်းသည်။ လောကသုံးပါးကို နားလည်သည်။ ရွှေတွင်းငွေတွင်း ပယင်းဒုတ္တာရတနာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ပိုင်စိုးတော်မူသော မင်းတရားကြီး ဖြစ်သည်ဟု တိုင်းသူပြည်သားများ၏ ကြည်ညိုမြတ်နိုးခြင်း ခံရသော ဘုရင်ဖြစ်လေသည်။

ဤညီလာခံသဘင်၌ မနုဟာဘုရင် မိန့်ကြားသည်မှာ “မှူးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိ အပေါင်းတို့ ...

ငါတို့၏ သထုံမြို့တော်ကြီးသည် သာမန် မင်းနေမြို့တော်မျှသာမဟုတ်၊ သုဝဏ္ဏ ဘုမ္မိ ပညာမျိုးစုံသည့် တက္ကသိုလ်ကြီးလည်း ဖြစ်သည်။

လောကတံထွာ အရေးတစ်စုံတစ်ခု ကြုံလာ၍ ရင်ဆိုင်ရတော့မည်ဆိုလျှင် သူတစ်ပါး အားမကိုးဘဲ ကိုယ်ပိုင်စွမ်းပကားနဲ့ ဖြေရှင်းနိုင်တာဟာ ငါတို့ သထုံသားများ သာ ဖြစ်တယ်။ ငါတို့ သထုံသားတွေဟာ ဘယ်ဘက်က စမ်းစမ်း တစ်ဖက်ကမ်းခတ်တယ်၊ နုရမလား၊ ကြမ်းရမလား၊ အဘက်ဘက်က ပြည့်စုံတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလောကကြီးမှာ ငါတို့ သထုံသားလောက် တော်တဲ့တတ်တဲ့လူများ တခြားမှာ ရှိမှ ရှိပါသေးရဲ့လားတောင် ငါ သံသယ ဖြစ်မိတယ် မင်းကြီးများ။

အခု ငါတို့နဲ့ ခေတ်ပြိုင် ဟိုတိုင်းပြည်က လူများပဲ ကြည့်ပါဦးလေ၊ ကိုယ်၌ ကိစ္စကြုံလာသည်ကို တခြားသူ အကူအညီယူရတယ်၊ အရိုင်းအစိုင်းတွေနဲ့ မိတ်ဖွဲ့ရတယ်၊ ရှက်ဖွယ်ကောင်းလိုက်လေ၊ ငါတို့ကတော့ ငါတို့ ပြဿနာကို ငါတို့ဟာ ငါတို့ ဖြေရှင်းမည် ဖြစ်တဲ့အတွက် ဘယ်သူထံမှ မျက်နှာ အောက်ချစရာမလို၊ ဘယ်သူ့ကိုမျှလည်း ရှက်နေစရာ မရှိ၊ ကိုယ်၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ထည်ထည်ဝါဝါနဲ့ပဲ သတ္တိရှိရှိ ရန်သူကို ရင်ဆိုင်သွားမယ်။ ငါတို့ သထုံသားများဟာ ကျော်ကြားသည်နှင့်အမျှ အရည်အချင်း ပြည့်ဝသမို့ ငါတို့ လက်အောက်ခံ နယ်ပယ်များကလည်း ငါတို့၏ တန်ခိုးအာဏာကို ယုံကြည်အားကိုးကြ ကုန်သည် မဟုတ်လား မင်းကြီးများ။

ငါတို့၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာသည် ယခုမျက်မှောက်ခေတ်တွင်သာမက နောင် လာနောက်သားများကလည်း အမှတ်တရ လေးစားရပေလိမ့်မည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

“ငါတို့၏ လက်ရုံးရည် နှလုံးရည်တို့နှင့် ဆောင်ရွက်ပြုလုပ်ခဲ့သည်များမှာ အထင် အရှားပင်၊ မြေအပြင်နှင့် ရေအဝှန်းမှာ မပျောက်ပျက်နိုင်အောင် အခိုင်အမာ ရှိနေကြပြီ မဟုတ်လား၊ မင်းကြီးများ။

“ငါတို့၏ ပြည်နှင့် ငါတို့ပြည်သားအကြောင်းကို ဤမျှ ရည်လျားအောင် ငါပြောနေရသည်မှာ ယခု မလွဲမရှောင်သာ ဆောင်ရွက်ရတော့မည့် တိုက်ပွဲတွင် ငါတို့ မိဘ ဘိုးဘွား လက်ထက်မှစ၍ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ခဲ့၍ ငါတို့မှာ ရှိနေသော နှမြောတွယ်တာ စရာများကို သင်တို့ သိရှိသတိပြုမိကြစေရန် ဖြစ်တယ်၊ ငါတို့မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာတော်ကြီးနှင့် တကွ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ ရတနာတွေ ရှိနေတယ်။ ဒါတွေကို ဘာမျှမသိ ဘာမျှ နားမလည်တဲ့ တမ္ပဒိပ ပုဂံသားတွေလက်ထဲ ကျရောက်ဆုံးရှုံးပျက်စီးမသွားအောင် ငါတို့ ကာကွယ်ရမယ်၊ ဒါကြောင့် ငါတို့၏ ပြည်နဲ့ အမျိုးဘာသာ သာသနာအတွက် တိုက်ခိုက် ကြလော့၊ အသက်ပေး၍ ကာကွယ်ကြလော့၊ ရန်သူများကို သွေးနှင့် ဆေး၍ သုတ်သင်ကြ လော့”

မနုဟာဘုရင်၏ စစ်မိန့်ခွန်းအဆုံးတွင် သူ၏ မျိုးကြီးမတ်ရာ သေနာပတိအားလုံး သည် တစ်ခဲနက် ထောက်ခံကြကုန်၏။ ‘အတုလဲအတုမရှိသော ပညာရှင်ကြီး၊ ‘သာသနာ ဒါယိကာတော်ဘုရင်မင်းမြတ်၊ ‘တိုင်းပြည်နှင့် အမျိုးဘာသာကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်တော် မူသော လောကသမုတိနတ်’ ဟု စွဲမှတ်ကြလျက် ပြောဆိုကြသည်မှာ ...

“ငါတို့ဘုရင်သည် ငြိမ်းချမ်းသော ကာလမှာ တိုင်းသူပြည်သားတို့အား ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကို ပြုရန် တိုက်တွန်းတော်မူသည်။ ကိုယ်တော်တိုင်လည်း ရဟန်းသံဃာတို့အား

ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍ ဒါနဝတ္ထုအစုစုကို ပြုတော်မူသည်။ ယခုတိုင်းပြည်သည် စစ်နှင့် ရင်ဆိုင်ရအံ့သောအခါ၌ကား တိုင်းသူပြည်သားတို့အားလည်း တိုက်ခိုက်ရန် နှိုးဆော်တော်မူသည်။ ကိုယ်တော်တိုင်လည်း ရှေ့ဖျားမှ လေး၊ မြား၊ ဓား၊ လှံ လက်နက်တို့ကို စွဲကိုင်တော်မူအံ့။”

ထိုမှတစ်ပါး သထုံပြည်သားအားလုံးတို့ ထကြွနှိုးကြားကြကုန်၍ လူငယ်ပိုင်းကို မနုဟာ၏ သားတော် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာမင်းက ခေါင်းဆောင်သည်။ မင်းညီမင်းသားများနှင့် နန်းတော် နန်တွင်းသားတို့လည်း သူတို့၏ ပိုးဖဲကတ္တီပါဝတ်လွှာတွေကို ချွတ်ခွာ၍ စစ်ဝတ်တန်ဆာ သံချပ်ကာ အင်္ကျီများကို ဝတ်ဆင်ကြကုန်သည်။ လက်နက်များကို စွဲ၍ လေ့ကျင့်ကြကုန်သည်။

အတည်သား အရပ်သားတို့လည်း သူတို့၏ ကျွဲနွားများကို ရောင်း၍ စစ်မြင်းများ ဝယ်ကြသည်။ လယ်ယာများကို ရောင်း၍ လက်နက် ခိုင်းလွှားများ ဝယ်ကြသည်။ လက်နက်လုပ်ကြသော ပန်းပဲဖိုတို့မှာ နေ့ညမလပ် မရပ်မနား မီးတဖွားဖွား ရှိလေသည်။

“အသည်းရှေ့မှာ ခိုင်းကိုကာ၍ ခိုင်းထက်မာသော အသည်းနှလုံးဖြင့် တိုက်ခိုက်ပါ” ဟူသော ကြွေးကြော်သံသည် ပျံ့လွင့်လျက်။

နေပြည်တော် တစ်ခုလုံးမှာ ပန်းပဲဖိုများမှ လက်နက်လုပ်ကြသော တူသံ၊ ပေသံ၊ စစ်ရေးလေ့ကျင့်ကွင်းများမှ စစ်ရေးလေ့ကျင့်ကြသော ဓားသံ၊ လှံသံ၊ စစ်ချီတီးမှုတ်သံတို့ဖြင့် စိစိညံ့လျက် ရှိလေ၏။

သထုံသားတို့သည် ကွင်းမှာ အပူတပြင်း မြင်းစီးလေ့ကျင့်ကြသည်။ ဆင်စီးလေ့ကျင့်ကြသည်။ တတ်ပြီးသား ပညာကိုပြန်၍ နွေးကြသည်။

များစွာသော စစ်တပ်တို့သည် ကျုံးနှင့် မြို့ရိုးများကို ပြင်ဆင်ကြသည်။ ကျုံးသစ်များ တူး၍ မြို့ရိုးသစ်များ တည်ဆောက်ကြသည်။ မြို့ရိုးပေါ်မှာ ညအတွက် အချက်ပြမီးများကို စီစဉ်ကြသည်။

သူတို့သည် ဤသို့ အပန်းတကြီး အပူတပြင်းအလုပ်လုပ်ကြရင်း နိုင်ငံတော် သီချင်းကို သီဆိုလျက် ရှိကြသည်။

မြင့်မြတ်တဲ့ ငါတို့ပြည်
သာသနာရောင်ခြည်ထွန်းလင်းသည်
အသက်ပေးလို့ ကာကွယ်မည်
ကုန်းပွဲရေပွဲ အသေအလဲ နွဲ့ကြမည်။
ငါတို့ အာဇာနည်။

သထုံမြို့၏ အရှေ့ဘက်မှာ မြင့်မားသော တောင်ကြီးများ ကာဆီး၍ အနောက်ဘက်တွင် ပင်လယ်ပြင်ဖြစ်လေရာ သထုံမြို့သည် သဘာဝအားဖြင့် ခိုင်ခံ့သော ခံတပ်ကြီးဖြစ်နေပေသည်။ ရန်သူ ချင်းနင်းဝင်ရောက်ရန် အလွန်ခဲယဉ်းလှသည်။

သထုံသားတို့သည် ဓားသွေးရင်း၊ လှံချွန်ရင်း၊ လေးမြားပြင်ရင်း သူတို့ အမျိုးသားသီချင်းကို သီဆိုကြသည်။ သူတို့ပြည်၊ သူတို့မြေ၊ သူတို့မင်းနှင့် သူတို့ကိုးကွယ်သော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကို အသက်ပေး၍ ကာကွယ်မည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုကြသည်။

မနုဟာ ဘုရင်က သူတိုင်းပြည်သားများအား ယခု တိုက်ရသည့် စစ်ပွဲမှာ တိုင်းပြည်ကို ကာကွယ်ရန်အတွက်သာမဟုတ်၊ မိမိတို့ လူမျိုးများကို လူမျိုးခြားတို့ ဝါးမျှီမသွားရန်နှင့် မိမိတို့ သားစဉ်မြေးဆက် အမွေအနှစ်ထားခဲ့ရသည့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး မပျက်စီးရန်ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်နားလည်စေ၏။ အပူပိုင်းဒေသ တမ္ပဒီပတိုင်းက ပုဂံသားများသည် ယဉ်ကျေးမှုမရှိ၊ ဘာသာမဲ့၊ နတ်နဂါး၊ တစ္ဆေသရဲ စသည့် ဝိညာဉ်များကို ကိုးကွယ်ကြသော အရိုင်းအစိုင်းလူမျိုးများ ဖြစ်ကြောင်း ဝါဒဖြန့်သည်။

ယင်းသည်၌ သူ့ ပြည်သားများက “ဟ ... ဟား ပုဂံသားတွေက တစ္ဆေသရဲ ဝိညာဉ်တွေကို ကိုးကွယ်ကြတယ်၊ ငါတို့ ဘုရင်ကတော့ ဒါမျိုးတွေကိုပဲ အခိုင်းအစေ ကျေးကျွန်ပြုထားသေးတယ်” ဟု ပြောဆိုကြကုန်၏။ “ကြည့်လေ လူ့ပြည်မှာ ကာယသိဒ္ဓိပြီးတယ်၊ ဆင်ပြောင်ဆယ်စီး အားမာန်ကြီးတယ်လို့ ကျော်စောက်တ္တိရှိတဲ့ လူစွမ်းကောင်းကြီး ဗျတ်ဝိကို တို့ဘုရင်အမိန့်နဲ့ သတ်စေပြီး သူ့ ဝိညာဉ်ကို မြို့ရိုးပတ်လည် ရန်သူ မဝင်နိုင်အောင် စောင့်ခိုင်းထားတယ် မဟုတ်လား။”

ထိုခေတ်၌ မနုဟာဘုရင်သည် လူစွမ်းကောင်း ဗျတ်ဝိအား သတ်စေ၍ ဆေးဝါးအင်းအိုင် မန္တန်နှင့် စီရင်ပြီး ဗျတ်ဝိကိုယ်ကို လေးပိုင်းပိုင်းကာ မြို့ရိုးလေးထောင့်မှာ မြှုပ်သည်။ ဗျတ်ဝိ၏ သွေးကို မြို့ရိုးပတ်လည်မှာ သွေးစက်ချင်းဆက်အောင် ချထား သည်။ ထို့ကြောင့် ဗျတ်ဝိသည် အစိမ်းသရဲ ဖြစ်ကာ သူ့သွေးစက် ရှိသမျှနေရာမှာ မြို့ရိုး အတွင်းသို့ ရန်သူ မဝင်နိုင်အောင် စောင့်ရှောက်ရမည်ဟု အများလူတို့ ယုံကြည်ကြကုန်၏။ တိုင်းတစ်ပါး သားတို့အားလည်း တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်နားဖြင့် ကြားသိစေကုန်၏။ သီချင်းသည် ကချေသည် အနုပညာသည်တို့နှင့်လည်း ဇာတ်လမ်းဆင်၍ အပြည်ပြည်ကို ပျံ့နှံ့စေ၏။ (ယခုတိုင် ဇာတ်သဘင်သည်တို့ ကပြကြတတ်သေးသည်။)

ထိုထိုသော အကြောင်းများကြောင့် သထုံသားတို့သည် အလွန်စိတ်အား တက်ကြွနေကြကုန်လေ၏။

အောင်ရမည်၊ နိုင်ရမည်

ဘာမထီ

ငါတို့ပြည်၊ ငါတို့ဆီ

ငါတို့ကာကွယ်မည်။

သို့သော် သထုံမြို့တွင် စစ်ဖြစ်ရမည်ကို စိုးရိမ်ကြောင့်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးကား ရှိပါ၏။ အခြားမဟုတ် သာသနာပိုင် ဆရာတော် မဟာထေရ် ဖြစ်ပါ၏။

မဟာထေရ် ဆရာတော်သည် လောကီကိစ္စအဝဝကို စွန့်လွှတ်ထားပြီးဖြစ်သော်လည်း မနုဿာဘူရင်က တမ္ပဒီပ ပုဂံသားတို့အား စတင် စစ်ကြေညာလိုက်သည်ကို ကြားရသည်၌ စိတ်နှလုံး မချမ်းမသာ ဖြစ်တော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် လက်နက်ကိုင် ပုဂံသားတစ်စုက အကာအကွယ်မဲ့သော ကျေးရွာသားများအား အကြောင်းမဲ့သက်သက် ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်စွာ သတ်ဖြတ်သွားကြကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မနုဿာဘူရင်က ပုဂံမင်းစေလွှတ်လိုက်သော သံတမန်အဖွဲ့ကို နှင်တို့ သတ္တိရှိလျှင် စစ်လာပြုလှည့်ဟု ရာဇသံပေးလိုက်ကြောင်း နားလည်ထားပါ၏။ ထို့အပြင် ပုဂံသံအဖွဲ့က ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို သူတို့ မင်းနှင့် သူတို့ပြည်အတွက် ချီးမြှင့်ပါရန် လာရောက်တောင်းခံခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤမျှ မိုက်မဲသော အရိုင်းအစိုင်း လူမျိုးများနှင့် ဗုဒ္ဓတရားတော် မတန်၍ သာသနာတော်ကို ဒင်းတို့ရန်မှ ကာကွယ်ရန် ယခု စစ်ပြုသည်ဖြစ်ကြောင်း မနုဿာဘူရင် ကိုယ်တိုင်ထံမှ ဆရာတော်ကြားသိပါ၏။

သာသနာပိုင် ဆရာတော် မထေရ်သည် အနော်ရထာ၏ တကယ့် မူရင်းရည်ရွယ်ချက်ကို အသို့သိနိုင်အံ့နည်း။ မနုဿာဘူရင် ကိုယ်တိုင်လည်း အနော်ရထာ လုပ်ငန်းစဉ်ကို နားလည်းမလည် သိလည်းမသိ ကျန်စစ်သား၏ ပြောကြားချက်ကိုလည်း လက်မခံလိုက်မိဘဲ နယ်ချဲ့ မိစ္ဆာ အရိုင်းအစိုင်းဟူ၍သာ ယုံကြည်ထားခြင်း ဖြစ်လေ၏။

မကြာခဏဆိုသလိုပင် အလေးအနက်စဉ်းစားတတ်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ လူပုဂ္ဂိုလ် အချို့သည် ဆရာတော်ထံ ချဉ်းကပ်၍ မနုဿာဘူရင်အား ပုဂံမင်းနှင့် စစ်မပြုဘဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းဖို့ အကြံဉာဏ်ပေးရန် လျှောက်တင်ကြသည်။ ဤအမှုလည်း သာသနာပိုင် ဆရာတော်မှတစ်ပါး အခြားသူ မပြုနိုင်၊ မပြုဝံ့ပေ။

ဆရာတော်သည် ဤလျှောက်တင်ထားချက်ကို အလေးအနက် စဉ်းစားပါ၏။ သို့သော် ဦးခေါင်းကို ခါ၍ ဝမ်းနည်းစွာ ပြောကြားသည်မှာ ...

“နှစ်နိုင်ငံ စစ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ နှစ်ပြည်ထောင်လုံး မသင့်မြတ်တဲ့ အကွဲကို နှစ်ဖက်

သော လူသားတွေရဲ့ အသက်သွေးနဲ့ ဂဟေဆက်ကြတာပဲကွယ်၊ လောကကြီးမှာ သည် လောက် ကြောက်မက်ဖွယ် ခက်တရော်ထန်ကြမ်းတမ်းတဲ့ အမှုကြီးကို ပြုကြဖို့ အားမာန် တင်းနေကြတဲ့ အခိုက်အတန့်ကြီးမှာ ငါလို လောကီကိစ္စအဝဝကို စွန့်လွှတ်ထားတဲ့ ရဟန်း အိုက ဝင်တားလို့ ငါ့စကားနားထောင်အံ့လော ဘုန်းကြီးအို လူအမှု နားမလည်ဟု မဆိုအံ့ လော၊ သို့သော် မာန်အရှိန်ဆိုတာက တစ်ချိန်ချိန်မှာ ကျစမြဲပဲ၊ အဲသည်အခါကျတော့ ငါက ဗုဒ္ဓရဲ့ဓမ္မရေအေးတိုက်ကျွေးဖို့ အဆင်သင့်ပါပဲကွယ်”

*

သထုံစစ်ကြောင်း

သထုံသို့ စစ်ချီရာတွင် ဘုရင်အနော်ရထာ ကိုယ်တော်တိုင်ပါမည်။ ကျန်စစ်သား နှင့် သူ၏ ဗိုလ်မှူးများသည် ဘုရင်အား စစ်ရေးစစ်ရာ စီမံကိန်းများကို တင်ပြနိုင်ရန် နေ့ရောညပါ အလုပ်များကြသည်။

ပထမဦးဆုံး အနော်ရထာ အသေအချာသိလိုသည်မှာ ရန်သူ၏ နယ်မြေ အနေ အထား လက်နက်ကိုင်တပ်ပေါင်းစုအင်အား သထုံမြို့ထဲမှာရှိသည့် လူဦးရေ (ခန့်မှန်းခြေ) စစ်ဖြစ်နေစဉ်မှာ သည်စစ်သားရော အရပ်သားပါ စားဖို့ရိက္ခာ မည်သို့ ဖြည့်တင်းနိုင်မည် နည်း။

ဗျတ္တသည် သထုံမှာ ကာလကြာစွာ နေခဲ့ဖူးသူဖြစ်၍ ဘုရင်သိလိုသည်များကို ပြောပြနိုင်သည်။ သထုံမြို့၏ အရှေ့ဘက်မှာ သစ်တောထူသော တောင်မြင့်ကြီးများ ကာဆီးနေသည်။ အနောက်ဘက်မှာ ပင်လယ်ပြင် ဖြစ်သည်။ မြို့ကို မြို့ရိုး သုံးတန်း၊ ကျုံးသုံးတန်းဝိုင်းရထားသည်။ မြို့မြောက်ဘက်မှာ ရန်သူများ လာရောက်နိုင်ရန် ရှိသည့် အတွက် ခံတပ်အကြီးဆုံးထားသည်။

သထုံမြို့သည် သဘာဝအားဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာ ကုံလုံကြွယ်ဝသည်။ မြို့ကို ဝိုင်း၍ ဖြင့် မြို့တွင်းသားတို့အား အငတ်ပြဿနာနှင့် မမြိမ်းခြောက်နိုင်။ သထုံမြို့၏ တောင်ဘက်မှာ အလွန်တရာ မြေဩဇာကောင်းသော လယ်ယာများ အလုံအလောက်ရှိသည်။ တောင်ကျ ရေများ စမ်းရေများနှင့် ပြည့်စုံသည်။

အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် သူတို့၏ ဗိုလ်မှူးများနှင့် စုပေါင်း၍ သူတို့ချီရ မည့် စစ်ကြောင်း၏ အခြေအနေကို သုံးသပ်ကြသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှနေ၍ သထုံ သို့ သွားရမည့်ခရီးမှာ လမ်းတွင် မြစ်များ၊ ချောင်းများရှိသဖြင့် လှေများ ဖောင်များများစွာ

လိုသည်။ အကြီးအကျယ်ဆုံးနှင့် အခက်ခဲဆုံးကူးဖြတ်ရမည်မှာ စစ်တောင်းမြစ် ဖြစ်သည်။ စစ်တောင်းမြစ်သည် ရေစီးသန်သည်။ ရေကျကြမ်းသည်။ စစ်တောင်းမြစ်၏ ဟိုမှာ ဘက်ကမ်းသည် သထုံနယ်မြေ ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာမှ သူတို့စ၍ တိုက်ရတော့မည်ဟု မျှော်လင့်ကြ၏။

ညောင်ဦးဖီးနှင့် သူ၏ ရေတပ်သည် မူလက ဧရာဝတီမြစ်၏ အလယ်ပိုင်းလောက် သာ အလှေအကျင့်ရှိခဲ့ရာ ယခု မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ ရောက်နေသည်၌ ဒီရေအတက် အကျကိုပါ ကျွမ်းကျင်အောင် လေ့ကျင့်ကြရသည်။ ပဲခူးတွင် မွန်ရေတပ်သားများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ဣမ်းလူမျိုးတွေကို တိုက်ခိုက်ခဲ့ရသည့်အတွက်လည်း မွန်တို့ထံမှ နည်းနာများရ၍ မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းဒေသ ရေကြောင်းပညာတိုးတက်လျက် ရှိပေသည်။

ထိုခေတ်၌ ကြည်းတပ်တွင် ဆင်များကို အသုံးပြုကြလေရာ အနော်ရထာ တံတေး ဒလတွင် နေစဉ်မှာ ထိုအရပ်ရှိ တောကြီးများထဲမှ ဆင်အများကို ဖမ်းမိ၍ စစ်တွင်အသုံး ချရန် လေ့ကျင့်သင်ကြားထားသည်။ ဆင်သည်စီး၍ တိုက်ရန် လည်းကောင်း၊ ဝန်တင်ရန် လည်းကောင်း အလွန်အသုံးကျ၏။

ဤ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှာ အလွန်တရာ ဆန်စပါးထွက်လေရာ အနော်ရထာ၏ စစ်တပ်တွေအဖို့ စားနပ်ရိက္ခာ ဘာမှ ပူစရာမရှိပေ။ လယ်များ ရိတ်သိမ်းပြီး၍ စပါးပေါ်ချိန် ဖြစ်သော နတ်တော်လမှစ၍ သူတို့ စစ်ချီထွက်ကြလေ၏။

ထိုရာသီမှာ ကုန်းကြောင်းတွင် လှည်းလမ်းပေါက်၍ ခြေခင်းလက်ခင်း သာပေပြီ။ ရေကြောင်းမှာ မိုးလေငြိမ်ပြီဖြစ်ရာ အနော်ရထာ၏ ကြည်းတပ်ရေတပ်များ သထုံသို့ ချီတက်ခဲ့ကြလေ၏။ ညောင်ဦးဖီး၏ ရေတပ်မှာ တံတေးဒလမှ မွန်ရေတပ်သားများလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဗျတ္တ၏ မြင်းတပ်နောက်မှာ လက်နက်များ စားနပ်ရိက္ခာများ တင်သော ဆင်တပ်ပါသည်။ အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် ညောင်ဦးဖီး၏ လှေများနှင့် ဗျတ္တ၏ မြင်းတပ်မှာ စိတ်သာသလို တစ်လှည့်စီ လိုက်ပါခဲ့ကြသည်။ ပဲခူးမြစ် ရောက်သောအခါ၌ ဥဿာပဲခူးအထိ လှေနှင့် လိုက်ပါခဲ့လေသည် ဥဿာပဲခူးသည် သူတို့၏ ပထမစခန်း ထောက်ဖြစ်သည်။

ဥဿာပဲခူးမှာ တမ္ပဒီပတိုင်းက ပုဂံသားများကို ဖိတ်ခေါ်လက်ခံထားသည့်အတွက် သထုံ၏ စစ်ကြေညာခြင်းကိုခံရသည့်ပြင် ဣမ်းစစ်သည်တို့အား နှိမ်နင်းပေးထားသော ပုဂံသားတို့၏ ကျေးဇူးလည်း ရှိနေသည်နှင့် အနော်ရထာက ကျန်စစ်သားအား ...

“အနည်းဆုံးတော့ တို့စစ်ကြောင်းခရီးမှာ မဟာမိတ်တစ်ဦး ရထားတာပဲကွယံ။

ပဲခူးဟာ တို့အတွက် အခြေခံစခန်းကောင်း တစ်ခုဖြစ်နိုင်ပါလိမ့်မယ်။ တို့ ရေတပ်ကြည်းတပ် မှာ အားဖြည့်ဖို့ ဒီအရပ်မှာ ကျွမ်းကျင်တဲ့ မွန်စစ်သားများလည်း နောက်ထပ်ရလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ရတယ်။”

ကျန်စစ်သားက ...

“ကောင်းကောင်းရနိုင်တာပေါ့ အရှင်၊ သူတို့ပါဝင်တိုက်ကြဖို့ အဆင်သင့်ပါပဲ။ သည်အရပ်က မွန်များဟာ ကျွန်တော်တို့ ဗမာများကို ချစ်ကြည်လေးစားလို့ သွေးသား ရင်းချာများလို ဖြစ်နေကြပါပြီ”

“အိမ်း ... သထုံဘက်က မွန်များကတော့ တို့ကို မိုးခေါင်ရေရှားဒေသက အရိုင်း အစိုင်းတွေတဲ့၊ ဟုတ်လား၊ ကိုရွှေဗျတ္တ ကျေးဇူးပေပဲ”

ဥဿာပဲခူးသို့ စစ်ကြောင်းမှာ ဖြူးဖြူးဖြောင့်ဖြောင့်နှင့် လျင်မြန်စွာပဲ ရောက်ခဲ့လေ သည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှ မွန်စစ်သည်တွေလည်း အများအပြားပဲ လိုက်ပါလာခဲ့ကြ သည်။

ဥဿာပဲခူးမင်းသည် အနော်ရထာအား လှိုက်လှဲစွာ ကြိုဆိုလျက် ဂျမ်းစစ်သည်များ ရန် တွန်းလှန်ပေးသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ရှိနေသည်ကို ယခုလို ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ တွေ့ဆုံပြောဆိုရသည့်အတွက် အလွန်ပင် ဝမ်းသာပါကြောင်း ပြောသည်။ အနော်ရထာ ကမူ အကြည်တော်နှင့် တွေ့ဆုံရ၍ ဝမ်းသာပါသည်။ သို့သော် သထုံနှင့် လာပြီး စစ်ဖြစ် ရသည့်အတွက် စိတ်မကောင်းပါ။ အကယ်၍ မနူဟာဘုရင်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်မြောက်မည် ဆိုလျှင် မိမိဘာမဆို လုပ်ဆောင်လိုပါသည်။

“ပြောစမ်းပါ အကြည်တော်၊ မနူဟာဘုရင်ဟာ ကျွန်ုပ်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အမှန်ကို သိရှိနားလည်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်ရမလဲ၊ နည်းလမ်းရှိရင် ညွှန်ကြားစမ်းပါ”

ဥဿာပဲခူးမင်းသည် ဝမ်းနည်းစွာ ဦးခေါင်းကို ခါလျက် စစ်တောင်းမြစ်၏ ဟိုဘက်ကမ်းက မွန်များသည် သူတို့ စစ်ကြေညာပြီးသော သည်ဘက်ကမ်းက မွန်များအား သူတို့ နယ်နိမိတ်သို့ အရိပ်မျှ အသန်းမခံတော့ပြီ၊ နယ်စပ်တစ်လျှောက်မှာ ဆိပ်လူးမြားနှင့် လေးသမားများ အစောင့်ချထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၏။

*

နှစ်ပြားသောရွှေ

ဥဿာပဲခူးမင်းက အနော်ရထာအား လက်နက်အင်အား၊ လူအင်အားနှင့် စားနပ်

ရိက္ခာပါ ကူမည်ဟု ကတိပြု၏။ ထို့နောက် အနော်ရထာ၏ ကြီးမားခိုင်ခံ့လှသော ခန္ဓာကိုယ်၊ သန်စွမ်းလှသော ခွန်အားဗလကြီးကို ကြည့်၍ အံ့ဩစွာနှင့် သူ၏ ညာလက်ကို လှမ်းလင့်၏။ အနော်ရထာကလည်း ထိုလှမ်းသော လက်ကို သူ၏ ညာလက်ဖြင့် ဆွဲကိုင် လိုက်ပြီး တင်းကျပ်စွာ ဖျစ်ညှစ်ကြလျက် ဥဿာပဲခူးမင်းက ...

“ပဲခူးနှင့် ပုဂံ နှစ်ပြားသောရွှေ ဂဟေသားဘိသို့ နှစ်ပြည့်တစ်ပြည်ထာဝစဉ် ချစ်ကြည်ကြစေသား ...” ဟု ဆိုလိုက်ပြီး အချက်ပြလိုက်သည်၌ အမျိုးသမီးအုပ်စုသည် သူတို့ ထိုင်နေရာမှ ထ၍ မင်းနှစ်ပါးဆီသို့ လာကြသည်။ ရှေ့ဆုံးမှ မဏိစန္ဒာမင်းသမီး ခင်ဦးက ပန်းများထည့်ထားသော ကြာကလပ်ကို လက်နှစ်ဖက်နှင့် ကိုင်လာ၍ အနော်ရထာ၏ ရှေ့မှောက်၌ ဒူးထောက်ပြီး ဆက်သရသည်။

အနော်ရထာသည် ကြာကလပ်ကို ကြည့်လျက် ...

“ပဲခူးမင်းသမီး ... သင့်လက်ထဲက ပန်းတွေဟာ နှင်းရည်လေးတွေ စို့နေပါလျက် ဘယ့်နှာကြောင့် နှမ်းနေရပါသနည်း၊ မှန်းစမ်း ဦးခေါင်း ငဲ့မထားပါနဲ့၊ မျက်နှာလေး မော့လိုက်စမ်းပါ၊ အိုး ... မျက်ရည်စတွေနဲ့ပါလား၊ ပန်းကလေးတွေဟာ သင့်မျက်ရည်တွေ ကျလို့ နှမ်းတာကပဲ၊ သည်မျက်ရည်တွေဟာ ဝမ်းနည်းလို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဝမ်းသာလို့ကျတာ ဖြစ်တယ်လို့ ငါမျှော်လင့်ပါတယ်။

ကဲ ... ချမ်းသာစွာ နေလေဦးလော့၊ သွား ... ငါစစ်မြေက ပြန်လာသည့်တိုင် အောင် အပျိုစင်ဘဝနဲ့ လွတ်လပ်ပျော်ရွှင်စွာ နေပါချေဦးလော့ ...”

ခင်ဦးသည် ကိုယ်ကိုရို၍ မင်းနှစ်ပါးရှေ့မှောက်မှ နောက်ဆုတ်ခွာခဲ့သည်။ သည်အချိန်မှာ ကျန်စစ်သားသည် စစ်မှုရေးရာနှင့် လွန်စွာ အလုပ်များနေ၍ ချစ်သူနှစ်ဦး တွေ့နိုင်ဖွယ်ရှိတော့မည် မဟုတ်ဟု ခင်ဦး စဉ်းစားမိသည်။

“အို ... ပဲခူးနဲ့ ပုဂံ နှစ်ပြည်ထောင် ချစ်ကြည်ရေးအတွက် ခမည်းတော်ဘုရားက ငါ့အား မင်းနော်ရထာကို ဆက်သလိုက်ပြီဆိုတာ သူ ... ရိပ်မိမယ်တောင် မဟုတ်ပေဘူး နော်၊ ဩော် ... ဝေးပေါ့၊ ဝေးပေါ့ ... ပျို ငယ်ချစ်ဦးကြီးရယ်”

ဤသို့ ခင်ဦးတစ်ကိုယ်တည်း ဆွေးနေချိန်မှာ ကျန်စစ်သားသည် စစ်ရှေ့တန်း မျက်နှာသို့ ချီတက်ရန် တပ်များကို အသင့်ပြင်ဆင်လျက် ရှိလေ၏။

အခန်း [၁၅]

သထုံချီရှေ့တန်းစစ်ကြောင်းကို ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တတို့ ခေါင်းဆောင်ခဲ့ကြသည်။ စစ်တောင်းမြစ်၏ အနောက်ဘက်အဝှမ်းကား ဥဿာပဲခူးနယ်မြေပင် ဖြစ်၍ မည်သို့သော အနှောင့်အယှက်အတားအဆီးမျှ မရှိခဲ့ပေ။ စစ်တောင်းမြစ်နား နီးလာတော့မှ ဟိုဘက်ကမ်းက ရန်သူများသည် မြစ်ထဲတွင် လှေများ ဖောင်များနှင့် အသင့် စောင့်နေကြသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ကဲ ... မြစ်ထဲစစ်ပွဲက စကြစို့။ သို့သော် ကျန်စစ်သားတို့ ပုဂံသားများ အံ့အားသင့် သွားကြသည်။ မြစ်လယ်မှာ လှေစီးချင်း လူချင်း တိုက်ခွင့်မရကြ။ ရေစီးသန်လှသော စစ်တောင်းမြစ်၏ ရေအဟုန်ဖြင့် မြစ်အထက်ပိုင်းမှ အရှိန်ပြင်းစွာ မျောလာသော မြက်ခြောက်၊ ကောက်ရိုးတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် မီးဖောင်များနှင့် မလွဲသာ မရှောင်သာ တွေ့ဆုံကြရ၍ အရေးမလှရှိလေသည်။ မမျှော်လင့်ဘဲ အမှတ်မထင်ခံလိုက်ရသဖြင့် လှေများ လူများ အတော်ပျက်စီးသွားလေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားသည် လှေတပ်ကို ပြန်ရပ်သိမ်းသည်။ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရောက်မှ ဒီရေအတက်အကျကို နားလည်ထားပြီ ဖြစ်၍ ဒီအတက်၊ ရေအအည်ကို စောင့်သည်။ လှေအစား ဖောင်ကြီးများကို ရှေ့တန်းတင်မည်။ ထိုအပေါ်မှာ မြင်းတပ်ရော ခြေလျင် တပ်ရောပါမည်။ တစ်ဖက်ကမ်းရောက်လျှင် ဒရကြမ်းတက်တိုက်ကရောမည်။

ထိုအစီအစဉ်အတိုင်း မြစ်ရေအတက်တွင် ချီတက်ကြ၍ မြစ်လယ်အရောက်တွင် အရှိန်သေနေကြသော မီးဖောင်ကြီးများကို ထိုးဝါးတို့ဖြင့် ဖယ်ရှား၍ အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့

ချီတက်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် မိမိတို့ စစ်ဆင်ရေးနှင့် ထင်ကြေးမကိုက်ပေ။ တစ်ဖက်ကမ်းမှ အသင့်စောင့်နေကြသော ရန်သူတို့သည် မြားပစ်ကွင်းရောက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း မြားမိုးသည်ထန်စွာ ရွာလေရာ အမှတ်မထင် ခံလိုက်ကြရပြန်သဖြင့် တပ်လန်၍ ဆုတ်ခဲ့ကြ ရပြန်လေ၏။ သည်အချို့မှာ အတော်ကြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးလိုက်လေသည်။ သည်အတိုင်း ဆိုလျှင်ဖြင့် ပုဂံသားတို့ အရေးမလှ၊ အလျှော့ပေးရပုံပင် ပေါ်နေချေပြီ။

ယင်းအကြိုက်မှာ နောက်ထပ် တပ်မတော်နှင့် အနော်ရထာရောက်လာသည်။ ကျန်စစ်သားက လက်ရှိအခြေအနေကို အစီရင်ခံသည်။ အနော်ရထာသည် တပ်မှူးများ အား ခေါ်ယူ၍ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ပြီးလျှင် ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်တို့ကို သည်မြစ်ကမ်းမှ ခွာစေကာ အတွင်းဘက်ကုန်းကြောင်းလမ်းဖြင့် မြောက်ဘက်မြစ်ညာသို့ တိတ်တဆိတ် ချီတက်စေသည်။ ဟိုဘက်ကမ်းတွင် ရန်သူများမရှိသော သို့မဟုတ် အလွန်နည်းပါးသော နေရာရောက်မှ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ ကူးပြီး တောင်ဘက်သို့ ပြန်လည် စုန်ဆင်းခဲ့ကာ ရန်သူ များအား သူတို့ မမျှော်လင့်သော နေရာမှ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရန် စီမံလေသည်။

ယင်းသည့်နည်းအတိုင်းဖြင့် အနော်ရထာ၏ တပ်များသည် မြစ်ကမ်းမှ ဆုတ်ခွာ သွားကြသောအခါ တစ်ဖက်ကမ်းမှ ရန်သူတပ်များသည် ဝမ်းမြောက်စွာ အော်ဟစ်ကြွေး ကြော်၍ ပြောင်လှောင်ကြလေသည်။

ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တတို့တပ်များ မြောက်ဘက်သို့ ချီတက်ရာ၌ တောများတောင် များကို ဖြတ်သန်းရသည် ဖြစ်၍ တောတောင်ကျွမ်းသော မြန်မာများအဖို့ ဘာမျှ အခက်အခဲ မရှိပေ။ ထိုစဉ်အကြောင်းသင့်ပုံကား သထုံနှင့် အရေးတော်ကြုံပြီမို့ ပုဂံမှ စစ်အားဖြည့်ရန် ပျဉ်းမနားနယ်ကို ဖြတ်ပြီး စစ်တောင်းမြစ်ကမ်းရိုးကို စုန်ဆင်းခဲ့ကြသော ဆင်တပ်မြင်းတပ် တို့နှင့် ဆုံကြရာ ဘုရင်အနော်ရထာ၏ အမိန့်ဖြင့် ကျန်စစ်သားတို့၏ တပ်များနှင့် ပူးပေါင်း ချီတက်စေသည်။ သင့်လျော်သော နေရာရောက်သောအခါ၌ တစ်ဖက်ကမ်းသို့ အလုံးအရင်း နှင့် ကူးကြပြီး တောင်ဘက်သို့ ပြန်လည် စုန်ဆင်းခဲ့ပြန်ကာ ရန်သူများအား သူတို့ မမျှော်လင့်သောဘက်မှ ရုတ်တရက်ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြလေသည်။

သည်တစ်ချို့မှာ သထုံစစ်တပ်များ အငိုက်ခံရ၍ အရေးနိမ့်ကာ သထုံမြို့ဆီသို့ ဆုတ်ခွာသွားကြကုန်သည်။ ယင်း၌ အနော်ရထာ၏ ရေတပ်လည်း စစ်တောင်းမြစ် တစ်ဖက်ကမ်းသို့ လွယ်ကူစွာ ဖြတ်သန်းကြပြီး မြန်မာတို့သည် စစ်တောင်းနှင့် ကျိုက်ထိုမြို့ များကို သိမ်းပိုက်မိလေ၏။

စစ်တပ်များအနေအထားကျသောအခါ၌ အနော်ရထာသည် တပ်မှူးများ ညီလာ

ခံကို ခေါ်ယူ၍ ရှေ့သို့ စစ်မချီမီ ဤအရပ်ဒေသရှိ လုပ်သားပြည်သူတို့၏ ချစ်ခင်ကြည်ညိုမှုကို ရအောင် ဆောင်ရွက်ကြရန် စီမံချမှတ်တော်မူလေသည်။

သို့ဖြင့် ကျန်စစ်သားနှင့် အဖွဲ့သားများသည် ထိုအရပ်ကျေးရွာများသို့ လည်ပတ်ကာ ရပ်ရွာလူကြီးများနှင့် မိတ်ဖွဲ့ပြီး ရပ်ရေး၊ ရွာရေးနှင့် သာသနာရေးကိစ္စများကို ကူညီဆောင်ရွက်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် မြောင်းဖော်သင့်သည့် နေရာကို မြောင်းဖော်သည်။ တံတားခင်းသင့်သည်ကို တံတားခင်းသည်။ ရေတွင်းများကို တူးသည်။ ဘုရားအို စေတီပျက်များကို ပြုပြင်သည်။ ဘုန်းတော်ကြီးများကို ရိုသေစွာ ဆည်းကပ်လှူဒါန်းသမှုများ ပြုသည်။

ယင်း၌ ထိုအရပ်ဒေသက လူများ အံ့အားသင့်ကုန်ကြသည်။ အစပထမဦးကြားသိထားကြသည်မှာ တမ္ပဒီပတိုင်းမှ ပုဂံသား အရိုင်းအစိုင်းတွေ၊ နတ်နဂါးကို ကိုးကွယ်ကြသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ။ ယခုလက်တွေ့ကား အလွန်ပင် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ကြပါတကား။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ကြည်ညိုကြသူများပါတကား။

ထိုအခါ တံတေးဒလဘက်မှ ပါလာခဲ့ကြသော မွန်များသည် အနော်ရထာ၏ အကြောင်းကို မပြောဘဲ မနေနိုင်ကြတော့ပေ။ သာသနာရေးကို အလွန်လေးစားသော ဘုရင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာကို သည့်ထက်ပိုမို သိရှိနားလည်အောင် ကြိုးစားရှာဖွေနေကြောင်း၊ တံတေးမြို့တွင် အလွန်ကြီးမားသော စေတီတော်ကြီးတစ်ဆူ (ယခုခေတ်မောင်ဒီဘုရား) တည်ထားပစ်ခဲ့ကြောင်း နှစ်ထောင်းအားရစွာ ပြောဆိုကြကုန်သည်။

သထုံနယ်သား မွန်တို့သည် မိမိတို့နှင့် အမျိုးတူမွန်များက ဤသို့ပြောပြသည်များကြားရုံမက တမ္ပဒီပ ပုဂံသား (မြန်မာများ) တို့ ယခုလက်တွေ့ဆောင်ရွက်နေပုံများ မြင်ရခြင်းဖြင့် ဘုရင် နော်ရထာနှင့် သူ၏ တပ်မတော်သားများသည် မည်မျှ ကောင်းမွန်သော လူများ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေလေပြီ။

*

ကျန်စစ်သား၏ လက်ရာများ

ကျန်စစ်သားသည် ထိုနယ်ပယ်ဒေသကို နေရာအနှံ့အပြားသို့ လည်ပတ်ရုံမက ကေလာသတောင်နှင့် အခြားတောင်များပေါ်သို့လည်း တက်ရောက်သည်။ ထိုအခါ တောင်များပေါ်သို့ လှပကြည်နူးဖွယ်သော ရှုခင်းများကို ကြည့်ရှုရင်းသူ စိတ်ဝယ် တစ်မျိုးတစ်ပုံ ခံစားမိသည်။ သည်နေရာ သည်ဒေသတွေမှာ သူ ရှေးယခင်တုန်းကလည်း ရောက်ခဲ့

ဖူး၊ နေခဲ့ဖူးသလို အောက်မေ့မိသည်။ ထို့ပြင် သူသည် ယခင်ဘဝက ဤကေလာသ တောင်ပေါ်မှာ ရသေ့ကြီးအဖြစ်နှင့် သတင်းသုံးနေခဲ့ဖူးသည်ဟုလည်း အိပ်မက်မြင်မက် သည်။ ယင်းခံစားချက်များကို ကျန်စစ်သားသည် သူ့လူများအား ပြောမပြဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်ရသည်။

ဘဝကို ယုံကြည်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူမျိုးများအဖို့ ဤအဖြစ်မျိုးမှာ မဆန်းပါ။ အတိတ်ဘဝဟောင်း၏ ထင်ဟပ်သော နိမိတ်လက္ခဏာများဟု ယုံကြည်ကြသည်။

လက်ငင်းဒိဋ္ဌထင်ရှားသည်ကား ကျန်စစ်သားသည် ဤအရပ်ဒေသနှင့် ဤအရပ် ဒေသက လူများကို ချစ်ခင်မိ၍ ဤအရပ်ဒေသက လူများကလည်း ကျန်စစ်သားအား အလွန်ပင် ချစ်ခင်ကြည်ညိုကြကုန်သည်။ အထူးသဖြင့် (အချို့ယခုတိုင် ရှိနေကြသေး သော) ရေတွင်းများသည် ကျန်စစ်သား၏ ကောင်းမှုများ၊ ကျန်စစ်သား၏ လှံချက်များ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က ကျန်စစ်သား၏ လှံစိုက်လိုက်သောနေရာမှာ ရေတွင်းဖြစ်သည်ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြသည်။

ဘာသာရေး ပုံပြင်များ

ဘုရင်အနော်ရထာကား ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းကားရာ သာသနာမြေပေါ်ကို သူ့ ခြေချမိပြီဖြစ်သည်နှင့် သူ့စိတ်ထဲမှာ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ခံစားမိသည်။ အခိုင်အမာ ဆောက်တည်ထားသော စေတီပုထိုးတော်ကြီးများ၊ ကျောက်သားကို ဆစ်လုပ်ထားသော ကြာပွင့်ခံ ပလ္လင်ပေါ်တွင် ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေနေတော်မူသော အလွန်သပ္ပာယ်လှသည့် ဗုဒ္ဓ ရုပ်ပွားတော်များ၊ အနော်ရထာသည် ဖူးမျှော်၍ ကြည်ညိုမဆုံး ပီတိပုံးလေသည်။

ဤဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော ပုံပြင်များကို သူ့ကြားရသည်ကား ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ရှင်သောဏနှင့် ရှင်ဥတ္တရမည်သော မထေရ်နှစ်ပါးက သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသို့ သာသနာပြုရန် ဆောင်ကြဉ်းလာတော်မူသည်။ ဤမထေရ် နှစ်ပါးရောက်လာခိုက်မှာ ဘုရင်၏ နန်းညွန့်လျာသားတော်လေးမွေးဖွားသည်နှင့် ကြုံကြိုက်၍ တိုင်းသူပြည်သားတို့ ထိတ်လန့်တကြား စိုးရိမ်ကုန်ကြသည်။ အကြောင်းမှာ ဘုရင်၏ နန်းညွန့်လျာ သားရတနာ ဖွားတိုင်းဖွားတိုင်း ပင်လယ်ထဲမှ ဘီလူးမသည် လာ၍ လာ၍ စားပစ်လေ့ရှိသည်နှင့် ဤမထေရ်နှစ်ပါးကို သာသနာပြု ရဟန်းများဟု မသိကြသေးပဲ ဘီလူးမ၏ ဘက်တော် သား မကောင်းဆိုးရွားများ ထင်ကြကုန်၏။ ရှင်သောဏနှင့် ရှင်ဥတ္တရတို့သည် လင်္ကာဒီပ

(သီဟိုဠ်ကျွန်း) မှ ဖြစ်၍ ပင်လယ်ရေလမ်းမှ ကြွမြန်းလာကြသည်ကိုး။

သို့သော် ဤမထေရ်နှစ်ပါးသည် သူတို့ ထင်ကြသကဲ့သို့ မဟုတ်၊ နန်းညွန့်လျာ လေးအား ဘီလူးမရန်မှ ကာကွယ်ပေးသည်။ ဗြဟ္မဇာလသုတ်ကို ရွတ်ဆိုခြင်းဖြင့် ဘီလူးမ သည် တိုင်းပြည်အတွင်းသို့ မဝင်နိုင်တော့ပြီ။ ယင်းသည်နှင့် တစ်ပြိုင်တည်း လူပေါင်း ၇၀၀၀၀ (ခုနစ်သောင်း) သာသနာတော်ကို စတင်သက်ဝင်ယုံကြည်လာသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုမှစ၍ နောက်နောင်တွင်လည်း ဘုရင်မှာ သားရတနာဖွားတိုင်း ဖွားတိုင်း အဖတ်တင် လေသဖြင့် သားတော်တို့အား ရှင်သောဏဘွဲ့မည်နှင့် တပ်၍ သောဏပုတ္တရ (သောဏပုတ္တ) ဟု ခေါ်တွင် ကြကုန်၏။ ရှင်သောဏအား အပ်ထားသော သားဟု ဆိုလိုသည်။

အခြားပုံပြင်တစ်မျိုးက ဆိုပြန်သည်ကား ပင်လယ်ဘီလူးတို့အား မထေရ်တို့က တရားဓမ္မဟောကြားတော်မူ၍ အကျွတ်တရားရကြကုန်သည်။ ထိုအခါ၌ ဘီလူးများက စေတီတော်ကြီး တစ်ဆူတည်ခဲ့သည်။ ယခုရှိနေသော ထီးဆောင်းဘုရားကြီးပဲဟု ဆိုကြ သည်။

အနော်ရထာသည် ဘုရားပရဝဏ်တို့၌ ကျောက်သားနံရံများတွင် ထုထွင်းထား သော ဆင်ရုပ်၊ ကျားရုပ်၊ ခြင်္သေ့ရုပ်များကို တွေ့မြင်ရသည်။ ၎င်းအရုပ်တို့သည် ပင်လယ် ဘီလူးများအား ကြောက်ရွံ့စေရန်ဟု အချို့က ဆိုကြပြန်သည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အချုပ်အားဖြင့် သာသနာတော်တက်က ရပ်တည်သော ဘာသာ ရေးပုံပြင်များသာ ဖြစ်ကြချေသည်။

စင်စစ်အားဖြင့် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာသည် လူတို့၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာများ တွဲဖက်ပါဝင်ထားသည်။ လူမျိုးအားလုံးတို့ စုပေါင်းရန်မှာ အခြေအမြစ်ခိုင်မာသော ဘာသာကြီးတစ်ခုကို တစ်စိတ်တည်း တစ်ဝမ်းတည်း ယုံကြည်ကြရန် အလွန်အရေးကြီး ကြောင်း အနော်ရထာ သဘောပေါက်နားလည်ထားသည်။ ယုံကြည်မှုသည် အင်အား ဖြစ်သည်။ တစ်ခုတည်းကို အားလုံး ယုံကြည်ခြင်းသည် အားလုံး၏ အင်အားကို တစ်ခု တည်း စုပေါင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ဖြင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံကြီးကို တည်ထောင် ရပေမည်။

ယခု လက်ရှိ အခြေ၌ အနော်ရထာဆင်ခြင်သုံးသပ်သည်မှာ မလွဲမရှောင်သာ စစ်ပွဲအားဖြင့် မလိုလားအပ်သော သွေးထွက်သံယိုမှုတွေ ဖြစ်နေသည်။ သည်ကိစ္စကား ရပ်တန့်လို့မရပြီ။ မိမိမျှော်လင့်ချက်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပြည်ထောင်စု လူမျိုးအားလုံးကို စည်းရုံး၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးထွန်းကားရန် ဖြစ်သည်။

အနော်ရထာသည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ကူးစက်လာသော လင်္ကာဒီပ (သီဟိုဠ်ကျွန်း) နှင့် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ မည်မျှဝေးသလဲဟု မေးသည်။ အကြောင်းမှာ လင်္ကာဒီပ တွင် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်ကို ကျေးကုလားတို့က လာရောက် နေထိုင်ယှက်နေသည် ဟု ကြားသိထားသည်။ လင်္ကာဒီပဘုရင် သီဟဗဟုနှင့် သံတမန်ဆက်၍ ဘာသာရေး အတွက် စစ်ကူပို့လိုက်သည်။ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိနှင့် လင်္ကာဒီပမှာ ယူဇနာ ၇၀၀ ဝေးသည်။ ရာသီဥတု အဆင်ပြေလျှင် ၇ နေ့ ၇ ညနှင့် ရောက်နိုင်သည်။

“ဒီက သထုံကိစ္စ ပထမပြီးပစေဦးပေါ့၊ သည်နောက် ငါ့တိုင်းပြည်ရေးနဲ့ ဘာသာ ရေးအတွက် အများကြီး ဆောင်ရွက်ရဦးမယ်” ဟု သူ့စိတ်ထဲက မှတ်ချက်ချလိုက်၏။

လရောင်ရွန်းမြဲသော တစ်ညသ၌ အနော်ရထာသည် တစ်ဦးတည်း ဘီလူးများ တည်သွားသည်ဆိုသော ထီးဆောင်းဘုရားကြီး ရင်ပြင်တော်တွင် လမ်းလျှောက်ရင်း သူ၏ ယာလက်ဖြင့် မြေကြီးတစ်ဆုပ်ကို ကောက်ကိုင်လိုက်ကာ ဦးညွှတ်၍ ...

“ဘီလူးများကိုပင် အကျွတ်တရားရအောင် ချွတ်သွားသည့် ရှင်သောဏနဲ့ ရှင်ဥက္ကရတို့ ခြေဖဝါးဖြင့် နင်းသွားသည့် ဟောသည် သာသနာ အောင်မြေဖြင့် ငါ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပါသည်။ ငါမသေမီကာလပတ်လုံး ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြီးကို စည်းရုံးပြီး ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး ထွန်းကားအောင် ဆောင်ရွက်မည်။ ငါ၏ လုပ်ငန်းဝယ် မည်သည့် အနှောင့်အယှက် အဖျက်အဆီးမဆို အောင်မြင်နိုင်ပါစေသား”

နောက်တစ်နေ့တွင် အနော်ရထာ၏ စစ်ကြောင်းသည် သထုံသို့ ဆက်လက် ချီတက် လေသည်။

ဘီးလင်းခံတပ်

မနုဟာ၏ စစ်တပ်များသည် ကေလာသတောင်ခြေ ပတ်လည်မှ ဆုတ်ခွာလာခဲ့ရ ပြီးနောက် ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်စုရုံးကာ ဘီးလင်းချောင်းတောင်ဘက်ကမ်းမှာ တပ်စွဲလျက် သထုံသို့ ချီလာသော အနော်ရထာ၏ တပ်များကို ဆီး၍ခံသည်။

အနော်ရထာ၏ စစ်အင်အားမှာ ရေတပ်ထက် ကြည်းတပ်က အင်အားကောင်းလှ သည်။ မြင်းတပ်၊ ဆင်တပ်တွေပါသည်။ စစ်သည်တော်များက တောကျွမ်းလှသည်။ ထို့ကြောင့် သထုံတပ်များသည် အနော်ရထာ၏ ရေတပ်ကို ဖြိုဖျက်ဖို့ ကြိုးစားကြသည်။ စစ်တောင်းမြစ်မှာတုန်းကကဲ့သို့ မီးဖောင်ကြီးများကို သုံးသည်။ စစ်တောင်းမြစ်မှာတုန်းက

အနော်ရထာ၏ ကြည်းတပ်ကို အိုင်ကံခံခဲ့ရပြီဖြစ်၍ ယခုဤသို့ မဖြစ်ရလေအောင် ဘီးလင်းချောင်းရိုးတစ်လျှောက်မှာ စစ်သည်အင်အားများစွာ နေရာမလပ် တပ်စွဲထားသည်။

ထို့ကြောင့်အနော်ရထာ၏ တပ်များသည် စစ်တောင်းမှာတုန်းကကဲ့သို့ နည်းမျိုးမရနိုင်တော့သဖြင့် တပ်မှူးများ ညီလာခံခေါ်၍ စည်းဝေးတိုင်ပင်သည်။ ဤအထဲမှာ ရေကြောင်းကျွမ်းကျင်သော တွံတေးဒလမှ စစ်သည်တော်များ ပါသည်။ သူတို့သည် လင်္ကာဒီပ (သီဟိုဠ်ကျွန်း) အထိပင် သွားလာခဲ့ကြဖူးသည်ဖြစ်၍ ကမ်းရိုးတန်းမှ ဝေးဝေးခွာကာ ပင်လယ်ခရီးဖြင့် သထုံအထိ သွားလာနိုင်ကြပါသည်။ (ထိုစဉ်က မုတ္တမကွေ့သည် ယခုထက်ကျယ်ပြန့်၍ သထုံမြို့သည် ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ ရှိသည်။ ထိုအချိန်က ကမ်းရိုးတန်းသည် ယခုခေတ် မီးရထားလမ်းနေရာလောက်မှာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်) ယင်းသို့ဖြင့် ကမ်းရိုးတန်း တစ်လျှောက်မှာ ချထားသော သထုံရေတပ်များကို ကွေ့ကွင်း၍ သွားနိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် ယင်းကဲ့သို့ ပင်လယ်ခရီးကျွမ်းကျင်သော ရေတပ်မတော်သားများက သထုံမြို့ခံရေတပ်ကို ချဉ်းကပ်တိုက်ခိုက်နိုင်လောက်အောင်ကား အင်အားမရှိ။ ထို့ကြောင့် ဤအကြံကို လက်လျှော့လိုက်ရကာ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ပြုလုပ်ကြရန် တိုင်ပင်ကြပြန်သည်။

ထိုအစည်းအဝေးပြီးသောအခါ၌ ကျန်စစ်သားနှင့် အဖွဲ့သားများသည် ထိုအရပ်ဒေသရှိလူများ၏ အကူအညီဖြင့် အနီးရှိတောများထဲမှ မျောသားနှင့် ဝါးများကိုခုတ်ကာ ဖောင်ကြီးများကို ဖွဲ့သည်။ ထိုဖောင်ကြီးများပေါ်မှာ တစ်ခါ စင်မြင့်ကြီးများကို တည်ဆောက်သည်။ ထိုစင်မြင့်ကြီးများပေါ်တွင် သဲများနှင့် ကျောက်ခဲများကို တင်သည်။

ဤသို့ အမြောက်အမြား စီစဉ်ပြီးသော် လူတို့သည် မျောသားထိုးဝါးတို့ဖြင့် ရန်သူများ လွှတ်ထားသော မီးဖောင်များဆီသို့ လှော်ခတ်သွားကြသည်။ အနီးသို့ ချဉ်းကပ်မိလျှင် စင်မြင့်ပေါ်မှနေ၍ ပါလာခဲ့သော သဲများ၊ ကျောက်ခဲများကို မီးဖောင်များပေါ်သို့ ကြိဖြန့်ချသည်။ လက်လှမ်းမီရာမှ ရေနှင့် ဖျန်းပက်ကြသည်။ ထိုးဝါးမျောသားတို့ဖြင့် မီးကို ရိုက်သတ်ကြသည်။ မီးတောက်ကျ၍ လူကူးနိုင်ပြီဆိုလျှင် ထိုမီးဖောင်ပေါ်တက်၍ ဓားများ ပုဆိန်များဖြင့် ခုတ်ထစ် ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်တော့သည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ရေတပ်ရှေ့တန်းမှ ပိတ်ဆို့ ကာဆီးထားသော မီးဖောင်များ လမ်းပွင့်လေသော် မီးဖျက်ဖောင်များ နောက်မှ ကပ်ပါလာခဲ့သော တိုက်လှေတို့သည် တရကြမ်းဝင်၍ ရန်သူတပ်ကို တိုက်ကြလေတော့၏။

သူတို့ မီးဖောင်များကို စစ်တောင်းမှာတုန်းကကဲ့သို့ပင် အထင်ကြီးသော မန္တဟာ၏ တပ်များမှာ သည်တစ်ချိလည်း အိုင်ကံခံလိုက်ရပြန်လေပြီ။

အနော်ရထာ၏ ရေတပ်သည် မနုဟာ၏ ရေတပ်ကို တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ဘီးလင်းချောင်းဝအထိ သိမ်းပိုက်ကာ ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ကြည်းတပ် အားလုံး၊ သည်ဘက်ကမ်းသို့ ကူးလိုက်ကြလေ၏။

အရေးမလှတော့ပြီဖြစ်သော မနုဟာ၏ ရေတပ်၊ ကြည်းတပ် နှစ်ခုစလုံးသည် မြို့တော်သထုံကို ခုခံကာကွယ်နိုင်ရန် ဘီးလင်းမှ အမြန်ဆုံး ဆုတ်ခွာလေသည်။

အနော်ရထာ၏ ရေတပ်က မီးဖောင်များကို ရန်သူများ သုံးခဲ့သည့်နည်းတူ ရှေ့မှ မျှော၍ ကမ်းစောင့်ရန်သူ ရေတပ်များကို ပြိုကွဲစေကာ သထုံသို့ ချီခဲ့လေသည်။

နောက်ဆုံးတွင် အနော်ရထာ၏ ရေတပ်သည် သထုံမြို့နှင့် မလှမ်းမကမ်းကျွန်း ငယ်ကလေးများပေါ်မှာ အခြေတကျတပ်စွဲမိလေသည်။

သထုံမြို့သည် (ထိုစဉ်က) ပင်လယ်ကမ်းစပ်ကမ်းပါးမြင့်ပေါ်မှာ တည်ရှိ၍ ကျွန်းငယ်ကလေးများမှ လှမ်းမျှော်၍ ကြည့်ရသည်မှာ နတ်ဘုံနတ်နန်းတမျှ လှပ ပါပေသည်။ အနော်ရထာ၏ စစ်သည်တော်များသည် ထိုမြို့ကို ကြည့်၍ စိတ်အားတတ် ကြွကြသည်။ ငါတို့ကို စိမ်းခေါ်နေတဲ့မြို့၊ ငါတို့ တက်တိုက်ရမယ့်မြို့၊ ငါတို့ သိမ်းပိုက်ရ တော့မယ့် မြို့ဟု မိမိတို့၏ စစ်သည်အင်အား စွမ်းပကားကို ယုံကြည်ကြလျက် အမှန် ဧကန်နိုင်ရတော့မှာပဲဟု လက်ပမ်းပေါက်ခတ် ကြကုန်သည်။ စစ်သံကြေးကြကုန်သည်။ သက်စွန့်ဆံ့ဖျား တိုက်ပါမည်ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြုကြကုန်သည်။

ယင်းသို့ ပျော်ရွှင်နေကြရင်းဖြင့်လည်း သထုံမြို့၏ အနေအထား ကောင်းမွန်နေ သည်ကို သူတို့မြင်ကြ သိကြသည်။ ကုန်းမြင့်ပေါ်မှာ တည်နေရုံမက မြို့ပတ်လည်မှာ တောင်ကမူများ ရှိနေခြင်းဖြင့် ထိုနေရာများမှနေ၍ ကြည့်ပါက မိမိတို့ လှုပ်ရှားမှုအားလုံး ကို အထက်မှစီးနေ၍ ကောင်းကောင်းကြီး မြင်နိုင်နေပါ၏။

သထုံမြို့၏ အခွင့်အရေးသာနေပုံမှာ ပင်လယ်ထဲက ရေတပ်ကိုမဆိုထားနှင့် ကုန်းပေါ်ရှိ ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ကြည်းတပ်အားလုံးကိုပါ မြင်နေသဖြင့် အနော်ရထာသည် တပ်စုများ အစိတ်စိတ်ခွဲကာ အမိန့်ထုတ်လိုက်ရ၏။

- လူစုရှောင်။
- ကိုယ်ရောင်ဖျောက်။
- ပြောက်ကျားနေ။
- လေသံတိုး။
- မြို့ရိုးကြည့်။

မျက်စိဖွင့်။
အသင့်ရှိ။
ကိုယ့်အင်အား။
သူများမသိစေနှင့်။

ကြည်းတပ်များကို အလုံးအရင်းမှ အစိတ်စိတ်ခွဲကာ သင့်လျော်သော နေရာ အသီးသီးမှာ သိုသိပ်စွာ နေကြရသည်။ ရေတပ်မူကား ဖျောက်ဖျက်၍ မရပေ။ ယခုခေါ် ဆိတ်ကျွန်း၊ ဆင်ဖြူကျွန်းနှင့် အခြားအမည်မရှိသော ကျွန်းငယ်များတွင် နေကြရသည်။ လှုပ်ရှားမှု၊ တိုက်ခိုက်မှုကား မပြုရပေ။ မနုဟာ၏ ရေတပ်ကလည်း မြို့ရိုးကမ်းစပ်မှာ စောင့်နေသည်။ ဟိုကလည်း လာမတိုက်၊ သည်ကလည်း သွားမတိုက်၊ ခြင်္သေ့ကြီး နှစ်ကောင် မာန်ဖီ၍ စောင့်နေကြသကဲ့သို့တည်း။ သူတို့ ရေတပ်နှစ်ခုအကြားမှာ ရှိနေသော ပင်လယ်ရေပြင်ကား ပိုင်ရှင်မဲ့သဖွယ်။

ကျန်စစ်သားသည် မိမိတို့ ရေတပ်ရှိရာ ကျွန်းများသို့ သွားရောက်ကြည့်သည်။ အခြေအနေအရ သထုံမြို့ကို သွားရောက်တိုက်ခိုက်ဖို့ကား အကျိုးကျေးဇူးမမြင်။ မိမိတို့ ကြည်းတပ်များက မြို့ကို စစ်ရေးငင်တော့မှ သူတို့ရေတပ်ကို ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်ရန် စီမံခဲ့သည်။

ယင်းသို့ အနော်ရထာ၏ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ်တို့က သထုံမြို့ကို နှစ်ဖက်ညှပ်၍ စောင့်နေကြစဉ် မနုဟာ၏ဘက်မှ စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးကို လုပ်ကြလေတော့ ပင်ပန်းကြီး စွာ စစ်ချီခဲ့ရသော အနော်ရထာ၏ တပ်သားများအဖို့ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ စိတ်ဓာတ်ရွှင်မြူးကြ ရလေ၏။ အကြောင်းမှာ ညဉ့်အချိန်လူခြေတိတ်တွင် မနုဟာ၏ လူများသည် မြို့ရိုးပေါ်မှ သီချင်းများ သီဆို၍ တီးမှုတ်ကြသည်။

သူတို့ သီချင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ မနုဟာဘုရင်သည် မည်မျှ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးကြောင်း သထုံမြို့ကြီးသည် မြို့ရိုးသုံးတန်၊ ကျုံးသုံးတန်ဝိုင်းရံထား၍ မည်သည့် ရန်သူကိုမျှ မမှု ကြောင်း။ ထို့ပြင် လူစွမ်းကောင်း ဗျတ်ဝိ၏ သွေးစက်တို့သည် မြို့ရိုးပတ်လည်မှာ တစ်ကွက်မလပ်ရှိ၍ ထိုသွေးတစ်စက်သည် ဘီလူးတစ်ထောင် ဖြစ်နေကာ လာသမျှ ရန်သူကို ကုပ်ချိုးဝါးမျိုကြလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း။

ဤသီချင်းသားနှင့် တေးသွားကို ညတိုင်းမပြတ်သီဆိုတီးမှုတ်ကြလေတော့ မကြာမီပင် အနော်ရထာ၏ တပ်သားများပါ အလွတ်ရကြကာ လိုက်ဆိုခြင်း၊ လေချွန်ခြင်း၊ ဆိုင်းလိုက်ခြင်းများကို ပြုကြလေတော့၏။ သို့သော် သူတို့ တိုက်ခိုက်ရမည့် သထုံမြို့ကြီး

ကို ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်စရာ တေးသီချင်းဖြစ်နေသောကြောင့် ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တနှင့် တိုင်ပင်စီစဉ်၍ အလျင်အမြန်တန်ပြန် တိုက်စစ်ဆင်ရတော့၏။

ဗျတ္တနှင့် အဖော်များသည် တပ်များသို့ လှည့်လည်ကာ တပ်သားများနှင့် စကားလက်ဆုံကျရင်း စကားစပ်မိစေကာ သူ့အစ်ကို ဗျတ်ဝိသည် ညီဖြစ်သူ ဗျတ္တအား လာရောက်အိပ်မက်ပေးသည်။ မနုဟာဘုရင်က သူ့အားသတ်၍ သွေးစက်တို့ကို မြို့ရိုးပတ်လည်လျှောက်ဖျန်းကာ သွေးတစ်စက် ဘီလူးတစ်ထောင် ဖြစ်စေလျက် သထုံမြို့ကို စောင့်ခိုင်းသည်မှာ မှန်ကြောင်း၊ သို့သော် မနုဟာဘုရင်က မိမိအား သတ်သူမို့ စိတ်နာစွဲ ရှိရင်းဆဲ ယခုညီဖြစ်သူက အစ်ကိုအတွက် ကလဲ့စားချေရန် လာသည်ဖြစ်သောကြောင့် ညီဘက်ကသာ ကူညီမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အနော်ရထာ၏ စစ်သည်များ ဘာမျှ စိုးရွံ့စရာ မရှိကြောင်း၊ ဗျတ္တနှင့် သူ့လူများက ယုံကြည်လောက်အောင် ပြောပြကြသည်။

ထို့ပြင် တပ်များထဲတွင် နတ်ကန္နားပွဲများကို စီစဉ်၍ နတ်ဝင်သည်တို့အား ဗျတ်ဝိ လာရောက်ပူးကပ်လျက် ဗျတ္တအိပ်မက်မှန်ကန်ကြောင်း နတ်သံများနှော၍ ပြောသည်။ သူ၏ အတိတ်ဇာတ်ကြောင်းကိုလည်း ပုံပြင်မှာလာသည့်အတိုင်း ပြန်ပြောင်းပြောပြရာ စစ်မြေမှာ ကြာညောင်းပြီဖြစ်သော စစ်သည်တော်တို့များစွာ သဘောကျကြကုန်သတည်း။

*

တဘောင်အတိတ်

ဤသို့ တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက်စိတ်ဇာတ်စစ်ဆင်ရေး ပြိုင်နေကြစဉ် အတွင်းမှာ မကြာမီ၌ အတိတ်တဘောင်တို့သည် သထုံမြို့အိမ်ခေါင်မိုးတို့မှာ မြားနှင့်ထိုးစိုက်လျက်သား တွေ့ကြရလေသည်။ မြားတို့မှာ စာလိပ်များ ပါလာ၍ ဖြန့်ပြီးဖတ်ကြည့်ကြလျှင် ...

ကေသရာဇာခြင်္သေ့သို့ ရဲရင့်သောမင်း၊ တင်းမာသော နှလုံးသားဖြင့် ကြံ့ကြံ့ခံလိမ့် မည်။ လာသမျှ ရန်သူ နာလန်မထူနိုင်အောင် ရှုံးလိမ့်မည်။

မနုဟာဘုန်းမိုးသို့ချွန်း၏
တောလုံးညွတ်ညွတ်၊ သစ်ပင်တွေ မြေမှကျွတ်၍
လွတ်ထွက်လာကာ၊ နိမိန္ဒရာတောင်ဆီ
ချီလေမှသာ စိုးရိမ်ရာ၏။

ဤစာလိပ်တွေမှာ အနော်ရထာ၏ တပ်သားလေးသည်တော်များက ညအချိန်တွင် မြို့တွင်းသို့ မြားနှင့် ပစ်သွင်းကြခြင်းဖြစ်၏။

သထုံမြို့သူမြို့သားတို့ကား ဘယ်ကလာသည်ကို တွေးမနေကြ၊ ဤတဘောင်စာဖတ်ပြီး လွန်စွာ အားတက်ကုန်ကြသည်။

“ဟတ်ဟား ... တောထဲက သစ်ပင်တွေ မြေက ကျွတ်ပြီး နိမိန္ဒရတောင်ဆီ ချီတက်လာမှသာ တို့ဘုရင်အတွက် စိုးရိမ်စရာရှိတယ်ဆိုတော့ ဒါဟာ မဖြစ်နိုင်တာကို ပြောတာပဲ၊ တောင်ထိပ်ကြာပေါက်၊ အနောက်နေထွက်ဆိုသလိုပေါ့။”

ဤသို့ယူဆကြ၍ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်နေကြသည်။ ကောင်းသော အတိတ်တဘောင်ပဲဟု ယုံကြည်နေကြသည်။ သို့သော် သူတို့ စိတ်သက်သာ ပျော်ရွှင်နေကြမှုသည် တယ်ပြီး မကြာပါ။ သီတင်းတစ်ပတ်လောက်အတွင်း မြို့ရိုးပြင်ဘက်မှ သစ်ပင်တွေ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် မြို့တော်ဆီသို့ ချီတက်လာနေကြသည်ကို မြင်ရကြောင်း ညကင်းသမားများ ဆီမှ ကြားသိရလေ၏။ အလို ... ဘုရား ... ဘုရား စင်စစ် နံနက်ဝေလီဝေလင်း မြူနှင်း မကွဲစဉ်အချိန်မှာ အနော်ရထာ၏ စစ်သည်တော်များသည် သစ်ရွက်တွေမြို့၊ သစ်ပင်အကိုင်း အခက်တွေထောင်မ၍ အစုလိုက် အပြုံလိုက် သထုံမြို့ဆီသို့ ချီတက်သွားကြသည်။ ထို့နောက် နိမိန္ဒရတောင်ခြေ တောအုပ်ထဲ ရောက်သောအခါ၌ တောထဲဝင်၍ ပျောက်ကွယ် သွားကြသည်။ ဤသို့ နံနက် ဝေလီဝေလင်းတိုင်း လုပ်နေကြသည်။

ထိုအခါ သထုံမြို့သူမြို့သားတို့ စိတ်ချောက်ချားလေသဖြင့် မနူးဟာ၏ ဘက်က တစ်မျိုးတစ်ဖုံ လုပ်ရပြန်လေသည်။

မြို့တွင်းအရပ်ထဲ၊ ဈေးထဲတွေမှာ နေ့ပွဲ ညပွဲ မဟာဥမင်ဇာတ်တော်ကို ခင်းသည်။ သူတစ်ပါး တိုင်းပြည်ကို မတရား လိုချင်၊ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ချင်သော စူဠဏီမင်းက မိတ္ထီလာမြို့တော်ကို လာရောက်တိုက်ခိုက်တော့ ဘုရားအလောင်း မဟော်သမာပညာခန်းနှင့် တွေ့သွား၍ ရန်သူများသည် အဝတ်ကိုယ်မှာ မကပ်နိုင်ဘဲ ထွက်ပြေးရပ်များကို ဇာတ်ပွဲ သဘင် ဆင်ယင်ခင်းကျင်းပြုသည်။ စာဟော၊ စကားပြော ဆရာများက ဟောပြောပြသည်။

ယင်းသို့သော အချိန်မှာ အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် သထုံမြို့ကို တိုက်ခိုက် ရန် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်၍ အစီအစဉ်များ ပြုနေကြသတည်း။

အခန်း [၁၆]

အနော်ရထာဘက်မှ လုပ်ကြံသော ပစ်ခတ်တောင့်အတိတ်နှင့်အညီ၊ နံနက်ဝေလီဝေလင်း အချိန်များတွင် သစ်ပင် အုပ်စုတွေ နိမိန္ဒရတောင်ဆီသို့ ချီတက်ရွေ့လျားလာကြသည်များ မြင်ရသည်၌ သထုံသားတွေမှာ တော်တော် စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းကြကုန်သည်။ မဖြစ်နိုင်တာ တွေ ဖြစ်ကုန်ကြပြီဟု အောက်မေ့ကုန်ကြသည်။ သို့သော် ယင်းအဖြစ်သည် သိပ်ပြီးမကြာ လိုက်ပေ။ သထုံ မြို့ရိုးပေါ်မှ လေးသည်တော်များသည် ချီတက်လာကြသော သစ်ပင် အုပ်စုတွေကို မြားနှင့် ပစ်ကြခြင်းဖြင့် သူတို့ ရန်သူများ၏ လုပ်ဇာတ်ပေါ်ကုန်ကြလေသည်။ သယ်လာသော သစ်ကိုင်းများကိုချ၍ လည်းကောင်း၊ ကိုယ်မှာ ချည်နှောင်လာသော သစ်ခက်တွေကို ခွာ၍ လည်းကောင်း၊ ပြေးကြသည်များ မြင်ကြရသည်၌ ရယ်မောစရာ ဖြစ်ကြကုန်လေ၏။

ထိုအချိန်၌ မြို့ထဲပြင်တွင် မဟာဥမင်ဇာတ်ကို နေရာအနှံ့ ခင်းကျင်းပြသနေ သည်များနှင့် ကြုံလေရာ များစွာအကွက်ဝင်တော့၏။ မဟော်သဓာ၏ စွမ်းပကားကြောင့် စူဠဏီ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏ စစ်သည်တော်များ ကိုယ်ဝတ်မှ မကပ်နိုင်ဘဲ ထွက်ပြေးကြရ သည်များနှင့် တိုက်ဆိုင်နေလေရာ သထုံသားတို့သည် သူတို့ ဘုရင်အား အလောင်းတော် မဟော်သဓာကဲ့သို့ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးပါပေသည်ဟု မှတ်ယူကြလေ၏။

ထိုအချိန်၌ မန္တဟာဘုရင်သည် သူ၏ နယ်မြေတွင် စစ်ရေးရာ စိတ်ဓာတ်ရေးပါ ဆင်ယင်လျက်ရှိလေသည်။ သထုံမြို့အရှေ့ဘက်မှာ ကာဆီးလျက်ရှိသော လဝတောင် တန်းကြီးသည် မြင့်မား၍ သစ်တောများ ထူထပ်သိပ်သည်းလှသဖြင့် ဖြတ်ကူးရန် အလွန်

ခဲယဉ်းလေသည်။ ယင်းသို့ရှိရာတွင် ထိုတောတောင်မှာ နေကြသော တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ်။ ဂုဏ္ဍာန် ယက္ခဂန္ထဗ္ဗနှင့် ဝိဇ္ဇာဇော်ဂျီတပသီတို့သည် မည်သည့် ရန်သူကိုမျှ ခြေမချအောင် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်လျက် ရှိကြသည်ဟုလည်း ပြဇာတ်များ သီချင်းများ ဖြင့် ဝါဒဖြန့်၏။

သထုံမြို့အနောက်ဘက်မှာရှိသော မြသပိတ်တောင်နှင့် အနောက်မြောက်ဘက်မှာ ရှိသော နိမိန္ဒရတောင်တို့ကလည်း ဤစစ်ပွဲမှာများစွာ အကျိုးပြုသည်။ ထိုတောင်များပေါ်မှ နေ၍ ကြည့်လျှင် မြို့ပြင်ဘက်၌ ရှိသော ရန်သူတပ်တို့၏ လှုပ်ရှားမှု အားလုံးကို အထက်စီး ဖြင့် ကောင်းစွာ မြင်နိုင်သည်။ မြသပိတ်တောင်ပေါ်မှ ကြည့်ပါက ပင်လယ်ထဲ၌ရှိသော ဆင်ဖြူကျွန်းမှာ စစ်တပ်များ လှုပ်ရှားမှုကို မမြင်နိုင်ရန် မီးခိုးများ အုံ့ဆိုင်းနေအောင် ပြုလုပ်ထားသည်ကို ထောက်ချင့်ခြင်းဖြင့် မနုဟာသည် ကုန်းရေနှစ်ဌာနကို ကိုင်သော အနော်ရထာ၏ စစ်ဌာနချုပ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိလေသည်။ ထိုရန်သူရေတပ်သည် သထုံမြို့ အနောက်ဘက်ကမ်းကို မချဉ်းကပ်နိုင်အောင် မိမိရေတပ်အင်အားကြီးမားကြောင်းကိုလည်း မနုဟာ ဘုရင်ယုံကြည်စိတ်ချထား၏။

ထိုစစ်တွင်းကာလမှာ စစ်ရေးစစ်ရာကို မနုဟာ သွားရောက်ကြည့်ရှုလေ့ရှိသော နေရာမှာ နိမိန္ဒရတောင်ပေါ်မှ ဖြစ်သည်။ ထိုမှ သားတော် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာတပ်စွဲရာ ယခုခေတ်ခေါ် သမီးတော်ကုန်းကို ကောင်းစွာ မြင်ရသည်။ ဤတပ်သည် တစ်မြို့လုံး၏ စစ်ဌာနချုပ်ဖြစ်သည်။ အကြီးမားဆုံးသော တပ်လည်း ဖြစ်သည်။ နန်းတော်နှင့် နိမိန္ဒရ တောင်ကို လျှို့ဝှက်သော လမ်းကြောင်း ပိတ်လျက် အစောင့်များချထားကာ မနုဟာသည် အချိန်မရွေး အခြေအနေလိုက်၍ ကူးချည်သန်းချည် နေသည်။ အနော်ရထာ၏ စစ်သားများ သစ်ကိုင်းသစ်ခက်တွေနှင့် သစ်ပင်အုပ်စုယောင်ဆောင်၍ ချီတက်လာကြစဉ် မြို့ရိုးပေါ်မှ လေးသည်တော်များက မြားမိုးရွာတော့ ရွှေဘူဇာရင်တွေ ကိုယ်လွတ်ပြေးကြရ သည်များကို မနုဟာသည် ဤတောင်ကုန်းပေါ်မှ နေ၍ မြင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ အနော်ရထာ၏ ဘက်တော်သားများ အလိမ်ပေါ်သွားသောအခါ၌ သထုံမြို့သူမြို့သား များ ပျော်ရွှင်စွာ ကြွေးကြော်ကခုန်ကြလျက် သည်လို နည်းပရိယာယ်မျိုးဖြင့်တော့ ငါတို့ မြို့ကို ရန်သူများ ဘယ်တော့မှ မအောင်နိုင်ဟု ပြောကြဆိုကြသည်များကို မနုဟာ ဝမ်းမြောက်စွာ ကြားရမြင်ရ၏။

သထုံ၏ အင်အားကြီးမားချက်တစ်ရပ်မှာ အစာရေစာ၊ စားနပ်ရိက္ခာ ထာဝစဉ် ပြည့်စုံနေခြင်း ဖြစ်သည်။ ရေသည် လဝတောင်မှ ရေတံခွန်နှင့် စမ်းချောင်းများမှ စီးဆင်း

လျက်ရှိသည်။ ကောက်ပဲသီးနှံစသော လယ်ထွက် ယာထွက် ပစ္စည်းများမှာ ရန်သူများ နှင့် ကင်းဝေးရာ သထုံမြို့တောင်ဘက်ဘေးမှ ဝန်တင်လှည်းများနှင့် မပြတ်သယ်ဆောင် လျက် ရှိသည်။

အနော်ရထာ၏ တပ်သည် သထုံမြို့ကို ဘယ်လိုမှ ဝိုင်းနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ် ကြောင်းလည်း မနုဟာသိသည်။ မြို့၏ အနောက်ဘက်ပင်လယ်ကမ်းမှာ အင်အားကြီးမား သော ရေတပ်ရှိသည်။ ၎င်းကို ကျော်လွန်၍ အနောက်တောင်ဘက်မှ ကမ်းကို တက်ပြီး မြို့ကို တောင်ဘက်မှ တိုက်ဖို့ကား အနော်ရထာ၏ စစ်တပ်များအဖို့ ဘယ်လိုနည်းနှင့်မှ ဖြစ်နိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

နိမိန္ဒရတောင်ပေါ်မှနေ၍ မနုဟာ မြင်ရသည်မှာ အနော်ရထာ၏ တပ်များသည် မြောက်ဘက် မြို့ရိုးပြင်ဘက်မှာ တစ်စု သုံးစုခွဲလျက် ရွပ်ရွပ်ချွံချွံ တိုက်ခိုက်နေကြသည်။ သထုံမြို့ပေါ်မှ လေးသည်တော်များက မြားမိုးရွာနေကြသော်လည်း ယင်းကိုမူ အနော် ရထာ၏ တပ်သားများသည် လှည်းဘီးများဖြင့် တွန်း၍ ရွှေ့၍ရသော ရဲတိုက် ပြအိုး သူရဲခိုများကို သစ်ဝါးများဖြင့် ဆောက်လုပ်ကာ မြို့ရိုးကို တက်ရန် ကြိုးစားကြသည်။

*

သားတော် အိမ်ရှေ့မင်းသား

တစ်ချို့ မနုဟာဘုရင်၏ သားတော် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာသည် မြို့ရိုးပြင်ဘက်ထွက် ကာ အနော်ရထာ၏ တပ်ကို ထိုးဖောက်တိုက်လေသည်။ မင်းသား၏ တပ်မှာ ဓားလှံ လက်နက်များသာမက လေးသည်တော်များက မြားမိုးလည်း ရွာလေသဖြင့် ရန်သူတပ်များ ရှိ၍ ဆုတ်၍ သွားလေသည်။ နိမိန္ဒရ တောင်ပေါ်မှ ကြည့်ရှုနေသော မနုဟာသည် ယင်း သို့ သားတော်၏ စွမ်းပကားကို မြင်ရသည်၌ လွန်စွာ အားရတော်မူသည်။

သို့သော် စင်စစ်ကား ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တတို့သည် အိမ်ရှေ့မင်းသားကိုယ်တိုင် ချီတက်လာမှန်းသိသည်နှင့် စစ်ဦးကြိုး၍ ဝင်လာလျှင် ဝိုင်း၍ ဖမ်းကြရန် တမင်ဆုတ်ခွာ ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို မင်းသားငယ် မသိရှာ။ လူငယ်ပီပီ စိတ်အားထက်သန်စွာ ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တတို့က သွေးဆောင်ခေါ်ငင်ခဲ့သည်။

အလှာလား လွန်ခဲ့ပြီ ...။ ဝိုင်းပိတ်ကြတော့မည်။ ယင်းကို နိမိန္ဒရ တောင်ကုန်း ပေါ်မှ စီး၍ ကြည့်နေသော ခမည်းတော်မင်းကြီး အချိန်မီမြင်လေသဖြင့် အနီး၌ အသင့် ထားရှိသော ခရုသင်းကြီး ကောက်ကိုင်ကာ အချက်ပေးသော အသံကို မှုတ်လိုက်လေ

သည်။ ဤအရေးပေါ်သတိပေးသံကို စစ်သည်တော်များသာမက စစ်မြင်းများကပါ နားလည်နေကြသည်။ အိမ်ရှေ့မင်းသား၏ မြင်းသည် ရှေ့သို့ ချီတက်နေရာမှ တန့်ကနဲ ရပ်ပြီး ပတတ်ရပ်လိုက်လေသည်။ စစ်သွေးစစ်မာန် ကြွနေသော မင်းသားသည် ရုတ်တရက် နားမလည်။ ခရသင်းသံကိုလည်း မကြားသေးဘဲ မြင်းသည် ဘာကြောင့် မိမိဆန္ဒကို မလိုက်နာပါသနည်း။ စိတ်ထဲ ထင်ကနဲ ဖြစ်သွားစဉ် သည်တော့မှ ခမည်းတော်၏ အချက် ပေးခရသင်းသံကို ကြားရသည်နှင့် ချက်ချင်းပင် တပ်ခေါက်၍ ရန်သူစက်ကွင်းမှ လွတ်ကင်း အောင် အမြန်ဆုတ်ခွာခဲ့ရသည်။ အောင်မယ်လေး ... ကံကြီးပေလို့ ...။

ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပျက်ပြီးနောက် မနုဟာသည် သားတော် အမျိုးပြု၍ စစ်ဘက်အရာ ရှိများနှင့် အစည်းအဝေး လုပ်သည်။ လက်ရှိအခြေအနေကို ဆွေးနွေးပြီးသကာလ မြို့ရိုး မှနေ၍ ခုခံကာကွယ်ခြင်းမှ တစ်ပါး ရန်သူတို့အား အပြင်ထွက်ပြီး လိုက်မတိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။ အနော်ရထာ၏ ဆင်ဖြူကျွန်းမှာ စွဲထားသော တပ်သည် သထုံမြို့ကို လာရောက်တိုက်ခိုက်နိုင်လောက်အောင် အင်အားမရှိကြောင်း သိသည်။ သို့သော် မိမိတပ် များကလည်း သွားရောက်တိုက်ရန် မလို၊ ရေတပ်ကသာ ဒင်းတို့ကို တတ်နိုင်သလောက် ဒုက္ခပေးရမည်။

မနုဟာ၏ အကြံမှာ စစ်ကို ရေရှည်ဆွဲထားရမည်။ သည်အတွင်းမှာ ရန်သူ၏ တပ်သားများ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းလာရမည်။ အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်းကွဲပြီး ပင်မကို ပုန်ကန်တော်လှန်မှုများ ဖြစ်လာရမည်။ ယင်းသို့ဖြင့် သူတို့ဟာ သူတို့ ပြန်လည်ဆုတ်ခွာ သွားကြမည်။ သို့မဟုတ် ရန်သူ၏ အင်အားက မိမိတို့နှင့် မယှဉ်ပြိုင်နိုင်လောက်အောင် နည်းပါးသွားသောအခါ၌ လိုက်လံတိုက်ခိုက် အပြီးသတ်ပစ်လိုက်မည်။ သည်အတွင်းမှာ မိမိ၏ မြို့တော်အတွက် ဘာမျှ ပူစရာမလို၊ စားနပ်ရိက္ခာနှင့်တကွ အားလုံးလိုသမျှ ပစ္စည်း ပြည့်စုံပြီးသား။

ယင်းသို့ဖြင့် နေ့တွေ ရက်တွေများစွာ ကုန်ဆုံးခဲ့ပြီ။ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် မည်သို့မျှ ထူးခြားသော အောင်မြင်မှုမရှိကြ။ သည်အတိုင်းဆိုလျှင်ဖြင့် မနုဟာဘုရင် တွက်ဆသည့် အတိုင်းပင် ဖြစ်ရတော့မလို ရှိနေလေရာ သထုံမြို့သူမြို့သားတို့သည် ဥမင်ဇာတ်တော်ထဲက အတိုင်း အနော်ရထာ၏ တပ်သားများသည် စူဠဏီမင်းကြီး၏ တပ်သားများကဲ့သို့ ခါးဝတ် ပုဆိုးမျှ မကပ်နိုင်ဘဲ ဘယ်နေ့ သုတ်ခြေတင် ပြေးကြမည်နည်းဟု မျှော်လင့်စောင့်စားနေကြ ကုန်လေ၏။ သို့သော် သူတို့သည် လူသားတို့၏ ထုံးစံသဘာဝအတိုင်း ခံစားမှုအပြည့် ရှိနေသော မိန်းမတစ်ယောက်အကြောင်းကို ပြန်ပြီး မစဉ်းစားမိတော့ချေ။ ထိုအမျိုးသမီးကား

ဗျတ္တ၏ အစ်ကို ဗျတ်ဝိ၏ ချစ်သူ မအိုဇာဖြစ်ပါ၏။

*

မယ်အိုဇာ

မအိုဇာသည် မယ်အိုဇာ ဖြစ်ခဲ့ပါပြီ ...။ ထို မယ်အိုဇာအကြောင်းကို အမျိုးမျိုး ပြောခဲ့ကြသည်။ အချို့က မအိုဇာသည် ဗျတ်ဝိကို ဖမ်း၍သတ်ခဲ့သော မြို့တော်ဝန်၏ သမီးဖြစ်သည်။ အချို့ကမူ သမီးမဟုတ်၊ အိမ်စေကျေးကျွန်မျှသာ ဖြစ်၍ ဗျတ်ဝိအား ဖမ်းမိရန် တည်ကြက်အဖြစ်သာ အသုံးချခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စင်စစ် မအိုဇာသည် ဗျတ်ဝိအသတ်ခံရပြီး နောက်ပိုင်း၌ သူ၏ အစ်ကိုတော်သူ ဘိုကြီးဆိုသူနှင့် မြို့စွန့်တစ်နေရာမှာ နေကြသည်။ ဘိုကြီးသည် သထုံမြို့မှ တောင်ဘက် ကျေးရွာများသို့သွား၍ ကောက်ပဲသီးနှံများကို တင်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အသက်မွေးမြူသော အခစား လှည်းသမား ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ မအိုဇာမှာ တိုင်းတစ်ပါးသား လူမျိုးခြား လူဆိုးလူမိုက်၊ ဘုရင့် သစ္စာဖောက်နှင့် ရည်ခံခဲ့သော မိန်းမယုတ်ဟူ၍ အားလုံးက ပိုင်းကြည့် ထားကြသည်။ မေးထူးခေါ်ကြားမျှ မလုပ်ကြ။ စက်ဆုပ်စွာ ပစ်ပယ်ထားကြသည်။

မအိုဇာသည် ဤသို့ တစ်ဖက်သတ်နှိမ်ချခြင်း ခံနေရသည်နှင့် သူ့ချစ်သူကို သူနှင့် မျှား၍ ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ပစ်သော မြို့ဝန်အား တစ်သက်မကျေနိုင်ပေ။ သို့ရှိစဉ် ၎င်းမြို့ဝန် အား ဗျတ္တက လာရောက် သတ်ဖြတ်ပစ်လိုက်သည်ဟု ကြားရသည်၌ အလွန် ဝမ်းသာလှ သည်။ ထိုပြင် ဗျတ္တကိုလည်း တွေ့လိုလှသည်။ အကြောင်းမှာ ဗျတ်ဝိကို ဖမ်းဆီး သတ်ဖြတ် ရာ၌ မိမိအလိုတူ အလိုပါ မဟုတ်ကြောင်းကို မိမိချစ်သူ၏ ညီ ဗျတ္တအား ရှင်းပြလိုလှ ပါသည်။ ဗျတ္တကိုယ်တိုင်ပင် နောင်တော်အား ဖမ်းတော့ ထွက်ပြေးရစဉ်၌ မိမိအား မကောင်း ထင်သွားပေသည်။ ဤဇမ္ဗူတွင် မိမိချစ်သူနှင့် ပတ်သက်သော ဆွေမျိုးသားချင်းဆို၍ သည်ပြည်မှာ သည်တစ်ယောက်ပဲရှိရာ မိမိအပြစ်မဲ့ကြောင်း သည်လူကိုမျှ ရှင်းမပြလိုက်ရပါ က မိမိအသေမဖြောင့်နိုင်ဟူ၍ မအိုဇာမှာ အစွဲကြီး ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် အနော်ရထာ၏ တပ်များ ရောက်လာသည်ဟု ကြားကတည်းက ဗျတ္တနှင့် ဆက်သွယ်မိရန် ကြိုးစားရှာ သည်။

သူ့အစ်ကို ဘိုကြီးအား နေ့တိုင်းပူစာသည်။ ဘိုကြီးက ရန်သူနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း သည် တိုင်းပြည်သစ္စာဖောက်မှုကြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြောသည်။ သို့သော် မယ်အိုဇာက ဗျတ္တကိုသာ ရှင်းလင်းခွင့်ရပါက မိမိသေပျော်ပါပြီ။ ဘယ်အဖြစ်မျိုးကိုမဆို မကြောက်

တော့ပါပြီ။

ဘိုကြီးသည် ရိက္ခာများ တင်ရန်သွားသော တောင်ဘက်ကျေးရွာများမှ ပြန်လာ တိုင်း ဗျတ္တသတင်းကို ရခဲရဲ့လားဟု မေးသည်။ ဘိုကြီးက အနော်ရထာ၏ စစ်တပ် အနီးကို မိမိဘယ်ချဉ်းကပ်ဝံ့မည်နည်း၊ ရန်သူဘက်က သူလျှို့ဟူ၍ မိမိအား သတ်ပစ်မည် မဟုတ်ပါလား။ “ဒီမှာ ညီမရယ်၊ သူတို့ စစ်တပ်တွေက သိပ်ပြီး ကျပ်တည်းတာ၊ သူတို့ စစ်တပ်ကို ရိက္ခာသွင်းတဲ့ လဝက လှည်းတွေတောင် သေသေချာချာ စစ်ဆေးပြီးမှ အထဲ ဝင်ရတာ”

“ဟင် ... အနော်ရထာ စစ်တပ်တွေကလည်း လဝက ရိက္ခာကို ယူရသလား” မယ်အိုစာ စဉ်းစားသည်။ “ဒီလိုဆိုရင် လဝက ရိက္ခာသွင်းတဲ့ လှည်းတွေနဲ့ ငါ ပါသွား အောင် လုပ်ရမှာပဲ”

သို့ဖြင့် မယ်အိုစာက ဘိုကြီးအား နောက်တစ်ခါသွားလျှင် သူ့ကို အနော်ရထာ စစ်တပ်များသို့ ရိက္ခာသွင်းသော လဝကျေးရွာများသို့ ခေါ်သွားရန်ပြောသည်။ ဘိုကြီးက သည်အကြံမှာ အန္တရာယ်အလွန်ကြီးကြောင်း အမျိုးမျိုးပြော၍ တားမြစ်သည်။ သို့သော် မရ၊ မယ်အိုစာက ...

“ဒီမှာ အစ်ကိုရယ်၊ ညီမအတွက် သည်ထက်ဆိုးတဲ့ အန္တရာယ်များ ရှိဦးမလား၊ စဉ်းစားကြည့်စမ်းပါ၊ ညီမမှာ အသည်းလည်းကွဲခဲ့ပြီ၊ အရက်လည်း ကွဲခဲ့ပြီ၊ အားလုံးရဲ့ ပိုင်းကြဉ်တာလည်း ခံနေရပြီ၊ အခု ညီမအသက်ရှင်နေတာဟာ သွားလေသူရဲ့ ညီကို တစ်နေ့ တွေ့ဆုံရင်းလင်းပြီးတော့ သူ့ရဲ့ အပြစ်လွှတ်ဖို့ မျှော်လင့်ချက်ပဲ ရှိပါတော့တယ်။ အဲသည်ဆန္ဒပြည့်ဝရင်ဖြင့် ညီမဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ပစေတော့ ညီမ ဂရုမစိုက်တော့ပါဘူး။ ညီမ သေမယ်ဆိုလည်း သေပျော်ပါပြီ အစ်ကိုရယ်၊ ညီမကို သနားသဖြင့် အဲဒါလေး တစ်ခုတော့ ကူညီပေးပါတော့”

ဘိုကြီးလည်း သူ့ညီမအတွက် စဉ်းစားလိုက်တော့ မယ်အိုစာ ပြောတာတွေ ဟုတ် မှန်နေပေသည်။ သို့ဖြင့် တစ်နေ့တွင် ညီမအား လှည်းပေါ်တင်ကာ လဝကျေးရွာ ဒေသများ သို့ မောင်းနှင်ခဲ့လေ၏။

*

ကြက်မတစ်ဝပ်စာဆိုသည့် ထိုနေရာ

အမျိုးမျိုး ကြီးစားတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော်လည်း အောင်မြင်မှုက နည်းနည်းကလေးမျှ

မရသဖြင့် ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တသည် သူတို့တပ်သားများအား အကျိုးမဲ့ တိုက်ခိုက် ခြင်းတို့ကို ရပ်ဆိုင်းစေပြီး အားလပ်ခွင့် ပေးလျက် တောထဲ အမဲလိုက်ထွက်ခြင်း၊ လဝနယ ထဲသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ခြင်းများကို ပြုစေလေသည်။

ယခုအခြေအနေအရ သထုံ မြောက်ဘက် မြို့ရိုးကိုဖြင့် ဘယ်လိုမှ မထိုးဖောက်နိုင် တော့ကြောင်း သိသာပါပြီ။ သို့သော် ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ခြေလျင်တပ်များ အချိုးကျ ပါဝင်သော တပ်ခွဲတပ်စုကြီး သုံးခုကိုကား အခြေမပျက် ခံခံထည်ထည်ကြီး တပ်ခွဲလျက်ပင် ထားသည်။ ယင်းသို့ စစ်နားရင်း ဒဏ်ရာရသူ ဖျားနာသူများအား ဆေးဝါးကုသနေသည်။

ကျန်စစ်သားသည် အဖွဲ့ငယ်များဖွဲ့ကာ လဝနယမြောက်ပိုင်းကို လွှတ်၍ ထိုဒေသမှ လဝတောင်ရိုးကို မည်သို့ ဖြတ်ကျော်ရမည်နည်း၊ ကြည့်ရှုစေသည်။ သထုံမြို့အကြောင်းကို လဝလူမျိုးတွေထံ၌ စုံစမ်းစေသည်။ ယင်းသို့မို့ကြောင့် သထုံ မြို့ရိုး တစ်နေရာမှာ လစ်လပ် နေသော 'ကြက်မတစ်ဝပ်စာ' ဆိုသော စကားကို စတင်ရရှိလေသည်။

သူတို့သည် လူစွမ်းကောင်း ဗျတ်ဝိအကြောင်းကို ထပ်မံကြားသိရပြန်သည်။ ယခင် ကြားသိထားသည်များထက် ထူးခြားလာချက်တစ်ရပ်မှာ ဗျတ်ဝိကိုသတ်၍ သွေးစက်တို့ကို မြို့ရိုးပတ်လည် လျှောက်ချရာဝယ် မြို့ရိုးကို မပတ်မိ၊ မြို့ရိုးတစ်နေရာမှာ 'ကြက်မတစ်ဝပ်စာ' ဟာနေသည်။ ဤသို့ စိမ့်သည်မှာ သထုံမြို့ကို ရန်သူများ လာရောက်တိုက်ပါက ဗျတ်ဝိ၏ သွေးတစ်စက်သည် ဂုဗ္ဘန်တစ်ထောင်ဖြစ်ကာ မြို့ကို ကာကွယ်မည်။ ယင်းဟာနေသော ကြက်မတစ်ဝပ်စာ နေရာတွင်ကား အစောင့်အရှောက်မရှိ၊ ထိုနေရာကို သိရှိမှု သထုံမြို့တွင်း သို့ ဝင်ရန် အပေါက်ကောင်းပေတည်း။

ကျန်စစ်သားသည် ဤအချက်ကို အခွင့်အရေးယူကာ သူတို့၏ တပ်သားများကို စိတ်အားတက်အောင် ကြံဆောင်သည်။ တပ်ထဲတွင် နတ်ပွဲများ ကျင်းပကာ ပျော်ရွှင်စရာ လည်း ဖြစ်စေသည်။ စီစဉ်သင်ကြားထားသူအား ဗျတ်ဝိ၏ ဝိညာဉ် ဝင်ပူးဟန်ဖြင့် သထုံ မြို့ရိုးတောင်ဘက်တစ်နေရာ၌ သူ၏ သွေးစက် ကြက်မတစ်ဝပ်စာ လစ်ဟင်းနေသည်မှာ မှန်သည်။ ထိုနေရာကို ရှာဖွေတွေ့ရှိပါက သထုံမြို့ကို အောင်နိုင်မည် မုချတည်းဟု ပြောကြားစေ၏။

စစ်ရေး စစ်ရာအတွက် အကြိမ်ကြိမ် ကျင်းပခဲ့သော အစည်းအဝေးများအနက် အထူးယုံကြည်ရသော တပ်မှူးများ အနည်းငယ်သာ ပါဝင်သော ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုတွင် အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် ကြားသိရသော ပုံပြင်များနှင့် ကောလာဟလ သတင်း များအကြောင်း ပြောဆိုကြသည်။ မည်မျှပင် စိတ်ကူးယဉ်ဆန်သော၊ ယုံကြည်ရန် မရှိသော

ပုံပြင်နှင့် စကားဆန်းများပင် ဖြစ်နေပါစေ၊ သူတို့မှာ အခြေခံ အမှန်အကြောင်း တစ်ခုတော့ ရှိတတ်သည်။ ၎င်းကို တွေ့အောင်ရှာဖို့ လိုသည်။

သထုံမြို့တောင်ဘက်မြို့ရိုးတစ်နေရာမှာ “ကြက်မတစ်ဝပ်စာ” ဆိုသော စကားကို စဉ်းစားစရာရှိသည်။ သထုံမြို့တောင်ပိုင်းဒေသမှာ ရန်သူများ တိုက်ခိုက်ရန် မရှိသဖြင့် မိမိတို့ အဖို့လည်း ကုန်းလမ်းမှ လည်းကောင်း၊ ရေကြောင်းမှ လည်းကောင်း သွားရောက်ရန် အလွန်ခဲယဉ်းလှသဖြင့် တောင်ဘက် မြို့ရိုးမှာ မြောက်ဘက်မြို့ရိုးလောက်ခိုင်ခံ့မည် မဟုတ်၊ စစ်တပ်အားလည်း များများထားလိမ့်မည် မဟုတ်၊ ဤမှာဘက်မှ သွားရောက်တိုက်လိုက်ရ လျှင်ဖြင့် သထုံမြို့ကို အလွယ်လေးနှင့် ဝင်ရောက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု တွက်ဆကြ၏။

တပ်သားများ အပိုင်းကလည်း သထုံမြို့တောင်ဘက်မြို့ရိုးတစ်နေရာ ကြက်မ တစ်ဝပ်စာဆိုသော စကားကြားပြီးကတည်းက သထုံမြို့အရှေ့ဘက်က ကာဆီးနေသော လဝတောင်ကြီး သစ်တောတွေ သိပ်သည်း၍ မည်မျှပင် မြင့်မားပါစေ၊ ဒင်း မေယုမြင်းမိုရ် မဟုတ်ပါဘူး။ လှိုင်းကြီးလှေအောက်၊ တောင်ကြီး ဖဝါးအောက်၊ ကိုယ်လိုရာ ရောက်နိုင် ရမပေ့ဟု စိတ်အားတက်ကြွနေကြ၏။

သထုံမြို့တိုက်လိုက်ချင်ပါတဲ့ အာရုံ၊
လဝတောင် တစ်ခုလုံး၊
တုံးမှတ်လို့ခုန်။
တောတောင်စောင့် အမျိုးစုံ၊
မဖြုန်ဘူး တို့ လူသား။
မနုဟာ မာန်စွယ်ချရအောင်
သွားကြစို့လား။
စသည်များ သီဆိုကြကုန်သည်။
သို့ရှိနေကြစဉ် ...

တစ်နေ့သ၌ ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တသည် သူတို့၏ တပ်များ၏ မြောက်ဘက်စွန်း တစ်နေရာမှာ စားနပ်ရိက္ခာများ ရောင်းချရန် လာကြသော လဝနယ်က လှည်းပိုင်းများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုနေစဉ် လက်ဝါးတစ်ခုသည် ဗျတ္တလက်မောင်းပေါ်လာတင်သဖြင့် ဗျတ္တ သည် လက်တစ်ဖက်က ဓားရိုးကိုင့်၍ အခြားတစ်ဖက်က ထိုသူလက် ဖမ်းဆွဲလိုက်တော့ စောင်ထူထူကြီးကို ခေါင်းမြီးခြုံထားသော အမျိုးသမီးတစ်ယောက် တုန်တုန်ယင်ယင် အသံဖြင့် ...

“မောင်ကြီး ဗျတ္တ ကျုပ်ပါ”

ဗျတ္တသည် သူ့အစ်ကို၏ ချစ်သူ မအိုဇာ ဖြစ်နေကြောင်း မမျှော်လင့် မတွေးထင်ဘဲ နှင့် တွေ့ရလေသည်။ မယ်အိုဇာသည် ဗျတ္တရှေ့မှောက် ဒူးထောက်ကာ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ဗျတ္တ လက်ကိုင်၍ ...

“မောင်ကြီး ဗျတ္တ၊ ကျုပ်ကို သတ်မယ်ဆိုလည်း သတ်လိုက်ပါ။ ဒါပေမဲ့လို့ မောင်ကြီးရဲ့ အစ်ကို ကျုပ်ချစ်သူကို ဖမ်းကြရာမှာ ကျုပ်ပယောဂမပါဘူးဆိုတာတော့ ရှင်းခဲ့ပါရစေ၊ သည်ကိစ္စကို ကျုပ်လုံးဝမသိခဲ့ရပါဘူး။ ကျုပ်သစ္စာဖောက်မဟုတ်ခဲ့ရိုး အမှန်ပါ မောင်ကြီးရယ်၊ ကျုပ်ဒါကို ပြောချင်လွန်းလို့ သက်စွန့်ဆံဖျား လာခဲ့ရပါတယ်”

ကျန်စစ်သားလည်း ဗျတ္တနည်းတူ ရုတ်တရက်ဖြင့် အံ့အားသင့်နေပြီးမှ စိတ်ကူး တစ်ခုရ၍ ဗျတ္တကို အသာလက်တို့လိုက်ပြီး မယ်အိုဇာအား ...

“ဒီမယ် ... မယ်မင်း၊ သည်နေရာမှာ သည်စကားမျိုး ပြောလို့ ဘယ်သင့်လျော်မလဲ၊ ရှင်းလင်းစရာရှိရင် ကျုပ်တို့တပ်ထဲ လိုက်ခဲ့ပါ။ ကဲ ညည်းရှေ့ကသွား ကျုပ်တို့ နောက်က လိုက်ခဲ့မယ်”

သို့ဖြင့် မယ်အိုဇာက ရှေ့၊ သူတို့နှစ်ယောက်က နောက်မှ လိုက်သွားကြသည်။

မယ်အိုဇာသည် မနီးမဝေးမှာ ရှိနေသော အစ်ကို ဘိုကြီးအား လှည့်၍မျှမကြည့်ခဲ့ ဘိုကြီးကလည်း မမြင်ချင်ယောင်ဆောင်ကာ ဆန်အိတ်များကို လှည်းပေါ်မှ ထမ်းချနေ သည်။ သူ့စိတ်ထဲဝယ် မယ်အိုဇာအား သတ်ရန် ဖမ်းသွားပြီထင်၍ ‘ဟင် ... သူ့ဘဝဟာ သေတာက ကောင်းပါသေး’ ဟု ညီမအတွက် မသက်သာစွာနှင့် စိတ်ထဲမှ ညည်းညူလိုက် ၏။

လုံခြုံ၍ လွတ်လပ်သော ဗျတ္တ၏ တဲထဲရောက်သည်၌ မယ်အိုဇာသည် ဗျတ်ဝိ ဘယ်လို အဖမ်းခံရပုံနှင့် မည်သို့ အသတ်ခံရပုံတို့ကို အသေးစိတ်ပြောပြသည်။ ယင်းသည် တို့ကို ကြားရသည်၌ ဗျတ္တမှာ အဟောင်းတွေ အသစ်ဖြစ်၍ ထပ်မံနာကြည်းမိလျက် ကလဲ့စား ချေလိုစိတ်များ တစ်ဖွားဖွား ပေါ်လာပြန်သည်။ သူ့အစ်ကို အသတ်ခံရသည့် ကိစ္စမှာ မယ်အိုဇာ အပြစ်မဲ့ကြောင်းတော့ သိရပါပြီ။ သို့သော် သူ့အား သနားသည်မှ တစ်ပါး ဘာမျှ မတတ်နိုင်ပါပြီ။ မယ်အိုဇာသည် မိမိပြောချင်တာများ ပြောပြပြီး၍ ပြန်ပါရ စေတော့ဟု ဆိုသောအခါ ဗျတ္တက ‘တစ်စုံတစ်ဦးဟာ တပ်ထဲ ရောက်ပြီးမှ ပြန်ထွက်ဖို့တော့ ကျုပ်တစ်သဘောတည်းနဲ့ မြီးနိုင်ဘူး။ ကျုပ်အထက်အရာရှိ အမိန့်ပေးမှ ဖြစ်နိုင်မယ်၊ ကဲ ... သွားမေးကြည့်လိုက်ဦးမယ်’ ဟု ဆိုပြီး သူတို့နှစ်ယောက်အား လွတ်လပ်စွာ

ထားပစ်ခဲ့သော ကျန်စစ်သားထံ သွား၍ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသည်။ ကျန်စစ်သား သည် အနည်းငယ်စဉ်းစားပြီးနောက် သူ့အား မည်သို့ပြုရမည်ဟု အသေးစိတ် ပြောလိုက် ၏။ ဗျတ္တပြန်ရောက်လာသောအခါ၌ မယ်အိုဇာသည်သူ၏ ကြမ္မာဆိုးကို သူစောင့်လျက်ရှိ သည်။

ဗျတ္တသည် မျက်နှာတစ်မျိုးဖြစ်လာလျက် မယ်အိုဇာအား မယုံသင်္ကာသော မျက်လုံးမျိုးနှင့် စူးစိုက်ကြည့်ကာ ...

“ဒီမှာ မအိုဇာ၊ ကျုပ်အစ်ကို သတ်တာမှာ ခင်ဗျားအပြစ်မပါဘူးလို့ဆိုတာ ခင်ဗျား အပြောပဲ ရှိတာ၊ ကျုပ် ဘယ့်နှယ်လုပ်ယုံရမှာလဲ၊ အဲသည်လို လှည့်စားပြောဖို့ ရမယ်ရှာပြီး ခင်ဗျား အခု ဒီကိုလာတာကော ကျုပ်တို့တပ်ထဲ အခြေအနေ ထောက်လှမ်းဖို့ လွှတ်လိုက် တဲ့ သူလျှိုကော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား”

ယင်း၌ မယ်အိုဇာသည် ဦးခေါင်းကို သွက်သွက်ခါ၍ ...

“အောင်မယ်လေး မောင်ဗျတ္တရယ်၊ ဒါတော့ ဘယ်ဘုရားပေးပေး ဘယ်ကျမ်း ပေးပေး”

“ခင်ဗျားကို ဘာဘုရား၊ ဘာကျမ်းမှ ပေးမနေဘူး၊ ခင်ဗျား ဟိုဘက်က လွှတ်လိုက် တဲ့ သူလျှိုမဟုတ်ရိုးမှန်ရင် ခင်ဗျားအခုနပြောတဲ့အတိုင်း ကျုပ်အစ်ကို သတ်တာမှာ ခင်ဗျား ပယောဂမပါရိုးမှန်ရင် ကျုပ်တို့ကို တစ်ခု ကူညီပါ”

“ဘာများ ကူညီရမှာလဲ မောင်ရယ်”

“သထုံ မြို့တောင်ဘက် မြို့ရိုးတစ်နေရာမှာ ‘ကြက်မတစ်ဝပ်စာ’ ဆိုတဲ့ နေရာကို ကျုပ်တို့ပြပါ”

ယင်း၌ကား မယ်အိုဇာသည် မျက်နှာကို လက်ဝါးနှစ်ဖက်နှင့် ပိတ်၍ ဦးခေါင်းကို တဆတ်ဆတ်ခါလျက် ...

“ဟင့်အင်း ... ဟင့်အင်း ... ဟင့်အင်း ... ဒါတော့ ကျုပ်ဘယ်နည်းနဲ့မှ မပြနိုင် ဘူး၊ ကျုပ်ကို သတ်ချင်ရင်သာ သတ်ပစ်လိုက်ပါ။ ကိုယ့်မြို့နဲ့ ကိုယ့်ဘုရင်ကို သစ္စာဖောက်ဖို့ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်တာကြီးဘဲ”

ဗျတ္တသည် ဓားရိုးကို တင်းတင်းဆုပ်ကိုင်ကာ ...

“ဟင် ... ခင်ဗျားက ခင်ဗျားချစ်သူကို ရက်ရက်စက်စက် သတ်ပစ်တဲ့ သည်ဘုရင်နဲ့ သည်မြို့ကို ခင်တွယ်ထောက်ထားနေတုန်းပဲလား၊ သည်အတိုင်းဆိုရင်ဖြင့် ကျုပ်အစ်ကို သတ်တာမှာ ခင်ဗျားပယောဂ မပါဘူးဆိုတာ ကျုပ် ဘယ့်နှယ်လုပ်ယုံရမှာလဲ၊ ဧကန္တ

ခင်ဗျား ကြံရာပါဖြစ်ရမှာပဲ။ သည်တော့ရင် ခင်ဗျားကို ကျုပ်ခွင့်မလွှတ်နိုင်ဘူး။ ကျုပ်အစ်ကို အတွက် ကလဲ့စားချေရမယ်။ ရုတ်တရက် ချက်ချင်း သတ်ပစ်လိုက်မယ်လည်း မထင်လေနဲ့။ မသေခင် တစ်ကိုယ်လုံးကို စိတ်စိတ်ခင်းနဲ့ မွန်းရမယ်။ နောက် ဆားနယ်နေလှန်းမယ်။ ပြီးမှ ရင်ခွဲ အူအသည်းဆွဲထုတ်။ တစ်ကိုယ်လုံးကို နပ်နပ်စဉ်းမယ်” ဟု ပြောရင်း ဗျတ္တသည် အရောင်တစ်လက်လက်နေသော ဓားကို ဓားအိမ်မှ ဆွဲချွတ်လိုက်၏။

သို့သော် မအိုဇာက ကိုယ်ကို မတ်မတ်ရပ်လိုက်ပြီး၊ ဗျတ္တမျက်နှာ စေ့စေ့ ကြည့်ကာ...

“ဒီမှာ ဗျတ္တ ... ကျုပ်ချစ်သူရဲ့ ညီရင်းဖြစ်တဲ့ မောင်ကြီး ဗျတ္တ သဘောရှိ စီရင်ပါကွယ်။ မောင်ရင် ဆန္ဒကိုတော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မလိုက်လျောဘူး မှတ်ပါ”

ဗျတ္တသည် လက်ကိုပိုက်လိုက်ပြီး မထီမဲ့မြင် အကြည့်နှင့် ပြုံးလျက် ...

“ဟင်း ... ဟင်း ... တယ်ရဲတဲ့ မိန်းမစွမ်းကောင်းပဲ။ သူလျှိုမ ပီသပါပေတယ်။ ဒီသတ္တိမျိုးရှိလို့လည်း ကိုယ့်ချစ်သူ^၁ သွေးဆောင်ဖြားယောင်းပြီး သတ်နိုင်တာပေါ့လေ။ ကိုယ့်အမျိုးနဲ့ ကိုယ့်ပြည် ချစ်ရာရောက်ပါပေတယ်ဗျာ ...။ သို့သော် အပြစ်မဲ့ပြီး ရိုးသားစွာ ချစ်တဲ့သူကို ယုတ်မာစွာ သစ္စာဖောက်တဲ့အတွက်တော့ ကျုပ် ခွင့်မလွှတ်ဘူး။ ကျုပ်အစ်ကို ကိုယ်စား ကျုပ်က ခင်ဗျားကို ကျိန်စာတိုက်ရပါလိမ့်မယ်။ ကဲ ... ဘယ့်နှယ်လဲ”

မအိုဇာသည် မထုံတက်သေးပင် ဗျတ္တက ကျိန်ဆိုလေတော့၏။

*

ကျိန်စာများ

“သင်သည် ငရဲကြီး ရှစ်ထပ်တွင် တစ်ခုမလပ်မပြတ် ခံရစေသတည်း။ ငရဲသက်စေ့၍ မတော်တဆ လူ့ဘဝရသော် သင့်တစ်ကိုယ်လုံးတွင် နေရာမလပ် အနာကြီး အထပ်ထပ် ပေါက်လျက် သားငန်ပြည်တရွံ့ရွံ့နှင့် ညှိဟောင်ပုပ်နံ့နေသဖြင့် သင့်အနားသူများကပ်ဖို့ မဆိုထားဘိ သင့်ကို မမြင်ရမီ လေတင်နှင့်လေအောက် တစ်တိုင်ခရီးလောက်ကပင် သင့်ကို ရှောင်ကြဉ်ကြစေသတည်း။ ထိုသည့်အပြင် သင်သည် အိပ်၍မပျော်ဘဲ ရှိပါစေသတည်း။ မျက်စိမှိတ်မရဘဲ ရှိပါစေသတည်း။ ကြာညောင်း၍ မျက်စိကြောင်တောင် အိပ်ပျော်သည့် တိုင်အောင် ကြောက်မက်ဖွယ် အိပ်မက်ဆိုးတွေ မြင်မက်၍ တဖျပ်ဖျပ် နိုးပါစေသတည်း။ ရင်တလှုပ်လှုပ်နှင့် အထိတ်ထိတ် အလန့်လန့် ရှိပါစေသတည်း။”

မအိုဇာသည် မကြောက်သည့်ပြင် ပမာမခန့် အပြုံးနှင့် ...

“မောင်ဗျတ္တရယ်၊ မောင်ရင့် ကျိန်စာတွေက ကျုပ်အဖို့ ခုဘဝတောင် ရိုးနေပါပြီ။ မောင်ရင့် အစ်ကို တိုင်းတစ်ပါးလူမျိုးခြား လူဆိုးလူမိုက်နဲ့ ချစ်ကြိုက်ရပါမို့လားဆိုပြီး ဝိုင်းကြည့်ကြတယ်။ ဆေးဖော်ကြောဘက် မလုပ်ကြဘူး။ မင်းကျိန်သလိုကိုယ်မှာ ညှိဟောက် ပုပ်နံ့မနေဘဲနဲ့ အနူးလှပဲ အနားကပ်မခံကြဘူး။ လူတိုင်းက ရှောင်ရှားကြတယ်။ ဒီလို အဖြစ်ဆိုးရောက်နေတော့ ကျုပ်မှာ အိပ်မပျော်တဲ့ညတွေနဲ့ အထိတ်ထိတ်အလန့်လန့် အိပ်မက်ဆိုးတွေနဲ့ ပြည့်စုံနေပါပြီကွယ်။ မောင်ရင့် ကျိန်စာတိုက်မှ မဟုတ်တော့ပါဘူး။”

ဗျတ္တ လွန်စွာ ခံပြင်းလျက် ...

“ဟ ... ဟ ... မယ်မင်းကြီးမ၊ ဒါလောက်တွင် ဘယ်ကဦးမလဲ၊ ဆက်လက်ပြီး နားသောတဆင်ပါဦး” ဆိုပြီး ခက်တရော်သော မျက်နှာထားနှင့် ...

“သင်သည် ဘုရားအဆူဆူ ပွင့်သမျှ ကာလပတ်လုံး မဟာအဝိစိ ငရဲ၌ ဂျိုးကပ်နေ သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ကမ္ဘာမီးလောင်၍ ပျက်သောသတ္တဝါအားလုံးသည် မီးလွတ်ရာ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံသို့ ခေတ္တပြောင်းရွှေ့နေရရိုးရှိသည်။ သင်မူကား ဝေဟပ္ဖိုလ်သို့ မရောက်မူဘဲ အခြားမီးမလောင်သော ကမ္ဘာ၏ ငရဲတွင် သွားရောက် ခံရစေသတည်း။ သင်သည် မည်သည့်အခါမျှ အပ္ပါယ်လေးဘုံမှ မလွတ်ရစေသတည်း။ အလျား ခရီးရက် ၆၀၊ အနံခရီး ရက် ၆၀၊ အထူ ခရီးရက် ၆၀၊ ထုထည်ရှိသော ကျောက်ဖျာကြီးတွင် ခါးဆစ်ထိ နစ်နေသော ပြိတ္တာကြီးသည် ဘုရားသုံးဆူလွန်ပြီး ငါတို့ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်ပြီးသော်မှ မကျွတ် သကဲ့သို့ အသင်ဤသို့ဖြစ်စေသတည်း။ ထိုမျှမက ငါတို့ တမ္ပဒီပမုသည် သင်တို့ သုဝဏ္ဏ ဘုံမိထိ ရှိသမျှ သဲလုံးနှင့်အမျှ ဘုရားတွေ အဆူဆူပွင့်သော်လည်း အသင်နှင့် မကြုံ၊ အသင်သည် မည်သည့်အခါမျှ ဗုဒ္ဓတရားကို မနာကြားရသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်စေ သတည်း။”

ယင်းသည်အထိကား မယ်အိုစာ မခံရပ်နိုင်တော့ပြီ။ ဗျတ္တရှေ့မှောက် ဒူးထောက်ချ လျက် ငိုကြွေးကာ ...

“ဟင့်အင်း ... ဟင့်အင်း ... ဟင့်အင်း၊ ဒီအထိတော့ ငါ့ကို ကျိန်စာမတိုက်ပါနဲ့ မောင်ကြီးရယ်၊ ငရဲပြည်မှာ နှစ်တွေ အသင်ချီ ခံပါရစေ၊ ဘုရားအဆူဆူပွင့်ခိုက်မှာ လူ့ပြည် ကြုံကြိုက်ပြီး တရားဓမ္မတော့ နာကြားပါရစေ။”

ဗျတ္တ တင်းမာစွာနှင့်

“မရဘူး၊ ကျုပ်တောင်းဆိုတာ လိုက်လျောမှ ကျုပ်ကျိန်စာ ပြန်ရပ်နိုင်မယ်”
ယင်း၌ မအိုစာ စဉ်းစားသည်။ အမျိုးနှင့် တိုင်းပြည်ချစ်သည်။ သစ္စာစောင့်သည်ဆို

သည်ကား တရားဓမ္မနှင့် ယှဉ်သော် အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသေးသိမ်သည် တကား။ ငါ့ပြည်၊ ငါ့မင်း၊ ငါ့လူမျိုးဟု အတ္တစွဲမျှတကား။ သံသရာ လွတ်မြောက်ဖို့သည်သာ ဗုဒ္ဓတရားတော် ကို နာကြားရဖို့သည်သာ သတ္တဝါတို့၏ အဓိက အကြောင်းအချက်ကြီးပေတကားဟု အောက်မေ့ဆင်ခြင်ပြီးသော် ...

“ကောင်းပါပြီ မောင်ကြီးရယ်၊ မောင်ကြီးဆန္ဒပြည့်ဝပါစေမယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ် တစ်ခု တောင်းပန်ချင်ပါတယ်။ ကိုယ့်ဘုရင်ကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေတယ်ဆိုတာ အလွန် ကြီးလေးတဲ့ အပြစ်ကြီး မဟုတ်လား။ ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့ဘုရင် ဖမ်းမိတယ်ဆိုရင်ဖြင့် မသတ်ဖို့ မညှဉ်းဆဲဖို့ ကတိတစ်ခုပေးပါ။ ကျုပ် ကြက်မတစ်ဝပ်ဆိုတဲ့ နေရာကို ပြပါတော့ မယ်”

ဤတွင် ဗျတ္တသည် သူ့တစ်သဘောတည်းနှင့် ဖြစ်နိုင်ရဲ့လား စဉ်းစားနေစဉ် သူတို့ မသိမမြင်အောင် နားထောင်နေသော ကျန်စစ်သား ရောက်လာပြီး ...

“မယ်မင်း ဒီအတွက် ဘာမှ မစိုးရိမ်လင့်၊ ငါတို့ဘုရင်နော်ရထာသည် သင်တို့ ဘုရင် မနုဟာအား ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရန် မကြံရွယ်။ တစ်ဆံချည်မျှ အန္တရာယ် ဖြစ်စေနိုင် လိမ့်မည် မဟုတ်။ ငါကတိပြုပါ၏။

အခန်း [၁၇]

ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တနှင့် မယ်အိုဇာ မည်သို့ တွေ့၍ မည်သို့ ဖြစ်ပျက်ကြောင်းနှင့် ကြက်မတစ်ဝပ်စာ နေရာအကြောင်းကို ဘုရင်အနော်ရထာအား လျှောက်ကြားသည်။

“အရှင် ... ကြက်မတစ်ဝပ်စာ လပ်နေတဲ့ နေရာဆိုတာက စင်စစ် သထုံမြို့ တောင်ဘက် မြို့ရိုးအောက်မှာ မြို့ထဲက မြို့ပြင်ကို ဖြတ်စီးနေတဲ့ စမ်းချောင်းကလေးပါပဲ တဲ့။ မြို့ရိုးလုပ်တဲ့အခါမှာ ဒီချောင်းလေးကို ပိတ်ပစ်လို့လည်း မဖြစ်တဲ့အတွက် သူ့ရေ အပေါ်က ကြက်မတစ်ဝပ်စာ ခွာလုပ်ခဲ့ရလို့ သည်နာမည် ခေါ်တာပါတဲ့။ သူဟာ ဆယ့် နှစ်ရာသီ ရေမပြတ်ရှိတယ်။ အခုအချိန်ဆိုရင်ဖြင့် လူ့ ခါးလောက်ပဲ ရှိပါတယ်တဲ့။

“သထုံမြို့ရိုးကြီးဟာ အင်မတန် ခိုင်လုံတယ်။ အပေါက်ဆိုလို့ ဒါလေးတစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ သို့သော် ဒါကို မြို့ရိုးလပ်နေတယ်လို့တောင် သူတို့က မယူဆကြဘူး။ ဘာကြောင့် လည်းဆိုတာက သဘာဝအလျောက် ပိတ်မရအောင် ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ရေစီးကြောင်းကလေး ကိုး၊ နို့ပြီးတော့ သူဟာ ရန်သူ မရှိတဲ့၊ သို့မဟုတ် ရန်သူများ လာရောက်ရန် အင်မတန် ခဲယဉ်းတဲ့ မြို့ရဲ့ တောင်ဘက်မှာ ဖြစ်နေတော့ သူ့အတွက် ဘာမျှ ပူပင်ကြောင့်ကြစရာ မရှိဘူး။ သည်နေရာကို ဘယ်ရန်သူမှလည်း သိလိမ့်မယ် တွေ့လိမ့်မယ်မဟုတ်ဘူးလို့ ယုံကြည်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် သည်ဟာလေးကိုပဲ ပုံပြင်ဖွဲ့ပြီး စကားထာတွေ ဘာတွေ ဝှက်ကြသေးတယ်။

“ဘယ်လိုလဲဆိုရင် ကျွန်တော်မျိုးတို့ ကြားပြီးကြတဲ့အတိုင်းပဲပေါ့ အရှင်၊ ဗျတ်ဝိရဲ့ သွေးစက်တွေကို မြို့ရိုးလေးဖက်ပတ်လည်မှာ လျှောက်ချတယ်။ သို့သော် နောက်ဆုံးမှာ သွေးကုန်သွားတဲ့အတွက် အစနှင့် မဆက်မိဘဲ ကြက်မတစ်ဝပ်စာ နေရာလပ်နေတယ်။ သည်နေရာလေးတွေမှပဲ ရန်သူဝင်လို့ရမယ်လို့ သထုံမြို့သားတွေက ကြားဝင့်ကြတယ်။

“ကြက်မတစ်ဝပ်စာ၊ ထိုနေရာ၊ သိပါရဲ့လား၊ ကိုယ့်လူများ။ ဗျတ်ဝိသွေးစက်၊ လပ်၍ကွက်၊ ဘယ်ဘက်မြို့ရိုး၊ ဘယ်ဒေါင့်ချိုးလဲ၊ တိုးတိုးပြောစမ်းပါ။ ရန်သူတကာ၊ ရှာနိုင်ရာ၊ မရှာနိုင်ရင် ပြန်တော့ ... ပြန်တော့” လို့လည်း စာချိုးထားကြတယ်။

“အခုဆိုရင် ကျွန်တော်မျိုးတို့ စစ်သည်တော်များဟာ သည်ကြက်မတစ်ဝပ်စာ နေရာကို တွေ့ကြရတော့မှာမို့ သထုံမြို့ကို ရတော့မှာ အသေအချာပဲလို့ ယုံကြည်နေကြပါပြီ။ သထုံမြို့ကို သိမ်းပိုက်ဖို့ လဝတောင်တန်းနဲ့ သစ်တောကြီးများကို ဖြတ်သန်းရန် အလွန်စိတ်အားထက်သန်နေကြပါတယ်။

“ဗျတ္တနဲ့ သူ့အဖွဲ့ဟာ ရှေ့ဆုံးကသွားပြီး တောင်ဘက်မြို့ရိုးအပြင်ဘက်မှာ မယ်အိုဇာနဲ့ တွေ့ကြပါမယ်။ မယ်အိုဇာက သည်ကြက်မတစ်ဝပ်စာနေရာကို ပြပါမယ်လို့ ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆို ကတိပေးထားပါတယ်”

ထိုအခါ အနော်ရထာက ...

“ကောင်းပြီ ကျန်စစ်သား၊ သို့သော် ... တို့များ သူတို့မြို့တောင်ဘက်က အရတိုက်မယ် ဆိုပေမယ့် တို့စစ်တပ်တွေဟာ ဒီမြို့မြောက်ဘက်ကလည်း မူလအတိုင်း ရှိနေရမယ်။ ဆင်ဖြူကျွန်းက တို့ရေတပ်ကလည်း သူတို့မြို့ အနောက်ကမ်းရိုးက ကာကွယ်နေတဲ့ သူတို့ ရေတပ်ကို မပြတ်နှောင့်ယှက်နေရမယ်။

“ငါ့ကိုယ်တော်တိုင်က ဒီမြို့မြောက်ဘက် စစ်ဦးက ခေါင်းဆောင်တိုက်နေမယ်။ ဒါမှ သူတို့ စစ်တပ်တွေဟာ ပုဂံအနော်ရထာဘုရင် ဒီမှာရှိတယ်ဆိုပြီး ဒီဘက်ကို ဖိမဲနေမယ်”

ထို့နောက် အနော်ရထာနှင့် ကျန်စစ်သားသည် စစ်ရေးစစ်ရာ အစီအစဉ်ကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် အသေးစိတ် တိုင်ပင်ကြသည်။ နောက်ဆုံး၌ အနော်ရထာ အမိန့်ရှိသည်မှာ သူတို့မြို့တွင်း ရောက်၍ အပြင်းအထန် တိုက်ရလျှင် ကျောင်းကန်ဘုရား စေတီပုထိုးများနှင့် အနုပညာယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပတ်သက်သော ပစ္စည်းအဆောက်အအုံများကို မဖျက်ဆီးရ၊ တတ်နိုင်သမျှ မထိပါးစေရ။

မန္တဟာဘုရင်အတွက်ကိုမူ သူ့မိဖုရား သားတော် သမီးတော်များနှင့်တကွ နန်းတော် သူ နန်းတော်သားများကိုပါ လက်ဖျားနှင့် မထိရ၊ ရေကြည်တစ်ပေါက် မစင်စေရဟု မှာကြားလိုက်၏။

ကျန်စစ်သားနှင့် ဗျတ္တသည် စစ်ချီရန် အလျင်အမြန် စီမံကြလေသည်။ ပထမ ရှေ့ဦးဆုံး တပ်များကို မြောက်ဘက်သို့ ချီတက်ရမည်။ သို့ ချီတက်ရာတွင် သထုံမြို့က မသိရလေအောင် သထုံမြို့စောင့်တပ်များက လှမ်းပြီး မမြင်နိုင်သော နေရာထိ ညဦးအချိန်များ တွင်သာ ချီတက်ရမည်။ သို့မှသာ အရှေ့ဘက်သို့ ချိုး၍ လဝတောင်တန်းကို ဖြတ်ကြသော အခါ ရန်သူများ မထောက်လှမ်း မမြင်နိုင်ချေမည်။

သူတို့သည် ဤစစ်ချီရာတွင် အစစ၊ အရာရာ သိုသိုသိပ်သိပ် ပြုလုပ်ကြသည်။ သို့မှသာ မိမိတို့ မြို့ရိုးတောင်ဘက်မှ တိုက်မည်ကို ရန်သူများ မသိနိုင်ပေမည်။

ဗျတ္တသည် သူ၏ လက်ရွေးစင် အဖွဲ့သားများနှင့် ရှေ့ဆုံးမှ ချီသည်။ လဝကျေးရွာ သားများက သူတို့အား စစ်သည်တော်များဖြစ်ကြောင်း မသိရန် သာမန်အ တ်တို့ကို ဝတ်သည်။ လက်နက်များကို နွားလှည်းများပေါ်တွင် ကောက်ရိုးများ ဖုံးအုပ်၍တင်သည်။

ကျန်စစ်သားနှင့်အဖွဲ့သားများက သူတို့နောက်မှ တစ်နေ့တာ ခရီးခွာ၍ လိုက်ရ သည်။ ဗျတ္တက ရှေ့ခရီးတာ မည်သို့မည်ပုံရှိကြောင်း၊ မည်သို့ ချီတက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လမ်းတွင် ကင်းထောက်များထား၍ ထား၍ ပစ်ခံသည်။ ဤစစ်ကြောင်းတွင် သူတို့သည် စစ်တပ်ကြီး ချီလာသည်ဟု မရိပ်စားမိစိမ့်သောငှာ မြင်းတပ်ကို တတ်နိုင်သလောက် အနည်း ဆုံး သုံးသည်။ အမြန်သတင်းပို့ရန် မြင်းသည်တော် အနည်းငယ်နှင့် လုံလောက်သည်။ ခြေလျင်တပ်များ လေးသည်တော်များ လက်နက်တွေ နွားလှည်းပေါ်တင်၍ ခြေလျင်ချီတက် ကြရသည်။

ဗျတ္တသည် ဤသို့ အရေးကြီးလှသော စစ်ကြောင်းကို ရှေ့ဆုံးမှ ချီတက်ခွင့်ရသဖြင့် စွန့်စားခြင်းနှစ်သက်သူပီပီ အလွန်ဝမ်းသာပျော်ရွှင်လေသည်။ အတူတကွ ချီတက်ရမည်ဖြစ် သော ကျန်စစ်သားအား ဤကိစ္စမှာ မဖြစ်သင့်ဘဲနှင့် မိမိကြောင့်သာ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာရ သမို့ သည်ပွဲကို မိမိပဲ ရှေ့ဆုံးမှ စတင်ဆင်နွှဲပါရစေဟု ခွင့်ပန်သည်။ မိမိအပေါ်တင်နေ သော ကြွေးကို မိမိပဲ ပေးဆပ်ပါရစေဟု တောင်းခံသည်။

ထိုက်သင့်သော အခွင့်အရေးမို့ ကျန်စစ်သားက ပေးအပ်သဖြင့် သူထွက်ခွာတော့ မည်တွင် ကျန်စစ်သားအား ...

“ဆရာ၊ တကယ်လို့များ ကျွန်တော် မတော်တဆ ဖြစ်ခဲ့ရင်လေ၊ ကျွန်တော့်

သားလေးတွေကို ဆရာ မွေးစားကြည့်ရှုလိုက်ပါနော်၊ အစစအရာရာ ဆုံးမ သွန်သင်ပါ၊ ကျွန်တော် ဆရာအပေါ်မှာ ဖြစ်ခဲ့တာလို သူကလေးတွေ မဖြစ်ရအောင် တားမြစ်ကွပ်ညှပ် ပါနော် ... ဆရာ”

ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တ၏ လက်မောင်းအိုးကို ပုတ်၍ ...

“ဗျတ္တ၊ ဒါအတွက် ဘာမှ မပူနဲ့၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း သတိထားပေါ့ကွယ်၊ မလိုတဲ့ စွန့်စားမှုတွေလည်း မလုပ်နဲ့။”

ဗျတ္တသည် ဘာမထိ အပြုံးလေးဖြင့် နောက်ထပ်ဘာတစ်ခုမျှ မပြောတော့ဘဲ သူ့အား စောင့်နေကြသော လှည်းများဆီသို့ ထွက်ခွာသွားလေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် ဗျတ္တရှေ့မှ ချသွားသော လမ်းကြောင်းနှင့် ညွှန်ကြားချက် အတိုင်း နောက်မှ သူ့တပ်များကို စီမံအုပ်ချုပ်၍ လိုက်ခဲ့ရာတွင် ဗျတ္တအား နောက်ထပ် တွေ့ရတော့မှာ မဟုတ်ဘူးဟု အလိုလိုပေါ်လာတတ်သောစိတ်က လမ်းတစ်လျှောက်မှာ မေ့ပျောက်အောင် အနိုင်နိုင်ကြိုးစားခဲ့ရသည်။

သို့ဖြင့် ရက်အတန်ကြာသည်တွင် ဗျတ္တတို့အဖွဲ့သည် သထုံမြို့ရိုးတောင်ဘက်ကို ရောက်၍ ချိန်းဆိုထားသည့်အတိုင်း မယ်အိုဇာနှင့် တွေ့သည်။ မယ်အိုဇာက သူ့ကတိ အတိုင်း ကြက်မတစ်ဝပ်စာနေရာကို ညွှန်၍ သူတို့သည် ညဉ့်အချိန်မှာ ဤချောင်းကလေး အတိုင်း မြို့တွင်းကို ဝင်ကြသည်။ အထဲရောက်လျက် ရောက်ချင်း ကင်းတပ်အစောင့် စစ်သားတွေကို အလစ်ဝင်စီး၍ အောင်မြင်စွာ သူတို့နေရာကို ယူထားလိုက်ကြသည်။

ထိုအချိန်၌ မြောက်ဘက်မြို့ရိုးရှေ့မှ တမ္ပဒီပတပ်တို့သည် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက် လျက်ရှိကြသည်။ မီးပုံမီးတုတ်တွေနှင့် ထိုညတိုက်ပွဲမှာ နက်ဖြန်မနက် မြို့ကို သိမ်းတော့မည့် နယ် ကြိုးစားနေကြသည်။ သူတို့ မီးရောင်များဖြင့် အနော်ရထာဘုရင်ကိုယ်တိုင် သူ့ စီးတော်ဆင်ပေါ်တွင် သူ့တပ်များအား စီမံခန့်ခွဲနေသည်ကို သထုံမြို့ရိုးပေါ်က မြင်ရသည်။ ထို့ကြောင့် သထုံ လေးသည်တော်တို့သည် ဘုရင်အနော်ရထာ ရှိရာသို့ မြားမိုးရွာကြလေ သည်။ သို့သော် ဘုရင်အနော်ရထာ စီမံထားသည်ကား သူ့အား မြင်ရုံသာမြင်ရ၍ သူ့နေသည်ကတော့ မြားမရောက်နိုင်သည့် နေရာ။

မျှော်လင့်သည့်အတိုင်းပင် မနုဟာ စစ်တပ်တို့သည် မြို့မြောက်ဘက်မှာ စုပုံနေကြ ၍ တောင်ဘက်မှာမူ မြို့ရိုးတံခါးစောင့်တို့မှ တစ်ပါး တခြားမရှိသလောက်ပင်။ ထို့ကြောင့် ကြက်မတစ်ဝပ်စာနေရာမှ အထဲသို့ ဝင်ရောက်နေကြသော ဗျတ္တတို့အဖွဲ့သည် ချိန်းဆိုထား သည့်အတိုင်း ထိုည ကျန်စစ်သား၏ တပ်များ မြို့ရိုးနား ချဉ်းကပ်လာသည်၌ တံခါးစောင့်

တို့ကို ဝင်စီး၍ မြို့ရိုးတံခါးကို ဖွင့်ပေးလိုက်ကြလေ၏။

အလုံးအရင်းနှင့် ဝင်လာကြသော ကျန်စစ်သား၏ တပ်များသည် ညတွင်းချင်း တရကြမ်းတိုက်လေ၍ သန်းခေါင်လောက်မှာ မြို့၏တစ်ဝက်ကို သိမ်းပြီးနေလေပြီ။ ထို့နောက် မကြာမီတွင် မြို့ရိုး အပြင်ဘက်က အနော်ရထာတပ်များကို ကာကွယ်တိုက်ခိုက် နေကြသော မနုဟာ၏ တပ်များကို တိုက်ခိုက်ကြရန် ပြင်ဆင်လေသည်။

မမျှော်လင့်ဆုံးသော မတွေးထင်ဆုံးသောဘက်မှ ရန်သူများ ဝင်ရောက်လာကြပြီး မြို့ကို စီးထားကြပြီဖြစ်၍ သထုံတပ်များ အံ့အားသင့်ကုန်ကြသည်။ ထိတ်လန့်ကုန်ကြ သည်။ မြို့ပြင်ဘက်မှ အနော်ရထာတပ်များကို ခုခံကာကွယ်နေရာမှ နောက်ကျောက ရောက်လာကြသော ကျန်စစ်သား၏ တပ်များကို ရင်ဆိုင်တိုက်ရပြန်သဖြင့် မြို့ရိုးဘက်မှာ စစ်အင်အားနည်းသွားလေသည်။ ထိုအခါ ဗျတ္တနှင့် သူ့အဖွဲ့သည် မြို့တံခါးစောင့်တပ်ကို အပြင်းအထန် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကာ မြို့တံခါးကို ဖွင့်ပေးလိုက်ပြီး မြို့ရိုးပေါ်က သထုံ လေးသည်တော်များကို တိုက်ခိုက်ပြန်လေ၏။

မြို့တံခါးနှင့် မြို့ရိုးပေါက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်၊ အနော်ရထာ၏ ဆင်တပ် မြင်းတပ် အလုံးအရင်းသည် မြို့တွင်းသို့ တရကြမ်းဝင်လေ၏။

ထိုအချိန်မှာ မနုဟာ၏ သားတော် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာသည် နိမိန္ဒရတောင်ကုန်း ပေါ်မှ စစ်ပွဲအခြေအနေကို ကြည့်ရှုနေလေရာ မြို့ရိုးပေါက်ကျိုးပြိုကို မြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လျှို့ဝှက်သော လမ်းကြောင်းမှ နန်းတော်သို့ ခမည်းတော်အား ပြောကြားရန် မြင်းကို ဒုန်းစိုင်းခဲ့လေ၏။ သူ့ရောက်သည်မှာ နန်းတော်ကို ကျန်စစ်သား၏ လူများက သိမ်းပိုက်၍ ပတ်လည်မှာ အစောင့်တပ်သားများ ချမထားမီ လက်မတင် အချိန်ကလေး တွင် ဖြစ်၏။

*

သထုံမြို့ကျဆုံးပြီ

ထိုနေ့နံနက် အရက်တက်အချိန်တွင် ပွင့်သစ်စ နေရောင်အောက်ဝယ် သထုံမြို့ သည် အနော်ရထာ၏ လက်ထဲသို့ ကျရောက်လေပြီ။ ဤအောင်ပွဲရသည့် အချိန်မှာပင် နံနက်လင်းအားကြီး တိုက်ပွဲ၌ ဗျတ္တကျဆုံးသည်။ မအိုဇာနှင့် သူ့အစ်ကို ဘိုကြီးလည်း အသတ်ခံရကြောင်း ကျန်စစ်သားကြားသိရသည်။ မဆွကပင် ဗျတ္တအတွက် စိတ်များ ထင်နေခဲ့သော ကျန်စစ်သားသည် သထုံမြို့အောင်ပွဲအတွက် သူတို့ကို မမေ့ကောင်း

မပျောက်ကောင်း။ ၎င်းတို့အား သထုံမြို့တည်ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အမှတ်တရ ရှိနေစေခြင်းငှာ သထုံမြို့တောင်ဘက်မြို့ရိုးကြက်မတစ်ဝပ်စာ နေရာအနီးတွင် နတ်ကွန်းများ ဆောက်ကာ ဗျတ္တနတ်ရုပ်၊ မယ်အိုဇာ နတ်ရုပ်၊ ဘိုကြီး နတ်ရုပ်များ ပြုလုပ်ရမည်' ဟု ကျန်စစ်သား အမိန့်ထုတ်၍ စီမံခဲ့၏။ (ထို့ကြောင့် ယခုတိုင် ၎င်းနတ်ကွန်းနှင့် ၎င်း နတ်ရုပ်များ အထင်အရှား ရှိလေသည်။ ။ စာရေးသူ)

သည့်နောက် နံနက်ခင်း ရောင်ခြည်ဦးသည် သိမ်းပိုက်ခြင်းခံရသော သထုံမြို့ကြီး ကို ပက်ဖျန်းသောအခါတွင် အနော်ရထာသည် မနုဟာ၏ နန်းတော်ထဲသို့ ဝင်လေသည်။ နန်းတော်ဝမှာ အသင့် စောင့်ကြိုနေသော ကျန်စစ်သားနှင့်တွေ့၍ မနုဟာ၏ မိဖုရားနှင့် မိသားစုသည် နန်းတော် ခန်းမဆောင်မှာ ရှိနေကြောင်း။ ဘုရင်မနုဟာမူ သူ၏ ဘုရားရှိခိုး ဆောင်ထဲတွင် တစ်ဦးတည်း ဘုရားဝတ်ပြုနေကြောင်း လျှောက်တင်၏။

အနော်ရထာသည် သူ့နောက်လိုက်လူများအား နေရစ်ခဲ့ကြရန် အချက်ပြပြီး သူတစ်ဦးတည်း မနုဟာ၏ ဘုရားရှိခိုးဆောင်ထဲသို့ ဝင်သွားသည်။ ဘုရားခန်းထဲတွင် ပလ္လင်ပေါ်၌ ပန်းမန်ဆီမီး အမွှေးတိုင်များနှင့် ပူဇော်ထားသော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် ရွှေဆင်းတု ၏ ရှေ့မှောက်ဝယ် မနုဟာဘုရင်သည် ရိုသေ ဦးညွတ်ပျပ်ပျပ်ဝပ်လျက် ဘုရားဝတ်ပြုနေ သည်။

အနော်ရထာသည် ယခု သူ့ပုံပန်းနှင့် ဘုရားခန်းမှာ မလျော်မှန်းသိ၍ သူ၏ ခိုင်း၊ လွှား၊ ဓား၊ လှံစသော စစ်လက်နက် ကိရိယာများနှင့် စစ်ဝတ်တန်ဆာတို့ကို အသံ မမြည်အောင် သူ့ကိုယ်မှ ချွတ်ခွာသည်။ ပြီးလျှင် ရှေ့ဆက်၍ ဘာလုပ်ရမှန်း မသိသေး။ ဘုရားခန်းထဲမှာ ဟိုဟိုသည်သည် လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ ခြေရင်းဘက် နံရံတစ်နေရာတွင် ချိတ်ဆွဲထားသော ဝတ်ရုံဖြူကို မြင်သည်။ ယခုမနုဟာ ဘုရားရှိခိုးစဉ် ဝတ်ဆင်ထားသည် မှာ ဤဝတ်ရုံမျိုးပဲ ဖြစ်နေ၍ “ဪ... ဒါက ဘုရားဝတ်ပြုစဉ် ဝတ်ဆင်သည့် ဝတ်ဖြူ စင်ကြယ်ပါတကား” ဟု အနော်ရထာ သဘောပေါက်နားလည်သွားသည်။

*

မင်းနှစ်ပါးတွေ့ကြုံ

ထိုမှ မကြာမီတွင် အနော်ရထာသည် ထိုဝတ်ရုံဖြူစင်ကြယ်ကို ဝတ်ဆင်ပြီးကာ မနုဟာ၏ ဘေးနားတွင် အသာထိုက်လျက် သူတတ်သမျှ မှတ်သမျှ ဘုရားရှိခိုး ဝတ်ပြု သည်။ သူပြီးဆုံးသော်လည်း မနုဟာ မပြီးသေးသည်နှင့် တစ်ဖက်သား၏ အာရုံကို

မထိခိုက်စေရန် အသက်ရှူသံမျှ မကြားရအောင် ဆိတ်ငြိမ်စွာ စောင့်သည်။ ယင်းသို့ဖြင့် မနူဟာသည် ဘုရားဝတ်ပြုပြီး၍ ကိုယ်ကို ဆန့်လိုက်သောအခါ သူ့နံ့ဆေးမှာ ထူးဆန်းစွာ လူသူစိမ်းကို မြင်ရလေသည်။

အနော်ရထာသည် ထိုင်ရာမှ ထ၍ သူ၏ ညာလက်ကို ဆန့်တန်းလိုက်ကာ ...

“အကြည်တော် မနူဟာ ဘုရင်၊ အကျွန်ုပ်သည် တမ္ပဒိပတိုင်းမှ ပုဂံဘုရင် အနော်ရထာ ဖြစ်ပါတယ်”

မနူဟာကိုယ်သည် ရုတ်တရက် တွန့်ခနဲ ဖြစ်သွားကာ ခံပြင်းသောစိတ်ကြောင့် တောက်ပသော မျက်လုံးတို့ဖြင့် ကြည့်နေမိလျက် နှုတ်က ဘာမျှ ပြန်မပြောနိုင် ဖြစ်နေသည်။

အနော်ရထာကမူ သူ၏ ဆန့်တန်းထားသော လက်ကို မရုပ်သိမ်းဘဲ။

“ယခု ကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ဦးတွေ့ဆုံရတာဟာ လက်နက်ကိုယ်စီနှင့် မဟုတ်ဘဲ ကျွန်ုပ် မျှော်လင့်ခဲ့တဲ့အတိုင်း ဗုဒ္ဓဘုရားကိုယ်စား ရုပ်ပွားတော်ရဲ့ ရှေ့မှောက်မှာ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နဲ့ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ပထမဦးဆုံး အကြည်တော် ခွင့်လွှတ်ဖို့ တောင်းပန်ချင်တာကတော့ ကျွန်ုပ်ပြုလုပ်ခဲ့မိတာတွေကိုပါပဲ၊ အခုဆိုရင် ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ရှင်ဘုရင်တွေအနေနဲ့ မဟုတ်ဘဲ ဗုဒ္ဓရဲ့ သားတပည့်ချင်းအနေနဲ့ စကားပြောကြပါဖို့။”

အနော်ရထာ၏ ဤစကားကို ကြားရပြန်သည်၌ မနူဟာမှာ စိတ်ဆိုးနေရာမှ ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်သွားရပြန်သည်။ တမ္ပဒိပတိုင်းသား အရိုင်းအစိုင်းမင်းတစ်ပါးဟု အောက်မေ့နေရာမှ သည်လို ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ ဗုဒ္ဓရဲ့ သားတော်ပါဟု ဆိုလာသည်။ မနူဟာသည် အံ့ဩလှ၍ ထိုင်ရာမှ ထပြီး ဘာလုပ်ရဘာပြောရမှန်းမသိ ကြက်သေ သေနေသည်။

ဤစဉ်တွင် ရုတ်တရက် အပြင်ဘက်မှ ညင်သာလှသော ခရသင်းသံ ပေါ်လာ သည်။ ထိုအသံနှင့်အတူ လူခြေသံများကိုလည်း ကြားရသည်။ ထိုအခါမှ မနူဟာက ဘဇာနည်းဟု နားမလည်ဖြစ်နေသော အနော်ရထာအား ခပ်ပြတ်ပြတ် အသံဖြင့် ...

“သာသနာပိုင် ဆရာတော် ကြွလာပြီ၊ လာ ... ကျွန်ုပ်တို့ သွားဖူးတွေ့ကြရမယ်...”

အနော်ရထာသည် မနူဟာ နောက်မှ လိုက်ခဲ့၍ နန်းတော်ခန်းမဆောင်ရောက်သည် တွင် မနူဟာ၏ မိဖုရား မိသားစုနှင့် ကျန်စစ်သားတို့အဖွဲ့ စစ်ခေါင်းဆောင်များကို တွေ့ရ သည်။

မင်းနှစ်ပါးသည် ကြွလာတော်မူသော သာသနာပိုင်ဆရာတော်အား လက်အုပ်ချီ ပင့်ခေါ်၍ ရာဇပလ္လင်တော်ပေါ်၌ ထိုင်တော်မူရန် လျှောက်ကြားသည်။

နောက်တစ်ခဏအတွင်း၌ကား သာသနာပိုင် ဆရာတော်ထိုင်တော်မူသော ရာဇပလ္လင်တော်အောက်တွင် စစ်ရှုံးသည့် ဘက်သားများရော နိုင်သည့် ဘက်သားများရော မင်းနှစ်ပါးနှင့်အတူ ပျပ်ဝပ်ခစားနေကြလေ၏။ ထိုအချိန်၌ ဘုရင်နှစ်ပါးမှာ မင်းမြောက် တန်ဆာမရှိ။ စစ်သုံးလက်နက်မရှိ။ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်ဖြင့် ဆရာတော်၏ ရှေ့မှောက်မှာ လက်ဝဲ လက်ယာ ခစားလျက် ရှိလေ၏။

ပြင်းထန်သော စစ်မှန်တိုင်းအပြီးမှာ ဗုဒ္ဓဓမ္မစက်ရိပ်အောက်တွင် ငြိမ်းချမ်းငြိမ်သက် ခြင်း။

ယင်းသည်မှာ စင်စစ် တမ္မဒီပတိုင်း ပုဂံဘုရင် အနော်ရထာနှင့် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတိုင်း သထုံဘုရင် မနုဟာတို့ အပြီးသတ် စစ်ပြေငြိမ်းခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤစစ်ပြေငြိမ်းပုံမှာ နန်းကျဘုရင် မနုဟာ၏ ရာဇပလ္လင်ပေါ်တွင် အောင်နိုင်သူ အနော်ရထာဘုရင် တက်မထိုင်ပါ။ ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မသရဗ္ဗ ဆောင်းထားသော သာသနာပိုင် ဆရာတော်သာ ထိုင်တော်မူလျက် ရုံးနိမ့်သူ၊ အောင်နိုင်သူ မင်းနှစ်ပါး စလုံးကို ဓမ္မရေအေး တိုက်ကျွေးတော်မူပါသည်။

ပလ္လင်မြင့်ပေါ်မှ သာသနာပိုင် ဆရာတော်သည် ပထမသူ၏ ပစ္စည်းလေးပါး ဒကာတော် ဖြစ်သော မနုဟာဘုရင်၏ မျက်နှာကို ကြည့်လိုက်ပါသည်။ အရေးနိမ့်သူတို့၏ လောကတံထွာ မျက်နှာညှိုးပါ၏။ သို့သော် နှလုံးသားထဲ၌ ဗုဒ္ဓတရားတော် ကိန်းအောင်းနေ သူ ပီသစွာ လောကဝံကို ကြုံကြုံခံနိုင်သော အင်အားရှိနေပုံ ပေါ်ပါသည်။

တစ်ဖန် အနော်ရထာ ဘုရင်၏ မျက်နှာကို အကဲခတ်လိုက်ပြန်သည်။ အလို သူကား စစ်အောင်နိုင်သူ ဖြစ်သော်လည်း ဝမ်းမြောက်ရွှင်ပျသော အမူအရာမရှိ၊ အောင်နိုင်ခြင်းတည်းဟူသော လေးလံသော ဝန်ကြီးကို ထမ်းဆောင်နေရသည့် ပုံသဏ္ဍာန် ဖြင့် မိမိရှေ့၌ ဦးနှိမ်ချကာ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓဓမ္မ အင်အားကို အလိုရှိနေပုံပေါ်၏။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်သည် အောက်ပါ တရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ လိုရင်း အတိုချုပ်မှာ ...

တစ်ရံရောအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေစဉ် ကောသလ မင်းကြီးသည် တူတော် အဇာတသတ်မင်းသားနှင့် စစ်ဖြစ်သည်။ မင်းကြီး သည် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အရေးနိမ့်သည်၌ “ငါသည် ဤနို့နံ့ မစင်သေးသော သူငယ်ကိုမှ သုံးကြိမ်တိုင် ရုံးနိမ့်သည်ဖြစ်ရာ အဘယ်လျှင် အသက်ရှင်နေ၍ ကောင်းတော့ အံ့နည်း” ဟု နှလုံးပိုက်ပြီး မစားဘဲ မသောက်ဘဲ မအိပ်ဘဲ နေတော်မူလေ၏။

ဤသတင်းသည် မြို့ထဲသို့ ပျံ့နှံ့၏။ ရဟန်းသံဃာတို့ နားသို့ ရောက်၏။
ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။

“အရှင်ဘုရား၊ ဒကာတော် ကောသလမင်းကြီးသည် တူတော် အဇာတသတ်
မင်းသားအား သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ရုံးနိမ့်သဖြင့် “သည်လို နို့နို့မစင်သေးသော သူငယ်ကိုမှ
သုံးကြိမ်တိုင် ရုံးနိမ့်ရာ အဘယ်လျှင် အသက်ရှင်နေ၍ ကောင်းတော့အံ့နည်း” ဟု မစားဘဲ
မသောက်ဘဲ မအိပ်ဘဲ နေပါသည် ဘုရား ...”

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက အောက်ပါ ဂါထာကို ဟောကြားတော်မူ၏။

ဇယံ ဝေရံ ပသဝတိ၊ ဒုက္ခံသေတိ ပရာဇိတော။ ဥပသန္တော သုခံ သေတိ၊ ဟိတွာ
ဇယပရာ ဇယံ။

အဓိပ္ပာယ်မှာ နိုင်သောသူသည် ရန်ကိုပွားစေ၏။ ရုံးသောသူသည် ဆင်းရဲစွာ
နေရ၏။ နိုင်ခြင်း ရုံးခြင်းကို စွန့်၍ ငြိမ်သက်စွာ နေသောသူသည်သာ ချမ်းသာစွာ
နေရလတ္တံ့။

ယင်း၌ ပါရမီခံရင့်ကျက်ပြီးသော အနော်ရထာသည် ချက်ချင်းပင် သဘောပေါက်
နားလည်ကာ ချက်ချင်းပင် သာသနာပိုင် ဆရာတော်အား လျှောက်တင်၏။

“အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ငြိမ်သက်ချမ်းသာစွာ နေရဖို့ တောင်းခံပါသည်
ဘုရား”

ဆိုလိုသည်မှာ ဤစစ်အောင်သူ ဘုရင်ကြီးက နိုင်ခြင်း ရုံးခြင်း နှစ်ခုစလုံးကိုပင်
စွန့်လွှတ်ပါမည်” ဖြစ်လေသောကြောင့် သာသနာပိုင် ဆရာတော်နှင့်တကွ အားလုံးသော
ပရိသတ် ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်ပြီး ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်။

“ဪ ... ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ၊ ဒကာတော်၊ သာဓု ...
သာဓု ... သာဓု ...”

ဆရာတော်က ဤသို့ မြွက်ကြားပြီး သကာလ အနော်ရထာက ဆက်လက်
လျှောက်ထားသည်မှာ ...

“သာသနာပိုင် ဆရာတော် ... အရှင်ဘုရားကို အမှူးထား၍ တပည့်တော်သည်
အကြည်တော် မနုဟာ ဘုရင်နှင့်တကွ ၊ မင်းပရိသတ် များကြီးမတ်ရာအပေါင်းတို့အား
ပြောကြားပါရစေ၊ ယခု တမ္ပဒိပနှင့် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတို့ မလိုလားအပ်သော စစ်မက် ဖြစ်ပွား
ရသည်မှာ တပည့်တော်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို တစ်ဖက်သောဘက်မှ ယုံကြည်ဖို့ရန်
အင်မတန် ခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်။ တပည့်တော်၏ ဆန္ဒမှာ စစ်မှန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ

သာသနာတော်ကြီး တစ်ပြည်လုံးမှာ ပြန့်ပွားပြီး ယုံကြည်မှု တစ်ခုတည်းဖြင့် လူမျိုးစု အားလုံးတို့ တစ်စိတ်တည်း တစ်ဝမ်းတည်း စည်းရုံးကာ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ဆောက်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်”

“မူရင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်ဟာ အိန္ဒိယပြည် မဇ္ဈိမဒေသမှာ ဂေါတမမြတ်စွာ ဘုရားပွင့်ပြီး ထွန်းလင်းလာခဲ့တယ်ဆိုတာ အထူးပြောစရာ မလိုပါဘူး။ သို့သော် ယခု အချိန်မှာဖြင့် ပင်ရင်းဖြစ်တဲ့ မဇ္ဈိမဒေသမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော် အစစ်မရှိတော့ဘဲ အခြား ဘာသာများနဲ့ အုတ်အရောရော ကျောက်အရောရော ဖြစ်ပြီး ဟိုဟိုသည်သည် ပျံ့လွင့်ရာမှာ တပည့်တော်တို့ တမ္ပဒီပဒေသကိုလည်း ထိုမစစ်မမှန်သော ဘာသာရောက်လာခဲ့ပါတယ်”

“တပည့်တော် ကြားသိသမျှဆိုရင် ဂေါတမဘုရား၏ ဓမ္မစစ် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ ဟာ မူရင်း မဇ္ဈိမဒေသကနေပြီး လင်္ကာဒီပကို ရောက်ပါတယ်။ ထိုမှ အကြည်တော်တို့ရဲ့ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိကို ရောက်ပါတယ်”

“သို့သော် ယခုအခြေမှာဖြင့် လင်္ကာဒီပမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်အတွက် စိုးရိမ်စရာ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆို သူတို့ဆီမှာလည်း တပည့်တော်တို့ ပြည်မှာ လိုပဲ၊ ကိုယ့်လူမျိုး တိုင်းရင်းသားချင်း စည်းလုံးမှု မရှိဘဲ၊ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်နေပါတယ်။ သည်အခြေမှာ ပို၍ ဆိုးရွားဖို့ ဖြစ်လာတာက ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို မလိုလားတဲ့ အခြား ဘာသာဝင် ဖြစ်တဲ့ အိန္ဒိယပြည်တောင်ဘက် ပင်လယ်ကမ်းရိုးတန်းဒေသက ကျေးကုလား တွေဟာ လင်္ကာဒီပကို လာရောက် တိုက်ခိုက်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရဟန်းရှင်လူတို့ကို နှိပ်စက် ညှဉ်းပန်းနေပါတယ်”

“ဒါကြောင့် လင်္ကာဒီပဘုရင် သီဟဗဟု မင်းဟာ သူ့လူမျိုးတွေကို ပြန်၍ စည်းရုံး နေရပါတယ်။ ဒီအဖြစ်မျိုးဟာ တပည့်တော်တို့ နိုင်ငံမှာလည်း သင်ခန်းစာယူဖို့ ကောင်းပါ တယ်။ လက်ငင်းဒိဋ္ဌ ဥပမာပြရမယ်ဆိုရင် အကြည်တော်တို့ မွန်ဘုရင် အချင်းချင်း မစည်းရုံးမှုကြောင့် မကြာခင်ကလေးကပဲ ဥဿာပဲခူးကို တိုင်းတစ်ပါးက ဣမ်းစစ်သည်များ လာရောက် စော်ကားခြင်းကို ခံခဲ့ရတယ် မဟုတ်ပါလား”

“အခုအခြေမှာဆိုရင် အကြည်တော်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့မှာ လုပ်စရာ တာဝန်ကြီးရှိ နေပါတယ်။ ဘာလဲဆိုရင် ကိုယ့်တိုင်းပြည်ရောက်လာပြီးတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်ကြီး ကို မပျောက်အောင် ထိန်းသိမ်းရုံမက၊ ပြည်ထောင်စု တစ်ဝန်းကို ပျံ့နှံ့အောင် ဆောင်ရွက် ပေးရန် လိုပါတယ်။ အဲသည်လို သာသနာတော်ကြီးကို ထိန်းသိမ်းပြီး ပြည်ထောင်စုကြီးမှာ ပျံ့နှံ့အောင်က ဘာလိုသေးသလဲဆိုတော့ ကျွန်ုပ်တို့ နိုင်ငံမှာရှိသမျှ လူမျိုးအားလုံး စည်းရုံး

ပြီး ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ဆောက်ရပါမယ်။ အဲသည်လို ပြည်ထောင်စုကြီး တစ်စည်းတစ်ရုံးတည်း ရှိမှသာလျှင် တိုင်းတစ်ပါးသားတို့၏ ကျူးကျော် စော်ကားမှုကို ကာကွယ်နိုင်ပါတယ်။ နို့ပြီး ကိုယ့်ပြည်နယ်မှာ တစ်ဦး၌ မပြည့်စုံသည်ကို တစ်ဦးက ဖြည့်၍ အပြန်အလှန် အင်အားစုဆောင်းမှသာ အသီးသီး အင်အားပြည့်ဖြိုးပြီး နိုင်ငံ တိုးတက်နိုင်ပါတယ်”

“အခုဆိုရင် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ ဘုရင် အကြည်တော် မနုဟာမင်းနှင့် အကျွန်ုပ် တမ္ပဒိပ ဘုရင် အနော်ရထာတို့ဟာ ဟောသည် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားရှေ့မှောက် မျက်နှာ ချင်းဆိုင်ရပါပြီ။ သည်လို မင်းနှစ်ပါး တွေ့ဆုံဖို့ဟာ အသက်ပေါင်းများစွာ ဆုံးရှုံးခဲ့ရ ပါတယ်။ ပထမမူလကတော့ အကျွန်ုပ်ဟာ သည်လို ဖြစ်ဖို့ မရည်ရွယ်ပါဘူး။ သို့သော် အကြည်တော် သိတဲ့အတိုင်းပဲ၊ မမျှော်လင့်သော အဖြစ်ဆိုးကြီးကြောင့် မဖြစ်သင့်တာတွေ ဖြစ်ကုန်ရတယ်။ ကဲ ... ပြီးပြီးသားဟာတော့ ဘယ်တတ်နိုင်တော့မလဲလေ၊ အခုလို အကြည်တော်နှင့် အကျွန်ုပ် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရား မျက်မှောက်မှာ ငြိမ်းချမ်းစွာ တွေ့ဆုံရတာပဲ ဝမ်းမြောက်လှပါပြီ။ အကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ရင်း ဆန္ဒကိုလည်း တောင်းခံရ ပါတော့မယ်။ တမ္ပဒိပမှာ မပြည့်စုံသည်ကို သုဝဏ္ဏဘုမ္မိက ဖြည့်စွမ်းလိမ့်မယ်လည်း မျှော်လင့်ပါတယ် အကြည်တော်”

သည်လို သာယာချေငံစွာ ပြောနေသံကြားရတော့ မနုဟာမှာ အနော်ရထာကိုကြည့် ၍ ရုတ်တရက် မဝေခွဲနိုင် ဖြစ်နေသည်။ တမ္ပဒိပတိုင်းမှ အရိုင်းဘုရင် စစ်ဘီလူးကြီးဟု ယူဆထားသူ၏ နှုတ်မှ သည်စကားမျိုး ကြားရလိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့်ခဲ့။

မနုဟာသည် ကြားရ ကြားရ နားဝမှာ မယုံနိုင်စရာဟု အံ့အားသင့်နေပြီးမှ ဆရာ တော်ကို အမှူးထား၍ ပြောကြားသည်။

“ဘုရင် တမ္ပဒိပ၊ အကျွန်ုပ်သည် အသင့်ထံမှသည်စကားမျိုး ကြားရလိမ့်မည်ဟု နည်းနည်းကလေးမျှ မတွေးထင်ခဲ့ပါ။ အမှန်ကိုဆိုသော် အကျွန်ုပ်သည် သင့်အား နယ်ချဲ့ စစ်ဘီလူးဟူ၍သာ အောက်မေ့ခဲ့ပါသည်။ ယခုတမူ ဤသို့မဟုတ်၊ အသင့်ဆန္ဒသည် နှစ်ပြည့်တစ်ပြည့် ပူးပေါင်း၍ တစ်ဦးမရှိတာ တစ်ဦးက ဖြည့်စွမ်းဖို့ ဆိုသည်”

“ကောင်းပါပြီ၊ အကျွန်ုပ်လည်း ပြီးပြီးသားအရာတွေကို ဘာမျှ ပြန်မပြောလိုတော့ ပါ။ ဗုဒ္ဓတရားတော် ရှိပါသည် 'အတိတ်ကိုလည်း မပြန်နှင့်၊ အနာဂတ်ကိုလည်း မမျှော်နှင့်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဆတ်ဆတ်၌ နေသောသူသည် ချမ်းသာ၏' တဲ့။ ကိုင်းအခု အသင်သိစိမ့်သောငှာ ကျွန်ုပ်တို့ အကြောင်းကိုပဲ ပြောပါတော့မည်”

“ကျွန်ုပ်တို့၏ မြို့တော် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိသည် ရာမညဒေသ၏ တက္ကသိုလ်ကြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတို့သည် အပိုအလိုမရှိ ပြည့်စုံ၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ လည်း ဂုဏ်ပကာသနအတွက်မဟုတ်ဘဲ အများအကျိုး အသုံးချရန်အလို့ငှာ၊ ရှာဖွေခဲ့ကြ သည်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓ တရားတော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ဆီမှာ ထွန်းလင်းတောက်ပ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ၏ နှလုံးသားသည် ဘုရားတရားတော်၌ မွေ့လျော်လျက်သာသနာတော်အတွက်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၏ အသက်ပေး၍ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ကြရန် အဓိဋ္ဌာန်ရှိကြသည်။”

“အသင် တမ္ပဒီပမင်း၊ အသင်ကလည်း အခုနပင် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရား ရှေ့မှောက်၌ လျှောက်ကြားသည်။ အသင်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကို မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းရုံမျှမက ပြည်ထောင်စုအဝန်းကို ပျံ့နှံ့အောင် ဆောင်ရွက် ပေးဖို့ ဆိုသည်။ ကောင်းပါပြီ၊ သည်အမှုအတွက်မှာ အကျွန်ုပ်နှင့် အကျွန်ုပ်၏ တိုင်းသူ ပြည်သားများက မည်သို့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်နည်း။”

အနော်ရထာက ပြန်ပြောသည်မှာ ...

“ဤသို့ကြားရ ဝမ်းသာလှပါပြီ အကြည်တော်။ သည်နေရာမှာ ကျွန်ုပ်တို့ အကြောင်းကိုလည်း ပြောရပါဦးမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်တွေဟာ ရှေးယခင် မြောက်ပိုင်းတောင်ကုန်းဒေသမှ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာဆိုသလို ဧရာဝတီမြစ်ရိုးကို စုန်ဆင်း ခဲ့ကြပြီး ယခု တမ္ပဒီပဒေသမှာ အခြေစိုက်နေကြပါတယ်။ ဤဒေသသည် မူလအားဖြင့် ပူပြင်းခြောက်သွေ့သည် မှန်သော်လည်း ယခု ကျွန်ုပ်တို့က ဆည်မြောင်းများ ဖောက်လုပ်၍ လယ်ယာများ စိုက်ပျိုးခြင်းဖြင့် ထွက်ကုန်သီးနှံများ လွန်စွာ အောင်မြင်ကြပါတယ်။ စားနပ် ရိက္ခာတွေ ပြည့်စုံရုံမက ပိုလှုံကြပါတယ်။ စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေ ကြွယ်ဝကြပါတယ်။ စစ်သည် အင်အား၊ လက်နက်အင်အား၊ ကြည်းတပ်၊ ရေတပ် များလည်း တိုင်းပြည်ဂုဏ်နှင့် ထိုက် တန်အောင် ခိုင်ခံ့ပါတယ်။”

“သို့သော် သည်ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ ပြည့်စုံနေသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့မှာ စိတ်ဓာတ် အင်အားဖြစ်တဲ့ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်စရာ အမှန်တရားက ချို့တဲ့နေပါတယ်။ သည်အရာကို ပုဒွတရားတော်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာများ ထွန်းကားနေတဲ့ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိက တမ္ပဒီပကို ဖြည့်စွမ်းပေးကမ်းနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။”

“သည်မှာ အကြည်တော် မနုဟာဘုရင်၊ အကြည်တော်ရဲ့ ရွှေမြို့တော် အင်မတန် ခမ်းနားလှပတဲ့ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်နက်နဲ့ တိုက်ခိုက် သိမ်းယူခဲ့သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ကျွန်ုပ်ရဲ့ မူရင်းဆန္ဒဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓတရားတော်နဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာများ

ကိုတော့ ကျွန်ုပ်တို့ လက်နက်နဲ့ တိုက်ခိုက်၍ ရနိုင်ကောင်းသော ကိစ္စမဟုတ်၊ အကြည်တော် တို့၏ စေတနာနှင့်ပေးကမ်းမှုသာ ကျွန်ုပ်တို့ရနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်နက်များကို ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မစေတီဖြစ်တဲ့ ဟောသည် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရား ရှေ့မှောက်မှာ လက်နက်ချလိုက်ကြပါပြီ။ သည်မှာ အကြည်တော်၊ အကြည်တော်နှင့် ကျွန်ုပ်ဟာ သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့အတိုင်း အောင်နိုင်ခြင်းနှင့် ရုံးနိမ့်ခြင်းနှစ်ခုစလုံးကို စွန့်လွှတ်လိုက်ကြပြီ မဟုတ်လား။ အကျွန်ုပ်သည် အောင်နိုင်သူ ဘုရင် မဟုတ်တော့ပါ။ အကြည်တော်လည်း ရုံးနိမ့်သူဘုရင် မဟုတ်တော့ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြမည့် မင်းညီနောင် နှစ်ပါးသာ ဖြစ်ကြပါစို့ နောင်တော် မနုဟာ ”

သည်နေရာမှာ မနုဟာမင်း၏ ပရိသတ်သည် တီးတိုးတီးတိုးနှင့် အချင်းချင်း လက်တို့ ပြောကြကုန်သည်။ အနော်ရထာ၏ စကားကို ကြားရသည်၌ သူတို့မှာ ရုတ်တ ရက်ဖြင့် မယုံနိုင်လောက်အောင် အံ့မခန်းဖြစ်သွားကြသည်။ လူကောင်ကိုယ်ထည် အားဖြင့် အနော်ရထာသည် မနုဟာထက် အဆမတန် ကြီးမား၍ အသက်အားဖြင့်ကား အတန်ငယ် ပေသောကြောင့် အနော်ရထာက သူတို့ဘုရင်အား ‘နောင်တော် မနုဟာ’ ဟု ခေါ်လိုက်သည် ကို လွန်စွာပီတိဖြစ်သွားကြသည်။ အနော်ရထာသည် သူ့အသည်းနှလုံးထဲမှ ပြောသော စကားဟူ၍လည်း ယုံကြည်ကြ၍ သူတို့နှစ်သက်ကြည်ညိုစိတ်များလည်း ပေါ်လာကြ သည်။

ဘုရင်အနော်ရထာတင်လားတဲ့၊ မဟုတ်သေး။ လွန်ခဲ့သော နာရီပိုင်းက သဲသဲ မဲမဲ မီးကုန်ယမ်းကုန် အစွမ်းကုန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသော သူ၏ စစ်သည်တော်များလည်း ယခု ပလ္လင်ပေါ်ရှိ သာသနာပိုင်ဆရာတော်ဘုရားရှေ့မှောက်၌ လက်နက်များကိုချ၍ ပျပ်ပျပ် ဝပ်ကာ ခြေသုတ်ပုဆိုး မြွေစွယ်ကျိုးကဲ့သို့ ရှိကြပါဘိသည်။

အနော်ရထာသည် ပရိသတ်တီးတိုးသံကြောင့် ခေတ္တရပ်ပြီးမှ စကားဆက်သည်။
 “သည်နေရာမှာ နောက်ဆုံး နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ နောင်တော် မနုဟာကို တောင်းပန် ပါတယ်။ အကြည်တော်နှင့်တကွ မင်းမှူးမတ်ပညာရှိများဟာ ကျွန်ုပ်တို့ တမ္ပဒီပပြန်တဲ့ အခါမှာ ကျွန်ုပ်တို့နှင့်အတူ လိုက်လာခဲ့ပြီးတော့ အကြည်တော်တို့ရဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ကြီးနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာတွေနှင့် ကျွန်ုပ်တို့ တမ္ပဒီပတစ်ပြည်လုံး သိမ်းကျုံးလွှမ်းမိုးကြ ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့က လက်နက်အားဖြင့် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိကို အနိုင်ယူလိုက်သလို အကြည်တော် တို့က ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ တမ္ပဒီပကို သိမ်းသွင်းလိုက်စမ်းပါ။ လွှမ်း

မိုးပြီး အောင်ပွဲခံလိုက်စမ်းပါ”

အနော်ရထာ၏ စကားဆုံးသည်၌ သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားက ...

“ဒကာတော် အနော်ရထာဘုရင်မင်းမြတ် ပြောကြားသည်မှာ အင်မတန် လျော်ကန် ပေစွ၊ ယခု မင်းနှစ်ပါးသည် ကောင်းသော တွေ့ခြင်းဖြစ်ကြ၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတာဝန်ကြီးကို လက်တွဲပြီးတော့ ထမ်းဆောင်ကြပေတော့” ဟု မိန့်ကြားပြီး ဆရာတော်ဘုရား ပလ္လင်ပေါ်က ဆင်းသည်။ အားလုံးပင် ရှိခိုးဝတ်ပြုကြပြီး သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရား နန်းမဆောင် ပြင်ဘက်ကြွသွား၍ ပရိသတ်သည် ထိုင်ရာမှ ထကြသည်ရှိသော် ကျန်စစ်သား၏ အသံ ပေါ်ထွက်လာသည်။

“ခဏကျေးဇူးပြု၍ ဆိုင်းကြပါဦး၊ သည်ကလေးကို သူ့မိဘများထံ ပြန်လည် အပ်နှံပါရစေ” ဟု ဆိုသဖြင့် ပရိသတ်သည် သူ့ကို လှည့်ကြည့်လိုက်ကြသောအခါ ကျန်စစ်သား၏ ပခုံးပေါ်မှာ သူငယ်လေးတစ်ယောက် မေးတင်၍ ကျန်စစ်သားက ပိုက်ချီ ထားသည်။

ယင်း၌ ရုတ်တရက် ...

“ဟေး ... ဟေး ... သင်က ကျွန်ုပ်သားကို ဘာလုပ်ထားသလဲ” ဟူသော အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာမင်းသားက ဒေါသသံနှင့် ရှေ့ထွက်လာသည်၌၊ ကျန်စစ်သား ပခုံးပေါ်တွင် မိုန်းနေသော သူငယ်လေးသည် ကျန်စစ်သားရင်ခွင်မှ လျှောဆင်း၍ သူ့လက်မောင်းတွင် အနည်းငယ်ရထားသော ဒဏ်ရာလေးကို လက်တစ်ဖက်ဖြင့် အုပ်ကာ သူ့အဖေဆီ ပြေးသွား၍ ...

“သည်စစ်သားကြီးကို ဘာမှ မလုပ်ပါနဲ့ ခမည်းတော်။ ကျွန်တော် လမ်းထဲမှာ ရန်သူ့ဆီက လာတဲ့ လုံနဲ့ထိမိလို့ ဟော့သည်စစ်သားကြီးက ကျွန်တော့်ကို ကောက်ချီ လိုက်ပေလို့ပေါ့။ ကြည့်စမ်း သူ့လက်မောင်းမှာတောင် ကျွန်တော့်ကိုယ်စား ဒဏ်ရာရသွား ပါတယ်” ဟု သွေးထွက်နေသော ကျန်စစ်သား၏ လက်မောင်းတစ်ဖက်ကို ညွှန်ပြသည်။ သူ့ဖခင် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာမှာ ဘာမျှ မပြောနိုင်တော့ဘဲ၊ သားငယ်ကို ဆီးဖက်ထားသည်၌ အိမ်ရှေ့မိဖုရားသည် ငိုကြွေးချက်မနှင့် ရောက်လာလျက် ...

“အောင်မယ်လေး ... သားတော် အဿဝတ် ဓမ္မာရယ်၊ လူလေး ငယ်ပါသေးတယ်၊ မင်းစစ်တိုက်ရတဲ့ အရွယ်မဟုတ်သေးပါဘူးဆိုရက်နဲ့ ဘယ့်နှယ် ဘယ့်နှယ် အလစ် အပြင်ဘက် ထွက်သွားလိုက်တယ် မသိဘူး။”

ဤစဉ်မှာ မနုဟာဘုရင်၏ အသံပေါ်ထွက်လာသည်။ ကျန်စစ်သားအား “အို...

တမ္ပဒီပစစ်သား အသင် ကျွန်ုပ် မြေးတော်၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်ပေတယ်” ဟု ဆိုပြီး သူ့သားတော် ဥပရာဇာဘက် လှည့်၍ ...

“ဟေ့ ... ဘာလုပ်နေတာလဲ၊ မင်းသား အသက်သခင်ရဲ့ လက်မောင်းမှာ ဒဏ်ရာ ရနေတယ် မဟုတ်လား၊ သွား ချက်ချင်း ပြုစုပေးလိုက်”

“ကိုင်း နန်းမဆောင်ထဲက အားလုံးထွက်သွားကြစမ်း၊ ငါနဲ့ ညီတော် အနော်ရထာ ဆွေးနွေးစရာတွေ အများကြီး ရှိတယ်”

သီဟဗဟုမင်းက စစ်ကူတောင်းလာခြင်း

အခန်း | ၁၈ |

အနော်ရထာသည် ပုဂံနေပြည်တော်သို့ ပြန်ရန် ပြင်ဆင်နေဆဲ တစ်နေ့သ၌ လင်္ကာဒီပ (သီဟိုဠ်ကျွန်း)မှ သင်္ဘောအချို့နှင့် ရေတပ်ငယ်တစ်စုသည် သထုံမြို့ဆိပ်ကမ်းသို့ ဆိုက်ရောက်လာ၏။ ယင်းမှာ သီဟဗဟု မင်းထံမှ အနော်ရထာထံသို့ သံတမန်အဖွဲ့ တစ်ခု စေလွှတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာဘုရင် အနော်ရထာ သည် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကြီးကို စည်းရုံး၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကို ပြန့်ပွားအခွင့်ရည် အောင် ဆောင်ရွက်မည်ဟူသော သတင်းက ဝေးနီးရပ်ခြား ကျော်ကြားနေပြီ ဖြစ်သော ကြောင့် သီဟဗဟု မင်းက ဘာသာရေးအတွက် စစ်ကူလာတောင်းခြင်း ဖြစ်၏။

အနော်ရထာသည် ထိုသံတမန်အဖွဲ့ကို ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံတော်မူသည်။ သီဟိုဠ် သံတမန်များက လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများနှင့် သတင်းစကားကို ပါးပြီးနောက် သီဟဗဟုမင်း၏ စာချွန်တော်ကို ဆက်သသည်။ ထိုစာကို ဖတ်ရသည်၌ အနော်ရထာ မှာ လွန်စွာ စိတ်နှလုံးကို ထိခိုက်တော်မူသည်။ အကြောင်းမှာ အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း ပင်လယ် ကမ်းရိုးဒေသမှ ကျေးကုလားတို့သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ မကြာခဏ လာရောက်တိုက်ခိုက် လျက် လူနေအိမ်ခြေများကို ဖျက်ဆီးလုယက်သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များကို မီးရှို့သည်။ ရဟန်းသံဃာတို့အား သတ်ဖြတ်သည်။

ထိုအထဲ၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ ...

“မြောက်မြားစွာသော မထေရ်သံဃာတွေကို သတ်ဖြတ်ပစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ၏ စာပေ ကျမ်းဂန်များကို ဖျက်ဆီးပစ်သည်။ ယခုအခြေမှာဆိုလျှင် သီဟိုဠ်ကျွန်းတွင် ရဟန်းခံခြင်း၊ ပဉ္စင်းတက်ခြင်းစသော သံဃာအမှုကို ပြုရန်ပင် မထေရ်သံဃာလုံလောက်စွာ မရှိတော့ပြီ။ စင်စစ်မူရန်သူတို့သည် ပစ္စည်းယူ လူသတ်ရုံမျှမက ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးအား ဖျက်ဆီးရန် အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်နေသည်များကို အကျွန်ုပ်တို့က အကြောက်အကန် ခုခံကာကွယ် နေရပါသည်။”

“အကြည်တော် အနော်ရထာဘုရင်သည် မူရင်းဒေသ မဇ္ဈိမမှ ဖြာထွက်လာသော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးအား နှစ်သက်မြတ်နိုးစွာ ရင်ဝယ်ပိုက်ပြီး မပျောက်ပျက် မပျက်စီးရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နေသော သာသနာ ဒါယကာ မင်းတစ်ပါး ဖြစ်သည်ဟု အကျွန်ုပ် ယုံကြည်မှုမှာ လွဲလိမ့်မည်မထင်ပါ။ အကျွန်ုပ်လည်း ထို့အတူ ဤဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး အား တိမ်းပါး ပျက်စီးမသွားအောင် ပြည်တွင်းစစ်အကြား၌ ပြည်ပရန်သူများကိုပါ တိုက်ခိုက်နေရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကြည်တော်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့သည် ပင်လယ်ရပ်ခြား တစ်ပြည်နှင့် တစ်ပြည် လွန်စွာ ဝေးကွာငြားလည်း အခြေခံအကြောင်းအားဖြင့် ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ကြီး၏ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေကြသော ညီနောင်များပင် ဖြစ်ကြပါသည်။”

အနော်ရထာသည် ထိုသံအဖွဲ့အား သူတို့နှင့် ထိုက်တန်သော အခြေအနေမှာ ထားရှိရန် အမိန့်ပေးပြီးနောက် ကျန်စစ်သားနှင့် တပ်မှူးများကို ခေါ်၍ ဆွေးနွေးသည်။ သီဟဗာဟုမင်းအတွက် ကျေးကုလားများကို တိုက်ခိုက်နိုင်ရန် လက်နက်အင်အား၊ လူ အင်အားကို ရစေနိုင်မည့် အဖိုးတန် ရတနာ စန္ဒကူးနံ့သာနှင့် ဆင်စွယ်စသော ပစ္စည်းများကို သင်္ဘောများနှင့် တင်ပို့ရန် စီမံကြသည်။

ထို့နောက် အနော်ရထာသည် သီဟဗာဟုထံမှ စာကို မနူဟာအားပြသည်။ မနူဟာ လည်း အလွန်ပင် စိတ်အားထက်သန်စွာနှင့် မိန့်ကြားသည်မှာ ...

“ဟုတ်ပေ၊ ဘယ်လောက်ပဲ ရေမြေရပ်ခြား လူမျိုးချင်းမတူငြားသော်လည်း ကိုယ့် ဘာသာ သာသနာရေး ကိစ္စဆိုတော့ တို့များဟာ အတူတကွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမယ် ပေါ့။”

အနော်ရထာသည် မနူဟာအား လင်္ကာဒီပတွင် ရဟန်းသံဃာများ အသတ်ခံရ သည့်အတွက် မည်သို့ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ကြောင်း၊ သာသနာပိုင်ဆရာတော်များထံ လျှောက်ကြား၍ အကြံဉာဏ်တောင်းပါရန် ပြောကြားသည်။

သို့ဖြင့် မင်းနှစ်ပါးသည် သာသနာပိုင်ဆရာတော်၏ ကျောင်းတော်သို့ ရောက်သွား

ကြပြီး မနုဟာက လင်္ကာဒီပတွင် သာသနာတော် ဆက်လက်တည်တံ့အောင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ဖို့ရန် သည်မှ သင့်လျော်သော စာပေ ကျမ်းဂန်တတ် ရဟန်းသံဃာတော်များကို ရွေးချယ်ပေးပါရန် သာသနာပိုင်ဆရာတော်အား လျှောက်ကြားသည်။ ဤနေရာ၌ မနုဟာ ဘုရင်သည် သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားနှင့် သီဟိုဠ်သို့ သာသနာဝန်ထမ်း သံဃာတော် များကို စေလွှတ်ရန် စိတ်ပါဝင်စားစွာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်နေသည်ကို ထောက်ရှု၍ သည်အချိန် ကလေးမှာ မနုဟာသည် စစ်ရှုံးနိမ့်ခြင်းကို မေ့ပျောက်နေမည် ဖြစ်သဖြင့် အနော်ရထာ ဝမ်းသာမိလေသည်။

သာသနာပိုင် ဆရာတော်နှင့် မနုဟာတို့ အသေးစိတ် ဆွေးနွေးပြီးကြသောအခါ အနော်ရထာသည် မနုဟာအား ယုံကြည်လေးစားသော အကြည့်ဖြင့် ...

“နောင်တော် မနုဟာ ... ကျွန်ုပ်ဟာ နောင်တော်ရဲ့ အကူအညီနဲ့ ညွှန်ကြားမှုမပါ ဘဲ အလုပ်မဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် အကျွန်ုပ်ရဲ့ စိတ်ကူးအရကို တင်ပြပါရစေ၊ အခုဆိုရင် ကျွန်ုပ်တို့ဟာ လင်္ကာဒီပ သီဟဗာဟုမင်းသားကို ကူညီရန် ပစ္စည်းအင်အား၊ လူအင်အား ပါတဲ့ သင်္ဘောတပ်ဖွဲ့တစ်ခုကို စေလွှတ်ရပါမယ်။ လူအင်အားဆိုရာမှာ စစ်အင်အား သာမက ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ နှစ်ပါးစလုံးပြည့်စုံတဲ့ ရဟန်းသံဃာများ၊ အမြော်အမြင် ဉာဏ်နဲ့ ပြည့်စုံသော ပညာရှင်များ ပါဝင်ကြရပါလိမ့်မယ်။ ဒီတပ်ဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင် ကောင်းတစ်ယောက် လိုပါတယ်။ ကျွန်ုပ်ဆန္ဒပြောရရင် နောင်တော်၏ သားတော် အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာကို ခေါင်းဆောင်အရာ ခန့်အပ်စေလိုပါတယ်။ ဥပရာဇာမင်းသားဟာဖြင့် မကြာမီ လေးတင်က ကျွန်ုပ်တို့ မြင်ခဲ့တဲ့အတိုင်း စစ်ရေးမှာလည်း ကျွမ်းကျင်လို့၊ သံတမန် အရာမှာ လည်း ပြောင်မြောက်အောင် ထမ်းဆောင်နိုင်မယ်လို့ ကျွန်ုပ် ယုံကြည်ပါတယ်။ သည်တပ်ဖွဲ့ မှာ နောင်တော်ရဲ့ သထုံသားများရော၊ ကျွန်ုပ်ရဲ့ ပုဂံသားများရော နှစ်ဖက်စလုံး ပါသင့်သည် ဖြစ်ပါသောကြောင့် နောင်တော်တက်က သင့်တော်သော လူများကို နောင်တော် ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်ပေးစေလိုပါတယ်”

သည်စကားမှာ စစ်ရှုံးဘုရင်က စစ်နိုင်ဘုရင်ထံမှ မမျှော်လင့်ဆုံးကို ကြားရခြင်း ဖြစ်သဖြင့် မနုဟာမှာ သူပြန်ပြောရာတွင် အသံများပင် တုန်သွားလိမ့်မလားဟု စိုးရိမ်မိ သေးတော့သည်။

“အို ... ညီတော် ဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်ပါစေမယ်”

လင်္ကာဒီပသို့သွားရန် သင်္ဘောများ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းများတင်ခြင်းဖြင့် ရက်ပေါင်းအတန်ကြာသည်။ မနုဟာသည် သားတော် ဥပရာဇာနှင့် လိုက်ရန် သူ၏

မှူးမတ်ပညာရှိများကို ရွေးချယ်သည်။ သည်တပ်ဖွဲ့မှာ သူ့သားတော် ဥပရာဇာအား ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်စေသည်ကို အလွန်ဝမ်းမြောက်သည်။ အနော်ရထာကား မိမိမူလက တွေးထင်သကဲ့သို့ တမ္ပဒီပတိုင်းက အရိုင်းအစိုင်း စစ်ဘုရင်ကြီး မဟုတ်ကပြီ။ အသက်အားဖြင့် မိမိထက်ငယ်လျက် စစ်တိုက်ခိုက် နယ်ချဲ့အုပ်စိုးခြင်းထက် မြင့်မြတ်သော ရည်ရွယ်ချက်ရှိသူ ဖြစ်ပေသည်။ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံကြီးကို စည်းရုံး၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကို ထွန်းလင်းစေလိုသည် ဆိုသည်မှာ ထင်ရှားနေပေပြီ။ ယခု မိမိတို့ ပြည်တွင်းသာမက အခြား တိုင်းတစ်ပါး၌ သာသနာတော်အတွက် စစ်ကူပို့သော သူ၏ စေတနာကား ချီးကျူးဖွယ်ကောင်းလေစွ။

လင်္ကာဒီပသို့ စေလွှတ်သော တပ်ဖွဲ့တွင် ဥပရာဇာမင်းသားအား ခေါင်းဆောင် ပြုစေသည်ကိုကား သထုံသားများရော ပုဂံသားများပါ ကျေနပ်ကြသည်။ လင်္ကာဒီပတွင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကို ကျူးကျော်စော်ကားနေသူ ကျေးကုလားများအား တိုက်ခိုက် နှိမ်နင်းကြရန် တစ်စိတ်တစ်ဝမ်းတည်း ရှိကြကုန်သည်။

ဘာသာယုံကြည်ချက် တူညီချင်းသည် လူမျိုးမရွေးတော့ဘဲ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ချစ်ခင်မှု ရရှိနိုင်လေသည်။ လူချင်းဆက်ဆံမှု ပိုမို ရင်းနှီးလွယ်လေသည်။

*

သံယောဇဉ်

ကျန်စစ်သား၏ လက်မောင်းတွင် ရရှိသော ဒဏ်ရာလေးမှာ ဘာမျှ မဖြစ်လောက်ပေ။ အပေါ်ယံ လှဲသွားရှုပ်သွားခြင်းမျှဖြစ်၏။ ယင်းကို အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ၏ မိဖုရားကိုယ်တိုင် ပြုစုရာ မိဖုရား၏ စိတ်ထဲတွင် သူ့ သားငယ်အသက်ကို ကယ်ဆယ်သူအား ဤမျှ ကျေးဇူးပြုရရုံနှင့် အားမရ တင်းမတိမ်နိုင်ရှိလှသည်။ သားတော်လေး အဿဝတ်ဓမ္မာကား ကျန်စစ်သားကို အလိုလိုက်သော ဦးလေးကြီးတစ်ယောက်အနေနှင့် နွဲ့ ဆိုးဆိုးတတ်သည်။ စင်စစ် ကျန်စစ်သားသည် ကလေးကို ချစ်တတ်၍ ပုံပြောဝါသနာပါသူ ဖြစ်သည်နှင့်အညီ အညာဒေသ တမ္ပဒီပက ပုံပြင်များကို မင်းသားငယ်အား ပြောပြသည်။ ကျန်စစ်သားက ပုံပြောကောင်းသူလည်း ဖြစ်ရာ မင်းသားငယ်မှာ အားရတင်းတိမ်နိုင်သည်မရှိဘဲ ပြောပြီး သားများကိုပင် ထပ်မံပြောကြားရန် ပူဆာတတ်သည်။

အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာသည် သူ့ခေါင်းဆောင်သော တပ်ဖွဲ့နှင့် လင်္ကာဒီပသို့ ထွက်ခွာသောအခါ သင်္ဘောဆိပ်သို့ လိုက်ပို့ကြသည်၌ အဿဝတ်ဓမ္မာမင်းသားငယ်သည်

ကျန်စစ်သား၏ ပခုံးပေါ်တွင် ဖြစ်သည်။ သင်္ဘောများ ကမ်းက ခွာသည်၌ ဥပရာဇာသည် ကျန်စစ်သားနှင့် သူ့သားငယ် နှစ်ဦးစလုံးကို တစ်ပြိုင်တည်း လက်ပြန့်တံဆက်ခဲ့သည်။ ကျန်စစ်သားအား ကြည့်သော သူ၏ မျက်လုံးတို့မှာလည်း သူမရှိနိုင်၌ သားတော်လေးအား ဂရုစိုက်ပါဟူသော အဓိပ္ပာယ်လည်း ပါဝင်၏။

ယင်းသို့ လင်္ကာဒီပသို့ အကူအညီပို့သော ကိစ္စအဝဝများပြီးစီးပြီး မကြာမီမှာပင် ပုဂံသို့ ပြန်ကြရန် စီစဉ်ကြသည်။ အနော်ရထာသည် ကျန်စစ်သားကို ခေါ်၍ အပြန်ခရီး အတွက် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြသည်။ သူတို့မှာ လုပ်ဆောင်ရန် ကိစ္စတာဝန်တွေ များစွာ ရှိသည်။ ၎င်းတို့အထဲမှ သထုံမှ သံဃာတော်များအား မည်သို့ ပင့်ဆောင်ကြရန်လည်း ပါဝင်သည်။

အနော်ရထာသည် မနုဟာထံသွား၍လည်း ဆွေးနွေးသည်။ ထိုအချိန်တွင်မူ မနုဟာ၏ စိတ်ဝယ် သူပုဂံသို့ ရောက်ရမည်မှာ အတင်းအကျပ် ခေါ်ဆောင်၍မဟုတ်ဘဲ ဗုဒ္ဓဓမ္မစစ်မထွန်းကားသေးသော ဒေသသို့ သာသနာပြုရန် ကိစ္စအတွက် သွားရောက်ရမည် ဟု သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်လျက် ရှိလေ၏။ မှန်ပေသည်။ အနော်ရထာ၏ စိတ်မှာလည်း သူ့သထုံကို တိုက်ခိုက်အောင်မြင်ခြင်းသည် ယခု သထုံက ဘာသာသာသနာ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတွေ၊ ပုဂံတမ္ပဒီပကို လွှမ်းမိုးတော့မည်နှင့် နှိုင်းစာလိုက်သော် မဟာသမုဒ္ဒရာနှင့် ရေအိုင်ငယ်မမာ ကွာခြားပါပေသည်ဟု ယုံကြည်မိလေ၏။ စစ်အောင်ခြင်း၊ ရုံးခြင်းသည် ခေတ္တခဏကိစ္စမျှသာဖြစ်၍ အချိန်တန်သော် ရေအိုင်ငယ်ခန်းခြောက်သကဲ့သို့ ပျောက်ကွယ်သွားပေမည်။ ဘာသာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတို့ လွှမ်းမီလျှင်ကား မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ ကမ္ဘာသက်နှင့်အမျှ တည်ချိမ့်မည်တည်း။

အနော်ရထာ၏ ခိုင်မြဲသော ယုံကြည်မှုနှင့် ထက်သန်သောစိတ်စေတနာတို့သည် သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူအားလုံးကို လွှမ်းမိုးသည်။ ရန်သူရော မိတ်ဆွေပါ သူ့ဆန္ဒကို လိုက်လျောရသည်သာ။ မနုဟာကိုယ်တိုင်ပင် အနော်ရထာ၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့တွင် အကြံပေးရသော အပိုင်းက ပါဝင်နေပြီး တမ္ပဒီပစစ် ဘုရင်ကြီး၏ စိတ်ကူးယဉ်များစွာတို့ကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးခဲ့ရ၏။ အကူအညီ ပေးခဲ့ရ၏။

သထုံမှ သာသနာရေးအတွက် ရဟန်းသံဃာများသာမက ယဉ်ကျေးမှုအတွက် အနုပညာရှင် အတတ်ပညာရှင်တို့ကိုပါ ပုဂံသို့ခေါ်ဆောင်ရန်မှာ မနုဟာ၏ တိုက်တွန်း ချက်ဖြစ်၏။

*

ပုဒ္ဒါအမွေအနှစ်

ပိဋကတ်သုံးပုံကျမ်းအစုံတို့ကို ရွှေတင်းတောင်း သုံးတောင်းတွင်ထည့်၍ ထိုတောင်းတို့ကို ကျောက်မျက်ရတနာ စီခြယ်ထားသော ဖောင်းကားနှင့် ဆင်ပေါ်တွင် တင်လျက် ထိုဆင်နံ့ဘေးမှာ အခြားပစ္စည်းရတနာများတင်သော ဆင်များက ဝိုင်းရံသွား စေသည်။ မနုဟာဘုရင်နှင့် သူ၏မိဖုရား မိသားစု များကြီးမတ်ရာတို့ကိုလည်း အနော်ရထာနှင့် သူ၏ ခြွေရံနောက်လိုက် နောက်ပါများနှင့်အတူ ဆင်များနှင့်ပင် လိုက်စေသည်။

ကျန်စစ်သားကား ထိုဆင်တပ်ရှေ့မှာ မြင်းတပ်ကို ဦးဆောင်သွားရသည်။ ခရီးထောက်စခန်းများကို ရှေ့မှနေ၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရသည်။

ယင်းသို့ သထုံမှ ခွာခွဲကြ၍ စစ်တောင်းမြစ်အနီးသို့ရောက်သော် အနော်ရထာ စိတ်ကူးသစ်ရလျက် ကျန်စစ်သားအားခေါ်စေ၍ ပြောကြားသည်မှာ ...

“ဟေ့ ... တို့အပြန်ခရီးမှာ လာလမ်းအတိုင်း မသွားဘူး၊ ခရီးလည်းတိုအောင်၊ အတွေ့အကြုံအသစ်လည်းရအောင် စစ်တောင်မြစ်ရိုးအတိုင်း ဆန်တက်ကြမယ်၊ ပြီးတော့မှ အနောက်ဘက်ချိုးမယ်၊ ဟဲ့ ... ဟဲ့ သည်လိုဆိုတော့ ငါတစ်ခုမေ့နေတယ်၊ ဥဿာမင်းသမီးကွ၊ ငါ့ကို ဆက်ထားတယ်။

“အဲဒါကို မေ့မေ့လျော့လျော့ လုပ်သွားလို့တော့ မဖြစ်ဘူး။ အဲသည်တော့ ကျန်စစ်သား ဥဿာပဲခူးမင်းဆီ မင်းပဲ ရောက်အောင်သွား၊ အကျိုးအကြောင်းကို သင့်လျော်အောင် ပြောပြ၊ တို့ ပုဂံပြန်ရောက်ပြီးတဲ့အခါမှာ မင်းသမီးနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ အဆောင် အယောင်နဲ့ လာပြီး ဆောင်ကြဉ်းပါမယ်လို့။ အခုတော့ ငါလက်သုံးတော်လှံ ယူသွား၊ မင်းသမီးကို ဆက်လိုက်၊ ငါ့ကိုယ်စားပေါ့ကွာ၊ ရော့ ... ရော့ ... ကဲ တို့ ဒီက သွားနှင့်မယ်၊ မင်း ဥဿာပဲခူးက ကိစ္စပြီးတော့ အမိလိုက်ခဲ့ပေါ့”

အခန်း | ၁၇ |

သထုံကို အနော်ရထာစစ်ချီသည်မှစ၍ ထိုနောက် ဖြစ်ပျက်သမျှ သတင်းတို့သည် ယခု ဥဿမင်းသမီး ကိစ္စနှင့် စေလွှတ်လိုက်သော ကျန်စစ်သားတို့ အဖွဲ့မရောက်မီကပင်လျှင် ဥဿပဲခူးမှာကြားသိပြီးဖြစ်နေကြသည်။ သထုံနှင့် ပုဂံသည် အရှုံးအနိုင်စစ်ခင်းပြီးသည်၏ နောက်ပိုင်းတွင် မင်းနှစ်ပါးနားလည်မှုရသွား၍ နှစ်ပြည်ထောင်ချစ်ကြည်သွားကြသည်ကို ကြားသိရ၍လည်း ဥဿပဲခူးမင်းနှင့် သူ၏ တိုင်းသူပြည်သားများ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် လင်္ကာဒီပသို့ စေလွှတ်သော နှစ်ပြည်ထောင်တပ်ဖွဲ့တွင် သထုံ ဥပရာဇာခေါင်းဆောင်သွားသည်ကိုလည်း သူတို့ ကောင်းချီးဩဘာ ပြုကြသည်။ စင်စစ် ရာမညဒေသ မွန်တို့သည် သူတို့ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ကြသော ဘာသာနှင့် သူတို့၌ရှိကြသော ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာများအတွက် ဂုဏ်ယူကြသည်။ ယခု သူတို့၏ ကိုးကွယ်သော ဘာသာနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတို့က ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကြီးကို တည်ဆောက်ရာတွင် မီးရှူးတန်ဆောင် ဖြစ်လေပြီမို့လည်း သူတို့ အလွန်အကြူး ရွှင်မြူး ဝမ်းသာကြသည်။ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော တေးသီချင်းများကို သီကုံးဖွဲ့ဆိုကြသည်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မ၏ ရန်သူမိစ္ဆာကျေးကုလားတို့ကို နှိမ်နင်းရန် သွားကြသော သထုံ ဥပရာဇာခေါင်းဆောင်သည့် တပ်ဖွဲ့အောင်မြင်စေကြောင်း ဗုဒ္ဓသာသနာ့ရောင်ဝါ အစွန့်ရှည်စွာ ထွန်းလင်းပါစေကြောင်း လည်း တေးဖွဲ့ သီဆိုကြကုန်သည်။

ဤဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော သီချင်းတို့ကား လူကြီးတို့၏ နားဝင်ပီယံဖြစ် ၍ လူငယ်ပိုင်း၏ အသည်းနှလုံးထဲ စွဲသွားကြသည်ကတော့ ..

လှထွဋ်ခေါင်ချာ
 ပြိုင်ဘက်ကင်းသည့် မင်းသမီး မဏိစန္ဒာ
 သမ္ဘာရွှေဘုန်း နေတနှုန်း
 သောင်းလုံး စကြစဋ္ဌာ
 တေဇာလင်းသည့် မင်းကြီးအနော်ရထာ
 နှစ်ပြားသောရွှေ ဂဟေသားသို့
 နှစ်ပြည့်တစ်ပြည် ချစ်ကြည်ညား၍
 နှစ်ပါးသော မင်းနှစ်ဖော် ပျော်ကြစေကြောင်း။

စပ်ဆိုထားသော သီချင်းများဖြစ်သည်။ မင်းပွဲစိုးပွဲ မြို့ပြထဲမှသည် နွားကျောင်းသား
 တို့ နှုတ်ဖျားသို့တိုင် ပျံ့နှံ့၏။ တိုင်းသူပြည်သားအားလုံးတို့သည် ပျော်ရွှင်ကြ၏။
 သို့သော် ခင်ဦးတစ်ယောက်။

ယင်းသီချင်းများကို တီးမှုတ်သီဆိုသည်များ ကြားရသည်၌ ခင်ဦးသည် နား
 နှစ်ဖက်ကိုပိတ်ကာ စက်ရာပေါ်သို့ ကိုယ်ကို ပစ်လဲ လူးလှိုမ့်လျက် အထိန်းတော်ကြီးက
 ချောပါသော်လည်းမရ။

“ကျွန်မ ဘာလုပ်ရမလဲ၊ ကျွန်မ ဘာလုပ်ရမလဲ အထိန်းတော်ကြီး၊ ကျွန်မ
 တစ်ယောက် စိတ်ဒုက္ခရောက်နေတာကို လူအားလုံးက ဘာလို့ ပျော်နေကြတာလဲ၊ သူတို့နဲ့
 ဘာဆိုင်လို့တဲ့လဲ”

အထိန်းတော်ကြီးသည် ခင်ဦးကိုယ်ကို ယုယစွာ ပွေ့ချီကာ ...

“နားထောင် ခင်ဦး၊ ဥဿာမင်းသမီးနဲ့ တမ္ပဒီပမင်းဂဟေဆက်လိုက်တော့ တို့
 မွန်တွေနဲ့ မြန်မာတွေဟာ ချစ်ကြည်မှုနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ရသွားပြီ၊ တို့ တိုင်းပြည်ကို
 ငြိမ်းစစ်သည်တွေ သို့မဟုတ် အလားတူ ကျူးကျော်စော်ကားတဲ့ လူမျိုးခြားတွေ လာရောက်
 မနှောင့်ယှက်နိုင်တော့ဘူး၊ အဲဒါကြောင့် တိုင်းသူပြည်သားတွေ ပျော်ရွှင်ကြတာပေါ့။”

“အို ... ဒါပေမဲ့ ကျွန်မတော့ မပျော်နိုင်ဘူး၊ ကျွန်မတစ်ယောက်တော့ မပျော်ရတော့
 ဘူးတဲ့လား။”

“ပျော်အောင် ကြိုးစားရမယ် သမီး။ တိုင်းပြည်မှာ စိုးရိမ်နေရတဲ့ အန္တရာယ်တွေ၊
 ကျရောက်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဘေးဥပဒ်မျိုးတွေဟာ သမီးတစ်ယောက်ကြောင့် ပျောက်ကင်းကုန်ပြီလို့
 အများအတွက် မုဒိတာ စိတ်ထားနဲ့ ပျော်ရွှင်ပါ သမီး။ သမီးဟာ အခြေအနေ အချိန်အခါ
 အရ တိုင်းပြည်အတွက် သမိုင်းပေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရတယ်လို့ ယူဆပါ။”

“ဟောလာပြန်ပြီ သမိုင်းပေး တာဝန်တဲ့၊ ဒီသမိုင်းပေး တာဝန်ဆိုတဲ့စကားကို ဟို ... မောင်တော်ဘုရား (ကျန်စစ်သား) ကလည်း ပြောခဲ့တာပဲ။ ပြောနိုင်ကြမှာပေါ့ ပြောနိုင်ကြမှာပေါ့။ ဒီသမိုင်းပေးတာဝန်ထဲမှာက သူတို့ အသည်းနှလုံးခံစားမှုကမှ မပါကြဘဲ ကိုး၊ အဟင့် ... ဟင့် ... ဟင့် ...”

“ရှုး ... တိတ်စမ်း ခင်ဦး၊ အပြင်မှာ သံတမန်တွေ ရောက်နေတယ်၊ အနော်ရထာ ဆီက သံတမန်တော်များ ပါလိမ့်မယ်”

“ရှင်ပဲ အဲဒီ အမိန့်တော်များ သွားခံယူပေတော့။ ကျွန်မတော့ ဖျားနေတယ်၊ သို့မဟုတ်၊ သေပြီပဲ ဖြစ်ဖြစ် သင့်သလိုသာ ကြည့်ပြောလိုက်ပေတော့”

အထိန်းတော်ကြီးသည် သက်ပြင်းကြီး ချလိုက်ပြီး ...

“အင်း ... ဒီဟာမအတွက် ငါ့မှာ ဖုံးဖို့ ဖိဖို့ မုသာဝါဒတွေ တစ်လှေလောက်ကြီး ရှိနေလို့ တော်သေးတာပေါ့” ဟု စိတ်ထဲမှ ရေရွတ်ကာ မင်းသမီးကိုယ်စားထွက်၍ တွေ့ ရပေသည်။

များစွာ မကြာမီပင် အထိန်းတော်ကြီးသည် ခပ်ပြာပြာနှင့် ပြန်လာပြီး ...

“ခင်ဦး သမီးထစမ်း၊ တို့များ အံ့ဩစရာ သတင်းစကားရခဲ့တယ် နက်ဖြန်ခါ ကျန်စစ်သား ညည်း ကိုယ်တော် ဒီကိုလာမယ်တဲ့”

ဥဿာပဲခူးမင်းသည် ကျန်စစ်သားအား ဝမ်းမြောက်စွာ လက်ခံတွေ့ဆုံလေသည်။ သထုံနှင့် ပုဂံသည် စစ်ပြေငြိမ်းပြီး မင်းနှစ်ပါး သင့်မြတ်သွားပုံကို သာသနာတော်အတွက် ဆောင်ရွက်ကြပုံတို့ကို ကျန်စစ်သားဆီမှ ထပ်မံကြားသိရပြန်သည်၌ ဥဿာမင်းသည် အလွန်ပင် ဝမ်းသာမိလေသည်။ ထို့နောက် သမီးတော် မင်္ဂလာကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အနော်ရထာက တစ်ဆင့်ပါးလိုက်သည်မှာ ဥဿာပဲခူးနှင့် တမ္ပဒီပချစ်ကြည်ရေးအတွက် နှစ်ပြည့် တစ်ပြည် နှစ်ပြားသော ရွှေဂဟောသားကဲ့သို့ ဆက်စပ်သည့် ကြီးစွာသော မင်္ဂလာ ကိစ္စကြီးကို သထုံမှ စစ်ပြီး၍အပြန် ပဲခူးဝင်ပြီး ခရီးသွားဟန်လွှဲမျိုး မပြုလို၊ ပုဂံပြန်ရောက်ပြီး မှ အခြေအနေ အချိန်အခါ ရက်ကောင်းရက်မြတ် သတ်မှတ်၍ ထိုက်တန်ခမ်းနားစွာသော အဆောင်အယောင်များနှင့် ဥဿာမင်းသမီးကို လာရောက်ဆောင်ကြဉ်းမည် ဖြစ်ကြောင်း။

ထို့နောက် ကျန်စစ်သားက အနော်ရထာ ပေးအပ်လိုက်သော လှံကို ခင်ဦးအတွက် ပေးဆက်သောအခါ ဥဿာပဲခူးမင်းသမီးတော် ကိုယ်တိုင် ထိုက်တန်ခမ်းနားစွာ လက်ခံရပါ

လိမ့်မယ်ဟု အစီအစဉ်ကို အမိန့်ထုတ်လိုက်၏။

နုလုံးသားနှစ်ခုကြားက ရာဇလုံတံ

ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာ၏ အရိန္ဒမာလုံတော်ကို ကြာကလပ်တွင် တင်၍ တောက်ပသော အဝတ်တန်ဆာနှင့် မင်းလုလင်များ ခြံရံလျက် မောင်းမမိသံများ ခစားလျက်ရှိသော မဏိစန္ဒာမင်းသမီး ရှေ့မှောက်သို့ သွားရောက်ဆက်သရသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ကြာကလပ်ကို ရင်ဝယ်ပိုက်လျက် သူ့ရင်မှာ တဒိတ်ဒိတ်ခုန်နေသည်။ သူ စိတ်သူမလုံ “ခွင့်လွှတ်ပါအရှင် ကျွန်တော်က မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့် အသည်း နုလုံးကသာ အရှင်တာဝန် ဆောင်ရွက်ရာမှ တုန်လှုပ်နေခြင်း ဖြစ်ပါသည်” ဟု နှုတ်ကတရွှေ လှုပ်၍ သူ့ဘုရင်သူ တိုင်တည်နေမိသည်။

မင်းသမီး ရှေ့မှောက်ရောက်သော် ကျန်စစ်သားက ခူးထောက်၍ ဆက်သရသည်။ မင်းသမီးက ထိုင်ရာမှ ထ၍ လုံတော်ကို ရိုသေစွာ လက်ခံရသည်။

ကျန်စစ်သားသည် မင်းသမီးမျက်နှာကို မော်၍မကြည့်၊ မျက်လွှာချလျက် မင်းသမီး ခြေဖမိုးက ထဘီနားကိုသာ ကြည့်မိသည်။

ခင်ဦးသည် ကြာကလပ်ကိုယူရန် ကိုယ်ကို ရိုလိုက်သည်၌ ကျန်စစ်သားနှင့် မျက်နှာချင်း နီးကပ်သွား၍ တီးတိုးသံဖြင့် ...

“တွေ့နေကျအချိန်မှာ တွေ့နေကျနေရာကို လာခဲ့ပါ”

ကျန်စစ်သားသည် ဦးခေါင်းကို အသာကလေး ယမ်းခါလိုက်ပြီး ...

“အရှင်မင်းသမီး၊ ဤလုံတော်သည် ကျွန်ုပ်တို့ အရှင်သခင် ဘုရင်အနော်ရထာ၏ ကိုယ်စား ဖြစ်ပါသည်” ဟု ပြောရိုးပြောစဉ် ပြောပြီး နှစ်ကိုယ်ကြားလေသံတိုးလေးဖြင့်...

“ဒီရာဇာလုံတံကြီးက တို့နှစ်ယောက်ကြားမှာ ခြားနားလိုက်ပြီ”

ခင်ဦးသည် ကျန်စစ်သားဆက်သော လုံတော်ကို ယူ၍ ရင်ဝယ်ကပ်လိုက်ပြီး...

“မောင်းမမိသံနှင့် မင်းလုလင်များရှင် ယခု ကျွန်မနဲ့ စုလျားရစ်ပတ် လက်ထပ်ရ တော့မယ့် အရှင်ဘုရင် နော်ရထာရဲ့ အကြောင်းကို စုံစမ်းလိုပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာ ချစ်ရေးကိစ္စမို့ တစ်ဆိတ်ကလေး ခေတ္တလောက် ဖဲကြည့်ပေးကြပါလား ရှင်”

သို့ဖြင့် အခြွေအရံများ ဆုတ်ခွာသွားကြသောအခါ ခင်ဦးသည် ကျန်စစ်သားအား ရန်တွေ့တော့၏။

“အို ... ရှင်ဘယ်လိုလဲ ရှင် ဘယ်လိုလဲ၊ ရှင့်မှာ အသည်းနှလုံး မရှိတော့ဘူးလား”
ကျန်စစ်သားသည် ဦးခေါင်းကို မဖော်ဘဲ ...

“ကျုပ်မှာ အသည်းနှလုံး ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ်အသည်းနှလုံးဟာ သည်လုံတံရဲ့
ဟိုဘက်ကို မကျူးကျော်နိုင်တော့ဘူး”

ခင်ဦးသည် အရေးတကြီးတီးတိုးလေသံဖြင့် ...

“ဒီမှာ နားထောင်စမ်း၊ အချိန်သိပ်မရှိဘူး၊ သူတို့ စီမံတာကို ကျွန်မ ဘယ်နည်းနဲ့မှ
မလိုက်နာနိုင်ဘူး၊ ဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် ကျွန်မကို အမြန်ဆုံး ခေါ်ဆောင်သွားပါ၊ ကျွန်မ
ရှင်နဲ့ အတူနေရပြီးရော၊ ဘာကိုမှ ဂရုမစိုက်ဘူး”

ကျန်စစ်သား “မဖြစ်ဘူး ခင်ဦး ကျုပ်ဒီလို မလုပ်နိုင်ဘူး”

ခင်ဦး “ဘာလဲ ရှင်ကျွန်မကို မချစ်တော့လို့ပေါ့လေ”

“ချစ်တယ် သိပ်ကို ချစ်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဘဝတာမှာ အချစ်ထက် အရေးကြီးတာတွေ
ရှိနေသေးတယ်”

“ဘာတွေလဲ”

“ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ကျုပ် အချစ်ဟာ ခင်ဦးရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာပေါ်မှာ တည်နေတယ်၊
ခင်ဦးရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ကျုပ်စောင့်ထိန်းရမယ်။ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာတွက်နဲ့ ခင်ဦးရဲ့
ဂုဏ်သိက္ခာကို ဘယ်နည်းနဲ့မှ ထိခိုက်အောင် ကျုပ်မလုပ်နိုင်ဘူး။ ဒါ ကျုပ် အချစ်ပဲ”

“ရှင် ဒါပဲ ပြောတတ်တော့သလား”

“စဉ်းစားပါ ခင်ဦး၊ တစ်ခါက ကျုပ်ပြောခဲ့ပြီ မဟုတ်လား။ ကျုပ်တို့ဟာ ရှေ့သို့
ချီတက်နေတဲ့ ရာဇဝင် ဇာတ်လမ်းကြီးထဲမှာ တစ်ဌာနက ပါဝင်နေတဲ့ ဇာတ်ကောင်လေး
နှစ်ကောင်ပဲ၊ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးတွေ စုပေါင်းပြီး ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကြီးကို တည်ဆောက်
နေတဲ့အခါမှာ အခြေအနေအလျောက် ကိုယ့်အပေါ် ကျရောက်လာတဲ့ သမိုင်းပေးတာဝန်ကို
ထမ်းဆောင်ရမှာပဲ”

“နို့ ကျွန်မတို့ အချစ်ကကော”

“တို့များရဲ့ အချစ်ဟာ တို့အင်အားနဲ့ သတ္တိကို ဖြစ်စေတယ်၊ ဒီ အင်အားနဲ့
သတ္တိဟာ အလွဲသုံးစား မဖြစ်သင့်ဘူး၊ လူမျိုးစု ချစ်ကြည်ရေးနဲ့ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံကြီး
ကို တည်ဆောက်ဖို့ သွေးနဲ့ ချွေးနဲ့ ရင်းနှီးပြီး နှစ်ပေါင်းများစွာက ကြိုးစားလာခဲ့တဲ့ တို့
ဘုရင်နော်ရထာရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကို ဖျက်ဆီးမပစ်သင့်ဘူး”

“ဒါဖြင့် ရှင်လုပ်ငန်းထဲမှာ အချစ်အတွက် နေရာပဲ မရှိတော့ဘူးပေါ့”

“အို ... ကျုပ်လုပ်ငန်း မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျုပ်ဟာ ကျရောက်လာတဲ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမယ့် သမိုင်းရဲ့ ကျေးကျွန်တစ်ယောက်ရယ်ပါ။ ဒီမှာ ခင်ဦး ... မင်းသမီး တစ်ယောက်အနေနဲ့ ကိုယ့်ဘဝတာမှာ ကိုယ့်တွက်သက်သက် အချစ်ကို ဦးစားမပေးသင့်ဘူး၊ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ယုံကြည်မှုကိုလည်း ဖျက်ဆီးမပစ်သင့်ဘူး၊ တကယ်တော့ ကျုပ်တို့ဟာ ကိုယ့်အပေါ်မှာ ကျရောက်လာတဲ့ သမိုင်းပေးတာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ထမ်းဆောင်ဖို့ပဲ ရှိတယ်”

“ဒီမှာ ခင်ဦး၊ ခင်ဦးဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ဥသျှောင်ဖြစ်တဲ့ ဘုရင့် သမီးတော် တစ်ယောက် အနေနဲ့ သာပြီးတော့ကို ကိုယ်ကျိုးစွန့်ပြီး တိုင်းပြည်အတွက် ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုပါတယ်။ အို ... အို သင့်အရှင် နော်ရထားရဲ့ လုံရိုးတော် ရတနာမျက်ခြယ် ပုလဲသွယ် ငွေရည်ခရော့မယ်၊ ငိုပါနဲ့ ခင်ဦးရယ်”

“တော် ... တော် ... မောင် ဘာပဲပြောပြော၊ ခင်ဦးရဲ့ အသည်းနှလုံးကတော့ မောင့်ဆီမှာပဲ မှတ်လိုက်ပါတော့၊ ဘယ်သမိုင်းပေး တာဝန်ကိုပဲ ထမ်းဆောင်ရ ထမ်းဆောင်ရ အဲဒီသမိုင်းထဲမှာ ခင်ဦး အသည်းကတော့ ဘယ်တော့မှ မပါဘူး မှတ်လိုက်ပါ”

သို့ ပြောရင်း ကျန်စစ်သားအား နောက်ဆုံး တစ်ချက်မျှ စိုက်ကြည့်လိုက်ပြီး သူ၏ သဗ္ဗလီ စက်ခန်းဆောင်ထဲသို့ အနော်ရထာ၏ လှံတော်ကို ပိုက်ကာ ဝင်သွားရှာလေ၏။

ကျန်စစ်သားသည် ဤတာဝန်ပြီးလျှင် ပြီးချင်း ပဲခူးမြို့မှ ထွက်ခဲ့လေ၏ မြို့ပြင် ရောက်၍ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် မြို့ရိုးကြီးကို ပြန်ကြည့်လိုက်စဉ် မြို့တံခါးကြီး ပိတ်သွားသည်ကို မြင်လိုက်ရသည်၌ သူ့ဘဝကဏ္ဍတစ်ခန်းလည်း ဤမှာပဲ ပိတ်သွားပြီဟု သူ့စိတ်ထဲမှာ ခံစားလိုက်မိလေ၏။

ရွှေမျိုးတော်ပြန်

အခန်း | ၂၀ |

သထုံကို အောင်နိုင်လိုက်ခြင်းသည် အနော်ရထာ၏ လက်ထံကံဝယ် ကဏ္ဍသစ်တစ်ရပ် ဖွင့်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ပုဂံအပြန်ခရီးတွင် ကျန်စစ်သားမိလာချိန်မှာ အနော်ရထာသည် ရှေးဟောင်းနှောင်း ဖြစ်တွေ ပြန်လည်ဆင်ခြင် သုံးသပ်လျက် ရှိလေသည်။ ပဲခူးတွင် မိမိဆောင်ရွက်ခဲ့သော အကြောင်းအရာများ ကျန်စစ်သားက လျှောက်ကြားပြီးသောအခါ အနော်ရထာသည် သူ့နှောင်တော် စုက္ကတေးမင်းနှင့် စီးချင်းတိုက်ရသည်မှ စ၍ ယနေ့အထိ အခြေအနေတို့ကို ကျန်စစ်သားအား ပြောပြလေသည်။

“ဒီမှာ ကျန်စစ်သား ... မင်းပုဂံဈေးထဲမှာ တိုင်းရေးပြည်ရေးကို စိတ်ထက်ထက်နဲ့ မင်းလူတွေ မင်းပြောပြနေခိုက် ငါနဲ့တွေ့ခဲ့တာဟာ စိတ်ထဲက မနေ့တစ်နေ့ကလောက်သာ အောက်မေ့ခဲ့ပေမယ့် တကယ်တော့ ကြာခဲ့ပြီ။ အနှစ် ၂၀ တောင်ချဉ်းခဲ့ပြီကွယ် အဲသည်တုန်းက မင်းမျက်နှာမှာ ရှိခဲ့တဲ့ ငယ်ရုပ်နဲ့ ငယ်မူငယ်သွေးလေးတွေလည်း ပျောက်ခဲ့ပြီ၊ အခုတော့ အလုပ်တာဝန်ကြီးတဲ့ လက္ခဏာ၊ လေးနက်တဲ့ အသွင်ဆောင်တဲ့ မင်းမျက်နှာ သတိထားမိ တော့ တို့များ လက်တွဲလုပ်ခဲ့ကြတာ ကာလ ကြာညောင်းခဲ့ပြီပေါ့ကွယ်။ တို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့ ကြတာတွေလည်း များလှပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ မပြီးသေးဘူး၊ ရှေ့ဆက်လုပ်ရဦးမှာပဲ။ တို့ ဆောင်ရွက်ရမယ့် တာဝန်တွေနဲ့စာရင် တို့ လူ့သက်တမ်းက တိုလှသကွယ့်”

ကျန်စစ်သားသည် တစ်လုံးတစ်ပါဒမျှ ပြန်မပြောချေ။ အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် ကျန်စစ်သားသည် မိမိဌာန ထီးလှိုင်ဒေသသို့ ပြန်၍ မိမိဘာသာ မိမိနေလိုပြီ ဖြစ်သည်နှင့် အနော်ရထာအား မည်သို့ ခွင့်ပန်ရမည်နည်း စဉ်းစားနေခိုက်ဖြစ်၏။ ဘုရင့်အဖို့မှာဆိုလျှင် သားတော် စောလူးမင်းသား လူလားမြောက်၍ သူ့ဖခင် ရာမညဒေသသို့ သွားရောက်နေ စဉ်မှာပင် နေပြည်တော်တွင် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ အဖြစ်နှင့် စီမံအုပ်ချုပ်နိုင်နေပြီ။ မြေးအား ကလေးသူငယ်လို ကြီးကိုင်တတ်သော သူ့ဘွားအေ မယ်တော်မိဖုရားကြီးလည်း မရှိတော့ပြီ။ ထို့ပြင် စောလူးမင်းမှာ သူ၏ စကားဘက်တော် ရွှေဖျဉ်းညီနောင်နှင့်လည်း အရွယ်လေးတွေ မတိမ်းမယိမ်းကောင်းကောင်းကြီးကို တွဲဖက်နေမိပြီ။ သူတို့ လူလားမြောက်သည်၌ ရွှေဖျဉ်းကြီးကို မင်းကြီး၊ ရွှေဖျဉ်းလေးကို မင်းလေးဟု ခေါ်တွင်ကြသည်။

မင်းကြီး မင်းလေးသည် အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာ စောလူးမင်းသား၏ အချစ်တော် လက်ရုံးနှစ်ဆူအဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း။ တိုက်ပွဲတွင် အသက်စွန့်သွားသော သူရဲကောင်းကြီး ဗျတ္တသားတော်များ အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း။ ဖခင်ကဲ့သို့ ရဲရင့်ခြင်း၊ မိခင်ကဲ့သို့ လှပခြင်းသော ဂုဏ်သတင်းတို့ဖြင့် တိုင်းပြည်တွင် လွန်စွာ ကျော်စောကိစ္စရှိလှသည်။ သူတို့သည် သူတို့ အကြောင်းကို လူသားနှင့် နတ်ဘီလူးမမှ မွေးဖွားသည့် ထူးခြားသည့် ညီနောင်များ ဘုန်းရှင် ကံရှင် လူစွမ်းကောင်းများဟု စိတ်ကူးယဉ်နှင့် ချဲ့ထွင်ချီးကျူး ပြောဆိုကုန်ကြသည်။ ကြောက်ရွံ့လေးစားစွာနှင့် ချစ်ခင်ကြကုန်သည်။

ဤမင်းညီနောင်တို့သည် စစ်ပွဲတွင် စစ်သားကောင်းပီပီ စွန့်စားတိုက်ခိုက်၍ ကျဆုံး သွားသော သူတို့ ဖခင်အတွက် ဂုဏ်ယူကြသည်။ သို့သော် ခင်ပွန်းသည် ကွယ်လွန်သည် ကြားရ၍ ရင်ကွဲနာနှင့် သေဆုံးသွားသော သူတို့မိခင် မယ်ဝဏ္ဏအတွက်ကား ယူကျုံးမရ ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့သည် မိခင် အနိစ္စရောက်သည့် ကိစ္စအတွက် ပုပ္ပါးတောင်စုံမြိုင်ထဲမှာ တော်တော်ကြာ နေကြသည်။ သူတို့ မိခင်နေသွားသည့် တဲအိမ်နေရာမှာ ခမ်းနားသော နတ်ကွန်းကို ဆောက်၍ မိခင်နတ်ရုပ်ပြုလုပ်ကာ အမှတ်တရ ကိုးကွယ်ကြရန် စီမံ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းကို များစွာသော လူတို့ကလည်း မင်းကြီးမင်းလေး တို့၏ 'မယ်တော်ကြီးနတ်'ဟူ၍ လိုက်၍ ကိုးကွယ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် မင်းကြီး မင်းလေးတို့သည် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နေပြည်တော်တွင် လွန်စွာ ခေတ်စား၍ လူချစ် လူခင်များနေလေတော့ လူတို့ မေ့တာ သူတို့လုပ်တာလိုက်လုပ်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်း သို့ဖြင့် ယခုခေတ်တိုင် 'မယ်တော်ကြီး နတ်'ဟူ၍ လူတို့ အစွဲရှိလာကြခြင်း ဖြစ်ပေတော့၏။

သို့ကလျှင် ပုဂံခေတ်လူတို့သည် နတ်ကိုကိုးကွယ်တတ်သော အစွဲအလမ်း ရှိနေ

လေရာ အနော်ရထာသည် ယခုမိမိတို့ ဆောင်ကြဉ်းလာခဲ့သော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို မည်သို့ သွတ်သွင်းကြမည်နည်းဟု သထုံမှ ပုဂံသို့ပြန်လာစဉ် လမ်းမှာပင် ကျန်စစ်သားနှင့် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

“တို့ဟာ တတ်နိုင်သလောက် ညင်ညင်သာသာနဲ့ လိမ္မာပါးနပ်စွာ လုပ်ရမှာပဲ။ အယူဝါဒသစ်တစ်ခုအတွက် သူတို့ရဲ့ ရိုရင်းစွဲ ယုံကြည်မှုကို အတင်းအကျပ် ဖျက်ပစ်လို့ မဖြစ်ဘူး။ သူတို့ မူရင်းစွဲကို မထိခိုက်ဘဲနဲ့ တို့ အယူဝါဒအသစ်ကို ရှေ့ရောက်အောင် တင်ပေးရမှာပဲ။ ဒါမှ တို့ ဆန္ဒလွယ်ကူစွာနဲ့ အောင်မြင်လိမ့်မယ်”

ပုဂံမြို့သူ မြို့သားတို့သည် အောင်နိုင်လာသော သူတို့ဘုရင် ပြန်အလာကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာ ဆီးကြိုကြသည်။ မြို့တော်အဝင်လမ်းမကြီးများမှာ သံဖြူခင်း ရာဇမတ်ကာ၍ စိမ်းလန်းသော အုန်းလက် ငှက်ပျောရွက်တွေ စိုက်ထူဆွဲချည်သည်။ အို.စည်ဗုံမောင်းတီးသည်။

ပုဂံ မြို့သူ မြို့သားတို့ အံ့အားသင့်သွားကြသည်မှာ မြို့တော်အဝင်တွင် ရှေ့ဆုံးမှ ရတနာများ စီဖြယ်ထားသော ဆင်တော်ပေါ်တွင် သူတို့ ဘုရင်ပါမလာဘဲ ပိဋကတ်သုံးပုံ ထည့်ထားသည့် ရွှေတင်းတောင်းသုံးလုံးကို ရွှေထီးတော်မိုးလျက် တင်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ၎င်းဆင်တော်၏ နောက်မှ မျက်လွှာချလျက် ဖိနပ်မပါဘဲ လမ်းလျှောက်လာကြသော ရဟန်းသံဃာများ၊ ထိုကိုယ်တော်များနောက်မှ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နှင့် လူများ၊ မထေရ်များ ခြေလှမ်းအတိုင်း ဖြည်းညင်းသိမ်မွေ့စွာ လျှောက်လာကြသည်။

မြို့သူမြို့သားတို့မှာ ယင်းသို့မတွေ့ဖူး မကြုံဖူး၍ အံ့ဩစွာ ဆီးကြိုကြည့်ရှုနေကြရာ၊ တော်တော်ကြာမှ သူတို့ဘုရင်ကိုယ်တိုင်သည် သူ့ သံဃာတော်များအနောက်က လူအုပ်ထဲတွင် သူ၏ မှူးမတ်များနှင့်အတူ ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နှင့် ပါလာသည်ကို မြင်ရလေသော်...

“ဟင် ဘာလို့ ဆင်တော်ပေါ်မှာ မစီးပါလိမ့်မလဲ၊ ဘာလို့သာမန်လူစားလို လမ်းလျှောက်လာရပါသလဲ၊ ဘာဖြစ်လို့ မင်းမြောက်တန်ဆာတွေ မဝတ်ဆင်သလဲ ဘာလို့ ဒီအဝတ်ဖြူကြီး ဝတ်လာရပါသလဲ”

ယင်းသို့ တီးတိုးပြောဆိုကာ ကြည့်ရှုနေကြစဉ်မှာပင်၊ မနုဟာဘုရင်နှင့် သူ၏ မွန်မှူးမတ်များလည်း သံဃာတော်များနောက်က ထိုလူအုပ်ကြီးထဲမှာပင် ဝတ်ဖြူစင်ကြယ်နှင့် ပါလာသည်ကို တွေ့မြင်ကြရလေသည်။

ယင်း၌ အောင်နိုင်သော ဘုရင်နှင့် ရုံးနိမ့်သော ဘုရင်နှစ်ပါးသည် လူတန်းစား မခွဲခြားတော့ဘဲ သံဃာတော်များနောက်က၊ သာမန် လူတန်းစားတွေနဲ့အတူ သာမန်

လူစားလိုပဲ အတူတကွ ရိုသေနှိမ့်ချလိုက်ပါလာကြသည်ကို သတိထားမိတော့ ပုဂံမြို့သူ မြို့သားတို့မှာ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ထူးခြားသော ခံစားမှုဖြစ်ပွားလျက် မည်သူက မည်သို့မျှ မဆော်ဩရပါဘဲ ထ၍ကြည့်ရှုနေကြရာမှ ပုဆစ်တုပ်ထိုင်ကြကာ ရဟန်းသံဃာတော်တို့ အား နဖူးမြေကျ ရှိခိုး ကန်တော့ကြကုန်လေ၏။

ထိုသရောအခါ ... သထုံမှ ပါလာသော မွန်ဝတ်အသင်းက မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ဖော်ထုတ်ချီးကျူးသော ပါဠိလင်္ကာကို ရွတ်ကြလေသည်။

အဓိပ္ပာယ်မှာ ...

မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာပုရိသလက္ခဏာတို့နှင့်လည်း လုံးဝ ပြည့်စုံတော်မူပေ၏။ ကောင်းသော အသရေလည်း ရှိတော်မူပါပေ၏။ ကောင်းသော လုံးရပ် သဏ္ဍာန်နှင့်လည်း ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ရှုမြင်သူတို့ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ ရွှေအဆင်းလည်း ရှိတော်မူပါပေ၏။ အလွန်ဖြူစင်သော အစွယ်တော်လည်း ရှိတော်မူပါပေ၏။ ဝီရိယလည်း ရှိတော်မူပါပေ၏။

အကြင်ဘုရားရှင်သည် လူသားလည်း ဖြစ်တော်မူ၏။ သစ္စာလေးပါးကိုလည်း ကောင်းစွာသိတော်မူ၏။ မိမိကိုယ်ကို မိမိယဉ်ကျေးအောင်လည်း ပြုတော်မူ၏။ တည်ကြည်တော်မူ၏။ မြတ်သောလမ်း၌ ကြံ့ချီတော်မူ၏။ စိတ်ငြိမ်းအေးခြင်း၌ မွေ့လျော်တော်မူ၏။ တရားခပ်သိမ်း၌ ပါရဂူဖြစ်တော်မူ၏။ သံယောဇဉ်ခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်တော်မူ၏။ ကိလေသာတောမှ နိဗ္ဗာန်သို့ ကပ်ရောက်တော်မူ၏။ ကာမဂုဏ်တို့မှ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ မွေ့လျော်တော်မူ၏။ ကျောက်မှကင်းသော ရွှေကဲ့သို့ ဖြစ်တော်မူ၏။ ထိုဘုရားရှင်ကို လူတို့သည် လည်းကောင်း၊ နတ်တို့သည် လည်းကောင်း ရှိခိုးကြကုန်၏ ဟူ၍ ငါသည် ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့ထံမှ ကြားသိရ၏။

*

သူကား မပြန်နိုင်ပြီ

ပုဂံသို့ ပြန်ရောက်ကြသောအခါ ကျန်စစ်သား၏ ထီးလှိုင်သို့ ပြန်ဖို့အရေးမှာ အိပ်မက်မျှ မမက်နိုင်တော့ပေ။ အနော်ရထာ၏ ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွေထဲမှာ သူသည် ပို၍ ပို၍သာ ရုန်းထွက်မရအောင် ဖြစ်နေပေတော့သည်။ ပုဂံသို့ ပြန်ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း သူ့အား အနော်ရထာ ပြောသည့် စကားမှာ သူတို့ လုပ်ငန်းသည် ယခုမှအစသာ ရိုသေး၏ ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။

“ဒီမှာ ... ကျန်စစ်သား ... မင်းတော့ ဘယ်လိုထင်မလဲမသိဘူး၊ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓ တရားတော်ကို တို့လူတွေ နားလည်လက်ခံလာအောင် လုပ်ဖို့ဟာ တယ်ပြီး မလွယ်လှဘူး။ မဟာထေရ်များနဲ့ ဆွေးနွေးလေ ငါသိသလောက် အတင်းအကျပ် ပစ်ခတ်သွင်းလို့ မရဘူး ကွ။ သူတို့ လက်ခံနိုင်သလောက် နည်းနည်း ... နည်းနည်း ... သူတို့ ဒေသနာလောက် ၅၅၀ နိပါတ်တော်ထဲက ဇာတ်ဝတ္ထုတွေလောက်က စပြီးတော့ သင်ခန်းစာပေးလာမှ ဖြစ်မယ်ကွယ့်”

ယင်းသို့ စကားခင်းပြီးနောက် ကျန်စစ်သားအား လုပ်သားနှင့် ပစ္စည်းများရှာဖွေခိုင်း၍ ပုထိုးတော်ကြီး တစ်ဆူကို တည်စေသည်။ ၅၅၀ နိပါတ်တော်ထဲမှ ပုံပြင်တွေကို အုတ်ခွက်တွေထဲမှာ ရုပ်လုံးဖော်စေသည်။ ယင်းတို့ကို ပုထိုးတော်ကြီး နံရံတွေမှာ လိုဏ်ခန်းများလုပ်၍ သွတ်သွင်းထားလိုက်ခြင်းဖြင့် ကြည်ညိုစဖွယ်ဖြစ်လျက် လူတို့အား ဗုဒ္ဓ တရားတော်ကို နားလည်စေပြုစေသည်။

မင်းသား စောလူး

ဤပုထိုးတော်ကြီး တည်ဆောက်ရာဝယ် စောလူးမင်းသား၏ အကူအညီများစွာ ရသဖြင့် ကျန်စစ်သားမှာ ဤသို့ မမျှော်လင့်ခဲ့သည်ဖြစ်၍ အံ့အားပင် သင့်မိသေးတော့သည်။ စင်စစ်ကား မင်းသားသည် အနုပညာဝါသနာထုံသူ ဖြစ်သည်။ သထုံမှ ပါလာခဲ့သော မွန်အနုပညာသည်များနှင့် ပေါင်းသင်းကာ မွန်ဘာသာ မွန်သီချင်း မွန်အတီးအမှုတ်တို့ကို လေ့လာသင်ကြားသံသည်။

ကျန်စစ်သား၏ အမြင်တွင် ကိုယ်လက်အမူအရာ အနေအားဖြင့် စောလူးမှာ ပျော့သည်ဟု ယူဆသည်။ “ဟုတ်ပါတယ် သာမန်အရပ်သား တစ်ယောက်အနေနဲ့ဆိုရင် အနုပညာမှာ စိတ်ကူးယဉ် ပျော်မွေ့နေဖို့ ကောင်းသပေါ့၊ သို့သော် ရှင်ဘုရင်လုပ်ရမယ့် လူအနေနဲ့တော့ မဖြစ်ပေဘူး” ကျန်စစ်သားက စောလူးအတွက် တွေးတော၏။ “သည်လို အချိန် သည်လိုအခါမျိုးမှာ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် ဘုရင်တစ်ပါးအဖို့က အတီးအမှုတ် အကအခုန်တွေ အနုပညာမှာ ဝါသနာထုံနေသည်ထက်၊ လက်ရုံးရည်မှာ စွမ်းဆောင်ဖို့ လိုတယ်”

ကျန်စစ်သားက စောလူးအတွက် ပူပန်မိခြင်း ဖြစ်ပေသည်။
 ယင်းသို့ သူများအတွက် တွေးတောပူပန်တတ်သော ကျန်စစ်သားအဖို့ တစ်ခု

ကောင်းသွားသည်မှာ သူသည် မင်းနေပြည်တော်မှ ထွက်ခွာ၍ အတော်ကြာမြင့်စွာ ဝေးမြေ့ ရပ်ခြားတွင် နိုင်ငံတော်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ယင်းအခိုက်တွင် အနော်ရထာ စီမံလိုက်သည့်အတိုင်း ဥဿာပဲခူး မင်းသမီး မဏိစန္ဒာ (ခင်ဦး) သည် ပုဂံသို့ ရောက်လာပြီး ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာသော မင်္ဂလာသဘင် ဆင်ယင် ကျင်းပလေသည်။

လူအပေါင်းတို့ နှစ်ထောင်းအားရ ရှိကြကုန်သည်။ မွန်မင်းသမီးနှင့် အနော်ရထာ ဘုရင် စုလျားရစ်ပတ်လိုက်ခြင်းသည် ရာမညဒေသနှင့် တမ္ပဒီပတို့ ရွှေလမ်းငွေလမ်း ဖောက်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၍ မွန်မြန်မာ ချစ်ကြည် ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိသွားခြင်း ဖြစ်ပေတော့ သည်။

သို့ရာတွင် ဤမင်္ဂလာပွဲသဘင် ဆင်ယင်ပြီးဆုံး၍မျှ သိပ်မကြာသေးခင်မှာပင်၊ မြောက်ပိုင်းနယ်စပ်ဒေသမှ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်ရာ သတင်းရောက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် အနော်ရထာ မိန့်တော်မူသည်။

“နန်ချောင်ကို ငါဘယ်တော့မှ စိတ်မချရဘူး၊ တို့တိုင်းပြည် ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ လုံခြုံမှု ကို အမြဲတမ်း နှောင့်ယှက်ထိပါးဖို့ လုပ်နေတာပဲ။ ဒီတစ်ချိန်တော့ တို့များကိစ္စပြတ်အောင် လုပ်ရလိမ့်မယ်။ မြောက်ဘက်နယ်စပ်မှာ ခံတပ်တွေ ဆောက်ရမယ်။ တို့ တိုင်းရင်းသား စော်ဘွားတွေနဲ့ စည်းရုံးရမယ်။”

ထို့နောက် နန်ချောင်စစ်ကြောင်းအတွက် ပြင်ဆင်လေသည်။ ကျန်စစ်သားအား သူရောက်နေသောဒေသမှ ပြန်ခေါ်၍ ဗိုလ်ချုပ်အရာ ခန့်လိုက်သည်။ ဗျတ္တသား မင်းကြီး မင်းလေးတို့မှာ သူတို့ ဖခင်ကဲ့သို့ပင် မြင်းစီး ကျွမ်းကျင်၍ အတိုက်အခိုက်ကောင်းသည်ဖြစ် ရာ ယခုစစ်ပွဲတွင် ကျန်စစ်သားသည် သူ့လက်အောက်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်စေရန် အတွက် လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်သည်။ ဗျတ္တအား ကတိပေးလိုက်သည့်အတိုင်း မိမိသားရင်း များကဲ့သို့ ဆုံးမပြုပြင် သင်ကြားလိုက်မည်ဟုလည်း စိတ်ဝယ်ထားလိုက်၏။

စင်စစ်ကား မင်းကြီး မင်းလေးတို့မှာ ဖခင်ကဲ့သို့ ရဲရင့်သည်။ မိခင်ကဲ့သို့ ချောမော သည်ဟူသော ဂုဏ်သတင်းဖြင့် ဝိုင်းဝန်းမြှောက်ပင့်ကြ၍ ကိုယ်ကျိုးရှာသမား၊ မင်းမြှောင် ကပ်ပါးများအတွက် ပျက်စီးနေကြသော လူငယ်နှစ်ယောက် ဖြစ်လေသည်။ ယင်းကို သိရ၍ ကျန်စစ်သားမှာ များစွာ စိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ မင်းကြီး မင်းလေးတို့သည် အမှန်အားဖြင့် သူတို့ ဖခင်ကဲ့သို့ ရဲရင့်၍ စစ်ရေးစစ်ရာ ကျွမ်းကျင်သော စစ်သားကောင်း များ ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် အကွပ်အညှပ်မရှိ။ စည်းမဲ့ ကမ်းမဲ့လေးတွေ ဖြစ်နေ၏။ လူရမ်း

ကားလေးတွေ ဖြစ်နေ၏။ “ဒါပေမဲ့ ဒီနန်ချောင်စစ်ပွဲမှာတော့ လူငယ်လေးတွေ သင်ခန်းစာ ရအောင် ကြပ်ကြပ်မတ်မတ်တိုက်ခိုက်ရမှာမို့ သူတို့လေးတွေအဖို့ ကောင်းသွားပါလိမ့်မယ်” ဟု ကျန်စစ်သား အောက်မေ့မိ၏။

အခန်း [၂၁]

အရှေ့မြောက်ဘက် နယ်စပ်မှ နန်ချောင်တပ်များ၏ လှုပ်ရှားမှုသတင်းများသည် ပုဂံသို့ မပြတ်ရောက်နေသည်။ နန်ချောင်တပ်များသည် အင်အားစုနေသည်။ ကသာနယ် အနီး တစ်ဝိုက်မှာ ခံတပ်များ လာရောက်တည်ဆောက်နေကြသည်။ ယင်းသည်များမှာ ဗမာ့ အင်အားကို သွေးတိုးစမ်းနေခြင်းပဲဟု အနော်ရထာက ယူဆသည်။

သူ၏ တပ်မှူးများနှင့် တစ်ခုသော ဆွေးနွေးပွဲတွင် အနော်ရထာ ပြောကြားသည် မှာ ...

“အခု တို့တိုင်းပြည်လို့ ခေါ်တဲ့ ဒီနေရာ ဒီဒေသကို နန်ချောင်စစ်တပ်နဲ့အတူ တို့ မိဘဘိုးဘွားများ ဆင်းသက်လာခဲ့ကြတာဟာ နှစ်ပေါင်း တစ်ရာလောက်ပဲ ရှိဦးမယ်။ များစွာသော တို့သွေးတူသားချင်းများဟာဆိုရင် မြောက်ပိုင်းကုန်းမြင့်ဒေသမှာ အခြေတကျ နေကြတုန်းပဲ။ သူတို့ဟာ တခြားမဟုတ်ဘူး။ သလ္လာဝတီနဲ့ ဧရာဝတီမြစ်နှစ်ခုကြားမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ဂဒူးလူမျိုးနဲ့ သက်လူမျိုးများ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဗဟိုကျတဲ့ ဌာနဟာ သင်းတွဲမြို့ဖြစ်ပြီး သူတို့နယ်ပယ်ဟာ အနောက်ဘက်ဆိုရင် မဏိပူရ အထိ ကျယ်ပြန့်တယ်လို့ သိရှိရတယ်။ ဒီလောက် အခြေအနေရှိနေတဲ့ တို့ တိုင်းရင်းဖွား သားချင်းများဟာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ နန်ချောင်စစ်တပ်တွေရဲ့ ထိပါးခြင်းကို ခံရမှာ မဟုတ်ဘူး။

ထိုအချိန်၌ နန်ချောင်စစ်တပ်များသည် နယ်စပ်၌ ဟိုဟိုသည်သည် မကြာခဏ တိုက်ပွဲကလေးများ လှုပ်ရှားသည်မှတစ်ပါး စစ်ပွဲကြီးကို မစသေးပေ။ ယင်းအခိုက် အနော်ရထာအဖို့ အရေးကြီးသည်မှာ နန်ချောင်ကျူးကျော်သူများအား စုပေါင်း ကာကွယ်

တိုက်ခိုက်ကြရန် ဂဠုန်နှင့် သက်လူမျိုးများကို စည်းရုံးရန် ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် အနော်ရထာသည် သူ၏ စစ်တပ်များနှင့် ဧရာဝတီမြစ်ရိုးကို ဆန်တက် ခဲ့၍ သင်းတွဲမြို့ (ယခု တကောင်း) မှာ စခန်းချသည် ထိုအရပ်ရှိ ဂဠုန်နှင့် သက်လူမျိုး တို့၏ အကြီးအမှူးများက လာရောက်ခစားကြသည်။ အနော်ရထာသည် ထိုဒေသတွင် စစ်သည်တော်များ စုဆောင်းစေ၍ သားတော် စောလူးမင်းနှင့် မင်းကြီး မင်းလေးတို့ကို အမှူးပြုစေကာ နန်ချောင်တပ်များ လာရောက်တပ်စွဲနေကြသော ကသာနယ်သို့ ချီတက်စေသည်။

ကျန်စစ်သားကိုကား အပါးတော်မှာပဲ ထားသည်။ သလ္လာဝတီနှင့် ဧရာဝတီမြစ် နှစ်ခုကြားရှိ လူမျိုးများကို သိမ်းသွင်းစည်းရုံးရန် ကျန်စစ်သား၏ လုပ်ရည်ကြံရည် လိုသည်။ ယင်းကိစ္စမှာ ရာမညဒေသမှ ပါလာသော မွန်အနုပညာသည်တို့သည် မွန်လူမျိုး စုစည်းရုံးရေးအတွက် အရေးကြီးသော ဌာနက တစ်တပ်တစ်အား ဆောင်ရွက်ရသည်။ သူတို့၏ အဆို၊ အက၊ တေးသီချင်းများ၊ ပြဇာတ်များကို အသုံးပြုရသည်။

ဥပမာ တကယ့်အဖြစ်ကို အခြေခံသည့် ပြဇာတ်တစ်ခုဆိုလျှင် ရာမညဒေသမှာ တိုင်းရင်းသား မွန်အချင်းချင်း မညီညွတ်၍ နွားကွဲကျားကိုက်ဆိုဘိသို့ ဝှမ်းစစ်သည်တော် များက ဥဿာပဲခူးကို လာရောက်နှိပ်စက်ကြသည်။ တိုင်းသူပြည်သားများ ဒုက္ခရောက်ကြ သည်။ သို့ရှိစဉ် အနော်ရထာ၏ တပ်မတော် ရောက်လာပြီး တိုင်းရင်းသားချင်း ရိုင်းပင်း ကူညီခြင်းဖြင့် ကျူးကျော်သူတို့ရန် ကင်းရှင်း၍ ငြိမ်းချမ်းခြင်း ရရှိသွားသည်။

ဤပြဇာတ်တွင် မွန်သဘင်သည်တို့၏ အတီးအမှုတ်၊ အဆိုအက၊ တေးဂီတတို့မှာ ရွှေပွဲလာတို့၏ သည်းပွတ်နှလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ ဆွဲငင်သည်။ သင့်လျော်ရာ သီချင်းသား များတွင် ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များကိုလည်း ထည့်သွင်း၍ ဓမ္မမျိုးစေ့ ချပေးသေးသည်။

ထို့အပြင် လင်္ကာဒီပ (သီဟိုဠ်ကျွန်း) တွင်လည်း၊ တိုင်းရင်းသားချင်း မညီညွတ်မှု ကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကျေးကုလားများက ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို လာရောက် ဖျက်ဆီး၍ သီဟဗာဟုမင်းက အနော်ရထာဆီ စစ်ကူတောင်းရပုံ၊ ထိုအခါ အနော်ရထာမှာ ရေခြား မြေခြား တိုင်းတစ်ပါးက တစ်ခါမျှ မမြင်ဖူးသော လူမျိုးခြားပင် ဖြစ်သော်လည်း ကိုယ့် ဘာသာတူ ဖြစ်နေ၍ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကို ကာကွယ်စောင့်ထိန်းသောအားဖြင့် စစ်ရေးရာ ဘာသာရေးပါ စစ်သားများနှင့် ရဟန်းသံဃာများ အကူအညီ ပေးရပုံတို့ကို ဖော်ပြသေးသည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ထိုအရပ်မှ လူတို့သည် လူမျိုးချင်း စည်းရုံးရန် ယုံကြည်မှုအတွက်

ဘာသာတရားသည် အရေးကြီးကြောင်း။ ကိုယ့်တိုင်းရင်းသားချင်း ညီညွတ်မှ တိုင်းတစ်ပါး လူမျိုးခြားတို့၏ စော်ကားခြင်းမှ ကင်းလွတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်နားလည်ကုန်ကြသည်။

ထို့ကြောင့် လက်ရှိ အခြေအနေအားဖြင့် အရှေ့မြောက်ပိုင်းဒေသ တရုတ်ပြည်စပ်မှ နန်ချောင်တို့၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်ကြရန် ဧရာဝတီနှင့် သလ္လာဝတီ (ချင်းတွင်း) မြစ် နှစ်ခုကြားရှိ လူမျိုးစုအားလုံးကို စည်းရုံး၍ အနော်ရထာနှင့် ပူးပေါင်းကြသည်။

ဤနယ်ပယ်ဒေသတွင် အနော်ရထာသည် သူ၏ မူဝါဒအတိုင်း သူ့လူများအား အလကားမနေစေဘဲ ရေတွင်းတူးခြင်း၊ ဘုရားပြင်ခြင်း၊ တံတားခင်းခြင်းစသော လူမှုဝန်ထမ်းကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်စေသည်။ သို့ဖြင့် ထိုအရပ်က လူများသည် အနော်ရထာကို လွန်စွာ သဘောကျကြ၍ အမျိုးဘာသာသာသနာကို ပြုပြင်စောင့်ထိန်းမည့် မင်းကောင်းမင်းမြတ်ကို သူတို့ရရှိကြသည်မှာ ကံကောင်းလေစွဟု ဝမ်းမြောက်ကြကုန်လေ၏။

ယင်းသို့ဖြင့် လူမျိုးစုအားလုံး စည်းရုံးမိပြီဖြစ်သောအခါ လာမည့် ရန်သူ၏ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်နိုင်ကြရန် ရှိသမျှ နယ်ပယ်အားလုံးတွင် ခံတပ်များကို တည်ဆောက်ကြသည်။ ကောက်ပဲသီးနှံများတို့ကို တိုးချဲ့၍ ပိုမို စိုက်ပျိုးကြသည်။ သို့ဖြင့် ရွာသိမ်ရွာငယ်ကလေး တစ်ခုမှာပင် သူ့အဖို့ ခံတပ်နှင့် စားနပ်ရိက္ခာပြည့်စုံနေသည်။

ထိုအရပ်ဒေသ၏ သစ်အထွက်ကောင်းလှသော သစ်တောကြီးများလည်း များစွာ အသုံးဝင်လေသည်။ အနော်ရထာသည် သူ၏ မူလ ရည်ရွယ်ရင်းအတိုင်း ထိုသစ်တို့ဖြင့် ခံတပ်ကြီးများကို ဆောက်သည်။ ရာမညဒေသမှ ပင့်လာသော ရဟန်းသံဃာများ သီတင်းသုံးရန် ကျောင်းပိဟာရများကို ဆောက်သည်။ သာသနာပြုရန်အတွက် ဗုဒ္ဓတက္ကသိုလ်များ ဆောက်သည်။ သို့ဖြင့် သစ်သည် များစွာ အသုံးလို၍လာရာ အနော်ရထာသည် နိုင်ငံတော်ပိုင် အစိုးရသစ်တောများ ကြီးပိုင်း၍ အစောင့်များထားရန် စီမံရလေ၏။

ဘယ်ကိစ္စမဆို ရှေ့ကခေါ်၍ သုံးရသည့် လက်ကတုံးတောင်ငှေးဖြစ်သော ကျန်စစ်သားကို ခေါ်ကာ သစ်တောများသို့ သွားရောက်၍ ထိုဒေသက လူများ၏ အကူအညီဖြင့် မည်သည်က အစိုးရပိုင် မည်သည်က ပြည်သူတို့နှင့် စပ်ဆိုင်သည်ဟု ခွဲခြားပြီး အစိုးရသစ်တောကို သင့်လျော်သော အစောင့်အရှောက်များ ရှာဖွေ အပ်ပစ်ခဲ့ရန် စေလွှတ်လိုက်လေ၏။

*

သတင်းဆိုး

ဘုရင်ခိုင်းစေသည့်အတိုင်း သစ်တောတွေထဲမှာ ကျန်စစ်သားနှင့် သူ့အဖွဲ့တပ်သားများ ဆောင်ရွက်နေစဉ် မကောင်းသတင်းကို ကြားရလေသည်။

*

ဆင်ခိုးဂိုဏ်းတဲ

ထိုသစ်တောတွေထဲမှာ ဆင်များကို ဖမ်း၍ နန်ချောင်သို့ ခိုးထုတ်ရောင်းစားနေကြသော ဆင်ခိုးဂိုဏ်းများ ရှိနေသည်။ ယခုလို ထရပ်ကား တင့်ကားများ မပေါ်မီ ခေတ်တွင် ဆင်သည် စစ်တိုက်ရာ၌ များစွာ အရေးကြီးလေရာ တိုင်းပြည်အဖို့ ဤယိုယွင်းပေါက်ကြီးကို ခိုင်လုံအောင် ပိတ်ဆို့ရပေမည်။ ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာထံ ချက်ချင်း အစီရင်ခံစာ ရေးလိုက်ပြီး “ဘုရင့်အမိန့်မပါဘဲ ဆင်ဖမ်းသူသည် တိုင်းပြည် သစ္စာဖောက် ဥပဒေနှင့်အညီ အရေးယူခံရမည်” ဟုဆောလျှင်စွာ အမိန့်တစ်ရပ်ကို ထုတ်ပြန်လိုက်လေ၏။ ထို့ပြင် အစိုးရ ကြီးပိုင်းထဲမှ သစ်များကို မည်သူမဆို အစိုးရအမိန့်မပါဘဲ သွားကြားထိုးတံလောက်မျှ မယူရ။”

ဤအမိန့်နှစ်ရပ်ထုတ်ပြန်လိုက်ခြင်းတွင် အလွန်ပင် မခံရနိုင်သော လူတန်းစားများ ပေါ်ပေါက်လာကြသည်ကို အနော်ရထာရော ကျန်စစ်သားပါ စိုးစဉ်းမျှ မစဉ်းစားမတွေးထင်မိကြချေ။ ထိုလူတန်းများကား ဆင်များရောင်းဝယ်ခြင်း၊ သစ်ကုန်ကူးခြင်းဖြင့် စီးပွားထွန်းကားနေသူများနှင့် သူတို့ကိုယ်ကျိုးအတွက် သူတို့သဘောအလျောက် ဆင်ဖမ်းခွင့် သစ်ထုတ်ခွင့် ပေးနေကြသော ယခင် သစ်တောအရာရှိများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤအမိန့်များ ထွက်လာခြင်းဖြင့် သူတို့စားပေါက် ပိတ်ကြပြီ။ ဆင်ကုန်သည်၊ သစ်ကုန်သည်တို့ လုပ်ငန်းပျက်ကြသည်။ သစ်တောအရာရှိများ အာဏာမဲ့ကြပြီဖြစ်၍ သူတို့သည် ကျန်စစ်သားအား ရန်သူလို သဘောထားကြကုန်လေ၏။ ထိုရော အခါ ယင်းလူစားတို့သည် စောလူးမင်းသား၏ ဘက်တော်သားများ ဖြစ်ကြကုန်လေ၏။

အကြောင်းမှာ ကျန်စစ်သားသည် အပြင်လူဖြစ်လျက် နန်းတော်ထဲ၌ ဝင်၍ တိုင်းရေးပြည်ရာ ကိစ္စများမှာ တွင်ကျယ်နေသည်ကို၊ စောလူးမင်းသားနှင့် အပေါင်းပါများက မကျေနပ်။ တစ်နေ့တော့ တိုက်ပွဲဖြစ်ကြလိမ့်မည်ဟု ရိပ်စားမိနေကြသောကြောင့် ဖြစ်၏။

ထိုအမိန့်များထုတ်ချိန်တွင် စောလူးမင်းသားနှင့် သူ၏ဘက်တော်သား မင်းကြီး

မင်းလေးတို့သည် ဤမှာ မရှိကြချေ။ အရှေ့ဘက် စစ်မျက်နှာပြင်တွင် နန်ချောင်တပ်များနှင့် တိုက်ခိုက်နေကြသည်။

ယင်းအမိန့်များကို အနော်ရထာက ခွင့်ပြု၍ ထိုဥပဒေကို ကျန်စစ်သားက ထုတ်ပြန် သည်ဟု စောလူးမင်းသား ကြားသိသော် အလိုတော်ရှိများက တိုက်ကြသည်လည်းရှိ၍ လွန်စွာ ဒေါပွ၏။ မိမိသည် မငယ်တော့ပြီ။ အချိန်တန် အရွယ်ရောက်ပြီဖြစ်၍ ထီးညွန့် နန်းလျာ ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ခမည်းတော်ဘုရားဆီက ထိုက်တန်သော အခွင့်အရေးကို မိမိသာ ရရှိရမည်။ ဘုရင်ကြီးကပ်၍ လူတွင်ကျယ်လုပ်နေသော ကျန်စစ်သားအား ပထုတ် ရမည်ဟု ကြိမ်းဝါးလေ၏။

ကျန်စစ်သားကား သစ်တောဘက် ကြီးပွားခဲ့သူများနှင့် စောလူးမင်းသားက မိမိ အပေါ် ဤမျှလောက် အမျက်ပြင်းထန်နေကြသည်ကို လုံးဝမသိရှာပေ။ သက်လူမျိုးနှင့် ဂဠုလူမျိုးတို့အား စည်းရုံးရေးအတွက် အနော်ရထာ စခန်းချနေသော သင်းတွဲမြို့နှင့် နေပြည်တော် ပုဂံကို ဘုရင့်အမိန့်ဖြင့် ကျန်စစ်သားမှာ သွားလိုက်ပြန်လိုက် လုပ်နေရ၍ ဤသတင်းဆိုးကို ကြားသိရန် အချိန်မရရှာပေ။

တစ်ခါတွင် ကျန်စစ်သား ပုဂံမှ တစ်ခေါက် သင်းတွဲမြို့သို့ ပြန်ရောက်သည်၌ ကသာနယ်စပ်မှာရှိနေသော စောလူးမင်းသားတပ်သို့ စစ်ကူများပို့ရန် ကျန်စစ်သားအား ခိုင်းစေရင်း အနော်ရထာက ပြောကြားသည်မှာ ...

“ဒီမှာ ကျန်စစ်သား ... ကသာခရိုင် ရွှေလီမြစ်ကမ်းတစ်လျှောက်မှာ ရှိတဲ့ သစ်တောကြီးတွေထဲမှာ နန်ချောင်စစ်တပ်တွေဟာ သစ်တွေ ခုတ်ယူရုံသာမက ဆင်တွေကို ပါ ဖမ်းယူနေတယ်လို့ ကြားသိရတယ်။ ဒီလို တို့သစ်တွေ၊ ဆင်တွေ ရန်သူလက်ထဲ ရောက်ရှိသွားတဲ့ အဖြစ်ဟာ အင်မတန် ဆိုးရွားတယ်။ ဒါကြောင့် သည်သစ်တောများကို ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် စောင့်ထိန်းဖို့လိုတယ်”

ဤစကားကို ကြားရသည်၌ ကျန်စစ်သားမှာ စိတ်နှလုံးလေးလံလေသည်။ ဒီသတင်းကို သူလည်းကြားသိပြီး ဖြစ်သည်။ ထိုကြားရသော သတင်းထဲမှာ နန်ချောင် စစ်တပ်တို့အား သစ်များခုတ်၊ ဆင်များဖမ်း၍ ရောင်းစားခြင်းနှင့် စောလူးမင်းသား၏ လူအချို့ပင် ပါဝင်နေသည်။ သည်လိုပါဝင်နေသည်ကို စောလူးမင်းသား သိလိမ့်မည်ဟု ကျန်စစ်သားမထင်ချေ။ တစ်ကြောင်းမှာ စောလူးမင်းသားသည် ဤမှာဘက်တွင် ခပ်နန ဖြစ်သည်။ “မင်းသားသည် ဆင်ကောင်းမက်မောသော ‘ဆင်ရူး’ ဖြစ်၍ မသမာသူ သူ့လူ များက မင်းသားအတွက် ဆင်ကောင်းရွေးချယ်ပေးမည်ဟု ဆင်ဖမ်းခွင့်တောင်း၍ ဆင်များ

ကို ရောင်းစားနေကြခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု ကျန်စစ်သား စဉ်းစားမိသည်။ “ဒါကို ငါ့ကိုယ်တိုင် စုံစမ်းမည်။ မသေမချာမချင်း ဘုရင်ကို အသိမပေးသေး” ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချ လိုက်သည်။

ကြားရသော သတင်းထဲမှာ ဤကိစ္စတွင် မင်းကြီးမင်းလေးတို့လည်း ပါဝင်သည် ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ဤသူငယ်လေး ၂ ယောက်မှာ ငယ်ရွယ်သူများဖြစ်၍ သူတို့ပြုသော အမှုသည် မည်မျှ အပြစ်ကြီးလေးကြောင်း သိကြလိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။ စိတ်အား တက်ကြွ နေကြသော လူငယ်ကလေးများအား မင်းမြှောင်ကပ်ပါးတို့က မြှောက်ပင့်၍ သူတို့ စားပေါက်ကို ထွင်နေကြခြင်းသာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု ကျန်စစ်သား တွေးသည်။ ထို့ကြောင့် ငါရောက်သွားလျှင်ဖြင့် ဒီကလေးနှစ်ယောက်အား သူတို့ဖခင်ကို ကတိပေးလိုက်သည့် အတိုင်း ကောင်းမွန်သွားအောင် ပြုပြင်ပေးလိုက်မည်” ဟု ကျန်စစ်သား နှလုံးပိုက်မိလေ၏။

သို့သော် သူဟိုရောက်သွားသောအခါ၌ မင်းကြီး မင်းလေးတို့သည် အလွန် လူးပါးဝကြလျက် မင်းလေးမူ မောင်ရင်မောင်ဇနီး မယ်ဥအား သူများမယား ပြစ်မှားသော ဇာတ်လမ်းကို ခင်းကျင်းနေသည်ကို တွေ့ရလိမ့်မည်ဟူ၍ကား ကျန်စစ်သားမည်သို့ စဉ်းစားမိအံ့နည်း။

သတင်းကြီးတဲ့ မင်းကြီးနဲ့ မင်းလေး

အခန်း | ၂၂ |

မြန်မာပြည်အရှေ့မြောက်ပိုင်း နန်ချောင်နယ်စပ် စစ်မြေပြင်တွင် စောလူးမင်းသား၏ လက်အောက်၌ အမှုထမ်းလျက်ရှိသော မင်းကြီး မင်းလေးတို့၏ ဂုဏ်သတင်းသည် လူစွမ်းကောင်းကြီး ဗျတ္တ၏ သားများ ပီသပါပေသည်ဟု ကျော်ကြားလျက်ရှိပေသည်။ လူတို့၏ နှုတ်ဖျားမှာ ရေပန်းစားလှလေသည်။ အသက်အရွယ်လေးတွေနှင့် မလိုက်အောင် သူတို့၏ တန်ခိုးအာဏာကြီးပုံတို့ကိုလည်း တခမ်းတနား ပြောဆိုကြကုန်သည်။

ယင်း၌ သူတို့ တန်ခိုးအာဏာကိုမှီ၍ စားပေါက်ထွင်ကြမည့် မင်းမြှောင်ကပ်ပါးတွေ ပေါများလာလေသည်။ ဤညီနောင်နှစ်ယောက်အား ခုတုံးလုပ်ကာ အခွင့်အရေးများ ယူကြလေသည်။ မြန်မာပြည်မှ ဆင်နှင့် သစ်ကို လိုချင်နေသော နန်ချောင်ဘက်က ရန်သူတို့သည် ထိုလူများနှင့် ဆက်သွယ်ပေါင်းသင်းကြလေသည်။ ယင်းသို့ဖြင့် ဆင်ခိုး၊ သစ်ခိုး ဂိုဏ်းသည် မင်းကြီး မင်းလေးတို့၏ နောက်လိုက်တွေထဲမှာ ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

မင်းကြီး မင်းလေး ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်အနက် မင်းလေးသည် စိတ်ထန်သည်၊ စိတ်ထက်သည်။ မင်းကြီးကား ခပ်အေးအေးပဲ နေတတ်သည်။ စောလူးနှင့် အနုပညာ ဝါသနာပါချင်းတူ၍ ပါဠိဘာသာ၊ မွန်ဘာသာတို့ကို လေ့လာသင်ကြားသည်။ ယင်းကို မင်းလေးက ပြောင်လှောင်တတ်သည်။

“စာပေ အနုပညာတွေနဲ့ မိန်းမလို မိန်းမရ နုမနေစမ်းပါနဲ့ နောင်တော်ရဲ့၊

မင်းယောကျာ်းပီပီ ကျားကျားလျားလျား ရှိစမ်းပါ”

သည်တော့ မင်းကြီးက ...

“ဟေ့ ညီတော်ရဲ့ ... မင်းလည်း မင်းကြိုက်သလိုလုပ်၊ ငါလည်းငါ ကြိုက်သလို နေပါရစေလားကွဲ့.”

“ကျုပ်တော့ နောင်တော်လို စာပေထဲမြုပ်ပြီး တကုတ်ကုတ်မနေနိုင်ပေါင်ဗျာ၊ အပြင်မှာ ပျော်ပါးစရာတွေ အများကြီး” ဆိုပြီး မကြာမီ မြင်းခွာသံကို ကြားရလေသည်။

မင်းလေးက ဤသို့စွာတော့ သူ့နောက်လိုက် ကပ်ပါးတွေက ပိုပြီး သဘောကျ သည်ပေါ့၊ သူတို့ ဆင်ဖမ်း သစ်ခုတ် သဘောရှိ ပြုလုပ်နေကြသည်ကို ဘုရင့်အမိန့် တင်းကျပ်စွာ ထုတ်ထားသော်လည်း မည်သူမျှ မင်းလေး အာဏာကို ကျော်၍ အရေးမယူဝံ့ ဟု ယုံကြည်နေကြ၏။ မှန်လည်း မှန်ပါ၏။ “ဘုရင့် သစ်တောထဲက သစ်သားကို သွားကြားထိုးတံလောက်မျှ မယူရ” ဟု အမိန့်ထုတ်ထားသော်လည်း မင်းလေး၏ လူများ ဟု ဆိုသည်နှင့် ဘယ်သစ်တောအရာရှိကမှ မတားမြစ်ဝံ့ကြပေ။ နီးရာဓား ကြောက်နေကြရ သည်သာ။

ဤသတင်းများကို ကျန်စစ်သားသည် သူ့ အထောက်တော်များထံမှ ကြားသိပြီး ဖြစ်၏။ မည်သည့် သစ်တောမှာမဆို ဘုရင့်အမိန့်အတိုင်းတည်ဖို့ ပြုလုပ်ရန် အရေးကြီး၏။ မင်းလေး၏ လူများ ဆိုးသော်လည်း ဘုရင့်သစ္စာတော်ကို စောင့်ထိန်း၍ တာဝန်သိသိ ဆောင်ရွက်မည့် သစ်တောအရာရှိမျိုးကို ကျန်စစ်သား မျှော်လင့်၏။

မောင်ရင်မောင် မမယ်ဥ

ဟုတ်ပါပြီ၊ ကျန်စစ်သား မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း ဘုရင့်အမိန့်ကို လိုက်နာဆောင် ရွက်မည့် တောအုပ်တစ်ယောက်ရှိပါ၏။ သူ့နာမည် မောင်ရင်မောင်ခေါ်သည်။ ကျန်းမာ သန်စွမ်းသည်၊ တက်ကြွသော စိတ်ဓာတ်ရှိသည်။ သူ့မူလ သဘောအားဖြင့် သစ်တောကို ချစ်မြတ်နိုးသည်။ သစ်တောထဲမှာ နေလိုစိတ်ရှိ၍ ဤအလုပ်ကို ရွေးချယ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု သူ တာဝန်ကျနေသော ဌာနမှာ နန်ချောင်နယ်စပ်နှင့် နီးသော ရွှေလီ မြစ်ဘေး သစ်တောထဲမှာ ဖြစ်သည်။

မောင်ရင်မောင်၏ မူလဇာတိမှာ ဧရာဝတီမြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်း (ယခု မန္တလေး ခရိုင်) ထနောင်းကုန်းခေါ် ရွာငယ်တစ်ရွာ မှ ဖြစ်၏။ သူ့ဇနီး မယ်ဥမှာ ချောမောလှပသည်။

လိမ္မာရေးခြား ရှိသည်။ ရက်ကန်းရက် အလွန်ကောင်းသည်။ ရက်ကန်းပညာမှာ ကျွမ်းကျင်သည်ဟု ကျော်စောက်ကြီးရှိသည်။ သို့သော် မယ်ဥ ရက်ကန်းရက်ရုံလောက်နှင့် စားသောက်မှု ဖူလုံသည်မဟုတ်၍ မောင်ရင်မောင်က တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ယာလုပ်ရသေးသည်။ ယင်းသို့ လင်မယားနှစ်ယောက် လုပ်နိုင်မှ နှစ်ဝမ်းနှစ်ခါး ဝသည်ကို မောင်ရင်မောင် မကျေနပ်။ မိမိဇနီးလေး နေ့ရောညပါ ပင်ပန်းကြီးစွာ ရက်ကန်းစင်မှာ မထိုင်ရပါဘဲ မိမိတစ်ဦးတည်း လုပ်စာဖြင့် အေးချမ်းစွာ နေလိုသည်။ သို့ရှိစဉ် သစ်တောစောင့်ထိန်းဖို့ လူရှာရန် ကျန်စစ်သား စေလွှတ်လိုက်သော လူများနှင့်တွေ့၍ မောင်ရင်မောင် စိတ်ကြိုက်ဖြစ်သွားကာ ကျန်စစ်သားထံမှာ ဤအလုပ်ကို လက်ခံလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

ဇာတိဌာနမှစွာ၍ ရွှေလီ သစ်တောထဲသွားနေရမည် ဖြစ်သော်လည်း မောင်ရင်မောင် ပျော်သည်။ အစပထမ၌ ဇနီးမယ်ဥအား ဟိုမှာ အခြေအနေမသိရမီ၊ ရွာမှာပဲ ခေတ္တ တစ်လတန်သည် နှစ်လတန်သည် နေရစ်ခဲ့ဖို့ ပြောသေးသည်။ သို့သော် မယ်ဥက မရ၊ သျှောင်နောက်ဆံထုံးပါရမည်။ မယားသည် လင်ကို အလုပ်အကျွေးပြုရမည်ဟု ဆို၍ တစ်ပါတည်း လိုက်ခဲ့သည်။

ယင်းသို့ဖြင့် မောင်ရင်မောင် မမယ်ဥတို့သည် ရွှေလီ သစ်တောအနီးက ရွာကလေး တစ်ရွာမှာ ဆွေမျိုးသားချင်းမရှိဘဲ၊ လင်မယားနှစ်ဦးတည်း လာရောက် နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်လေ၏။ မောင်ရင်မောင်သည် စင်စစ် အိမ်မှာထက် သစ်တောထဲမှာ တာဝန်နှင့် ရက်များစွာနေရသော်လည်း မယ်ဥသည် အခွင့်ရတိုင်း ပြန်လာတတ်သော သူ့လင်တော်မောင်ကို မျှော်ရင်းအိမ်မှာ သူ့လင်အတွက် ပုဆိုးရက်နေရသည်ကို ပျော်ရွှင်လေသည်။ ဇာတိရွာမှာ ကျန်ခဲ့သည်ထက် သူ့ခင်ပွန်းနှင့် တတ်နိုင်သလောက် အနီးကပ်ဆုံးနေခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မောင်ရင်မောင်သည် သစ်တောထဲမှာ အချက်အချာကျသော နေရာတွင် ကင်းတပ်ဆောက်၍ သူ့အဖွဲ့သားများနှင့်နေလျက် မပြတ်ကင်းလှည့်စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြင့် ဘုရင့်သစ်တောထဲမှ သစ်ခိုးခြင်းကို ကာကွယ်နိုင်လေသည်။ ထို့ပြင် ဘုရင့်အမိန့်ဖြင့် လာရောက်သစ်ခုတ်သူ၊ ဆင်ဖမ်းသူ စစ်မှန်သော အမှုထမ်းများကိုလည်း စစ်ဆေး ကူညီရသည်။

တစ်နေ့သ၌ မင်းလေးနှင့် သူ့အဖွဲ့သည် ဤတောထဲသို့ ရောက်လာကြပြီး၊ သူ့လူအချို့က ခံတပ်များဆောက်ရန် သစ်နှင့် တပ်အင်အား ဖြည့်ရန် ဆင်များလိုကြောင်း ပြောရာ မင်းလေးက လွယ်ကူစွာပင် “အေး ... ဒါဖြင့် ဒီတောထဲက ယူကြပေါ့” ဟု ပြောလိုက်၏။ စင်စစ် သူ့လူများက သူ့အား သည်ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ပင် သည်တောထဲ

ရောက်အောင် သွေးဆောင်ခေါ်ငင်ခဲ့ကြသည်ကို သူမသိရှာပေ။ သူ့လူများ ပြောသည့် အတိုင်း ဆင်နှင့်သစ်သည် စစ်တပ်အတွက်လိုသည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ဤသို့လျှင် ဘုရင့်အမိန့်ယူရမည်ကိုလည်း ဂရုမထားမိပေ။ ယင်းသို့လျှင် သူ့လူများအား ဆင်ဖမ်းခွင့် သစ်ခုတ်ခွင့်တွေပေးပြီး သူက နယ်ခြားမှာရှိသော တပ်သို့ပြန်လေ၏။

ဤနေရာ၌ မောင်ရင်မောင်နှင့် မင်းလေးလူများ တွေ့ကြလေပြီ။ သူတို့သည် သူတို့ကိုယ်ကျိုးအတွက် ဆင်ဖမ်းခြင်း၊ သစ်ခုတ်ခြင်းများကို ပြုကြလေပြီ။ မောင်ရင်မောင်မှာ ဘုရင့်ဥပဒေအရ တားဆီးပိတ်ပင်ရန် ကင်းတပ်ကလေးရှိပါ၏။ သို့သော် မင်းလေးလူများ ကဲ့သို့ စစ်သားများနှင့် ဖက်ပြိုင်ရန်ကား အင်အားမရှိပါချေ။ နှုတ်ဖြင့် တားဆီး၍လည်း ရမည်မဟုတ်ကြောင်းသိသည်။ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိရွာများမှ လူနှင့် လက်နက်အင်အား စု၍ ဤဥပဒေ ကျူးလွန်သူများအား တားဆီးနိုင်မှသာ ဖြစ်ပေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် သူရွာသို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

မယ်ဥသည် သူ့ ယောက်ျား မမျှော်လင့်ဘဲနှင့် အိမ်သို့ ပြန်ရောက်လာသည့်အတွက် ဝမ်းသာလှသည်။ သို့သော် မောင်ရင်မောင်က အကျိုးအကြောင်းကို ပြောပြ၍ သိရသည်၌ စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်သွားရှာသည်။

“အိုး... ကိုရင်မောင်ရယ် မင်းလေးဆိုတာက စောလူးမင်းသားပြီး သူဘဲ ဖြစ်နေတဲ့ တန်ခိုးအာဏာရှင်ပါလား။”

“ဟုတ်တယ် ဒါပေမဲ့ ဘုရင့်အမိန့်ကို လိုက်နာရမယ်ကွ၊ ငါက ဘုရင့် ဥပဒေကို စောင့်ထိန်းနေရတဲ့လူ မဟုတ်လား။ ဘုရင့် အမိန့်မပါဘဲနဲ့ ဘုရင့်သစ်တောထဲက သစ်သား ကို မည်သူမျှ သွားကြားထိုးတံလောက်တောင် မယူရလို့ ကြေညာချက် ထုတ်ထားတယ် မဟုတ်လား၊ သည်အမိန့်အတိုင်း လိုက်နာအောင် ဆောင်ရွက်ဖို့က ငါ့တာဝန်ပဲ။”

မောင်ရင်မောင်သည် ရောက်လာပြီး ခရီးပန်းပန်းနှင့် ထမင်းစားရင်း ပြောခြင်း ဖြစ်လေရာ ထမင်းဟင်းမှ ဖြောင့်ဖြောင့် မဝါနိုင်၊ မမျိုနိုင်ဖြစ်နေသည့်အတွက် မယ်ဥမှာ လွန်စွာ စိတ်မကောင်းဖြစ်လျက် ...

“ထမင်းဟင်းများ အေးအေးဆေးဆေး စားပါဦးတော့ ကိုရင်မောင်ရယ်။ ဘယ်နှယ် လည်း ကျွန်မချက်ထားတဲ့ ဘူးသီးဟင်းခါးနဲ့ ယုန်သားကြော်လေးဟာ မမြိန်ဘူးလား။ ဟောဒီမှာ ကြက်သွန်ဖြူနဲ့ ငရုတ်ပဲသီးထောင်း အစပ်ကြော်လေး လေ ...”

မောင်ရင်မောင်သည် မိမိမြတ်နိုးသော ဇနီး၏ လက်ရာကောင်းများကို ကြီးစား၍ စားပါ၏။ သို့သော် သူ့ခံတွင်းမှာ အရသာမတွေ့။ သူ့စိတ်သည် တခြားရောက်နေ၏။

သို့ဖြင့်ပြီးကဖြစ်စားပြီးသောအခါ သူ့အိမ်ရှေ့ကွပ်ပျစ်တွင် သွားထိုင်၍ ဆေးတံသောက်ရင်း စဉ်းစားနေသည်။

မယ်ဥသည် ထမင်းစားပွဲကို ဆေးကြောသုတ်သင်ပြီး သူ့လင်အနီးသို့ သွားထိုင်သောအခါ မောင်ရင်မောင်က ...

“ဒီဥပဒေချိုးဖောက်တဲ့ လူတွေကို မောင်းထုတ်ဖို့ တို့လူစုမယ်ကွ။ မင်းဘာမှ စိတ်မပူနဲ့၊ ဘုရင်အမိန့်နဲ့ အမှန်တရားက တို့ဘက်မှာ ရှိတယ်။ တို့ ဘုရင်နဲ့ ကျန်စစ်သား တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမယ်”

မယ်ဥသည် မျက်ရည်မထွက်အောင် အနိုင်နိုင် ချုပ်တည်းနေရာမှ “ဒါ ... ဒါပေမဲ့ လို့ ဘုရင်နဲ့ ကျန်စစ်သားက အဝေးကြီးမှာ ရှိတာ၊ နီးရာစားက မင်းလေးနဲ့ သူ့လူများ။ တကယ်ဆိုတော့ ဘုရင်နဲ့ ကျန်စစ်သားက လက်ငင်းအရေးမှာ ဘာမှ တားဆီးနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး”

ဒါကို မောင်ရင်မောင်က ကောင်းစွာ စဉ်းစားမိပါ၏။ ဘာမျှ မပြောဘဲ ငိုငံ၍ နေသည်။ မယ်ဥက စကားဆက်သည်။

“ဒီတော့၊ ဒီအခြေအနေမှာ အသာငြိမ်နေလိုက်တာ ကောင်းလိမ့်မယ်။ ဒီက ဘယ်လောက်ပဲ လူတွေစုစု မင်းလေးနဲ့ သူ့လူများကိုတော့ ခုခံနိုင်လိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူး။ ဟိုက စစ်တပ်ရှင်၊ စစ်သားတွေ ...”

“ဒါကို ငါသိပါတယ် မယ်ဥ၊ လူတိုင်း ဒီလိုပြောကြမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့လို့ ဆင်နဲ့သစ် ဟာ တိုင်းပြည်အတွက် အင်မတန် အရေးကြီးတယ်။ ဒီပစ္စည်းတွေ ကာကွယ်ဖို့ ငါ့ကို ဒီမှာ လွှတ်ပြီး တာဝန်ပေးထားတာ၊ ငါ့တာဝန်ကို ငါဆောင်ရွက်ရမှာပဲ။ ဒါဟာ ငါ့ရဲ့ သစ္စာတရား၊ ငါ့ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ”

သို့ ပြောရင်း မောင်ရင်မောင်သည် မယ်ဥကို ယုယစွာ ဖက်၍ မျက်ရည်များကို သုတ်ပေးရင်း ...

“မစိုးရိမ်ပါနဲ့ မယ်ဥရယ်၊ သတ္တိရှိစမ်းပါ။ နောက်ဆုံးမှာ အမှန်တရားက အောင်မြင်လိမ့်မယ်လို့ ငါယုံကြည်တယ်။ ငါလုပ်ဖို့ အလုပ်ကို လုပ်ဖို့အတွက် ခဲယဉ်းအောင် မင်းမလုပ်စမ်းပါနဲ့။ မင်းကို မချစ်လို့ ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ငါ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ငါစောင့် ထိန်းပါရစေ”

နေပါဦး ကိုရင်မောင်၊ ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာက ကျန်စစ်သားလို စောလူးမင်းသားလို မင်းလေးတို့လို မင်းမျိုးရာဇာအထက်တန်းလွှာတွေမှာမှ ရှိတယ်မဟုတ်လား။ ကျွန်မတို့လို

အောက်တန်းစား ဆင်းရဲသားတွေမှာ ရှိသလား”

“အေး၊ ငါလည်းပြောမယ့်သာ ပြောရတယ်၊ ဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ ကိုယ်နဲ့ ဆိုင်သလား မဆိုင်သလားတော့ မသိသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ငါ့ကိုပေးထားတဲ့ တာဝန်၊ ငါခံယူထားတဲ့ကတိ ချွတ်ယွင်းရရင်တော့ ငါစိတ်မချမ်းသာဘူး။ ကိုယ့်လိပ်ပြာကိုယ် မလုံဘူး။ စားလို့မဝင်ဘူး အိပ်လို့ပျော်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အခုန မင်းချက်ပြုတ်ပေးတဲ့ ထမင်း ဟင်းမှ စားမမြန်တာ ကြည့်ရောပေါ့ကွယ်။ ဒီတော့ ငါ့ကို ဒီလို ဖြစ်စေချင်သလား ...”

မယ်ဥသည် ဦးခေါင်းကို ယမ်းယမ်းခါ၍ ...

“ဟင့်အင်း ... ဟင့်အင်း၊ ကိုရင်မောင် စိတ်ချမ်းသာတာ ကြည့်ချင်တာပေါ့၊ ကိုရင်မောင် ပျော်မှ မယ်ဥလည်း ပျော်မှာပေါ့။ ဒီတော့ ကိုယ်စိတ်ချမ်းသာမယ့် ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်လုပ်၊ ဒါပေမဲ့ သတိတော့ ထားပေါ့နော် ...”

“အေးပါကွာ ငါသိပါတယ်။ ကဲ ... ဟုတ်ပြီ၊ ဒါဖြင့် ဒီစိတ်မချမ်းသာတဲ့ ကိစ္စ ဆက်မပြောဘဲ တို့အဖို့ ပျော်မယ့်ဟာ တစ်ခု လုပ်ကြရအောင်၊ ဟေ့ ငါ့အဖို့ ပုဆိုးအဆင် ဆန်းတစ်ခု ရက်ပေး၊ ငါအကွက်ဖော်ပေးခဲ့မယ်လေ၊ လာကွာ၊ တို့ ရက်ကန်း ရှယ်ကြ ရအောင်”

ထို့နောက် လင်မယားနှစ်ယောက်သည် ချည်နှင့် ပိုးရောရာ အရောင်များကို အစပ် အဟပ်တည့်အောင် ရွေးကြ၍ ပုရွက်ကြောင်း၊ ပဆစ်အိမ်၊ မှန်ကူကွက်နှင့် အလွန် ဆန်းသစ် သော အဆင်ကို ရက်ကန်းစင်တင်ကြလေသည်။

မယ်ဥ ရက်ကန်းစင် ထိုင်သောအခါ မောင်ရင်မောင်က နောက်မှနေ ဖက်၍...

“ကဲ ... အဲဒါ မင်းနောက်တစ်ခါ ငါပြန်လာတဲ့အခါမှာ ဝတ်ရအောင် ရက်ပေးရော နော် ... အချစ်ရယ်”

မယ်ဥ စိတ်မှာ ပျော်ရွှင်သွားလေသည်။

ထိုပြင် မယ်ဥ စိတ်ချမ်းသာသွားရပြန်သည်မှာ မောင်ရင်မောင် တောသို့ မပြန်မီ သူ့လူများရောက်လာကြ၍ သိရသည်မှာ မင်းလေး၏ လူများသည် သူတို့လိုချင်တာများ ယူ၍ ပြန်သွားကြပြီ။ ထို့ကြောင့် ပဋိပက္ခဖြစ်စရာမလိုတော့ပြီ။ အနည်းဆုံး သူတို့ နောက် ခါ မလာခင်တော့ အေးချမ်းနေပေမည်။

“ဒါပေမဲ့ ငါ့အကြံကိုတော့ မလျှော့ဘူး” မောင်ရင်မောင်ပြောသည်။ “ငါ့ရဲ့ ကင်းတပ်ကို လူအင်အား ဖြည့်ရမယ်။ ဘုရင့် ကြိုးဝိုင်းထဲက ပစ္စည်းမယိုယွင်းရအောင် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် စောင့်ရှောက်ရမယ်၊ နောက်တစ်ခါ သည်လိုအဖြစ်မခံနိုင်ဘူး”

ထို့နောက် ဘုရင့်သစ်တောကို တတ်နိုင်သလောက် စောင့်ရှောက်မည်ဟူသော
အမိဋ္ဌာန်နှင့် မောင်ရင်မောင်သည် သူတာဝန်ကျသော ဌာနသို့ ပြန်လေသည်။

ထိုစဉ်မှာ မယ်ဥသည် အိမ်၌ သူ့ချစ်လင်အတွက် ပုဆိုးရက်လျက် ရှိလေသည်။
လေးရောင်ခြယ်လေးလွှားတင် လေးလွန်းထိုး။

မယ်ဥသည် ရက်ကန်းရက်စဉ် သူ့ခြေနင်းကြီးသံ လွန်းထိုးသံ လက်ခတ်သံတို့က
သူ့နားထဲ တစ်လုံးချင်း ကြားနေရသည်မှာ ...

ကိုရင်မောင် ... မယ့်ချစ်လင်။

ကိုရင်မောင် ... မယ့်ချစ်လင်။

ဟူ၍ ... ဟူ၍။

သူ့ပုဆိုး အရောင်စုံ အဆင်ဆန်း၍ အကွက်လှလိုက်ပုံမှာ သူ့ တစ်သက်တာမှာ
တစ်ခါမျှ မမြင်ခဲ့ဖူးသေး။ အဆန်းဆုံး၊ အကောင်းဆုံး၊ အလှဆုံး၊ အယဉ်ဆုံး။

စင်စစ် ဤပုဆိုးသည်ပင်လျှင် မောင်ရင်မောင် ပြောခဲ့သော ‘ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် သစ္စာ
တရား’ ဆိုသည့် စကားကို မယ်ဥအား ကိုယ်တွေ့နားလည်စေတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း
ခမျာလေး မသိရှာသေးတကား။

သူ့ရက်ကန်းရက်စဉ် သူ့နားထဲ စုပေါင်း ကြားနေသည်ကား ...

ကိုရင်မောင် ... မယ့်ချစ်လင်၊ ကိုယ်ရင်မောင် ... မယ့်ချစ်လင် ... ဟူ၍ ဟူ၍
သာတည်း။

မင်းလေးနှင့် မယ်ဥ

အခန်း | ၂၃ |

ပျိုလေးရက်တဲ့ ရွှေလွန်းပျံ
ပျိုလေးရက်တဲ့ ရွှေလွန်းပျံ
လက်ခတ်သံ ကျွန်းဖိုသား
သောင်းတိုက်ကကြား။
မယ်ဥရက်တဲ့ ရွှေလွန်းပျံ
မယ်ဥရက်တဲ့ ရွှေလွန်းပျံ
မယ့် ချစ်လင်တောကိုသွား
ရောက်ရာကကြား။

မောင်ရင်မောင် တောသို့သွား၍ မယ်ဥတစ်ယောက်တည်း ရက်ကန်းရက်၍ ကျန်ခဲ့သည်မှာ သုံးရက်ရှိပါပြီ။ ချစ်လင်အတွက်ဟု ဆိုသည် ခုညနေလောက်မှာ ပြီးပါတော့မည်။ ထို့ကြောင့် မယ်ဥသည် ကြိုးစားရက်လျက်ရှိပါသည်။

မယ်ဥ ယခုရက်နေသည်မှာ ရောင်းတန်း အမျိုးအစားမဟုတ်၊ ကိုယ့် ချစ်သူအတွက် တစ်ထည်တလေလောက်သာ ရက်နိုင်သည့် အဆင်မျိုး ဖြစ်သည်။ အင်မတန် လက်ဝင်သည်။ လွန်းလေးချောင်းထိုး လေးလွှားဖြစ်လေရာ ခြေခင်းတုတ် လေးချောင်းနင်းရသည်။ လွန်းလေးချောင်းကို တစ်လှည့်စီ ထိုးသည်။ ထို့အပြင် အရောင်တွင် အပင်ရေနှင့် ဖြစ်၍ သည်အရောင်သည် အကွက်မှာ လွန်းဘယ်နှစ်ချက် ဆိုသည်ကို ရေတွက်နေရသေး

သည်ဖြစ်၍ ဒါမျိုးရက်ရသည်မှာ ခြေရောလက်ရော မျက်စိရော၊ စိတ်ရော နှုတ်ရော အလုပ်လုပ်ရလေရာ မိမိလက်ခတ်သံမှတစ်ပါး ဘာမျှမကြား၊ မိမိအထည်ဆင်နှင့် ချည်မျှင် မှတစ်ပါး ဘာမျှမမြင်။

ထို့ကြောင့် မယ်ဥသည် ထိုနေ့မွန်းလွဲပိုင်းမှာ ရက်ကန်းဖိရက်နေစဉ် သူတို့ရွာထဲ မြင်းခွာသံတွေ ဖွာလန်ကြိအောင် ဆူညံလာသည်ကို သူဘာမျှမသိရှာချေ။ နောက်မကြာ မိမှာ မယ်ဥနားအတင်းကြားလာရသည်ကတော့ ...

“မယ်ဥ ... မယ်ဥ ... ဟဲ့ မယ်ဥ”

သူတို့ ရွာသူကြီး၏ အသံ ဖြစ်သည်။

မယ်ဥသည် နောက်ပြန်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ မိမိရက်ကန်းစင်ဆီသို့ လာနေသော သူကြီးမင်း။

မယ်ဥသည် ရက်ကန်းစင်ပေါ်မှ ဆင်း၍ ရိုသေစွာဖြင့် ကိုယ်ကိုရိုလျက် ...

သူကြီးမင်း ဘာကိစ္စရှိပါသလဲ၊ သူကြီးမင်းအတွက် မယ်ဥဘာလုပ်ပေးရပါမလဲ”

သူကြီးမျက်နှာမှာ တုန်လှုပ်ချောက်ချားလှစွာနှင့် ...

“ဟဲ့ မယ်ဥရဲ့၊ ဒါ နင့်လင်ကိစ္စပဲဟဲ့ မင်းလေးနဲ့ သူ့လူတွေ ရွာရောက်နေကြပြီ။

ရင်မောင်ဟာ ဘုရင့်သစ်တောကို ကာကွယ်ဖို့လူစုနေတယ်ဆိုတာ ဘာလုပ်တာလဲတဲ့။

ဘယ်လူတွေကို တိုက်ခိုက်ဖို့လဲတဲ့။ မင်းလေး သိပ်စိတ်ဆိုးနေတယ်၊ ကျားနာခဲ ခဲလိမ့်မယ်။

အဲဒါ သူ့ကို ကျေနပ်အောင်လုပ်ဖို့ လိုတယ်။ နင့်လင်အတွက်ရော တို့တစ်ရွာလုံး အတွက်

ပါပဲဟယ်”

မယ်ဥက ထိတ်လန့်စွာနှင့် ...

“ဒါ ... ဒါ ... ကျွန်မ ဘာလုပ်နိုင်မှာလဲ”

ထိုအခါ သူကြီးမင်းက ...

“ဟေ့ ... မယ်ဥ၊ အချိန်မရှိဘူး။ ငါ့စကားနားထောင်၊ ငါပြောတဲ့အတိုင်း လုပ်၊

မင်းလေးနဲ့ သူ့လူတွေ ဒီကိုလာတော့မယ်၊ ဒီရွာမှာ နင်ကအချောဆုံး၊ ရက်ကန်းရက်

အကောင်းဆုံးဆိုတာ ကြားသိပြီးလို့ မင်းလေးက နင်ရက်တဲ့ ပုဆိုးလိုချင်သတဲ့ဟယ်။

အဲဒါ သူ့လာလိမ့်မယ်၊ သူ့ကျေနပ်အောင် ဘာမဆို လုပ်ပေးလိုက်ပါဟယ်။ နင်ဟာ

ရင်မောင့်မယား ဖြစ်မှန်းလည်း သူမသိဘူး၊ ပြောလည်းမပြောနဲ့ပေါ့ဟယ်၊ နားလည်လား”

မယ်ဥမျက်နှာမှာ ရုတ်တရက် ရှက်သွေးရောင် လွှမ်းသွားသည်။ ဒေါသလည်း

ထွက်လာသည်။ သို့သော် သူ စကားတစ်ခွန်းမျှ မဟာရမိ အိမ်ရှေ့ ဝင်းတံခါးပွင့်၍ မင်းလေး

နှင့် သူ့လူများ ဝင်လာကြလေပြီ။ မယ်ဥသည် ရက်ကန်းစင်ဘေးရှိ ရက်ဖောက်ယောက်သော
ဖင်ထိုင်ခုံလေးပေါ် ထိုင်ချလိုက်၍ ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် မျက်နှာအောက်စိုက်နေလိုက်သည်။

မကြာမီ အသံတစ်ခုက နီးကပ်စွာပေါ်လာလေသည်။

“ဘယ့်နှယ် မျက်လွှာချနေရတာတုန်း၊ မျက်နှာများ မော်ကြည့်ပါဦးဗျာ၊ ကျုပ်က
ဘီလူးသရဲ မဟုတ်ပါဘူးဗျ၊ သည်လိုခေါင်းကြီး အောက်ငုံနေလို့ ကျုပ်ဘယ့်နှယ် စကား
ပြောပါမတုန်း”

‘ဒါ မင်းလေး အသံပဲ ဖြစ်ရမည်’ ဟု မယ်ဥအတပ်သိသည်။ ‘သူ့အသံမှာ
ကရုဏာသံပါပေသားကဘဲ၊ သူတို့ ပြောသလောက်တော့ ဆိုးမယ်မထင်ပါဘူး’ ဟု တွေး၍
မယ်ဥခေါင်းမော်ကြည့်လိုက်သည်။ လူမျိုးခြား ကပြားရုပ်၊ အသက် ၂၀ ထက် မကြီး
သေးသော မင်းလေးကို တွေ့ရလေပြီ။ ‘အင်း ... ရုပ်ရည်ကလေးကလည်း သနားကမား၊
လူရွယ်လေးကလည်း နုနယ်ပါတီသနဲ့၊ သူ့နောက်လိုက်တွေကြောင့်သာ ငယ်ငယ်လေးနဲ့
ဆိုးသွမ်းနေတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ သူ့ပင်ကိုယ်အားဖြင့် သည်လောက် မိုက်လိမ့်မယ်
မထင်ပါဘူး’ ယင်းသို့ မယ်ဥ တွေးတောနေစဉ်မှာပင် မင်းလေးက ...

“သည်ယူဇနာ တစ်ထောင်အတွင်းမှာ မင်းဟာ ရက်ကန်းရက် အကောင်းဆုံးပဲ
လို့ ဆိုကြသဗျ။ ကဲ ... မင်း ရက်ပုံရက်နည်းလေးများ ကြုံတုန်း ကြုံခိုက် ကျုပ် ကြည့်
စမ်းပါရစေ”

မယ်ဥ မနေသာ။ ရက်ကန်းစင်ပေါ် ပြန်ထိုင်လိုက်ရသည်။ သို့သော် သူ့နှလုံးသား
လည်း ခုန်၊ ခြေတွေ လက်တွေလည်း တုန်နေ၍ ခြေနင်းမမှန်၊ လွန်းဟန်မကိုက်။ လက်ခတ်
ရိုက် လွဲသဖြင့် ချည်မျှင်တွေ ပြတ်၍ပြတ်၍ကုန်လေသော် မင်းလေးမှာ မိမိရှေ့ မှောက်၌
မိမိကို ကြောက်၍နေသော သားကောင်ကို မြင်ရဘိသကဲ့သို့ ဝမ်းသာရွှင်မြူး ဖြစ်လျက်...

“အို ... မြင်းကောင်းခွာလိပ် ဖြစ်ကရော့မယ်။ ရက်ရတာ ပန်းပြီထင်၊ နားပါဦး”

မယ်ဥမှာ သူ့ တစ်သက်တွင် သည်လိုတစ်ခါမျှ မဖြစ်စဖူး၊ သူ့ချစ်လင်အတွက်
ပုဆိုးဖျဉ်ပေါ်မှာ မျက်နှာစိုက်၍ မျက်ရည်မကျအောင် အနိုင်နိုင် ချုပ်ထိန်းနေရသည်။

မင်းလေးက ...

“သည်အဆင် သည်အသွေးဟာ ချစ်တဲ့ သူအတွက် ရည်စူး ရက်တာဖြင့် ဒီလုံချည်
ဝတ်ရတဲ့လူဟာ အင်မတန် ကံထူးသူပေါ့။ အဆင်ကလည်းဆန်း၊ အရောင်ကလည်းရွှန်း၊
အကွက်ဖော်ပုံတွေကလည်းခမ်းနားပါတီသနဲ့” ဟု ဆိုရင်း မင်းလေးသည် လက်တစ်ဖက်
က ရက်ကန်းစင်ကိုင်၊ တစ်ဖက်က ပုဆိုးဖျဉ်ပေါ်လှုပ်ရှားနေသဖြင့် မယ်ဥမှာ လက်ချင်းမထိ

အောင် ရှောင်၍ နေရရှာသည်။ မင်းလေးက ဆက်လက်၍ “ကဲ ... ဒီပုဆိုးဆင် မြင်ရတဲ့ ယောက်ျားသားဟာ ဘယ်သူများ မလိုချင် မဝတ်ချင်ဘဲ ရှိပါ့မလဲခင်ဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ကျုပ် စိတ်ထဲမှာတော့ ဒီပုဆိုးထက်ကို ဒီပုဆိုးရက်တဲ့သူက ပိုပြီး စွဲမက်စရာ ကောင်းနေပါပေ တယ်” ဟု ပြောလိုက်သည်၌ သူကြီးက ...

“မယ်ဥ ... မင်းလေးက ဒီပုဆိုးကြိုက်ပြီတဲ့၊ ခုညနေ ပြီးအောင် ရက်ပြီးတော့ နင်ငါ့အိမ် ယူခဲ့ပေတော့” ဟုဆိုပြီး မင်းလေးအား “ကဲအရှင်မင်းလေး ... ကျွန်တော်မျိုးကြီး အိမ်မှာ အရှင်သားကို ဖျော်ဖြေဖို့ စားသောက်စရာများနဲ့ အတီးအမှုတ် အကအခုန်တွေပါ အားလုံးအသင့်ဖြစ်နေပါပြီ။ သည်မှာ မယ်ဥတော့ အရှင်ရှေ့မှောက်တော်မှာဆိုရင် ရက်ကန်း ရက်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် အရှင်အတွက် ပုဆိုးပြီးအောင် သူ့ကို ထားပစ်ခဲ့တော်မူပါဦး”

သို့ပြောရင်း သူကြီးမျက်စိမှာ အဓိပ္ပာယ်အပြည့်ပါသည်နှင့် မင်းလေးသည် မယ်ဥ ရက်ကန်းစင်အနီးမှ မခွာချင့်ခွာချင်နှင့် ခွာ၍ တီးတိုးလေသံဖြင့် “လူတဲ့သူရေ ... ခုညဆက် ဆက် လာခဲ့နော်” ဟု မယ်ဥအား မှာကြားပြီး သူ့နောက်တော်ပါးများနှင့် ထွက်ခွာသွားလေ ၏။ သူကြီးတစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့သည်။ သူတို့ ခြေခံများ ပျောက်ကွယ်သွားသော် သူကြီးသည် ရက်ကန်းစင်တိုင်မှီလျက် သူ့ဝါးမြစ်ဆုံ ဆေးတံကြီးကို ဆေးချေးခါရင်း ဆေးအိုးနှင့် ရက်ကန်းစင်ဘောင်ကို အသံခပ်ပြင်းပြင်းခေါက်ကာ ...

“ဒီမှာ မယ်ဥ ... ဒီကိစ္စဟာ ငါလုပ်ချင်လို့ လုပ်ရတယ်များ မထင်လိုက်စမ်းပါနဲ့”
မယ်ဥက ဒေါသထွက်လျက် ...

“နို့ ရှင်ဘယ်သူက လုပ်ခိုင်းလို့တုန်း။ ကျုပ်နဲ့များ ရာရာစစ၊ ဒီက ဘယ်ကလာမှန်း မသိတဲ့ ရေမျောကမ်းတင်၊ မျိုးမစစ်တဲ့ တိရစ္ဆာန်သာသာ ဘုရင့်အာဏာနဲ့ ရာဇမာန်မောက် နေတဲ့ မြင်မတော် ဆင်တော်နဲ့ခလောက် အကောင်စား ဒါမျိုးများ ရှင်က ပျော်ပါးဖို့ မိန်းမရှာပေးနေတာ။ ဒါ လူကြီး လူကောင်း အလုပ်လား၊ ရှင်သမီးချင်း မစာတတ်ဘူး လား၊ ရှင်သမီးဆို ရှင်ဒီလိုခိုင်းရက်မလား ဟင်”

မယ်ဥသည် မှန်ကန်သော စိတ်ထားရှိ၍ ရဲရင့်သတ္တိရှိသည်။ သူကြီးမူ မဟုတ်တာ လုပ်မိသည့်အတွက် ...

“မယ်ဥ နင်ပြောချင်သလိုသာ ပြောရော၊ ငါကတော့ ငါ့တာဝန်ရှိတဲ့ ငါ့ရွာအတွက် ဒုက္ခမရောက်အောင် ငါဆောင်ရွက်ရမှာပဲ။ ဒီမှာ မယ်ဥ နင့်ယောက်ျားက ဘုရင့်သစ်တော ကို ကာကွယ်ဖို့အတွက် လူလိုတယ်ဆိုတော့ ငါဆင့်ခေါ်ပေးတယ်၊ ငါ သူ့ကို ကူညီတယ်

မဟုတ်လား။ ငါလည်း ဘုရင့်အမှုတော်ထမ်း တစ်ယောက်ပဲ။ ကဲ ... အခု မင်းလေး ရောက်လာပြီး နင့်ယောက်ျားအတွက် ဒေါ်ပွတယ်ဆိုတော့ ငါ ဘာလုပ်ရမလဲ”

“ဒီမှာ ကျွန်မယောက်ျားက ဘုရင့်အမိန့်အတိုင်း ဘုရင့်အမှုတော်ကို ထမ်းရွက်တာ ရှင့်။ မင်းလေးတို့ လူသိုက်က ဘုရင့်ဥပဒေကို ဖောက်ဖျက်နေတာ မဟုတ်လား”

“မယ်ဥ ... နင်လည်း နင့်ယောက်ျားလို အ,တာ န,တာပါပဲလားဟ၊ နင်က တော်မလား ငါအောက်မေ့မိပါတယ်။ ဒီမှာ မယ်ဥ ... ဘုရင့်အမိန့် ဘုရင့်အာဏာဆိုတာက တို့နဲ့ အဝေးမှာရှိတာ၊ တို့ကြားသာ ကြားနေရတာ၊ ဒီမှာက ကျန်စစ်သားတောင် ရှိတာ မဟုတ်ဘူး။ အခု တို့ ကုပ်ပေါ်မှာ ဝဲနေတာက မင်းလေးရဲ့ ဓား ... သိရဲ့လား။ နန်ချောင် နယ်စပ်မှာ စောလူးမင်းသား တပ်မတော်က စစ်တိုက်နေတော့ ဒီစစ်နယ်မြေအတွင်းမှာ သူတို့အမိန့်ဩဇာချည်း ဖြစ်နေတာ၊ သူတို့ဆန္ဒကို လွန်ဆန်လို့ ရတာ မဟုတ်ဘူး”

“ဒါဖြင့် ဘုရင့် သစ္စာတော်ကို မစောင့်သိရတော့ဘူးလား၊ တာဝန်နဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို မထိန်းသိမ်းကြတော့ဘူးလား”

“ဒီမှာ မယ်ဥ ... ခုအချိန်မှာ သစ္စာတော်တွေ၊ တာဝန်တွေနဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာတွေ လေကြီးမိုးကြီး တိုက်မနေနဲ့တော့၊ မင်းလေး ဓားအောက် အသက်မပျောက်ဖို့က အရေးကြီး နေတယ်။ နင့် ယောက်ျားလည်း ဘုရင့်သစ်တောထဲမှာ သူတို့သဘောရှိ လွှတ်ပေးရမှာပဲ။ တကယ်လို့ လွှတ်မပေးဘဲ သံစွာတော်နဲ့ တာဝန်ဆိုတဲ့ စကားပြောမယ်ဆိုရင် ဘုရင့် ရွှေနားတော်များ ရောက်မယ်ထင်သလား၊ နင့်လင် လည်ချောင်းက စကားဆုံးအောင်တောင် ထွက်လိုက်ရမှာ မဟုတ်ဘူး”

မယ်ဥသည် သူ့လက်မှာ သွေးခြေဥသည်ထိ ရက်ကန်းလိပ်တုတ်ကို တင်းတင်း ကြီး ဆုပ်ကိုင်လျက် ...

“အို ... အို ကျွန်မလင် ဒီလို မဖြစ်ရဘူး၊ သူ့ကို မလုပ်နိုင်ပါဘူး” ဟု အော်ပြော သည်။

“ဖြစ်နိုင်တယ် ... လုပ်နိုင်တယ်၊ မကြာခင်ပဲ သူတို့ သစ်တောထဲ သွားကြလိမ့် မယ်။ ဒီအတွင်းမှာ တို့က မင်းလေး စိတ်ပြေအောင် လုပ်ရမယ်”

“အို ... ကျွန်မတောထဲ လိုက်သွားပြီး ကျွန်မ ယောက်ျားကို သတိပေးရမှာပဲ”

“ဒီလို မလုပ်နဲ့ ... မင်းဒီမှာပဲနေပြီး မင်းယောက်ျားကြောင့် တို့တစ်ရွာလုံးမှာ ဖြစ်ပွားမယ့် ဒုက္ခကို မင်းဟာ မင်းယောက်ျားအတွက် ငါပြောတဲ့အတိုင်း မင်းကာကွယ် ပေးရမှာပဲ”

“ဒို့ ... မဖြစ်နိုင်တာချည်းကို”

“ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဘာမဖြစ်နိုင်စရာရှိသလဲ။ အခု ရပ်ပြီးသားပုဆိုးနဲ့ မင်းလေး သူ့ ဆန္ဒကို ဖြည့်လိုက်၊ နောက်ထပ် ဒီပုဆိုးမျိုး ဒီအရောင်၊ ဒီအဆင် ပြန်ရက်လိုက်။ ရင်မောင် မမြင်ကွယ်ရာ သူဘာသိမှာလဲ။ မင်းလေး လူတွေကို ဘုရင့် သစ်တောထဲ လွှတ်ပေးလိုက် တော့ ဘုရင်က ဘာမှ မသိသလို ... ဒီမှာကိစ္စကော ရင်မောင် ဘယ်သိနိုင်မှာလဲ။ ငါပြောတာ နင်နားလည်ရောပေါ့”

“လည်တယ် ... လည်တယ် ... သိပ်လည်တယ်၊ ဒီမှာ ... ကျွန်မ ယောက်ျားက ဘယ်တော့မှ မသိပေမယ့် ကျွန်မ အမှား ကျွန်မ အပြစ်ကို ကျွန်မသိနေပြီ။ ဘုရင်ကလည်း ရင်မောင်ဆိုတဲ့ တောသားပါမွှားလေး ဘာလုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတာကို ဘယ်တော့မှ မသိပေမယ့် ကျွန်မယောက်ျားကတော့ သူ့တာဝန်မကျေပွန်တာကို သူ့သိနေတာမို့ သူ့တစ်သက်လုံး စိတ်ချမ်းသာမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မလည်း ထိုနည်းအတူ ဖြစ်ရမှာပဲ၊ ဒါကြောင့် တစ်သက်လုံး စိတ်ဆင်းရဲရမယ့် အမှုကို ကျွန်မ မပြုပါရစေနဲ့။”

သူ့ကြီးသည် ဆေးတံကို တင်းတင်းကိုက်ကာ လက်နှစ်ချောင်း နောက်ပစ်၍ ဟိုမှသည်၊ သည်မှဟို အနည်းငယ်လျှောက်ပြီးနောက် ဣန္ဒြေကြီးစွာ ခေါင်းတစ်ဆတ်ဆတ် ညိတ်လျက်

“ဒီမှာ ... မယ်ဥ၊ တစ်ရွာလုံးမှာ အပြစ်မဲ့တဲ့လူတွေ၊ မိန်းမတွေ၊ ကလေးတွေ၊ အဘိုးကြီး အဘွားကြီးတွေ သူတို့အားလုံး ဒုက္ခရောက်ကုန်ကြရလိမ့်မယ်။ မင်းလေး မကျေနပ်ဘူးဆိုရင် သူ့ဘာလုပ်မယ် တို့ မပြောနိုင်ဘူး။ ရွာကို မီးရှို့ပစ်ရင်လည်း ရှို့ပစ်မှာ ပဲ။ နို့ပြီး နှင့်ယောက်ျားလည်း ဒုက္ခရောက်မှာပဲ။ ဒီမှာ မယ်ဥ ... ငါခိုင်းတာသာ လုပ်ပါဟယ်၊ နင့်ကို မင်းလေး ကျေနပ်သွားတယ်ဆိုရင်ဖြင့် တို့ရွာဟာ နင့်လက်ခုပ်ထဲက ရေပေါ့ဟယ်၊ နို့ပြီး ရင်မောင် အန္တရာယ်မဖြစ်အောင်လည်း နင်စီမံနိုင်မှာပဲ။ နှင့်ယောက်ျားလည်း ငါခင်ပါတယ်ဟယ်။ သူ့ကို ငါ ဒုက္ခမဖြစ်စေချင်ပါဘူး။”

မယ်ဥသည် လက်ခတ်ပေါ် နဖူးတင်ကာ မျက်ရည်တစ်စက် တစ်စက်ကျနေလေ သည်။ သူ့ကြီးသည် မယ်ဥ ပခုံးကို လက်ဝါးနှင့် ပွတ်ကာ ...

မတတ်နိုင်ဘူး မယ်ဥရယ်၊ မလွဲသာလို့ လုပ်ရတဲ့ ကိစ္စပဲ၊ စွန့်လိုက်စမ်းပါ၊ နှင့် လင်အတွက်၊ နှင့်လင် အသက်ကယ်ဖို့” ဟု ဆိုပြီးနောက် သူငယ်အိပ်ဆိတ်လူခြေတိတ် တွင် လာခဲ့ရန် အချိန်ကို ပြော၍ ထွက်ခွာသွားလေ၏။

အခန်း [၂၄]

သူကြီးအိမ်ဝင်းထဲမှ ထွက်သွားလျှင်သွားချင်း မယ်ဥသည် သွက်လက်ဖျတ်လတ်စွာ ထိုင်ရာမှထလိုက်၍ မောင်ရင်မောင်ဆီ လိုက်သွားရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်လေသည်။

ယူစရာ ငင်စရာတို့ကို ပြင်ဆင်ပြီးနောက် အိမ်ဘေးမှာ ရှိသော မြင်းစောင်းလေး ထဲသို့ သွားသည်။ ရွှေဝါရောင်ရှိသော သူ့မြင်းထီးလေး 'ရွှေဝါ' အား ဇက်ခွံ၍ ကုန်းနှီး တင်ရင်း ...

“ကဲ ... သားရေ ... မေမေ့ကို မင်းဖေဖေဆီ အမြန်ဆုံးရောက်အောင် ပို့ပေရော၊ တို့ဘိုးဘွားများ မြေဝံပိုင်းတောင်ကုန်းဒေသက တို့ အခုနေကြတဲ့ ဒီလွင်ပြင်ဒေသကို ဆင်းလာကြတုန်းက အမျိုးသမီးတွေဟာ မြင်းကို ကုန်းနှီး မတင်ဘဲနဲ့ ယောက်ျားများနဲ့ တန်းတူ စီးလာကြသတဲ့။ အခု မေမေမှာတော့ မြင်းကျောကုန်းပေါ် ထိုင်ရတာထက် ရက်ကန်းစင်ပေါ်မှာ များနေတော့ရှေးခေတ်က မိန်းမများလိုတော့ မြင်းစီး မကျွမ်းကျင်ဘူး ပေါ့ကွယ်။ ဒါကြောင့် ငါ့သားက မေမေ့ကို ရှေးစဉ်လာ ဘိုးဘွားများရဲ့ ဂုဏ်ကို မထိခိုက်ရ အောင် ဖေးဖေးမမနဲ့ အသားကျလှလှကလေးပြေးလို့ မင်းဖေဖေဆီ အမြန်ဆုံးရောက်အောင် ပို့ပါကွယ်၊ နော် ... သား”

မြင်းလေးသည် နားပေ၍ ထောင်နေရာမှ မယ်ဥစကားဆုံးလျှင် 'ကောင်းပါပြီ' ဆိုသည့်အလား ဦးခေါင်းလေး ငုံ့၍ ခွာတစ်ချက်ရုပ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် သူတို့နှစ်ဦး သည် ရွာနောက်ဖေးပေါက်မှ ဒုန်းစိုင်း၍ ထွက်ခဲ့ကြလေ၏။

မယ်ဥသည် ဘုရင့်သစ်တောဆီသို့ ဦးတည်၍စီးသည်။ မြင်းလေးက အသားကျ

လှလှလေး ပြေးသဖြင့် မယ်ဥ လက်ဖဝါးပေါ်မှာ ရေဖလား၊ တင်၍ စီးသော်မှ ရေဖိတ် ကျမည်မဟုတ်ပေ။ လမ်းကိုလည်း သွားနေကျဖြစ်၍ မယ်ဥရော မြင်းလေးပါ ကောင်းစွာ သိနေသည်။ အကယ်၍ မယ်ဥထွက်ပြေးမှန်းသိသဖြင့် နောက်က လိုက်ကြသော်မှ မမိနိုင် ပြီ။ သူတို့က နေ့ဝက်ခရီးဦးနေသည်။

သို့ဖြင့် သစ်တောကြီးထဲ ဝင်ခဲ့ကြပြီးနောက် မောင်ရင်မောင်တို့ စခန်းရောက်တော့ နေဝင်ရီတမောင် ဖြစ်နေလေပြီ။

မောင်ရင်မောင်သည် မယ်ဥ မမျှော်လင့်ဘဲရောက်လာသဖြင့် အံ့အားသင့် နေရာမှ ရွာ၌ ဖြစ်ပျက်နေပုံကို မယ်ဥထံမှ သိရှိရတော့ များစွာတုန်လှုပ်ကာ သူ့လူများအား ချက်ချင်းခေါ်၍ စည်းဝေးလေသည်။

သူနှင့် သူ့လူများ ကြုံတွေ့နေရပုံ အခြေအနေကိုကား ကျန်စစ်သားထံ အဆင်သင့် ဘဲ တတင်းပို့ပြီးနေပြီ ဖြစ်၍ မောင်ရင်မောင်က ...

“ကျန်စစ်သားနဲ့ သူ့ တပ်ဖွဲ့တော့ တို့ဆီကို လာနေပြီလို့ သိရတယ်။ အခု လမ်းမှာ ရှိနေပြီ တို့ ကုသိုလ်ပဲ။ တစ်ရက်နှစ်ရက်အတွင်း ရောက်လိမ့်မယ်”

သူ့လူအချို့သည် မင်းလေးက သူတို့ ရွာကို ဖျက်ဆီးပစ်မှာပင် စိုးရိမ်နေကြသည်။ အကြောင်းမှာ မင်းလေးသည် သောက်စားရမ်းကား၍ မိန်းမလိုက်စားသူ ဖြစ်သည်။ ဇောလူး မင်းသားလက်အောက်မှာ တပ်ခွဲထားသော နန်ချောင် စစ်မြေပြင်အနီး ကျေးရွာတို့ကို မင်းလေးစိတ်မထင်လျှင် ဤသို့ပင် ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်များ အထင်အရှား ရှိနေသည်။ ဤအကြောင်းများကို အတန်ကြာ ဆွေးနွေးပြီး တစ်ဦးက ပြောသည်မှာ ...

“သိပ်လည်း စိုးရိမ်မနေပါနဲ့ဦးလေ။ အခုပြောသား အလိုဖြင့် မင်းလေးဟာ သူ့ မိန့်မှတ်ထားတာက ကိုရင်မောင် ဇနီးမှန်း မသိသေးပါဘူး။ ဒီတော့ သူ့ကြီး ကြည့်လုပ် ပါလိမ့်မယ်။ ဒါမျိုး တို့သူကြီးက လယ်ပါတယ်။ သို့သော် မင်းလေးနဲ့ သူ့လူများ ဒီတောထဲ မကြာမီ ချင်းနင်းလာကြဦးမှာတော့ သေချာတယ်”

“ဟုတ်တယ်” မောင်ရင်မောင်က ဆက်လက်ပြောသည်။ “ဒီတော့ ကျုပ်တို့က လုပ်သင့်လုပ်အပ်တဲ့ စွန့်စားမှုကို လုပ်ကြရလိမ့်မယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သစ်တောနဲ့ ဆင်ဟာ ဘုရင်နဲ့ တိုင်းပြည်အဖို့ အင်မတန် အရေးကြီးတယ်။ သည်လိုသာ ကိုယ့်ပြည်ထဲ က သစ်တွေ၊ ဆင်တွေဟာ မင်းလေး လူများ ခိုးထုတ်တာနဲ့ ရန်သူလက်ထဲ ရောက်ကုန်ရင် ကိုယ့်အင်အား ယုတ်လျော့ပြီး ရန်သူ့အင်အားကြီးမားလာမှာမို့ ဒီစစ်ပွဲမှာ ကိုယ့်နိုင်ငံ ကိုယ့်လူမျိုးတွက် စိုးရိမ်စရာအများကြီး ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကျုပ်တို့က တတ်နိုင်

သလောက် ကြိုးစားကာကွယ်ရမှာပဲ ...

“နို့ပြီး တစ်ခုရှိတယ်၊ မင်းလေးဘက်ကနေ ကြည့်မယ်ဆိုရင် သူလည်း တိုင်းပြည် ချစ်တဲ့ စစ်သားကောင်း တစ်ယောက်ပဲ၊ သူ့လူတွေဟာ ဒီလို သစ်တွေ ဆင်တွေ ခိုးထုတ်နေ တယ်ဆိုတာကို၊ သူ့သိဟန်မတူဘူး။ အခု နန်ချောင်မှာ တိုက်နေတဲ့ ဘုရင့် တပ်မတော် အတွက်ပဲ သစ်တွေ ဆင်တွေယူနေတာမှတ်ပြီး ဘုရင့် ကိစ္စပဲ ဘုရင့်ဆီက အခွင့်တောင်း နေစရာ မလိုဘူးလို့ အောက်မေ့နေလိမ့်မယ်”

“ဒီပြဿနာကတော့လေ ကျန်စစ်သားမှပဲ ရှင်းနိုင်မှာ၊ သူ အချိန်မီ ရောက်လာဖို့ပဲ မျှော်လင့်ရတယ်။ သည်အတွင်းမှာ ဘာမှ မဖြစ်ဘူးလည်း မပြောနိုင်ဘူး။ ကျုပ်တို့အနေက အဆိုးဆုံးကို စဉ်းစားပြီး ကာကွယ်ဖို့ ပြင်ဆင်ထားရမှာပဲ။ ကိုယ့်ဘုရင် သစ္စာကို စောင့် ထိန်းရမယ်၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမယ်”

ယင်းသို့ မင်းမူထမ်းတစ်စုပြောဆိုနေကြစဉ် မယ်ဥသည် သူတို့စကားကို ကြားရုံ လောက် မနီးမဝေးရှိ ညောင်ပင်ကြီးအောက် ရေညှိများကပ်၍ ချောမွတ်နေသော ညောင် မြစ်ပေါ်။ ညောင်ပါးပျဉ်းများအကြား၌ လှဲလျောင်းကာ စိတ်လေးလံစွာ စဉ်းစားလျက် ရှိသည်။ “အင်း ဘုရင့်သစ္စာတဲ့၊ တိုင်းပြည် တာဝန်တဲ့။ သူတို့ ယောက်ျားကြီးတွေ ဆွေးနွေး ကြတဲ့ ကိစ္စမှာ ငါက ဘာလဲဟင် ...” သူ့ ကိုယ်သူမေး၍ “ငါကတော့ ငါ့အချစ်နဲ့ ငါ့ လင်အတွက်ပဲ၊ သေစရာရှိ အတူသေလိုက်မှာပဲ” ဟု သူ့ဟာသူ အဖြေပေးလိုက်၏။

မောင်ရင်မောင်က ဆက်လက်၍ ...

“ကျုပ်တို့ဟာ သစ်တောအမှုထမ်းများ ဘုရင့် ရိက္ခာတော်စားနေကြသူများ ဖြစ် သည်နှင့်အညီ ဘုရင့်သစ်တောကို ကာကွယ်ရမှာပဲ၊ ကျုပ်ဟာ သူ့ရဲကောင်း တစ်ယောက် အနေနဲ့ လူစွမ်းကောင်းကြီး လုပ်ပြီး ပြောနေတာ မဟုတ်ပါဘူးဗျာ။ ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စမျိုးမှာ သတ္တိနည်းတဲ့ သူ့ရဲဘောကြောင်သူတော့ မဖြစ်ချင်ဘူး။ ဒါပဲ၊ အဲ ... ခင်ဗျားတို့ အတွက် တော့ ကျွန်တော် ဘာမှ မပြောလိုဘူး၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆုံးဖြတ်ကြဗျာ၊ ကျွန်တော်တို့နဲ့အတူ ဒီမှာနေလိုနေ သွားလိုသွား၊ ကျွန်တော်ဘယ်လိုမှ အပြစ်မတင်ဘူး၊ ကျွန်တော်ကတော့ အနည်းဆုံး ကျွန်တော့ ဇနီးနဲ့ အတူသေလိုသေ ရှင်လိုရှင် ဘာမဆို ရင်ဆိုင်ဖို့ အသင့်ဒီမှာ ရှိနေမှာပဲ” ဟု ပြောပြီး မောင်ရင်မောင်သည် ထိုင်ရာမှထ၍ မယ်ဥဆီ လာခဲ့ပြီး မယ်ဥနံ့ဆေး ညောင်မြစ်ကြီးပေါ်မှာ ထိုင်သည်။

မယ်ဥသည် သူ့ လင်လက်ကို လှမ်းကိုင်၍ ...

“ဝမ်းသာလိုက်တာ ကိုရင်မောင်ရယ်၊ ဒီလို မယ်ဥကို သေအတူ ရှင်အတူ

ကိုရင်မောင်နဲ့အတူ နေမယ်ဆိုတာကို မယ်ဥ စိတ်ထဲမှာလည်း ဒီအတိုင်းရှိလို့ ဒီလိုက် လာခဲ့တာပဲ။ အဲ ... တစ်ခုတော့ ကတိပေးပါ ကိုရင်မောင်၊ တကယ်လို့ မယ်ဥ သူတို့ လက်ထဲရောက်ရမယ်ဆိုရင် မယ်ဥကို အသက်နဲ့တော့ မထည့်လိုက်ပါနဲ့။ ကိုရင်မောင် ချစ်တဲ့ မယ်ဥ ဝိညာဉ်ကို ကိုရင်မောင်ပဲ နှုတ်ယူလိုက်ပါနော်”

မောင်ရင်မောင်သည် စကားတစ်ခွန်းမျှ မပြောဘဲ သူ့လှဲသွားကို မယ်ဥလက်ထဲ ထည့်လိုက်သည်။ မယ်ဥသည် ထိုလှဲသွားကို သူ့ပါးပြင်အပ်လျက်” မယ်ဥအရက်ကို အသက်နဲ့ လဲပြီး ကာကွယ်ပေးပါနော်” ဟု လှဲသွားအား သူ့စိတ်ထဲမှ တီးတိုးပြောကြား လိုက်လေ၏။

သို့ရှိစဉ် တညီတညွတ်တည်း ရဲရင့်စွာ ဆုံးဖြတ်ပြီးကြသော သစ်တော အမှုထမ်း တစ်စုသည် သူတို့ဇနီးမောင်နှံအနီးသို့ စုပြုံရောက်လာကြကာ တစ်ခုတည်းသော အသံဖြင့်...

“ကျုပ်တို့အားလုံးလည်း ဟောသည်နှုမသည်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို အသက်နဲ့လဲပြီး ကာကွယ်ကြမှာမို့ သည်မှာပဲ သေအတူ ရှင်မကွဲ နေကြပါတော့မယ်”

မောင်ရင်မောင်သည် သူတို့ လက်များကို ဖျစ်ညှစ်လိုက်သည်။ နှုတ်မှတော့ ဘာမျှ မပြောနိုင်လောက်အောင် ဝမ်းသာလှသည်။

ထို့နောက် ပြုဖွယ်ဝတ္တရားတစ်ခုကို စဉ်းစားမိ၍ မောင်ရင်မောင်က “အိုး ... ကံကြီးလို့ ကျုပ်တို့ တစ်ခု မေ့တော့မလို့၊ ကျုပ်တို့တပ်ထဲမှာ ငှက်ဖျားရောဂါသမားတွေနဲ့ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရနေတဲ့ လူနာတွေ ရှိနေသေးတယ် မဟုတ်လား၊ သူတို့ကို လွတ်ရာ ကျွတ်ရာပို့ထားမှ သင့်မယ်၊ ကဲ ... နွားလှည်းပြင်၊ ဆင်ဖောင်းကား တင်ကြစို့”

သူတို့ ဤသို့ ပြင်ဆင်ပြီး လူနာစခန်းသို့ သွားကြ၍ လူနာတို့အား မောင်ရင်မောင် က အကျိုးအကြောင်းရှင်းပြလေသော် လူနာတို့သည် မကျေနပ် မခံမရပ်နိုင်ကြဘဲ ...

“ဒီလိုအရေးထဲမှာ ကျုပ်တို့ကို မီးနေသည်လို မီးကပ်ပေါ်မှာ နေရမှာလား၊ ကျုပ်တို့ ဟာ ယောက်ျားတွေ မဟုတ်ပါလား၊ ယောက်ျားပီပီ ယောက်ျားလို သေပြပါရစေလား၊ ဟောသည်က နှမငယ်တောင်မှ သေဖို့ဘေးရင်ဆိုင်ဖို့ အသင့်ရှိနေတာ၊ ကျုပ်တို့ကို ဘယ်မှ မပို့ပါနဲ့၊ ကျုပ်တို့ မသေခင် တတ်နိုင်သလောက် တာဝန်ထမ်းပါရစေလား ဆရာ ကိုရင် မောင်ရယ်”

ယင်းသို့ တစ်သွေးတည်း တစ်စိတ်တည်း ရှိကြပြီး သူတို့သည် ထိုညအစီအစဉ် များကို ပြုလုပ်ကြသည်။ လူနာနှင့် ဒဏ်ရာရသူတို့သည် လေးမြားကိုစွဲကာ လင့်စင်များ

ပေါ်တွင် နေရမည်။ တိုက်ခိုက်နိုင်သူများက ဓားလှံ ဒိုင်းလွှားနှင့် တပ်စွဲကြရမည်။

မောင်ရင်မောင်သည် မယ်ဥအား လေးတစ်စင်းနှင့် မြားတစ်ကျည်တောက်ပေးကာ လင့်စင်တစ်ခုပေါ်တင်ပေးလျက် ပြောကြားသည်မှာ ...

“တို့ ဘိုးဘွားများ မြောက်ပိုင်းတောင်ကုန်းဒေသက ဒီမြေပြန့်ကို ဆင်းလာကြ တုန်းက မိန်းမများလည်း ယောက်ျားနည်းတူ လက်နက်စွဲကိုင်ခဲ့ကြတယ် မယ်ဥရဲ့၊ မင်းဟာ တို့ မြန်မာလူမျိုးဆင်းသက်လာခဲ့တဲ့ မောင်းမန်း အမျိုးအနွယ် တစ်ယောက်မို့ အပျော့စား မဟုတ်ဘူးလို့ ငါယုံကြည်ပါတယ်”

“စိတ်ချပါ ကိုရင်မောင်၊ ကျွန်မဟာ မျိုးရိုးဂုဏ်သိက္ခာအတွက်သာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုရင်မောင် အချစ်နဲ့ သစ္စာအတွက်ပါ ကြိုးစားပါမယ်”

မယ်ဥသည် ဤလင့်စင်ကြီးပေါ်မှာနေရတာ လွန်စွာ ကျေနပ်သည်။ အပေါ်မှ စီး၍ ကိုရင်မောင် လှည့်ပတ်သွားလာနေသည်များကို အားလုံးမြင်ရသည်။ သည်လို အချိန်မျိုးမှာ ကိုယ့် ချစ်သူအား မျက်စိအောက်က အပျောက်မခံ လိုသည် မဟုတ်ပါလား။

သို့ရှိစဉ် မယ်ဥသည် ဘာမျှ မဖြစ်ပျက်မီ ကျန်စစ်သားအချိန်မီရောက်လာလိမ့်မည် ဟု အလွန်တရာ နည်းပါးသော မျှော်လင့်ချက်ကို မျှော်လင့်နေမိသေးသည်။ မောင်ရင်မောင် နှင့် သူ့လူများကား မရနိုင်သော အခွင့်အရေးဟူ၍ သိပြီးနေကြပြီ ဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် 'သိက္ခာတာဝန်နှင့် သစ္စာတရား၊ သိက္ခာတာဝန်နှင့် သစ္စာတရား သူတို့ အသက်နှင့်လဲ၍ စောင့်ထိန်းနေကြသည်။ ယင်းကို မယ်ဥစဉ်းစားမိသောအခါ လေးကြိုးကို တင်းတင်းဆွဲ လျက် သစ်ပင်ကြီးကို ဦးခေါင်းမှီကာ သက်ပြင်းလိုက်ဖို့ရှုနေမိသည်။ တွေးတော ပူဆွေး ရလွန်း၍လည်း ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လျက် ရှိလေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဟယ် ... မယ်ဥ၊ နင်ဒီဘဝနဲ့ ဒီလောက် စိတ်သောကရောက်မနေနဲ့ဦး၊ သံသရာတစ်လျှောက်လုံးမှာ ဝမ်းနည်းမျက်ရည် ကျဦးမယ့် အချိန်တွေ အများကြီး ရှိသေးတယ်' ဟု သူ့ကိုယ်သူ ပြောမိလေ၏။

အခန်း [၂၅]

ညဉ့်အချိန်သည် ကုန်လွန်ရန် နှေးကွေးစွာတကား။ ကင်းသမားတို့၏ အချက်ပေးကြသော အချိန်မှန် အုန်းမောင်းခေါက်သံနှင့် တစ်ခါခါ မြည်တွန်ကြသော တောကြက်နှင့် ညဉ့်ငှက် တို့၏ အသံမှတစ်ပါး တခြားအချိန်တွေမှာ ဆိတ်ငြိမ်နေ၏။

မယ်ဥသည် လင့်စင်ပေါ်၌ လှဲလျောင်းကာ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်မှ လှည့်လည်နေသော ရင်မောင်၏ ခြေသံတို့ကို နားထောင်နေသည်။ သူသည် လေးကိုင်းကို တင်းတင်းဆုပ်ဆုပ်ကိုင်ကာ ရင်မောင်အား သည်ညအဖို့ အနားယူရန် ပြောလိုသည်။ သို့သော် သူလင်သည် သူတောင်းပန်၍ ရမည်မဟုတ်ကြောင်း သိသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့စိတ်သည် သူတို့ ငယ်စဉ်တောင်ကျေး အကလေးကမူ နေထိုင်ကြီးပြင်းခဲ့ကြသော ကျေးရွာလေးသို့ ရောက်သွားသည်။ ထိုရွာလေး နံဘေးမှာ စမ်းချောင်းရှိသည်။ တောင်ရှိသည်၊ ရေတံခွန် ရှိသည်၊ လွန်စွာ သာယာစွာ။ သည်မှာ သူတို့ လွတ်လပ်ပျော်ပါးစွာ နေခဲ့ကြသည်။ ရင်မောင်နှင့် ချစ်ခဲ့ကြသော နေ့တွေကို ပြန်စဉ်းစားမိသည်။ “အို ... သည်လိုကောင်းခဲ့တဲ့ အချိန်လေးတွေက ကုန်လွယ်လိုက်တာ၊ တို့ ငယ်ရွယ် ပျော်ပါးခဲ့ရတဲ့ အချိန်က တိုတောင်းလှပါတကား” ဟု မယ်ဥ စိတ်ထဲမှ ညည်းညူမိသည်။

သို့ဖြင့် သန်းခေါင်ကျော်ခဲ့ပြီ။ ထိုအခါ ရင်မောင်၏ လူများက ရင်မောင်အား အနားယူ၍ အိပ်စက်ရန် တောင်းပန်ကြသည်။ ယင်းမှ ရင်မောင်သည် လင့်စင်တစ်ခုပေါ် တက်သွားတာ မြင်ရ၍ မယ်ဥမှာ စိတ်သက်သာရာရသော သက်ပြင်းကြီး တစ်ချက် ချလိုက်မိသည်။ “သူ ကောင်းကောင်းအနားယူပါစေ၊ ဘာအနှောင့်အယှက်မှ မရှိအောင်

အရှင်ကြီးများ စောင့်ရှောက်တော်မူပါ”

မယ်ဥသည် သစ်ပင်လုံးကိုမှီကာ သူတို့အားလုံးကို ဘေးမထိ ရန်မခအောင် တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ်၊ သစ်ပင်စောင့်နတ်များက စောင့်မကြည့်ရှုရန် တဖဗ္ဗ ဆုမွန်တောင်းရင်း နောက်ဆုံး၌ “အို ... ကျန်စစ်သားရယ် ... မြန်မြန် ရောက်ပါတော့” ဟု ဆိုပြီး မေးခနဲ အိပ်ပျော်သွားလေ၏။

နံနက်ခင်း၏ ကျေးဇူးသဘာရကာတို့ အသံဖြင့် မယ်ဥ အိပ်ရာမှနိုးသောအခါ အရုဏ်ကျင်း၍ အလင်းရောင် ပျို့နေချေပြီ။ သို့သော်သူသည် လင့်စင်ပေါ်မှ မဆင်းရဲ အောက်သို့ အသာချောင်းကြည့်နေသည်။ သစ်တောစောင့်တို့သည် ညလူနှင့် နေ့လူများ လဲပြီး စည်းဝေးနေကြသည်။ ရင်မောင်သည် သူ့လူများအား ထိုနေ့အတွက် တာဝန်ကို စီမံခန့်ခွဲနေသည်။ မင်းလေးနှင့် သူ့လူများ အရိပ်အယောင်တော့မသန်းသေး၊ ရင်မောင်တို့ အဖွဲ့သည် သူတို့ရွာဘက် သစ်တောအစပ်တွင် အစောင့်ချထား၏။ သူတို့ပို့လာမည့် သတင်းကို စောင့်စားနေကြသည်။

နေထန်းတစ်ဖျားခန့်တွင် မြင်းသည်တော်တစ်ယောက် ကဆုန်စိုင်း၍ စီးလာ သည်။ သူတို့၏ အထောက်တော်ဖြစ်သည်။ မင်းလေးနှင့် သူ့အဖွဲ့ လာကြပြီ။ ခရီးတစ်တိုင် အကွာလောက်မှာ လှမ်းမြင်ရသည်။

ဤသတင်းကို ကြားရသည်၌ ရင်မောင်သည် သူ့လူများကို ခေါ်ကာ ၏ “မင်းလေး ရော ဘာသော ခံချရမှာတော့ မှန်တယ်။ သို့သော် တို့က စမတိုက်နဲ့၊ သူတို့ ဘုရင့် ဥပဒေကို ကျူးလွန်ပြီလား ကြည့်ဦး။ ကျုပ်မင်းလေးကို တတ်နိုင်သလောက် ဖျောင်းဖျ ပြောဆိုမယ်။ သူ့တပ်အတွက် လိုချင်တဲ့ သစ်နဲ့ ဆင်ကို ပေးမယ်။ သို့သော် ဥပဒေဘောင် အတွင်းက ဖြစ်ရမယ်။ ဒါကို မင်းလေးကတော့ ကျေနပ်မှာပဲ။ သို့သော် နယ်ခြား ခိုးထုတ်ဖို့ သူ့ လူမှောင်ခိုသမားတွေကတော့ ကြိုက်မှာမဟုတ်ဘူး၊ တို့ပေးမှာက ဘုရင့်သစ်တောထဲက သစ်နဲ့ ဆင်ရိုင်းကို ဖမ်းခိုင်းမှာ မဟုတ်ဘူး၊ နိုင်ငံတော် တံဆိပ်ရိုက်ပြီးသား ဘုရင့်ဆင်တွေကို ပေးမှာ၊ ဒီတော့ ရောင်းစားချင်တဲ့လူတွေ လိုချင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ ဘာကြောင့်လည်းဆို ဆင်ခိုးဂိုဏ်းက ဘုရင့်ဆင်ကို မဝယ်ဘူး။ သည်တော့ သူတို့က မင်းလေးကို ဘုရင့် တောထဲက သစ်ခတ်ဖို့နဲ့ ဆင်ရိုင်းဖမ်းဖို့ မပြောဘဲ နေကြမလား၊ သို့မဟုတ် အတင်းပဲ တိုက်တွန်းကြမလား ကြည့်ကြသေးတာပေါ့။ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ်လေ ကျုပ် အကြံ အောင်သည် ဖြစ်စေ မအောင်သည် ဖြစ်စေ အချိန်တော့ ဆွဲထားရာ ရောက်သပေါ့၊ ဒီအတွင်း ကျန်စစ် သား ရောက်လာကောင်း ရောက်လာမှာပဲ”

အရေးကြီးသော ကိစ္စတစ်ခုကိုကား သူတို့အထူး ထုတ်ဖော်မပြောကြပဲနှင့် သူတို့ စိတ်ထဲမှာ စဉ်းစားထားမိကြသည်။ မယ်ဥအား မင်းလေးနှင့် မတွေ့အောင် ထားဖို့ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မယ်ဥကို မင်းလေးလူများ မရောက်နိုင်မည့် နေရာရှိ လင့်စင်ဟောင်း ကြီး တစ်ခုပေါ်တွင် ကြိုးလှေကားဖြင့် တက်စေပြီး ကြိုးလှေကားကို အပေါ်မှ ရုပ်သိမ်းထား ရန် စီမံကြသည်။

မယ်ဥသည် ဘယ်လိုကြမ္မာဆိုးများ ဖန်တီးလာပါသနည်းဟု အရှင်ကြီးများကို တိုင်တည်သည်။ ယောက်ျားတွေချည်း သည်လောက် ဒုက္ခများနေသည့် သည်တောထဲ မိမိ မိန်းမသားတစ်ဦး ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးတစ်ခုအနေနှင့် ရောက်လာသည်မှာ သေသွား လိုက်တာကမှ ကောင်းဦးမည်ဟု သူ့စိတ်ထဲမှ မှတ်မိလိုက်၏။

မယ်ဥသည် လင့်စင်ကြီး၏ ကြမ်းပြင်ပေါ်၌ ဝပ်ကာ မင်းလေးနှင့် သူ့လူများ ရောက်လာကြသည့် မြင်းခွာသံတွေကို နားထောင်သည်။ သူ့ ရောင်းကြည့်နေသည့် အပေါက်မှလည်း ရင်မောင်က မင်းလေးတို့အဖွဲ့အား ကောင်းစွာ ဆီးကြိုပြီး စားဖွယ် သောက်ဖွယ်များနှင့် ဧည့်ခံနေသည်ကို မြင်ရသည်။

မင်းလေးအမူအရာမှာ သူ့ကိုယ်သူ အလွန်အထင်ကြီးနေသော ပုံသဏ္ဍာန်ပေါ် လျက် ရင်မောင်ကို စိတ်ဆိုးနေသော မျက်နှာနှင့် မယ်ဥ မှန်းဆမိ၏။ ရင်မောင်အား သူ့ လူများကို သည်တောထဲက သစ်မခုတ်ရန် ဘာကြောင့် တားမြစ်ရသလဲဟု မာန်မဲနေပုံ ပေါ်၏။

ထိုအခါ ရင်မောင်က ကြီးမားသော မြေပုံစာရွက်ကြီးကိုဖြန့်၍ မည်သူမဆို သစ် ခုတ်နိုင်သော တောနှင့် ကြိုးဝိုင်းထားလျက် ဘုရင့်အမိန့်ပါမှ ခုတ်ရသော သစ်တော ဟူ၍ ခွဲခြားပြကာ မင်းလေးအလိုရှိပါက လွတ်လပ်သော သစ်တောထဲမှ လိုသမျှ သစ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ခုတ်ပေးပါမည်။ ဆင်ဆိုလျှင်လည်း ဘုရင့်တောထဲမှ အရိုင်းတွေကို ဖမ်းစရာ မလိုပါ။ ဖမ်းပြီးသား ဘုရင့်ဆင်များကို လိုသလောက် ယူသွားနိုင်ပါသည်ဟု ပြော၏။

ယင်း၌ 'မင်းလေးမျက်နှာ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်သွားသည်ကို ငါဒီအဝေးကြီးကပဲနေပြီး မြင်ရပါတယ်' ဟု မယ်ဥ စိတ်ထဲက အောက်မေ့မိ၏။

သည့်နောက် မင်းလေးက သူ့လူများဘက်သို့လှည့်၍ ပြောသည်။ သို့သော် ထို လူတို့ မျက်နှာများကား ကျေနပ်ပုံမပေါ်။ စကားတစ်ခွန်းမျှ မပြောကြပဲ စားစရာ သောက် စရာကို ကုန်းတုတ်ကြလျက် ရင်မောင်ကို မျက်စောင်း တစ်ခဲ နေကြသည်။ သူတို့သည် ရင်မောင် ရှင်းလင်းပြောပြသည်များကို မင်းလေးရှေ့တွင် ဘာမျှတော့ မပြောဆိုနိုင်ကြပေ။

ဆိတ်ငြိမ်နေကြပါ၏။

“အလို ... ဘုရားရေ ... သည်လိုကြီးများ ဘယ်လောက်ကြာနေကြဦးမှာလဲ။ ကျန်စစ်သားရယ် မြန်မြန် ရောက်ပါတော့”

သို့ရှိစဉ် ရင်မောင်နှင့် သူ့လူများသည် မင်းလေးအား စိတ်အာရုံပြောင်းသွား စိမ့်သောငှာ သွေးဆောင်ကြသည်။ သည်တောထဲမှာ အနည်းနည်း အဖုံဖုံ အမဲလိုက်၍ ကောင်းကြောင်း အမျိုးမျိုး ပြောပြကြသည်။

“အရှင်သား ... သည်တစ်နေ့တာ သည်တောထဲမှာ ကျွန်တော်မျိုးတို့နဲ့ အမဲလိုက် ရင်း ပျော်ရွှင်ဖို့ ကောင်းပါတယ်။ အရှင်သား လက်တည့်ပုံ အမဲလိုက်ကောင်းပုံတွေတော့ ကျွန်တော်မျိုးတို့ ကြားရတာ ဖန်တစ်ရာ တေနေပါပြီ။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်တွေ့ မြင်ရဖို့တော့ ဒီနေ့မှပဲ မျှော်လင့်ကြရပါတယ်”

ယင်းကို ရင်မောင်၏ လူများသည် ဝိုင်း၍ပင့်ကြသည်။ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ တွေ့ဆုံရ တုန်း မင်းလေး၏ အမဲလိုက်ပုံလိုက်နည်း၊ ချောင်းမြောင်းပုံ၊ ပစ်ခတ်ပုံ၊ ထိုးခုတ်ပုံတို့ကို ကြည့်ရှုရုံမက နည်းနာ ယူကြရမှာမို့ သည်အခွင့်အရေးကို လက်လွတ်မခံနိုင်ကြကြောင်း များနှင့် ...

“အရှင်သား၏ ဖခင် တောကျွမ်းပုံ တောလိုက်ကောင်းပုံလည်း ကျွန်တော်မျိုးတို့ တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်နားသာ ကြားခဲ့ရပါတယ်။ လူချင်းတော့ မတွေ့လိုက် မမြင်လိုက် ဖူးပါဘူး။ အရှင်မင်းလေးက ဖခင်ခြေရာနင်းတယ်။ မင်းကြီးကတော့ အနုသမား၊ သည်မှာ ဘက်မှာ မအားဘူးလို့လည်း ကြားဖူးကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖခင်ခြေရာနင်းတဲ့ သားရဲ့ စွမ်းပကားကို ကြည့်ပါရစေ” စသည်ဖြင့် ဝိုင်း၍ မြှောက်ကြလေရာ ချာတိတ် မနေနိုင်တော့ ပြီ။

“ကောင်းပြီ၊ သင်တို့မှာရှိတဲ့ အမဲလိုက်ဖို့ကောင်းတဲ့ လက်နက်များ ငါ့ကို ပြကြစမ်း၊ ငါရွေးချယ်မယ်” ဆိုသဖြင့် ရင်မောင်၏ လူများသည် အချိန်မကုန်ကုန်အောင် သူတို့ရှိ သမျှ လေးတွေ မြားတွေ၊ ဓားတွေ၊ လှံတွေ၊ ခက်ရင်းတွေ၊ မှိန်းတွေ၊ ဓားမြှောင်တွေ သယ်ဆောင်၍ ပြကြလေ၏။ ဗီဇသွေးအားဖြင့် လက်နက်ကို ဝါသနာပါသော မင်းလေး သည် လှံတွေ၊ ဓားတွေ အသွားတွေ ပြတ်၊ မပြတ်စစ်ဆေး၍ အရိုးအနေအထားကိုင်အား၊ ခုတ်အား၊ ထိုးအား ပစ်အား ကောင်းမကောင်း တစ်ချောင်းပြီး တစ်ချောင်းချိန်ဆရွေးချယ် လေသည်။

သည်အတွင်းမှာ ရင်မောင်က သူ့လူများအား တောချောက်ပေးရန် တောတွင်းသို့

တစ်စုစီ တစ်အုပ်စီ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ လွှတ်လိုက်လေသည်။

မင်းလေး စိတ်ကြိုက် လက်နက်ရွေးပြီးသောအခါ၌ တောလိုက်ထွက်ရန် အဆင်သင့်ပါပဲဟု ပြော၍ မင်းလေးသည် ရင်မောင့်လူ လမ်းပြများနှင့် မြင်းစိုင်း၍ ထွက်ခဲ့လေ၏။

မကြာမီအတွင်း၌ အမဲလိုက်ခွေးသံ၊ မြင်းခွာသံ တောချောက်သံ၊ လေးပစ်သံ၊ စားခုတ်သံ၊ လှံထိုးသံတို့ဖြင့် တောလုံးညံ့လေ၏။

“ဟိုဘက်က ဆီးဟေ့ ဒီဘက်က ပိတ်ဟေ့ ...”

“ဟော ... ရပြန်ပြီကွ တစ်ကောင်။ ဟော မှန်ပြန်ပြီဟေ့ ...။ ဟာ တည့်လိုက်တဲ့ လက်နှယ်” စသည်ဖြင့် မင်းလေးကို ဝိုင်းဝန်း မြှောက်ပင့်ပေးကြလေသည်။

မယ်ဥသည် သူတို့အမဲလိုက်နေကြတုန်း ကျန်စစ်သား ရောက်ပါစေ၊ ကျန်စစ်သား မလာမချင်း အမဲလိုက်တာ မပြီးပါစေနဲ့ဟူသော ဆုတောင်းဖြင့် အဝေးမှကြားနေရသော တောလိုက်သံတို့ကို နားစွင့်ထောင်နေခြင်းဖြင့် သူ့လင့်စင်ရှိသောသစ်ပင်ရင်းမှ ကုတ်ခြစ်သံကို ရုတ်တရက် မကြားမိဘဲ နောက်မှ စိတ်ကမသင်္ကာ၍ အောက်ဘက်ကို နားစွင့် လိုက်တော့ တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်၏ အနံ့ခံသော နှာရှူသံကိုပါ ကြားရသဖြင့် မယ်ဥသည် ကြမ်းပေါက်မှ ငုံ့ကြည့်လိုက်သောအခါ၌ကား သူ့လည်ချောင်းထဲမှ အော်သံထွက်မလာရန် စောင်ကို ပါးစပ်ထဲ ပစ်သွင်း၍ ဆို့လိုက်ရလေ၏။

အကြောင်းမှာ တောလန်၍ ထွက်လာသော ကျားကြီးတစ်ကောင်သည် သူ့လင့်စင် ရှိသော သစ်ပင်ရင်းမှာ လူနဲ့ရသဖြင့် ပတတ်ရပ်၍ အနံ့ရှူရင်း လက်သည်းသွေးလျက် ရှိလေသည်။

မယ်ဥနေသည့် လင့်စင်မှာမြင့်သည်မှန်သော်လည်း သူ့အောက်မှာ သစ်ကိုင်းတွေ ရှိနေခြင်း၊ သစ်ပင်လုံးမှာ နွယ်ကြီးတွေ ပတ်နေခြင်းဖြင့် ကျားသည် အပေါ်ကို တက်မည်ဆိုလျှင် တက်နိုင်နေပေပြီ။ အမြီးတစ်ဖုတ်ဖုတ်နှင့် မာန်ဖိလျက်ရှိလေပြီ။

ယင်း၌ မယ်ဥသည် လေးကို ငင်၍ မြားနှင့် ချိန်လိုက်၏။ သို့သော် မယ်ဥသည် ပစ်၍ မဖြစ်ချေ။ သူ့ရုတ်တရက် စဉ်းစားမိသည်။ မိမိလက်မှန်းကောင်း၍ ချက်ကောင်းထိပြီး ကျားအော်ပြေးသော် မင်းလေးလူများ သိရှိသွားကာ မိမိကိုယ်မိမိ မင်းလေးလက်ထဲအပ်ရာ ရောက်တော့မည်။ သို့မဟုတ် ချက်ကောင်းမထိဘဲ ကျားဒေါသထွက်ရုံလောက် ဖြစ်နေပါက တစ်ဟုန်ထိုး ခုန်တက်လာမည် ဖြစ်၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ကျားစာကျွေးရာ ရောက်တော့မည်။

ကဲဟဲ့ ... မယ်ဥ ဖြစ်ရုံပဲ “ကျားလည်း ကြောက်ရ၊ လူလည်း ကြောက်ရ၊ ဘယ်ဒင်း

ပိုကြောက်ရပါ့မလဲနော်” ဟု စိတ်ထဲမှ ညည်းညူပြီး သူမအော်မိရန် စောင်ကို လုံး၍ ပါးစပ်ထဲအပြည့်ဆိုထားလိုက်ရလေ၏။

ကျားကား သစ်ပင်ပေါ် တွယ်တက်လျက်ရှိလေပြီ။ ထိုအချိန်၌ မယ်ဥနားတွင် လူသံတွေ သဲ့သဲ့ ကြားလာ၏။ “ဟ ... ဟ ... ကျားခြေရာဟေ့။ ကျားခြေရာ နည်းပါဘူး ဟေ့၊ ထန်းသီးလုံးလောက်ကြီးသဟ၊ ဧရာမ ကျားကြီးပဲ”

ထိုအသံများ နီးကပ်လာသည်၌ ကျားသည် သစ်ပင်ပေါ်မှ လျော့ချကာ မြေကြီးပေါ်မှာ စောင့်ကြောင့်ထိုင်လျက် အခြေအနေကို သုံးသပ်နေဟန်ရှိပေသည်။ ဤ ပုံသဏ္ဍာန်သည် ကျားက မယ်ဥနေသော လင့်စင်နှင့် လာနေကြသူ လူတွေအကြား ကာဆီးထားသလို ဖြစ်နေ၍ မယ်ဥမှာ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျားကို ကျေးဇူးတင်ရမလိုပင်။

ယင်းလာနေကြသူများကို ဘယ်သူတွေလည်းဟု မယ်ဥမသိသေးချေ။ ရင်မောင်၏ လူများဖြစ်ခဲ့ပါမူ မယ်ဥချမ်းသာရာရပြီ။ သို့မဟုတ် မင်းလေး၏ လူများ ဖြစ်သော်ကား မယ်ဥ မစဉ်းစားဝံ့တော့ပြီ။ ပါးစပ်ထဲ အဝတ်ကို တင်းတင်းဆို့ပိတ်ကာသာ ကိုယ်မှာ တဆတ်ဆတ်တုန်နေရှာလေသည်။

ထိုစဉ် အချိန်အတော်ကြာအောင် လူသံတွေ ဆိတ်ငြိမ်နေလေရာ ဧကန္တ လူတွေ ကျားကို ချောင်းနေပြီဟု မယ်ဥ စဉ်းစားမိ၏။ လင့်စင်ကြမ်းပေါက်ကြားမှ အောက်ငဲ့ကြည့်ကာ နားပေ၍ ထောင်နေမိ၏။ မကြာမီ ကျားသည် တစ်ဟုန်ထိုးခုန်၍ တောထဲ ထွက်ပြေးလေသည်။ တခဏအတွင်း၌ မင်းလေးနှင့် သူ့လူများသည် ကျားကို တောနင်းရှာကြရာမှ မယ်ဥ သစ်ပင်အောက်သို့ ရောက်လာကြပြီး မင်းလေးက “ဟေ့ အပေါ်မှာ လင့်စင်ဟောင်းကြီးပါလားဟ။ မသုံးဘဲထားတာ ကြာပြီနဲ့တူတယ်။ နွယ်တွေလည်းပတ်လို့၊ ဟန်ကျပြီဟေ့၊ ဟောဒီအောက်မှာ နွားလေးတစ်ကောင်ချည်ထား၊ တို့က အပေါ်က တက်စောင့် ဒီကျားဒီမလာဘဲ နေမှာ မဟုတ်ဘူး။ ကဲ ... သွားစမ်း တစ်ယောက်၊ ဒီလင့်စင်ခိုင်မခိုင် တက်ကြည့်စမ်း။

သစ်ပင်လုံးကို လူတက်လာသော ခြေသံများကြားရသည်၌ တဆတ်ဆတ်တုန်နေရာမှ “ဟ ... ဒီမှာမှ တို့သခင်လေးတွက် အကောင်းဆုံး အမဲပါလားဟ” ဟူသော အသံနှင့်အတူ မယ်ဥသည် သတိမေ့မြောသွားရာမှ အိပ်မက်ထဲ ထမင်းလုံး တစ္ဆေအခြောက်ခံရလိုက်သလိုဖြင့် သစ်ပင်အောက် မင်းလေးရှေ့မှောက် ရောက်နေလေတော့၏။

မင်းလေးသည် ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်သွားပြီးမှ အလွန်ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် ... “ဟ ... ရက်ကန်းစင်ပေါ်က အပျိုချော၊ မင်း ဒီတောထဲဘယ်တုန်းက ရောက်

နေတာလဲကွယံ။ ငါ ညက သူကြီးအရက်ကောင်းလွန်းတာနဲ့ မင်းမေ့သွားတာ ခုမှ ပြန်ဖူးစာ ဆုံရသကိုး ဟား ... ဟား”

မယ်ဥသည် မင်းလေး ခြေထောက်ဖက်၍ တောင်းပန်ရှာသည်။

“အရှင်သခင်လေး၊ ကျွန်မ အပျိုမဟုတ်ပါဘူး လင်နဲ့ပါ”

မင်းလေးသည် မယ်ဥအား ချိုင်းနှစ်ဖက်မှ မထူ၍ ...

“အပျို ဟုတ်ဟုတ် ... မဟုတ်ဟုတ်၊ မင်း သိပ်လှတယ်ကွ၊ ငါကတော့ အဆိုလည်း လှရင် ကြိုက်တာပါပဲ” ဟု ဆိုရင်း မယ်ဥကို တအားဖျစ်ညှစ်ပွေ့ဖက်နမ်းလေသည်။

“အချစ်ရေ မယ်ဥကို ကယ်ပါတော့ ကယ်ပါတော့” ဟူသော မယ်ဥ အော်သံနှင့် မရှေးမနှောင်း ရင်မောင့်အသံ ...

“လာပြီ မယ်ဥရေ ... လာပြီ၊ ဘာမှ မစိုးရိမ်နဲ့တော့”

ရုတ်တရက် ရင်မောင် ဘာလုပ်လိမ့်မလဲဟု လူများအံ့အားသင့်နေကြစဉ် လုံတစ်စင်းသည် အပြင်းလာ၍ မယ်ဥရင်အံ့မှာ စိုက်လေသည်။ မင်းလေးသည် ရုတ်တရက် လန့်ပြီး မယ်ဥကိုယ်ကို လွှတ်ချလိုက်သည်၌ ရင်မောင်က ယူ၍ ပွေ့ချိုလိုက်သည်။ မယ်ဥသည် သူ့လင်လက်မောင်းကို ဖျစ်၍ မျက်လုံးကို နောက်ဆုံးဖွင့်လိုက်ပြီး ...

“ကျေးဇူးတင်လိုက်တာ အချစ်ရယ်” ဟု အပြုံးပန်းလေးဖြင့် ပါးစပ်ဟာသွားလေ၏။

ရင်မောင်သည် ပျော့ခွေသွားသော မယ်ဥကိုယ်ကို ပွေ့ပိုက်ကာ မျက်ရည်တွေနှင့် မျက်နှာချင်း အပ်လျက် ...

“မောင်လည်း လိုက်ခဲ့မယ် အချစ်ရေ ... ဟိုတောင်ဆားက တို့ရွာလေး ပြန်ကြပါစို့ တို့နှစ်ဖော်”

သို့သော် ရင်မောင်သည် သူ့ကိုယ်သူစီရင်ရန် မယ်ဥကိုယ်မှ လုံကို နုတ်ချိန်မရ လိုက်ပါ။ မင်းလေး လူများ၏ ဓားချက်လုံချက်ဖြင့် အသက်ထွက်၍ သူ့ဆန္ဒပြည့်ဝသွားလေ၏။

အခန်း [၂၆]

ယင်းသို့ သွေးအိုင်ထဲမှာ မောင်ရင်မောင် မမယ်ဥတို့ လင်မယားနှစ်ယောက်အလောင်း ပူးပေါင်းနေကြသည့် ရှုခင်းကို ဝိုင်းကြည့်နေကြသော လူအုပ်ထဲသို့ “ကျန်စစ်သား ရောက်လာပြီ” ဟူသောသတင်းကို ယူလာသည့် လူတစ်ယောက် အပြေးရောက်လာလေ၏။

ထိုအခါ မင်းလေးက ...

“ဒီအလောင်းတွေ ယူသွားပြီး မြှုပ်ပစ်လိုက်ကြ၊ အားလုံးသိထားရမှာက ကျားကိုက် သေတယ်လို့ ပြောကြရမယ်၊ ဒါ ငါ့အမိန့်ပဲ”

ထို့နောက် မင်းလေးသည် ကျန်စစ်သားနှင့် တွေ့ရန် သွားရသည်။ ဘုရင့် သစ်တောထဲက သစ်များကို ခုတ်ယူသူများ ရှိနေကြောင်း ရင်မောင်က သတင်းပို့၍ ကျန်စစ်သား ရောက်လာသည်ကို မင်းလေးမသိဘဲ ကျန်စစ်သား ဘာကိစ္စလာပါသလဲဟု သူအံ့ဩနေသည်။

မင်းလေးနှင့် သူ့လူများသည် ကျန်စစ်သားကို ဆီးကြိုကြလျက် သူတို့သည် သစ်တောဌာနတွေကို လှည့်လည် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနေကြဟန်ဆောင်ကြသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ချက်ချင်းပင် ‘ဒီတောက တောအုပ် ရင်မောင် ဘယ်မလဲ’ ဟုမေးရာ မင်းလေးက မကြာမီလေးကပင် ကျားကိုက်သေဆုံးသွားခဲ့၍ ဒီကျားကို သူ့လူများ က လိုက်လံသတ်ဖြတ်ခဲ့ကြောင်း ပြောသည်။ ယင်းကို ထောက်ခံသောအားဖြင့် မင်းလေး၏ လူများသည် ခြေလေးဖက် ကြိုးတုပ်ပြီးသား ကျားသေတစ်ကောင်ကို ထမ်းပိုးလျှို၍ ထမ်းယူလာကြသည်။

သို့သော် ကျန်စစ်သားက ယုံဖို့ဝေးပါသည်။ ထောင့်တစ်ခု၌ စုနေကြသော ရင်မောင်၏ လူတွေကို မျက်နှာကဲခတ်လိုက်သည်။ သူတို့အမှုအရာတွေမှာ သူတို့လူ

သေသွားလို့ ဝမ်းနည်းသည်ထက် မကျေမချမ်း ဖြစ်နေသည့် ပုံသဏ္ဍာန်တွေ ပေါ်နေကြသည်။ အံကြိတ်ကာ နှုတ်ခမ်းကိုက်ကာဖြင့် ဒေါသထွက်နေသည်များ ဖုံးမရအောင် ရှိနေကြသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ရင်မောင်ကို ကိုက်သတ်သည်ဆိုသော ကျားသေကို မျက်စိတစ်ချက်စိုက်ကြည့်လိုက်သည်။ သို့သော် ထိုကျား၏ လက်သည်းတွေမှာ လူ၏ သွေးစသွေးန တစ်စက်မျှမတွေ့ရ။ ထို့ကြောင့် မင်းလေးအား ...

“ဒီမှာ မင်းလေး၊ မင်းလူတွေဟာ အမဲလိုက်ကောင်းလှပါတယ်လို့ ကျော်ကြားလှတာဟာ ခုဖြင့် မဟုတ်တော့ဘူး။ ဘာကြောင့်ဆို သူတို့ ကျားမှားဖမ်းလာကြတယ်။ ဒီကျားက လူသတ်တဲ့ကျားမှ မဟုတ်ဘဲကွ” ဟု ဆိုပြီး လူ့အသားနှင့် သွေးစ သွေးန မရှိသော ကျား၏ လက်သည်းတွေကို လှုံဖြင့် ထောက်ပြလိုက်သည်။ ရင်မောင်၏ လူများသည် ကျေနပ်သော မျက်လုံးများဖြင့် တီးတိုးသံများ ထွက်လာကြသည်။ မင်းလေးက သူတို့အား မျက်စောင်းခဲ၍ ဓားရိုးကို ဆုပ်ကိုင်ထားလိုက်သည်။

ကျန်စစ်သားက မင်းလေးအား မျက်နှာချင်းဆိုင်လိုက်၍ ...
“မင်းလေး၊ မင်း ငါ စစ်ဆေးစရာတွေရှိတယ်။ ပထမဦးဆုံးက” ဟုဆိုပြီး သူ့နောက်လိုက်များဘက် လှည့်၍ “ဟို ... ဖမ်းထားတဲ့ လူတွေ ယူခဲ့စမ်း”

မကြာမီ ကြိုးများဖြင့် တုပ်နှောင်ထားသော လူတစ်စု ရောက်လာ၍ ကျန်စစ်သားက ...

“မင်းလေး ကြည့်စမ်း၊ သူတို့ ဘယ်သူတွေလဲ”
မင်းလေးသည် အံ့အားသင့်လျက် မျက်လုံး ပြူးသွားကာ ဒေါသဖြင့် ...
“အလိုလေး ... ခင်ဗျား ... ခင်ဗျား ဘယ်နှယ်ကြောင့် စောလူးမင်းသားရဲ့ စစ်သားတွေကို ရာဇဝတ်ကောင်တွေလို ကြိုးနဲ့ တုပ်ဖမ်းလာရတာလဲ”

ကျန်စစ်သားက “နို့ ... သူတို့က ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်တဲ့လူတွေပဲကွ၊ ကြည့်စမ်း သူတို့အထဲမှာ ဘယ်သူတွေပါသေးသလဲ ဆိုတာ၊ ဟိုဟာတွေ နန်ချောင်စစ်သားတွေ မဟုတ်လား။ မင်းလူတွေကို မင်းမေးစမ်း၊ နယ်စပ်မှာ သွားပြီး ဒီက သစ်တွေနဲ့ ဆင်တွေကို ဘာလုပ်ကြသလဲဆိုတာ”

မင်းလေးသည် သူ့လက်အောက်က လူများ မဟုတ်တာ လုပ်ကြံပြီ။ မိမိမှာ တာဝန်ရှိနေပြီကို သိလေပြီ။ သူ့ဘက်ကသူ ကာကွယ်ပြောရန် ဘာမျှ မတွေ့၍ ကျောက်ရုပ်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေစဉ် ကျန်စစ်သား၏ အမိန့်သံကို ကြားရသည်။

“မင်းလေး၊ မင်းလူတွေကို သစ်ခိုး၊ ဆင်ခိုးတဲ့ အပြစ်နဲ့ ဖမ်းတဲ့အပြင် မင်းကိုပါ ငါ ဘုရင့်သစ်တောစောင့် တောခေါင်းကို သတ်တဲ့ ပြစ်မှုနဲ့ ဖမ်းတယ်။ မင်းလက်နက်ချပါ။ မင်း လူတွေကို ငါ့အပ်ပါ။ မင်းတို့ကို ဘုရင့်ဆီပို့ရမယ်”

ချက်ချင်းပင် မင်းလေးနှင့် သူ့လူများ အားလုံးကို ဖမ်းဆီးလိုက်ကြပြီး၊ ကျန်စစ်သား က ရင်မောင်လူများကို စစ်ဆေးသော် မင်းလေးတို့ လုပ်သမျှ အားလုံး ပေါ်လေသည်။

“ငါ အချိန်မီဒီကို စောစောရောက်ဖို့ပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘုရင့်ဆီကို သက်သေတက်ပြဖို့ အရေးကြီးတဲ့ ဟောဒီသစ်ခိုးဂိုဏ်းက ကောင်တွေ နှိပ်ချောင်စစ်သားတွေနဲ့ အရောင်းအဝယ် လုပ်နေတာ လက်ပူးလက်ကြပ် ဖမ်းနေရတာနဲ့ နည်းနည်းနောက်ကျသွားတယ်”

ထို့နောက် ရင်မောင်နှင့် မယ်ဥအလောင်းတို့ကို ဖော်ထုတ်စေ၍ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက် တွေကို စစ်ဆေးပြီး သက်သေတင်သည်။ ရင်မောင်က သူ့မယားမယ်ဥ မှာကြားထားခဲ့ သည့်အတိုင်း မင်းလေးလက်မှ လှံနဲ့ ထိုးသတ်ကြောင်းသိရတော့ ကျန်စစ်သားက “အချစ် နဲ့ သစ္စာတရား တယ်ပြီးကြီးမားလှတဲ့ လင်မယားပေပဲ” ဟု မှတ်ချက်ချပြီးနောက် မောင်ရင်မောင်၏ လူသစ်တောစောင့်များအား ကျန်စစ်သားက ပြောပြသည်မှာ ...

“ရင်မောင်ဟာ တိုင်းပြည်နဲ့ ဘုရင့်သစ္စာတော်ကို စောင့်သိ၍ သေရခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကို အကျိုးမဲ့သေခြင်း မဖြစ်စေရဘူး။ အမှန်တရားအတိုင်း စီရင်စေပြီး နောင်အစဉ်အလာမှာ ဘုရင့်သစ္စာတော်ကို စောင့်သိသူတွေ မှတ်တမ်းတင်ဖို့နဲ့ သစ္စာဖောက် တွေ သတိထားဖို့ကို အထိမ်းအမှတ် လုပ်ခဲ့ရမယ်”

ကျန်စစ်သားသည် ရင်မောင်နှင့် မယ်ဥတို့ အရိုးပြာတွေကို သူတို့၏ ဇာတိဌာနေ တောင်ခြေကလေးသို့ ယူသွားစေပြီး နတ်ကွန်းဆောက်ကာ မယ်ဥနတ်ရုပ်နှင့် မောင်ရင်မောင် နတ်ရုပ်လုပ်ရန် စီမံခဲ့သည်။ ‘ရင်မောင်အား တိုင်းပြည်နဲ့ ဘုရင့်သစ္စာတော်ကို အသက်နဲ့ လဲ၍ ကာကွယ်သူ မယ်ဥအား လင်သားအပေါ်မှာ သစ္စာကြီးသော မိန်းမမြတ်’ အဖြစ် မှတ်တမ်းတင်စေကာ အမျိုးသမီး အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းလည်း အကျိုးဝင်စေရန် မယ်ဥ နတ်ကွန်းမှာ ရက်ကန်းစင် လုပ်ထားလေသည်။

သို့ဖြင့် လူတို့သည် ရင်မောင်နှင့် မယ်ဥတို့၏ မွန်မြတ်ခြင်းကို မည်မျှ မြတ်နိုး ကြသနည်း။ ယနေ့တိုင် မယ်ဥတောင်၊ မယ်ဥနတ်၊ ရင်မောင်နတ်ဟု ရည်မှတ်ကိုးကွယ် ကြကုန်သတည်း။

နောင်လာနောက်သားတို့အတွက် ကျန်စစ်သားသည် ဤသို့ စီမံပြီးနောက် သည်မှာ အဖြစ်အပျက်အားလုံးကို စောလူးမင်းသားထံ အမြန်သတင်းပို့၍ မင်းလေးနှင့်

သူ့လူများအား ဘုရင့်တရားရုံးကို ပို့တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားလိုက်၏။

*

စောလူးနှင့် မင်းကြီး

မင်းလေးနှင့် သူ့လူများအား ရာဇဝတ်မှုနှင့် ဖမ်း၍ ဘုရင်ထံ ပို့တော့မည်အကြောင်း ကြားသိကြသည်၌ စောလူးမင်းသားနှင့် မင်းလေးအစ်ကို မင်းကြီးတို့မှာ များစွာ အခက်တွေ့ကြလေ၏။ ဘုရင့် ကြီးပိုင်းထဲက သစ်နှင့် ဆင်များကို ခိုးထုတ်ခြင်းသည် အလွန်ကြီးလေးလှသော ရာဇဝတ်မှုကြီး ဖြစ်၏။ နိုင်ငံတော် သစ္စာဖောက်မှုကြီး ဖြစ်၏။

စောလူးမင်းသား၏ လူများကလည်း သူတို့နှင့် အသက်စွန့်၍ တိုက်ဖက်ရဲဘက်တော်များအား သာမန်အရပ်သားကဲ့သို့ ရာဇဝတ်ကောင်ပြု၍ အဖမ်းခံရသည်မှာ လွန်စွာ ရှက်ဖွယ် ကောင်းလေစွာ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်ကုန်ကြ၏။ စောလူးမင်းသား၏ ကစားဖော် နို့စို့ဘက် (နို့ထိန်း၏သား) ငရမန်ကမူ ...

“ဘယ့်နှယ်တုန်း ကျန်စစ်သား လုပ်ပုံက တို့အရှင် စောလူးမင်းသား ရှေ့တက်ပြီး ကျူးကျော်စော်ကားလွန်းရာ ရောက်နေပါလား။ သူက စောလူးမင်းကိုယ်စား အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာ ဖြစ်နေတဲ့ အတိုင်းပါပဲဗျား။”

သည်စကားသည် စောလူးမင်းသား၏ အနာဟောင်းကို တုတ်နှင့်ဆွပေးလိုက်သည်နှင့် တူချေ၏။ မိမိ လူပျိုပေါက် အရွယ်က ကြွေအန်ကစားမှုဖြင့် ကျန်စစ်သားက အပြစ်ပေးခဲ့သည်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားမိပြီး အနာဟောင်းသည် အနာသစ်ဖြစ်ပြီး ပိုမိုရင်းလေပြီ။ ငရမန်သည် အပြစ်ပေးခံရစဉ်က မင်းညီနောင်တို့နှင့်အတူ သူလည်းပါခဲ့၍ တမင်ဆွပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က အဖြစ်အပျက်မှာ ခမည်းတော်ဘုရားက ကျန်စစ်သားဘက်က လိုက်၍ “ငါ၏ သားတော်ကိုပင် အမှန်တရားအတိုင်း စီရင်ပုံသည်မှာ ရဲရင့်လှပစွာ။ သင့်တင့်လျှောက်ပတ်ပေစွာ” ကျန်စစ်သားအား ချီးမွမ်းစကား ပြောခဲ့သေးသည်ကို ပြန်လည် တွေးတောမိရာ စောလူးမင်းသားမှာ လွန်စွာ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုမှာလည်း မိမိမင်းလေးဘက်က လိုက်သော်လည်း ရှုံးမှာ သေချာရုံမက မိမိလက်အောက်က လူများဖြစ်၍ မိမိအပေါ်ပင် တာဝန်ကျလာတော့မည်။ ထို့ကြောင့် စောလူးမှာ တရားဥပဒေဘောင်အတွင်း၌ မလှုပ်သာ မလူးသာ။

ယင်းကို နို့စို့ဘက် ကစားဘက်ဖြစ်၍ မနိုင်ရင်ကာနေသော ငရမန်က လှောင်

သည်။

“ဟား ... ဟား မင်းသားကိုယ်မင်းသားတော့ ထီးမွေနန်းလျာ ဆက်ခံမယ့် အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာလို့ ဆိုတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ရဲ့ လူယုံတော်တွေကို သာမန်အရပ်သား ကျန်စစ်သား က သာမန်ရာဇဝတ်ကောင်တွေလို ဖမ်းတာတော့ မင်းသား ဘာမှ မတတ်နိုင်ပါလား။”

မှန်၏ သည်အတိုင်းဆိုပါက စောလူးမင်းသား၏ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆုံးရချေတော့ မည်။ ထို့ပြင် မင်းလေး၏ အစ်ကို မင်းကြီးလည်း မိမိတပ်ထဲမှာ တပ်မှူးအဖြစ်နှင့် ရှိနေ လေရာ သူ့ညီအတွက် သူမကျေနပ်ပါက ခက်ချေဦးမည်။ ထို့ကြောင့် စောလူးမင်းသား သည် တစ်ခုခုလုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ရသည်။

မင်းကြီးအား စိတ်တိုင်းကျ စစ်သည်ရဲမက်တွေ ယူစေကာ ကျန်စစ်သား ပုဂံသို့ အပြန်လမ်းမှာ ကြိုပြီး စောလူးမင်းသားအမိန့် မင်းလေးနှင့် သူ့လူများ လွှတ်ရန်ပြော၊ အကယ်၍ ကျန်စစ်သား မလိုက်နာပါက အတင်းတိုက်ခိုက်ပြီး ကိုယ့်လူများကို ရအောင် ယူခဲ့။

ညီအတွက် ကလဲ့စားချေလိုလှ၍ သွေးဆာနေသော မင်းကြီးသည် စစ်သည်ရဲမက် လက်နက်အစုံအလင်နှင့် ကျန်စစ်သားတပ်ကို တွေ့ရန် သွားလေသည်။ မိမိနှင့် မိမိညီ ကဲ့သို့ စောလူးမင်းသား လက်အောက်မှာ အမှုထမ်းနေသော သူရဲကောင်းများလည်း ဖြစ်၊ ဗျတ္တဆိုသည့် သူရဲကောင်းကြီး၏ သားများလည်း ဖြစ်သူများက ယခုကဲ့သို့ အခြေ အနေမျိုးရောက်ရပါမည်လား။ မင်းကြီးသည် လွန်စွာ ဒေါသထွက်၏။ စောလူးမင်းသားက ပထမ မိမိအမိန့်ဖြင့် အကျဉ်းသားများအား တောင်းခံရန် မှာကြားလိုက်သော်လည်း ဘုရင့် အမိန့်နှင့် တရားဥပဒေကို အလေးထားနေသော ကျန်စစ်သားအား ပြောပြ၍ ရမည်မဟုတ် မှန်းသိသည်နှင့် မင်းကြီးသည် သူတို့ စထွက်လာကတည်းကပင် သူ့လူများအား ကျန်စစ်သားအဖွဲ့ကိုတွေ့လျှင် တွေ့ချင်း ဝင်သာ တိုက်ပေရောဟု အမိန့်ထုတ်ထား၏။ သူ့လူများကလည်း သူတို့ ရဲဘက်တော်များအတွက် ဖြစ်နေရာ စကားထက် ဓားလက်နက် ကို သုံးရန် ဝမ်းသာကြသည်။

ကျန်စစ်သားကလည်း မင်းလေးဖမ်းသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ စောလူးမင်းသား နှင့် မင်းကြီးအား ပေါ့ပေါ့ မစဉ်းစားပေ။ သူသည် သထုံနယ်မြေမှာ ဗျတ္တတန်းကပင် သင်ခန်းစာရခဲ့ပြီ။ စစ်မြေပြင်မှာ စစ်သွေး စစ်မာန်တက်ကြွ၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သူရဲကောင်း ဟု ဘဝင်ကိုင်နေစဉ် ထိန်းသိမ်းရန် ခက်လှတတ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကျန်စစ်သားသည် သတိကြီးစွာ ထားသည်။ လမ်းခရီးတစ်လျှောက်

မှာ ကင်းထောက်များကို ရှေ့ပြေးလွှတ်ထားပြီး အကြောင်းထူးရှိလျှင် ချက်ချင်းပြန်ပြော စေသည်။ သို့ဖြင့် မင်းကြီးတို့ တပ်ဖွဲ့ လာနေပြီဖြစ်ကြောင်း စစ်သားမည်မျှ ရှိသည် ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်သိရသဖြင့် ကျန်စစ်သားသည် သူ့တပ်ရိလာပုံကို ပုံစံပြောင်းသည်။ ဖမ်းထားသော မင်းလေးတို့ အကျဉ်းသားများနှင့် တပ်သားအနည်းငယ်သာ လမ်းမမှ အထင်အရှားသွားစေ၍ ကျန်ရဲမက်များအား လမ်းဘေးခြံကွယ်များ၊ သစ်တောများထဲ ပုန်းလျှိုး၍ လိုက်စေသည်။ မင်းကြီးနှင့် သူ့အဖွဲ့က စတင်၍ တိုက်မည်လား။ သို့မဟုတ် မတိုက်ဘူးလား အခြေအနေ စောင့်ကြည့်ရန် ဖြစ်သည်။

အင်း ... ကျန်စစ်သား တွေးထင်ခဲ့သည်အတိုင်းပင် မင်းကြီးတို့အဖွဲ့သည် တွေ့လျှင် တွေ့ချင်း ညာသံပေး၍ ဝင်ရောက်တိုက်ပါလေတော့သည်။

တပ်ဖွဲ့ နှစ်ခုမလွဲမရှောင်သာ တိုက်ပွဲကလေးတော့ ဖြစ်ရချေပြီ။ ကျန်စစ်သား သည် ရန်သူတို့အား ခုခံကာကွယ်ရင်းမှာပင် မင်းကြီးအား အရမ်းမလုပ်ရန် စဉ်းစဉ်းစားစား ပြုရန် ပြောဆိုသေးသည်။ သို့သော် အကျိုးမရှိ၊ မင်းကြီး၏ အဖြေကား ကျန်စစ်သား၏ လူများကို အတင်းခုတ်၍၊ အလယ်မှာ ကြိုးတုပ်၍ မြင်းပေါ်တင်ထားသော သူ့ ညီဆီသို့ အရောက်လာနေသည်။ ကျန်စစ်သား၏ လူများက မင်းလေးကို ဝိုင်း၍ ကာဆီးထားရလေသည်။

ကျန်စစ်သားက “မင်းကြီး မင်းကြီး၊ နောက်ဆုတ် နောက်ဆုတ်၊ မင်းကို ငါ မသတ်ပါရစေနဲ့။”

သို့သော် တားမရ၊ မင်းကြီးက သဲကြီး မဲကြီးသာ တိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သားသည် သူ့ ဂုဏ်ကို စောင့်ထိန်းသောအားဖြင့် မိမိအကျဉ်းသား ရန်သူ လက်ထဲ မပါသွားအောင် ကာကွယ်တိုက်ခိုက်ရလေသည်။ ဤသို့ ပြင်းထန်သော တိုက်ပွဲ၌ မင်းလေး ဒဏ်ရာရပြီး မြင်းပေါ်က ကျလေသည်။ ယင်း၌ မင်းကြီးသည် သူ့ညီအတွက် ကလဲ့စား ဟု ကျန်စစ်သားကို အတင်းဝင်တိုက်တော့သည်။ သူ့လွှတ်လိုက်သော လှံများ ကျန်စစ်သား အရှောင်ကောင်းသဖြင့် ပန်းကို ရှုပ်ပွတ်ရုံပွတ်သွားသည်။ သို့သော် ကျန်စစ်သားမှာ ကိုယ်ကို တအားလွှဲလိုက်ရသဖြင့် မြင်းပေါ်မှ ကျခမန်း ဖြစ်သွားသည်။ ယင်းကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ မင်းကြီးက ဓားနှင့် ခုတ်လိုက်ရာ ကျန်စစ်သားမြင်းက မတ်တတ်ရပ်လိုက်သဖြင့်သာ ဆံတစ်ချည်မျှင်မျှ လွှဲသွားသည်။ ယင်းအဖြစ်ကို မြင်ရသည်၌ ကျန်စစ်သားလူများသည် မညာတော့ပြီ။ မင်းကြီးကို ဝိုင်းတိုက်ကြ၍ မင်းကြီးလည်း ကျလေသည်။

ထို့နောက်တွင်ကား များစွာသော မင်းကြီး၏ လူများဒဏ်ရာရသူနှင့် ကျသူနှင့်

အနည်းငယ်သာ ကိုယ်လွတ်ထွက်ပြေးနိုင်ကြသည်။

တိုက်ပွဲအပြီးမှာ ကျန်စစ်သားသည် ဘာမျှမတတ်နိုင်တော့ပြီ။ ဒဏ်ရာရသူများကို ပြုစုခြင်း၊ ကျဆုံးသူများကို မြေမြှုပ်ခြင်းများသာ ပြုရပေတော့သည်။

ကျန်စစ်သား၏ ပခုံးတွင် ထိသွားသောဒဏ်ရာကို ပြုစုကြရင်းလည်း သူ့လူများက သူ့အား ...

“သည်ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ကို ညှာလွန်းတယ်၊ ကံကြီးလို့ မသေတယ်၊ သူတို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်ဟာ သည်လောက် ညှာဖို့ မထိုက်တန်ဘူး” ဟု အပြစ်တင်ကြသည်။

ကျန်စစ်သားသည် ဘာမျှ ပြန်မပြော၊ ဆိတ်ငြိမ်စွာနေလျက် သူ့သားလေးများအား သားအရင်းချာလို ကြည့်ရှုပါဟု အပ်သွားသော ရဲဘက်တော်ကြီး ဗျတ္တကို သတိရကာ “ဗျတ္တရေ ငါစိတ်မကောင်းဘူး၊ ငါ့ ခွင့်လွှတ်တော့၊ ငါအတတ်နိုင်ဆုံး လုပ်တာပဲ” ဟု စိတ်ထဲမှ ရေရွတ်မိလေ၏။

ဤတိုက်ပွဲသတင်းကို စောလူးမင်းသား ကြားသိသောအခါ၌ သူ့စိတ်ထဲမှာ သူနှင့် ကျန်စစ်သား ဖက်ပြိုင်မှုကတော့ ရပ်လို့မရပြီ။ အဆုံးရောက်အောင် လုပ်ရတော့မှာပဲဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သည်။ “သူနဲ့ငါဟာ ဘယ်လောက်ကြာများ သည်လို ဖြစ်နေရဦးမှာလဲ၊ ငါမင်းသား၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာဏာကို သည်အတည်သားသည် အဘယ်ကြောင့် ဝင်ရောက်ဟန့်တားကာဆီးနေပါသနည်း။ ကျန်စစ်သားနှင့် ငါသည် ခမည်းတော်၏ နန်းတော်တွင်းမှာ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရတာကြာပြီ။ စင်စစ်ကောင်းကင် နက္ခတ်လမ်းကြောင်းတစ်ခု ထဲမှာ ကြယ်နှစ်လုံးသည် မသွားအပ်၊ ဂူတစ်ခုထဲမှာ ခြင်္သေ့နှစ်စီး မအောင်းနိုင် ထို့ကြောင့် သူနှင့်ငါသည် တစ်ယောက်ယောက်မရှိမှ ကိစ္စပြတ်ချေတော့မည်” ဟု တစ်ဖက်သတ် အမြင်နှင့် တွေးတောဆင်ခြင်မိလေ၏။

မင်းကြီးမင်းလေးတို့ ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကျန်စစ်သားနှင့် ဖက်ပြိုင်ဖို့ကား မိမိအရေးမလှနိုင်မည်ကို စောလူးမင်းသား စဉ်းစားမိသည်။ ကျန်စစ်သားက ဥပဒေဘက်မှာ ရှိနေသည်။ ငရမန်ကလည်း သည်ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်အတွက်နှင့်တော့ ဘုရင့်ရှေ့မှောက် မတင်ပြလိုက်ပါနှင့်၊ သူတို့နှင့် ပတ်သက်နေသည့် သစ်တောနှင့် ဆင်ကိစ္စက အခြေအနေ အလွန်ဆိုးရွားနေသည်ဟု မင်းသားအား ပြောကြား၏။ “ကျန်စစ်သား ချဖို့က သည့်ပြင် နည်းလမ်းရှာရမယ်၊ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က ကံကောင်း ထောက်မလို့ တွေ့နိုင်ကောင်းပါရဲ့” ဟု ငရမန်က ဆက်လက်ပြောကြား၏။

အခန်း | ၂၇ |

ကျန်စစ်သားမှာ ပုဂံသို့ အပြန်ခရီးတွင် မျှော်မှန်းသည်ထက် ပိုမိုကြာမြင့်လေသည်။ အကြောင်းမှာ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် ဒဏ်ရာရသူများကို ကုသပြုစုရသည်။ သေဆုံးသွားသူများကို မြှုပ်နှံသင်္ဂြိုဟ်ရသည်။ ထို့အပြင် ကျန်စစ်သားအရေးမလှပါမှ သူတို့၏ သစ်နှင့် ဆင်နယ်ခြားထုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီး တည်တံ့မည်ဟု ကျန်စစ်သားကို အပြုတ်လာတိုက်ကြသော မှောင်ခိုဂိုဏ်းသားများကိုလည်း တွန်းလှန်နေရသေးသည်။

သို့ဖြင့် စောလူးမင်းသားနှင့် သူ့အဖွဲ့သည် ပုဂံသို့ အရင်ရောက်ကြလျက် ကျန်စစ်သားသည် မင်းကြီးမင်းလေးတို့ စွမ်းပကားကြောင့် ကျော်စောက်ကိတ္တိရှိနေသည်ကို သူ့ထက်သာ မနာလို၍ သက်သက်မဲ့ အကြောင်းမရှိ အကြောင်းရှာပြီး တိုက်ပွဲလုပ် သတ်ပစ်သည်ဟု ဝါဒဖြန့်လေသည်။ ဒါကို မင်းကြီးမင်းလေး ကြည်ညိုသူများက ကျန်စစ်သားအား မျက်ကြကုန်၏။

နောက်ဆုံး၌ ကျန်စစ်သား ပုဂံသို့ ပြန်ရောက်၍ တရားခံများနှင့် တကွ အချက်အလက် သက်သေများကို တင်ပြသောအခါ အနော်ရထာ လွန်စွာ ကျေနပ်လေသည်။ လွန်ခဲ့သည့် လများတုန်းကပင် ဘုရင်သည် သစ်နှင့် ဆင်များ ရန်သူလက်ထဲ ရောက်ခြင်းသည် တိုင်းပြည်အဖို့ အလွန်အရေးကြီးကြောင်း ကျန်စစ်သားနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ဖူးသေးသည်။ “ဒီကိစ္စတော့ ပေါ့ပေါ့ထားနေလို့ မဖြစ်ဘူး၊ သည်အမှုကျူးလွန်တယ်ဆိုရင် နိမ့်မြင့်မခြား ကျောသားရင်သား မခွဲဘူး၊ အမှန်တရားအတိုင်း စီရင်ရလိမ့်မယ်” ဟု အနော်ရထာ ပြောခဲ့ဖူးသည်။

ယင်းစကားနဲ့အညီ ယခုအမှုမှာ ကျူးလွန်သူများအား ထိုက်တန်သော အပြစ်ကို ပေး၍ ဘုရင့်ဥပဒေကို စောင့်ထိန်းကြသူ ရင်မောင့်လူများအား ထိုက်တန်သောဆုများကို ချီးမြှင့်လေသည်။ အမှန်တရားအုပ်စိုးသည်မို့ တိုင်းသူပြည်သားတို့ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ကြ ကုန်လေ၏။

စောလူးမင်းသားမူကား ကိုယ့်တပ်ကို နိုင်နင်းအောင် မအုပ်ချုပ်နိုင်ဟု ခမည်းတော် ၏ အပြစ်တင်ခြင်းခံရ၏။ ယင်း၌ ကျန်စစ်သားက မိမိကိုယ်တိုင်လည်း သထုံနယ်မှာတုန်း က ဗျတ္တအား ယုံကြည်မှုဖြင့် လွှတ်ပေးလိုက်မိ၍ မလိုလားအပ်သော ကိစ္စဖြစ်ခဲ့ဖူးကြောင်း သာဓကတင်ကာ စောလူးဘက်မှပင် ကူ၍ပြောပေးပါသေး၏။ သို့သော် စောလူးမင်းသား သည် ကျန်စစ်သားအား အာဇာနည်ထားနေသူမို့ ကျေးဇူးမတင်သည့်ပြင် သူ့ ခမည်းတော် ဘုရားနှင့် သူ့အကြား ဝင်ပြောရပါမည်လားဟု စိတ်ထဲမှ မျက်မာန်ရှုလိုက်သေး၏။ ယင်းကိုအချက်ယူ၍ ငရမန်က ရှုံ့ကာမဲ့ကာဖြင့် စောလူးမင်းသားအား “မင်းသား သတိ ထားရော၊ မင်းသားက အပြင်လူ ဖြစ်ပြီး ကျန်စစ်သားက မင်းသားနေရာ ဝင်ယူနေပြီ”

စောလူးမင်းသားသည် ပုဂံပြည်၌ ကြာရှည်စွာ မနေ၊ နန်ချောင်နယ်စပ် သို့ တပ်ရင်း သို့ ပြန်ပြီး၊ အလုပ်ကို ဖိလုပ်တော့သည်။ စစ်သားတစ်ထောင်ရှိသော ‘ထောင်မြို့’ တစ်ရာ ရှိသော ‘ရာမြို့’ များကို တည်သည်။ ခံတပ်များဆောက်လုပ်သည်။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ တော်အတွက် စေတီပုထိုးများကို တည်သည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အုတ်ခွက်များ လုပ်သည်။

စင်စစ် သူ့နှလုံးသားထဲမှာ ခမည်းတော်ဘုရား၏ အားကိုးရာ၊ ခမည်းတော်ဘုရား ၏ လုပ်ငန်းများကို များစွာအကူအညီပေးသော သားတော်တစ်ပါး ဖြစ်လိုပါ၏။ ထို့ကြောင့် ခမည်းတော်ဘုရား ယုံကြည်စိတ်ချတော်မူသော ကျန်စစ်သား၏ ညွှန်ကြားမှုတို့ကို ရယူစိတ် များ အကြိမ်ကြိမ် ပေါ်ခဲ့ဖူးပါ၏။ ကျန်စစ်သားကလည်း ကြီးသူမို့ ငယ်သူအား ကူညီရန် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ရှိလိုမိမည်ဟု စဉ်းစားခဲ့ဖူးပါ၏။ သို့သော် မင်းသားထံမှ အခွင့် ကောင်း ယူ၍ လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး လုပ်လိုနေသော ငရမန်က ကျန်စစ်သားနှင့် စော လူးမင်းအား မနီးပါစေလို၊ သူ၏ ကဖျက်ယဖျက် လုပ်မှုများကြောင့် စောလူး၏ စိတ် ကူးများသည် သံထဲရေသွန်သာ ဖြစ်သွားလျက် နီးစပ်ရာ ငရမန်ဘက်ပါပြီး ကျန်စစ်သား အား ရန်လိုစိတ်သာပွားခဲ့ရ၏။

သို့ဖြင့် တစ်နေ့သ၌ ငရမန်သည် စောလူးမင်းသားအား ဝမ်းသာအားရ သတင်း တစ်ခုကို ပြောပြ၏။ ကျန်စစ်သားအားဆွဲချရန် အချက်ကောင်းဖြစ်၏။ အသို့ဟူမူ

ကျန်စစ်သားနှင့် မိဖုရား ခင်ဦး မကင်းရာ မကင်းကြောင်း ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း နန်းတွင်းမှ သတင်းအစအန ရလာခဲ့သည်။

ဤသောင်းကျန်းသူတွေ နှိမ်နင်းပြီးစဉ် ပဲခူးမြို့မှာ ထိုစဉ်က မင်းသမီးခင်ဦးနှင့် ကျန်စစ်သားသည် ယဉ်ပါးခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ခင်ဦး ပုဂံရောက်၍ မိဖုရားဖြစ်မှတော့ သူတို့ချင်း ဆက်သွယ်မှု သဲလွန်စမရ၊ အကယ်ပဲ ကင်းလေလား၊ ရှင်းလေသလားဖြင့် မသိ။

ဤစကား ငရမန်ဆီက ကြားသိရသည်၌ စောလူးက “ကိစ္စမရှိဘူး၊ ကျန်စစ်သား စွဲချက်တင်ရာမှာ မိဖုရားကို ထိပါးစရာမလိုပါဘူး၊ သည်အတိုင်းသာ ဖြစ်ခဲ့ရိုးမှန်ရင် မိဖုရား နာမည်မပါဘဲနဲ့ ကျန်စစ်သားကို လွှဲရှောင်မရတဲ့ ရာဇဝတ်မှုမျိုးသင့်အောင် တို့လုပ် နိုင်တယ်”

ထို့နောက် စောလူးမင်းသားက ငရမန်အား ဘုရင်က ကျန်စစ်သားကို မည်မျှပင် ချစ်၍ မည်မျှပင် ယုံကြည်ခဲ့စေကာမူ မည်သို့မျှ အပစ်လွှတ်၍မရ၊ ရာဇမာန်ရှုစေမည့် စွဲချက်မျိုးကို မည်သို့ မည်ပုံ တင်မည်ဟု ပြောပြသည်။ ထိုအခါ ငရမန်က “ဒီလိုတော့လည်း တို့မင်းသားက တယ်ဟုတ်လိုက်ပါလား” ဟု ချီးမွမ်း၍ စောလူးမင်းသားက ...

“သင်ကြားခဲ့ရတဲ့ သတင်းသာ အထောက်အထားနဲ့ နိုင်လုံပါစေ”

“စိတ်ချပါ အရှင်မင်းသား”

ယင်းအကြံဖြင့် စောလူးမင်းသားသည် နန်ချောင်နယ်စပ်မှ ပုဂံသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး ခမည်းတော်ဘုရားအား ထိုနယ်စပ်အကြောင်းကို လျှောက်တင်သည်။ ထောင်မြို့၊ ရာမြို့ ခံတပ်များ မည်မျှ ဆောက်ပြီးကြောင်း၊ စေတီဘုရားများ မည်မျှ တည်ပြီးကြောင်းနှင့် ခု အခြေမှာတော့ နယ်စပ်မှာ အေးချမ်းနေပါသည်။ နန်ချောင်သောင်းကျန်းသူများ အခိုက် အတန့်အားဖြင့် လာရောက်တိုက်ခိုက်ကြခြင်း မရှိပါ။ သို့သော် သူတို့ ခေတ္တ စစ်နားပြီး အင်အားယူနေဟန် တူပါသည်။ အရှည်သဖြင့် စိတ်ချရသေးသည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုနယ်မှာ တကယ် ငြိမ်းချမ်းရေးရရန်အတွက် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ဆက်ပြီး လုပ်ရန်တွေ အများကြီး ရှိပါသေးသည်” ဟု လျှောက်ကြားရာ အနော်ရထာက ...

“မှန်ပါတယ် သားတော် တို့ ရှေ့ဆက်လုပ်စရာတွေ အများကြီး ရှိပါသေးတယ်။ စစ်သည်အင်အား လက်နက်အင်အား ပြည့်စုံရေးနဲ့သာ မပြီးသေးဘူး၊ လူမျိုးစည်းရုံးရေး လည်း လိုသေးတယ်၊ တို့များ သတင်းတစ်ခု ခိုင်ခိုင်လုံလုံ ကြားထားရတာ ရှိတယ်။ နန်ချောင်နယ်စပ်နဲ့ ဆက်နေတဲ့ မောက်တို့ ပြည်ထောင်က အကြီးဆုံးစော်ဘွားစောနောင်က

တို့နဲ့ မိတ်ဖွဲ့ချင်တယ်။ အဲဒါ ငါ ကျန်စစ်သားကို မောစော်ဘွားဆီသံတမန်အဖြစ်နဲ့ လွှတ်မယ် စိတ်ကူးထားတယ်။ ကျန်စစ်သားဟာ သည်လို တစ်ပြည်နဲ့တစ်ပြည် ဆက်သွယ် ရေးမှာ အင်မတန် တော်တယ်။ သားတော်လည်းပဲ သည်လိုကိစ္စမျိုးမှာ ပြောရေးဆိုတာ နည်းနာများ မှတ်သားရအောင် ကျန်စစ်သားနဲ့ လိုက်သွားရင် ကောင်းမယ်”

စင်စစ် စောလူးမင်းသားသည် ကျန်စစ်သားကို အပြုတ်တိုက်ရန် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေရာ သည်လိုတပည့်ခံရန် ကိစ္စကို အဘယ်လျှင် နှစ်သက်နိုင်ပါအံ့နည်း။ သို့သော် သူခေါင်းငုံ့ ခစားနေသည်ဖြစ်၍ အနော်ရထာက သူ့မျက်နှာကဲကို မခတ်မိဘဲ ဆက်လက် ပြောကြားသည်။

“ဟိုတစ်နေ့ကပဲ ကျန်စစ်သားနဲ့ ဆွေးနွေးရသေးတယ်။ ငါ့သဘောက ပြည်ထောင်စုကြီး စည်းရုံးရာမှာ ယခုလို ယင်းလွင်ပြင်ခြောက် ခရိုင်က တောင်တွင်းမင်း၊ ကျန်စစ်သားသူကိုတိုင်လို ထီးလှိုင်မင်းဆိုတဲ့ ‘မင်း’တွေ မရှိသင့်တော့ဘူး ထင်တယ်”

“သည်တော့ ကျန်စစ်သားက ဘာပြန်ပြောသလဲ ဘုရား” ဟု စောလူးမင်းက ကောက်ကာငင်ကာ မေးသည်။

အနော်ရထာက “သူက တိုင်းနိုင်ငံ လက်ရှိ အခြေအနေအရ စဉ်းစားပါဦးဆိုတယ် ကွ”

ယင်း၌ စောလူးမင်းသားသည် သူတင်ပြလိုသည်ကို တင်ပြရန် အခွင့်အခါ ကြုံပြီ ဟု သဘောရကာ ...

“ခမည်းတော်ဘုရား သားတော်မှာ ပြောစရာစကား တစ်ခုရှိပါတယ်။ တကယ်လို့ များ ခမည်းတော်ဘုရားက ပြောဖို့ သင့်လျော်တဲ့ စကားမဟုတ်ဘူးယူဆရင် သားတော်ကို မျက်မာန်တော်မရှုဖို့ ကြိုတင်တောင်းပန်ပါတယ်”

အနော်ရထာက သားတော်ကို စိန်းစိန်းကြည့်၍ ...

“သားတော် ခမည်းတော်ဘုရားဟာ သာမန်အတည်သားတွေကိုသော်မှ သူတို့ ပြောလိုရာ ပြောစေ ခွင့်ပြုထားတာပဲ။ သားတော်က ပြောမယ့်စကားတစ်လုံးမှ မထွက်မီ ဘယ်နှယ် ခွင့်တောင်းနေတာတဲ့”

“သည်လိုပါဘုရား၊ ကိစ္စက အင်မတန်အရေးကြီးလွန်းလို့ပါ။ ဒါကိုမှ မထုတ်ဖော် ဖူးဆိုရင် သားတော်ဟာ ခမည်းတော်ဘုရားနဲ့ တိုင်းပြည်အပေါ်မှာ တာဝန်မကျေရာ ရောက်ပါလိမ့်မယ်။ သည်အကြောင်းဟာ ကျန်စစ်သားနဲ့ ပတ်သက်နေပါတယ်။ စင်စစ် ကျန်စစ်သားဟာ သစ္စာတော်စောင့်သိသူ မဟုတ်ပါဘုရား၊ သားတော် သက်သေ သက္ကာရ

နဲ့ အခိုင်အလုံ ပြနိုင်ပါတယ်။ အရှင်ရှေ့တော်မှောက်မှာ များကြီးမတ်ရာ အစုံညီလာခံမှာ သားတော် ကျန်စစ်သားကို သူနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ မေးခွန်း အနည်းငယ် မေးခွင့်ပြုတော်မူပါ ဘုရား”

အနော်ရထာစိတ်ထဲမှာ တုန်လှုပ်သွားသည်။ သို့သော် ရာဇဏ္ဍမြေမပျက်စေဘဲ...

“ကောင်းပြီသားတော်၊ နက်ဖြန်ခါ ညီလာခံရှိသည်။ လုပ်သင့်တာကို လုပ်ရပေမည်”

နောက်တစ်နေ့ နံနက်ညီလာခံချိန်ရောက်သော် ကျန်စစ်သားသည် သူသွားနေကျ အတိုင်း သွား၍ သူထိုင်နေကျနေရာမှာ ထိုင်သည်။ မင်းမျိုးမတ်စုံလင်သော် အနော်ရထာက ညီလာခံဖွင့်၍ စတင်ပြောကြားသည်မှာ ...

“ကျန်စစ်သား၊ စောလူးမင်းသားက သင့်အား မေးခွန်းအချို့မေးပါလိမ့်မည် မကွယ် မထောင့်အမှန်အတိုင်း ဖြေလိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်ယုံကြည်သည်”

ကျန်စစ်သားသည် ဘုရင့်အား အရိုအသေပြုပြီး

“မှန်လှပါ ဘုရား၊ အမှန်မှတစ်ပါး အခြားမဖြေဆိုပါ”

ထိုအခါ စောလူးမင်းသားက ကျန်စစ်သားမျက်နှာ ကြည့်၍ ...

“အရှင် ကျန်စစ်သား၊ ဥဿာပဲခူးတွင် ဂျမ်းစစ်သည်တွေ နှိမ်နင်းပြီးသောအချိန် မှာ အရှင် ကျန်စစ်သားသည် ဥဿာပဲခူးမင်းနှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်ရန် ကြံစည်ပါသလော၊ မကြံစည်ခဲ့ပါသလော”

ကျန်စစ်သားသည် စောလူးမင်းသား မျက်နှာစေ့စေ့ကြည့်၍ ...

“အဲသည်အချိန်မှာလည်း မကြံစည်ခဲ့၊ နောင်လည်း မကြံစည်ခဲ့၊ ဘယ်တော့မှ လည်း ကြံစည်လိမ့်မည်မဟုတ်”

“အရှင်ကျန်စစ်သား၊ ဂျမ်းသောင်းကျန်းသူတွေနှင့် စစ်ပြီးသည့်အချိန် တစ်ကြိမ် သောအခါတွင် အရှင်ကျန်စစ်သားသည် ဥဿာပဲခူးမင်း၏ သားသမက်အရာရောက်စိမ့်မှာ ဥဿာပဲခူးမင်းမသိစေဘဲ တိတ်တဆိတ် ကြံစည်ခဲ့ပါသလော၊ မကြံစည်ခဲ့ပါသလော”

ယင်းမေးခွန်း၌ကား ကျန်စစ်သား မျက်နှာ ပျက်သွားသည်။ စောလူးမင်းသားကို စိုက်ကြည့်နေရာမှ မျက်လွှာချသွားသည် စောလူးမင်း၏ ဘက်တော်သားများထံမှ ကျေနပ်သော တီးတိုးသံများ ထွက်ပေါ်လာသည်။

ယင်းသို့ ကျန်စစ်သား ရုတ်ခြည်းမဖြေရှိသော် အနော်ရထာမှာ ကျန်စစ်သားအား စိတ်ဆိုးသည်ထက် ဝမ်းနည်းသည့်ဘက်များသော အသံဖြင့် ...

“ကျန်စစ်သား ငါ့မျက်နှာကို ကြည့်ပြီးတော့ သည်မေးခွန်းကို ဖြေလိုက်ပါ”

ထိုအခါတွင် ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာ မျက်နှာရဲရင့်စွာ ကြည့်လျက် ...

“အရှင်မင်းကြီး အကျွန်ုပ်သည် အရှင်မင်းကြီးကို လည်းကောင်း၊ အရှင်မင်းကြီး၏ ချမှတ်အပ်သော လုပ်ငန်းလမ်းစဉ်ကို လည်းကောင်း။ တစ်ရံတစ်ဆစ်ကလေးမျှ မသွေဖည် ခဲ့ပါ။ သစ္စာမဖောက်ခဲ့ပါ။ အရှင်မင်းကြီးပေးလိုသော မည်သည့် ကျမ်းသစ္စာကိုမဆို ကျွန်တော်မျိုး ကျိန်ဆိုပါမည်”

ထိုအခါ စောလူးမင်းသားက ...

“အရှင် ကျန်စစ်သား၊ ဤစကားသည် ကျွန်ုပ်မေးခွန်းကို ဖြေဆိုသည် မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်ဘက်မှ ထင်ရှားသော သက်သေအထောက်အထားများ တင်ပြစေလိုပါသလား။”

ကျန်စစ်သားသည် မိမိအရေးမလှတော့ပြီကို သိလေပြီ။ စောလူးမင်းသားသည် မိမိကို တွန်းချရန်အတွက် ဤကိစ္စထဲမှ ‘ခင်ဦး’ ၏ နာမည်ကိုပါ ထည့်သုံးပေးတော့မည်။ ဟင် ... သည်လိုတော့ အဖြစ်ခံနိုင်ရိုးလားဟု ကျန်စစ်သား ဆုံးဖြတ်ပြီး ...

“အားလုံးသော မင်းပရိသတ်များခင်ဗျား၊ ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သော မင်းမှုထမ်းတစ် ယောက်အဖို့မှာ ဘုရင်နှင့် ဘုရင်ချမှတ်သော လုပ်ငန်းလမ်းစဉ်ကို မသွေဖည် သစ္စာတည် ပါသည်ဆိုပြီး သည်၏အပ၌ အခြားဘာများ သည်ထက်အရေးကြီးတာ ရှိပါသေးသနည်း။ နိုင်ငံတော်၌ ကျွန်ုပ်၏ သစ္စာရှိခြင်းကို ဘုရင်နှင့်တကွ များကြီးမတ်ရာ ပညာရှင်များ ယုံကြည်ကြပါလျှင် စောလူးမင်းသား၏ မေးခွန်းကို ကျွန်ုပ်ဖြေဆိုရန်မလိုပါ”

ထိုအခါ စောလူးမင်းသားက ...

“မဟုတ်သေးဘူး အရှင်ကျန်စစ်သား၊ အသင်ကတိထားခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ် မေးခွန်းကို ပြေလည်အောင် ဖြေဆိုပါ”

ကျန်စစ်သားက တင်းမာစွာပင် ...

“သည်မေးခွန်းကို မဖြေသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်အားပေးလိုသည့် အပြစ်ကို ပေးစေ၊ သင့်မေးခွန်းကို ကျွန်ုပ်မဖြေ”

ယင်း၌ အနော်ရထာက ...

“သည်သို့ဆိုသော် ကောင်းပြီ ကျန်စစ်သား၊ သင်သစ္စာဖောက်မဟုတ်ဟု ဆိုသည်။ မည်သို့ သက်သေပြမည်နည်း”

*

ကျန်စစ်သားနှင့် အရိန္ဒမာလုံ

“ကျွန်ုပ်၏ သန်ရှင်းသော အသည်းနှလုံးမှတစ်ပါး အခြားမရှိပါ။ အရှင်မင်းကြီးအား ကျွန်ုပ်၏ အသည်းနှလုံးကို ပေးအပ်ပါမည်။ အရှင်မင်းကြီး၏ အရိန္ဒမာလုံသည် အစဉ်သဖြင့် သစ္စာဖောက်တို့၏ သွေးကို သောက်သည်။ အကျွန်ုပ်သစ္စာဖောက်ဖြစ်ခဲ့သော် ကျွန်ုပ်၏ သွေးကို သောက်ပါစေလော့။ ကျွန်ုပ်အဓိဋ္ဌာန်ပြုပါသည်” ဟု ဆို၍ ဒူးထောက်ကာ ရင်ကို ကော့ပေးလိုက်သည်။ ...

“ကောင်းပြီ၊ သင့်ဆန္ဒ ပြည့်စေရမည်” ဟု ဆိုပြီး အနော်ရထာသည် ပလ္လင်ပေါ်မှနေ၍ ကျန်စစ်သား၏ ရင်ဘတ်ကို အရိန္ဒမာလုံနှင့် ပစ်လိုက်လေသည်။

သို့သော် လုံသည် ကျန်စစ်သား၏ ရင်မှာမစိုက်၊ သူ၏ ဝတ်ရုံပေါ်တွင် ကျလေသဖြင့် မင်းပရိသတ်အပေါင်းတို့ တအံ့တဩ ဖြစ်သွားကြသည်။ တီးတိုးသံနှင့် လက်ကုတ်လက်တို့ဟန်များ လှုပ်ရှားသွားလေသည်။

ယင်းအခိုက်မှာ ကျန်စစ်သားသည်အရိန္ဒမာလုံကို ကောက်ယူ၍ ဘုရင်အား ဦးသုံးကြိမ်ညွတ်ရင်း ...

“အရှင်မင်းကြီး လွန်ခဲ့သောနှစ်များက ပုဂံဈေးတစ်နေရာမှာ သည်လုံပဲ ကျွန်ုပ်ရှေ့မှောက်ရောက်လာပြီး အရှင်မင်းကြီးထံ ကျွန်တော်မျိုး သစ္စာတော်ခံ၍ အမှုတော်ကို ထမ်းခဲ့ပါတယ်။ တစ်ရံတစ်ဆစ်မျှ မသွေဖည်ခဲ့၊ ယခုလည်း မသွေဖည်၊ နောင်လည်း သွေဖည်မည်မဟုတ်ပါသဖြင့် ယခု ကျွန်တော်မျိုးရှေ့မှောက်ရောက်လာပြန်သော သည်လုံကိုပဲ အရှင်မင်းကြီးကိုယ်စား ကျွန်တော်မျိုး ယူသွားပြီး ကျွန်တော်မျိုးရဲ့ နေရပ်ဌာနေ ပြန်ပါရစေတော့၊ ကျွန်တော်မျိုးသည် အရှင်အား မည်သည့်အခါမှ သစ္စာမဖောက်ပါ။ သည်လုံကို အရှင်ကိုယ်စား ဦးထိပ်ရွက်ထားပါမည်” ဟု ပြောလျက် ကျန်စစ်သားသည် ကိုယ်ကိုရိုကာ ဘုရင်ကိုလက်အုပ်ချီ၍ ပရိသတ်ဗိုလ်ပုံအလယ်မှ နောက်ဆုတ် ထွက်ခွာခဲ့လေ၏။

ယင်းသို့ ကျန်စစ်သား ထွက်သွားသည်၌ မင်းပရိသတ်မှာ မီးရေနွှဲနှင့် သတ်သကဲ့သို့ ကြက်သေသေနေကြကုန်၏။ အနော်ရထာသည် လက်ဦး၌ သူ့ဟာသူပင် မယုံနိုင်ရှိလေသည်။ တစ်ဖက်က လှုပ်ရှားနေသော ရန်သူကို ကဆုန်စိုင်းနေသော မြင်းပေါ်မှ ပစ်သည်ပင် မလွဲခဲ့သော မိမိ၏လုံချက်သည် ယခု မိမိရှေ့မှောက် ပလ္လင်အောက်မှ ဒူးထောက်၍ ရင်ကော့ပေးနေသော ကျန်စစ်သားအား မထိမမှန် ရှိခြေပြီ၊ သည့်နောက် ကျန်စစ်သား၏ အဓိဋ္ဌာန်စကား ပြန်စဉ်းစားလိုက်တော့ များစွာ ကျေနပ်မိလေသည်။ သစ္စာရှိလှစွာသော ကျန်စစ်သား၏ အသက်လည်း ချမ်းသာ၊ ဂုဏ်သိက္ခာလည်း မထိပါရှိလေသဖြင့် လွန်စွာ

ဝမ်းမြောက်မိတော့၏။

ထို့နောက် ညီလာခံတွင် မိန့်ကြားသည်မှာ ...

“မင်းကြီးများ ... မြင်ကြသည့်အတိုင်းပင် သစ္စာဖောက်တို့၏ သွေးကို သောက်နေ ကျ ငါ၏ လှံသည် ကျန်စစ်သား၏ သွေးကို ငြင်းဆိုသည်။ ကျန်စစ်သား၌ အပြစ်မရှိ တော့ပြီ။ သစ္စာဖောက်သူ မဟုတ်လေပြီ။ ထို့ကြောင့် သူသွားလိုရာ ကောင်းစွာ သွားစေ လော့။ သူသည် ငါ၏ နန်းတော်၌ မရှိတော့လည်း အခြား၌ သစ္စာရှိသူ ဖြစ်ချိမ့်အံ့”

ကျန်စစ်သားအား ဤသို့ လွတ်လပ်ခွင့် ပေးလိုက်သည်ကို စောလူးနှင့် ငရမန်မှာ လွန်စွာ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကြသည်။

ညီလာခံစဲ၍ မင်းပွဲမှ လူကွဲခဲ့သည်ရှိသော် ငရမန်က စောလူးမင်းသားအား ပြော ကြားသည်မှာ ...

“ဒီလို ကျန်စစ်သား လွတ်သွားတာဟာ ကျွန်ုပ်တို့ဘက်က အရေးမလှဖြစ်တာပဲ။ သည်လို ကြည့်နေရုံနဲ့ ပြီးမလား။ သူ ဘုရင့်စက်ရိပ်က ထွက်သွားပြီးကပဲ။ တိတ်တဆိတ် လိုက်ပြီး ခရီးဆုံးပို့ပစ်လိုက်ဖို့ မကောင်းဘူးလား။”

စောလူးမင်းသားက သူ့ခမည်းတော်စကား မလွန်ဆန်လို၍ ဘာမျှမပြော။ တုံ့ကို ဘာဝေနေသည်။ ယင်း၌ ငရမန်သည် မင်းသား စိတ်ဓာတ်ကို ရိပ်မိပြီး တပည့်လိမ္မာရ မည်။ ဆရာအာပတ်လွတ်ရမည်။ မိမိတာဝန်ရှိကပြီဟု စဉ်းစားပြီးသော် သူ လူယုံတော် နှစ်ယောက်အား ကျန်စစ်သားအလစ်တွင် လုပ်ကြံရန် လွှတ်လိုက်လေသည်။

ကျန်စစ်သားသည် သူ၏ ဌာနေ ထီးလှိုင်မြေသို့ တစ်ဦးတည်း မြင်းစီး၍ ပြန်ခဲ့ သည်။ သူ့နောက်မှ ငရမန် လွှတ်လိုက်သော လူများလိုက်လာသည်ကို မသိရှာပေ။

ထိုနေ့ နေဝင်မိုးချုပ်သည်၌ ထိုည အိပ်စက်ရန် စခန်းသင့်ရာ တောအုပ်ငယ် အတွင်း စမ်းအိုင်လေးတစ်ခုအနီး သစ်ပင်ရိပ်မှာ အိပ်စက်ရန် ပြင်ဆင်သည်။ အိပ်မည့်နေရာ ဘေး၌ လှံကိုစိုက်သည်။ သို့သော် အရိန္ဒမာလှံသည် လဲကျသည်။ တစ်ကြိမ်ပြန်စိုက်သည်။ လဲကျပြန်သည်။ နှစ်ကြိမ်ပြန်စိုက်သည်။ လဲကျပြန်သည်။ ထိုအခါ ကျန်စစ်သားသည် အိပ်ချင်မူးမူးဖြင့် စိတ်မရှည်နိုင်တော့၍ လှံကို အနီးရှိ ချုံဖုတ်ထဲသို့ “ငါ့အနားမနေချင် အဲဒီသွားနေဟယ်” ဟုဆို၍ ပစ်ထည့်လိုက်ပြီး တုံးလုံးလှံက အိပ်ဖျော်သွားလေ၏။

နံနက်အိပ်ရာမှ နိုး၍ ကြည့်လင်လန်းဆန်းသွားသော် ခရီးဆက်အံ့ဟု သူ့လှံကို ယူရန် ချုံဖုတ်ထဲသွားကြည့်သည်၌ သူ့မြင်ကွင်းများ အံ့ဩရတော့သည်။ အရိန္ဒမာလှံသည် လူနှစ်ယောက်အား ရှေ့နောက်တစ်ဖိုထိုးထားသကဲ့သို့ စူးဝင်နေ၏။ ကျန်စစ်သားသည်

မိမိအား လုပ်ကြံရန် လွတ်လိုက်သော စောလူးမင်းသား၏ လူများဖြစ်ကြောင်း သိလေသည်။ ကျန်စစ်သားအအိပ်ကို ချုံထဲမှ နှစ်ယောက် ရှေ့နောက်ချောင်းနေကြစဉ် သစ္စာဖောက်သွေးကို သောက်လေ့ရှိသော အရိန္ဒမာလုံနှင့် တွေ့သွားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ကျန်စစ်သားသည် အလောင်းကောင်များ ကိုယ်ထဲမှ လုံကိုနုတ်ယူ၍ စမ်းအိုင်ကလေးမှာ သွားပြီး ရေဆေးသန့်စင်သည်။ ပြီးလျှင် သစ်ပင် ခွကြားတစ်ခုတွင် တင်၍ ပုဆစ်တုပ်ကာ ဦးသုံးကြိမ်ချလျက် ...

“ကျွန်ုပ်၏ အသက်ကို ကယ်ပေးသော သစ္စာရှိလှသည့် ဤလုံတံကို ဘုရင်ကိုယ်စား အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါသည်။ ဘုရင်နော်ရထာ သက်တော်ရာကျော် ရှည်ပါစေသော်”

ထို့နောက် သူ ခရီးဆက်သည်။ သူ့စိတ်ထဲဝယ် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကြီးကို စည်းရုံး၍ နိုင်ငံသစ်ထူထောင်ရန် ကြီးမားသော တာဝန်ကြီးကို ထမ်းဆောင်နေသည့် ဘုရင်အနော်ရထာအား ခွဲခွာခဲ့ရသဖြင့် ဝမ်းနည်းမိသည်။ နို့ပြီးတော့ ခင်ဦး။

မိဖုရားအရာရောက်မှ တွေ့မြင်ရန် ခဲယဉ်းလှသော ခင်ဦးကိုလည်း သူတစ်မိမိမိ သတိရလာသည်။ ရှေးယခင်သူကလေး ငယ်စဉ်က လွတ်လပ်သော အပျိုဘဝနှင့် ဖြစ်ခဲ့သော ကိစ္စအတွက်နှင့်ကား ယခု မိဖုရားအနေဖြင့် ဂုဏ်သိက္ခာကို မထိပါးပါစေနှင့်ဟု ဆုတောင်း၏။

ကျန်စစ်သား ပြန်ခဲ့ရလေပြီ။ သူ့မြင်း၏ ခွာသံခွာလုံးရေနှင့်အမျှ ပုဂံမြို့ကြီးမှ ဝေးသည်ထက်ဝေးခဲ့ချေပြီတည်း။

အခန်း [၂၈]

ကျန်စစ်သားအား ဘုရင့်နန်းတော်ထဲမှ မောင်းထုတ်လိုက်နိုင်သော်လည်း စောလူးမင်းသား အဖို့ဘာမျှ အကျိုးထူးမရပေ။ စွဲချက်တင်သည့်အတိုင်းလည်း ကျန်စစ်သားမှာ အများ ပရိသတ်ရှေ့မှောက်တွင် သစ္စာဖောက်အရာလည်း မရောက်လေသဖြင့် သူ့ သိက္ခာကိုပင် ပြန်၍ ထိသေးသည်။ ကျန်စစ်သားကိုကား အများလူထုက နဂိုရိုက် ချီးမွမ်းမြဲအတိုင်းပင် သူ့ရဲကောင်းတစ်ယောက်အနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိမ့်မြင့်မဟူ အမှန်တရားဘက်က မားမားရပ်ပေးသူ အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း၊ ကျော်စော ကိတ္တိရှိနေသည်။

ထို့ပြင် ကျန်စစ်သားဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဘုရင့် သစ်တောနှင့် ဆင်ခိုးထုတ်သည့် အမှုများကိုလည်း လက်ဆုပ်လက်ကိုင် သက်သေသက်ကာယနှင့် ထင်ရှားသဖြင့် ထိုက်သင့်သော အပြစ်များပေး၍ စီရင်လိုက်ခြင်းဖြင့် နောင်တွင် ဘုရင့်အမိန့်အာဏာနှင့် ဥပဒေသည် ဝေးနီးမလင့် နိမ့်မြင့်မခွဲ တည်စွဲသွားခဲ့လေ၏။ ကျန်စစ်သား၏ လုပ်ငန်း အောင်မြင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေ၏။

*

မင်းကြီးနှင့် မင်းလေးနတ် ဖြစ်လာခြင်း

ကျန်စစ်သား စီစဉ်ခဲ့သည့်အတိုင်း မယ်ဥတို့ရွာမှ မယ်ဥနတ် မယ်ဥတောင်၊ ရင်မောင်နတ် အမှတ်အသားပြုကြ၍ မိန်းမတို့ ဂုဏ်ယူအပ်သော မယ်ဥက လင်အပေါ်တွင် သစ္စာကြီးခြင်း၊ မင်းမှုထမ်းတို့ လိုက်နာအပ်သော ရင်မောင်က ဘုရင့်သစ္စာတော် စောင့်သိ

ခြင်းတို့ကို အလေးအနက်ပြုကြလျက် သူတို့ ဂုဏ်ကိုဖွဲ့သည့် နတ်သီချင်းများ ရေးစပ် သီဆိုခြင်း နတ်ကန္တာပွဲများခင်းကျင်းကြခြင်းဖြင့် သူတို့ဂုဏ်သတင်းက မွှေးပျံ့လေသည်။

ယင်းကိုစောလူးမင်းနှင့် ငရမန်တို့အဖို့ မနှစ်မြို့ဖွယ်ဖြစ်သော်လည်း အနော်ရထာက လွတ်လပ်စွာ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ခွင့်ပေးထားသည့်ပြင် အကြောင်းအရာကလည်း တိုင်းပြည် အတွက် အကျိုးရှိစေသော သီခြင်း၊ ကခြင်းများ ဖြစ်နေသောကြောင့် ဘယ်လိုမျှ တားဆီး ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်လေတော့ ။ သူဘက်ကလည်း တစ်မျိုး ကြံရတော့၏။

ထိုအချိန်မှာ မင်းကြီး မင်းလေးတို့အား သူရဲကောင်းအဖြစ်နှင့် ကြည်ညိုပြီး နှမြော တသ နေကြသူများလည်း ရှိကြ၍ စောလူးမင်းသားအဖွဲ့က လုပ်ဇာတ်ကလေးတစ်ခုနှင့် ဝါဒဖြန့်လိုက်လေသည်။ အသို့ဟူမူ ယခုခေတ်၌အများလူတို့ သိနေကြသည့် အတိုင်းပင် အနော်ရထာ ဖောင်တော်နှင့်လာစဉ် ဖောင်တော်တန်နေ၍ ဘုရင်က သိကြားဆက်သော ကြိမ်လုံးဖြင့် ရေကို ရိုက်သည်ရှိသော် မင်းနှစ်ဖော်ကိုယ်ထင်ပြလျက် ကျန်စစ်သားက သူတို့အား မတရားသတ်ကြောင်းလျှောက်တင်ပြီး သီးခြားနေရာများ အပိုင်စားပေးပါရန် တောင်းခံသဖြင့် အနော်ရထာက တောင်ပြုံးရွာနှင့် ဝါးရင်းတုတ်ရွာကို ပေးခဲ့သည်ဟူလို။

သည်လို လုပ်ဇာတ်နတ်များပေါ်လာသည်၌ ရင်မောင်၊ မယ်ဥနတ်တို့ထက် တောင်ပြုံးမင်းညီနောင်က ပိုပြီးကျော်စောထင်ရှား ကိုးကွယ်သူများနေသည်ကို သုတေသီ များ စဉ်းစားဖွယ်ရှိသည်။ ကျန်စစ်သားက တိုင်းပြည်အတွက် ရိုးသားသော ရည်ရွယ်ချက် ဖြင့် ဖန်တီးခဲ့သော ရင်မောင် မယ်ဥနတ်တို့မှာ သူတော်ကောင်းများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ သူတို့တင်မြှောက်သော် မုန့်လုံးရေပေါ်၊ မုန့်ဆီကြော်နှင့် မုန့်ဖက်ထုပ်လောက်သာ ရှိသည်။ ဟို လူရမ်းကား မင်းညီနောင်အတွက်ကား ထန်းရည်ခါးနှင့် ကြက်သားနှင့်၊ ယခုခေတ်သော် ဘရန်ဒီ၊ ဝိစကီ၊ ကြက်ကောင်လုံးကြော်၊ ဘောင်းတော်၊ တောင်ရှည်ပုဆိုးတွေ ဖြစ်နေရာ နတ်ကိုးကွယ်ကြသော အပျော်သမားများနှင့် နတ်နှင့် စီးပွားရှာနေကြသော နတ်ထိန်း နတ်နေတို့သည် မည်သည့် နတ်ကို ပို၍ စိတ်တွေ့ကြပေမည်နည်း။ ထို့ပြင် မင်းလေးနတ် တို့ဝါဒဖြန့် ကျယ်ပြန့်လိုက်ပုံကလည်း လူ့ဘဝကတည်းက သူများမယား ကြာခိုတတ်ခဲ့ရာ ထိုဝါဒနာနှင့် ဆက်စပ်လျက် ယခုတိုင် အမျိုးသမီးများကို တော်ကောက်လျက်ရှိသေး သည်။ မဟုတ်ပါလား။ မိန်းမလျာများပင် နတ်ကတော်ဖြစ်ကြကုန်သေးလေ၏။

စောလူးမင်းသားနှင့် ငရမန်တို့က ဤမင်း ညီနောင်နတ်ကို ဖန်တီးခဲ့စဉ်ကလည်း ကျန်စစ်သားကို နှိမ်ချရန်ဖြစ်၍ ကျန်စစ်သား အာဏာမဲ့စဉ်အချိန်မှာ သူတို့က အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာမင်းသား၏ တန်ခိုးဖြင့် မင်းလေးတို့ကို မတရားနှိပ်စက်သော ကျန်စစ်သား

မကောင်းကြောင်း ဇာတ်ရိုက်နာနာဖြင့် တွင်တွင်ကပြစေခဲ့သည်။ နတ်သီချင်းများ မိုးမွန်အောင် ရေးစပ်စေခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်က ကျန်စစ်သား၏ လူများက ပြောကြ၏။ ဪ မိမိတန်ခိုး အာဏာရရှိအတွက် တစ်ဖက်သားကို မည်မျှထိခိုက်နစ်နာအောင် လုပ်ရက်ကြပါသနည်း။

တစ်ဖက်ကလည်း ကျန်စစ်သား၏ လူများက ကျန်စစ်သား လုပ်ကြံရန် ငရမန်က လူနှစ်ယောက်မျှ လွှတ်လိုက်သည်ကို ခုနှစ်ယောက်တိတိ တံစို့ထိုးဘိသကဲ့သို့ အရိန္ဒမာ လုံက စိုက်နေသည်ဟု ချဲ့ထွင်ပြောကြကုန်၏။

ယင်းသို့ဖြင့် ကျန်စစ်သားအသက်မသေ။ လွတ်သွားလေသော် စောလူးမင်းသားနှင့် ငရမန်တို့သည် ကျန်စစ်သား ထီးလှိုင်ရောက်သွားလျှင် တမ္ပဒီပကို ခြားနားလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြ၏။ အကြောင်းမှာ ထီးလှိုင်နယ်မြေမှ လူများသည် စစ်သည် အင်အားစုရုံးကြလျက် ကျန်စစ်သား အမိန့်ကို နာခံရန် အသင့်၊ ကျန်စစ်သားက အချက်ပေးလိုက်ရုံ လေးသာရှိသည်ဟု ကြားသိပြီး ဖြစ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် စောလူးနှင့် ငရမန် လူများသည် အနော်ရထာက ထီးလှိုင်ကို သွားရောက်နှိမ်နင်းရန် စတင်အမိန့်ပေးလိမ့်မည်ဟုလည်း တွေးထင်ကြ၏။ သို့သော် အနော်ရထာက အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်ရုံသာရှိ၏။ သူ့ကတော့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ စမည်မဟုတ်။ ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးလိုသူသည် စစ်ကို မလိုလားပေ။

ကျန်စစ်သား ပုဂံမှထွက်ခွာပြီး ရက်အနည်းငယ် ကြာသော် ထီးလှိုင်ကသတင်းများ တမ္ပဒီပသို့ ရောက်လာ၏။ ဘုရင်အနော်ရထာကို တော်လှန်လိုသော ထီးလှိုင်မှ လူများစုကို ကျန်စစ်သားက တားဆီးပိတ်ပင်၏။ ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးတည်ဆောက်နေသော အနော်ရထာ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးသည် အင်မတန်ကောင်းမွန်သည်။ ထီးလှိုင်သည် တမ္ပဒီပကို မခြားနားရာ၊ ဘုရင်အနော်ရထာကို သစ္စာရှိကြရမည်ဟု ကျန်စစ်သား၏ တိုက်တွန်းချက်သည် အောင်မြင်၏။

ဤသတင်းသည် ရန်သူများ နာလန်မထူနိုင်အောင် ကျန်စစ်သားအတွက် တိုင်းပြည်တွင် ဂုဏ်တက်ပြန်လေ၏။ အနော်ရထာလည်း ကျန်စစ်သားအပေါ် လွန်စွာ ကျေနပ်လေ၏။ သို့သော် သူ့မိဖုရားခင်ဦးနှင့် ကျန်စစ်သား ဘယ်အထိဖြစ်ခဲ့သည်ကိုတော့ အနော်ရထာ စိတ်ထဲမှာ စနိုးစနောင့်လေး ဖြစ်နေ၏။

ကျားမလေး ခင်ဦး

တိုးတိုးဖော် တိုင်ပင်ဘက် ကျန်စစ်သားမရှိတော့သည့်အတွက် အနော်ရထာ စိတ်ထဲမှာ ထင်ခဲ့သည်ထက်ပင် ထိခိုက်ပါသည်။ သူ့ကိုယ်သူ ဝန်ခံပါသည်။

အနော်ရထာသည် သူ့ခန်းမဆောင်ထဲမှာ လက်နှစ်ဖက် နောက်ပစ်ကာ ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန်လျှောက်ရင်း စဉ်းစားနေပါသည်။

သူ့ မိဖုရားငယ် ခင်ဦးအကြောင်း ရောက်သွားသည်။ ချောမောလှပ၍ ငယ်ရွယ် နုနယ်သည်။ မိန်းမတို့ ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည်။ အဖိုးထိုက်လှသော သမီးကညာ ရတနာတစ်ပါး ပါတည်း။ သို့သော် စေ့စေ့ တွေးလိုက်တော့ ခမျာလေးသည် မိမိတို့ မင်းနှစ်ပါးအကြား၌ အာမခံပစ္စည်းသဖွယ် အသုံးတော်ခံနေရပါတကား။

ဘုရင်တွေ ... ဘုရင်တွေ ...

ဘုရင်တွေသည် လူတွေကို ဟိုပို့ သည်ထား၊ ကျားကစားသကဲ့သို့ ပြောင်းရွှေ့ စီရင်နေကြသည်။ စိတ်မတွေ့သော် သတ်လိုသတ် ကျေနပ်လျှင် ချီးမြှင့်လိုချီးမြှင့်။ အလိုတော်အတိုင်း လုပ်ကြသည်။ သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်များဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော် သူတို့ကို သက်ဦးဆံပိုင် သူလည်းရှိပါ၏။ စကြာဝတေးမန္တဝတ် မင်းသော်မှ သေမင်း လက်ထဲက လွတ်မည် မဟုတ်ပါတကား။

အနော်ရထာ စဉ်းစား၏။

သူ့ လက်ဝါးနှစ်ခုကို နာကျင်သည်ထိ ဖျစ်ညစ်လျက် သူ့နှုတ်မှ တီးတိုးရေရွတ် သည်။

“တကယ်ဆိုတော့ ငါလည်း သမိုင်းပေး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်နေရသည့် သမိုင်း ၏ ကျေးကျွန်တစ်ယောက် ပါတကား။ လက်ရှိအခြေမှာ မြန်မာပြည်ကြီး စည်းရုံးရန် လိုသည်။ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး ထွန်းကားရမည်။ ဤတာဝန်တွေကို ငါသည် ငါ့ရှိသမျှ ခွန်အားကို ပေးအပ်၍ ဆောင်ရွက်နေရပါတကား။ ငါသည် ငါ့တိုင်းပြည်အတွက် ငါ့ရှိသမျှကို ပေးရမည်။ နောက်ဆုံး၌ ငါ့အသက်ထိ ပေးအပ်ရမည်။ ဥဿာပဲခူးမင်းသည် သူ့ ပြည်အတွက် သူ့သမီးလေးကို ပေးဆက်လိုက်သည်။ သမီးလေး၏ မျက်ရည်ကိုမျှ မထောက်နိုင်ပါတကား။”

ခင်ဦး သူ့ရှေ့တော်မှောက် ပန်းဆက်စဉ်တုန်းကလို မြင်ယောင်မိသည်။

ထိုစဉ် အနော်ရထာသည် ရုတ်တရက် ခပ်လှမ်းလှမ်းရှိ အခန်းထောင့် တစ်နေရာမှ ခုံလေးတစ်ခုပေါ်တွင် ထောင်၍ တင်ထားသော အုတ်ခွက်တစ်ခုကို လှမ်းမြင်မိသည်နှင့်

သွားယူပြီး ကြည့်လိုက်သည်။ ဤအုတ်ခွက်မှာ စေတီတော် နံရံ၌ ထားရန် အနော်ရထာ သဘောကျ မကျ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးရန် ဖြစ်သည်။ ယခုမှ သတိရ၍ သူ့စေ့စေ့ ကြည့်မိတော့ ယင်းအုတ်ခွက်ရှိပုံမှာ ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်မှ ဘုရားအလောင်း ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် သားတော် ဂဏှာနှင့် သမီးတော် ဇာလီအား စူဇကာပုဏ္ဏားကြီးကို လှူနေပုံဖြစ်သည်။ သားတော် သမီးတော်လေးတွေက မျက်ရည်စက်လက်နှင့် ခမည်းတော်အား ရှိခိုးလျက်။

အနော်ရထာသည် ထိုအုတ်ခွက်၌ ခမည်းတော် ရှေ့မှောက် ဒူးထောက်နေကြသော သနားစဖွယ် မောင်နှမလေး နှစ်ယောက်တို့၏ ရုပ်ပုံကို လက်နှင့် စမ်းသပ် ကြည့်လျက် “ဪ ... ဘုရားအဖြစ်ကို ရရှိရန်အလို့ငှာ ပါရမီတော် ဆည်းပူးရာ၌ သားသမီးကိုပင် ပေးလှူရပါတကား။ ဘုရားအဖြစ်ကို ရလို၍ စွန့်လွှတ်ခြင်းပါတကား။ ထို့အတူ ငါ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် ဘုရားအဖြစ်နှင့် မနှိုင်းစာအပ်သော်လည်း တန်ရာတန်သလောက် ငါ့၌ ရှိသမျှတော့ ပေးရစွန့်ရပါမည်တကား ”

အနော်ရထာသည် ဤသို့ဆင်ခြင် အောက်မှပြီးသည့်နောက် အုတ်ခွက် သူ့နေရာ သူပြန်ထားခဲ့၍ သလွန်ဆီသို့ ပြန်လာပြီး ထိုင်ကာ ဘာရယ်လို့မဟုတ် မျက်စိရောက်မိ ရောက်ရာ စိုက်ကြည့်နေစဉ် ခင်ဦးသည် နေ့လယ်သုံးဆောင်ရန် အဖျော်ယမကာ အေးမြမြ ကို ယူလာ၍ ဆက်သည်။

အနော်ရထာသည် ခင်ဦးလက်က ငွေလင်ပန်းမှ ရွှေဖလားကို ယူ၍သောက်ရင်း မိမိရှေ့မှောက်၌ ဒူးထောက်ကာ မျက်လွှာချနေသော ခင်ဦးအား ကြည့်မိရာမှ ထိုကိစ္စကို အပြတ်မေးမှပဲဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး ရုတ်တရက်ပင် ...

“ခင်ဦး ... ကျန်စစ်သားက သင့်ခမည်းတော်၏ သားသမက်အရာ ရောက်အောင် ကြံစည်ခဲ့သည်ဆိုသည်မှာ မှန်ပါလား”

ခင်ဦးကလည်း မျက်နှာတော်မော်ကြည့်၍ သွက်လက်စွာပင် ဒါကိုတော့ ခင်ဦး မပြောနိုင်ပါ။ သူက ခင်ဦးကို ချစ်တယ်၊ ခင်ဦးက သူ့ကို ချစ် တယ် ဆိုတာတော့ အမှန်ပါပဲ။ ခင်ဦး အရှင် မိဖုရားအရာ ရောက်မည်မသိရမီက ရည်ငံမိ ကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကလွဲရင် သည့်နောက်တော့ ခင်ဦးတို့ နှစ်ယောက်အကြားမှာ ဘာအမှားမှ မရှိတော့ပါ။

ခင်ဦး၏ အဖြေက ရဲရင့်လှသည်ကြောင့် အနော်ရထာကိုယ် နောက်တွန့်သွားပြီး လက်ထဲက ရွှေဖလားကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်လျက် ...

“သည်စိတ်က ခုထိ သူ့ဆီမှာ ရှိတုန်းပဲလား”

“အရှင်မင်းကြီး၊ နှလုံးသားထဲက ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်ကို ဖျောက်ဖျက်ပစ်လို့ မရပါ။ သူ့ကို နှိပ်ကွပ်ဖို့သာ တတ်နိုင်ပါသည်။ ခင်ဦးသည်လိုပဲ စောင့်ထိန်းခဲ့ရပါသည်။ ကျန်စစ်သားလည်း သည်လိုပဲ စောင့်ထိန်းရပါမည်”

အနော်ရထာက ဘာမျှ မပြောနိုင်ဘဲ ခင်ဦးအား စိုက်ကြည့်နေသည်၌ ခင်ဦးက ဆက်လက်၍ ...

“အရှင်မင်းကြီး၊ ခင်ဦးအချစ်ကို မပေးနိုင်သည့်အတွက် ခွင့်လွှတ်ပါ။ စင်စစ်လည်း အရှင်မင်းကြီးအဖို့ အချစ်က ဘဇာနည်း၊ အရှင်မင်းကြီးကဲ့သို့ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ကြီး စည်းရုံးရန်နှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး ထွန်းလင်းအောင် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ရိုသေမှု အင်အား ကိုပုံပြီး ဆောင်ရွက်နေသူအဖို့မှာ အချစ်အတွက်နေရာ ရှိပါဦးမည်လား၊ သည်လို ကိုယ် မလိုတဲ့ ပစ္စည်းမရသည့်အတွက် ဝမ်းနည်းစရာ ရှိမည်မထင်ပါ။ ယခုအနေအားဖြင့် ခင်ဦးဟာ အရှင်မင်းကြီးနဲ့ ခမည်းတော်ဘုရားကျင့်သုံးကြသည့် နှစ်ပြည်ထောင် ချစ်ကြည် ရေးအတွက် အာမခံပစ္စည်းလေးပါ။ သို့မဟုတ် မင်းနှစ်ပါး ကစားနေကြတဲ့ စစ်တုရင် အရုပ်ကလေး တစ်ခုမျှသာ ...”

ခင်ဦးသည် သူ့စိတ်ထဲ ဆွေးထား၊ တေးထား၊ တွေးထား၊ စဉ်းစားရသမျှ ရင်ဖွင့် ချလိုက်သည်။

သည်စကား ကြားရသည်၌ အနော်ရထာ ဆတ်ဆတ်ခါအောင် နာသည်။ သူ စကားက မှန်လွန်းလှသည်။ သည်လောက်မှန်တဲ့စကားကို သည်လို နှုတ်သီးကောင်း လျှာပါး မိဖုရားငယ်လေး နှုတ်ဖျားက ထွက်လာရန် မမျှော်လင့်ခဲ့။ အနော်ရထာသည် ကလေးက လူကြီးအား သည်လောက်ဟုတ်တာ ပြောရမည်လားဟု နာသာခံခက်ဖြင့် လက်ထဲက ရွှေဖလား ပေါက်ချလိုက်ပြီး ခင်ဦး ပခုံးနှစ်ဖက်ကို ဖျစ်ညှစ်ဆုပ်ကိုင်လျက်...

“ဟင် ... မင်းက ... မင်းက မင်းလိုဟာလေးက ငါ့ကိုသည်လိုပြောရသလား၊ မင်းကိုယ်မင်း တယ်ဟုတ်၊ တယ်တော် အောက်မေ့နေသလေ၊ ဒီမှာ မင်းလိုမိန်းမမျိုးတွေ ငါ ရာနဲ့ ထောင်နဲ့ ချီပြီး ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျန်စစ်သားလို သစ္စာရှိတဲ့အမှုထမ်း မျိုးသာ ရှားတယ်”

ယင်း၌ ခင်ဦးသည် မျက်လုံးလေး ပြူးပြူးနှင့် အနော်ရထာလက်ထဲ တွန့်လိမ်ရင်း ကပင် ...

“ဒါဖြင့် ကျန်စစ်သားကို ဘာလို့ မောင်းထုတ်ပစ်လိုက်သတန်း”
“ဟေ့ ... ဒါမင်းအလုပ် မဟုတ်ဘူး၊ မိန်းမဟာ မိန်းမစကားသာပြောစမ်း”

“ဒါဖြင့် မိန်းမစကားပဲ ပြောမယ်။ အရှင်မင်းကြီးက မိန်းမရှိပြီးရော အချစ်ကို မလိုဘူးလို့ ထင်နေပါတယ်။ အချစ်ဟာ တကယ်လာပြီဆိုရင် ရန်သူလို ဒိုင်းနဲ့ကာ၊ ဓားနဲ့ ခုတ်ပြီး တိုက်ထုတ်လို့ရတာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်နေ့တော့ အချစ်စိတ်ဟာ အရှင်မင်းကြီး နှလုံးသားထဲ တိတ်တဆိတ် ခိုးဝင်လာပြီးတော့ရင် အရှင်မင်းကြီးဟာ အချစ်ရဲ့ သဘော တရားကို နားလည်ပါစေ၊ လောကကြီးမှာ ဘာနဲ့မှ မတူတဲ့ အချစ်ရဲ့ ကြည်ဖြူတဲ့ အကြည့်၊ တုံ့ပြန်တဲ့ အတွေ့၊ သည်တော့မှ အရှင်မင်းကြီးဟာ တိုင်းပြည်ကြီးကို မေ့သွားစေမယ်။ သည်တော့မှလည်း ခင်ဦးတို့ ခံစားမှုကို ကိုယ်ချင်းစာတတ်လာမယ်”

အနော်ရထာသည် ခင်ဦးကိုယ်ကို ရုတ်တရက် လွှတ်လိုက်သည်။ ခင်ဦးစကား သူ့စိတ်ထဲ ထိခိုက်သည်။ လောကကြီးတွင် ကျိန်စာတွေ များစွာ ရှိသည်။ ယခု ခင်ဦးရဲ့ အချစ် ကျိန်စာက သူ့ကို တုန်လှုပ်စေသည်။ “လောကကြီးမှာ ဘာနဲ့မှ မတူတဲ့ အချစ်ရဲ့ ကြည်ဖြူတဲ့ အကြည့်၊ တုံ့ပြန်တဲ့အတွေ့၊ သည်တော့မှ အရှင်မင်းကြီးဟာ တိုင်းပြည်ကြီးကို မေ့သွားစေမယ်” တဲ့။

အနော်ရထာသည် အိပ်ခန်းထဲသို့ ပြန်လာခဲ့ပြီး တစ်ယောက်တည်း ခင်ဦး၏ စကားတွေကို ပယ်ပယ်နှယ်နှယ် စဉ်းစားသည်။ ဟိုဟိုသည်သည်တွေ လျှောက်တွေးသည်။ ခါတိုင်းဆိုလျှင် သည်နေရာမျိုးမှာ ကျန်စစ်သားသည် တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဘက် ဖြစ်သည်။ ယခုကား တစ်ကိုယ်တည်း။ ယင်းအချိန်မှာ အနော်ရထာ၏ စိတ်ထဲတွင် ကျန်စစ်သားကို ပြန်ခေါ်ပြီး ခင်ဦးအား သည်ကျားမလေး မင်းဟာမင်း မြန်မြန်ခေါ်ယူသွားစမ်းကွာဟု ပေးလွှတ်လိုက်ချင်ပါ၏။ သို့သော် ရှင်ဘုရင်တစ်ယောက်အနေနှင့် ကိုယ့်မိဖုရားအား ဤသို့ လုပ်၍ မဖြစ် မလုပ်အပ်။

*

စောမွန်လှ၏ ဂုဏ်သတင်း

ထိုစဉ် အခန်းထဲလာသော ခြေသံကြား၍ အနော်ရထာ၏ အတွေးကြော ပြတ် သွားသည်။ နယ်ခြားဒေသတပ်မြို့များမှ သတင်းပို့လာသော တမန်တော်များ ရောက်လာ ကြောင်း ပြောသည်။

အနော်ရထာသည် နန်ချောင်နယ်စပ်ဒေသအတွက် စိတ်အေးရသေးသည်မဟုတ် ရေ။ အစဉ်သဖြင့် သတင်းကို နားစွင့်နေရသည်။ ကွယ်လွန်သူ မင်းကြီး မင်းလေးနှင့် စောလူးမင်းသား တပ်များက တပ်မြို့များ တည်ဆောက်၍ ကာကွယ်ထားပါသော်လည်း

ရွှေလီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက်တွင် နန်ချောင်စစ်သားတွေက မကြာခဏ လာရောက် သောင်းကျန်းကြတုန်းပင်။ ထို့ကြောင့် ကိုယ့်ဘက်က စစ်အင်အား သာမကဘဲ၊ ရှမ်းပြည် နယ်မှ စော်ဘွားတို့၏ စည်းရုံးမှု အကူအညီကိုလည်း ရယူရန်လိုနေသေးသည်။ ဤ မောက်စား ပြည်ထောင်မှာ စောနောင်စော်ဘွားသည် အင်အားအကောင်းဆုံးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုတွင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာလှသည်ဟု ကြားသိရသည်။

ယခု ရောက်လာသော တမန်တော်များက အနော်ရထာအား လျှောက်တင်သည်မှာ တိုင်းရေးပြည်ရာနှင့် ပတ်သက်ပြီး စောနောင် စော်ဘွားက မောက်စားပြည်ထောင်နှင့် တမ္ပဒီပ ကို ရွှေလမ်းငွေလမ်းဖောက်လိုပါသည်။ အနော်ရထာမင်းနှင့် ဆွေမျိုးဆက်လိုပါသည်။ ဤသတင်းကို လာ၍ ပို့သည်။

စောနောင် စော်ဘွား၌ တိုင်းပြည်စီမံ အုပ်ချုပ်ရာတွင် သူ့အား များစွာ အကူအညီ ပေးနေသော နှမတော်တစ်ယောက် ရှိသည်။ နာမည် 'စောမွန်လှ' ဟု ခေါ်သည်။

သူတို့ နယ်ပယ်တွင် စောမွန်လှ၏ ဂုဏ်သတင်းမှာ တိုင်းသူပြည်သားတို့ အငြင်း ပွားကြသည်။ အသို့ဟူမူ ... အချို့က 'စောမွန်လှသည် ပညာရှိသည်ထက် အလှက ပိုဆောင်းသည်' အချို့ကမူ 'အလှထက် ဉာဏ်ပညာဘက်က ပိုသည်'၊ အဓိပ္ပာယ်ကား စောမွန်လှအား အလှကို ချီးမွမ်းကြသည်များနှင့် ပညာကို ချီးကျူးကြသူများ ပြိုင်နေကြခြင်း ပင်တည်း။

အနော်ရထာသည် အချိန်မဖင့်စေဘဲ စောနောင်ထံ ထိုက်တန်သော လက်ဆောင် ပဏ္ဏာများနှင့် နှစ်ပြည်ထောင် ချစ်ကြည်ရေး သဝဏ်လွှာကို ပါး၍ တမန်တော်များ လွှတ် လိုက်လေ၏။ စစ်ထောက်လှမ်းရေး ဌာနမှ မောပြည်နယ် အခြေအနေကို အနော်ရထာ သိရသည်မှာ စောနောင် စော်ဘွားသည် အနော်ရထာနှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်ရန် အကြောင်း အရာကိုက ဖန်တီးနေသည်။ နယ်စပ်ဒေသတွင် အနော်ရထာ၏ တပ်မြို့များတည်ဆောက် ခြင်းကြောင့် ဗမာပြည်နယ်သို့ မကြာခဏ ကျူးကျော် စော်ကားတတ်သော နန်ချောင် သောင်းကျန်းသူတို့ဘေးမှ များစွာ သက်သာရာရကြောင်း စောနောင်ဘက်က ဘယ်တော့မှ မကွယ်ဝှက်ခဲ့ပါချေ။ သို့ဖြင့် နယ်ခြားခံတပ်များ ဆောက်ရာ၌ နှစ်ဘက် အကျိုးအတွက် စောနောင်က ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပြုခဲ့ပါသည်။

လက်ရှိ သေနင်္ဂဗျူဟာနှင့် ပတ်သက်၍ မောပြည်နယ် အနေအထားသည်များစွာ အရေးကြီးနေကြောင်း အနော်ရထာသိသည်။ ထို့ပြည်နယ်စော်ဘွား မိမိဘက် ပါပို့လိုသည်။ နန်ချောင်ဘက် ယိမ်းယိုင်သွားလျှင် လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် နန်ချောင်ကို ကြောက်ရွံ့၍

လည်းကောင်း၊ စစ်လမ်းဖွင့်ပေးလိုက်ပါက မြန်မာပြည်အတွက် စိုးရိမ်စရာ ရှိသည်။
ထို့ကြောင့် မော့ပြည်နှင့် သင့်မြတ်စွာ ပြည်နယ်ချင်း ဆွေမျိုးစပ်ရန် အနော်ရထာ စဉ်းစား
ထား၏။

ဤသတင်းကို ပြည်နယ် ထောက်လှမ်းရေး ဌာနတို့မှ ကြားသိရသည်၌ စောနောင်
လည်း အနော်ရထာနှင့် ဆွေမျိုးဆက်ရန် မနှစ်သက်ဘဲ မရှိပါချေ။ မိမိနှမ စောမွန်လှနှင့်
လက်ဆက်ဖို့ ကြောင်းလမ်းရန် သံတမန်ဖွဲ့၍ ပုဂံသို့ စေလွှတ်လိုက်လေ၏။

ဤအဖွဲ့ရောက်ပြီးသည်နှင့် အနော်ရထာသည် အဖိုးတန်လက်ဆောင် ပစ္စည်းများ
တင်ထားသော ဆင်တွေကို မြင်းတပ်ခြံရံလျက် သိုက်မြိုက်ခမ်းနားစွာ သတို့သမီးတောင်းဆို
ရေးအဖွဲ့ကို စေလွှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုအဖွဲ့က ကျောက်သံပတ္တမြားတို့ဖြင့် ပြီးသော
ဘူး၌ ထည့်ထားသော အနော်ရထာ၏ သဝဏ်လွှာနှင့် သတို့သမီးတောင်းခံစာကို စော
နောင်စော်ဘွားအား ဆက်သလေ၏။

ဤမျှ ထိုက်ထိုက်တန်တန် သိုက်မြိုက်ခမ်းနားစွာ လာသည့်အတွက် စောနောင်
စော်ဘွားသည် ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူစွာ လက်ခံလျက် 'အနော်ရထာကဲ့သို့ ကြီးကျယ်စွာသော
ရှင်ဘုရင်နှင့် ဆွေမျိုးဆက်ရသည်မှာ လွန်စွာ ကောင်းမွန် တင့်တယ်ပေစွ' ဟု နှမတော်
စောမွန်လှအား တမ္ပဒီပမြို့တော် ပုဂံသို့ ပို့ရန် ခမ်းနားစွာ စီမံပြင်ဆင်လေ၏။

အခန်း [၂၉]

ထိုအစဉ်တွင်းဝယ် အနော်ရထာသည် နယ်ခြားဒေသ ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိများထံမှ စောနောင်နှင့် စောမွန်လှတို့ အကြောင်း ကြားသိရလေသည်။

သူတို့ မောင်နှမမျိုးရိုးစဉ်ဆက်ကို ပြန်လည်ကြည့်ရှုလိုက်ပါလျှင် ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာ လူမျိုး ဆင်းသက်လာသော မူလ မောင်းမန်းလူမျိုးနှင့် စပ်ဆက်နေလျက် သူတို့ ဘိုးဘွား များသည် တိုက်ပန်းမြစ်ဖျားခံရာ မောတောင်ကြားဒေသတို့မှ လူနေသင့်ရာ ကောင်းကြောင်း တရွေ့ရွေ့ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့၍ ယခုတည်ရှိသော မောတို့ဌာနီမှာ အခြေစိုက်နေခဲ့ကြသည်။ ယင်းတွင် နယ်ချင်းနီးကပ်ဆက်စပ်နေသော နန်ချောင်လူမျိုးတို့က သူတို့နှင့် လူမျိုးချင်း ပေါင်းရန် ချောမော၍ လည်းကောင်း၊ ခြောက်လှန့်၍ လည်းကောင်း၊ သွေးဆောင်နေကြ သည်။ သို့သော် စောနောင်က သူတို့ကို မလိုလား။ မူလ မျိုးရိုးအားဖြင့် သွေးသားချင်း ဆက်ခဲ့သော မြန်မာလူမျိုးများနှင့်သာ ပေါင်းသင်းလိုသည်။ ထိုအခါ မောလူမျိုးတို့ထံမှ အဖျက်သမားများက ရှိနေသေး၏။ သူတို့အကြောင်း ပြသည်မှာ ဘုရင် အနော်ရထာသည် နယ်ချဲ့သမားဖြစ်သည်။ သူနှင့်ပူးပေါင်းလျှင် မောတို့၏ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ဆုံးရှုံး လိမ့်မည်။

“သဟာနှင့် ကျွန်တော်မျိုးတို့က ကျွန်ုပ်တို့ ဘုရင်နော်ရထာသည်သူများ ပြည်နယ်ကို လိုလားသော နယ်ချဲ့သမားမဟုတ်ကြောင်း။ မူလက တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်း ဖြစ်ခဲ့သော ကိုယ့်လူမျိုး တိုင်းရင်းသားချင်း စည်းရုံး၍ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ဆောက်ရန်သာ ရည်ရွယ်ချက်ရှိကြောင်း။ မြန်မာပြည်သည် နယ်ချဲ့ သွေးစုပ်စရာ မလိုပါ။ ကိုယ့် ပြည်တွင်းမှာ စားနပ်ရိက္ခာသည် လိုသမျှထက် ပိုနေကြောင်း စသည်ဖြင့် သူတို့ ယုံကြည်စိတ်ချလောက်အောင် ကျွန်တော်မျိုးတို့က ပြောဆိုဆောင်ရွက်

ခဲ့ပါ၍ ယခု စောနောင်စော်ဘွားက အရှင်ဘုရားဘက် စိတ်ပါပြီး သူ့နှမတော်နှင့် လက်ဆက်ဖို့ စီမံခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“အရှင်မင်းကြီး၏ သတို့သမီးလောင်းအနေနှင့် ပြောရလျှင်လည်း တမ္ပဒီပ၏ မိဖုရားတစ်ဆူ ဖြစ်ရန် စောမွန်လှထက် ထိုက်တန်သူ ရှိမည်မဟုတ်ပါ။

“စောမွန်လှ၏ အသက်တွက်စစ်သော် ယခု နှစ်ဆယ်ကျော် အစိတ်ပိုင်း တစ်ဆိတ် ဟိုင်းပြီလို့ ဆိုစရာရှိသော်လည်း သူ့ရုပ်ရည်၊ သူ့ပညာနဲ့သူ့ ဂုဏ်အဆင့်အတန်း မြန်းချင်တွေ သူမရှိ၍ မဟုတ်။ သို့သော် စောမွန်လှဟာ တိုင်းရေးပြည်ရာမှာ ဝါသနာပါပြီးတော့၊ သာမန်မိန်းမစားမဟုတ်။ သူ့အစ်ကိုတော်ကို များစွာ အကူအညီပေးနေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် အိမ်ထောင်ရေးကို စိတ်ကူးမထည့်နိုင်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်မျိုးတို့ စုံစမ်းရသမျှ ယခု အရှင်မင်းကြီးနှင့် လက်ဆက်ဖို့ ကိစ္စမှာတောင် နှစ်ပြည်ထောင် ချစ်ကြည်ရေးအတွက် သာ ဖြစ်တယ်။ တိုင်းပြည်နယ် အကျိုးကို ရှေးစုတဲ့ အမျိုးသမီး ဖြစ်ပါတယ်။ လူမျိုးရေးနဲ့ ယဉ်ကျေးမှုအားဖြင့် နန်ချောင်ကို မလိုလားဘူး။ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာဘက်သာ သွေးသား ချင်းဆက်တဲ့အတွက် ယခုလို အရှင်မင်းကြီးနဲ့ ထိမ်းမြားဖို့ဟာလည်း သူတို့မောင်နှမပဲ ဆွေးနွေးတိုင်ပင် ဆုံးဖြတ်ကြတယ်လို့ ကြားရပါတယ်။

ဤစကားဆင်ခြင်မိသည်၌ အနော်ရထာစိတ်တွင် ‘စောမွန်လှသည် ပြည်ထောင်စု တာဝန်ကြီးကို ထမ်းဆောင်လိုတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပေပဲ’ ငါ့စိတ်ဓာတ်နှင့် လျော် ကန်လေစွာ အခြေခံ နိုင်ငံရေးအားဖြင့် ကောင်းသော လက်ထပ်ခြင်းပေပဲဟု များစွာ နှစ်သက် သဘောကျမိလေ၏။

နေပြည်တော်တွင် စောမွန်လှ အရောက်ကို ကြိုဆိုသော ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ကျင်းပရန် စီမံပြင်ဆင်လေသည်။ မောတို့ ပြည်မှ ပုဂံသို့ စောမွန်လှလာသော လမ်းခရီးတစ်လျှောက်မှာ စခန်းထောက်များ စီစဉ်သည်။ ထိုစခန်းတိုင်းမှာ စောမွန်လှအား မင်းခမ်းမင်းနားနှင့် ကြိုဆိုစဉ်ခံမည်။ အနော်ရထာထံ ပေးပို့ထားသော သဝဏ်လွှာနှင့် လက်ဆောင်ပစ္စည်းများ ဆက်သမည်။ ဤစခန်းမှ လွန်သော် ထိုစခန်း၌ ကြိုခွဲကြသော မြန်မာတို့က စောမွန်လှတို့ ရှမ်းအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းကာ လိုက်လာခဲ့မည်။ ဤနည်းအတိုင်းဖြင့် စခန်းအသီးသီးက လူများ စုပေါင်းမိကာ နေပြည်တော်ကို ဝင်မည်။ ယင်းသို့ဖြင့် စောမွန်လှ ကမ္ဘောဇကုန်းမြေ က ဆင်းသည်မှ ပုဂံရွှေမြို့တော်အရောက် မမေ့နိုင်ဖွယ်ရာသော ကြီးကျယ်ခမ်းနားဆုံး ကြိုဆိုမှုကို စီမံပြင်ဆင်ခဲ့လေသည်။

ဤသို့ပြုခြင်းဖြင့် ရှမ်းတို့ကို သူတို့ စော်ဘွားနှမတော်အား ဘုရင်အနော်ရထာက

မည်မျှ မြတ်နိုးစွာ အလေးထားကြောင်း သိရှိစေခဲ့သည်။ စင်စစ် ဘုရင်အနော်ရထာသည် စောမွန်လှအား မိဖုရားကောင်း တစ်ဦးအနေဖြင့်သာ မဟုတ်ဘဲ ကမ္ဘောဇ၏ သံတမန်အရာ ဖြင့်လည်း ကြိုဆိုခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤကြိုဆိုမှု ပြင်ဆင်ရေး သတင်းတွေကို စောနောင် စော်ဘွား ကြားသိရသည်၌ လွန်စွာ ကျေနပ်မိလေသည်။ သူ့နှမတော်အား ဤမျှ ဂုဏ်ပြုသည်ကို များစွာ ဝမ်းမြောက်မိ လေသည်။ သူ့တိုင်းသူ ပြည်သားများအားလည်း မြန်မာဘုရင်အနော်ရထာနှင့် မဟာမိတ် ဖွဲ့ရခြင်း၏ ဤမျှ ကြီးကျယ်ကြောင်းကို မောတို့ ရာဇဝင်တွင် သိဒ္ဓိတင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

စောမွန်လှသည် ပုဂံသို့ ထွက်ခွာရန် နေ့ရောက်သောအခါ နောင်တော် စော်ဘွား ခြေအစုံရှေ့မှာ ဦးခိုက် ဝတ်ပြုသည်။ နောင်တော်က ညီမတော် မျက်နှာ ငုံ့ကြည့်၍ ...

“မျက်ရည်စတွေ သိမ်းလိုက်ပ နှမတော်၊ တို့မျိုးရိုးသတ္တိပြလိုက်စမ်းပါ။ အခုဟာ တို့မောပြည်နယ်အတွက် တို့မိဘ ဘိုးဘွားရဲ့ အမွေအနှစ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရတယ် ဆိုတာ မမေ့ပါနဲ့။”

“ညီမတော်ဟာ မောင်တော်ရဲ့ နှမကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့သလို ဘုရင် အနော်ရထာရဲ့ မိဖုရားကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်ပါစေ၊ အစစအရာရာမှာ မောင်တော်နဲ့ တိုင်ပင်ဘက် ဖြစ်ခဲ့သလို အနော်ရထာနဲ့လည်း ဆွေးနွေးဖော် ဆွေးနွေးဘက် ဖြစ်ပါစေ၊ မောင်တော်ဟာ ညီမတော်ရဲ့ အကြံဉာဏ်များကို လက်ခံနိုင်ခဲ့သလို အနော်ရထာကလည်း သဘောကျ နှစ်သက်ပါစေ၊ နှမတော်ဟာ အနော်ရထာရဲ့ နန်းတော်မှာရှိနေခြင်းဖြင့် မောတို့ ဌာနီနှင့် တမ္ပဒိပ ချစ်ကြည်ရေးခိုင်မြဲပါစေ”

စောမွန်လှသည် မောင်တော်၏ အဆုံးအမကို ခံယူပြီး ဦးသုံးကြိမ်ချခဲ့သည်။ သူ့စိတ်ထဲတွင်ကား “ငါသည် ဘုရင်အနော်ရထာ၏ တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဘက် အကြံဉာဏ် ပေးသူ မိဖုရားကား ဖြစ်နိုင်မည်။ သို့သော် သူ့အား ငါချစ်နိုင်မည်ကား မဟုတ်”

ခရီးအစီအစဉ်အတိုင်း စောမွန်လှသည် ကမ္ဘောဇဌာနီ ကုန်းမြေမြင့်မှ မြန်မာပြည် မြေပြန့်သို့ တစ်စတစ်စနိမ့်၍ ဆင်းခဲ့သည် ထူထပ်သိပ်သည်းသော တောတို့မှလည်း တဖြည်းဖြည်းပါးလျား၍ လာသည်။ အအေးမှလည်း အနွေးသို့ ပြောင်းလဲလာ၏။ စောမွန်လှသည် ဘုရင်အနော်ရထာအကြံလွှတ်လိုက်သော ဆင်တော်ထက်မှ ဤသို့ ခရီး ထွက်ခဲ့ရင်း နယ်စပ်သို့ရောက်သော် ခွဲခွာရတော့မည့် မောတို့ဌာနီကို နောက်ဆုံးကြည့်လျက် က ကမ္ဘောဇပြည်ကို တည်ထောင်ခဲ့သော သူတို့ ဘိုးဘွားများနှင့် နောင်တော် စောနောင် စော်ဘွားကို ရည်စူး၍ လက်အုပ်ချီကန်တော့ခဲ့လေသည်။ သို့ဖြင့် ရှမ်းတို့ဌာနီမှ မြန်မာပြည်

မြေပြန့်သို့ ရောက်လျက် ယခု မန္တလေးမြို့တည်ရာ ဧရာဝတီသို့ ချဉ်းကပ်သော် သူ့အား ဆီးကြိုသော သီချင်းသည်များက ဆိုကြသည်။

အိုး ... အလှထွဋ်ခေါင်၊ ရှင်စောမွန်
မြိုင်ဝှန်ကာဆီး၊ ကုန်းမြင့်ကြီးတွင်
ဘယ်လျှင်ထီးတည်း၊ ရွက်အုပ်သီးပမာ
နေခဲ့ပါသနည်း။

လာလော့မြေပြန့်၊ ကွင်းသန့်သန့်တွင်
ခုံခုံထည်ထည်၊ လှမျိုးကြွယ်၏။
ဖွယ်ရာဂုဏ်သတင်း၊ လေညင်းညင်းမှာ သင်းပျံ့ပါစေ။
ဧရာရေချို၊ နေစိုစိုမှာ
မေပျိုပျော်မွေ့နိုင်ပါသည်။
ပုဂံရာဇဝင်တွင် တစ်ခန်းဝင်၍ စံတင်မော်ကွန်း
ထိုးပါလေ။

စောမွန်လှ၏ အဖွဲ့ကုန်းဆင်းနှင့် မြေပြန့်ခရီးမှာ ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်တို့နှင့် ခြံရံ ခဲ့ကြ၍ ဧရာဝတီမြစ်ရောက်ပြီး ပုဂံသို့ စုန်သော် လှေများဖောင်များနှင့် ဖြစ်၏။ စောမွန် လှ အသက်တာမှာ ဤမျှ ကြီးမားသော မြစ်မင်းဧရာကို ပထမဆုံး တွေ့မြင်ရခြင်း ဖြစ်၍ လှိုင်းတဖျပ်ဖျပ် ရေတလှုပ်လှုပ်ကို ကြည့်လျက် သူ့စိတ်မှာ တုန်လှုပ်စွာ ခံစားမိသည်။ တိုင်းပြည်၏ အသက်သွေးကြောဖြစ်သော ဤမြစ်ကြီးအတွင်း ကုန်ပစ္စည်းတင်သော လှေများကိုလည်း မြင်ရသည်။ အဖိုးတန် သစ်ဖောင်ကြီးများကိုလည်း တွေ့ရသည်။ နှစ်ဖက်ကမ်းတွင် သီးနှံမျိုးစုံတို့ စိုက်ပျိုးထားသော လယ်ယာတွေကလည်း မိုးကုပ် စက်ဝိုင်းအထိ မျက်စိတစ်ဆုံး အားရစရာ ကောင်းလှသည်။ ‘ဪ ... ငါတို့ ပြည်နယ် လေးတို့သည် တောမြိုင်တောင်မြင့်မှ စီးဆင်းကြသော မြစ်လက်တက်ငယ်တို့နှင့် တူ၍ ဤမြစ်လက်တက်တို့သည် အဆုံးမှ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးထိစီးဝင်ဘိသို့ ငါတို့ပြည်နယ်လေးတို့ လည်း ပြည်မကြီးနှင့် ပူးပေါင်းကာ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း အင်အားကြီးမားသော ပြည် ထောင်စုကြီးကို တည်ဆောက်ရပေမည်’ စောမွန်လှစဉ်းစား၏။ ‘ယခု ပြည်မကြီးမှာ ဆိုလျှင် စစ်သည်အင်အား လူအင်အား ပြည့်စုံ၏။ စားနပ်ရိက္ခာတို့လည်း ပေါကြွယ်ဝလှ၏။ ဤလောကီပစ္စည်းများသာမက လောကုတ္တရာအတွက် တရားဓမ္မလည်း ထွန်းကားနေလေ ပြီ။’

အကြောင်းမှာ အနော်ရထာသည် သထုံကို အောင်နိုင်၍ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာ တော် အမွေအနှစ်ကို ရလာခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ရှင်မွန်လှ ကြားသိပြီး ဖြစ်၏။ ယခု သူလာ ခဲ့သော လမ်းရှိ အနော်ရထာ၏ နယ်စပ်တပ်မြို့တို့တွင် အုတ်ခွက်များ၌ ရေးသားထားသော ဂါထာတော်ရှိနေသည်။

ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ
တေသံ ဟေတု
တထာကတေ အာဟ၊
တေသဉ္စ ယောနိရောဓော၊
ဧဝံဝါဒီမဟာသာမဏော။

ထိုခေတ်ပုဂံသားတို့ ပါဠိဘာသာ တတ်ကြသည်။ မြန်မာပြန်မှာ ...

အကြင်တရားတို့သည် အကြောင်းတရားလျှင် အမှန်အစရှိကုန်၏။
မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူ၏။ ထို
အကြောင်းတရားတို့တွင် ချုပ်ငြိမ်းရာလည်း ရှိ၏။ ရှင်ကြီး ဂေါတမသည်
ထိုချုပ်ငြိမ်းရာကိုလည်း ဟောကြားတော် မူ၏။

ဤဂါထာတော် ရွတ်ဆိုသံများကို ဘုရားဖူးများ၊ ခရီးသည်များ ထံမှ စောမွန်လှ ကြားရသည်။ သူ့စိတ်ထဲဝယ် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ခံစားမိသည်။ “ငါသည် ဤဂါထာတော် ကြားရသည်၌ အားမရတင်းမတိမ်နိုင်အောင် ရှိလှသည်။ သူ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ငါဉာဏ်မမီ သေးသော်လည်း ရှေ့ဆက်ပြီး နက်နက်နဲနဲ ရှိချေဦးမည်၊ ငါစဆုံး သိချင်လိုက်စမ်းပါဘိ” ဟူသော ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်မိ၏။

များစွာသော လူအပေါင်းတို့ (ဂါထာပေး တေးဖြင့် ဆိုဘိသို့) ရွတ်ဆိုကြသည် ကတော့ ဒါရှင်ဘုရင့်အမိန့်နဲ့ လုပ်ရတဲ့ အုတ်ခွက်တွေမှာရေးတဲ့ ရှင်ဘုရင်ပေးတဲ့ ဂါထာမို့ တစ်ခုကောင်းတော့ ရှိမှာပဲဟု ထိုခေတ်ထိုအခါတွင် သူသူငါငါ ရွတ်ဆိုကြခြင်း ဖြစ်ကုန် ၏။

*

အနော်ရထာနှင့် စောမွန်လှ

စောမွန်လှနှင့် သူ့အဖွဲ့ ပုဂံမြို့နိုးကပ်လာသောအခါ အနော်ရထာသည် စောမွန်လှ မြို့တော်အဝင်တွင် ပြောင်းလဲ၍ စီးလာရန် ရွှေပန်းပွား၊ ငွေပန်းပွား၊ ရွှေကြိုး၊ ငွေကြိုးတို့ဖြင့်

ကလျက် ရတနာစီခြယ်သော ဖောင်းကားတင်သည့် စွယ်စုံဆင်ကြီးနှင့် မြန်မာ မိဖုရား ဝတ်စားတန်ဆာတို့ကို ဆက်သမည့် မောင်းမမိသံများပါ ခမ်းနားစွာ စေလွှတ်လိုက်လေ သည်။ ဤဝတ်စားတန်ဆာထဲတွင် ထူးခြားချက်တစ်ရပ်မှာ ရွှေချည်ထိုး ပိုးဖျင်တွင် ကြယ်ကလေးများသဖွယ် ကျောက်သံပတ္တမြား စီခြယ်သော ပဝါတစ်ခု ပါလာခြင်းပင်။ ဤပဝါမျိုးမှာ ကမ္ဘောဇကုန်းမြင့်သူ မောဇကရီတို့၏ ဗောင်းတော်ဖြစ်သည်။

စောမွန်လှသည် ဤပဝါရသည်၌ လွန်စွာ ကျေနပ်သည်။ နှစ်သက်အားရရှိလှ သည်။ မြန်မာဘုရင်၏ မိဖုရား ဖြစ်လျက် မောဇကရီ၏ ဗောင်းတော်ကို ပေါင်းခွင့်ရသည် မှာ အနော်ရထာသည် မိမိအား ရှမ်းမင်းသမီး အရာမှာပဲ ထားသည်။ မောပြည်နယ်၏ ကိုယ်စားပြုသည်။ မိမိမောင်တော် စော်ဘွားအား ကိုယ့်ပြည်နယ်ကိုယ် လွတ်လပ်စွာ အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို ပေးဆောင်သော အဓိပ္ပာယ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြင့် စောမွန်လှသည် ရွှင်လန်းအားရစွာ မြန်မာမိဖုရား၏ ဝတ်စားတန်ဆာတို့ ကို လဲလှယ်ပြီး မောဇကရီ၏ ဗောင်းတော်ကို ပေါင်း၍ သူ့ နောက်တော်ပါ ချွေရံများနှင့် မြို့တော်ကို ဝင်လေသည်။

အနော်ရထာသည် ပြောင်လက်တောက်ပသည့် စစ်ဝတ်တန်ဆာစုံသော ဆင်တပ်၊ မြင်းတပ်၊ ခြေလျင်တပ်များ ခြံရံလျက် မြို့တံခါးဝသို့ ထွက်၍ ကြိုသည်။ စောမွန်လှ၏ အဖွဲ့ ရှေ့ဆုံးမှာ အိုးစည်ခုံမောင်းဖြင့် ရှမ်းဓားသိုင်းအကတွေနှင့် စည်ပင်ဝေဆာစွာ လာသည်။ မြန်မာတို့ကလည်း အတီးအမှုတ်အက အခုန်နှင့်ပင် ဆီးကြို၍ လမ်းဖယ်ပေးကြ သည်။ ရှမ်းအဖွဲ့မြို့တွင်းဝင်လာသောအခါ စောမွန်လှစီးသော ဆင်သည် အနော်ရထာ မျက်မှောက်ရောက်ခဲ့၍ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် သူ့မိဖုရားလောင်းကို မြင်ရလေသည်။

စောမွန်လှသည် ရတနာစီခြယ်သော ဖောင်းကားထဲမှာ မြန်မာမိဖုရား ဝတ်စား တန်ဆာနှင့် မောဇကရီဗောင်းတော်ကို ပေါင်းလျက် သူ့ ဘုန်းရောင် ကံရောင်သည် တစ် ပြောင်ပြောင် တောက်ပနေသည်။ သူ့နံဘေးတွင် အပျိုတော်နှစ်ယောက်က တောက်ပသော နေရောက်အောက်တွင် သားမြီးယပ်နှစ်ခုကို ဖျတ်ခနဲ ဖျတ်ခနဲ ခတ်နေခြင်းဖြင့် သူ့အလှကို ကွက်ခနဲ ကွက်ခနဲ ပေါ်လွင်စေလေသည်။

မကြာမီ၌ အနော်ရထာ၏ ဆင်သည် စောမွန်လှ၏ ဆင်နှင့် ဘေးချင်းယှဉ်မိ၍ ပျော်ရွှင်နေကြသော မင်းပရိသတ်ကြီး ခြံရံလျက် မင်းနှစ်ပါး၏ ဆင်တော်နှစ်စီးသည် မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခဲ့ကြလေ၏။

*

ဘဝသစ်

စောမွန်လှသည် သူ၏ ဘဝသစ် ကဏ္ဍသစ်ကို ယနေ့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ဤနေ့ကို ရောက်ရန် ခရီးရှည်စွာ လာခဲ့ရသည်။ သည်နေ့မှာ သူ့စိတ်ထဲတွင် နေ့တာရှည်လှသည်ဟု အောက်မေ့မိသည်။ ညနေခင်းနေဝင်ဖြိုးဖျံ့ရှိသည့်တိုင်အောင်မှ အပူငွေ့တွေက ရှိနေသေးသည်။ အေးချမ်းသော ရှမ်းကုန်းမြေမြင့်တွင် နေခဲ့သော စောမွန်လှမှာ အပူဒဏ်မခံနိုင်၍ အခန်းအောင်းနေရာမှ ဥယျာဉ်ထဲထွက်လာခဲ့ကာ ထနောင်းတစ်ပင်အောက်ရှိ ကျောက်ဆစ် ခုံပေါ်တွင် ထိုင်လိုက်သည်။ သူ့ခေါင်းမှ ဦးဖောင်းကို ဖြေ၍ ဆံကေသာတို့ကို ဖားလျားချကာ ညင်သာသောလေနှင့် ပခုံးပေါ်မှာ လူးလွန်နေစေလေသည်။

ယခု ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရှုခင်းအားလုံးမှာ စောမွန်လှအဖို့ အသစ်အဆန်းတွေချည်းဖြစ်နေသည်။ ခက်လက် ဝေသာ၍ စိမ်းလန်းစိုပြည်လှသော အနီးရှိ ထနောင်းပင်ကို ကြည့်ပြီး စဉ်းစားမိသည်။ သူ့လာခဲ့ရာ ခရီးလမ်းတစ်လျှောက်၌ မြန်မာပြည်မ အပူပိုင်းဒေသ ရောက်သောအခါတွင် သည်လို ထနောင်းပင်မျိုးတွေကို သတိထားပြီး ကြည့်မိခဲ့သည်။ အခြားအပင်မျိုးနှင့် မတူချေတကား ...။ မီးလျှံလို ပူပြင်းသော နေရောင်အောက်၌ အခြားအပင်တွေ အရွက်များကြော့၍ အရိုးနှင့် ပြိုင်းပြိုင်းရှိကြသော်လည်း ထနောင်းပင်တွေကမူ သူတို့အား နှင်းရည်များ ပက်ဖျန်းထားသည့်အလား စိမ်းလန်းစိုပြည်လှချေတကား။ သူတို့သည် အပူကိုမကြောက်၊ အံ့တုခုခံနိုင်ပေသည်။ နေရောင်ကို အောင်မြင်ပေသော ဘုရင်ပေတည်း။ သူ့အသားသည် မာပုံပေါ်၏။ သူ့အရိုး အခက်တွင် ဆူးများ ရှိသေး၏။ ထို့ကြောင့် နေအပူ ဒဏ်ကိုသာမက သက်ရှိ တိရစ္ဆာန်ကိုလည်း ခုခံကာကွယ်နိုင်လေလိမ့်မည်တည်း။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုသော် ဤထနောင်းပင်မျိုးတို့သည် ဘာကိုမျှမမှုသော ဤအရပ်ဒေသရှိ လူများနှင့် တူချေ၏တကားဟု စောမွန်လှသည် ထနောင်းပင်တို့ကို မြန်မာလူမျိုးနှင့် တင်စားမိလေ၏။

နေလုံးပျောက်ပြီးနောက် ညအချိန်ရောက်သော် ... ကောင်းကင်တွင် မိုးလုံးပြည့်ကြယ်များထွက်ကာ ထိုကြယ်ရောင်တို့ကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သံလျက်ပင် ဆူးချုံကြီးတို့သည် အရိပ်ကြီးများ ဖြစ်ကြလျက် ဘုရင့်နန်းတော်ကို ဘီလူးကြီးများ သန်လျက်ထမ်း၍ ထိုင်စောင့်နေကြသည့်နယ် တူဘိ၏။

အပူပိုင်းဒေသ၏ ညအချိန်သည် ဤမျှ လှပလိမ့်မည်ဟု စောမွန်လှသည် တစ်ခါမျှ စိတ်ကူးမကြည့်ဖူးခဲ့၊ သူသည် ဆီးနှင်းနှင့် တောစွယ်တောင်ကွယ်နှင့် ကြီးပြင်းခဲ့ရသူ ဖြစ်သည်။ ဤတမ္ပဒီပ၏ ညချိန်ကား မိုးသားမိုးတိမ်ကင်းစင်သော ကောင်းကင်မှာ

ကြယ်တာရာတွေ အပြည့်နှင့် မျက်စိတစ်ဆုံးကို လှမ်း၍ မြင်ရသည်။ ကြည့်နူးဖွယ်ကောင်း လှပါဘိသည်။ သူ့ကိုယ်သူ အံ့ဩမိသည်။ သူ့၌ ရှမ်းကုန်းမြင့်ကို လှမ်းသော စိတ်ပင် မရှိတော့ပြီ။ သူသည် ဤတမ္ပဒီပ သဲကန္တာရလို ဒေသကို နှစ်သက်လိမ့်မည်ဟု မအောက်မေ့ မိခဲ့။ ယခုတော့ ဤပြည်မကို ချစ်စိတ်ပေါ်လာခဲ့ပြီ။ “အေး ... ငါသည် ဤတိုင်းပြည်ကို တော့ ချစ်မိပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ ငါသူ့ကို ချစ်နိုင်ဖို့ကား ငါတို့မောင်နှမ တိုင်းရေး ပြည်မှု အစီစဉ်မှာ မပါခဲ့။ ပါရန်လည်း မလို” ဟု စောမွန်လှသည် သူ့ကိုယ်သူ ပြောနေမိ၏။ ထိုနေ့နံနက် မိဖုရားအရာမြောက်သော ဘိသိက်မင်္ဂလာပွဲပြီးသည်မှ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာနှင့် တစ်ခါမျှ မတွေ့ရသေး။

ယင်းသို့ မင်္ဂလာဦးညမှာ အပျိုကြီး တစ်ကိုယ်တည်း စဉ်းစားနေစဉ် ရုတ်တရက် သူ့ဆံပင်ကို ညင်သာစွာ လာထိသည်နှင့် လှည့်ကြည့်သောအခါ အနော်ရထာ သူ့အနားမှာ မတ်တတ်ရပ်နေသည်။

စောမွန်လှသည် ကျောက်ဆစ်ခုံပေါ်မှဆင်း၍ ဘုရင့်ခြေရင်း ခစားသည်။ အနော်ရထာသည် ကျောက်ဆစ်ခုံပေါ်ထိုင်ပြီး စောမွန်လှ၏ ဆံပင်ဆံနွယ်တို့ကို ယုယစွာ ပွတ်သပ်ကိုင်တွယ်ရင်း သူ့မိဖုရားအသစ်အား ဈေးကြည့်၍ ရှုစားမိသည်၏ တစ်ခဏ၌ ရုတ်တရက် သူ့လက်တွေတုန်သွားသဖြင့် စောမွန်လှသည် ဘုရင့် မျက်နှာတော် မော်ကြည့် လိုက်မိသည်။ “တစ်နေ့တော့ အချစ်စိတ်ဟာ အရှင်မင်းကြီး နှလုံးသားထဲ ဝင်လာပြီး တော့ရင် အရှင်မင်းကြီးဟာ အချစ်ရဲ့ သဘောတရားကို နားလည်ပါစေ။ လောကကြီးမှာ ဘာနဲ့မှ မတူတဲ့ အချစ်ရဲ့ ကြည်ဖြူတဲ့အကြည့်၊ တုံ့ပြန်တဲ့ အတွေ့၊ သည်တော့မှ အရှင်မင်းကြီးဟာ တိုင်းပြည်ကြီးကို မေ့သွားစေမယ်။ သည်တော့မှလည်း ခင်ဦးတို့ ခံစားမှုကို ကိုယ်ချင်းစာတတ်လာမယ်” ဟူသော ခင်ဦး၏ အချစ်ကျိန်စာသည် အနော်ရထာအား ရုတ်တရက် သတိရစေသဖြင့် သူသည် တုန်လှုပ်ချောက်ချားစွာ စောမွန်လှအနီးမှ ထ၍ သွားပြီး တမာပင်လေးတစ်ပင်ကိုမှီ၍ ဦးခေါင်းငုံ့ပြီး စဉ်းစားနေသည်။

စောမွန်လှသည် ဆင်မယဉ်သာ ခြေလှမ်းတို့ဖြင့် ဖြည်းညင်းစွာ လိုက်လာခဲ့၍ ရှေ့တော်မှောက် ဒူးထောက်လျက် ...

“အရှင်မင်းကြီး၊ မွန်လှက အရှင်မင်းကြီး မနှစ်သက်စရာ ဘာများပြုမိလိုက်ပါ သလဲ၊ နောက်နောင် ဆင်ခြင်ရန် မိန့်တော်မူပါ။ အရှင်မင်းကြီး ဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်ရပါစေမယ်” အနော်ရထာသည် ရုတ်တရက် အဖြေမပေးသေးဘဲ ခတ္တကြောင်ကြည့်နေပြီးမှ... “မွန်လှကို မနှစ်သက်စရာတွေ့လို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ အင်း ... ရုတ်တရက်

ကိုယ်လက်မအိမသာ ဖြစ်သွားလို့ပါ။ ဒါပါပဲ”

ယင်း၌ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာ မျက်နှာကို လိမ္မာပါးနပ်စွာ အကဲခတ်ကြည့်ရှုပြီးလျှင် ...

“အရှင်မင်းကြီး နေမကောင်းဆိုသည်အတွက် မွန်လှ စိတ်မကောင်းပါ။ မွန်လှရဲ့ အစ်ကိုဘုရားဟာလည်း သည်လိုပဲ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အဲသည်အခါမှာဆိုရင် သူ့အိပ်ရာ စက်ခန်းထဲမှာ မနေတော့ဘူး။ အပြင်ထွက်ပြီးတော့ ဟိုလျှောက်သည်လျှောက်၊ ဟိုငေးသည်ငေး တွေးချင်ရာ တွေးနေရော။ အဲသည်တော့ရင် အစ်ကိုဘုရားဟာ လူနေမကောင်းတာ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်နေမကောင်းတာဆိုတာ မွန်လှအတပ်သိပြီး။ သူ့ကို အဖော်ပြုရတော့တာပဲ”

သည်လိုအမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဆီက သည်လို စကားမျိုး ကြားရသဖြင့် အနော်ရထာ အံ့အားသင့်ကာ ...

“ဟင် ... အဲသည်တော့ မင်းသူ့ကို ဘာလုပ်ပေးရောလဲ”

“အထူးလုပ်ပေးစရာ မလိုပါဘူး။ သူ့စိတ်ထဲမှာ မချမ်းမသာ ဖြစ်နေတာတွေကို မွန်လှခွဲဝေပေးပါ။ မွန်လှနဲ့ တိုင်ပင်ပါဆိုလို့ သူက သူ့ရင်ထဲရှိတာတွေ ဖွင့်ထုတ်လိုက်ရတော့ သူ့စိတ်ပေါ့ပါးသွားတာပေါ့။ အရှင်မင်းကြီးရယ်၊ ဒါဟာ လူတွေရဲ့ ဓမ္မတာပဲ”

အနော်ရထာသည် စောမွန်လှအပြောကို သဘောကျသွားသည်။

“အေး ... ငါ့မှာလည်း ဟိုတုန်းက သည်လို တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဘက် တစ်ယောက် ရှိခဲ့တယ်” ဟုဆိုပြီး ...

“အေး ... အခုတော့ မရှိတော့ဘူး။ မရှိတော့ဘူး” ဟု သူ့ကိုယ်သူ ညည်းညူသလို ပြောသည်။

ယင်း၌ စောမွန်လှက ...

“အရှင်မင်းကြီး ဟိုတုန်းကရှိခဲ့ဖူးရင် အခုလည်း ရှိပြန်ပါပြီ။ အရှင်မင်းကြီး ဘုန်းတော်ကြောင့် ဝေးလံသော ကမ္ဘောဇဒေသက ရောက်လာရတဲ့ ကျွန်တော်မ မွန်လှပဲ။ အရှင်မင်းကြီး ကျွန်တော်မကို ဇနီးမယားသာမက အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်းနှင့်တူသော မယားအဖြစ်နှင့်လည်း ပေါင်းသင်းတော်မူပါ။ ကျွန်တော်မဟာ ရှေးဘိုးစဉ်ဘောင်ဆက် စော်ဘွားမျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာတဲ့ စောနောင်နမ စောမွန်လှလို့ အများသိကြပါတယ်။ အစ်ကိုဘုရားဟာဆိုရင် မွန်လှနဲ့ ဆိုးတိုင်ပင်ကောင်းတိုင်ပင် သူ့ရင်ထဲရှိသမျှ ဖွင့်ဟလေ့ ရှိခဲ့ပါတယ်။ အရှင်မင်းကြီးလည်း မွန်လှအပေါ်မှာ သစ္စာရှိသော မယားအဖြစ်နဲ့ သည်လို

သဘောထားစေလိုပါတယ်။ ဒါမှ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းရခြင်း၏ နှစ်ဦးနှစ်ဝ အကျိုးဖြစ်ထွန်းပါလိမ့်မယ်”

စောမွန်လှ ဉာဏ်ပညာထက်ကြောင်းမဆွကလည်း ကြားသိခဲ့ပြီးဖြစ်၍ အနော်ရထာသည် လွန်စွာကျေနပ်နှစ်သိမ့်သွားလျက် စောမွန်လှ ခေါင်းကို သူ့ ပခုံးပေါ် တင်ကာ ...

“မွန်လှ ဇနီးကောင်း မယားကောင်းပီသပါပေတယ်၊ လင်သားအားကိုးလောက်တဲ့ မိန်းမစားပါပေပဲ။ မွန်လှခုစကားကြားရတာဟာ စိတ်နှလုံးလေးလံနေတဲ့ ငါ့ရင်ထဲမှာ ပေါ့ပါးသွားတာပါပဲ”

“အို ... အရှင်မင်းကြီး ရင်ထဲမှာ ဘာအတွက်များ စိတ်နှလုံး လေးလံစရာရှိနေပါ သလဲ၊ အို ... မွန်လှရှိတယ် ဒီလို မဖြစ်စေရဘူး၊ ဘာအတွက်များလဲ အရှင်မင်းကြီး၊ ပြောစရာရှိ ပြောလိုက်ပါ”

“တခြားမဟုတ်ဘူး လက်ရှိအခြေအနေအရ တိုင်းပြည်မှာ ငါထမ်းဆောင်ရမယ့် သမိုင်းပေးတာဝန်ကြီးက ကြီးလေးလွန်းတယ် လူ့သက်တမ်းက တိုလွန်းတယ်”

“အို ... အရှင်မင်းကြီး၊ အခုအားအင်အပြည့်ဆုံး အရွယ်ကောင်းမှာ ရှိနေတုန်းပဲ၊ ဘာပူစရာလဲ၊ နို့ပြီး မွန်လှလည်း လက်တွဲကူမှာပဲ”

“ဟုတ်ပြီ ... ဟုတ်ပြီ၊ အသက်အားဖြင့် မင်းငါ့ထက်အများကြီးငယ်တယ်။ ငါနဲ့ ကိစ္စမပြီးခဲ့လည်း ငါ့ရည်ရွယ်ချက် ဦးတည်ချက်တွေကို မင်းနဲ့ ထားပစ်ခဲ့မယ်။ မင်းတို့ သားအမိတွေ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ဖို့ သားတွေလည်း မွေးပေးဦး”

“သည်လိုကြားရတာ ဝမ်းသာလိုက်တာ အရှင်မင်းကြီးရယ် အရှင်မင်းကြီး ဆန္ဒ ရှိသမျှ၊ ပြည့်ဝပါစေမယ် လုပ်စရာရှိတာတွေကို မွန်လှတို့ လက်တွဲလုပ်ကြပါစို့၊ နောက် ဆက်ခံဖို့ သားများလည်း မွေးရမယ်ပေါ့။ ပျော်လိုက်တာ အရှင်မင်းကြီးရယ်”

အနော်ရထာသည် စောမွန်လှကိုယ်ကို တင်းကျပ်စွာ ဖက်လိုက်လေသည်။ သူ့ တစ်သက်တာတွင် ပထမဦးဆုံး မက်မောတွယ်တာမှု ပေါ်လာခြင်းဖြစ်လေသည်။ သူ့စိတ်ထဲ ဝယ် ယခင်တုန်းက မရှိခဲ့ဖူးသော တစ်စုံတစ်ခု ဆုံးရှုံးမှုကို စိုးရိမ်သော စိတ်သည်လည်း ယခု ခံစားမိပြီဖြစ်လေ၏။

ရွှေစည်းခုံစေတီတော်တည်ခြင်း

အခန်း | ၃၀ |

စောမွန်လှပုဂံသို့ရောက်ပြီး နောက်ရက်များတွင် အနော်ရထာနှင့် အတွေ့နည်းလေသည်။ စောမွန်လှကြားသိရသည်မှာ အနော်ရထာသည် အလွန်ကြီးမားသော စေတီတော် တစ်ဆူ တည်ရန် စိုင်းပြင်းနေသည်။ စေတီတည်မည့်နေရာမှာ ပုဂံမြို့အရှေ့မြောက်ဘက် ခရီးတစ်တိုင်ကွာ။ ဧရာဝတီမြစ်ကမ်းအနီးတွင် ဖြစ်သည်။

အနော်ရထာသည် လူအားလုံးတို့အား တစ်ခုတည်းသော ယုံကြည်မှုကြီးဖြင့် စည်းရုံးမိကြရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဤရွှေစည်းခုံစေတီတော်ကြီးကို တည်ခြင်းဖြစ်ရာ များစွာ သော လူတို့သည် အနော်ရထာ၏ စိတ်စေတနာနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်တို့ကို လွန်စွာ သဘောကျလျက် သူတို့ ဘုရင်အား ဂုဏ်တင်သော ပုံပြင်များစွာ ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

သူတို့ဆိုကြသည်မှာ ဤစေတီကြီးတည်ရန် နေရာ ရွေးချယ်ရာ၌ လူသားတို့ ပြုရသည်ပင် မဟုတ်။ သထုံမှ ယူလာခဲ့သော ဌာပနာမည့် မွေတော်ဓာတ်တော်တို့ကို ရတနာရွှေကြွတ်တွင်ထည့်၍ ရတနာကကြီးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော စွယ်စုံဆင်ကြီး ၏ ကျောကုန်းထက်တွင်တင်၍ လွတ်လိုက်သည်ရှိသော် ထိုဆင်ကြီးအား နတ်သိကြားများ

က လမ်းညွှန်ပြခြင်းဖြင့် ထိုဆင်သည် စေတီတော်တည်ရမည့် နေရာမှာ သွားပြီးဝပ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပုဂံမြို့တော်နှင့် ခရီးတစ်တိုင်ခန့်အကွာ ဧရာဝတီမြစ် အနီးမှာသွား၍ တည်ရခြင်းဖြစ်သည်။

ဤသို့နေရာ ရွေးချယ်ပြီးသောအခါမှာလည်း တာဝတိံသာ သိကြားမင်းက ဤကောင်းမှုတော်ကြီးတွင် သူနှင့် သူ၏ နတ်ပရိသတ်များလည်း ပါဝင်လိုကြောင်း။ အနော်ရထာအား တောင်းပန်၍ သူတို့ဘုရင်က ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် ရွှေစည်းခုံ စေတီတော်ကြီးမှာ လူတစ်ရစ် နတ်တစ်ရစ်တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြကုန်လေ၏ ။

ဈေးထဲနာထဲ၊ မြို့ထဲပြထဲ၊ ရပ်ထဲရွာထဲမှာ ဤအကြောင်းကို တခမ်းတနား ပြောဆိုကြကုန်သည်။ တေးသီချင်းသည်များက ဖွဲ့နွဲ့သီဆိုကြကုန်သည်။ ပျို့ကဗျာဆရာတို့က ကဗျာလင်္ကာများ စပ်ဆိုကြကုန်သည်။

လူမင်း၏ဘုန်း၊ နတ်မင်းရှုံး၏
တနွန်းနေပမာ၊ နော်ရထာအား
တာဝတိံသာက ၊ မဟာသိကြား
ဘုရားရွှေစည်းခုံ၊ တည်ခွင့်ဆုံပါရန်
တောင်းပန်ကြားလို့၊ မင်းများ နော်ရထာ
စေတနာထား၊ ပေးသနားသော်ကြောင့်
နတ်များတစ်ရစ်၊ လူတစ်ရစ်ဖြင့်
တည်ဖြစ်သွားသည် မြတ်ဘုရား ရွှေစည်းခုံ။

ဤသို့လျှင် သိကြားနတ်များကပင် ဤဘုရားတည်ရာမှာ ကောင်းမှုကုသိုလ် ပါဝင်ရန် မိမိတို့ဘုရင်ထံ ခွင့်ပန်ရသည်ဆိုလေရကား တိုင်းသူပြည်သားတို့၏ စိတ်စေတနာကား အထူးဆိုစရာ မရှိတော့ပြီ။ အုတ်အော်သောင်းနင်းဖြင့် ဝိုင်းဝန်းတည်ဆောက်လိုက်ကြသည်မှာ လွန်စွာ အားရစရာ စိတ်တက်ကြွစေရာ ကောင်းလှတော့သည်။

ဤသို့လူစုလူဝေးကြီး မမောနိုင်မပန်းနိုင် ကြီးစားလုပ်ကိုင်နေကြသည်ကို ကြည့်၍ စောမွန်လှ စိတ်ဝင်စားမိသည်။ တွေးတောစဉ်းစားမိသည်။ ဤထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာတော်ကြီးသည် လူတို့အား စိတ်သစ်အားသစ်ကို ပေးသည်။

ယခင်တုန်းကဆိုလျှင် လူတို့သည် နတ်ကို မူလပဓာနထားခဲ့ကြသည်။ လူတို့၏ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးကို နတ်များက မန်တီးနေသည်။ ထို့ကြောင့် နတ်များကို ကြောက်ရွံ့ရိုသေစွာ ပူဇော်ပသကြသည်။ လောကဝယ်နတ်သည် တန်ခိုးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။

ယခုမူ လူတို့ စိတ်သစ်ပြောင်းကြပြီ။ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဘုရင်အနော်ရထာ သည် သထုံမြို့မှ ယူဆောင်လာခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အတွက် ဤရွှေစည်းခုံစေတီ တော်ကြီး တည်မည်ပြုသောအခါ လူမင်းဘုန်းကြီး နတ်မင်းမနေသာဘဲ သိကြားမင်းသည် တည်သင့်သည့်နေရာကို ညွှန်ပြရသည်။ ထို့နောက် သူတို့နတ်များပါ ကုသိုလ်ဝင်လိုပါ၍ လူတို့နှင့်အတူ ကူညီလုပ်ကိုင်ပါရစေဟု နတ်တို့၏ ဘုရင်ဖြစ်သော သိကြားမင်းက မိမိတို့ အနော်ရထာဘုရင်ထံ ခွင့်ပန်ရသည်။ ကိစ္စကို ပြတ်ကရော။

စောမွန်လှ စဉ်းစားမိသည်။ အနော်ရထာဘုရင်သည် (ယခု ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်ကိုး ကွယ်နေကြသော) ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဖြန့်ချိလိုက်ပုံမှာ ညက်ညောလှသည်။ လူတွေကိုးကွယ်နေကြသော နတ်များကိုလည်း ပိတ်ပင်ခြင်း၊ တားမြစ်ခြင်းမပြုဘဲ ဗုဒ္ဓ သာသနာ ပြုရာတွင် ထိုနတ်များကိုပါ သိမ်းသွင်းပစ်လိုက်ပုံမှာ အနော်ရထာ လွန်စွာ လိမ္မာပါးနပ်လှသည်ဟု စောမွန်လှ မှတ်ချက်ချမိလေ၏။ မိမိတို့ ရှမ်းပြည်နယ်များမှာလည်း ဤနတ် ကိုးကွယ်မှုတွေ လွန်စွာ အယူသီးနေ၍ မိမိတို့ မောင်နှမသည် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်မှုတွင် စိမ်းမချမ်းမသာများ ဖြစ်ရသည်။ အကြောင်းမှာ အချို့ဒေသတို့တွင် (ထိုစဉ် မှာ) လူကို စတေးသည်။ သတ်၍ ယစ်နတ်ပူဇော်သည်အထိ အလွန်ဆိုးရွား၏။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ ရှမ်းပြည်မှာလည်း ဗုဒ္ဓသာသနာပြုရန် လိုလာပြီဟု စောမွန်လှ တွေးတောမိလာ လေ၏။

အနော်ရထာ သာသနာပြုပုံမှာ သိမ်မွေ့လှသည်။ ပါဠိ ပိဋကတ်တော်က မစပဲ ပထမ ၅၅၀ နိပါတ်တော်လာ ပုံပြင်များကို စေတီရင်ပြင်များတွင် အုတ်ခွက်များမှာ အရပ် ရေးပြ၍ လူတို့အား စိတ်ဝင်စားစေသည်။ ရွှေစည်းခုံစေတီ ရင်ပြင်ပတ်လည်မှာ ဘုရား ဖြစ်တော်စဉ်နိပါတ်တော်လာ ပုံပြင် ရုပ်ပုံအုတ်ခွက်များ အပြည့်ရှိလေ၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် လူတို့သည် ပါဠိပိဋကတ်တော်ကို သင်ကြားလိုစိတ်အလိုလို ပြင်းထန်လာကုန်၏။

စောမွန်လှသည် ရှမ်းပြည်မှ ပုဂံသို့လာခဲ့စဉ် ခရီးလမ်းတစ်လျှောက်မှာ အနော်ရထာ တည်ထားသော စေတီပုထိုးများကို မြင်ခဲ့ရသည်၌ မိမိတို့ ရှမ်းပြည်ရှိ စိမ်းညိုသော တောင်ထိပ်များများပေါ်တွင်လည်း သည်လို စေတီပုထိုးများ တည်ထားလိုက်ပါက မည်မျှ တင့်တယ်လှပမည်နည်းဟု စဉ်းစားမိသည်။ စိတ်ကူးမိသည်။ မိမိတို့ ရှမ်းလူမျိုးတို့အား လည်း သည်တမ္ပဒီပက လူများကဲ့သို့ နတ်ကို အထင်ကြီးမှု၊ ကိုးစားမှု၊ ကြောက်ရွံ့မှုများ ခေါင်းပါးကာ မိမိကိုယ်သာမိမိ စိမ်းဖန်တီးနိုင်သည်။ အတ္တသမံပေမံနတ္ထိ ဆိုသော ဗုဒ္ဓတရား တော်ကို ဦးဆောင်လမ်းပြလိုသော စိတ်များ တဖွားဖွား ပေါ်မိ၏။

ယင်းသို့လျှင် စောမွန်လှသည် လေသာဆောင် ပြတင်းမှနေ၍ လရောင်ရွန်းမြဲသော ဥယျာဉ်ထဲ ကြည့်ရှုကာ ရှမ်းပြည်တောင်ထိပ်များမှာ စေတီပုထိုးတည်လိုသော စိတ်၊ ဗုဒ္ဓ တရားတော်ကို ရှမ်းလူမျိုးတို့အား ထွန်းညှိပေးလိုသော စိတ်၊ တဖိတ်ဖိတ်တောက်နေစဉ်၊ အမှတ်မထင် ဘုရားဖူးများထံမှ ကြားဖူးနားဝများ၍ သူ့ အလွတ်ရနေသော ဓမ္မဂါထာတော် ကို သူ့နှုတ်မှ တီးတိုး ရေရွတ်မိလေ၏။

ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ
တေသံ ဟေတု၊
တထာကတော အာဟ၊
တေသဉ္စ ယောနိရောဓော၊
ဧဝံဝါဒီ မဟာသာမဏော၊

ထိုဂါထာတော်အဆုံး၌ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာ၏ မေးမြန်းသံကို ရုတ်တရက် ကြားရလေသည်။

“အို ... မိဖုရား၊ သည်ဂါထာတော်ကို ဘယ်ကများရပါသနည်း”

စောမွန်လှသည် အမှတ်မဲ့မို့ အလန့်တကြား မိမိအံ့အားသင့်သွားသည်ကို ဣန္ဒြေ ဆယ်လိုက်ပြီးနောက် အနော်ရထာအား ဘုရားဖူးများ ခရီးသည်များသည် စေတီပုထိုးတို့ တွင် ရှိသော အုတ်ခွက်များမှ ဤဂါထာကို ရွတ်ဖတ်သံများ အခါခါကြားရခြင်းဖြင့် မိမိ ရရှိနေကြောင်း ပြောပြသည်။ “သည်လူတွေ စိတ်ထဲမှာ အရှင်မင်းကြီး ကိုယ်တော်တိုင်က ကမ္မည်းတင်သော ဂါထာတော်မို့ တစ်စုံတစ်ခုဆန်းပြားသော စွမ်းအားရှိလိမ့်မည်။ အကျိုး ထူးရလိမ့်မည်ဟူသော ယုံကြည်ချက်ဖြင့် သူတို့ အထပ်ထပ်ရွတ်ဆိုနေကြပါတယ်။ သည်မှ မွန်လှလည်း အလွတ်ရလာခြင်းပါ”

ယင်း၌ အနော်ရထာက ...

“နို့ မွန်လှကော၊ သည်လို ယုံကြည်ချက်ဖြင့် အခုရွတ်ဆိုနေခြင်း ဖြစ်ပါသလော”

ထိုအခါ စောမွန်လှသည် ရုတ်တရက် အဖြေမပေးဘဲ ဦးခေါင်းငုံ့၍ သွားသည်။ သူ့စိတ်ထဲရှိတာ ပြောသင့် မပြောသင့် စဉ်းစားသည်။ အမှန်ကိုဆိုသော် ဘယ်ဘုရင်လက်နှင့် ပဲ ရေးရေး၊ ဘယ်ဂါထာပဲဖြစ်ဖြစ် နှုတ်ကရွတ်ဆိုနေရုံမျှနှင့် ဘာစွမ်းပကားဘာအကျိုး တရားမျှ ရလိမ့်မည်ဟု မိမိမယုံ၊ သည်အတိုင်း ဖွင့်ပြောလိုက်ချေသော် အနော်ရထာ စိတ်ဆိုးလိမ့်မည်လားဟု တုံ့နှေးနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းကို ရိပ်စားမိသော အနော်ရထာက ...

“မွန်လှ စိတ်ထဲရှိတာသာ အမှန်အတိုင်း ဖွင့်ပြောပါ။ ဘာမျှ ကြောင့်ကြစိုးရိမ် မရှိပါနှင့်”

ထိုအခါမှ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာ မျက်နှာတော်မော်ကြည့်၍ ...

“အရှင်မင်းကြီး၊ မွန်လှ ရွတ်ဆိုတာဟာ သည်ဂါထာ အဓိပ္ပာယ်ဟာ အလွန်လေး နက်တယ် ထင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓတရားဓမ္မရဲ့ သောဇျက်ပဲ၊ သူ့နောက်မှာ သီစရာတွေ အများကြီး ရှိသေးတယ်လို့ မွန်လှ စိတ်ထဲမှာ ခံစားမိပါတယ်။ သည်ဂါထာရဲ့ စကားလုံးတွေဟာ မွန်လှကို ကြက်သီးမွေးညင်းထစေပါတယ်”

ယင်း၌ အနော်ရထာသည် ရုတ်တရက် စောမွန်လှ၏ လက်မောင်းအိုးကို ဆတ်ခနဲ ဖျစ်ကိုင်လိုက်ရာ စောမွန်လှ ထိတ်လန့်သွားလျက် ...

“အို ... အရှင်မင်းကြီး၊ မွန်လှ မလျော်တာ ပြောမိလျှင် ခွင့်လွှတ်တော်မူပါ”

သို့သော် အနော်ရထာ မျက်နှာမှာ လွန်စွာ အားရဝမ်းသာဖြစ်နေလျက် ...

“မဟုတ်ဘူး ... မဟုတ်ဘူး မွန်လှ၊ လာ ... လာ ... သည်ဂါထာနောက်မှာ ရှိတာတွေ သိရအောင် ရှင်အရဟံ ကျောင်းသင်ခန်းကို သွားကြရမယ်၊ ရှင်အရဟံ ဟောပြော ပြလိမ့်မယ်”

စောမွန်လှသည် ရုတ်တရက် ထဘီမနိုင် ပဝါမနိုင် ဆိုသလိုပင် ကောင်းမွန်စွာပင် ပြင်ဆင်ချိန်မရလိုက်ဘဲ ဒါမျိုးတွင် စိတ်မြန်လှသော အနော်ရထာ နောက်သို့ ကောက်ကာ ငင်ကာ ပါသွားလေသည်။ သူတို့သည်လမ်းမှာ ညအချိန်မတော် ကိုယ်ရဲတော် အနည်းငယ် မျှဖြင့် ရှင်အရဟံကျောင်းသို့ သွားကြသည်။ ထိုအချိန်မှာ အနော်ရထာသည် ရှင်အရဟံ ထံသို့ အချိန်မရွေး သွားလာ ဝင်ထွက်လေ့ရှိ၍ ရှင်အရဟံအဖို့ ရိုးနေပေပြီ။ ယခုလည်း အခါမဟုတ် သူ့မိဖုရားပါ ခေါ်လာခဲ့သော ဒကာတော်၏ ဆန္ဒကို ရှင်းပြသည်။

စောမွန်လှ ရှင်အရဟံထံမှ ကြားသိရသည်မှာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပွင့်တော်မူပြီး မိဂဒါဝုန်တောတွင် ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ဓမ္မစကြာတရားကို ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိ အမည်ရှိသော ပဉ္စဝဂ္ဂိုဠာဦးအား ဟောကြားတော်မူသည်။ ပဉ္စဝဂ္ဂိုဠာ သောတာပန်တည်ကြသည်။ ဤပဉ္စဝဂ္ဂိုဠာ ဦးအနက် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော အဿဇိမထေရ် အား တရားထူး တရားမြတ်ကို ရှာကြံနေသော ပုဏ္ဏားလုလင်ပျိုတစ်ယောက်က တွေ့သည်။ အဿဇိမထေရ်၏ မျက်နှာကို ပူးမြင်ရသည်၌ ပုဏ္ဏားလုလင်ပျိုစိတ်တွင် ဧကန္တ ဤပုဂ္ဂိုလ် ၌ တရားထူးတရားမြတ်ရှိနေပြီဟု သဘောပေါက်၍ “အရှင်ဘုရား သိသမျှတရား တပည့် တော်အား ဟောကြားတော်မူပါ”ဟု လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါ ပဉ္စဝဂ္ဂိုဠာဦး၌

အငယ်ဆုံးဖြစ်နေသော အဿာဇီမထေရ်သည် သူ့အကျွတ်တရားရခဲ့ပြီး ရဟန္တာဖြစ်နေပြီ မှန်သော်လည်း ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောမပြတ်ဘဲ၊ သူ့မှတ်မိသမျှ 'ယခု ဒကာ၊ ဒကာမတို့ လျှောက်ကြားသည့် ယေဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ' အစချီသော ဂါထာတော်ကို ဟောပြသည်။

သည်လောက်နှင့်ပင် ပါရမီ အခံရှိသော ပုဏ္ဏားလုလင် သဘောပေါက်၍ တရားထူးတွေ့လျှင် တစ်ဦးအား တစ်ဦးက ပြောကြစတမ်းဟု ကတိထားခဲ့သည့် သူ့ သူငယ်ချင်း အခြားပုဏ္ဏားလုလင်အား တစ်ဆင့်ကြားသည်။ ယင်းသို့ဖြင့် ပုဏ္ဏားလုလင် နှစ်ယောက်တို့သည် ဤဂါထာတော်ကို အကြိမ်အရာ အထောင် ပွားများကြခြင်းအားဖြင့် တကယ့် ဓမ္မစစ်ကို ရရှိသွားကြသည်။

ဤပုဏ္ဏားလုလင်နှစ်ဦးတို့အနက် နောင်တွင် ပထမ ပုဏ္ဏားလုလင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ယာတော်ရံ ပညာအရာတွင် ဧတဒဂံရသည့် ရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ ဒုတိယ ပုဏ္ဏားလုလင်က မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ဝဲတော်ရံ၊ တန်ခိုးအရာတွင် ဧတဒဂံ ရသည့် ရှင်မောဂ္ဂလာန် ဖြစ်လာသည်ဟု ဤဂါထာတော်နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်အရဟံထံမှ ကြားသိရသည်။ စောမွန်လှသည် ပရဏာပီတိလွမ်း၍ ဓမ္မကြက်သီး တဖြန်းဖြန်း ထမိ လေ၏။

အနော်ရထာလည်း တစ်မျိုးသော ပီတိသောမနဿဖြင့် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်လျက်ရှိ ၏။ သူသည် ရှင်အရဟံထံမှ အကြိမ်ကြိမ်ကြားခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း မရိုးနိုင်၊ တစ်ခါထက် တစ်ခါတစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး အသိဉာဏ်တိုး၍ ဤတရားဓမ္မကို အထပ်ထပ်အခါခါ ကြားနာရန် မဝနိုင် မအိနိုင်ရှိလေရာ၊ ယခုအခါမူ သူသည် ပို၍ အရသာတွေ့လေပြီ အကြောင်းမှာ ယခု သူတစ်ဦးတည်း မဟုတ်တော့ဘဲ သူ၏ ဓမ္မ မိတ်ဆွေ ကြင်ယာတော်မိဖုရားနှင့် ဖြစ်နေလေပြီ။ အဖော်ကောင်း ရနေလေပြီ။

*

စောမွန်လှ နားတောင်းအရောင်တောက်ခြင်း

ထိုညနံနက်လင်းအားကြီးပိုင်း၌ ရှင်အရဟံကျောင်းသင်္ခမ်းမှ ပြန်လာကြ သောအခါ မြင်းရထားပေါ်တွင် အနော်ရထာသည် စောမွန်လှအား သူသည် ဗုဒ္ဓတရားစစ် တရားမှန်ကို မည်သို့ ရှာဖွေခဲ့ကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ဤဂါထာတော်ကို ရှင်အရဟံထံမှ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ကြားသိရသည်၌ မည်သို့မည်မျှ စဉ်းစားဆင်ခြင်မိပုံ၊ နောက်ဗုဒ္ဓတရား

တော်ကို ရှာဖွေရန် မြန်မာပြည်အောက်ပိုင်းသို့ ဆင်းသွားရာ၌ ဗိဿနိုးမြို့ဟောင်း ပျူတို့ ဒေသ၊ ထိုမှ (ယခုမင်းဘူးခရိုင်) စကောကရင်တို့နယ်၊ ၎င်းနောက် ရာမညဒေသ၊ မွန်လူမျိုး တို့ ထံရောက်သွားပြီး မတော်တဆ ကိစ္စတစ်ခုနှင့် မလွဲမရှောင်သာစစ်ဖြစ်ခဲ့ရပုံ၊ ထိုစစ်ကို အောင်မြင်နိုင်၍ ဗုဒ္ဓ၏ ပိဋကတ်တော်သုံးပုံနှင့် ရဟန်းပညာရှိ လူပညာရှိများကို ပင့်ခေါ် ခဲ့ပုံ။ ယခု ရှင်အရဟံအား သာသနာပိုင် ဆရာတော်အရာထား၍ ရဟန်းသံဃာမှ ကိစ္စ အဝဝတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် လျှောက်ထားခဲ့ရပုံ။

ဤသို့ သူ့စိတ်ထဲရှိသမျှ အလုံးစုံကို ပြောပြနေရာမှ ရုတ်တရက် သူ့စကား ရပ်လိုက်ပြီး စောမွန်လှမျက်နှာကို စူးစိုက်ကြည့်၍ ...

“ဟင် ... ဟင်မွန်လှ၊ မင်းတော့ ငါပြောနေတာတွေ နားထောင်နေရတာ ပျင်းလှ ရှေးမယ်၊ အေး ... ငါ့မလဲ ဒီလိုငါ့ရင်ထဲရှိသမျှ တိုးတိုးဖော်ပြောခဲ့တဲ့” အနော်ရထာသည် သူ့စကားကို ရှေ့ဆက်မပြောဘဲ ကျန်စစ်သားအား သတိရလျက် သူ့ကိုယ်သူ မကျေမချမ်း ဖြစ်သွားသည်။

ယင်း၌ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာ၏ ကိုယ်ကို ယုယစွာ ဖက်လိုက်ပြီး ...

“အို ... မဟုတ်ပါဘူး အရှင်မင်းကြီး၊ မွန်လှ အရှင်မင်းကြီးပြောသမျှ ဘယ်တော့မှ မပျင်းဘူး။ မငြီးငွေ့ဘူး နားထောင်ပြီးရင်း နားထောင်ချင်ရင်းပါပဲ။ တကယ်လို့သာ မွန်လှ ဟာ အရှင်မင်းကြီးနဲ့ မတွေ့ရဘူး။ အရှင်မင်းကြီးရဲ့ နိုင်ငံအတွက် ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကို မသိရဘူး။ ဗုဒ္ဓတရားဓမ္မကို မနာကြားရဘူးဆိုရင်ဖြင့် မွန်လှဘဝဟာ အသိဉာဏ် ခေါင်းပါး တဲ့ အမှောင်ထဲမှာ ဆုံးပါးရတော့မှာပဲ။ ယခုဖြင့် ကံကောင်းထောက်မလို့ အရှင်မင်းကြီး အနား ရောက်ရပါတယ်။ အရှင်မင်းကြီးရဲ့ စကားတွေကို ကြားနာရပါတယ်၊ ပြောပါ ... ပြောပါ အရှင်မင်းကြီး။ အရှင်မင်းကြီးပြောလိုသမျှပြော၊ မွန်လှ စိတ်ထဲမှာဖြင့် အရှင်မင်းကြီး ဒီလိုလူကြီးပိုင်းထဲရောက်မှ အပြစ်တွေမဆိုထားနှင့် ဟိုငယ်စဉ်တောင်ကျေး ကလေးဘာက ဘယ်လိုနေ ဘယ်လိုဆော့ ဘယ်လိုကစားခဲ့တယ်ဆိုတာတွေတောင် ကြားချင်ပါတယ် သိချင်ပါတယ်။ အို” ဟုဆိုပြီး စောမွန်လှသည် သူ့စကားကို ရုတ်တရက် ရပ်ပစ်လိုက်၍ ဦးခေါင်းငဲ့ကာ သူ့မျက်နှာမှာ ရှက်သွေးရောင်လျှမ်းသွားသည်။ အကြောင်းမှာ သူ့စကား သည် အချစ်စက်ကွင်းသက်ဆင်းနေသော မိန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်နေချေပြီ။ ဖုံးကွယ်၍မရ၊ ချစ်သွေးရောင် ရွှန်းရွှန်းပနေသော သူ့မျက်နှာကလေးကို အနော်ရထာသည် လက်ဝါး နှစ်ဖက်နှင့် ယုယစွာ မယူလိုက်ကာ ...

“အလို မွန်လှရေ အံ့ဩစရာကောင်းလိုက်တာကွယ်၊ မွန်လှ မျက်စိထဲမှာ ကြယ်

ရောင်တွေ တောက်နေတယ်။ နို့ပြီး မွန်လှ ပတ္တမြားနားတောင်းကလည်း ခါတိုင်းနဲ့ မတူဘူး။ ထူးထူးဆန်းဆန်း အရောင်တွေ တောက်ပနေတယ်။ ဧကန္တ တရားပိတိဖြစ်ပြီး ဓမ္မရောင်ခြည် ကွန့်မြူးတာ ဖြစ်လိမ့်မယ်”

ယင်း၌ သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးပင် အသီးသီး သိကြလေပြီ။ သူတို့အချစ်သည် လောကီကိလေသာ ဟိုဘက်ယွန်းကာ ဘဝပါရမီဖြည့်ဖက်အခြေသို့ ရောက်ကြပြီတည်း။

စောမွန်လှအား စုန်းမဟု စွပ်စွဲလာကြခြင်း

စောမွန်လှ ရောက်လာခြင်းသည် အနော်ရထာအဖို့ ကျန်စစ်သားနေရာမှာ လူစား ရလာရုံသာမကဘဲ ဘုရင်၏ နိုင်ငံရေး လုပ်ငန်းများထဲတွင်လည်း စောမွန်လှသည် မည်သူ ကမျှ မတွေးထင်ခဲ့သော အရေးပါအရာရောက်သူတစ်ယောက် ဖြစ်နေပေတော့သည်။

နန်းတွင်းသူ၊ နန်းတွင်းသားတို့သည် သူတို့ဘုရင်က ဤမိဖုရားသစ်အား အခြား မိဖုရားများထက် အရေးပေးသည်။ အတူတကွ အနေများသည်။ ဟိုဟိုသည်သည်လည်း ခေါ်သွားတတ်သည်များကိုကြည့်၍ အံ့သြကြကုန်သည်။ မိဖုရားအုပ်စုကမူ “ဟေ့ ... ဒီကောင်မက တို့ထက်ဘာများ ပိုထူးသလဲ မသိပါဘူး။ ဧကန္တတစ်ခုကောင်းတော့ ရှိနေပြီ ထင်တယ်”

“အပြု ... အစု ... အညုအခရာကောင်းလို့ ဖြစ်မှာပေါ့”

“အောင်မာ ရှမ်းမအေ့၊ သူတို့လူမျိုးက ဆေးဝါးတတ်တယ်မို့လား၊ ဧကန္တ တို့ ဘုရင်ကြီး ဆေးမိနေပြီဖြစ်မှာပဲ”

“အေး ... ကြပ်ကြပ် ပြောကြ၊ တော်ကြာ ရှမ်းမက ညည်းတို့ကိုပါ ပြုစားထားဦး မယ်”

ဤသို့ နန်းတွင်းမှာ တီးတိုးပြောဆိုကြကုန်သည်။ အခြားတစ်ဖက်၌မူ စောမွန်လှ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ သက်ဝင်ယုံကြည်လာသည်အတွက် များစွာသော ဘာသာရေး သမားတို့၏ ချစ်ခင်ကြည်ညိုခြင်း ခံယူရသည်။ စောမွန်လှ ရတနာသုံးပါးကိုင်းရှိုင်းပုံ၊ ကိုယ်နှုတ်နှစ်လုံးသုံးပါး၏ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာရှိလှပုံတို့ကို ကြည့်၍ မိဖုရားများထဲတွင် အခြားမိဖုရားနှင့်မတူ ငါတို့ဘုရင်အား နတ်သိကြားဆက်တဲ့ မိဖုရားပေပဲဟု ပြောကြကုန် သည်။ ထို့ပြင် စောမွန်လှ ဘုရားတရား ကြည်ညိုခြင်းနှင့် နားတောင်းမှ အရောင်တောက် သည်တို့ကို ပါရမီရှင်ဖြစ်၍ ဓမ္မရောင်ခြည်ခသည် (ဝါ) ဓာတ်တော် ကွန့်မြူးသည်ဟု

မြို့ထဲ၊ နယ်ထဲ၊ ရပ်ထဲ၊ ရွာထဲတို့တွင် ချီးမွမ်းပြောဆိုကြကုန်သည်။ တေးသီချင်းများ ဖွဲ့၍သီဆိုကြကုန်သည်။

အနော်ရထာသည် တိုင်းပြည်တွင် ဤသို့ သူ့မိဖုရားဂုဏ်သတင်းမွှေးသည့်အတွက် လွန်စွာ ဝမ်းသာလှသည်။ သည်လို မိဖုရား သူ့အပါးမှာ ရှိနေသည့်အတွက်လည်း ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကြီး၏ တာဝန်တို့ကို ထမ်းဆောင်ရာ၌ တအားတက်လှသည်။ တိုင်းပြည် ၏ ကြည်ညိုခြင်းခံရသော မိဖုရား၊ သို့မို့ကြောင့် အနော်ရထာသည် စောမွန်လှအား ဂုဏ်ပြုသည့် ဆုလာဘ်များချီးမြှင့်သည်။ ‘သူ့အသည်းနှလုံးမှာ တောက်ပသော ဓမ္မ ရောင်ခြည်ကိုကား ဘယ်ကျောက်သံပတ္တမြားမှ မတုဖက်’ နိုင်ဟု မိန့်မြွက်တော်မူသည်။ ယင်းသို့ ချီးမြှောက်သည့် မနာလိုနိုင်သော မိဖုရားများအုပ်စုဘက်မှ အသံတစ်မျိုးထွက်လာ လေတော့သည်။

“သူ့ နားတောင်းက အရောင်တောက်တယ်ဆိုတာ ရှမ်းမပဲ ဘယ်မှာ ဓမ္မရောင်ခြည် ဓာတ်တော် ကွန့်မြူးသည် ဖြစ်နိုင်မှာလဲ၊ စုန်းမမို့ စုန်းတောက်တာ ဖြစ်ရမယ်ပေါ့”

ယင်းသို့သော တီးတိုးသံများသည် သဘာဝအတိုင်း မိဖုရားဆောင်များမှသည် နန်းရင်ပြင် ညီလာခံ များကြီးမတ်ရာသေဇာပတိတို့ နားသို့တိုင် ရောက်လာသည်။ သို့သော် မည်သူကမျှတော့ ကျယ်ကျယ်မဟဝံ့ကြ။ ဘုရင်က သူ့မိဖုရားအပေါ် ချစ်ခြင်း ယုံကြည် ခြင်း ကျောက်တံတိုင်းကြီးက မည်မျှ မြင့်မားထူထဲ ခိုင်မာလှကြောင်း သိကြသည်။

ငရမန်တို့အကြံ

ယင်း၌ စောလူးမင်းသား၏ လက်စွဲတော် ငရမန် အကြံရလာသည်။ ငရမန်နှင့် များမတ်အချို့သည် ကျန်စစ်သားမရှိတော့သည်၏ နောက်ပိုင်း၌ အနော်ရထာ၏ ယုံကြည်မှု၊ အခွင့်အရေးရမှုနှင့် နီးစပ်ရန် ကပ်ပေါက်ရလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ကျန်စစ်သားနေရာမှာ စောမွန်လှ ဝင်လာလေသဖြင့် သူတို့ မျှော်မှန်းချက်မကိုက်တော့ပေ။ စောမွန်လှအား သူတို့ ရန်သူဟု ယူဆကြကုန်လေသည်။ စောမွန်လှရောက်စ လပိုင်းလောက် တုန်းကမူ စောလူးမင်းသားကလည်း “အို ... မိဖုရားတွေ အများကြီးထဲမှာ ရှမ်းမက ရောက်စအသစ်မို့ အဘိုးကြီး သဲနေတာပါကွာ” ဟု ခပ်ပေါ့ပေါ့ ပြောခဲ့၏။ ဟော ... ယခုတော့ သူလည်း စိုးရိမ်စပြုလာလေ၏။

ထို့ကြောင့် သူ့လူ ငရမန်က ...

“မင်းသားရဲ့ အခုဒီမိဖုရားကို စုန်းမလို့ စွပ်စွဲပြောဆိုလာကြတာဟာ ကျွန်တော်တို့ အတွက် အကွက်ကောင်းပေါ့” ဟု ပြောလေရာ စောလူးမင်းသားက သဘောမကျ စိတ်မတွေ့လှဘဲ ...

“ဒီလို မိဖုရားတစ်ယောက်ကို စုန်းမလို့ မရေမရာအခြေအမြစ်မရှိ၊ တောင်တောင် မြောက်မြောက် ပြောရုံနဲ့ ဖြစ်မလားကွ၊ မင်းက ငါ့ခမည်းတော်ဘုရားများ ပွဲထဲက ရှင်ဘုရင်ကြီးအောက်မေ့နေသလား။ ပုဏ္ဏားတော်ကြီးက အရှင်မင်းကြီး၊ ဒီမိဖုရားဟာ စုန်းမဖြစ်ပါတယ်လို့ လျှောက်ထားလိုက်တာနဲ့ ဘုရင်ကြီးက ဟဲ့ ... ဒီလိုဆို မင်းကြီးများ၊ ဒီမိဖုရား တိုင်းပြည်က မောင်းထုတ်၊ သို့မဟုတ် မြို့ပြင်ထုတ် အရှင်လတ်လတ် မီးရှို့သတ်စေလို့ အမိန့်တော် မှတ်ကရောဟုတ်လား။ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ် အားကြီး”

စောလူးမင်းသားက မဲ့ကာရွဲ့ကာ ပြောသည်နှင့် ငရမန်ဘာမျှ မပြောတော့ချေ။ သို့သော် သူ့ဝမ်းထဲမှာ အကြံတော့ရှိထား၏။

စောလူးမင်းသားအဖို့မှာ သည်လိုတစ်ပြည်သား လူမျိုးခြားမိဖုရားက မိမိခမည်းတော်ဘုရား၏ နန်းတော်မှာ လာရောက် ဩဇာရှိနေသည်ကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မလိုလားနိုင်ပေ။

ငရမန်သည် ဘုရင်အနော်ရထာနှင့် ရှမ်းပြည်နယ် သင့်မြတ်နေခြင်းကို စိတ်ဝမ်းကွဲပြားလာအောင် တဖြည်းဖြည်း သွေးထိုးနှိုးဆွသည်။ ဤနှစ်ပြည်ဆက်ဆံရေးကို အလွန်သတိထားသင့်ကြောင်း သံသယရှိလာရန် ပြောကြားသည်။

“အရှင်မင်းသား၊ ခမည်းတော်ဘုရားကို သတိပေးစကား ပြောသင့်ပါတယ်။ စောနောင်စော်ဘွားဟာ တစ်နေ့မှာ သူ့လူမျိုးတွေထဲက ဟိုဘက်လိုလားသူတွေရဲ့ စကားနားယောင်ပြီး နန်းချောင် သောင်းကျန်းသူတွေကို လမ်းဖွင့်ပေးဘူးလို့ မပြောနိုင်ပါဘူး။ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ စောနောင်စော်ဘွားအပေါ်မှာ သိပ်ပြီး ယုံကြည်အားထား မနေသင့်ဘူး။ အထူးသဖြင့် စောနောင်ရဲ့ နှမ ရှမ်းမိဖုရားဟာ ထူးထူးခြားခြား ကျုပ်တို့ ဘုရင်ဆီမှာလာပြီး အရေးပါ အရာရောက်နေတာကို အထူးပဲ သတိထားစဉ်းစားသင့်ပါတယ်”

စောလူးမင်းသားအဖို့မှာ “စောနောင်စော်ဘွားက မြန်မာဘက်က မားမားမတ်မတ် ရပ်လျက် နန်းချောင်တို့အား တင်းမာစွာ ခုခံကာကွယ်နေသည်ကို မြင်ရပါသော်လည်း နန်းချောင်သောင်းကျန်းသူများ ကျူးကျော်လာမှာကိုတော့ ရိုးသားစွာ ကိုယ့်ပြည်အတွက် ကိုယ်စိုးရိမ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အနော်ရထာသည် မြောက်ဘက်နယ်စပ်ခံတပ်များသို့ စစ်သည်အင်အားများ မပြတ်ဖြည့်စွမ်းလျက်ရှိသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဤနယ်ခြားမှာ မြန်မာတပ်များ

အား စောနောင်စော်ဘွားကိုပင် အုပ်ချုပ်စေသည်။ စောနောင်စော်ဘွား၏ စစ်ရေးစစ်ရာ ကျွမ်းကျင်ပုံနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကောင်းကြောင်း၊ တော်ကြောင်းကိုလည်း ကြားသိရသည်။ အထူးသဖြင့် အနော်ရထာ ဝမ်းမြောက်မိသည်မှာ မိမိစစ်တပ်များသည် စောနောင်စော်ဘွား လက်အောက်တွင် အမှုထမ်းရတာ ကျေနပ်ကြ၍ ရှမ်းစစ်သည်များကလည်း မြန်မာများနှင့် ချစ်ချစ်ခင်ခင်ရှိကြကြောင်းကို ကြားသိရခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

စောလူးမင်းသားမှာမူ သူ့လူယုံတော် ငရမန်၏ ကုန်းချောမှုများကြောင့် စိတ်မချမ်းသာ ဖြစ်ရသည်။ ယခုအခြေ၌ စောနောင်စော်ဘွားသည် မိမိမည်းတော်ဘုရားနှင့် သမီးယောက်ဖတော်ကာလွန်စွာ အရေးကြီးသော မြောက်ပိုင်းနယ်စပ် ဒေသတွင် စစ်တပ်တို့ကို အုပ်ချုပ်စီမံနေရသည်။ အကယ်၍ ငရမန်သတိပေးစကားပြောသည့်အတိုင်း ‘မိုးမပြိုဘူး၊ ပြိုခဲ့သော်’ ဆိုဘိသည့် စောနောင်စော်ဘွားသည် နန်ချောင်ဘက် လိုလားသူများ၏ စကားအောင်မြင်သွားပါက မိမိတို့အတွက် မခက်ပါလောဟု တွေးတော စိုးရိမ်သည်။ သည်ရှမ်းမိဖုရားကလည်း မိမိမည်းတော်ဘုရားအပေါ်မှာ မည်မျှကြာအောင် ဩဇာညောင်းနေဦးမည်နည်းဟုလည်း မခံချီမခံသာ ဖြစ်သည်။ ဧကန္တ သူ့နောင်တော်အတွက် ဒင်းကြီးကိုင်နေတာ ဖြစ်မှာပါပဲ။

ငရမန်အဖို့ကား စောလူးမင်းသားကို ခုတုံးပြုပြီး တက်ရန် ကြိုးစားနေသူဖြစ်၍ သူသာ သူ့ဆရာနေရာ ဝင်လိုက်ရပါက ကျန်စစ်သားကို ပထုတ်လိုက်နိုင်သကဲ့သို့ စောမွန်လှကိစ္စကိုလည်း ရှင်းလိုက်နိုင်မည်ဟု အားခဲနေ၏။ သူသည် စောနောင်စော်ဘွားနှင့် အနော်ရထာ စိတ်ဝမ်းကွဲအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက သူ့အကြံအောင်လိမ့်မည်ဟု တွက်ဆ၏။ ထို့ကြောင့် တစ်ပြည်နှင့်တစ်ပြည် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ရှုပ်ပွေလှာစေနိုင်သော မျိုးစေ့ကို စတင်၍ချသည်။

ငရမန်မှာ နယ်စပ်တွင် အမှုထမ်းနေသော စစ်သည်တော်များထဲ၌ သူ့လူများစွာ ရှိသည်။ ၎င်းတို့ထံသို့ ရှမ်းမိဖုရား စောမွန်လှမှာ စုန်းမဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံနေရ၍ နန်းတော်တွင် မည်သို့မည်ပုံ ဖြစ်နေကြောင်း စသည်ဖြင့် ငရမန်သည် သူတို့လို လူတွင် ရှိတတ်သော ဝင်္ကန္တဉာဏ်မျိုးဖြင့် ဟို့နယ်သည်နယ် ချဲ့ထွင်၍ သတင်းပို့လိုက်လေ၏။ သူ့တွက်ဆသည့်အတိုင်းပင် တစ်ဆင့်စကား တစ်ဆင့်ကြားဖြင့် စောနောင်နားရောက်သည် ရှိသော် စောနောင်မှာ ရှက်လည်းရှက် ဒေါသလည်း လွန်စွာထွက်လျက် ညီမထံစာ တစ်စောင် အမြန်ရေး၍ သံတမန်လွှတ်လိုက်လေ၏။

သူ့စာ လိုရင်းမှာ “ဘုရင်အနော်ရထာ နန်းတော်ထဲတွင် နန်းတွင်းသူ နန်းတွင်းသား

တို့သည် စောမွန်လှနှင့် စပ်ဆိုင်သော စောမွန်လှလက်နှင့် တွေ့ထိသော အရာဝတ္ထု ပစ္စည်း မှန်သမျှကို မည်သူမျှ မကိုင်ခံ့ကြ၊ အန္တရာယ်ဖြစ်မှာစိုး၍ ကြောက်ရွံ့စွာ ရှောင်ကြဉ်ကြသည် ဆိုသော သတင်းကို ကြားသိရသည်။ ဤကဲ့သို့ ရက်ဖွယ်လိလိ ဝိုင်းကြဉ်ခြင်း ခံရသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း” ဟူသော ထုချေလွှာ တောင်းခံသော စာမျိုးဖြစ်ချေ၏။

အစပထမ၌ စောမွန်လှသည် ဤစာကို ဖတ်ပြီး အံ့အားသင့်လျက် ဘယ်နှယ်များ သူ့နောင်တော်သည် ကယောင်ချောက်ချားဖြစ်နေပါလေသနည်းဟု တော်တော်နှင့် နားမလည်နိုင်ရှိနေသေးသည်။ နောက်မှစဉ်းစားမိ၍ ဖြစ်နိုင်သည်ကို သဘောပေါက်သွား လျက် အကြောင်းပြန်စာ ရေးသည်။

“နောင်တော်စာထဲ ပါသည်များမှာ တစ်စုံတစ်ယောက်က မလိုတမာလုပ်ကြံသော၊ သို့မဟုတ် မြန်မာများက ရှမ်းတို့အပေါ်တွင် အယူအဆရှိသည်ကို နောက်ပြောင်သော ကောလာဟလ သတင်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ မိမိအနေအားဖြင့် နန်းတော်တွင် ဂုဏ်သရေရှိစွာ ဘုရင်၏ ချစ်ခြင်း ချီးမြှောက်ခြင်းကို ခံယူရလျက် ဘုရင်က မိမိအား မိဖုရားအရာသာမကဘဲ ယုံကြည်စိတ်ချရသော တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဖက် အနေဖြင့် ‘မိတ်ဆွေနှင့် တူသော’ ‘မယား’ အဖြစ်နှင့်လည်း ထားရှိပါကြောင်း” ပြန်လည် ရေးသားပေးပို့လိုက်လေ၏။

မိန်းမနှင့် အချစ်

စင်စစ်စောမွန်လှ၏ စာထဲတွင် သူသည် အနော်ရထာနှင့် ပေါင်းသင်းနေထိုင်ရ သည်မှာ လွန်စွာကျေနပ်ပျော်ရွှင်လျက် ရှိသည်ကို မိန်းမသားပီပီ မဖုံးနိုင်ပြီး အနော်ရထာ သည် သူ့အား သာမန်မိဖုရား၊ တစ်ယောက်အနေသာမကဘဲ လောကကြောင်း၊ ဓမ္မကြောင်း တို့ကိုပါ ယုံကြည်စွာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်လေ့ရှိကြောင်းများပါ ဝမ်းမြောက်စွာနှင့် မကွယ်နိုင် မဂုဏ်နိုင် ပါသွားလေရာ ယင်းတို့သည် စောနောင်အား သူ့နှမသူ သဘောမကျနိုင်အောင် ဖြစ်စေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်စာတစ်စောင်၌ “လူမျိုးခြား မင်းတစ်ပါးထံမှာ အချစ်၏ ကျေးကျွန်ဖြစ်ရန် စေလွှတ်လိုက်သည် မဟုတ်၊ ကိုယ့်တိုင်းပြည်နှင့် ကိုယ့်လူမျိုး အတွက် သစ္စာနှင့်တာဝန်ကို မမေ့အပ်” ဟူသော အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်လေသည်။

သူ့နောင်တော်၏ စာကိုကြည့်၍ စောမွန်လှ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရလေပြီ။ စင်စစ် အနော်ရထာကလည်း သူ့ကိုချစ်၍ သူကလည်း အနော်ရထာအား တကယ်ချစ်မိနေပြီကို မငြင်းနိုင်ပြီ။ လောက၌ ယောက်ျားနှင့်မိန်းမတွင် တကယ့် အချစ်သည်ရှိ၏။ ကိုယ်တွေ့

မကြုံခင်သာ ဟန်ဆောင်နိုင်ကြသည်။ မူလက စောမွန်လှ ဗမာပြည်သို့ လာခဲ့သည်မှာ အနော်ရထာအား ချစ်ရန်မဟုတ်၊ နန်းချောင်နှင့် မြန်မာပြည်အကြားရှိ မိမိတို့ ပြည်နယ် ကလေးအတွက်သာ ဖြစ်၏။

စောမွန်လှ သက်ပြင်းအနိုင်နိုင်ချေ၏။ သူ့စိတ်ထဲ ထိခိုက်လှသည်ကို အနော်ရထာ အားလည်း ပြောမပြရက်။ တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဖက်လည်း မရှိ။ စက်ရာပေါ်မှာ လူးကာ လှိမ့်ကာသာ အိပ်ပျော်နိုင်အောင်ရှိ၍ ဤအဖြစ်ကို မည်သို့သက်သာရာရအောင် ပြုပါ မည်နည်းဟု နေ့ရောညပါ စဉ်းစားလျက် ရှိလေ၏။

*

စောမွန်လှနှင့် ခင်ဦး

နံနက်အစောကြီး အချိန်ဝယ် စောမွန်လှသည် စက်ရာမှထ၍ စိတ်သက်သာရာ သက်သာကြောင်း ရစ်မ့်သောငှာ တစ်ကိုယ်တည်း ဥယျာဉ်တော်တွင်းသို့ ထွက်ခဲ့သည်။ ခြေလမ်းကြောင်းလေးအတိုင်း ကြာရေအိုင်လေး ရှိရာသို့ သွားခဲ့ရာ ထနောင်းပင်အောက်ရှိ ကျောက်ဆစ်ခုံပေါ်ဝယ် မိမိထက် ဦးသူ တစ်ယောက်ရောက်နှင့်နေသည်။ ဥဿာပဲခူးမင်း ၏ သမီးတော် မဏိစန္ဒာမင်းသမီး မွန်မိဖုရားလေး ခင်ဦး။

ခင်ဦးသည် စောမွန်လှလာသည့်ဘက် ကျောခိုင်းကာ မျက်နှာကို လက်ဝါးအုပ်၍ အသံမထွက်ဘဲ ရိုက်နေသည်။ စောမွန်လှသည် ကျောက်ဆစ်ခုံတစ်ဖက်၌ အသာလေး ဝင်ထိုင်ကာ ညင်သာသောလေသံဖြင့် ...

“ညီမ ဘာလို့ ငိုနေလဲ၊ ညီမအတွက် အစ်မ ဘာများ လုပ်ပေးနိုင်မလဲ”

ခင်ဦးသည် ရုတ်တရက် မျက်နှာမှ လက်ကို ခွာလိုက်ကာ ဘာမျှပြန်မပြောဘဲ စောမွန်လှမျက်နှာကို စိန်းစိန်းကြည့်သည်။ ကိုယ့်အပူနဲ့ကိုယ်ငိုတာ တော်နဲ့ဘာဆိုင်လို့လဲဟု နှုတ်သီးကောင်းလျှာပါးမလေးပီပီ ပြောလိုက်မည်ဟု နှုတ်မှာ ရွှနေစဉ် စောမွန်လှ၏ ကြင်နာ သော မျက်နှာနှင့် ကရုဏာသက်သော စကားကို ဆက်၍ကြားရသည်။

“ညီမအဖြစ်ကို အစ်မစဉ်းစားမိပါပြီ။ ညီမလို ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်မိန်းကလေးဟာ ဝေးလံတဲ့ ကိုယ့်ဇာတိဒေသအတင်း ခွဲခွာခဲ့ရပြီး တိုင်းတစ်ပါးမှာ သူ့စိမ်းယောက်ျားတစ်ဦး ရဲ့ ကြင်ယာမယားဖြစ်နေရတော့ စိတ်ဆင်းရဲမှာပေါ့လေ”

သည်တော့မှ ခင်ဦးပြောစရာ စကားရလျက် ...

“ဟုတ်တာပေါ့၊ သည်လိုနေခဲ့ရတာ ရက်တွေ၊ လတွေ၊ အို ... နှစ်တွေပဲ ကြာခဲ့

ပြီလေ၊ ညီမတို့ ပြည်မှာဆိုရင် မိုးလေဝသကလည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ဥယျာဉ်တွေက ဆယ့်နှစ်ရာသီ စိမ်းလန်းစိုပြည်လို့၊ ကြည်လင်အေးမြလို့၊ ဒီမှာဆိုရင် တကတည်း ခြောက် သယောင်းလို့၊ လေပူတွေကလည်းတိုက်။ သဲမှုန်တွေကလည်း ထ၊ မြင်ရတဲ့ ဆူးပင် ကြီးတွေကလည်း တစ်နေ့ပြီးတစ်နေ့ ဒါကြီးတွေကြည့်နေရတာ ကျွန်မဖြင့် စိတ်ကို ချောက် ချားတယ်။ ညီမတို့ဆီမှာရှိတဲ့ သာယာအေးမြတဲ့ ရှုခင်းတွေကို ပြန်ကြည့်ချင်တယ်။ ပင်လယ်လေကို ရှုချင်တယ်။ အို ... ဒါတွေ အားလုံးကို ညီမ လွမ်းနေတာပဲ”

ထိုအခါ စောမွန်လှကလည်း ...

“ဟုတ်တယ်၊ အစ်မလည်း တို့ကမ္ဘောဇကုန်းမြင့်က တောင်တွေ၊ ရေတံခွန်တွေ သတိရတယ်။ လန်းဆန်းသင်းယုံတဲ့ ထင်းရှူးနဲ့တွေ ရှုချင်တယ်။ ကိုယ့်ပြည် ကိုယ်လွမ်းသပေါ့ကွယ်။ သို့သော်လည်း ကိုယ့်ဒေသနဲ့မတူတဲ့ ဒီခြောက်သွေ့ ပူပြင်းတဲ့ အရပ်ကြီးမှာ မချစ်သော်လည်း အောင့်ကာနမ်း၊ မနမ်းသော်လည်း ပင့်သက်ရှုဆိုသလို ကိုယ့်ပြည်နဲ့ ကိုယ့်လူမျိုးအတွက် ကိုယ့်တာဝန်လို သဘောထားပြီး တရားနဲ့ ဖြေရ သပေါ့ကွယ်”

“အိုး ... ‘ဒီတိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးအတွက် တာဝန်’ ဆိုတဲ့ စကားမကြားချင်တော့ ပါဘူး၊ နားခါးလှပါပြီ။ ဒါဟာ ယောက်ျားတွေ နိုင်ငံရေး ကစားကွက်ပါ။ အဲဒီအထဲမှာ သူတို့က ကျွန်မတို့ မိန်းမသားတွေကို ပစ္စည်းအဖြစ်နဲ့ အသုံးပြုကြတယ်။ အချစ်မပါတဲ့ လင်မယားအရာ မြှောက်ကြတယ်။ သည်တော့ ညီမမှာ ပထမက ချစ်သူမရှိခဲ့ဘူးဆိုရင် ဘယ်နှယ်နေမလည်း မသိဘူး၊ ခုတော့ ...” ဆိုပြီး ခင်ဦးမျက်နှာမှာ ရှက်သွေးရောင် ဖြန်းသွားသည်၌ စောမွန်လှ နားလည်ကာ ...

“အို ... သိပါပြီ ညီမရယ်၊ ညီမအဖြစ်က အစ်မထက် ဆိုးပါတယ်၊ စိတ်မကောင်း လိုက်တာကွယ်” ဟုဆို၍ ခင်ဦးမျက်နှာတို့ကို ယုယကြင်နာစွာ သုတ်ပေးလျက် “အစ်မ မှာလေ၊ ကိုယ့်ကို မျက်ရည်သုတ်ပေးမယ့် အစ်မလည်း မရှိခဲ့ဘူး၊ ကိုယ်က သည်လို မျက်ရည်သုတ်ပေးရမယ့် ညီမလည်း မရှိခဲ့ဘူး၊ အစ်ကိုတစ်ယောက်နဲ့ပဲ ယောက်ျားတွေထဲ မှာ ကြီးပြင်းခဲ့ရတယ်။ တိုင်းရေးပြည်ရေးလူမျိုးရေးနဲ့ သမိုင်းပေးတာဝန်ဆိုတဲ့ စကားတွေ နားလျှံအောင် ကြားခဲ့ရတယ်”

စောမွန်လှ ပြောနေဟန်မှာ မချိသော အသံပါလာ၍ ခင်ဦးက မော်ကြည့်မိရာ စောမွန်လှမျက်နှာတွင် အင်မတန်စိတ်မော့ပြီး ငြီးငွေ့နေသော ပုံသဏ္ဍာန်ကို တွေ့ရသည်။ စင်စစ် စောမွန်လှမှာ လူမွန်းသိကတည်းက တိုင်းရေးပြည်ရေး နိုင်ငံရေးဆိုသည့် စကားတွေ

ကြားခဲ့ရသည်။ အချိန်တန် အရွယ်ရောက်သော်မှ မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ဖြစ်သော အချစ် စိတ် မပေါ်ခဲ့ရ။ ယခုလည်း နောင်တော်၏ ထားရာနေ စေရာသွားဖြင့် တမ္ပဒီပသို့ ရောက် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စစ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် သမိုင်းပေးတာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်ဟု လေကြီးမိုးကြီး တိုက်လေ့ရှိသော မင်းယောက်ျားကြီးတွေမှာ သူတို့ကိစ္စထဲတွင် မိမိတို့ မိန်းမသားတွေကို ပစ္စည်းလုပ်၍ သုံးကြသည်များ စဉ်းစားမိတော့ ခင်ဦးသည် အသည်း လည်း နာသည်။ ဒေါသလည်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အား ရှုတ်ချသောစိတ်ဖြင့် ခါးခါးသီးသီး အော်၍ အော်၍လည်း ရယ်ပစ်လိုက်ချင်သည်။

ခင်ဦးသည် စောမွန်လှ၏ လက်ကို ကိုင်ကာ ...

“အစ်မပြောတာ ညီမ နားလည်ပါတယ်၊ ညီမလည်း အစ်မလောက် မဟုတ်ပေမယ့် အနည်းအကျဉ်းတော့ ကြိုခဲ့ရတာပဲ။ သို့သော် ဒါလောက်နဲ့ပဲ တော်လောက်ပြီ။ ညီမ ကြားတယ်၊ အစ်မဟာဆိုရင် ငယ်ငယ်ကလေးတည်းကပဲ နောင်တော်နဲ့အတူ နိုင်ငံတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရတယ်တဲ့။ အဲဒါ အစ်မ စိတ်ထဲ ဘယ်လိုနေမလဲ ဟင် ... ကျွန်မဖြင့် အံ့ဩတယ်”

“အေး ... အစ်မတော့ ငယ်ငယ်ကလေးကတည်းက သူတို့က ဒီပုံစံသွင်းလာကြတာ ကို၊ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ တော်လောက်ပြီ၊ ရှေ့ဆက်မထမ်းဆောင်နိုင်တော့ဘူး။ တို့များဟာ ဘာမှ မဟုတ်ဘူး၊ သက်မဲ့အရာဝတ္ထုတွေလို အဖေတွေ၊ အစ်ကိုတွေ လင်တွေရဲ့ အရေး အခင်းထဲမှာ အသုံးချဖို့ ပစ္စည်းတွေ ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ ခုတော့ အစ်မ နားလည်ပြီ၊ သူတို့ ပို့ရာသွား၊ ထားရာနေ၊ ခိုင်းတာလုပ်၊ ဘယ်နှယ် ကိုယ့်စိတ်နဲ့ကိုယ်ပဲ မရှိတော့ဘူး။ အဲ ... ကိုယ့်ခံစားမှုနဲ့ ကိုယ် တစ်ခုခု ဖြစ်လာမယ်။ သူတို့ ဆန္ဒနဲ့ ဆန့်ကျင်မယ်ဆိုရင် တကတည်း မကြိုက်ကြတော့ဘူး”

စောမွန်လှ စကားထဲမှာ သူ့ကိုယ်ရေးကိုယ်တာတွေ ပါလာ၍ ခင်ဦး နားမလည်ရာ ပေ။ ထို့ကြောင့် ရိုးရိုးလေးပဲ မေးရာ၏။

“ဟင် ... အစ်မကို အခု ဘယ်သူက မကြိုက်တော့တာလဲ၊ ကျွန်မတို့ ဘုရင်ကြီး ကတော့ မဟုတ်ပါဘူးနော်။ မိဖုရားတွေထဲမှ သူ့အစ်မကို အချစ်ဆုံး အချီးမြှင့်ဆုံး အရေး ပေးဆုံးပဲ”

“အစ်မ အစ်ကိုတော်ပေါ့၊ သူ ဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်စေချင်တာကလွဲပြီ၊ အစ်မ စိတ်ထဲ ခံစားမှုကို နည်းနည်းမှ မကြိုက်ဘူး။ အစ်မမှာ ကိုယ်ပိုင်အသည်းနှလုံး မရှိရတော့တဲ့ အတိုင်းပဲ”

“ဟင် ... အစကဖြင့် ညီမအစ်မကို ဒီလိုပဲ သူတို့ပေးတဲ့ တာဝန်တွေကို မမှိတ်မသုန် ထမ်းဆောင်မယ့် မိန့်မစားလို့ ထင်ခဲ့တယ်။ အခုတော့ အစ်မမှာလည်း ညီမလိုပဲ အသည်းနှလုံးသားထဲမှာ ခံစားမှု ရှိလာပြီထင်ရဲ့နော်”

စင်စစ် သူတို့နှစ်ယောက်အဖြစ်မှာ မည်သူက ပိုဆိုးသနည်း ဝေခွဲရန် ခင်ဦးအဖို့ ခဲယဉ်းသည်။ သူက အနော်ရထာဆီမှာ မိဖုရား၊ သူ့ဖခင်၏ အာမခံပစ္စည်းအဖြစ်နှင့် နေရသည်။ သူ့ချစ်သူက တခြားမှာ ရှိနေသည်။ စောမွန်လှအဖို့မှာ သူ့နောင်တော်က သူ့အား အနော်ရထာထံမှာ အာမခံပစ္စည်းအဖြစ်နှင့်သာ ထားလိုသည်။ သို့သော် သူက အနော်ရထာကို ချစ်နေလေပြီ။ အသည်းနှလုံးကို ပေးအပ်မိလေပြီ။

ယင်းသို့ဖြင့် သူတို့နှစ်ယောက် စကား ရှေ့မဆက်ရမီ ဘုရင်အနော်ရထာက စောမွန်လှအား ရှေ့တော်သို့ အခစားရောက်ရမည်ဟု ခေါ်စေသော စေတမန်ရောက်လာသည်။ စောမွန်လှမှာ ဘယ့်နှယ် နံနက်စောစီး အရေးတကြီး ခေါ်ပါလိမ့်ဟု အံ့ဩစွာ ခင်ဦးနှင့် ခွဲခွာခဲ့ရတော့သည်။

အနော်ရထာနှင့် ဆည်မြောင်း

အခန်း | ၃၁ |

စောမွန်လှ ဘုရင့်အဆောင်တော်ထဲသို့ ဝင်သောအခါ အနော်ရထာအား သူ့လူလေး ငါးယောက်နှင့် သားရေချုပ်တွင် ရေးထားသော မြေပုံကို အလယ်မှာချလျက် ခေါင်းချင်း ဆိုင်၍ ဆွေးနွေးနေကြသည်ကို ည ဘယ်အချိန်ကမှန်းမသိ ထွန်းညှိထားသော မီးရောင် အောက်တွင် တွေ့မြင်ရသည်။ ထို့အပြင် စောမွန်လှသည် ဘုရင့်အခန်းဆောင်ပြတင်းပေါက် မှ လှမ်း၍ ကြည့်လိုက်သောအခါ အပြင်ဘက်တွင် နံနက်လင်းအားကြီး ရောင်ခြည်ဝိုး တဝါးအောက်မှာ လှုပ်ရှားနေသော အရိပ်များသဖွယ် လူများ၊ ဆင်များ၊ မြင်းများကို မြင် ရသည်။

ယင်း၌ စောမွန်လှ ပထမဦးဆုံး တွေးထင်လိုက်မိသည်မှာ နန်ချောင်နယ်စပ် စစ်ရေးကိစ္စပေပဲလား၊ ဘုရား ... ဘုရား ...၊ နန်ချောင်သောင်းကျန်းသူများသည် မိမိ နောင်တော် စော်ဘွားပြည်နယ်ထဲမှ ထိုးဖောက်လာကြသည် မဖြစ်ပါစေနင့်။

အနော်ရထာကား စောမွန်လှ ရောက်လာသည်ကို ဂရုမစိုက်နိုင်သေးပေ။ သူ့လူ များနှင့်သာ စိတ်ပါဝင်စားစွာ အလုပ်များလျက် ရှိ၏။ စောမွန်လှလည်း နောက်တော်ပါး မှ ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်လျက် ဘုရင့် ရှေ့တော်မှောက်က လူများကို သေချာစွာ ကြည့်ရှုမိ သော် ၎င်းတို့အထဲတွင် ငလုံး (ငလုံးလက်ဖယ်) တစ်ယောက် ပါဝင်နေသည်ကို မြင်ရ သဖြင့် စောမွန်လှ စိတ်အေးသွားရ၏။ အကြောင်းမှာ ငလုံးသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ဌာနတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရသည် ဖြစ်၍ သူပါဝင်ခြင်းဖြင့် ဘယ်နည်းနှင့်မျှ စစ်ရေး စစ်ရာ ကိစ္စမဖြစ်နိုင်။ ဘုရင်သည် စစ်ချီရန် မြေပုံဖြန့်၍ ဆွေးနွေးနေခြင်း မဟုတ်တန်ရာဟု

စောမွန်လှ တွက်ဆလိုက်တော့၏။ သည်တော့မှ ရင်ထဲက အလုံးကြီး ကျသွားရှာသည်။

အချိန်အတန်ကြာသော် ငလုံးတို့ လူသိုက်သည် ဘုရင့်ရှေ့မှ ထွက်ခွာသွားကြသည်။ အနော်ရထာကမူကား တစ်ယောက်တည်းပင် မြေပုံပေါ် သူ့လှံနှင့် ထောက်ကာ ထောက်ကာ ဟိုမှသည်မှ ရေးဆွဲတွက်ဆတုန်း ရှိသေးသည်။ စောမွန်လှသည် နောက်ဆုံး၌ ဘုရင်သူ့ဘက် လှည့်လာသည့်တိုင်အောင် ဆိတ်ငြိမ်စွာ နေသည်။

အနော်ရထာသည် စောမွန်လှကို မြင်သောအခါ သူ့ဟာသူခေါ်ခိုင်းထားသည်ကို မေ့သလိုရှိနေ၍ ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်သွားဟန်ရှိပြီးမှ စောမွန်လှ ယိုင်နေသည်ကို စိတ်မြန်လက်မြန်ဖြင့် ဆတ်ခနဲ ဆွဲထူ၍ စောမွန်လှအား တရွတ်တိုက် ပါသွားခမန်း ပြတင်းပေါက်ဆီသို့ ဆွဲခေါ်သွားပြီး ...

“မွန်လှရေ ... ဟောဒီမှာ ကြည့်စမ်း၊ လူတွေ၊ ဆင်တွေ၊ မြင်းတွေ အဆင်သင့်ပဲ၊ တို့ ခရီးထွက်ကြမလို့၊ မွန်လှလည်း လိုက်ရမယ်၊ တို့များရဲ့ အောင်မြင်မှုမှာ ဝေစုပါရအောင်၊ ဘာအောင်မြင်မှုလဲ သိရဲ့လား၊ စစ်ရေးစစ်ရာနဲ့ လူလူချင်း အောင်မြင်တာကိုမဟုတ်၊ အနော်ရထာဟာ ရေမြေရှင်ဆိုတဲ့အတိုင်း ရေနဲ့မြေကို အောင်မြင်ရမယ်၊ သွားသွား မြန်မြန် ပြင်ဆင်ချေ။ ဟောဒီဆီမီး မငြိမ်းခင် စောစောသွားကြရအောင်”

စောမွန်လှသည် အပြင်ဘက် နံနက်ခင်း၏ မိုးသားအဖြူရောင်ကို တစ်ချက်မျှ လှမ်းကြည့်လိုက်ပြီး သူ့အခန်းထဲပြန်သွား၍ မကြာမီမှာ ရံရွေတော်အနည်းငယ်နှင့် သေတ္တာအချို့၊ အိတ်အချို့ဖြင့် ပြန်ရောက်လာသည်။ အနော်ရထာသည် သူ့လက်ထဲက မြေပုံလိပ်ကို စောမွန်လှအား ပေးအပ်၍ ...

“မွန်လှရေ ... အခု မင်းလက်ထဲ ရောက်နေတာဟာ တို့လူမျိုး အဆက်ဆက်ရဲ့ အသက်သွေးကြောကို ဖန်တီးမည့် ကံကြမ္မာလမ်းကြောင်းရဲ့ ပုံပဲကွယု၊ တို့အခုသွားတဲ့ နေရာရောက်တော့ မွန်လှကို နောက်ထပ် ပြောပြရဦးမယ်။ ကဲ ... ထွက်ကြစို့”

အနော်ရထာသည် ‘ရှင်ဘုရင်တစ်ခါထွက်၊ ပဲကြီးတစ်လှေကျက်’ ဆိုသော မင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။ ဟောဆို ခိုင်းခနဲ လုပ်သူဖြစ်၏။

သူတို့ခရီးသည် ပုဂံမြို့တော်မှ အရှေ့ဘက်သို့ ထွက်ခဲ့ကြသည်။ ဧရာဝတီ၏ မြစ်လက်တက်များစွာကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ပြီးနောက်၊ မြောက်ဘက်သို့ ချိုးသည်။ ထိုမှ ဇော်ဂျီမြစ် ကို ဖြတ်ပြီး သူတို့လာခဲ့ရင်းဖြစ်သော သာလျောင်းတောင်သို့ ရောက်သည်။

မြစ်ချောင်းတို့ကို အထက်စီးမှ ကြည့်ပြီး အလုပ်လုပ်ကြရမည် ဖြစ်၍ ထိုတောင် ပေါ်သို့ တက်ကြသည်။ အချို့က ခြေလျင်၊ အချို့က ဆင်များနှင့် ဤခရီးကြမ်းတွင်

စောမွန်လှနှင့် သူ့အပျိုတော်များလည်း ပါဝင်သည်ကို အနော်ရထာ၏ မင်းချင်းတို့က တီးတိုးလေသံဖြင့် “ဟာ ... ဒီရှမ်းမတွေ့ကတော့ တောင်ပေါ်သူတွေကပဲ၊ တောင်တက် ကောင်းမှာပေါ့ကွာ။ ဒီတောင်မျိုး နိမ့်တယ်ထင်ဦးမယ်၊ အပေါ်ရောက်လွယ်လှချည်လား အောက်မေ့ဦးမယ်” ဟု မဲ့မဲ့ရွဲ့ရွဲ့ ချီးမွမ်းကြကုန်သည်။

ငလုံးတစ်ယောက်ကား သည်ခရီးမျိုး၊ သည်လုပ်ငန်းမျိုးတွင် ကျန်စစ်သားအား အထူးပဲ သတိရ လွမ်းဆွတ်မိပါ၏။ ကျန်စစ်သားနေရာမှ အနော်ရထာတွင် ယခု တိုးတိုးဖော် တိုင်ပင်ဘက် လူစားရနေသည်ကိုလည်း ဝမ်းသာမိပါ၏။

ထိုနေ့ ပထမဦးဆုံးည သာလျောင်းတောင်ပေါ်တွင် စခန်းချမိကြသောအခါတွင် အနော်ရထာသည် စောမွန်လှအား တဲအပြင်ဘက်ခေါ်ထွက်ခဲ့၍ ကျောက်ဆောင်တစ်ခုပေါ် ၌ ထိုင်ကြကာ ပြည့်ဝန်းသော ငွေလရောင်ခြည်အောက်ရှိ ပတ်ဝန်းကျင် ရှုမျှော်ခင်းကို ရှုစားကြသည်။ မြစ်ချောင်း အင်းအိုင်များက ငွေပြားပမာ တဖိတ်ဖိတ်တောက်နေသည်။ သစ်ပင်တောအုပ်တို့က မြဲလို့ စိမ်းစိုနေသည်။ တစ်ယောက် တစ်ယောက် စကားမပြောကြဘဲ အတန်ကြာအောင် ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းကို နှစ်သိမ့်နေကြပြီးမှ အနော်ရထာက စတင်၍ ...

“မွန်လှ တို့များဟာအခု လမင်းကြီး မျက်နှာမူပြီး အရှေ့ဘက်လှည့်ထိုင်နေကြတာ နော်၊ လက်ဝဲဘက် ကြည့်လိုက်စမ်း။ အဲဒီငွေချောင်းကြီးဟာ ရေစီးသန်တဲ့ မြစ်ငယ်မြစ်ပေါ် လက်ယာဘက်ကြည့်လိုက်ဦး၊ အဲဒါက ဇော်ဂျီမြစ်၊ မြစ်ငယ်မြစ်ထဲကို စီးဝင်တယ်၊ အဲဟို တောင်ဘက်ကဟာက ပန်းလောင်မြစ် ပျကွရွှေတောင်ခြေကို ကပ်စီးလာတယ်။ ပျကွရွှေဆို တာ ပျကွနဲ့ရွှေတောင်နှစ်ခုပေါင်းကို ခေါ်တာ၊ အဲဒီတောင်ကုန်းနှစ်ခုရဲ့ ဟိုဘက်လှမ်းကြည့် လိုက်စမ်း၊ စမုန်မြစ်၊ သူလည်းပဲ မြစ်ငယ်မြစ်ထဲ စီးဝင်တာပဲ”

စောမွန်လှသည် အနော်ရထာပြရာကို ကြည့်၍ ပြောရာကို စိတ်ပါဝင်စားစွာ နားထောင်နေသည်။ အနော်ရထာသည် သူတို့ ဘိုးဘွားဘီဘင်များက မြောက်ပိုင်း တောင်ကုန်းဒေသမှ ဆင်းသက်လာခဲ့ကြ၍ မိုးခေါင်ရေရှား၍ လူအနေနည်းသော ဤအပူ ပိုင်းဇုန်ဒေသ၌ နေထိုင်နိုင်ကြရန် မည်သို့ စီမံပုံ၊ ကောက်ပဲသီးနှံစိုက်ပျိုးရေးအတွက် မည်သို့ ဆည်မြောင်းများ တူးဖော်ပုံတို့ကို ပြောပြသည်။ ယခုတွင် ရှေးကနှင့်မတူ ပွားများလာသော မိမိတို့ လူမျိုးများအတွက် ဆည်မြောင်းများကို တိုးချဲ့ရန်မှာ မိမိလက်ထက်တွင် မိမိအပေါ် တာဝန်ကျရောက်လာ၍ မိမိသည် ဤသမိုင်းပေး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြရမည်ဖြစ် ကြောင်း စိတ်အားထက်သန်စွာ ပြောပြနေသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ရေမြေအခြေအနေကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့

များ စေလွှတ်သည်။ ဖောက်လုပ်ရန် ဆည်မြောင်းပုံစံများ ဆွဲထားသော သားရေပြား မြေပုံကို လေ့လာသည်။

စောမွန်လှသည် မြေပုံတစ်ခုနှင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ အလုပ်များနေသော အနော်ရထာ ကို ကြည့်၍ နေသည်။ အခက်အခဲများစွာ ရင်ဆိုင်နေရဟန် ရှိသော်လည်း သူ့မျက်နှာမှာ နည်းနည်းလေးမျှ အလျှော့ပေးပုံ မပေါ်ပေ။ စောမွန်လှမှာသာ အနီးမှ ထိုင်ကြည့်ရင်း သူ့အစား စိတ်မောမိသည်။ ဪ မင်းဧကရာဇ်ဘုရင်တစ်ဆူ ဖြစ်လျက်နှင့် ကိုယ်တော်တိုင် ဤမျှပင် အပင်ပန်းခံပါလားဟု ကိုယ့်ချစ်သူအတွက် ကရုဏာသက်ခြင်းဖြင့် မျက်ရည်များ လည်လာသည်။ ထို့နောက် သူ့မျက်ရည်တွေသူ သုတ်ပစ်ရင်း “ဟယ် ... သည်လို မျက်ရည်တွေ မကျနဲ့လေ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုးတွေအတွက် သမိုင်းပေးတာဝန်ကြီးကို ထမ်းဆောင်နေတဲ့ အနော်ရထာလို အာဇာနည်မင်းတစ်ပါးရဲ့ ချစ်ကြည်အားထားခြင်း ခံရတဲ့ မိဖုရားတစ်ယောက်အနေနဲ့ သာမန် မိန်းမစားလို နင် မပြောစမ်းနဲ့” ဟု သူ့ကိုယ်သူ အားပေးစကား ပြောသည်။

“သူဟာ ဘာမဆို ဖြစ်အောင်လုပ်မယ့် ယောက်ျား၊ သူ့ ‘လုပ်ငန်း လမ်းစဉ်မှာ ဘာအတားအဆီးမျှ ခုခံနေနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ဘူး’ ဟုလည်း အားတက်လိုက်မိ၏။ နောက်ဆုံးမှာ သူ့ဆန္ဒအောင်မြင်ရမှာပဲ”

အနော်ရထာ အလုပ်လုပ်ရာ၌ အချိန်တွေ ကုန်၍လည်း ကုန်မှန်းမသိ၊ စောမွန်လှ က အနား၌ ပြင်ထားသော အစားအသောက်တွေကိုလည်း ကောင်းစွာသတိမထားမိ၊ အလုပ်လုပ်ရင်းအနားယူဖို့ ဆိုတာများ လုံးဝမစဉ်းစားဘဲ၊ မြစ်များ ချောင်းများ ရေးဆွဲထားသော မြေပုံပေါ်မှာသာ လှံများ တစ်ထောက်ထောက်နှင့် ဟိုမှသည်မှ ရေးဆွဲတိုင်းဆလျက် လုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို ကြိုးစားကြံစည်နေလေရာ နောက်ဆုံး၌ စိတ်ရောကိုယ်ပါ အင်အား မတတ်နိုင်တော့ဘဲ၊ မျက်စိများ မှုန်ဝါးသွားပြီး။ သူ့လက်ထဲက လှံလွတ်ကျကာ လူမှာ ယိုင်၍ လဲလေတော့သည်။ ယင်း၌ အနီးတွင် စောင့်ကြည့်နေသော စောမွန်က ပွေ့ချီကာ မြေပုံကို လိပ်၍ ဖယ်လိုက်ပြီး ထိုနေရာမှာပင် အနော်ရထာအား သူ့ လက်မောင်းပေါ်တွင် အိပ်စေတော့၏။

စောမွန်လှသည် အနော်ရထာ ခေါင်းအုံးထားသော သူ့ လက်မောင်းကို နှိုးသွားမှာ စိုး၍ နည်းနည်းလေးမျှ မလှုပ်ဝံ့။ စိတ်ပန်းလူပန်းဖြင့် အနော်ရထာ နဖူးမှာ စို့နေသော ချွေးပေါက်တို့ကို အသာလေး သုတ်ပေးသည်။ စိတ်သက်သာ လူသက်သာဖြင့် နှစ်မြိုက်စွာ ပျော်ပါစေဟုလည်း ဆုတောင်း၏။

စောမွန်လှသည် မအိပ်ဘဲ စောင့်နေသည်။ တောတောင်၏ ညဉ့်ငှက်သံများနှင့် ညကင်းစောင့်တို့၏ ပဟိုမှသည်မှ အချက်ပေးသံများကို ကြားနေရသည်။ သို့သော် သူ့လက် မောင်းပေါ်၌ အိပ်ပျော်နေသော အနော်ရထာသည် ဘီလူးစီးသလို လှုပ်ရှားရုန်းကန်တော့မှ စောမွန်လှသည် သူ့ရုတ်တရက် အိပ်ငိုက်သွားသည်ကို သတိရလျက် အနော်ရထာအား ပွေ့ချီ၍ ထိုင်စေကာ အနီးရှိ ရေဘူးမှ ရေငဲ့၍ ပေးသည်။

အနော်ရထာသည် ကျေးဇူးတင်လှစွာနှင့် ရေခွက်ကိုယူ၍ အနည်းငယ် သောက် လိုက်ပြီး စောမွန်လှ ပခုံးကို ဖက်ကာ ...

“အိုး မွန်လှ၊ ငါလေ ကြော့ကစရာကောင်းတဲ့ ထူးဆန်းတဲ့ အိပ်မက်ကြီးတစ်ခု မြင်မက်တယ်။ မြွေကြီးလေးကောင်ဟာ ပါးပျဉ်းကြီးတွေထောင်ပြီး အစွယ်တွေ တဖွေးဖွေး နဲ့ ငါ့ကို ကိုက်မယ်လို့ လုပ်ကြတယ်။ ငါက ဟောဒီလုံနဲ့ ပထမတစ်ကောင်၊ နောက်ဒုတိယ တစ်ကောင်၊ နောက် တတိယတစ်ကောင်၊ သူတို့ လည်ပင်းထိုးထိုးသတ်လိုက်တာဟာ သူတို့ ကိုယ်ကထွက်လာတဲ့ သွေးတွေက ရွှေငွေကျောက်သံပတ္တမြားတွေ ဖြစ်ပြီးတော့ ငါ့တိုင်းသူပြည်သားတွေက ဝမ်းသာအားရ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ ကောက်ကောက်ယူလိုက်ကြ တာလေ။ ဒါပေမဲ့ စတုတ္ထအကြီးဆုံး မြွေကြီးကြတော့ လွတ်သွားတယ်ကွာ တောက်၊ ငါ့လုံချက် မမိလိုက်ဘူး။”

သည်အိပ်မက် အဓိပ္ပာယ် ဘယ်သို့ရှိမည်ဟု စောမွန်လှ စဉ်းစားဖို့ အချိန်မရမီ ပင် နော်ရထာသည် ဆွေ့ကနဲ ခုန်ထ၍ မြေပုံကို ယူပြီးဖြန့်လိုက်ကာ ...

“မွန်လှ ကြည့်စမ်း၊ ဟောဒီမှာ မြွေကြီးလေးကောင်ဆိုတာက ဟောဒီမြစ်လေးခု ပဲကွ။ မြစ်ငယ်၊ ဇော်ကျီ၊ ပန်းလောင်၊ စမုန်၊ ငါ့တိုင်းပြည်အတွက် ဒီမြစ်တွေက ဆည်မြောင်း လုပ်ဖို့ ငါ ကြိုးစားကြံစည်နေတာပဲ။ ဒီမြစ်လေးခုအနက်မှာ မြစ်ငယ်မြစ်ကလွဲပြီး ကျန် သုံးခုဟာ ဆည်မြောင်းလုပ်နိုင်တယ်။ မြစ်ငယ်တစ်ခုပဲ အခက်တွေ့နေတယ်လို့ သိရတယ်။ ဒါနဲ့ ငါတစ်နေ့လုံး ဒီမြစ်ငယ်မြစ်ကို ဘယ်နေရာက ချုပ်ကိုင်ပါ့မလဲ စဉ်းစားနေရင်း အိပ်ပျော်သွားတာ၊ ဒါကြောင့် ဒီအိပ်မက်ကို မက်တာပေါ့။”

ထိုသို့ပြောပြီး အနော်ရထာသည် မြေပုံပေါ်၌ ရေးဆွဲထားသည်များကို သူ့လုံနှင့် လျှောက်ထောက်လျက် ...

ငါ့အိပ်မက်ထဲမှာက ငါ့လုံနဲ့ ဘယ်မြေကို ဘယ်နေရာထိုးလိုက်ရင် အနိုင်ရစရာ ဆိုတာ အတပ်သိတယ်ကွ။ ဒါနဲ့ ငါမြေသုံးကောင်ကို အသေထိုးသတ်လိုက်တာပဲ။ တကယ်တော့ ငါက အိပ်ပျော်သွားပေမယ်လို့ ငါ့စိတ်က အလုပ်လုပ်နေတာ။ ငါ့အိပ်မက်

ဟာ ဒါပဲ။ ဒါကြောင့် ငါအခု ဘယ်ဖြစ်ကို ဘယ်နေရာက ချုပ်ကိုင်ရမလဲဆိုတာ ငါသိပြီ။
အဲ ... မမေ့ခင် နေရာတွေ မှတ်ထားလိုက်မှ” ဆိုပြီး မြေပုံပေါ်တွင် သူ့လှံနဲ့ ထောက်၍
ထောက်၍ အမှတ်အသားများ ပြုနေလေသည်။

စောမွန်လှသည် သားရေပြားမြေပုံပေါ်၌ ဒူးထောက်လျက်အရေးတကြီး ခွန်အား
တစ်စိုက် အလုပ်လုပ်နေသော အနော်ရထာကို ကြည့်နေရာမှ သူ့စိတ်ထဲတွင် ရုတ်တရက်
အသိဉာဏ်ရင့်လာသည်။ ဤမင်းကြီးကား အိပ်မက်ကို အကောင်အထည်ပေါ်အောင်
လုပ်တဲ့ အာဂ စွမ်းရည်ပေတကား။

အနော်ရထာသည် သူ့မြေပုံပေါ်တွင် ဇော်ဂျီ၊ ပန်းလောင်၊ စမုန် မြစ်သုံးခုကို
မှတ်သားပြီးနောက် မြစ်ငယ်မြစ်ပေါ် သူ့လှံရောက်သောအခါ၌ လှံသည် သူ့လက်ထဲမှ
လွတ်ကျသွားလေ၏။ သူ့ကိုယ်ကြီးသည် ရှုံ့ချည်ပွချည် သက်ပြင်းကြီးရှုံ့ကာ “ငါ ဒီမြစ်ကို
ဘယ်နေရာက ချုပ်ကိုင်ရမလဲဆိုတာ ရှာမတွေ့ဘူး။ ငါအိပ်မက်ထဲမှာ ကြိုးစားတယ်။
ဒါပေမဲ့ သူ့လွတ်ထွက်သွားတယ်။ ဟင် ... ငါက ဒီမြစ်လေးစင်းကို ငါ့တိုင်းပြည်အတွက်
အသုံးချမယ်ဆိုတဲ့ ငါ့ဆုံးဖြတ်ချက်ဟာ သူ့ကျတော့မှ ငါက အလျှော့ပေးရတော့မှာလား
ဟင်၊ ငါက သူ့ကိုရှုံးရပြီလား” ဟု မခံချင်စိတ်ပြင်းပြလွန်းစွာနှင့် လက်သီးတွေကို ကျစ်ကျစ်
မြည်အောင် ဆုပ်သည်။ နှုတ်ခမ်းတွေကို တအားကိုက်သည်။ သွေးပေါက်များ တစ်စက်
စက် ထွက်လာသည်။

စောမွန်လှသည် ဘုရင့်နှုတ်ခမ်းက သွေးစများကို သူ့ပိုးပဝါစနှင့် သုတ်ပေးသည်။
ဘုရင့်၏ လက်သီးဆုပ်များကို ဖြေကာ ထိုလက်ဝါးထဲ သူ့ပါးအပ်လျက် “အရှင်မင်းကြီး၊
ပြည်ထောင်စုကြီးဆိုတာ တစ်နေ့တည်း တည်ဆောက်လို့ မပြီးပါဘူး၊ ယခု အရှင်မင်းကြီး
ထမ်းဆောင်နေတာက အနှစ်ရာပေါင်းများစွာက သမိုင်းပေးတာဝန်တွေ ဖြစ်ပါတယ်။
ဘယ်မှာ အရှင်မင်းကြီး အသက်တာလေးနှင့် အားလုံးပြီးနိုင်ပါမည်နည်း။ ဤသို့ပြောသည့်
တွက် မွန်လှကို စိတ်မရှိပါနဲ့၊ တကယ်လို့ မြစ်ငယ်မြစ်ကို မရဘူး။ ကျန်နေပြီပဲ ထားပါဦး
တော့၊ ဒါဟာ နောင်လာမယ့် အမွေဆက်ခံသူများ တာဝန်ပေါ့။ ဘယ့်နှယ် အရှင်မင်းကြီး
တစ်ဦးတည်းက အကုန်လုပ်သွားမယ်ဆိုရင် သူတို့အဖို့ ဘာလုပ်စရာကျန်တော့မလဲ၊
ဘိုးဘွားအမွေအနှစ်နဲ့ အေးအေးထိုင်စားနေတဲ့ လူပျင်းလူဖျင်းတွေ ဖြစ်ကုန်တော့မှာပေါ့။
ဒါကြောင့် သူတို့အဖို့ ချန်သင့်သလောက်ချန်ပစ်ခဲ့ပါဦး အရှင်မင်းကြီး”

ဤမှ အနော်ရထာ ပြုံးနိုင်ရယ်နိုင်ဖြစ်လာကာ စောမွန်လှ ကိုယ်ကို သူ့ရင်ခွင်ထဲ
ဆွဲသွင်းလိုက်ပြီး ...

“ဒီစကားကြားရတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် မွန်လှ၊ နောင်လာ နောက်သားတွေအဖို့ လုပ်စရာ ချန်ခဲ့ရမယ် ဟုတ်လား။ အေးအေး၊ မင်းစကားလေး လှပါရဲ့ကွယ်၊ ကံ ... ထားပါတော့၊ သို့သော် သူတို့လက်ထက်ကျတော့လည်း သူတို့မှာ လုပ်စရာတွေ အများကြီး ရှိလာမှာပေါ့။ ဒီမြစ်ငယ်မြစ်တစ်ခုတည်း မဟုတ်ပေဘူး။ ဒီနေရာမှာ ငါမှန်တာကို ဝန်ခံပါ မယ်။ ငါဟာ သူတို့အတွက် ချန်ခဲ့သည်မဟုတ်၊ ငါမတတ်နိုင်လို့ ဒီမြစ်ငယ်ကို လက်လွှတ် လိုက်ရပြီ။ ဒီနေ့ ငါအခု အသိဉာဏ်တစ်ခု တိုးလာတယ်။ လောကမှာ အောင်မြင်မှုတွေ ရရှိသည်ထက် မအောင်မြင်မှုကို သည်းခံနိုင်တဲ့ သတ္တိရှိဖို့က ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်။ ဒါ ကြောင့် မြစ်ငယ်မြစ်ကို ငါမနိုင်တာ၊ ငါကြုံကြုံခံတော့မယ်။ စိတ်မချမ်းမသာ မရှိတော့ဘူး။”

ယင်း၌ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာအား ပို၍ လေးစားတွယ်တာမှု ဖြစ်သွား တော့သည်။ အနော်ရထာ၏ အရှုံးကို အနိုင်ကဲ့သို့ပင် စောမွန်လှကလည်း ခံယူနိုင်သော အခြေသို့ ရောက်ရှိသွားလေ၏။

ဗုဒ္ဓတရားတော်

သာလျောင်းတောင်ပေါ် ယာယီတံနန်းတော်မှနေ၍ ကြည့်သော် တောင်ခြေတွင် ဆည်မြောင်းဖောက်ရန် စုရုံးရောက်နေကြသော လူတွေ ယာဉ်တွေ တိရစ္ဆာန်တွေ လှုပ်လှုပ် ရွရွ လုပ်ကိုင်နေကြသည်များကို မြင်ရသည်။ ပျော်ရွှင်စွာ တီးမှုတ်ကခုန်နေကြသော သီချင်းသံ၊ ဆိုင်းသံ၊ ဆင်အော်သံ၊ မြင်းဟီသံနှင့် လှည်းဘီးက ကျောက်ခဲစောင်း ကြိတ်သောအသံတို့မှာ အထက်ဘဝဂံသို့ လျှံနေလေသည်။

စောမွန်လှသည် အနော်ရထာနှင့်အတူ ထိုအသံတွေ နားခံ၍ ထိုရှုခင်းတွေ ကြည့် နေရာမှ သူ့စိတ်ထဲတွင် မပြောဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်လာသည်။

“ကြည့်စမ်း အရှင်မင်းကြီး လူတွေရော တိရစ္ဆာန်တွေရော အရှင်မင်းကြီး အမှုတော် ကို ထမ်းဆောင်နေကြတာပဲနော်”

အနော်ရထာသည် စောမွန်လှအား တွတ်တီးတွတ်တာပြောသော ကလေးငယ်ကို ကြည့်သောအကြည့်မျိုးဖြင့် ပြုံး၍ ...

“မွန်လှ ... သူတို့သည် ငါ၏ အမှုတော်ကို ထမ်းဆောင်နေကြသည် မဟုတ် သည်တိုင်းပြည်၊ တို့ဘိုးဘွားမိဘများက တို့ကို ပေးအပ်ခဲ့တဲ့ တို့တိုင်းပြည်၊ တို့က တို့သားမြေးများကို ပေးအပ်ရမယ့် သည်တိုင်းပြည်အနီတိုင်းပြည်အတွက်သာ လက်ရှိ

အခြေအနေအရ သူတို့ တာဝန်ကို သူတို့ ထမ်းဆောင်နေကြခြင်း ဖြစ်တယ်၊ ငါလည်း သည်အထဲက လူသားတစ်ယောက် ဒါပါပဲ”

“ဒါပေမဲ့ အရှင်မင်းကြီး၊ သည်လူတွေကို စုရုံးပြီးတော့ နောင်သားစဉ်မြေးဆက် အတွက် သည်အလုပ်ကို လုပ်ဖို့ ညွှန်ကြားမှုပေးတာကတော့ အရှင်မင်းကြီးပါပဲ၊ ဒါကြောင့် သည်အလုပ်ဟာ အရှင်မင်းကြီး ခေါင်းဆောင်တဲ့ အရှင်မင်းကြီးအလုပ် မဟုတ်ပါလား၊ အရှင်မင်းကြီးကြောင့် ဖြစ်မြောက်အောင်မြင်သည် မဟုတ်ပါလား။”

“ဒါကတော့ မှန်ပါတယ်၊ ငါက ရှင်ဘုရင်ကိုးကွယ်၊ ရှင်ဘုရင်ဆိုတာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်၊ ငါ ဟန်မလုပ်ဘဲ မှန်ရာကို ပြောပါ့မယ်၊ ခေါင်းဆောင်ဆိုတာ ခေါင်းဆောင် တဲ့ အလုပ် လုပ်ရတာပေါ့၊ ဒါဟာ မဆန်းပါဘူး။ သို့သော် တစ်ခုတော့ မထိန်ချွန်အပ်ဘူး၊ အရေးကြီးဆုံးအရာပဲ၊ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ရလိုက်တာဟာ ငါ အင်မတန် ကံကောင်းတာပဲ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုသာ ကိုင်ပြီး မလုပ်ရဘူးဆိုရင် တို့ခု လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေဟာ ဒီလို အောင်မြင်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။”

သည်အထိတော့ စောမွန်လှ မမှီသေးချေ။ ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံကြီးကို တည်ဆောက်ရေးမှာ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာက ဘဇာကြောင့် အရေးကြီးသော အင်အား တစ်ရပ် ဖြစ်နေပါသနည်း။ မည်သို့ သက်ဆိုင်နေပါသနည်း။ စောမွန်လှ နားမလည်၍ နှုတ်ဆိုတ်ကာ စဉ်းစားနေသည်၌ အနော်ရထာက စကားဆက်သည်။

“ပထမဦးဆုံးအရေးကြီးတာက လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အားကိုးလာတတ်ဖို့ ပဲ၊ ဘာမျှမမြင်ရတဲ့ ဝိညာဉ်လောကက ဘာနတ် ညာနတ်ဆိုတဲ့ (ကိုယ့်စိတ်ထင်) တန်ခိုးရှင် တွေကို ပူဇော်ပသပြီး မစဖို့တော့ တောင်းခံနေသည်ထက် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ခုလုပ်ခုံဖြစ်တယ် ဆိုတဲ့ ဒိဋ္ဌဓမ္မအသိဉာဏ်ကို ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာက ပေးတယ်၊ စင်စစ် ဗုဒ္ဓတရားတော် ဟာ ကိုယ့်ကြံ့ခိုင်မှုကိုယ် ဖန်တီးရတယ်၊ မိမိကိုယ်မှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာ မရှိလို့ လူတွေကို သိဒ္ဓိတင်ပေးလိုက်တာပဲ၊ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာကို မြှင့်တင်ပေးလိုက်တာပဲ”

“နို့ပြီး ခေါင်းဆောင်လုပ်တဲ့ လူတွေအဖို့ရော အပေါ်ယံမှန်ပြီလို့ ထင်ရရုံလေးနဲ့ သို့မဟုတ် အခြားသူက မှန်တယ်လို့ ဆိုရုံနဲ့ ရေလိုက်မမှားဘဲနဲ့ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ မူလ အရင်းအမြစ်ကို စူးစမ်းလေ့လာပြီးတော့မှ ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းဖို့လည်း ဗုဒ္ဓတရားတော်က ဟောကြားတော်မူတာပဲ၊ တို့များ သိကြတဲ့ အတိုင်းပဲ ယေဓမ္မာဟေတု ပွဘဝါ အစရှိတဲ့ ဂါထာတော်က ...”

“အကြင်တရားတို့သည် အကြောင်းတရားလျှင် အမှန်အစရှိကုန်၏။ မြတ်စွာ

ဘုရားသည် ထိုအကြောင်းတရားတို့ကို ဟောကြားတော်မူ၏ ထိုအကြောင်းတရားတို့တွင် ချုပ်ငြိမ်းရာလည်းရှိ၏။ ရှင်ကြီး ဂေါတမသည် ထိုချုပ်ငြိမ်းရာကိုလည်း ဟောကြားတော်မူ၏။”

“ချုပ်ငြိမ်းတယ်ဆိုတာ ပြဿနာဟူသမျှ ပြေလည်တာပဲလို့ ဆိုတယ်။ မပြေလည်ရင်ဖြင့် ကိုယ်သိတဲ့ အကြောင်းတရား မမှန်သေးဘူး၊ ကိုယ်လုပ်ပုံမဟုတ်သေးဘူးလို့ မှတ်ပေရော”

ယင်း၌ စောမွန်လှသည် နှုတ်ခပ်နေ့နေ့ဖြင့် မေးသည်။

“ဒါနဲ့ အရှင်မင်းကြီး တစ်ခု မေးပါရစေ၊ လူတွေဟာ နတ်တွေကို ကိုးကွယ် ဆည်းကပ် ပူဇော်ပသမှုတွေ ပျောက်သွားနိုင်ပါ့မလား အခုတောင်” ပဲဟု ဆိုပြီး တောင်ခြေတွင် လူတွေသည် ဆိုင်းသံဗုံသံ တဖြိန်ဖြိန်ဖြင့် ကနူးပွဲ ကျင်းပနေသည်ကို ကြည့်၍ သူ့စကားရပ်လိုက်သည်၌ အနော်ရထာက ပြုံးယောင်ယောင် မျက်နှာထားဖြင့် ...

“ဟုတ်တယ် မွန်လှ မင်းဘာကို ဆိုလိုတယ်ဆိုတာ ငါကောင်းကောင်းကြီး သိပါတယ်။ အခုတောင်ပဲ သူတို့ နတ်တစ်ခုခုကို ပူဇော်ပသတဲ့ပွဲ လုပ်နေကြတယ်လေ၊ လူတွေမှာ ပူဇော်ပွဲ တစ်ခုခုတော့ လုပ်ဖို့လိုသကွယ့်၊ အဲဒီပူဇော်ပွဲကပဲ သူတို့ကို အလုပ် လုပ်ဖြစ်အောင် စတင်လှုံ့ဆော်ပေးတာပဲ၊ ဒါကြောင့် လူတွေ ဘဝမှာ ပူဇော်ပွဲတွေကတော့ ရှိနေမှာပဲ။

“တကယ်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် စစ်စစ်ဖြစ်ဖို့ဟာ မလွယ်ဘူး၊ သတ္တိရှိဖို့ လိုတယ်၊ ဘယ်လို သတ္တိလည်းဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်ကိုးစားတဲ့ သတ္တိ မိမိကိုယ်မှတစ်ပါး အခြားကိုးကွယ်ရာမရှိဆိုတဲ့ သတ္တိစိတ်ထားမျိုး မွေးမြူနိုင်ရမယ်၊ နို့ပြီး အရေးကြီးဆုံး တစ်ခုက မိမိမှာညံ့ဖျင်းချက် ချွတ်ယွင်းချက်ရှိရင် မိမိကိုယ်ကိုမိမိ ဝန်ခံရမယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မညာရဘူး မလှည့်စားရဘူး၊ အဲဒီအမှန်အသိတရားအားဖြင့် အလျှော့မပေးဘဲ ကောင်းမွန်ပြည့်စုံသည့် အဖြစ်ရောက်အောင် ကြိုးစားရမယ်။ အခုနတ်တွေ ဘာတွေကို ပူဇော်ပသပြီး မစတော်မူပါလို့ တောင်းခံနေကြတယ် မဟုတ်လား။ ဗုဒ္ဓဘာသာစိတ်ရှိတဲ့ လူဟာ ယင်းအပြုအမူသည် မိမိကိုယ်မိမိ ကိုးစားသောစိတ် ယုံကြည်သောသတ္တိ မရှိသေးလို့ ပြုလုပ်နေတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ်သိရမယ်။ အဲသည်ဟာ ငါ့ ယုံကြည်ချက်ပဲ”

ဤနေရာ၌ အနော်ရထာသည် သူ့စကားကြောရှည်ကြီးကို ရပ်လိုက်ကာ စောမွန်လှ မေးစေကို လက်ညှိုးဖြင့် မလိုက်၍ ကြင်နာသော အကြည့်ဖြင့် ...

“မွန်လှ မင်းတော့ ငါ့စကားနားထောင်ရတာ ငြီးငွေ့မှာပဲ ငါအပြစ်မဆိုပါဘူး၊ ငါကတော့ မင်း သိတဲ့အတိုင်းပဲ ငါပြောချင်တာများ ပြောလိုက်ရရင် မမောနိုင် မပန်းနိုင်ဘဲ”

“အို ... အရှင်မင်းကြီးစကား မွန်လှ စိတ်ဝင်စားလှပါတယ်။ အရှင်မင်းကြီး ပြောတာတွေ နားထောင်ရင်းပဲ မွန်လှတို့ ရှမ်းပြည်နယ်အတွက်လည်း ဘယ်နယ်လုပ်ရမလဲ စဉ်းစားနေပါတယ်။ မောကုန်းမြင့်မှာလည်း သည်မှာလိုပဲ ရေနဲ့ မိုးနဲ့ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြ ရတာပဲ။ ဒါပေမဲ့လို့ သည်လို ဆည်မြောင်းလုပ်ရမှန်း မသိသေးဘူး။ မိုးနတ်၊ လေနတ်၊ တောစောင့်နတ်၊ တောင်စောင့်နတ်တွေကိုပဲ ပူဇော်ပသတောင်းခံကြတုန်းပဲ ရှိနေပါသေး တယ်။ ဒါကြောင့် ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဘယ်လိုများ သွတ်သွင်းရပါမလဲ တွေးတော မိပါတယ်”

“အို ... သည်အတွက် မွန်လှ မပူနဲ့၊ တို့လုပ်ရမယ်၊ မွန်လှတို့ နောင်တော် ပြည်နယ်က လူတွေကလည်း တို့တိုင်းပြည်က လူတွေနဲ့ အတူတူပဲပေါ့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင် ယုံကြည်အောင် လုပ်ရလိမ့်မယ်။ မွန်လှ ကူညီရမယ်”

“ဒါနဲ့ အခုန အရှင်မင်းကြီးပြောတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သာ ယုံကြည်စိတ်ထားဖို့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ဖို့ မလွယ်ဘူးလို့ ဆိုတယ်။ သည်တော့ရင် မွန်လှတို့ ပြည် အဲလေ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံကြီးတစ်ခုလုံး ဗုဒ္ဓဘာသာသက်ဝင်ယုံကြည်ကြဖို့ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား”

“ဖြစ်ရမယ် ဖြစ်ရမယ်လို့ ငါယုံကြည်တယ်၊ ဘာကြောင့်လည်းဆိုရင် သည်ကမ္ဘာ မြေပြင်ပေါ်မှာ တို့လူမျိုးတွေလောက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေချင်တဲ့ လူမျိုး၊ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ချင်တဲ့ လူမျိုးမရှိဘူး၊ ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာကလည်း ဘယ်အတွေးအခေါ်ကိုမှ ချုပ်နှောင်ခြင်း မရှိဘူး။ ကိုယ့်စိတ်ကြိုက်တွေးတော ယူဆနိုင် တယ်။ ဘုရားက ငါဟောလို့ဆိုတိုင်းတောင် မယုံနဲ့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် တွေးတော ကြံဆလို့ ကိုယ့်သဘောပေါက်မှ လက်ခံလို့ ဆိုတယ်။ ကဲ ... သည်လူမျိုးနဲ့ သည်ဘာသာမှ မဟပ်မိရင် တခြား ဘာရှိဦးမတုန်း၊ တို့လူမျိုးတွေက ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် အတွေးအခေါ်နဲ့ အလုပ်အကိုင်ကို ချုပ်နှောင်မယ့် ဝါဒမျိုးဆိုရင်တော့ ဘယ်တော့မှ လက်ခံလိမ့်မယ် မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ငါကိုယ်တိုင် နတ်ဆိုတာတွေ မယုံကြည်သော်လည်း လူတွေက ယုံကြည်ကိုးကွယ်နေကြတာကို ငါမပိတ်ပင်ဘူး။ မတားမြစ်ဘူး။ သို့သော် သူတို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ဖြစ်လာရမယ်။ လူတွေ ယူဆနေကြတဲ့ နတ်တွေကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အောက် ရောက်လာအောင် သိမ်းသွင်းထားလိုက်တယ်။ မွန်လှမို့ ငါ့စကားကုန် ပြောလိုက် တော့မယ် အဲဒါ ငါ့ဝါဒနဲ့ လုပ်ငန်းစဉ်ပဲ”

စောမွန်လှ ပြဿနာ ဂူပ်လာခြင်း

အခန်း [၃၂]

အနော်ရထာသည် သူ၏ ချစ်စွာသော မိဖုရားအား တရားဓမ္မတွေ အားရအောင် ပြောကြား ပြီးနောက် သူ့လူများနှင့် အလုပ်ခွင်သို့ ထွက်သွားသောအခါ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာ ပြောခဲ့သည်များကို စမြဲပြန်လျက် ကျန်ခဲ့သည်။ သူ့အကူအညီဖြင့် သူတို့ ရှမ်းပြည်နယ်ကို လည်း ဗုဒ္ဓတရားတော်ပျံ့နှံ့အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဆိုသည်ကို တွေးတော နှစ်သိမ့်လျက်၊ သည်အတိုင်းဆိုလျှင် ဘာသာအယူဝါဒတူညီသွားခြင်းဖြင့် လူမျိုးနှစ်ခု ထာဝစဉ် ပူးပေါင်း စည်းလုံးမိသွားတော့မည်ဟု စိတ်ဝယ် ကြည်နူးနေမိတော့၏။

သို့ရှိစဉ် သူ့ နောင်တော်စောနောင်စော်ဘွားထံမှ တမန်တော်များ ပုဂံမြို့တော်မှ တစ်ဆင့် ဤသာလျောင်းတောင် ယာယီစခန်းသို့ လိုက်လာကြသည်များ ကြားသိရ၍ သူ့အတွေးရေယဉ်ကြော ပြတ်သွားသည်။ သူ့ နောင်တော် ကျန်းမာပါရဲ့လားနှင့် ပြည်နယ် အခြေအနေကို သိလိုစိတ် ပေါ်လာသည်။ သည်အထဲ စောမွန်လှ အထူး ပျော်ရွှင်သွားသည် မှာ သူတို့ မိဘဘိုးဘွားလက်ထက်ကတည်းက အမှုတော် ထမ်းလာခဲ့သော အမတ်ကြီး စောလာအို တစ်ယောက်ပါလာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထိုအဘိုးကြီးကား သူတို့ မောင်နှမ ၏ ဘိုးဘ အရာပင်။ ထို့ကြောင့် စောမွန်လှသည် ရွှင်မြူးစွာနှင့် ...

“အဘ ... အဘရောက်လာတာ အဘ မျက်နှာမြင်ရတာ သမီး ဝမ်းသာလိုက်တာ။ အဘရေ ဒီမှာတော့ အဘ မြင်တဲ့အတိုင်းပဲ တိုင်းပြည်ကြီး တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးအောင် လုပ်ကိုင်

နေကြတာတွေ ဟိုပြန်ရောက်ရင် နောင်ဘုရားသာ ပြောပြလိုက်ပါတော့”

သို့သော် အဘိုးကြီး မျက်နှာမှာ တယ်ပြီး ဝမ်းသာအယ်လဲရှိပုံမပေါ်၍ စကန္တ အရေးကြီးတဲ့ကိစ္စ တစ်ခုခုတော့ ရှိနေပြီဟု စောမွန်လှတွေးမိကာ သူ့ရံရွှေတော်များအား အပါးမှ ထွက်ခွာသွားစေပြီး အဘိုးကြီးကို အကြောင်းစုံပြောစေ၏။

ထိုအမတ်ကြီး၏ စကားကြားသိရသည်၌ စောမွန်လှသည် ဖြစ်နေသော အခြေအနေမှာ မိမိစိုးရိမ်သည်ထက် ဆိုးရွားနေကြောင်း သိရလေပြီ။ အနော်ရထာ၏ နန်းတော်တွင် စောမွန်လှအား စုန်းမဟု စွပ်စွဲနေကြသည်ဆိုသော ကောလာဟလ သတင်းကြောင့် နောင်တော် စောနောင်စော်ဘွားသည် အနော်ရထာအား အလွန်စိတ်ဆိုးနေသည်။ မိမိ နှမတော်နှင့် မိမိလူမျိုးတို့အား သက်သက် အရှက်ခွဲတာပဲဟု ယူဆသည်။ ယင်းအခြေအနေ၌ မြန်မာနှင့် ပူးပေါင်းရန် မလိုလားသော စောနောင်၏ မျှူးမတ်တွေက အခွင့်ကောင်းယူကာ နန်ချောင်ဘက်ပါရန် တိုက်တွန်းနေကြသည်။ ယခုနန်ချောင်ကလည်း ဤသတင်းကြားပြီး ဖြစ်သည်နှင့် သူတို့ တပ်များအား တမ္ပဒီပဘက်သို့ မောပြည်နယ်ကို ဖွင့်ပေးရန် အပြင်းအထန် စိုင်းပြင်းနေလေပြီ။

“အခု နန်ချောင်ကို လိုလားနေကြတဲ့ မျှူးမတ်တွေကတော့ မင်းအစ်ကို စောနောင်တော့ အနော်ရထာနဲ့ ပဋိပက္ခဖြစ်တော့မှာပဲလို့ မျှော်လင့်နေကြလေရဲ့” ဟု အမတ်ကြီး စောလာအိုက ပြောပြသည်။

စောမွန်လှမှာ လွန်စွာ စိတ်ထိခိုက်လျက် ...

“ဒီ စုန်းမလို့ စွပ်စွဲခဲ့ကြတဲ့ လုပ်ဇာတ်ဟာ ပထမတော့ ကျွန်မတစ်ယောက်တည်းကို ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းလို့ ထင်မိတယ်။ အခုတော့ ဘယ်ဟုတ်လိမ့်မလဲ၊ ကျွန်မရဲ့ အရှင် အနော်ရထာဘုရင် တည်ဆောက်နေတဲ့ ပြည်ထောင်စုကြီးကိုပါ ပြိုကွဲစေနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေပါပကောလား။ ဟင်း ... သည်လိုတော့ အဖြစ်ခံနိုင်ရိုးလား။ ဒါ တားဆီးဖို့ကို ကျွန်မ ဘာမဆို လုပ်ရမယ်။ အဘ ပြောစမ်း၊ သမီး ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတာကို”

ထိုအခါ အမတ်ကြီးက ...

“အေး သမီး၊ ငါအခု မပြောနိုင်သေးဘူး။ သို့သော်လည်း သမီးအခု ပြောလိုက်တဲ့စကားဟာ ‘ဒါတားဆီးဖို့ကို သမီးဘာမဆို လုပ်မယ်’ ဆိုတာကိုတော့ သမီးဘယ်တော့မှ မမေ့နဲ့။ အခြေအနေနဲ့ အချိန်အခါက ဘယ်တော့ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတာ ပြောပြလာလိမ့်မယ်။ အဲဒီတော့ သမီးနောက်မတွန်နဲ့။ မိန်းမအာဇာနည် ပီသပစေဟေ့ ငါ့သမီး”

အဘိုးကြီး၏ အားပေးစကားကို ကြားရသည်၌ စောမွန်လှ ကိုယ်မှာ ကြက်သီး

မွေးညင်းထသွားသည်။ သူ့စိတ်သည် လေထဲတွင် ညောင်ရွက်ကလေးလို လှုပ်ရှားသွားသည်။ ထိုမှ သူ့ရှိသမျှ အင်အား အကုန်တင်းလိုက်ကာ ...

“အဘ သမီးရဲ့ ဘိုးဘွားများကို ရိုသေလေးစားသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ မျိုးရိုးဂုဏ်ကို စောင့်ထိန်းသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နောင်တော်စော်ဘွားနဲ့ ကျွန်မ အရှင်သခင် လင်ဘုရင်အနော်ရထာကို ချစ်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဘာကိုမဆို လုပ်သင့်တာကို အားလုံးလုပ်ပါ့မယ် သမီး အဓိဋ္ဌာန် ပြုပါတယ်”

စောမွန်လှတွင် သူ၏ အဓိဋ္ဌာန်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် တယ်ပြီး အချိန်မဝေးတော့ပါ။ ထိုနေ့မှာပင် ဘုရင် အနော်ရထာထံသို့ နန်ချောင်နယ်စပ်မှ သတင်းများ ရောက်လာသည်၌ စောမွန်လှအား ကြားသိစေရန် ဘုရင်က ခေါ်လေ၏။

*

နန်ချောင်နယ်စပ် သတင်းများ

နန်ချောင်နယ်စပ်၌ တာဝန်ကျသော အရာရှိများသည် ကိစ္စနှင့် ပြည်မသို့ ပြန်လာရာ၌ မိမိအား ပုဂံမြို့က စောင့်မနေဘဲ ယခုအလုပ်လုပ်နေရာ သာလျောင်းတောင်သို့ လိုက်လာသည်မှာ ဘာများ အထူးအရေးကြီးလေသနည်းဟု အနော်ရထာ အံ့သြမိသည်။ မည်မျှ မကောင်းဆိုးရွားသော အကြောင်းမျိုးများသည် သူနှင့် သူ့ယောက်ဖတော် စောနောင်စော်ဘွား၏ ချစ်ကြည်ရေးကို ဖျက်ဆီးရန် ဖြစ်ပေါ်နေသည်ကို အနော်ရထာ မသိရှာသေးပေ။ ထို့ကြောင့် မောပြည်နယ် နိုင်ငံရေးအခြေအနေမှာ စောနောင်စော်ဘွား နန်ချောင်ဘက်သို့ ယိမ်းယိုင်တော့မည့်ဘက် အင်အားများနေကြောင်း မမျှော်လင့်သော စကားများ ကြားသိရသည်၌ အနော်ရထာမှာ လွန်စွာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်သွားလေသည်။

“အခုဆိုရင် နန်ချောင်နိုင်ငံရေးသမားတွေဟာ ခရီးသွားအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ကုန်သည်ဟန်ဆောင်၍ လည်းကောင်း၊ မောပြည်နယ်ဘက်မှာ ခြေရှုပ်နေပါတယ်။ ဟိုမှာ ဖြစ်နေတဲ့ သတင်းစကားကတော့ စောနောင်စော်ဘွားဟာ ဆွေရေးမျိုးရေး ကိစ္စနဲ့ ဘုရင်အနော်ရထာကို စိတ်ဆိုးနေတယ် ဆိုကြပါတယ်”

နယ်ခြားအရာရှိများ၏ ပြောပြချက် သတင်းများမှာ ယခုအခါ၌ နယ်စပ်ရှိ အနော်ရထာ၏ လူများသည် စောနောင်စော်ဘွားကို မတွေ့ရသလောက် ဖြစ်နေပြီ။ အနော်ရထာနှင့် စောမွန်လှ လက်ဆက်ခါစတုန်းကမူ စောနောင်စော်ဘွားသည် မြန်မာတို့အား အလွန်ရင်းနှီးချစ်ခင်စွာ ဆက်ဆံရုံမက နယ်ခြားတစ်ခွင်တို့၌ လိုသမျှ အကူ

အညီများ၊ အကြံဉာဏ်များ ပေးခဲ့ပါသည်။ ယခုမူ ရုတ်တရက် ချက်ချင်းကြီး ဆိုသလို ပင် လွန်ခဲ့သော လအနည်းငယ်က စပြီးတော့ စောနောင်စော်ဘွားက စိမ်းစိမ်းကားကား ဖြစ်သွားသည်။ မလွဲမရှောင်သာလျှင်လည်း မြန်မာတို့အား အေးစက်စက် ဆက်ဆံသည်။

“အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဗမာများကို တမင်တကာ ချိုးနှိမ်လို၍လည်းကောင်း၊ မလွဲမရှောင်သာ သူတို့ရှမ်းများနဲ့ ရန်ဖြစ်ကြရလို့ လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့ဘက်က အနာများကြပါတယ်။ ဟိုမှာ အခြေအနေကတော့ တစ်နေ့ကျရင် ရှမ်းနဲ့ဗမာ ချကြရတော့ မယ် ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် စောင်နေကြပါတယ်”

ယင်းသို့ နယ်ခြားအရာရှိများ ပြောပြသည်ကို အနော်ရထာသည် ဆိတ်ငြိမ်စွာ စဉ်းစားနားထောင်နေသည်။ မင်းသား စောလူးနှင့် မျိုးမတ်အချို့ကမူကား ... အခြေအနေ ကို အခွင့်ကောင်းယူကာ နန်ချောင်နယ်စပ်ကိစ္စမှာ စောနောင်ကိုချည်း ယုံကြည်စိတ်ချမထား သင့်ကြောင်း၊ ဤအတိုင်းဆိုပါက မြန်မာပြည်သည် စောနောင်ပြုမှ နရမလို့ ဖြစ်နေကြောင်း၊ စောနောင်သည် မော့ပြည်နယ်မှာ အကြီးဆုံးသော စော်ဘွားဖြစ်၍ သူ့သဘောတစ်ခုတည်း နှင့် နန်ချောင်တို့အား ရှမ်းပြည်နယ်ကို ဖွင့်ပေးနိုင်၍ သူ့လက်ရိပ်တစ်ပြန့်ပင် မြန်မာပြည် ချက်ချင်း အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် စောနောင်ကို သမီးယောက်ဖရယ်လို့ သိပ်ပြီး မယုံကြည်သင့်ကြောင်းများ လျှောက်ထားကြကုန်သည်။

အနော်ရထာသည် စကားတစ်ခွန်းမျှ ဝင်မပြောဘဲ စဉ်းစဉ်းစားစား နားထောင်နေ ပြီးမှ ...

“ကောင်းပါပြီလေ ငါချိန်ချိန်ဆဆ လုပ်ပါ့မယ်။ စောနောင်ကို ငါ့ယောက်ဖ အနေမှာထားပြီး မစဉ်းစားပါဘူး။ ဒီကိစ္စဟာ ပြည်ထောင်စုကြီးအတွက် ရှုပ်ထွေးလာစေ နိုင်တယ်”

ဤကဲ့သို့ အခြေအနေ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည် မော့ပြည်နယ်တွင် နန်ချောင်ဘက် လိုလားသော သူတို့အဖို့မှာ အသစ်အဆန်း မဟုတ်ပေ။ တမ္ပဒီပနှင့် ကမ္ဘောဇနစ်ပြားသော ရွှေဂဟေသားရန် နှမနှင့် လက်ဆက်စေသော စောနောင်စော်ဘွားမှာသာ များစွာ အခက် တွေ့လျက် ရှိလေသည်။ အနော်ရထာမူကား ... ဤကိစ္စကို အရေးမယူမီ စောနောင် ဘာကြောင့် ယင်းသို့ စိတ်ပြောင်းသွားရသည့် အကြောင်းရင်းကို စုံစမ်းရဦးမည် ဖြစ်ရကား...

“မင်းကြီးများ၊ ငါတို့ဆီတွင် မော့ပြည်၏ ကိုယ်စားလှယ်တော် တစ်ဦး ရှိနေသေး သည်။ သူတို့ပြည်နယ်၌ ဖြစ်နေသည်များကို သူ့အား ကြားစေပြီး သူဘာများ ပြောမည် နည်း ... နားထောင်ကြဦး” ဟု ဆို၍ စောမွန်လှအား ခေါ်စေခြင်း ဖြစ်၏။

စောမွန်လှ ရောက်လာသောအခါ အကြောင်းအရာတို့ကို ထပ်မံ ပြောကြားစေ၏။ စောမွန်လှသည် နားထောင်ရင်း၊ သူစိုးရိမ်နေသော အဖြစ်ဆိုးသည် ဆိုက်ရောက်လာပြီကို သိ၏။ သူသည် အနော်ရထာအား ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ ကြင်နာခြင်းဖြင့် မျက်နှာကို မော်မကြည့် ရဲချေ။ ယခုအချိန်၌ မိမိသည် အနော်ရထာ၏ ချစ်မြတ်နိုးလှစွာသော မိဖုရားအနေဖြင့် မဟုတ်၊ မော့ပြည်နယ်၏ ကိုယ်စားအဖြစ်နှင့် မော့ပြည်၏ ပြဿနာကို ဖြေကြားရပေမည်။

စောမွန်လှသည် မျက်လွှာချ၍ ခစားလျက် ရှိသော်လည်း အနော်ရထာက သူ့အား စိမ်းစိမ်း စိုက်ကြည့်နေသည်ကို သူ စိတ်အာရုံဖြင့် ခံစားနေရသည်။ အနော်ရထာသည် တိုင်းရေးပြည်ရာနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် သူ့ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ တွက်မနေဘဲ (မိမိအား မိဖုရားရယ်လို့ စဉ်းစားမနေဘဲ) မှန်ရာကို လုပ်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း စောမွန်လှ ကောင်းကောင်းကြီး သိ၏။ မျက်လုံးအိမ်မှာ မျက်ရည်များဝေ၍လာသည်ကို မကျအောင် မနည်းချုပ်တည်းထားရသည်။

သူ့အား ပြောကြားသော စကားများ ဆုံးသောအခါ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာ မျက်နှာတော် မော်ကြည့်၍ ဘုရင် ဘာပြောမည်နည်းဟု စောင့်သည်။ သူ့အသက်တာတွင် ဤမျှ အားကိုးရာမဲ့သော အားငယ်သောအခါမျိုး မကြုံခဲ့ဖူးသေးချေ။ မိန်းမတစ်ယောက် တွင် ရှိနိုင်သမျှသော သတ္တိနှင့် ခွန်အားကို မွေးမြူထားလိုက်ရသည်။ ထိုစဉ်၌ အနော်ရထာ က မိန့်ကြားသည်။

“မော့ပြည်နယ် စော်ဘွား စောနောင်၏ နှမစောမွန်လှ၊ သင့်ပြည်နယ်၌ ဖြစ်နေသော အကြောင်းအရာများကို ယခု သင်ကြားသိရပြီ။ သင့်နောင်တော် စိတ်ထားပြောင်းသည်ဆိုသည့် အကြောင်းကို သင်ဘယ်လိုများ ပြောစရာ ရှိပါသနည်း”

စောမွန်လှသည် အရိုအသေပြုကာ ...

“မှန်လှပါ။ မော့ပြည်မှ ကျွန်တော်မဆီလာကြသော သံတမန်များကို အရှင်မင်းကြီး ရှေ့တော်မှောက်ခစားခွင့်ပြုတော်မူပါ။ သည်သံအဖွဲ့မှာဆိုရင် ကျွန်တော်မတို့ ဘိုးဘွားလက်ထက်ကတည်းကစပြီး မင်းသုံးဆက်မြောက် အမှုတော်ထမ်းခဲ့တဲ့ စောလာအို အမတ်ကြီး ခေါင်းဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ ဟိုမှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အရေးအခင်းကို ဤအမတ်ကြီးဆီက အရှင်ဘုရား နားသောတဆင်တော်မူပါရန် ကျွန်တော်မ တောင်းခံပါတယ် အရှင်”

“ကြားရဲ့လား မင်းကြီးများ၊ တို့ တစ်စုံတစ်ရာ မပြုမီ သူတို့ဘက်က အဖြစ်အပျက်ကို သိသင့်ပေတယ်။ ကဲ ... မော့ သံတမန်ကြီး အခစားဝင်စေဗျား”

အမတ်ကြီး စောလာအို ညီလာခံထဲ ရောက်လာသောအခါ စောမွန်လှ အရို

အသေပြုပြီး ...

“အဘ၊ သည်ညီလာခံ အစုံအလင်မှာ အဘကို မိတ်ဆက်စကားပြောပါရစေ၊ အဘဟာဆိုရင် ကျွန်တော်မတို့ မောင်နှမရဲ့ မိဘလည်း မည်ပါတယ်။ တိုင်းပြည်မှာဆိုရင် မင်းမှုထမ်းသက်လည်း ဝါအရင့်ဆုံးဖို့ ရှမ်းပြည်နယ်အကြောင်းလည်း အသိဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ အဘ ... အခု ကျွန်တော်မတို့ဟာ ဒီညီလာခံမှာ ကျွန်တော်မ နောင်တော် အုပ်ချုပ်တဲ့ မော့ပြည်နယ်အကြောင်းကို တင်ပြရပါတော့မယ်။ သည်လိုမတင်ပြမီ အနော်ရထာဘုရင်မင်းမြတ်နဲ့ မှူးကြီးမတ်ရာ ပညာရှင်များ ပါဝင်တဲ့ သီရိသမ္မတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသော ဤညီလာခံသဘင်ကြီးမှာ ကျွန်တော်မတစ်ခု ထပ်မံ၍ အစီရင်ခံပါရစေ။ ကျွန်တော်မတို့ မော့ပြည်နယ်ဟာ တမ္ပဒီပနနှင့် လူမျိုးချင်းပေါင်းသင်းခြင်းအားဖြင့် အကျိုး ဖြစ်ထွန်းလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်သည့် အားလျော်စွာ အနော်ရထာဘုရင်၏ ခေါင်းဆောင်မှုကို ခံယူပြီးတော့ ရင် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ကြီး တည်ဆောက်ရာမှာ တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်မတို့ မော့ပြည်နယ်ဟာ ဘုရင်အနော်ရထာအား မည်မျှ ယုံကြည်ကိုးစားကြောင်း အထောက်အထားပြရမယ်ဆိုရင် လူမျိုးချင်း သွေးသားဆက်ထားသည်က အထင်အရှား ဖြစ်ပါတယ်။ ကဲ ... အဘ၊ အဘဟာ မော့ပြည်နယ်ရဲ့ ယုံကြည်ကိုးစားသော အမတ်ကြီး ဖြစ်တဲ့အတိုင်း၊ မော့ပြည်နယ်မှာ ဖြစ်သမျှအားလုံးကို အကုန်ပြောပြလိုက်ပါ။ ဒါမှ ဟောသည်က အနော်ရထာမင်းကြီးနှင့်တကွ မင်းမှူးမတ်အပေါင်းတို့ သိရှိကြရအောင် အဘ ပြောစရာရှိသမျှ စကားတစ်လုံးမကျန် ပြောလိုက်ပါ။”

*

မမြင်ရသော ရန်သူ

အမတ်ကြီး စောလာအိုသည် ဘုရင်အား အရိုအသေပြုလိုက်ပြီးနောက် ...

“အနော်ရထာမင်းမြတ်နှင့်တကွ မှူးကြီးမတ်ရာအပေါင်းတို့ ခင်ဗျား။ ကျွန်တော် မျိုးတို့ဟာ အလွန်တရာ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းတဲ့ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ရန်သူတို့၏ တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ခံနေရပါသည် ခင်ဗျား။ သည်ရန်သူဟာဆိုရင် မြင်လည်း မမြင်ရ၊ ဖမ်းလို့လည်း မမိနိုင်၊ ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်ဖို့လည်း မဖြစ်။ သူဟာဆိုရင် လေအဟုန်စီးပြီး တော့ မရပ်မနား ပါးစပ်စကားဖြင့် ဘူးတစ်ရာအပေါက်ပိတ်မရသလို မမှန်သတင်း လွှင့်နေခြင်းပါပဲ။ သည်ကောလာဟလက ဘာလဲဆိုလို့ရှိရင် ကျွန်တော်မျိုးတို့ ရှမ်းမင်းသမီး၊ အရှင်မင်းကြီးရဲ့ မိဖုရား စောမွန်လှဟာ တမ္ပဒီပနနန်းတော်မှာ ဝိုင်းကြည့်ခံရတယ်။ နန်းတော်

သူ နန်းတော်သားများက မေးထူးခေါ်ကြား မလုပ်ကြဘူး။ သူရဲ့ တွေ့ထိသမျှ ပစ္စည်းများ တောင် ရှောင်ကြဉ်ကြတယ်ဆိုတဲ့ သတင်းပျံ့နှံ့လာတော့ သူ့နောင်တော် စော်ဘွားဟာ လွန်စွာမှ စိတ်ထိခိုက်လှပါတယ်။ ညီမအတွက် ရှက်လည်း ရှက်လှပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီသတင်း ဟုတ်မဟုတ် စုံစမ်းရအောင် ကျွန်တော်မျိုးကြီးကို ဒီလွတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဟော ခုတော့ ကျွန်တော်မျိုးကြီး ဒီမှာ တွေ့ရမြင်ရ ကြားရတာတွေ ဝမ်းသာလှပါတယ်။ ကျွန်တော်မျိုးကြီး လာရကျိုးနပ်ပါပြီ၊ ကျွန်တော်မျိုးကြီး မောပြည်ပြန်တဲ့အခါမှာ ဟောဒီ တမ္ပဒီပတွင် စောနောင်စော်ဘွားရဲ့နမတော် စောမွန်လှကို အနော်ရထာဘုရင်မင်းမြတ်က မည်သို့မည်ပုံ ဘယ်၍ဘယ်မျှ ချီးမြှင့်မြှောက်စားဂုဏ်ပြုထားသလဲဆိုတာ ကျွန်တော်မျိုးကြီး မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့တွေ့ အားရပါးရကြီး ပြောပြလိုက်ပါမယ်။ အဲသည်တော့ရင် ယခု လက်ရှိအခြေမှာ အချောင် အခွင့်ကောင်းဝင်ယူနေတဲ့ နန်ချောင်တွေ၊ နန်ချောင်ဘက်သား တွေ အန္တရာယ်ကလည်း မုချကင်းငြိမ်းသွားပါလိမ့်မည် ဘုရား။”

ယင်း၌ အနော်ရထာသည် အမတ်ကြီးစကားကြားရ အားရ တင်းတိမ်တော်မူ၍ သူ့မှူးမတ်များအား ...

“ကဲ မင်းကြီးများ စောနောင်စော်ဘွားစိတ်ထားပြောင်းရတဲ့ အကြောင်းကြားကြပြီ မဟုတ်လား။ သည်တော့ရင် အခုလုပ်ရမှာက ယင်းကောလာဟလ သတင်းကို ဖျောက်ဖျက် ပါစေ၊ ကမ္ဘောဇနဲ့ တမ္ပဒီပ ချစ်ကြည်ရေးကို ပိုမိုခိုင်မြဲအောင် ပြန်လည် တည်ဆောက်ကြရ မည်။ ယခုသည်မှာ ဆည်မြောင်းများ မောက်လုပ်မှုလည်း ပြီးမြောက်ပြီမို့ တို့များ ပုဂံမြို့တော် ကို ပြန်ကြရတော့မည်။ ဟောသည် ရှမ်းအမတ်ကြီးနှင့် သူ၏ အဖွဲ့အား ထိုက်သင့်သော ဂုဏ်ပြု၍ ခမ်းနားသော အဆောင်အယောင်များ ပေးစေ မင်းကြီးများ။”

ငရမန် အကြံပျက်

ဤညီလာခံပြီးသောအခါ၌ ငရမန်မှာ ခဲလေသမျှ သဲရေကျဖြစ်သွားလေသည်။ စောမွန်လှအား သူ့အပြုတ်တိုက်၍ အပြတ်နှင်သော သူ၏ အကြံယုတ်မှာ တစ်မဟုတ်ချင်း ပျက်စီးသွားရလေပြီ။ စောလူးမင်းသားကား ငရမန်က စောနောင်နှင့် စောမွန်လှတို့အပေါ်၌ အကယ်ပင် မယုံကြည်မှုရှိလို့လား မရှိလို့လားကို မဆုံးဖြတ်နိုင်ဘဲ ...

အခုအခြေတော့ မောပြည်နယ်က ငါ့ခမည်းတော်အပေါ်မှာ သစ္စာရှိပုံပါပဲကွ။ ရှမ်းနဲ့ နန်ချောင်ကတော့ သူတို့ နိုင်ငံရေးနဲ့ တို့ မပတ်သက်ခင်ကတည်းက သူတို့ချင်း

ဆက်သွယ်နေကြတာပဲ။ အဲသည် တစ်လျှောက်လုံးလည်း မောက နန်ချောင်ကို ခုခံ ကာကွယ်နေတာပဲ”

စောလူးမင်းသားတွင် ယုံကြည်နားလည်မှုမရှိဘဲ မဟုတ်၊ ရှိသည်။ သူ့စိတ်ဓာတ်မှာ သူ့ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကြီးမြင့်ဖို့အတွက် ထက်ပင် ပြည်ထောင်စုလူမျိုးတွေ အပေါ်မှာ စေတနာသက်ရောက်နေသေးသည်။ ယင်းကို ငရမန်က မြင်သည်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမင်းသားဟာ စိတ်သိပ်ပျော့တယ်။ ဘာအကြောင်းကြောင့်လည်းဆိုရင် မင်းသားဟာ မွန်အနုပညာသည် တွေနဲ့က ပေါင်းပြီး အနုပညာတွေ လေ့လာလိုက်စားတာနဲ့ သူ့စိတ်ဟာ နုနေတာဘဲ။ တကယ်ဆိုရင် သူဟာ ကျန်စစ်သားတို့ထက်တောင် တန်ခိုးအာဏာရှိရမယ့် မင်းသားကပဲ” ငရမန်သည် ဤသို့တွေးတောပြီး စောလူးအား အသံကျယ်ကျယ်ဖြင့် ...

“ဒီမှာ မင်းသား၊ ကျုပ်ဟာ မင်းသားရဲ့ နို့စို့ဖက်၊ ကျုပ်မိခင်ဟာ မင်းသားရဲ့ နို့ထိန်း၊ ကျုပ်တို့ဟာ တစ်မိခင်တည်း နို့အတူစို့ပြီး ကြီးပြင်းခဲ့ရတာ၊ သည်တော့ ကျုပ်တို့ချင်း ထက် တစ်ယောက် တစ်ယောက်ရင်းနှီး ချစ်ခင်စရာ လောကမှာ ဘယ်ရှိတော့မှာလဲ။ ညီအစ်ကိုအရင်းဆိုတာက အထက်အောက်နို့အတူစို့ကြတာ မဟုတ်၊ ဒါကြောင့် ညီအစ်ကို ရင်းထက် ချစ်ကြတာမို့ မင်းသားကို ကျုပ်ပြောမယ်။ ကျုပ်ဟာ မင်းသားကို ဖခင်ရဲ့ ထီးအမွေရိုက်ရာ ဆက်ခံမယ့် ဂုဏ်နဲ့ ပြည့်စုံစွာ တန်ခိုးအာဏာ ရှိစေချင်တယ်။ တိုင်းပြည် မှာ ဘုရင်ပြီးရင် မင်းသားပဲ ဖြစ်စေရမယ်။ သည်တော့ဒီမှာ မင်းသား၊ မင်းသားဆိုတာ ဘယ်သူမှ ယုံရတာမဟုတ်ဘူး။ ဘုရင်က သာပြီး မယုံရသေးတယ်။ မင်းသားရဲ့ ခမည်း တော်ဘုရားဟာ စောနောင်နဲ့ စောမွန်လှတို့အပေါ်မှာ နံ့ဆားက ထင်ကြသလို သူ့တကယ် ယုံကြည်တယ်များ အောက်မေ့နေသလား။ ဟင်း ... ဝေးပါသေးရဲ့၊ ခုန ဗိုလ်ပုံအလယ်မှာ ရာဇပရိယာယ်သုံးတာခင်ဗျာ၊ ရာဇပရိယာယ်၊ မင်းတို့မည်သည်မှာ ရာဇပရိယာယ် ကြွယ်ရမတဲ့။”

“သည်တော့ရင် ကျုပ်တို့က မောပြည်နယ်ရဲ့ အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်နေရ မယ်။ တစ်စုံတစ်ခု လုပ်သင့်တယ်ဆိုရင် ဘုရင်ကြီးကို အသိမပေးသင့်ရင် မပေးဘဲ၊ ကျုပ်တို့လူငယ်တွေက ‘တပည့် လိမ္မာဆရာ အာပတ်လွတ်’။ လုပ်သင့်တာမျိုး လုပ်ပစ်ရမယ် မင်းသားရဲ့၊ တစ်ခုအမြဲ သတိပြုထားရမှာက ကျုပ်တို့လည်းပဲ ပြည်ထောင်စုကြီးအပေါ်မှာ များစွာတာဝန် ရှိနေတယ် ဆိုတာပဲ။ ကိုယ့်နေရာက ကိုယ့်တာဝန်ကို ကိုယ်ထမ်းကြရလိမ့် မယ် မင်းသား။”

ဤသို့ ငရမန်က လေကြီး မိုးကြီး တိုက်ခတ်မှုကြောင့် စောလူးမင်းသားမှာ သူ့

ထုံးစံအတိုင်း တုန်လှုပ်မိပြန်သည်။ သူ့ဖခင်နှင့် ပြည်ထောင်စုကြီးတည်ဆောက်မှုတွင် စိုးရိမ်မိပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ငရမန်ပဲ အားကိုးရတော့မလို၊ ငရမန်အကြံပဲ နာခံရတော့မလို စိတ်ထားမျိုး ပေါ်မိပြန်သည်။ ယင်းကို ငရမန်သိသည်။ ဘုရင့်သစ္စာတော်၊ ပြည်ထောင်စုကြီး တာဝန်၊ နိုင်ငံတော်အတွက် ဟူသောစကားလုံးတွေ များများသုံး၍ စောလူးမင်းသားအား သူလိုချင်တဲ့ အကွက်ထဲ ဝင်အောင် ကျင်လည်စွာ သိမ်းသွင်းထားခဲ့လေ၏။

ငရမန်ကား နယ်နယ်ရရမဟုတ်၊ စောလူးမင်းသားအား ခုတုံးလုပ်၍ တက်လမ်းရှာနေသူ ဖြစ်၏။

စောလာအိုနှင့် ပုဒ္ဒမ္မ

အခန်း | ၃၃ |

ငရမန်က သူ့အား မကောင်းကြံစည်နေသည်ကို မသိရှာသေးသော စောမွန်လှမှာ သူ့နောင်တော်နှင့် အနော်ရထာ၏ ချစ်ကြည်ရေးခိုင်မြဲမှုအတွက် တွေးတော ပျော်ရွှင်လျက် ရှိလေသည်။ အမတ်ကြီး စောလာအိုအား အနော်ရထာက ပြည်ထောင်စုကြီး လူမျိုးပေါင်းစုံ စည်းရုံးရေးကို မည်သို့ ကြိုးစားနေပုံနှင့်၊ ဥဿာပဲခူးနှင့် သထုံကမ္ဘာများလည်း ဘာသာရေး နှင့် ယဉ်ကျေးမှုအတွက် တမ္ပဒီပတွင် မည်သို့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေကြကြောင်းများ ပြောပြ သည်။

“သထုံက ပါလာခဲ့တဲ့ ဘုရင်မနူဟာရဲ့ မင်းညီမင်းသားများနဲ့ မှူးမတ်ပညာရှိများ ဟာဆိုရင် အခု အနော်ရထာဘုရင်ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေး ဌာနတွေမှာ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်နေ ကြပါတယ်။ မနူဟာဘုရင်ရဲ့ သားတော် အိမ်ရှေ့ဥပရာဇာဆိုရင် လင်္ကာဒီပကျွန်း သီဟဗဟုမင်းဆီကို သံအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် အဖြစ်နဲ့သွားပြီး ပြန်လာခဲ့တာ ဘာကြာသေးလဲ၊ ဘုရင်အနော်ရထာဟာ ဟိုက ခေါ်လာခဲ့တဲ့ မွန်တွေကို သို့ပန်းလို ထားတာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီက မြန်မာတွေနဲ့ ရည်တူတန်းတူပဲ၊ ကိုယ်နိုင်ရာကိုယ်ဆိုင်ရာဌာနတွေမှာ သူ့ကျွမ်းကျင်ရာ လိမ္မာရာ အမှုတော်ထမ်းရွက်စေတာပဲ အဘရဲ့။”

ယင်းသို့ ကြားရ၍ အမတ်ကြီး စောလာအိုမှာ ဝမ်းသာလှသည်။
သာလျောင်းတောင် ဆည်မြောင်းလုပ်ငန်းဌာနမှ ပုဂံသို့ ပြန်ရောက်ကြသောအခါ

အနော်ရထာသည် အမတ်ကြီး စောလာအိုအား တစ်ဖန်ခေါ်တွေ့၍ မောနှင့်မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး ကိစ္စအတွက် ဆွေးနွေးကြသေးသည်။ ယင်းသို့ ဆွေးနွေးအပြီး၌ အမတ် ကြီး စောလာအိုက ပြောကြားသည်မှာ ...

“အရှင်မင်းကြီး၊ ကျွန်တော်မျိုးဒီလာခဲ့သည်မှာ နိုင်ငံရေးအပြင် အခြားသော ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခု ရှိနေပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်မျိုး မင်းမူထမ်းခဲ့တာ အသက်လည်း ကြီးခဲ့ပါပြီ။ မင်းသုံးဆက်လည်း မြောက်ခဲ့ပါပြီ။ သည်အတွင်းမှာ ကျွန်တော်မျိုး မကျေနပ်မှု စိတ်မချမ်းသာမှု ဖြစ်ရတာကတော့ ကျွန်တော်မျိုးတို့ လူမျိုးတွေဟာ နတ်ကို အယူသီးမှု ပါပဲ။ ဗုဒ္ဓတရားတော်ဆိုတာ ကျွန်တော်မျိုး မသိသေးပါဘူး။ ကြားဖူးရုံသာ ရှိပါသေးတယ်။ ဤတရားတော်ဟာဖြင့် နတ်ကိုးကွယ်မှုတွေ အပေါ်မှာ လွှမ်းမိုးတယ်လို့ ဆိုကြပါတယ်။ ထိုဗုဒ္ဓဘာသာဟာ ယခု တမ္ပဒီပမှာ အခြေစိုက်လို့ အမြစ်တွယ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း သိရပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်မျိုးကြီး အပြင်းထန်ဆုံးသော ဆန္ဒကတော့ သည်တရားတော် ကို ရဟန်းသံဃာတော်များဆီက နာကြားလိုခြင်းပါပဲ။ ကျွန်တော်မျိုးကြီးဟာ အသက် လည်းကြီး၊ ကြွေခါလည်း နီးပါပြီ။ သည်ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို သိသွားရရင်ဖြင့် သည်ဘဝတာ မှာ ကျေနပ်ပါပြီ သေပျော်ပါပြီ။ အရှင်မင်းကြီး။”

ယင်းသို့ စောလာအို၏ စကားကြားရသည်၌ အနော်ရထာနှင့် စောမွန်လှမှာ လွန်စွာ ဝမ်းသာလှသည်။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ဖြင့် ပြည်ထောင်စုကြီး လူမျိုးတွေ ကို စည်းရုံးမိကြတော့မည်ဟု သူတို့နှစ်ယောက်စလုံး သဘောပေါက်ကြသည်။

အနော်ရထာသည် ချက်ချင်းပင် စောလာအိုအား ရှင်အရဟံဆီသို့ ပို့ရန် စီမံသည်။

“တို့များ ဆရာတော်ကျောင်းသွားရတဲ့အခါ မထင်မရှား သာမန်အရပ်သားတွေလို ဘဲ ခြေကျင်လျှောက်သွားကြရင် ကောင်းမယ်။ ဒါမှ အမတ်ကြီး စောလာအိုဟာ တို့လူမျိုး တို့ပြည်သားတွေရဲ့ ဘာသာရေး ကိုင်းရှိုင်းပုံတွေကို ကိုယ်တွေ့ မျက်မြင်သိသွားမယ်။”

ဤသို့ အနော်ရထာက စောမွန်လှအား ပြော၍ သူတို့သည် မင်းဝတ်တန်ဆာ ဖြင့်မဟုတ်ဘဲ သာမန်လင်မယားနှစ်ယောက်နှင့် ရှမ်းအဘိုးကြီးတစ်ယောက်သည် ရှင်အရဟံ ၏ ကျောင်းတော်သို့ သွားကြလေ၏။

*

ဓမ္မပီတိ

အမတ်ကြီး စောလာအိုသည် မေတ္တာကရုဏာ သိက္ခာသမာဓိနှင့် ပြည့်စုံသော

ရှင်အရဟံကို ဖူးမြင်ရပြီး ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို နာကြားရသောအခါ၌ ကြီးကျယ်စွာသော တုန်လှုပ်မှုကြီး ဖြစ်သွားသည်။ ဓမ္မကြက်သီးတဖိန်းဖိန်း ထလေသည်။ ရှင်အရဟံ ဟောသော တရားမှာ လူတန်းစားမခွဲပါ။ ဘုရင်ဟောစဉ်ကလည်း သည်လိုပင်၊ မိဖုရား ဟောစဉ်ကလည်း သည်အတိုင်းပင်။ အမတ်ကြီးဟောတော့လည်း ယင်းသည်ပင်။ သို့သော် သူ့တရားတော်သည် နာကြား၍ မငြီးနိုင်ပါ။ ကြားပြီးရင်းကြားချင်ရင်း၊ နာပြီးရင်း နာချင်ရင်း၊ သူ့တရားသည် တိုတိုလေးဖြစ်သော်လည်း ပါရမီခံရှိပြီးသား သူတို့အဖို့ ပြည့်စုံ သွားလေသည်။

အမတ်ကြီး စောလာအိုသည် ချက်ချင်းကြီး သဘောပေါက် နားလည်သွားလျက်၊ သူ့မှာ စိတ်ဓာတ်အင်အားတွေ ပြည့်သွားသည်။ သတ္တိတွေ ရှိလာသည်။ သေရမှာကိုပင် မကြောက်တော့ပြီ။ တစ်ခဏလေးနှင့်ပင် သူ့ဘဝသည် ပြောင်းလဲသွားလေ၏။

သုံးယောက်သား ဆရာတော်ကျောင်းတော်မှ လမ်းလျှောက်ပြန်လာကြရင်း အမတ်ကြီးက ဘုရင်အနော်ရထာနှင့် စောမွန်လှအား ပြောကြားသည်မှာ ...

“လူ့ဘဝမှာ အသက်တစ်ရာ နေသွားရငြားသော်လည်း ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ကြားနာ မသွားရသော် အချည်းနှီးတည်း” ဟု ဥဒါန်းကျူးရင့်ပြီးနောက် အနော်ရထာအား တီးတိုး လျှောက်ကြားသည်မှာ ...

“အရှင်မင်းကြီး ကျွန်တော်မျိုးအား အရှင်မင်းကြီးက ဆုတော်လာဘ်တော် ရွှေငွေ ကျောက်သံပတ္တမြားတွေ ပုံပေးသည်ထက် လည်းကောင်း၊ အမြင့်ဆုံးသော ရာထူးဌာနန္တရ ဂုဏ်ထူးဘွဲ့ထူးတွေ ချီးမြှင့်သည်ထက် လည်းကောင်း၊ ယခုရှင်အရဟံနှင့် တွေ့ခဲ့ရသော အချိန်ကလေးက မနှိုင်းယှဉ်သာအောင် တန်ဖိုးကြီးလှပါပေတယ်။ အရှင်မင်းကြီးအား ကျွန်တော်မျိုး ကျေးဇူးတင်၍ မဆုံးတော့ပါ ဘုရား ”

မနုဟာစေတီ

အပြန်ခရီးတွင် သူတို့သည် ပုဂံမြို့တော်တွင် သထုံက မွန်များနေထိုင်ကြသော ရပ်ကွက်ကို ဖြတ်၍ လမ်းလျှောက်လာခဲ့ကြသည်။ ထိုအကွက် ရောက်သော် အနော်ရထာ က စောလာအိုအား ...

“သည်မှာ မနုဟာနဲ့ သူ့မိသားစု ဆွေးမျိုးတစ်သိုက် နေကြတာပေါ့၊ သူ့ ရှိသမျှ အချိန်ကို ဘုရားကိစ္စ၊ ကျောင်းကိစ္စနဲ့ ပြီးတော့တာပဲ။ သူ့လို ဘုရင်လုပ်လာတဲ့ လူအဖို့လည်း

သာသနာရေးကိစ္စကလွဲပြီး တခြားဘာဆောင်ရွက်ဖို့ လိုတော့မလဲ။ သူ့ဆန္ဒအတိုင်းပဲ ရတနာသုံးပါး ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုစုရင်း ပျော်မွေ့နေပါတယ်”

ယင်းသို့ သူတို့သည် ဖြည်းညင်းစွာ လမ်းလျှောက်လာကြရင်း အနော်ရထာက အမတ်ကြီး စောလာအိုအား မနုဟာ၏ သားမြေးများလည်း သည်တမ္ပဒီပမှာပဲ တိုင်းပြည် ၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဌာနတို့တွင် အမှုတော်ထမ်းလျက် ရှိကြကြောင်း ပြောလာ ခဲ့ရာ၊ မနုဟာနှင့် မိသားစုဆွေမျိုးတစ်သိုက် နေကြသော အိမ်ပိုင်ရှေ့ရောက်သော် အတွင်းမှာ အပြင်က လာကြသော လူများနှင့် စုရုံးနေကြသည်ကို မြင်ရ၍ အနော်ရထာသည် စောမွန်လှ နှင့် အမတ်ကြီးအား မျက်ရိပ်ပြပြီး ညောင်ပင်ကြီးအရိပ်အောက်ထိုင်နေကြသော ၎င်းတို့ လူစုထဲ ဝင်ရောလိုက်သည်။

မနုဟာသည် သူ့အိမ်သားများ ခြံရံလျက် ကျောက်ဆစ်ခုံပေါ်မှာ ထိုင်နေသည်။ သူ့ရှေ့တွင် ရွှေငွေကျောက်သံပတ္တမြားတွေ ထည့်ထားသော လင်ပန်းကြီး ရှိသည်။ ယခု သူသည် သူ၌ ရှိသမျှသော ဤလင်ပန်းထဲက ပစ္စည်းရတနာအားလုံးကို ဌာပနာ၍ စေတီကြီးတစ်ဆူ တည်တော့မှာမို့ သားများ၊ မြေးများ၊ ဆွေမျိုးများနှင့် မျိုးကြီးမတ်ရာ အပေါင်းတို့လည်း မိမိတို့ သဒ္ဓါတတ်အားမျှ ဒါနဝတ္ထုပါဝင်ကြရန် ပြောကြားနေသည်။

*

နန်းဘုရား

မနုဟာသည် သူ့ခေါင်းမှ ရာတနာမကိုဋ်ကို ချွတ်လိုက်ကာ ယခုသူတည်မည့် နန်းဘုရားအကြောင်းကို ရှင်းပြသည်။ (သူ့ နန်းနေရာတွင် တည်၍ နန်းဘုရားဟု ခေါ်တွင် သည်)

“ငါ ဘုန်းတန်ခိုးတောက်ပစဉ်က ငါ၏ တိုင်းပြည် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိတွင် တည်ခဲ့သော စေတီတွေ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေဟာဆိုရင် အနုပညာလက်ရာတွေနဲ့ အရောင်အဆင်း လှပ သပ္ပာယ်ပြီးတော့ ဖူးမြင်ရသူရဲ့ သဒ္ဓါတရား တက်ကြွစေတယ်။ ရှုမဝရှိစေတယ်။ ယခု ငါ့ရှိသမျှ လောက ရတနာပစ္စည်းတွေ အားလုံး အိတ်သွန်ဖာမှောက် တည်မည့် စေတီ ကတော့ ဒီလို မဟုတ်တော့ဘူး။ ယခု ငါ့စိတ်နဲ့ ထင်ဟပ်စေရမယ်။ ယခု ငါ့စိတ်ထဲမှာ ဆိုရင် တရားသံဝေဂ အပြည့်ရပြီး ရန်သူရယ်၊ မိတ်ဆွေရယ် မခြားတော့ဘူး။ အားလုံးက ငါ့ကို ခွင့်လွှတ်စေချင်သလို သူတို့ကိုလည်း ငါက အားလုံး ခွင့်လွှတ်ပါပြီ။ ဒါကြောင့် ယခုတည်မည့် ဘုရားဟာဖြင့် ဖူးမြင်ရသူများ ငါ့နည်းတူ သံဝေဂ ပွား၍ တရားရအောင်

ငါ၏ မွန်အနုပညာရှင် ဗိသုကာများက ဒီတမ္ပဒီပ မြေပေါ်တွင် သင်တို့လက်စွမ်းပြလိုက်ကြစမ်း”

ယင်းသို့ ပြောပြီးနောက် သူ့ရှေ့က ရတနာ လင်ပန်းတို့ကို သူ မွန်လူအုပ်စုထဲက တစ်ယောက် တစ်ယောက် လက်ဆင့်ကမ်းလျက် သဒ္ဒါတတ်အားသမျှ ကုသိုလ်ပါဝင်ကြစေသည်။ အချို့က လက်ဝတ်လက်စားများ၊ အချို့က ရွှေတုံး ရွှေခဲများ ထည့်ကြသည်။ အနော်ရထာလည်း သူ့လက်တွင်အသင့်ရှိသော ပစ္စည်းတစ်ခုကို ထည့်လိုက်ပြီး စောမွန်လှကို လက်တို့၍ ရှမ်းအမတ်ကြီးနှင့်တကွ ထိုလူစုထဲမှ အမြန်လစ်ခဲ့ကြလေ၏။

နောက်ဆုံးတွင် ထိုရတနာ လင်ပန်း မနုဟာဆီ ပြန်ရောက်သောအခါ အားလုံးသော ပစ္စည်းများထဲတွင် အထူးခြားဆုံးသော ပတ္တမြားလက်စွပ်တစ်ကွင်းကို တွေ့ရသည်။ မနုဟာသည် ထိုလက်စွပ်ကို ကောက်ကိုင်လိုက်ကာ ဒါကို သူ ဘယ်မှာမြင်ဖူးပါသလဲဟု အံ့ဩစွာ ကြည့်သည်။ (ပတ္တမြား ငမောက်လို) အရောင်က တဖျတ်ဖျတ် တောက်နေသော သည်မျှ အဖိုးထိုက်တန်သည့် ကျောက်ကား သူ့ဆွေမျိုးနှင့် မှူးမတ်များတွင် မရှိနိုင်၊ နောက်ဆုံး၌ မနုဟာ သိသွားလေပြီ။ သထုံကျဆုံးသောနေ့က မိမိနန်းတော် ဘုရားခန်းထဲ ဘုရားဝတ်ပြုနေစဉ် အနော်ရထာ ရောက်လာတော့ ၎င်းလက်တွင် ဝတ်ထားသော လက်စွပ် ပါတကား။

မနုဟာ မျက်နှာတွင် ပြုံးရိပ်ကလေး သန်းသွားပြီးနောက် မိန့်ကြားသည်။

“ဒီလက်စွပ်က ကျောက်မျက်ရတနာကိုလည်း ငါ့ပစ္စည်းနှင့်အတူ ဘုရားဌာပနာ ကြည့်ပေါ်တွင် စီခြယ်မွမ်းမံလိုက်”

ယင်း၌ အမတ်ကြီးတစ်ယောက်က အံ့ဩစွာနှင့် လျှောက်ကြားသည်မှာ ...

“အရှင်မင်းကြီး၊ ဘုရင်တည်မည့် ဘုရားဌာပနာကြည့်ပေါ်မှာ ဘုရင်၏ ပစ္စည်းသာ မွမ်းမံလေ့ ရှိပါသည် ဘုရား ...”

ထိုအခါ မနုဟာက ...

“ဟဲ့ ဘုရင်လည်း ထမင်းစားတာ၊ သည့်ပြင်လူလည်း ထမင်းစားတာ ဒီအသွေး ဒီအသားပါပဲ။ ဘာခြားနားလို့တုန်း၊ ဘုရင်လည်း လောကဓံတရားရှစ်ပါး အကောင်းအဆိုး ခံစားရတာပဲ။ သည့်ပြင်လူတွေလည်း ခံစားရတာပဲ။ သည်တော့ တရားနဲ့ကြည့်ရင် ဘုရင်ရယ် သာမန်လူစားရယ် ခွဲခြားလို့ ကွဲပြားသေးသလား ... အမတ်ကြီးရဲ့”

လောကဓံ ... လောကဓံ။

လောကဓံတရားကား မည်သူ့ကိုမျှ ချမ်းသာမပေး။ ပုထုဇဉ်သားမှန်သမျှ

ခံစားရမည်သာ ...။ ကြီးကျယ်စွာသော ဘုရင်အနော်ရထာသည် ပရိဒေဝသောကမီး
 တောက်လောင်ရပေဦးတော့မည်။ တိုင်းရေးပြည်ရေး ပေါက်နှင့်ကျေး၊ ကြက်ဥအရောင်
 တိမ်တောင်သဖွယ် မင်းရေကျယ်၏ လို့ ဆိုစကားရှိသည့်အတိုင်း ဘုရင်အနော်ရထာမှာ
 တိုင်းပြည်အရေးနှင့် အချစ်ရေး၊ မည်သည့်ကို ဦးစားပေးရမည်နည်းဟု စဉ်းစားရသော
 အပိုင်းတွင် မကြာမီ ရင်ဆိုင်ရပေတော့မည်။ ချစ်စွာသော မိဖုရား စောမွန်လှကိုပဲ စွန့်
 လွှတ်ရမည်လား၊ ပြည်ထောင်စုအတွက် မိမိရည်ရွယ်ချက်ကြီးပဲ ဖျက်ဆီးပစ်ရမည်လား။

ငရမန် ကြံပြန်သည်

အခန်း | ၃၅ |

ဖန်လာမည့် ကံကြမ္မာကို မသိကြသေးသော အနော်ရထာနှင့် စောမွန်လှတို့သည် တမ္ပဒီပ နှင့် ကမ္ဘောဇ၏ ထာဝစဉ်ချစ်ကြည်ရေးနှင့် မောတို့ပြည်တွင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ပြုစုရန် အရေးတို့ကို စီမံလျက် ပျော်ရွှင်စွာ နေကြစဉ် ငရမန်နှင့် သူ့လူတစ်စုကား သူတို့၏ ကြီးမြင့်ရေးလမ်းတွင် အတားအဆီးဖြစ်နေသည့် သူတို့ရန်သူဟု ယူဆသော စောမွန်လှအား နန်းတော်မှ လွှင့်ထွက်သွားရန် ကြံစည်လျက်ရှိလေ၏။

ငရမန်သည် သူ့ အရှင် စောလူးမင်းသားအား တိုင်းပြည်တွင် တန်ခိုးအာဏာ ကြီးစေလိုသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ဘုရင်ထက်ပင် အစွမ်းထက်စေလိုသေးသည်။ သို့မှ သူလို သမျှ အခွင့်အရေးရမည်။ ထို့ကြောင့် ထီးမွေ နန်းလျာ ဆက်ခံမည့် သူ့အရှင် စောလူးမင်း သား တိုးတက်ရာ တိုးတက်ကြောင်းကို သခင်အား သစ္စာရှိသော ချစ်သော ကျွန်ယုံတော် တစ်ယောက် အနေမျိုးဖြင့် ကြိုးစားခဲ့သည်။ သို့သော် ... နှစ်ပေါင်းများစွာပင် ၎င်းတို့ လုပ်ငန်းတွင် ကြားက ကျန်စစ်သားတစ်ယောက် ကာဆီးနေခဲ့သည်။ ထို့နောက် မိမိ စွမ်းပကားဖြင့် ကျန်စစ်သားအား နန်းတော်မှ ပ ထုတ်လိုက်နိုင်၍ မိမိတို့ အကြံအစည် ဟန်တော့မည်ရှိနေတုန်းတွင် မမျှော်လင့်သော စောမွန်လှတစ်ယောက် ဘုရင်အနော်ရထာ အပါး ရောက်လာပြန်သည်။ ဟင်း ... နေနှင့်ဦးပေါ့၊ ကျန်စစ်သားလို လူစားတောင် ကြွသွားသေးတာ ဒီလို မိန့်မသားများတော့လား ...

ငရမန် ကြံလျက် ရှိပြန်လေသည်။

ယခုအချိန်၌ကား ငရမန်အဖို့ တစ်မျိုး အခက်တွေ့လာသည်မှာ စောလူးမင်းသားအား ငယ်စဉ်တုန်းကလို သူကြီးဆွဲတိုင်း ကခိုင်း၍ မရတော့ပေ။ စောလူးမင်းသားသည် အသက်အရွယ်အလျောက် တည်ငြိမ်လာလျက် ခမည်းတော်ဘုရား၏ ပြည်ထောင်စုကြီး တည်ဆောက်ရေးတွင် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိနေ၏။ ယင်းအခြေရောက်သည်တွင် ငရမန်သည် စောလူးမင်းသားအား ဟိုတုန်းကလို ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ထူးချွန်မှုတွေဘက် မတိုက်တွန်းတော့ဘဲ၊ သူ့လုပ်ငန်းစဉ် တီးကွက်ပြောင်းကာ မင်းသားအား ခမည်းတော်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးဖြစ်သော ပြည်ထောင်စုကြီး လူမျိုးတွေ စည်းရုံးမှု ဆောင်ရွက်ရာ၌ ဖခင်သားပီပီ ကောင်းမွန်စွာ အောင်မြင်စေလိုသော စိတ်ဆန္ဒရှိကြောင်း ပြောဆို တိုက်တွန်းလာ၏။

ယင်းသို့ မင်းသားကို ကပ်၍ စိတ်ကြိုက်ပြုရင်းမှ နန်ချောင်နယ်စပ် အရေးကြီးလှပုံ၊ တစ်ဖက်မှ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်လာမည့် အန္တရာယ်သည် အချိန်မရွေး စိုးရိမ်နေရ၍ ယင်းအချက်မှာ မော့ပြည်နယ်၏ သစ္စာပေါ်၌ ရပ်တည်နေကြောင်း။

“မင်းသား စဉ်းစားစမ်းပါ။ ဒီကိစ္စဟာ မော့ပြည်နယ် စော်ဘွား စောနောင် တစ်ယောက်တည်း အပေါ်မှာ တည်နေတာပဲ။ သူက လက်ရိုပ်ကလေး တစ်ချက်တည်း ပြလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် နန်ချောင်တွေ ကျုပ်တို့ တိုင်းပြည်ထဲ ဒလဟော တိုးဝင်လာနိုင်တော့တာပဲ။ အေးလေ ... ခုတော့ စောနောင်က မင်းသားခမည်းတော်ရဲ့ ယောက်ဖ ဖြစ်နေလို့ တော်သေးတာပေါ့။ သမီးယောက်ဖချင်းဆိုတော့ စိတ်ချရတန် ကောင်းပါရဲ့လေ။ သစ္စာရှိလိမ့်မယ် မျှော်လင့်ရတာပဲ”

သူ့လေသံမှာ စောနောင်အား စိတ်ချရပါလိမ့်မယ်၊ သစ္စာရှိပါလိမ့်မယ် ပြောနေရင်းမှ “ယုံရတာ မဟုတ်ဘူး” ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ပါဝင်နေကြောင်း စောလူးမင်းသား ရိပ်စားမိစေသည်။ စောနောင်အား သံသယဖြစ်စေသည်။ ယင်းသို့လျှင် စောလူးမင်းသားအား နန်ချောင်နယ်စပ်နှင့် ပတ်သက်၍ သတိပေးသလိုနှင့် စောနောင်ကို စိတ်မချရအောင် နှိုးဆွလျက်ရှိလေ၏။ မလိုလားစိတ်ပေါ်အောင် ဖန်တီးလျက်နေ၏။

ထိုစဉ် မြန်မာပြည်သို့ လာခဲ့ရသော ရည်ရွယ်ချက်ကြီး အောင်မြင်ပေသည့် စောလာအို အမတ်ကြီး ရှမ်းပြည်သို့ပြန်ဖို့ အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်လျက်ရှိလေပြီ။ သည်က မော့ပြည်နယ်အတွက် တန်ဖိုးအရှိဆုံးဖြစ်သော ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတို့ကို ယူဆောင်သွားမည့် ဖြစ်၍ ပိဋကတ်သုံးပုံ၊ ဓာတ်တော် မွေတော်များ၊

ရဟန်းသံဃာများ၊ မွန် အနုပညာရှင် အတတ်ပညာရှင်များတို့ကို စောလူးမင်းသားက ရွေးချယ်စီမံရ၏။ စောလူးမင်းသားသည် ဘာသာရေးကို လွန်စွာ စိတ်အားထက်သန်သည် နှင့်အမျှ၊ မွန်အနုပညာတို့ကိုလည်းများစွာ ချစ်မြတ်နိုးသူ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ယင်းကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ပေးရသည့်အတွက် အလွန် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်နေလျက် ငရမန်အား ...

“ဟေ့ ကြည့်စမ်း ငရမန် မော့ပြည်နယ်အတွက် တို့ပေးတာဟာ ရွှေ၊ ငွေ၊ ကျောက်သံပတ္တမြားတွေသာဆိုရင် ထာဝစဉ်တည်မြဲကြမယ် မဟုတ်ဘူး၊ တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းနဲ့ အချိန်ကာလအောက်မှာ ပျောက်ကွယ်သွားမှာပဲ ဟော ... အခု တို့ပို့လိုက်တဲ့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နဲ့ ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတွေကတော့ ဘယ်သောကာလမှ ပျောက်ကွယ် သွားတော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ လူမျိုးအဆက်ဆက် တည်သွားတော့မှာပဲ၊ လူမျိုးချင်း ချစ်ကြည်စည်းရုံးမှုဟာလည်း ဘာသာ အယူဝါဒအပေါ်မှာ အရေးကြီးဆုံး တည်တံ့ပဲ”

ယင်းသို့ စောလူးမင်းသား ပြောကြားသည်ကို ငရမန်သည် စိတ်အားထက်သန်စွာ ထောက်ခံပြီးမှ ခဏအကြာတွင် သူ့ မျက်နှာမသာမယာဖြစ်သွားလျက် ခပ်မှိုင့်တွေတွေဖြင့် နှုပ်ခပ်လေးလေးပြောသည်မှာ ...

“ဟုတ်တယ် မင်းသား၊ ကျုပ်တို့ဒီက သူတို့အပေါ် ထားလိုက်တဲ့ စေတနာကတော့ အင်မတန်ကြီးကျယ်မွန်မြတ်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကြီးနဲ့ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြတာဘဲ၊ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဘက်က လုပ်ပုံက ဘယ့်နယ် ဒီလိုလုပ်ရက်တယ် မသိဘူး ဂုဏ်သိက္ခာကို သိပ်ပြီး ထိခိုက်စေတော့တာပဲ”

ငရမန်က ပဟောဠိလုပ်၍ ပြောလိုက်သည်ကို မင်းသားမှာ လွန်စွာ အံ့အားသင့် လျက် ...

“ဟေ့ ... ဘယ့်နှာလဲ ဘာလဲ မင်း အဓိပ္ပာယ်ရှင်းစမ်းပါဦး ဘယ်သူက ဘာပြုလို့ ဘယ်သူ့ ဂုဏ်သိက္ခာထိခိုက်တာလဲ”

ယင်းမှ ငရမန်က မပြောချင် ပြောချင်နှင့် မလွဲသာ၍ ပြောရသော ဟန်ပန်မျိုးဖြင့်...

“ဘယ်သူ့ ဂုဏ်သိက္ခာ ရှိရဦးမလဲ မင်းသားရယ်၊ ကျုပ်တို့ ဘုရင်မင်းသားရဲ့ ခမည်းတော် ပြည်ထောင်စုကြီးကို စည်းရုံးနေတဲ့ အနော်ရထာမင်းကြီးရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာ အတွက်မို့ ခက်နေတော့တာပေါ့၊ ဒီမှာ မင်းသား ဒီကိစ္စမှာ မင်းသားက လွဲပြီး ဘုရင်ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ဆယ်ဖို့လူ တခြားမရှိတော့ဘူး။ မင်းသားပဲ ဆောင်ရွက်ပေတော့ ကျုပ် ပြောပြမယ်”

ဘုရင်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို အကြီးအကျယ်ထိခိုက်စေသော အကြောင်းကိစ္စကြီး၊

ငရမန်ပြောပြပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း စောလူးမင်းသားသည် လွန်စွာ စိုးရိမ်တကြီး ဖြစ်လျက် သူ့ခမည်းတော်ဘုရားအား အမြန်ဆုံး သွားရောက် လျှောက်ကြလေတော့သည်။

“ခမည်းတော်ဘုရား စောနောင်စော်ဘွားဟာ နန်ချောင်နဲ့ ပူးပေါင်းသွားတာတော့ မဟုတ်သေးပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ သည်ထက် အဆတစ်ရာမက ဆိုးရွားတဲ့ ခမည်းတော်ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေမယ့် အကြောင်းက ဖြစ်ပေါ်နေပါတယ်။ ဘယ်လောက်များ ခမည်းတော်ဘုရားရဲ့ ဂုဏ်သတင်းကို သိမ်ဖျင်းစေသလဲဆိုရင် ခမည်းတော်ဘုရားက စောနောင်နဲ့မ စောမွန်လှကို မိဖုရားအရာမြှောက်ပြီးသည်မှာ ရှမ်းပြည်ရဲ့ အာမခံပစ္စည်းလို ဓားစာခံလုပ်ထားတာမို့ စောနောင်ဟာ ခမည်းတော်ဘုရားရဲ့ အမိန့်ကို လိုက်နာနေရတာ ရှမ်းစော်ဘွားကို ဗမာဘုရင်က၊ နှမနဲ့ အကျပ်ကိုင်ထားတယ်လို့ ပြောနေကြပါသတဲ့၊ ကဲ... ဒီသတင်းဟာ ပြည်ထောင်စုကြီး စည်းရုံးရေးအတွက် ခမည်းတော်ဘုရားအဖို့ ဘယ်လောက်ဆိုးရွားပါသလဲ။ တခြားလူမျိုးစုတွေ ဥပမာ သင်းတွဲက ဂဒူးတွေ၊ စကု စလင်းက စကောကရင်တွေဆီများ ဒီကောလာဟလ သတင်းရောက်သွားရင် မခက်ပါ လား၊ သူတို့က ခမည်းတော်ဘုရားကို နှမအပိုင်စီးပြီး မောင်ကို အနိုင်ကျင့်တဲ့ မင်းရယ်လို့ ခမည်းတော်ဘုရား ဂုဏ်သိက္ခာကို ယုံကြည်လေးစားကြပါတော့မလား၊ ဒါ့အပြင် သတင်း ဟာ တမ္ပဒီပက လူများအဖို့လည်း မကောင်းဘူး၊ ဒီရှမ်းမိဖုရားကြောင့် တို့ဘုရင်ကြီး ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းရတယ် ဆိုပြီး စောမွန်လှကိုလည်း တိုင်းသူပြည်သားများက နာကျည်း ကြပါလိမ့်မယ်၊ အခုတောင် အချို့က စောမွန်လှကို ‘သူ့အစ်ကိုက စေလွှတ်ထားတဲ့ ရှမ်းပြည်ရဲ့ သူလျှိုမလို့ ဆိုကြပါသတဲ့။ သည်တော့ တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် မယုံကြည်မှုပေါ် မယုံကြည်မှုတွေ ဆင့်ပြီးတော့ ဒီကောလာဟလသတင်းကြောင့် ရှမ်းနဲ့မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး လည်း ပျက်စီးနိုင်ပါတယ်။ အခြားလူမျိုးစုတွေကလည်း ခမည်းတော်ဘုရားအပေါ် အထင် မှားနိုင်ကြပါတယ်’ ဟု စောလူးမင်းသားက အလွန်စိတ်ထိခိုက်စွာနှင့် လျှောက်တင်၏။

ယင်းကို ကြားရသည်၌ စောနောင်သည် မြန်မာကို သစ္စာဖောက်၍ နန်ချောင်ဘက် ပါသွားသည်ဆိုပါက ဤမျှ အနော်ရထာစိတ်ကို ထိခိုက်မည် မဟုတ်ပေ။ ယခု သူတိုင်းသူ ပြည်သားများက မိဖုရားစောမွန်လှအား အနော်ရထာ စည်းရုံးနေသော ပြည်ထောင်စုကြီးကို ဖျက်ဆီးရန် ရှမ်းကုန်းမြင့်မှ ရောက်လာသော လူမျိုးခြား သူလျှိုဟု ယူဆကြပါက သည်ထက်ဆိုးရွားတာ မရှိတော့ပြီ၊ အဆိုးရွားဆုံး ဖြစ်တော့သည်။

ယင်းသို့ အနော်ရထာ စိတ်မချမ်းမြေ့စွာ တွေးတော စဉ်းစားနေသည်၌ စောလူးမင်း သားက အရဲစွန့်လျက် အကြံပေးသည်မှာ စောမွန်လှအား တမ္ပဒီပ၏ မိဖုရားတစ်ပါး

အနေဖြင့် ထိုက်တန်သော အခမ်းအနား အဆောင်အယောင်များနှင့် အမတ်ကြီး ဇောလာအို နှင့်အတူ ရှမ်းပြည်သို့ ထည့်လိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ပြုခြင်းဖြင့် အကျိုးနှစ်ခု သက် ရောက်နိုင်သည်။

(၁) ရှမ်းပြည်သူပြည်သားများအဖို့ သူတို့ ရှမ်းမင်းသမီးသည် အနော်ရထာ၏ မိဖုရားအနေဖြင့် ဂုဏ်ရှိကြောင်း၊ ကြီးကျယ်ခမ်းနားကြောင်း တွေ့မြင်ကြရမည်။

(၂) သူတို့ ရှမ်းမင်းသမီး စောမွန်လှသည် ကြားရသော ကောလာဟလသတင်းကို တမ္ပဒီပမှာ စားစာခံအဖြစ် အကျဉ်းအကြပ်နေရသည်မဟုတ်၊ လွတ်လပ်စွာ ကိုယ့်ပြည်သို့ ကိုယ်ပြန်ချင်တဲ့အခါ ပြန်၍ ရပါလားဟု သိသွားကြသည်။

သားတော်စကားမှန်၏။ အနော်ရထာသည် မိမိဤအတိုင်းပဲ လုပ်ရတော့မည်ကို သိ၏။ သို့သော် သူ့စိတ်ထဲမှာ ခံစားမှုက ဖြစ်လာ၏။ ယင်းသို့ ကောလာဟလ သတင်း တွေ ပွားပြီးရကား စောနောင်သည် သူ့နှမအား ရှမ်းပြည်ပြန်ရောက်ပြီးမှ ဒီကို ပြန်လွှတ် ပါဦးမည်လား၊ ထိုပြင် မိမိတိုင်းသူပြည်သားများကလည်း စောမွန်လှအပေါ်၌ မယုံကြည် သော သံသယစိတ်တွေ ပျောက်ကြပါမည်လား၊ အနော်ရထာ တွေးတောချင့်ချိန်စရာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

ဟင် ... ဟိုတုန်းကလို သူ့ အသည်းနှလုံးမှာ အချစ်က မရစ်နှောင်ဘူးဆိုလျှင် ဒါမျိုးဘုရင်တစ်ပါးအဖို့ အခွင့်အရေးကောင်းပေါ့၊ အနော်ရထာသည် ရှမ်းပြည်နယ်အား ငါ၏ မိဖုရားကို ငါ့ကိုယ်စား သူ့နှောင်တော်နှင့် စီမံအုပ်ချုပ်ရန် စေလွှတ်လိုက်သည်ဆို၍ နှစ်ပြည်ထောင် ချစ်ကြည်ရေးကို အားရပါးရကြီး ပစ်ပြီး တည်ဆောက်ပစ်လိုက်သည်။

ယခုတော့ နှစ်ပြည်ထောင်ချစ်ကြည်ရေးထက် တူနှစ်ကိုယ် ချစ်ကြည်ရေးက ခက်နေသည်။ စောမွန်လှအား သူ့အနားမှ တစ်ဖဝါးမှ မခွာစေချင်။

ဪ ... အချစ်ချစ် တိုင်းပြည်ကြီး ဘာဖြစ်ဖြစ်ဟု အနော်ရထာ ရုတ်တရက် တွေးမိကောင်းတွေးမိပေမည်။ ခင်ဦး ကျိန်စာတိုက်ခဲ့သော အချစ်ဒဏ် ယခု သူခံရလေပြီ လော။

ထိုအချိန်၌ စောမွန်လှ စိတ်မှာလည်း ထိုအချစ်ဒဏ်ကို ခံနေရလေပြီ။ ငရမန်၏ စနက် ဖော်ပြပါ ကောလာဟလသတင်းသည် မိဖုရားဆောင်များရှိ ကိုယ်လုပ်တော် မောင်း မတော်များမှ တစ်ဆင့် စောမွန်လှ နားသို့ အနော်ရထာ ကြားပြီးသည်၏ အချိန်မနှောင်းမီ ပင် ရောက်ခဲ့လေပြီ။ စောလူးမင်းသားက အနော်ရထာအား လျှောက်ကြားသည့်အတိုင်းပင် စောမွန်လှတစ်ယောက် နန်းတော်မှာ ရှိနေသည့်အတွက် ဘုရင်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို အမျိုးမျိုး

ထိုခိုက်ရသည် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် စောမွန်လှမှာ သူ့ချစ်လင် ဘုရင်ကြီးအတွက် ယူကျုံးမရ အောင် ဝမ်းနည်းလှသည်။ စိတ်နှလုံး ထိခိုက်လှသည်။ မိမိရှမ်းပြည်သို့ ပြန်မှပဲ ဖြစ်တော့ မည်ဟု စဉ်းစားမိသည်။ ဤသို့ပြုခြင်းဖြင့် အနော်ရထာဘုရင်၏ စိတ်စေတနာကို နောင်တော် စောနောင်စော်ဘွား နားလည်သွား၍ ရှမ်းမြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးခိုင်မြဲပေတော့ မည်။ ယင်းတို့ကို မိမိက စတင်ပြောမှ ဖြစ်တော့မည်။ အနော်ရထာကား မိမိအား မိန်းမသား တစ်ယောက်ကို ရက်စက်ရာကျမည် ဖြစ်၍ ပြောရက်မည်မဟုတ်။ ဤသို့တွက်ဆကာ စောမွန်လှသည် အမတ်ကြီးစောလာအိုအား သူပါ ရှမ်းပြည်ပြန်လိုက်တော့မည့် အကြောင်း ပြောကြားပြီး အနော်ရထာထံ လာခဲ့လေ၏။

ထိုအချိန် အနော်ရထာသည် သူ့အလုပ်အခန်းထဲမှာ သုံးချောင်းထောက်ခုံလေး တစ်ခုပေါ်ထိုင်လျက် သူ့ရှေ့စားပွဲပေါ်တွင် တူးဖော်အုံ့ဆဲဆဲ မိတ္ထီလာကန်နှင့် ပုပ္ဖားတောင် ပါဝင်သည့် ရွှံ့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ပုံစံရှိနေသည်။ ပုပ္ဖားတောင်မှ စီးဆင်းလာသော ရေပေါက်များ စမ်းချောင်းများကို ဖမ်းတုပ်၍ မိတ္ထီလာ ကန်ကြီးကို ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပေ သည်။

စောမွန်လှအနီး ချဉ်းကပ်လာသောအခါ အနော်ရထာသည် ထိုပုံစံကို စိုက်ကြည့် နေ၏။ သို့သော် သူ့ စိတ်ကား အခြား၌ရောက်နေသည်ကို စောမွန်လှ အကဲဖမ်းမိ၏။ သို့ဖြင့် စောမွန်လှသည် အနော်ရထာဒူးရှေ့တွင် ကျွဲကျွဲထိုင်လိုက်ပြီး လေသံ တိုးတိုးဖြင့် “အရှင်မင်းကြီး မွန်လှပါ” ဟု ပြော၍ သူ့ခေါင်းမှ စိန်ဆံသိုးကို ဖြုတ်ကာ (ဟိုတုန်းက မြေပုံပေါ်မှာ လှံထောက်သလို ယခု ရွှံ့ပုံစံပေါ်မှာ ထောက်ရန်) အနော်ရထာ လက်ထဲ ထည့်သည်။ သို့သော် သူ့လက်က လွှတ်လိုက်သောအခါ၌ ချွေးစေးတွေနှင့် အေးစက်နေ သော အနော်ရထာ၏ လက်များက မဆုပ်ကိုင်သဖြင့် ထိုဆံသိုးသည် ရွှံ့ပုံစံခွက်ထဲ ကျသွားလေ၏။ စောမွန်လှသည် အနော်ရထာ မျက်နှာကို ကြင်နာသော မျက်လုံးများနှင့် ကြည့်လိုက်သည်။ အနော်ရထာလည်း သူ့နည်းတူ ခံစားနေရပြီကို သိ၏။ သို့ဖြင့် အနော်ရထာ ဒူး သူ့နဖူးအပ်လိုက်ကာ မပြောမပြီးသည့် ကိစ္စ ...

“အရှင်မင်းကြီး မွန်လှ တစ်ခု တောင်းပန်ပါရစေ၊ မွန်လှလေ အဘ စောလာအို အမတ်ကြီး ရှမ်းပြည်ပြန်မယ် ပြင်ဆင်နေတာ မြင်ရတော့ ကိုယ့်ဇာတိဌာနေကို လွမ်းစိတ် တွေ ပေါ်လာတယ်။ နောင်တော့ မျက်နှာဖူးတွေ ချင်စိတ်တွေပေါ်လာတယ်။ အဲဒါ မွန်လှကို အမတ်ကြီး စောလာအိုနဲ့အတူ ရှမ်းပြည်ပြန်ခွင့် ပေးသနားတော်မူပါ”

ယင်းသို့ စောမွန်လှ ဘာကြောင့် တောင်းခံရသနည်းကို အနော်ရထာ သိသည်။

စောမွန်လှကိုယ်ကို ဆွဲထူပွေ့ယူလိုက်ကာစိတ်ဓာတ်ပြင်းပြစွာနှင့် ...

“ဒီမှာ မွန်လှ လောကမှာ မင်းနဲ့ငါ အတူနေရဖို့ထက် ဘာမှ အရေးမကြီးဘူး တခြားဘာမှ အရေးမကြီးဘူး”

သို့သော် ဤစကားကို စောမွန်လှသည် မကြားယောင်ပြုကာ ...

အရှင်းမင်းကြီး အရှင်မင်းကြီးဆန္ဒနဲ့ အရှင်မင်းကြီး လုပ်ငန်းတာဝန်တွေကို မွန်လှ ဟိုမှာ ထမ်းဆောင်မယ်လေ။ ရှမ်းမြန်မာ ချစ်ကြည်ရေးရော၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး ရှမ်း ပြည်မှာ ပြန့်ပွားရေးရော၊ သည်ကသွားကတည်းက လမ်းတစ်လျှောက်မှာ စေတီတွေ ပုထိုးတွေ တည်သွားမယ်လေ။ အဲဒါတွေဟာ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးရဲ့ အခြေအမြစ်လည်း ဖြစ်၊ မွန်လှတို့ အချစ်ရဲ့ သက်သေသာဓကလည်း ဖြစ်ရော၊ နောက်ပြီးတော့ မွန်လှ ပြန်ခဲ့မယ်လေ”

စောမွန်လှ ဘယ်လိုပင် ကြိုးစားပြောပါသော်လည်း ‘ပြန်ခဲ့မယ်လေ’ ဆိုသော စကားမှာ သူ့ကိုယ်သူ လိမ်ပြောနေကြောင်း သိသာသည်။ သူ့အသံမှာ လည်ချောင်းတဲ တင်းကျပ်နေသည်။ သူတို့အပြီးတစ်ခါတည်း ခွဲခွာရတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း နှစ်ဦးစလုံး သိကြသည်။

စောမွန်လှသည် သူ့ဆံထိုးကို အနော်ရထာလက်ထဲ ပြန်ထည့်၍ ထိုလက်ကို မိတ္တီလာကန် ရွံ့ပုံစံပေါ်ချလိုက်ကာ ...

“အရှင်မင်းကြီး ဆည်တွေ မြောင်းတွေနဲ့ ဒီကန်ကြီး ပြီးစီးလို့ လယ်ယာတွေ ကောက်ပဲသီးနှံများ အောင်မြင်တဲ့ခါ ဘယ်လောက်ဝမ်းမြောက်စရာ ကောင်းလိုက်မလဲနော်၊ ဟောဒီ မွန်လှဆံထိုးနဲ့လေ၊ ရွံ့ပုံစံပေါ်မှာ ချောင်းတွေ မြောင်းတွေ ဆွဲပါ၊ အမှတ်အသား တွေ ထောက်ပါ တိုင်းပါ”

အနော်ရထာသည် သူ့ ဆံထိုးကို ရွံ့ပုံစံပေါ် ထိုးစိုက်လိုက်ကာ “တော်ပါပေတယ် တော်ပါပေတယ်၊ သတ္တိကောင်းပါပေတယ်၊ မိန်းမအာဇာနည် ပီသပါပေတယ်”

စောမွန်လှသည် အနော်ရထာလက်ထဲမှ သူ့ ကိုယ်ကို ညင်သာစွာ ရုံးထွက်ကာ ရှေ့တော်မှောက်၌ ပုဆစ်တုပ်ထိုင်၍ ဦးသုံးကြိမ်ချပြီး ...

“အရှင်မင်းကြီး ကျွန်တော်မတို့နှစ်များစွာ အတူတကွ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ခဲ့ကြရ ပါတယ်။ သည်အတွင်းမှာ ကျွန်တော်မက အရှင်မင်းကြီးအား ကာယကံဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဝစီကံဖြင့် လည်းကောင်း၊ မနောက်အားဖြင့် လည်းကောင်း ပြစ်မှားမိသည်ရှိသော် ခွင့်လွှတ် တော်မူပါ” ဟု ကန်တော့ပြီး ထိုင်ရာမှထ၍ “အရှင်မင်းကြီး မွန်လှကို ကတိတစ်ခု

ပြုတော်မူပါ။ မွန်လှ သွားပါတော့မယ်။ မွန်လှ သွားတဲ့အခါမှာ အရှင်မင်းကြီး သည်ခုံလေး ပေါ်မှာ ခုအတိုင်းပဲ ထိုင်နေတော်မူပါ။ မျက်စိကလည်း ပြတင်းပေါက်က အပြင်ကို လှမ်းမကြည့်ပါနဲ့။ ဒီမိတ္တီလာကန်ပုံစံပေါ်မှာဘဲ စိုက်ကြည့်နေပါ။ မွန်လှ အရှင်မင်းကြီးအနီး မှာပဲ တစ်ဖဝါးမခွာ ရှိနေပါတယ်လို့ မှတ်ယူတော်မူပါ။ တကယ်တော့လည်းပဲ မွန်လှ ခန္ဓာကိုယ်က သွားပေမယ့် မွန်လှ စိတ်နှင့် အသည်းနှလုံးက ဟောဒီ အရှင်မင်းကြီးဆီမှာပဲ ကျန်ခဲ့ပါပြီ။”

စောမွန်လှ ထွက်ခွာသွားလေပြီ။ အနော်ရထာသည် မှာကြားခဲ့သည့်အတိုင်းပင် ထိုင်ခုံလေးပေါ်မှ မထဘဲ စောမွန်လှ ဆံထိုးနှင့် မိတ္တီလာကန်ပုံစံပေါ်မှာ ထောက်နေသည်။ သူ့မျက်စိသည် အပြင်ကို လှမ်းမကြည့်သော်လည်း နန်းတော်မှ ထွက်ခွာနေကြသော ဆင်သံ၊ မြင်းသံ၊ လူသံတွေကို ကြားနေရသည်။ သူတို့တစ်ဖွဲ့လုံး၏ လှုပ်ရှားပုံတွေ မျက်စိထဲမြင်နေသည်။ ဘယ်အခါမှာ ဘယ်နေရာရောက်ပြီကို သိနေသည်။ သူ့ မျက်စိတို့ သည် မိတ္တီလာကန်ပုံစံမှာ စိုက်ကြည့်နေသော်လည်း သူ့စိတ်ထဲတွင်ကား စောမွန်လှသည် နန်းတော်က အထွက်မှာ ဆင်ပေါ်တွင် နောက်ပြန်ထိုင်လျက် မိမိရှိရာ လက်အုပ်ချီ၍ နေသည်။ တဖြည်းဖြည်း ဝေး၍ဝေး၍ နန်းတော်ကြီး သူ့မျက်စိထဲက မပျောက်မချင်း ဤအတိုင်း ဦးခိုက်၍ သွားနေပုံကို မြင်ယောင်နေလေ၏။ သူ့လက်ကား စောမွန်လှမှာ ကြားခဲ့သည့်အတိုင်း စောမွန်လှ ပေးထားခဲ့သော ဆံထိုးလေးနှင့် ရွှံ့ပုံစံပေါ်တွင် ပုပ္ပါးတောင် မှ စမ်းရေထွက် ရေစီးကြောင်းတွေ၊ ချောင်းမြောင်းတွေ မိတ္တီလာကန်ဆီသို့ ဆွဲခြစ်နေသည်။ ထို့နောက် စောမွန်လှမျက်နှာ သူ့မျက်စိထဲ မြင်လျက် ရွှံ့ပုံ ပုပ္ပါးတောင်ကို ဦးခိုက်၍ နဖူးတင်လိုက်၏။ ထိုသရောအခါ ပုပ္ပါးတောင်ခြေတွင် သူရေးခြစ်ထားသော ချောင်းမြောင်း များမှ ရေတို့သည် မိတ္တီလာကန်ထဲသို့ စီးကျလေ၏။ ယင်းတို့ကား အခြားမဟုတ် မချစ် စဖူး အချစ်ထူးသည့် ချစ်ဦးသူကို သက်ဆုံးတိုင် အပြီးအပိုင်ခွဲလိုက်ရသော ဘုရင် အနော်ရထာ၏ မျက်ရည်များ ဖြစ်ပါသတည်း။

*

ဇာတ်သိမ်း

စောမွန်လှ ရှမ်းပြည်သို့ အပြန်ခရီးကား၊ မမေ့နိုင်မပျောက်ပျက်နိုင်ဖွယ်များကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သွားခဲ့လေသည်။ လမ်းတစ်လျှောက်တွင် သူတို့အဖွဲ့ စခန်းချလေရာ တိုင်းမှာ အနော်ရထာ စိတ်ဓာတ်ကူးစက်သွားသော စောမွန်လှသည် ထိုအရပ်ရှိ လူထုအ

တွက် ရေတွင်းဆည်မြောင်း အဟောင်းများကို ပြုပြင်သည်။ အချို့ အသစ်များ တူးဖော် ပေးသည်။ ထို့ပြင် ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအတွက် ရဟန်းပညာရှင် လူပညာရှင်များ လည်းပါခဲ့၍ ဗုဒ္ဓဓမ္မကို မျိုးစေ့ ချပေးခဲ့သည်။

ပုဂံမှ ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတစ်လျှောက် မြောက်ဘက်ကို ဆန်တက်ခဲ့၍ ယခု မန္တလေး မြို့ နေရာလောက်မှ အရှေ့ဘက်ကို ချိုးခဲ့သောအခါ မကြာမီ သူတို့ ရှမ်းနယ်စပ်သို့ ရောက်ခဲ့လေ၏။ မောမြေမှ စီးကျသော စိမ့်စမ်းချောင်းမြောင်းတို့က သူတို့ မောသခင်မကို ဆီးကြိုကြလေသည်။

*

ရွှေစာရံ

မန္တလေးမြို့ အရှေ့မြောက်ဘက် မိုင် ၂၀ မျှအကွာ ဒုဋ္ဌဝတီကြေညာမြစ်ကို ရောက် ကြသောအခါ သူတို့အဖွဲ့သည် စခန်းချကြ၍ စောမွန်လှသည် သူ၏ ရံရွှေတော်များနှင့် မြစ်ထဲမှာ ရေချိုးသည်။ အပျိုတော်များသည် ရေကစားလျက် မြူးပျော်ကြသည်။

သို့ရှိစဉ် စောမွန်လှ နားတောင်းသည် စမ်းရေစီးထဲမှာ နားမှ ကျွတ်ကျခဲ့သည်။ သူရေချိုးပြီး ကမ်းသို့ ပြန်တတ်ခဲ့၍ မျက်နှာကို ပဝါနှင့် သုတ်တော့မှ သိသည်။ ရုတ်တရက် သူ့စိတ် ထိတ်လန့်ပြီး တုန်လှုပ်ချောက်ချားသွားသည်။ အကြောင်းမှာ ဤပတ္တမြား နားတောင်းသည် ထိုည သူနှင့် ဘုရင်အနော်ရထာ ချစ်ကြည်စွာ ရှင်အရဟံ၏ ကျောင်း တော်သို့ သွား၍ တရားနာခဲ့ကြအပြီးမှာ ထူးထူးခြားခြား အရောင်တဖျပ်ဖျပ် တောက် သဖြင့် သူ့ချစ်လင် အနော်ရထာက 'ငါ့မိဖုရား တရားရပြီး နားတောင်းမှ ဓမ္မရောင်ခြည် ကွန်မြူးသည်' ဟု ချီးကျူးဝမ်းမြောက်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် စောမွန်လှသည် ဤနားတောင်းကို လွန်စွာ နှမြောတသလျက်ရှိစဉ် ရုတ်တရက် သူ့ အပျိုတော်များ၏ တအံ့တဩ အော်ဟစ်သံများကို ကြားရ၍ သူတို့ လူသိုက်ရှိရာ ကြည့်လိုက်သော် ၎င်းတို့သည် ကမ်းပါးတွင် ပုဆစ်တုပ် လက်အုပ်ချီလျက် ရှိကြသည်။

အကြောင်းမှာ စောမွန်လှ ကျွတ်ကျခဲ့သော နားတောင်းသည် ရေစီးတွင် ကျောက် တုံးတစ်ခုပေါ်၌ တင်ကာ နေရောင်အောက်တွင် အရောင်ဖျပ်ဖျပ် တောက်လျက်ရှိလေ သည်။

“ကြည့် ... ကြည့် ဟောဟိုမှာ တို့ သခင်မ နားတောင်း။ ဓမ္မရောင်ခြည် တောက်

ပနေတယ်။ ဓာတ်တော် ကွန့်မြူးနေတယ်”

သူ့ကို အော်ဟစ်ကြကုန်သည်။

စောမွန်လှကိုယ်တိုင်လည်း လက်အုပ်ချီ၍ ပုဆစ်တုပ် ထိုင်ကုန်တော့ပြီး ...

“အရှင်မင်းကြီး အနော်ရထာ၊ အရှင်မင်းကြီးသည် လွန်စွာ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ် ပါပေတယ်။ အရှင်မင်းကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ သာသနာဒါယကာတော်ကြီး ဖြစ်ပါပေ တယ်။ ယခု ကျွန်တော်မ နားတောင်း ရေသို့ ကျခြင်းသည် အရှင်မင်းကြီးနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် သတိပေးခြင်းဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်မ နားလည်ပါပြီ”

ဤသို့ ဝန်ချကတိပြုပြီးနောက် စောမွန်လှသည် သူ့ နားတောင်းကို ယူစေ၍ စိန်စီသည် ရွှေကလပ်ပေါ်တွင်တင်လျက် သူ့ နောက်တော်ပါများအား ပြောကြားသည်မှာ

“အို ရံရွှေအပေါင်းတို့၊ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်မှာပဲ ရောက်နေနေ၊ အနော်ရထာ ဘုရင်မင်းမြတ်၏ ဘုန်းတန်ခိုးကား မိုးကောင်းကင်ကြီးနှင့် တူပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့အပေါ် မှာ အုပ်စိုးလျက် ရှိပါသည်။ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးကား မိုးကောင်းကင်မှာ နေလ သဖွယ် တောက်ပ၍ မြေအပြင်မှာ ထွန်းလင်းနေပါသည်”

“အို ... ရံရွှေအပေါင်းတို့ ယခု မနက် ဖြစ်ပျက်ရသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ ပတ္တမြား နားတောင်း ရေမှာကျွတ်ကျ၍ ကျောက်တုံးပေါ်တင်ကာ အရောင်တဖျပ်ဖျပ် တောက်ပ ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့အား အနော်ရထာမင်းကြီး စိတ်စေတနာကို သတိရစေပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရန် နှိုးဆော်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဓမ္မရောင်ခြည် ခလျက်ရှိသော ပတ္တမြားနားတောင်းကို ဌာပနာ၍ ကျွန်ုပ်တို့ စေတီတော်တစ်ဆူ တည်ကြရမည်။

ဤသို့ပြောပြီး ထိုအရပ်ဒေသရှိ လူများနှင့် ဝိုင်းဝန်းတည်ဆောက်ကြ၏။

ထိုစေတီကို ယခု ‘ရွှေစာရံဘုရား’ ဟု ခေါ်တွင်၏။

စောနောင်စော်ဘွားသည် ဤသို့ ညီမတော် စောမွန်လှ ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ မော့ပြည်သို့ ပြန်လာကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာများကို ရဟန်း ပညာရှင်၊ လူပညာရှင်များနှင့်တကွ ပင့်ဆောင်လာခဲ့ကြောင်း ကြားသိရသည်မှာ လွန်စွာ ဝမ်းသာလျက် ညီမအား အခမ်းအနားနှင့် ကြိုဆိုရန် ပြင်ဆင်သည်။

သို့သော် သူသည် သူ့ညီမကို မတွေ့လိုက်ရတော့ပေ။ စောမွန်လှ ရှမ်းပြည် မရောက်ခင်မှာ အနော်ရထာဘုရင် နတ်ရွာစံသည်ဟု ကြားရသဖြင့် စောမွန်လှသည် အနော်ရထာကို လွမ်းဆွတ်တသစိတ်နှင့် လမ်းမှာပဲ ရင်ကွဲနာကျ၍ အနိစ္စရောက်သည်။

အနော်ရထာဘုရင် မရှိတော့သည်နှင့် စောလူးမင်းသားသည် ခမည်းတော်၏ အရိုက်အရာကို ခံယူသည်။

သို့သော် စောလူးသည် သူတစ်ဦးတည်းနှင့် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်၍ အနော်ရထာ ၏ လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ရန် ခဲယဉ်းမည်ဖြစ်ကြောင်း သိသည်နှင့် ကျန်စစ်သားကို ခေါ်ယူသည်။

ယင်း၌ကား ငရမန် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ စောလူးမင်းကို ပုန်ကုန်ခြားနားလေ သည်။

ငရမန်သည် တောင်ပိုင်းသို့ သွားပြီး နောက်လိုက်မိုလ်ပါ စစ်သည်တော်များ စုရုံးလျက် ပုဂံသို့ ချီခဲ့သည်။

စောလူးမင်းသား ဆင်စီးချင်းထိုးရန် ညဉ့်အချိန် လှည့်ဖြားခေါ်ငင်၍ စောလူးမင်း ဆင် ရွှံ့ညွှန်တွင် နစ်စေကာ စောလူးမင်းအား ဖမ်းယူသည်။

စောလူးမင်းမရှိသော် မှူးကြီးမတ်ရာအပေါင်းတို့သည် ကျန်စစ်သားအား မင်းပြု စေ၏။

သို့သော် ကျန်စစ်သားက စောလူးမင်း အသက်မသေရှိနေသေးသော် သူ ကယ် ဆယ်၍ ထီးနန်းကို ပြန်တင်ရန် တာဝန်ရှိသည်ဟု ငြင်းဆန်သည်။

ကျန်စစ်သားသည် သူ့စကားအတိုင်း ညဉ့်အချိန် ငရမန်၏ တပ်ထဲဝင်ပြီး စောလူး မင်းသားကို ကယ်သည်။

သို့သော် စောလူးသည် ကျန်စစ်သား၏ ကျောက်ကုန်းပေါ်ရောက်မှ “ကျန်စစ် သားသည် ငါ့အား အကောင်းပြုအံ့မထင်။ ငရမန်ကား ငါ၏ နို့စို့ဖက် ဖြစ်၍ မရက်စက် တန်ရာ”ဟု တွက်ဆ၍ “ကယ်ပါ ... ကယ်ပါ။ ကျန်စစ်သား ငါ့ကို လာခိုးသည်”ဟု အော်သောကြောင့် ကျန်စစ်သားက “မင်းဆိုးငညစ် ငရမန်၏ လက်တွင် ခွေးသေ ဝက်သေ သေရစ်ပေရော”ဟု ဆို၍ ပစ်ချခဲ့ပြီး လက်လွတ်ပြေးခဲ့ရသည်။

ဧရာဝတီမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းကို လက်ပစ်ကူး ဖြတ်ခဲ့ရသည်။

ထို့နောက် ငရမန်သည် စောလူးမင်းအားသတ်ပြီး ပုဂံမြို့ကို လာ၍ ဝိုင်းသည်။

ယင်း၌ ကျန်စစ်သားသည် ငရမန်ကို နှိမ်နင်းရန် အင်အားစုရသည်။

ထိုအချိန်တွင် မန္တဟာ ကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက် သထုံမှ ပါလာခဲ့သော မွန်လူ မျိုးတို့ကို အိမ်ရှေ့ ဥပရာဇာ၏ သားတော် အဿဝတ်ဓမ္မာမင်းသားက ဦးဆောင်လျက် ရှိသည်။

သူတို့သည် ငရမန် အရေးအခင်းဖြစ်သည်ကို ပုဂံမြို့ထဲမှ ရှောင်တိမ်း၍ ပုပ္ဖား
တောင်ခြေသို့ သွားရောက်နေကြသည်။

ကျန်စစ်သားသည် မွန်စစ်ကူ ရစိမ့်သောငှာ ထိုတောင်ခြေသို့ လိုက်သွားရသည်။

အဿဝတ်ဓမ္မာမင်းသား ငယ်စဉ်က သထုံမြို့ ကျဆုံးသော တိုက်ပွဲတွင် ကျန်စစ်
သားက မင်းသားငယ်အသက်ကို ကယ်ဆယ်ခဲ့ဖူးသည်ဖြစ်ရာ ထိုစဉ်ကပင် အဿဝတ်ဓမ္မာ
မင်းသားသည် ကျန်စစ်သားကို ချစ်ခင်ရင်းစွဲရှိ၍ ကျန်စစ်သားအား ကူညီရန် အနူးအညွတ်
ရှိသည်။

ကျန်စစ်သားကလည်း ယခုအခင်းမှာ မိမိ မင်းပြုလို၍ မဟုတ်။

မတော်တဆ တိုင်းပြည်ကြီး ငရမန်လက်ထဲ ကျရောက်သွားပါက အနော်ရထာ
တည်ဆောက်ခဲ့သော ပြည်ထောင်စုကြီးနှင့် မွန်မြတ်သော ရည်ရွယ်ချက်တွေ ပျက်စီး
သွားမှာစိုး၍ ဖြစ်သည်။

မိမိသမီးနှင့် အဿဝတ်ဓမ္မာမင်းသား၏ သားတော်ကို လက်ဆက်စေ၍ မြေး
တော်ရသောအခါ ပုဂံမှာ မင်းပြုစေမည်ဟု ကတိထားသည်။

ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာမျက်၍ ထီးလှိုင်သို့ ပြန်နေရစဉ် သားတစ်ယောက်
သမီးတစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။

သို့သော် နောင်တွင် ကျန်စစ်သားသည် ဤသားတော် ရာဇကုမ္မာအား ထီးနန်း
ကို မပေးအပ်ဘဲ အဿဝတ်ဓမ္မာကို ကတိထားခဲ့သည့်အတိုင်း မြေးတော် (မြန်မာရာဇ
ဝင်၌ ထင်ရှားကျော်စောလှသော အလောင်းစည်သူမင်း) ကို ပေးအပ်သည်။

ရည်ရွယ်ချက်မှာ အလောင်းစည်သူတွင် မွန်သွေးပါသည်ဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စု
ကြီး စည်းလုံးရေးအတွက် ဖြစ်သည်။

စင်စစ် ထိုစဉ်က ကျန်စစ်သားသည် ငရမန်တပ်များကို နှိမ်နင်းရာ၌ မွန်များ၏
အကူအညီသာမက ရှမ်းတို့၏ အကူအညီလည်း ပါဝင်သည်။

အကြောင်းမှာ အနော်ရထာလက်ထက်က စောလာအိုအမတ်ကြီး မောပြည်ပြန်
ရောက်သည်ရှိသော် စောနောင်စော်ဘွားသည် အနော်ရထာ၏ စိတ်နေသဘာထားရင်းကို
နားလည်သွားသဖြင့် ရှမ်းမြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး ခိုင်မြဲနေရာ ယင်းသို့ ငရမန်သည် အနော်
ရထာသားတော် စောလူးမင်းသတ်ပြီး ထီးနန်းကို လုပ်ကြံသည်ကြားသည်၌ စောနောင်
သည် ကျန်စစ်သားဘက်သို့ ရှမ်းစစ်သည်များစွာ ပို့လိုက်လေသည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ငရမန် ကျဆုံးသောအခါ၌ အားလုံးသော များကြီးမတ်ရာ အပေါင်း

တို့၏ တညီတညွတ်တည်း တိုက်တွန်းချက်အရ မြေးတော်အရွယ်မရောက်မီ ကျန်စစ် သား မင်းပြုရလေသည်။ ဤအခါ၌ ဥဿာပဲခူးမင်းသမီး ခင်ဦးအား မိဖုရားအရာမြှောက် ၍ သူတို့၏ အချစ်ကဏ္ဍ တစ်စခန်း ထကြမည်ကို အထူးဖော်ပြစရာ မလိုတော့ပေ။

ကျန်စစ်သားသည် အနော်ရထာ၏ ရည်ရွယ်ချက် လက်ငုတ်လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်၍ လည်းကောင်း၊ စောမွန်လှနှင့် စောလာအိုအမတ်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ အမွေအနှစ်ကို ရှမ်းပြည်သို့ သယ်ဆောင်သွား၍ လည်းကောင်း၊ ယခုအခါ ထေရ ဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီးသည် မြန်မာပြည်တစ်ဝန်းလုံးတွင် ထွန်းလင်းတောက်ပနေ သည်ကို အလေးအနက်ပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ ပုဂံသူရဲကောင်းများ၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဘုရင် အနော်ရထာ၏ အထူးထူးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို အောက်မေ့တသလျက် ဤဝတ္ထု ဇာတ်လမ်း နိဂုံးကမ္မတ် အဆုံးသတ်ပါသတည်း။

